Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

İ.B.B
ATATÜRK KİTAPLIĞI
O
2699
1924
Belediye Osmanlıca Kitaplar Koleksiyonu

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

بعد الانقلاب

برنجی سنه

— ۱۰ تموز ۱۳۲۴ دن ۲۸ شباط ۱۳۲۵ تاریخنه قدر —

جامع و محررلری

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

احمد احسان و شرکاسی

مطبعه‌جیلق عثمانلی شرکتی

استانبول — ۱۳۲۶

سلطان محمد خان خامس

افاده

دور استبدادده — او دورك مساعدهٔ تنك ومحدودى ايچنده — بر قاچ نسخه‌سى چيقارلمش و پك زياده مظهر رغبت اولمش اولان « سالنامهٔ ثروت فنون » ى دور فيضناك حريتمزده تكرار نشره باشلايورز .

ايلك سنهٔ حريتمزك هيجان و دغدغه‌سى هيچ بريمزده بويله بر تشبثى باشه چيقاره‌جق حضور و قدرت براقمشدى . بو سنه‌كى نسخه‌ده ، ايسته‌ديكمز مكمليتى احراز ايده‌مه‌دى . فقط سالنامه‌مزك هرسنه منتظماً دوام ايده‌جكنه براعت استهلال اولان « ثروت فنون » نامى ، قارئين محترمه نظرنده تكملات آتيه‌سنده بر برهان تشكيل ايتسه كركدر . بالخصوص دور سابقده‌كى نسخه‌لرمزه ابذال توجهات ايدن ذوات منوره‌نك بو دورده كوستره‌جكلرى التفات بزم ايچون اك بيوك بر سائق تكمل اوله‌جقدر .

اسماعيل صبحى و محمد فؤاد

مارت ١٣٢٦

هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم

سنهٔ هجریه	وقوعات	
۱۸۳۶۶۱	کفایه‌یه کوره	خلقت عالم
۱۸۳۷۲۴	اولغ بك قوانجه	
۱۸۱۷۵۸	مورخینه کوره	
۶۲۱۲	تقویم التاریخ اعتبارنجه	خلقت آدم
۶۱۰۰	اوروپالیلره کوره	
۴۶۲۶	قیود عبرانی‌یه کوره	
۶۱۲۵	افرنجه کوره	هبوط آدم
۵۹۶۷	منجمینه کوره	
۶۲۱۰	مورخینه کوره	
۳۸۸۸	افرنجه کوره	طوفان نوح
۳۷۲۵	منجمینه کوره	
۳۷۷۴	مورخینه کوره	
۳۵۴۸	مصرك ابتدای معموریتی	
۳۱۶۰	علم هیئت ومنجملکك ظهوری	
۲۸۱۲	آثور حکومتنك تشکلی	
۲۵۸۰	ابراهیم علیه‌السلامك ولادتی	
۲۵۱۸	ولادت حضرت اسماعیل	
۲۴۸۰	اسماعیل علیه‌السلامك سنت ایدلمسی	
۲۴۵۹	ولادت حضرت یعقوب	
۲۴۴۴	وفات حضرت ابراهیم	
۱۳۶۷	ولادت حضرت یوسف	
۲۳۲۴	یوسف علیه‌السلامك مصرده ابتدای حکومتلری	
۲۳۰۳	حضرت یعقوبك ارض کنعانی ترك ایله مصری تشریفلری	
۲۲۹۱	مصرده یدی سنه قحط	
۲۲۸۶	وفات حضرت یعقوب	
۲۲۵۷	وفات حضرت یوسف	
۲۱۹۶	ولادت حضرت هارون	
۲۱۹۳	ولادت حضرت موسی	
۲۱۶۶	لاتین قراللغنك تشکلی	
۲۱۶۵	آتنه « «	

سنهٔ هجریه	وقوعات
۲۱۱۳	حضرت موسی علیه‌السلامك مصردن خروجلری
۲۰۷۳	وفات حضرت موسی
۲۰۳۴	ملوك یهودك ابتدای حکومتی
۱۹۱۳	استانبول شهرینك ایلك بناسی
۱۷۰۷	ولادت حضرت داود
۱۶۶۸	داود علیه‌السلامك بنی اسرائیله حکمدارانی
۱۶۵۵	سلیمان علیه‌السلامك ولادتی
۱۶۳۷	« « حکمدارلغی
۱۵۹۷	« « وفاتی
۱۴۳۷	روما شهرینك بناسی
۱۱۵۵	بخت‌النصرك سوریه وقدس شریفی تخریبی
۱۱۰۸	ایرانلولرك مصری استیلالری
۹۱۶	اسکندرك مصری ایرانلیلردن استردادی
۹۱۵	اسکندرك ایرانی استیلاسی ودارانك قتلی
۶۲۶	ولادت حضرت عیسی
۵۱۷	رومادە پاپا نصبی
۴۸۴	جام ایجادی
۳۶۸	عجمستانده ساسانیان دولتنك ظهوری
۳۳۴	ایاصوفیه‌نك بناسی
۵۳	ولادت حضرت فخر کائنات «صلی الله تعالی علیه وسلم» ۱۲ ربیع‌الاول ، ۱۰ نیسان رومی و ۲۰ نیسان افرنجی ۵۶۹ بازار ایرتسی کیجه‌سی
۳۶	حضرت سید المرسلینك خطهٔ یمانیه‌یی تشریف معالی ردیفلری
۲۸	حضرت فخر عالم افندمزك سیدة النساء خدیجة الکبری ایله عقد وازدواجلری
۱۳	نبوت حضرت فخر عالم « صلی الله علیه وسلم »
۸	اسلامك حبشه برنجی هجرتلری

هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره

سنهٔ هجریه	
۱	هجرت نبویه
۱	مدینهٔ منوره‌ده مسجد نبوی بناسی
۲	قبله‌نك مسجد اقصادن کعبهٔ مکرمه‌یه تحویلی
۲	بدر غزاسی
۳	احد غزاسی
۵	خندق غزاسی
۷	فتح خیبر
۸	فتح مکهٔ مکرمه
۸	حنین غزاسی
۹	تبوك غزاسی
۱۰	حج الوداع
۱۱	ارتحال حضرت نبوی
۱۱	خلافت حضرت ابوبکر الصدیق
۱۲	ظهور مسلیمة الکذاب
۱۳	خلیفهٔ اسلام حضرت ابوبکرك مسموماً وفاتی
۱۳	حضرت عمرك خلافتی
۱۵	قادسیه محاربه‌سی
۱۷	بصره‌نك بناسی
۱۷	فتح قدس
۲۰	فتح مصر
۲۲	خلیفهٔ اسلام حضرت عمرك شهادتی
۲۲	خلافت حضرت عثمان
۲۷	فتح قبریس
۳۵	خلیفهٔ اسلام حضرت عثمانك شهادتی
۳۵	خلافت حضرت علی
۳۶	جمل وقعه‌سی
۳۷	صفین وقعه‌سی
۴۰	خلیفهٔ اسلام حضرت علینك شهادتی
۴۰	خلافت حضرت حسن
۴۸	استانبول محاصره‌سی وغلطه‌ده‌کی عرب جامعنك ابتدای بناسی
۴۹	شهادت حضرت امام حسن
۶۱	شهادت حضرت حسین

سنهٔ هجریه	
۷۷	ایلك سکهٔ امویه‌نك ضربی
۹۲	اسلامك اندلسه مروری
۹۸	عرب جامعنك دفعهٔ ثانیه انشاسی
۱۱۳	پواتیه محاربه‌سی
۱۲۰	کاغد ایجادی
۱۲۱	عربلر بینده علم کیمیانك شیوعی
۱۲۲	استانبول زلزلهٔ عظماسی
۱۳۲	ایلك سکهٔ عباسیه‌نك ضربی
۱۳۹	اندلسده بنی امیه‌نك تکرار تأسسی
۱۵۰	ارتحال امام اعظم ابوحنیفه
۱۶۱	هارون رشیدك اسکداره ورودی
۱۸۲	دانیمارقه دولتنك تشکلی
۱۸۶	امام موسی الکاظمك مسموماً وفاتی
۱۸۹	وقعهٔ برامکه
۲۹۷	فاطمیه دولتنك تشکلی
۳۶۲	روسیه دولتنك تشکلی
۴۲۲	اندلسده بنی امیه‌نك انتهاسی
۴۲۸	دولت سلجوقیهٔ ایرانیه‌نك تشکلی
۴۵۵	مجار قراللغنك تشکلی
۴۷۱	تاریخ میلادینك اتخاذی
۴۷۴	ابتدای محاربات اهل صلیب
۵۱۶	چالار ساعتك ایجادی
۵۲۹	پورتکیز دولتنك تشکلی
۵۶۷	دولت ایوبیه‌نك ظهوری
۵۷۲	پنجره‌لرده جام قوللانلمه‌سی
۵۹۷	خطاط مشهور عماد الحسینینك وفاتی
۶۰۴	مولد شریف قرائتنك ابتداسی
۶۲۱	جد سلالهٔ آل عثمان سلیمان شاهك مغروقاً وفاتی
۶۲۸	جناب ارطغرلك سکودده اختیار اقامتی
۶۳۵	معدن کومورینك کشفی
۶۷۶	کوزلك ایجادی
۶۸۰	ارتحال ارطغرل غازی
۶۸۰	عثمان غازینك قبیله ریاستنی احرازی

سنهٔ هجریه	
٦٨٥	باروتك شيوع استعمالى
٦٨٧	پوصله ايجادى
٦٨٨	قره‌حصارك عثمان غازى طرفندن ضبطى
٦٨٩	بيله‌جكك فتحى
٦٩١	اورخان غازينك نيلوفرخاتونله ازدواجى
٦٨٨	عثمانلى امارتنك حكومت سلچوقيه طرفندن تصديق وطبل وعلم ارسالى
٦٩٩	عثمان غازينك استقلالى
٧٢٠	آلتون سكه ايجادى
٧٢٦	بروسه‌نك عثمانليلر طرفندن ضبطى
٧٢٩	ضرب سكهٔ عثمانيه
٧٢٩	دولت عثمانيه‌ده عسا كرموظفه ايجادى
٧٣٨	وفات شهزاده علاءالدين پاشا
٧٥٩	شهزاده سليمان پاشا رياستيله عثمانلولرك روم ايلى‌يه مرورلرى كليبولى وحواليسنى فتحلرى
٧٦١	شهزاده سليمان پاشانك قضاءً ارتحالى
٧٦٢	طوپ ايجادى
٧٦٦	ادرنه‌نك فتحى
٧٨٤	فتح مناستر
٧٩١	قوصوه ملحمهٔ كبراسى وحضرت خداوندكارك شهادتى
٧٩٢	ازميرك ممالك عثمانيه‌يه علاوه‌سى
٧٩٦	فتح سلانيك
٧٩٦	يكيشهرك فتحى
٧٩٧	برنجى سلطان بايزيدخانك نيكبولى مظفريت عظيمه‌سى
٧٩٨	آناطولى حصارينك انشاسى
٧٩٩	بروسه‌ده‌كى اولوجامعك برنجى سلطان بايزيد خان طرفندن وضع اساسى
٨٠٤	تيمور وقعه‌سى وبرنجى سلطان بايزيدخانك اسارتى وفاصلهٔ سلطنت
٨٠٧	تيمورك فوتى
٨١٦	فاصلهٔ سلطنتك ختامى وبرنجى سلطان محمدخان طرفندن دولت عثمانيه‌نك تجديدواحياسى
٨٢٥	دوزمه مصطفى ديه تلقيب ايديلن شهزاده مصطفى چلبى بن بايزيد خانك اتلافى

سنهٔ هجریه	
٨٣١	جسر اركنه‌نك انشاسى
٨٣٣	اولوجامعك اتمام انشاسى
٨٤٨	وارنه محاربهٔ مشهوره‌سى وايكنجى سلطان مرادخانك مظفريتى
٨٥١	اختراع فن طباعت
٨٥٦	روم ايلى حصارينك انشاسى واناطولى حصارينك ترميمى
٨٥٧	استانبولك فتحى
٨٥٧	صدراعظم خليل پاشانك اعدامى (ايلك اعدام اولنان صدراعظم بوذاتدر)
٨٥٨	اسكى سرايك انشاسى
٧٦٥	طربزونك فتحى
٨٦٧	مدللونك فتحى
٨٦٨	فاتح جامع شريفنك اتمام انشاسى
٨٧٣	قونيه‌نك فتحى وقرهمان امارتنك ممالك عثمانيه‌يه الحاقى
٨٧٥	سراى جديدك اتمام انشاسى
٨٨٠	قريمك ادارهٔ عثمانيه‌يه التحاقى
٨٨٣	اشقودره‌نك فتحى
٨٨٦	سلطان جمك بروسه‌ده اعلان حكومتى ونامنه خطبه قرائتيله سكه ضربى
٨٩١	امريقانك كشفى
٨٩٢	كمال رئيسك دونغما ايله اسپانيايه عزيمتى
٨٩٨	اندلس دولت اسلاميه‌سنك انقراضى
٩٠٠	سلطان جمك پاپا طرفندن تسميمى
٩٠٣	اميدبرونى طريقنك كشفى
٩١٤	استانبولده زلزلهٔ عظيمه
٩٢٠	چالديران مظفريتى
٩٢١	دياربكرك فتحى
٩٢٢	قويون ساعتنك ايجادى
٩٢٣	برنجى سلطان سليم خان طرفندن مصرك فتحى وخلافت اسلاميه‌نك خاندان عثمانى‌يه انتقالى
٩٢٧	فتح بلغراد
٩٢٩	فتح ردوس
٩٢٩	مصر واليسى احمد پاشانك عصيان واتلافى
٩٣٢	شيخ الاسلام زنبللى على افنديك ارتحالى

سنهٔ هجریه	
٩٣٦	برنجى سلطان سليمان خانك ويانه‌يى محاصره‌سى
٩٤٠	مشهور غازى خيرالدين پاشانك درسعادته ورودى
٩٤٠	فتح تونس
٩٤١	فتح بغداد
٩٤١	ابن كمالك ارتحالى
٩٤١	فتح بصره
٩٤٣	بارباروس خيرالدين پاشانك قپودان دريا نصبى
٩٤٤	برنجى سلطان سليمان خانك فرانسه‌يه معاونتى
٩٤٥	عثمانلى دونغماسنك دول متفقه دونغماسنه غلبه‌سى
٩٥٩	طمشوارك ضبطى
٩٦١	هندسفرى
٩٦٥	سليمانيه جامعنك اتمام انشاسى
٩٦٩	قهوه‌نك ظهورى
٩٧٢	مالطه محاصره‌سى وطورغودجه پاشانك شهادتى
٩٧٦	صنعانك فتحى
٩٧٨	قبريسك فتحى
٩٧٠	قليج على پاشانك قپودانلغى
٩٨٢	شيخ الاسلام ابوالسعود افنديك وفاتى
٩٨٢	تونسك فتحى
٩٨٤	شماخى وتفليسك ضبطى
٩٨٧	حسابك اصول اعشارى اوزره قبول واجراسى
٩٨٧	صوقوللى محمد پاشانك شهادتى
٩٩٣	اوزدمور اوغلى عثمان پاشانك وفاتى
٩٩٧	ميقروسقوب ايجادى
١٠٠٤	اكرى سفر مشهورى
١٠١٠	قنيژه‌ده تيرياكى حسن پاشانك مظفريتى
١٠١٢	ممالك اسلاميه‌ده دخان استعمالى
١٠١٧	رصد دوربيننك ايجادى
١٠٢٢	ممالك عثمانيه‌ده خمر بيع وشراسنك منعى
١٠٢٢	فلمنك تجارينك امور وخصوصنه باقق اوزره درسعادتده برسفير اقامه‌سنه رخصت اعطاسى
١٠٢٩	سلطان احمد جامعنك رسم كشادى
١٠٣٠	درسعادتده برودت عظيمه اسكدار ايله سراى برونى آره‌سنك انجمادى
١٠٤٠	پورتكيزليلرك بومباى شهرينى انكلتره‌يه تركارى

سنهٔ هجریه	
١٠٤٣	قهوه‌ودخانك ممالك عثمانيه‌ده منع استعمالى
١٠٤٥	شاعرشهير عمرنفعينك امحاسى
١٠٥٠	ممالك عثمانيه‌ده انفيه استعمالى
١٠٥١	اوروپاده غزته ايجادى
١٠٥٥	خانيه فاتحى يوسف پاشانك غدراً اعدامى
١٠٥٨	جنجى خواجه زغفرانبوليلى حسين افنديك ميخاليجده اعدامى
١٠٦٤	اوروپاليلرك اوستراليا قطعه‌سنه دخولى
١٠٦٦	مشهور كوپريلى محمد پاشانك صدارتى
١٠٦٧	عثمانلى دونغماسنك ونديك دونغماسنه غلبه‌سى
١٠٧١	استانبولده حريق كبير
١٠٧٢	كوپريلى محمد پاشانك وفاتى واوغلى فاضل احمد پاشانك صدارتى
١٠٧٦	قالكوته شهرينك انكلتره طرفندن اشتراسى
١٠٨٠	قنديه‌نك فتحى
١٠٨٢	جبل الطارق بوغازينك انكلتره اداره‌سنه دخولى
١٠٨٧	صدراعظم مشهور كوپريلى زاده فاضل احمد پاشانك وفاتى
١٠٩٤	صدر اعظم قره‌مصطفى پاشانك ويانه‌يى محاصره‌سى ومشار اليهك مغدوراً اعدامى
١١٠٢	صدراعظم كوپريلى زاده مصطفى پاشانك وارادين مدان محاربه‌سنده شهادتى
١١٠٩	عثمانلى اردوسنك واردانك نتسا نام محلنده اوستريالولر ايله محاربه‌سى وصدر اعظم الماس محمد پاشانك شهادتى
١١١١	قارلوچه مصالحه‌سى
١١١٥	ادرنه‌وقعه‌سى وايكنجى سلطان مصطفانك خلعى
١١١٦	بيوك پترونك روسيه‌يه نظام وضعى
١١٢١	اسوج قرالنك دولت عثمانيه‌يه دخالتى
١١٢٣	صدر اعظم بالطه‌جى محمد پاشانك اعدامى
١١٢٥	اسوج قرالنك مملكتنه اعاده‌سى
١١٣٠	جبالى حريق كبيرى
١١٣٠	داماد نوشهرلى‌سفيه ابراهيم پاشانك صدارتى
١١٣٢	يكرمى سكز چلبى محمد افنديك برنجى دفعه اوله‌رق پارس سفارتنه تعيينى
١١٣٨	يكرمى سكز چلبى محمد افنديك اخطارى

سنهٔ هجریه

مجارلی متفرقه ابراهیم اغانك معرفتی وسعید افندینك اعانتی ایله اسكدارده مطبعه تأسیسی
١١٤٣ صدراعظم سفیه ابراهیم پاشانك قتلی واوچنجی سلطان احمدخانك مقام سلطنتدن استعفاسی
١١٥٤ ممالك متفقهٔ آمریقانك ابتدای ظهوری
١١٦٠ ممالك متفقهٔ آمریقا استقلالیتنك تصدیقی
١١٦٩ ایكنجی جبالی حریقی
١١٦٩ صنعت طباعتك استانبولده احداثنه اك زیاده معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانك صدارتی
١١٧٠ قوجه راغب پاشانك صدارتی
١١٧٣ لالهلی جامعنك وضع اساسی
١١٧٥ بانقه اصولنك ایجادی
١١٧٦ صدر اعظم راغب پاشانك ارتحالی
١١٧٩ درسعادتده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٢ بوناپارتك ایمپراطورلغی
١١٨٤ فطوغرافی ایجادی
١١٨٥ هوا غازی احداثی
١١٨٧ یكی قالهدونیانك كشفی
١١٨٩ تیمور كوپری ایجادی
١١٩٠ پوناپارتك روسیهیه تجاوزی
١٢٩١ وهلوسیپد وبالون ایجادی
١١٩١ معهود شاهینكرایك قریم خانلغی
١١٧٢ مطبعه ماكنهلرینك ایجادی
١١٩٦ اوچنجی جبالی حریق هائلی (امتدادی ٥٠ ساعت)
١١٩٧ چیچك آشیسنك ایجادی
١١٩٧ قریمك روسیه طرفندن ضبطی
١٢٠٠ شاهینكرایك اعدامی
١٢٠٢ پانوراما ایجادی
١٢٠٤ تخلیصیه صندالرینك ایلك دریایه نزولی
١٢٠٥ مكتب بحریهٔ شاهانهنك كشادی
١٢٠٦ تلغراف ایجادی
١٢٠٧ اوروپاده پولیس تشكیلی
١٢٠٧ نظام جدید عسكرینك تحریری
١٢١٢ كبریتك شیوع واستعمالی
١٢١٣ ناپولیون بوناپارتك مصری استیلاسی

سنهٔ هجریه

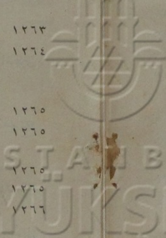
١٢١٤ عریشك استردادی
١٢١٥ فرانسه جنرالی (قلهبر) ك اوزبكیهده سلیمان حلبی اسمنده برفدایی طرفندن قتلی
١٢١٥ طاش باصمهسی ایجادی
١٢١٦ مصرك استردادی
١٢١٦ تابلو ایجادی
١٢١٩ تراموای احداثی
١١٢٠ قوالهلی محمدعلی پاشانك مصر والیلكنه انتخابی.
١٢٢٢ واپور ایجادی
١٢٢٢ نظام جدید عسكرینك الغاسی
١٢٢٣ علمدار مصطفی پاشای نامدارك صدارتی
١٢٢٣ حرمین محترمینك وهابیلردن تخلیهسی
١٢٢٥ سركیٔ عمومی احداثی
١٢٣٧ تپهدلنلی علی پاشانك اعدامی
١٢٤٠ شمندوفر ایجادی
١٢٤١ یكیچریلكك الغاسی
١٢٤١ خواجه پاشا حریقی
١٢٤٣ ناوارین وقعهسی
١٢٤٣ عساكر عثمانیهنك فس اكتسابی
١٢٤٣ . مكتب طبیهٔ عدلیهنك تأسیسی
١٢٤٦ مكتب طبیه تأسیسی
١٢٤٦ جزایرك فرانسزلر طرفندن اشغالی
١٢٤٧ مصر والیسی قوالهلی محمدعلی پاشانك عصیانی
١٢٥٣ خلیجده جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٣ مالیه نظارتی تشكیلی
١٢٥٤ قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥ نزیب وقعهسی
١٢٥٥ قپودان دریا احمد پاشانك دونما ایله اسكندریهیه فراری
١٢٥٥ خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله كلخانه خط همایوننك قرائتی تنظیمات خیریهنك اعلانی
١٢٥٦ سلطان مراد خان خامسك ولادتی
١٢٥٧ مصر والیسی محمدعلی پاشانك عرض اطاعتی
١٢٥٧ ولایت مصر مشارالیهك اكبر اولاد واحفادینه انتقال ایتمك اوزره فرمان عالی اصداری
١٢٥٨ مصر والیسی محمدعلی پاشایه پایهٔ صدارت توجیهی

سنهٔ هجریه

١٢٦٠ یونان حكومت مطلقهسنك ادارهٔ مشروطهیه انقلابی
١٢٦٠ یكی كوپرینك انشاسی
١٢٦٢ سلطان عبدالمجید خانك قرق درت كون امتداد ایدن روم ایلیه سیاحتلری
١٢٦٢ مصر والیسی محمدعلی پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٢ ابدی الاشتهار مصطفی رشید پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٣ كرد امرای متغلبهسندن بدرخان پاشانك استیصالی
١٢٦٣ احمد وفیق پاشا طرفندن استانبولده سالنامهٔ رسمی ترتیبی
١٢٦٣ مكاتب رشدیهنك تأسیسی
١٢٦٤ مصر والیسی محمدعلی پاشانك مختل الدماغ اولمسی مناسبتیله والیلكك مخدومی ابراهیم پاشایه احالهسی وابراهیم پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٥ مصر والیسی محمد علی پاشانك وفاتی
١٢٦٥ مصر والیسی ابراهیم پاشانك وفاتی وعباس حلمی پاشانك ولایتی
١٢٦٥ مجار مجلتجیلرینك دولت عثمانیه طرفندن قبولی
١٢٦٥ ایاصوفیه جامعنك تعمیری
١٢٦٦ سلطان عبدالمجید خانك جزایر بحر سفیدی زیارتلری
١٢٦٦ شدت شتا وخلیج درسعادتك انجمادی
١٢٦٦ مشهور چنكال اوغلی طاهر پاشانك وفاتی
١٢٦٧ درسعادتده انجمن دانش تشكیلی
١٢٦٧ شركت خیریهنك تأسیسی
١٢٦٧ عالی پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٨ مجیدی نشاننك احداثی
١٢٦٨ لوندرهده ایلك مشهر عمومینك تأسیسی
١٢٦٨ شركت خیریهنك تشكلی
١٢٦٩ قریم محاربهسی
١٢٧٠ شركت خیریه واپورلریه ایشلهمكه بدئی
١٢٧٠ سینوبده عثمانلی دونماسنك احتراقی
١٢٧٠ مصر والیسی عباس پاشانك قضاءً وفاتی ومحمد سعید پاشانك والیلكی
١٢٧٠ تونس والیسی احمد پاشانك وفاتی محمد پاشانك ولایتی

سنهٔ هجریه

١٢٧٠ وارنه ایله بالقلوه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧١ سیواستپولك ضبطی
١٢٧٢ استانبول ایله وارنه بیننده قابلو احداثی
١٢٧٢ پارس معاهدهسی
١٢٧٢ اصلاحات فرمانی
١٢٧٢ قانون اراضینك نشری
١٢٧٣ مطبعهلرك سربستیٔ كشادی نظامنامهسنك اعلانی
١٢٧٣ قلعهٔ سلطانیه ایله ساقز بیننده قابلو احداثی
١٢٧٤ دوائر بلدیه تشكیلی
١٢٧٤ صدر ابدی الاشتهار بیوك رشید پاشانك وفاتی
١٢٧٤ قندیه ایله اسكندریه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٤ سویش وعدن بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٥ سلطان عبدالمجید خانك بحر سفیده سیاحتلری
١٢٧٥ عدن وقورجی بیننده قابلو احداثی
١٢٧٦ تونس والیسی محمد پاشانك وفاتی ومحمد صادق پاشانك ولایتی
١٢٧٦ تجارت قانوننك نشری
١٢٧٦ مجاهد شهیر شیخ شاملك قفقاسیهده اسارتی وپترسبورغه نقلی
١٢٧٦ سویش قنالنك حفرینه بدأ ایدیلسی
١٢٧٦ شام وقعهسی وفؤاد پاشانك شامه عزیمتی
١٢٧٧ مدحت پاشانك نیش والیلكی
١٢٧٧ شام اوردوسی مشیری احمد پاشانك ودیكر بعضیلرینك وقعهدن طولایی اعدامی
١٢٧٧ سلطان عبدالمجید خانك وفاتی
١٢٧٧ سلطان عبدالعزیز خانك جلوسی
١٢٧٨ تبدیل كسوهٔ عساكر عثمانیه
١٢٧٨ یونان قرالی اوتونك ظهور ایدن اختلالدن اوروپایه فراری
١٢٧٨ فؤاد پاشانك صدارتی
١٢٧٨ نشان عثمانینك ایجادی
١٢٧٨ سلطان عبدالعزیز خانك بروسهیه سیاحتی
١٢٧٨ انجمن دانشك الغاسی
١٢٧٨ جمعیت علمیهٔ عثمانیهنك تأسیسی
١٢٧٩ امید برونی اهالیٔ اسلامیهسی بیننده كی اختلا

سنهٔ هجریه

فات مذهبیه‌دن طولایی انکلتره دولتی طرفندن وقوعه کلن طلب رسمی اوزرینه مدرس ابوبکر افندینک اعزامی

١٢٧٧ قره‌طاغ اشقیاسنک تأدیبی

١٢٧٩ استانبولده‌کی سلطان احمد میدانانده برنجی دفعه اوله‌رق برمشهور عمومیٔ عثمانی تأسیسی

١٢٧٩ دستورك تنظیمی

١٢٧٩ عثمانلو پوسته پولنك احداثی

١٢٧٩ مصر والیسی سعید پاشانك وفاتی واسماعیل پاشانك ولایتی

١٢٧٩ فرانسه طرفندن سلطان عبدالعزیز خانه ارسال اولنان مرصع لژیون‌دونور نشاننك موسیو دوموتیه یدیله تقدیمی

١٢٧٩ عثمانلی بانقه‌سنك تأسیسی

١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك مصره سیاحتلری

١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك امریله مصرده انغاریه اصولنك الغاسی

١٢٧٩ قاسم پاشا حریق کبیری

١٢٨٠ دانیمارقه قرالنك اوغلی پرنس یورکینك یونان قرالیتنه قعودی

١٢٨٠ جزایر سبعه‌نك انکلتره دولتی طرفندن یونانه ترکی

١٢٨٠ سواحل عثمانیه‌یه فنار وضعی وزرهلی سفائن احداثی

١٢٨٠ یعقوب خانك کاشغرده اعلان امارتی

١٢٨٠ تشکیل شورای دولت

١٢٨١ طونه ولایتی تشکیل ومشهور مدحت پاشا والی تعیین قلندی

١٢٨١ عالی پاشانك همتیله کرید عصیاننك تسکینی

١٢٨١ آلمانیا حکومتلرینك اتحادی

١٢٨١ صادووا محاربه‌سی

١٢٨٢ استانبولده بیوك قولرا

١٢٨٢ خواجه پاشا حریق کبیری

١٢٨٢ سلطان عبدالعزیزك همتیله زرهلی دونما تأسیسی

١٢٨٢ مصرده اصول وراثتك تبدیلی وفرمان عالی اصداری

سنهٔ هجریه

١٢٨٢ ایکنه‌لی تفنکك شیوعی

١٢٨٣ بکلربکی وچراغان سرایلرینك انشاسی

١٢٨٣ مصروالیسی اسماعیل پاشایه خدیو عنواننك اعطاسی

١٢٨٤ سلطان عبدالعزیز خانك اوروپایه سیاحتی

١٢٨٤ شورای دولتك تشکیلی ومحاکماتك اصلاحی

١٢٧٤ امریقایه سفیر اعزامی

١٢٨٥ درسعادتده امنیت صندوقنك تشکیلی

١٢٨٥ مکتب سلطانینك تأسیسی

١٢٨٥ صرب کنزی میشلك بلغرادده طوپجی دره‌سی نام محلده خصماسی طرفندن اعدامی ومیلانك پرنسلکی

١٢٨٥ مکتب صنایعك تأسیسی

١٢٨٥ مرحوم مدحت پاشانك نجدقطعه‌سنی اصلاحی

١٢٨٥ صدراعظم فوأد پاشانك وفاتی

١٢٨٦ سویش قنالنك رسم کشادی

١٢٨٦ فرانسه ایمپراطوریچه‌سی اوژه‌نینك درسعادته ورودی

١٢٨٧ بك اوغلی حریق کبیری

١٢٨٧ اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌فك استانبولی زیارتی

١٢٨٧ یمنده ایلك دفعه اوله‌رق تشکیل اولنان عثمانلی اردوسنك عسیر وصنعایی فتح واصلاحی

١٢٨٧ شرق تیمور یوللرینك رسم کشادی

١٢٨٧ آلمانیا ـ فرانسه محاربه‌سی

١٢٨٧ اورمان ومعادن مکتبنك کشادی

١٢٨٨ صدراعظم عالی پاشانك وفاتی

١٢٨٨ درسعادت تراموایینك تأسیسی

١٢٨٨ سردار اکرم عمر پاشانك وفاتی

١٢٨٨ مکتب طبیهٔ ملکیه‌نك تأسیسی

١٢٨٨ اطفائیه آلایی تشکیلی

١٢٨٨ ادیب اعظم شناسینك وفاتی

١٢٨٨ استانبولده تراموای احداثی

١٢٨٩ محمود ندیم پاشانك برنجی صدارتی

١٢٨٩ دارالشفقه‌نك کشادی

١٢٩٠ ایران شاهی ناصرالدین خانك درسعادتی زیارتی

سنهٔ هجریه

١٢٩٠ کاشغر امیری یعقوب خان استانبوله ایلچی اعزامیله تابعیت عثمانیه‌یی قبول ایلدیکندن معلمین عسکریه ایله طبل وعلم ومهمات ارسال ونام عبدالعزیز خانی‌یه خطبه اوقوتمق وسکه کسدیرمکه مساعده اعطا اولندی

١٢٩٠ جزایرلی مجاهد مشهور امیر عبدالقادرك مکهٔ مکرمه‌ده ارتحالی

١٢٩٠ آناطولی‌یه (ازمیده) شمندوفر انشاسی

١٢٩٠ غلطه تونلنك کشادی

١٢٩٣ بوسنه وهرسك اختلالی

١٢٩٣ مصرلی پرنس فاضل مصطفی پاشانك وفاتی

١٢٩٢ قونت اندراشینك بوسنه‌وهرسك حقنده‌کی لایحه‌سنك باب عالی‌یه ورودی

١٢٩٢ مکاتب رشدیهٔ عسکریه‌نك تأسیسی

١٢٩٣ طلبهٔ علوم درسعادتده بالاجتماع صدراعظم محمود ندیم پاشانك وشیخ‌الاسلام حسن افندینك عزللرینی طلب ایلدی وایجابی اجرا اولنه‌رق یرلرینه مترجم رشدی پاشا وخیرالله افندی تعیین قلندی

١٢٩٣ بوسنه وهرسك اختلالی بلغارستانه‌ده سرایت ایلدی

١٢٩٣ سلانیك وقعه‌سی ومأمورین ملکیه وعسکریه‌نك تأدیبی

١٢٩٣ سلطان عبدالعزیز خانك خلعیله سلطان مراد خان خامسك سلطنتی

١٢٩٣ سلطان عبدالعزیز خانك انتحاری

١٢٩٣ صرب وقره‌طاغ پرنسلرینك اعلان عصیانی

١٢٩٣ چرکس حسن وقعه‌سی وحسین عونی وراشد پاشالرك شهادتی

١٢٩٦ فونوغراف ایجادی

١٢٩٣ صرب عسکرینك مغلوبیتی وزایچارك غازی عثمان پاشا طرفندن ضبطی

١٢٩٣ سلطان مراد خان خامسك مبتلا اولدقلری ضعف دماغدن طولایی خلعی وسلطان عبدالحمید ثانینك جلوسی

١٢٩٣ مکتب ملکیه‌نك تأسیسی

سنهٔ هجریه

١٢٩٣ مدحت پاشانك ایکنجی صدارتی

١٢٩٣ ترسانه قونفرانسنك انعقادی

١٢٩٣ اصول منفور استبدادك الغاسیله اصول مشورت ومشروطیتك اعلانی

١٢٩٣ سردار عبدالکریم نادر پاشانك صربستانده‌کی مظفریتی مناسبتیله مجار دارالفنونی طلبه‌سی طرفندن مشارالیهه سیف قیمتدار تقدیمی

١٢٩٤ ترسانه قونفرانسی مقرراتنك طرف دولت عثمانیه‌دن ردی

١٢٩٤ صدراعظم مدحت پاشانك ممالك عثمانیه‌دن تغریبی

٢٩٤ قانون اساسیده مندرج مجلس مبعوثان واعیانك اعلان رسم کشادی

١٢٩٤ مملکتین امارتی دولت عثمانیه علیهنده روسیه ایله اتفاق عقد ایلدی

١٢٩٤ روسیه‌نك دولت عثمانیه‌یه اعلان حربی وانکلتره دولتنك پروتستوسی

١٢٩٤ روسیه‌نك اردهانی استیلاسی

١٢٩٤ خدیو اسماعیل پاشانك مخدومی حسن پاشانك برفرقه عساکر مصریه ایله درسعادته ورودی ووارنه‌یه سوق واعزامی

١٢٩٤ روسیه‌لولرك کوچك برقوتله طونه‌یی مرورلری زشتوی‌یی استیلا ایله طرنوه‌یی طوپه طوتمه‌لری

١٢٩٤ الشکرد وقارص مواقعنده غازی احمد مختار پاشا اردوسنك مظفریتی و قارص محاصره‌سنك رفعی

١٢٩٤ امیرمکه شریف عبداه پاشانك جده‌ده شهیداً وفاتی وحسین پاشانك امارتی

١٢٩٤ استانبولده ملکیه عسکرینك تشکیلی برقاچ آی صوکره لغوی

١٢٩٤ اناطولیده غازی احمد مختار پاشا اردوسنك کدکار مظفریت عظیمه‌سی ونتایجندن اوله‌رق روسلرك حدود عثمانیه خارجنه رجعتلری

١٢٩٤ یعقوب خانك وفاتی و کاشغرك چینلولر طرفندن ضبطی

سنهٔ هجریه	
١٢٩٤	پلونه محاصرهٔ مشهوره‌سی و غازی عثمان پاشانك اسارتی
١٢٩٥	روسیه‌نك ادرنه‌یی اشغالی
١٢٩٥	مصالحه‌یه اساس اوله‌جق شرطنامه‌نك ادرنه‌ده امضاسی
١٢٩٥	انکلتره دونماسنك اطه‌لر پیشکاهنه‌وروس عسکرینك چکمجه‌لره قدر ورودی
١٢٩٥	مجلس اعیان ومبعوثانك با ارادهٔ شاهانه سدی
١٢٩٥	امتیاز نشانك احداثی
١٢٩٥	ایاستفانوس معاهده‌سنك تنظیمی
١٢٩٥	پیر جانفدای حریت علی سعاوی افندیله رفقاسنك چراغان سراینه دخولی ورفقاسیله برلکده وفاتلری
١٢٩٥	قبریس مقاوله‌سنك عقدی
١٢٩٥	برلین قونغره‌سنك انعقادی وبرلین معاهده‌سی
١٢٩٥	اوستریانك بوسنه هرسکی اشغالی
١٢٩٥	قوزانده احمد پاشانك عصیانی وعسکر اعزامیله استیمانی
١٢٩٥	یاقوه‌ده مأموراً بولنان مشیر محمدعلی پاشانك شهادتی
١٢٩٦	سجل احوال مأمورین تأسیسی
١٢٩٦	درسعادتده آثارعتیقه موزه‌سنك رسم کشادی
١٢٩٧	مکتب حقوقك کشادی
١٢٩٧	دیوان محاسبات تشکلی
١٢٩٩	تمغا قانون جدیدینك اعلانی
١٢٩٩	صنایع نفیسه مکتبنك کشادی
١٢٩٩	مصرك انکلتره طرفندن اشغال موقتی
١٣٠٠	تجارت مکتب عالیسنك رسم کشادی
١٣٠١	مدحت پاشانك طائفده شهادتی
١٣٠١	اسوج - نوروج قرال وقرالیچه‌سنك استانبولی زیارتلری
١٣٠١	هندسهٔ ملکیهٔ شاهانه‌نك کشادی
١٣٠١	جبالی ویشیل طلومبه حریقی ٢٦ مایس ١٣٠١
١٣٠١	لیلی قز مکتبنك کشادی
١٣٠٣	ترقوس صوینك رسم کشادی
١٣٠٣	درسعادت ملکیه اعدادیسنك کشادی

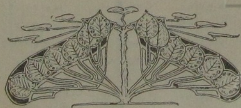
سنهٔ هجریه	
١٣٠٦	زراعت بانقه‌سنك تأسیسی
١٣٠٦	سلطان تپه‌سی وقپودان پاشا حریقی
١٣٠٦	آلمانیا ایمپراطورو ایمپراطوریچه‌سنك درسعادتی زیارتلری
١٣٠٦	نامق کمال بکك ساقزده ارتحالی
١٣٠٧	بروسه‌ده دارالحریر انشاسی
١٣٠٧	کراسته‌جیلر وسلیمانیه حریقی
١٣٠٧	ملکیه تقاعد صندیغی بناسنك انشاسی
١٣٠٨	حلقه‌لی زراعت وبیطر مکتبنك کشادی
١٣٠٨	سعداه پاشانك منتحراً وفاتی
١٣٠٨	ژاپونیالیلرك استانبولی زیارتی
١٣٠٨	کاغدخانه‌ده پولیغون انشاسی
١٣٠٩	بروسه تیمور یولنك رسم کشادی
١٣٠٩	عشیرت مکتبنك رسم کشادی
١٣١٠	اسکدار مکتب اعدادیسنك کشادی
١٣١٠	مرکز رشدیه مکتبلرینك کشادی
١٣١٠	یکی جامع پوسته‌خانه‌سی بنای جدینك رسم کشادی
١٣١٠	بانق عثمانی ورژی بناسنك ختام انشاسی
١٣١٠	یافه - قدس تیمور یولنك رسم کشادی
١٣١٠	انقره تیموریولنك رسم کشادی
١٣١٠	« حمیدیه » کاغد فابریقه‌سنك رسم کشادی
»	خلیج درسعادتك انجمادی ٣ کون
»	اسکدار - قاضی کوی غازخانه‌سنك رسم کشادی
»	بیروت لیمانی ریختمنك رسم کشادی
١٣١١	خاندان آل عثمانی نشان همایوننك احداثی
»	عثمانلی سیغورطه شرکتنك رسم کشادی
١٣١١	اسکدار قاضی کوی صوینك رسم کشادی
١٣١١	مناستر سلانیك تیمور یولنك رسم کشادی
١٣١١	صرب قرالنك درسعادتی زیارتی
١٣١٢	استانبول وجوارنده حرکت ارض وقوعی
١٣١٢	شام - حوران تیموریولنك رسم کشادی
١٣١٢	اسکیشهر - کوتاهیه تیمور یولنك اتمامی
١٣١٢	تجارت مکتبنك کشادی
١٣١٢	استانبول ریختمنك طوپخانه‌دن غلطه کمرکنه قدر اولان قسمنه واپورلرك یناشمسنه مساعده اولندیغی

سنهٔ هجریه	
١٣١٢	طولمه بغچه ساعت قوله‌سنك کشادی
١٣١٣	بیروت - شام شمندوفرینك ایشلمکه بدئی
١٣١٣	دارالعجزه بناسنك اتمامی
١٣١٣	اسپرمچت فابریقه‌سنك کشادی
١٣١٣	قونیه خطنك چکورلر - آفیون قره‌حصاری قسمی اوزرنده ترنك ایشلمکه بدئی
١٣١٣	صدرسابق سعید پاشانك اوروپایه لاجل العزیمه درسعادت انکلتره سفارتنه التجاسی وآلدیغی تأمینات اوزرینه خانه‌سنه عودتی
١٣١٣	قونیه خطنك آفیون قره‌حصاری - آقشهر قسمنك رسم کشادی
١٣١٣	ساقز لیمانی ریختمنك انشاسنه بدأ اولندیغی
١٣١٣	مجارستان قرالیتنك بیکنجی سنهٔ دوریه‌سی
١٣١٣	دیون عمومیه بناسنك ختام وانشاسی
١٣١٣	درسعات - سلانیك تیموریولنك رسم کشادی
١٣١٤	قونیه تیمور یولنك رسم کشادی
١٣١٤	طونه‌ده تیمور قپولر قنالنك رسم کشادی
١٣١٤	حرکت ارضدن رخنه‌دار اولان چارشوی کبیرك قالپاقجیلر باشی وجوارینك بعدالتعمیر رسم کشادی
١٣١٤	یونانلیلرك حدود شاهانه‌یه تجاوزلری اوزرینه اعلان حرب ایدلدیکی ٥ نیسان ١٣١٣
١٣١٤	طرنوه‌نك ضبطی ١٢ » ١٣١٣
١٣١٤	یکیشهرك فتحی ١٣ » ١٣١٣
١٣١٤	ترحاله‌نك ضبطی ١٦ » ١٣١٣
١٣١٤	چتالجه‌نك » ٢٤ » ١٣١٣
١٣١٤	ولستینك » ٢٥ » ١٣١٣
١٣١٤	غلوصك » ٢٦ ٥ ١٣١٣
١٣١٤	دومکه وارمیه‌نك ضبطی ٥ مایس
١٣١٤	قورفه کچیدینك ضبطی ٦ » ١٣١٣
١٣١٥	مقدمات صلحیه امضالندی ٦ ایلول ١٣١٣
١٣١٥	معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه امضالاندی ٢٢ تشرین ثانی ١٣١٣
١٣١٥	سلانیك ریختمنك انشاسنه بدأ اولندی
١٣١٥	یونان اسراسی کوندرلدی
١٣١٥	آلاشهر - قره حصار تیمور یولی اوزرنده ترەنك ایشلمکه بدأی

سنهٔ هجریه	
١٣١٥	بالیکسر حرکت ارضی
١٣١٥	شام - حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ اولندی
١٣١٥	اولاد شهدا ومعلولین غزاة عساکر عثمانیه سرکیسنك رسم کشادی
١٣١٥	آمریقا - اسپانیا محاربه‌سی ١٤ نیسان ١٣١٤
١٣١٦	چلیك ساعی حوضك دریایه نزولی
١٣١٦	شیشلی اطفال خسته‌خانه‌سنك وضع اساسی
١٣١٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك دفعهٔ ثانیه اوله‌رق درسعادتی زیارتلری
١٣١٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك حیفا طریقیله قدسه متوجهاً درسعادتدن مفارقتلری
١٣١٧	لاهی صلح قونفرانسنك انعقادی
١٣١٧	اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم کشادی
١٣١٧	پلونه قهرمانی عثمان پاشانك وفاتی
١٣١٧	لاهی صلح قونفرانسنك اکمال وظیفه ایلسی
١٣١٧	ترانسوال محاربه‌سی
١٣١٨	ایران شاهی مظفرالدین خانك استانبولی زیارتی
١٣١٨	حجاز تلغراف خطنك مدینهٔ منوره‌یه ایصالی
١٣١٩	مدیللی لوراندوو نوبینی مطلوباتندن طولایی فرانسه حکومتی طرفندن اشغال موقتی وقرارلشدیریلن صورت تسویه موجبنجه تخلیه‌سی
١٣٢٠	ترانسوال محاربه‌سی ختام بولدی
١٣٢٠	حما - ریاق شمندوفرینك ریاقدن رأس بلعبکه قدر اولان قسمنك رسم قبول وکشادینك اجراسی
١٣٢٠	فاو - هندستان تلغراف خط کبیرینك بك اوغلی مرکزندن رسم تمدیدی
١٣٢٠	حما - ریاق شمندوفرینك بعلبکدن حمایه قدر اولان ایکنجی قسمنك رسم قبول وکشادی
١٣٢٠	حجاز تیمور یولنك زرقایه قدر اولان قسم مهمنك رسم کشادی
١٣٢٠	کاغدخانه منبع صولرینك چشمه‌لره اساله‌سی
١٣٢٠	حجاز تیمور یولنك زرقادن عمانه قدر اولان قسمنك رسم کشادی ٤ تشرین ثانی ١٣١٨
١٣٢٠	سلانیك ریختمنك رسم کشادی
١٣٢٠	اطغرل نشان ذیشان همایوننك احداثی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٠	شام ـ حما تیمور یولنك بیروت ریختمنه الصاق
١٣٢١	حیدر پاشا لیمان وریختمنك كشادی
١٣٢١	حجاز تیمور یولنك درعا ـ قدمشریف قسمنك رسم كشادی
١٣٢١	معدن مكتبنك وشامشریفده مكتب طبیهٔ ملكیهٔ شاهانه‌نك رسم كشادی
	پوسته وتلغراف نظارتی بنای جدیدینك وحبسخانه‌نك وضع اساسی . حیدر پاشا ریختمیله مشتملاتنك معاملات عمومیه‌یه كشادی
١٣٢١	حیدر پاشاده مكتب طبیهٔ عسكریه بنای جدیدینك رسم كشادی
١٣٢١	روس ـ ژاپون محاربه‌سنك بدئی ٢٦ كانون ثانی ١٣١٩
١٣٢١	برنجی فریقلق رتبه‌سنك احداثی
١٣٢٢	حجاز تیمور یولنك معانه قدر اولان قسمنك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٠
١٣٢٢	طرابلس غرب ـ بنغازی تلغراف خطنك الصاق
١٣٢٢	محرر شهیر شمس الدین سامی بكك وفاتی
١٣٢٢	سلطان مرادخامسك وفاتی
١٣٣٢	بغداد تیمور یولنك قونیه ـ اركلی قسمنك رسم كشادی
١٣٢٣	درنه‌ده تلسز تلغراف استاسیونی انشا آتنه بدأ
١٣٢٣	چوشیما محاربهٔ بحریه‌سی (ژاپونلرك موفقیت عظیمه‌سی)
١٣٢٣	استانبول ـ كوستنجه قابلوسنك رسم كشادی ٧ تموز ١٣٢١
١٣٢٣	صنعانك امام یحیی بن حمیدالدین طرفندن ضبطی [١٣٣ كون صكره اغستوسك اون سكزنده فیضی پاشا طرفندن استردادی]
١٣٢٣	استانبولده قصرغه
١٣٢٣	حمیدیه جامعی قربنده‌كی تعلیم میدانه آرابه دروننده براقیلان بومبانك اشتعالی
١٣٢٣	تلفون آلات وادواتنك ممالك عثمانیه‌یه دخولنك شدتله منعی
١٣٢٣	ولایات ثلثه مراقبهٔ مالیه‌سی ماده‌سندن دولایی دول خمسه‌نك مدللو بعده لیمنی‌یی موقتاً اشغالی ویكرمی كون صكره قبوله شرائطدن صكره تخلیه‌لری
١٣٢٣	روس ـ ژاپون بیننده مصالحه عقدی ٢٦ اغستوس ١٣٢١
١٣٢٣	حما حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ ؛ ادرنه محصولات معمولات سركیسنك رسم كشادی وحیدر پاشا موقفنك وضع اساسی
١٣٢٣	ممالك عثمانیه‌ده تلسز تلغراف تأسیسی
١٣٢٣	برلین قونغره‌سنده مرخص بولنان علكساندر قره‌طودوری پاشانك وفاتی
١٣٢٣	حجاز تیمور یولی حیفا شعبه‌سنك رسم كشادی
١٣٢٣	فاو تلغراف خط كبیرینك ختامیله مخابراته بدأ اولندیغی
١٣٢٤	سان فرانسیسقو زلزله‌سی نیسان ١٣٢٢
١٣٢٤	آیدین وخداوندكار ولایتلرنده سیلاب كانون اول ١٣٢٢
١٣٢٤	شهر امینی رضوان پاشانك كوزتپه‌ده قتلی وبدرخان عائله‌سنك تبعیدی
١٣٢٤	ینبع البحر ـ مدینهٔ منوره تلغراف خطنك تمدیدینه مباشرت ٤ مایس ١٣٢٢
١٣٢٤	كامل پاشانك آیدین والیلكندن عزلیله رادوسده اقامته مأموریتی وبوندن دولایی ازمیر انكلتره قونسلوسخانه‌سنه التجاو صكره آلدیغی تأمینات اوزرینه درسعادته عودتی
١٣٢٤	تلسز تلغرافك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٢
١٣٢٤	حما ـ حلب تیمور یولنك رسم كشادی ٢١ ایلول ١٣٢٢
١٣٢٤	قواله ایله طاشوز بیننه قابلو وضع ورسم كشادی ٢٦ تشرین ثانی ١٣٢٢
١٣٢٤	شامده الكتریقلی ترامووای خطنك رسم كشادی ٢٥ كانون ثانی ١٣٢٢
١٣٢٥	سلانیك كورفزنده شركت خیریه واپورلری سیر وسفره باشلادیلر
١٣٢٥	صلح قونفرانسنك ایكنجی دفعه اوله‌رق لاهیده انعقادی ٢ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	قاضی كویندن حیدرپاشا اسكله‌سنه قدر ریختیم انشاسنه بدء اولندی ١٨ حزیران ١٣٢٣

سنهٔ هجریه	
١٣٢٥	محترق مكتب سلطانی بناسنك انشاسنه بدأ اولندی ٢٥ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	درسعادت ـ پشته تلغراف خطنك رسم كشادی ٣ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك مداین صالح موقعنه ایصالی ٤ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك العلا موقعنه ایصالی
١٣٢٥	العریش تلغراف خطنك وقونیه‌ده ذخیره بورسه‌سنك رسم كشادی
١٣٢٥	ایرلانده ایله امریقا بیننده مارقونی اصولی اوزره تلسز تلغرافله مخابراته مباشرت اولندی ٤ تشرین اول ١٤٢٣
١٣٢٥	قره‌اوتاغ (قره‌تاغ) حركت ارضی ١٤ تشرین
١٣٢٥	طربزون فرقهٔ عسكریه‌سی قوماندانی فریق خیری پاشانك ناجی نامنده برملازم طرفندن اتلافی ومرقومك اعدامی
١٣٢٥	زنكبار سلطانی سیدعلی بن حمود حضرتلرینك درسعادتی زیارتی
١٣٢٥	شیمدی‌یه قدر بشكطاش ساحلسراینده اجرا اولونمقده اولان معایده رسمنك ویریلن ژورنال اوزرینه ییلدیزده اجراسی
١٣٢٥	سلانیك مكتب حقوقنك رسم كشادی
١٣٢٥	دینار ـ اكردیر تیمور یولی قسم اولنك انشاسنه مباشرت اولندی
١٣٢٦	درسعادت ریختملری اوزرنده مبانیٔ جدیدهٔ رسومیه‌نك وضع اساسی
١٣٢٦	خاصكوی حریق كبیری شباط ١٣٢٣ .
١٣٢٦	قونیه مكتب حقوقنك رسم كشادی
١٣٢٥	مهاجرین مسافرخانه‌سنك وضع اساسی ٢٨ نیسان ١٣٢٤
١٣٢٦	آرناوودكوی حریقی ٢٥ مایس ١٣٢٤
١٣٢٦	سلانیك الكتریق ترامواینك رسم كشادی ١٤ حزیران ١٣٢٤

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الاول	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازارایرتسی	٢	١	١٤	١٢, ٢	پرهیز کبیر نصارا
صالی	٣	٢	١٥	١٢, ٠	آصمه‌لره صو یورومه زمانی
چهارشنبه	٤	٣	١٦	١١, ٥٧	قرلنغجلرك كله زمانی
پنجشنبه	٥	٤	١٧	٥٤	آخر بردالعجوز تربیع اول ١ ساعت
* جمعه	٦	٥	١٨	٥٠	١٨ دقیقه بعدالغروب
جمعه‌ایرتسی	٧	٦	١٩	٤٧	
پازار	٨	٧	٢٠	٤٦	
پازارایرتسی	٩	٨	٢١	٤٣	نوروز سلطانی تحویل شمس بحمل ٧ ساعت ٤١ دقیقه
صالی	١٠	٩	٢٢	٤٠	اول موسم بهار
چهارشنبه	١١	١٠	٢٣	٣٧	قوز قاووران فورتنه‌سی
پنجشنبه	١٢	١١	٢٤	٣٤	مولد النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
* جمعه	١٣	١٢	٢٥	٣٢	بشارت حمل مریم افرنجی
جمعه‌ایرتسی	١٤	١٣	٢٦	٢٧	استقبال نیرین ٣ ساعت ٤٥ دقیقه بعدالغروب
پازار	١٥	١٤	٢٧	٢٥	ثروت فنونك یوم تأسیسی ١٣٠٧
پازارایرتسی	١٦	١٥	٢٨	٢٤	اغاجلرك یشرمسی
صالی	١٧	١٦	٢٩	٢١	چایلاقلرك كلیشی
چهارشنبه	١٨	١٧	٣٠	١٨	فورتنه
پنجشنبه	١٩	١٨	٣١	١٦	اول سفر دریا
* جمعه	٢٠	١٩	١	١٢	نیسان افرنجی
جمعه‌ایرتسی	٢١	٢٠	٢	١٠	چیچكلرك آچیلمه زمانی تربیع ثانی ٨ ساعت ١٣ دقیقه
پازار	٢٢	٢١	٣	٧	
پازارایرتسی	٢٣	٢٢	٤	٥	
صالی	٢٤	٢٣	٥	٢	بلبللرك اوتمه زمانی
چهارشنبه	٢٥	٢٤	٦	١٠, ٥٩	
پنجشنبه	٢٦	٢٥	٧	٥٦	بشارت حمل مریم رومی
* جمعه	٢٧	٢٦	٨	٥٣	قرلانغج فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	٢٨	٢٧	٩	٥١	اجتماع نیرین ٤ ساعت ٤٣ دقیقه بعدالغروب
پازار	٢٩	٢٨	١٠	٤٩	ازدواج جمل
پازارایرتسی	١	٢٩	١١	٤٦	ربیع الآخر
صالی	٢	٣٠	١٢	٤٤	فورتنه
چهارشنبه	٣	٣١	١٣	٤١	

ربیع الآخر — نیسان

ایام	ربیع الآخر	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پنجشنبه	٤	١	١٤	١٠, ٣٨	
* جمعه	٥	٢	١٥	٣٥	موسم لاله تربیع اول ٩ ساعت ١٤ دقیقه ٣٥ ثانیه
جمعه‌ایرتسی	٦	٣	١٦	٣٣	
پازار	٧	٤	١٧	٢٩	پارسده ترامواى كشادى ١٢٩٨
پازارایرتسی	٨	٥	١٨	٢٧	قوغو فورتنه‌سی
صالی	٩	٦	١٩	٢٥	
چهارشنبه	١٠	٧	٢٠	٢٣	تحویل شمس بثور ٦ ساعت ٥٢ دقیقه
پنجشنبه	١١	٨	٢١	٢٠	اول سنهٔ ثور
* جمعه	١٢	٩	٢٢	١٨	
جمعه‌ایرتسی	١٣	١٠	٢٣	١٦	
پازار	١٤	١١	٢٤	١٢	استقبال نیرین ٨ ساعت ٢٥ دقیقه ٢٤ ثانیه
پازارایرتسی	١٥	١٢	٢٥	١٠	
صالی	١٦	١٣	٢٦	٨	آخر سنهٔ ثور
چهارشنبه	١٧	١٤	٢٧	٥	جلوس پادشاهی ١٣٢٥
پنجشنبه	١٨	١٥	٢٨	٣	رسیدن لاله بكمال
* جمعه	١٩	١٦	٢٩	٠	
جمعه‌ایرتسی	٢٠	١٧	٣٠	٩, ٥٨	
پازار	٢١	١٨	١	٥٦	بیضهٔ سرخ (بیوك پاسقالیه) مایس افرنجی ٣١
پازارایرتسی	٢٢	١٩	٢	٥٣	تربیع ثانی ٨ ساعت ٢٢ دقیقه ٣٦ ثانیه
صالی	٢٣	٢٠	٣	٥١	
چهارشنبه	٢٤	٢١	٤	٤٩	رصد دوربینك ایجادى ١٦٠٨
پنجشنبه	٢٥	٢٢	٥	٤٦	
* جمعه	٢٦	٢٣	٦	٤٤	روز خضر چیچك فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٤	٧	٤٢	
پازار	٢٨	٢٥	٨	٤٠	نهایت قوت بهار
پازارایرتسی	٢٩	٢٦	٩	٣٧	اجتماع نیرین ١٢ ساعت ٢١ دقیقه ٨ ثانیه صباحلین
صالی	١	٢٧	١٠	٣٥	جمادى الاولى
چهارشنبه	٢	٢٨	١١	٣٤	
پنجشنبه	٣	٢٩	١٢	٣١	
* جمعه	٤	٣٠	١٣	٣٠	آخر ایام مطر

مارتده : مملكتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی كچر ؛ قیش بیتمه‌مشدر . یازلق سبزه‌لر دیكیلیر . چیچكلرك تخملری اكیلیر . باغلر ایكنجی دفعه بوداننیر . طیور اهلیه جیو جیو چیقاریرلر . میوه آغاچلری آشیلانیر ؛ نا كهانی طوكلردن فدانلر وچیچكلر محافظه اولنمه‌لیدر . هوانك بر كونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی كونش چارپمه‌سی ، نزله ، برونشیت كبی عارضه‌لره سبب اولور . بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی ، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر .

نیسانده : هوالر یاواش یاواش دوزه‌لیر ؛ بركتلی یاغمورلر یاغار ؛ باغلره چوبوق غرس اولنور . آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر . یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر . قاوون وقارپوز اكیلیر . لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر . صحته كذلك اعتنا لازمدر . قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل ایتمه‌لیدر . فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر .

جمادى الاول — مایس

ایام	جمادى الاولى	مایس	مایس افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
جمعه‌ایرتسی	٥	١	١٤	٩, ٢٨	
پازار	٦	٢	١٥	٢٤	تربیع اول ٩ ساعت ١٢ دقیقه بعدالغروب
پازارایرتسی	٧	٣	١٦	٢٣	فلیز قوباران فورتنه‌سی
صالی	٨	٤	١٧	٢٢	
چهارشنبه	٩	٥	١٨	١٩	موسم كل
پنجشنبه	١٠	٦	١٩	١٧	روسیه ایمپراطورینك تولدی
* جمعه	١١	٧	٢٠	١٦	
جمعه ایرتسی	١٢	٨	٢١	١٤	تحویل شمس بجوزا
پازار	١٣	٩	٢٢	١٢	اولكر فورتنه‌سی
پازارایرتسی	١٤	١٠	٢٣	١١	باغ اوغوله زمانی
صالی	١٥	١١	٢٤	١٠	نقصان ماء ارض استقبال نیرین ١٢ ساعت ١٣ دقیقه
چهارشنبه	١٦	١٢	٢٥	٨	صیجاقلرك بدئی
پنجشنبه	١٧	١٣	٢٦	٦	
* جمعه	١٨	١٤	٢٧	٥	روسیه ایمپراطورینك تتوجی
جمعه‌ایرتسی	١٩	١٥	٢٨	٢	قیون قرقه زمانی
پازار	٢٠	١٦	٢٩	٠١	نیل نهرینك ازدیادی
پازارایرتسی	٢١	١٧	٣٠	٠٠	قباق ملتمی
صالی	٢٢	١٨	٣١	٨, ٥٩	اول ریاح بوارح تربیع ثانی ٤ ساعت ٥١ دقیقه بعدالغروب
چهارشنبه	٢٣	١٩	١	٥٨	حزیران افرنجی
پنجشنبه	٢٤	٢٠	٢	٥٦	فایز قیران فورتنه‌سی
* جمعه	٢٥	٢١	٣	٥٦	
جمعه ایرتسی	٢٦	٢٢	٤	٥٤	قلت میاه
پازار	٢٧	٢٣	٥	٥٣	شمال روزكارینك هبوبی
پازارایرتسی	٢٨	٢٤	٦	٥٣	بك اوغلی حریق كبیرى ١٢٨٦
صالی	٢٩	٢٥	٧	٥٢	اجتماع نیرین ٧ ساعت ٣٨ دقیقه
چهارشنبه	١	٢٦	٨	٥١	جمادى الاخره جبالی وشیل اطلومبه حریقی ١٣٠١
پنجشنبه	٢	٢٧	٩	٥٠	موسم حصاد عروج عیسی علیه السلام
* جمعه	٣	٢٨	١٠	٤٩	
جمعه ایرتسی	٤	٢٩	١١	٤٨	فورتنه
پازار	٥	٣٠	١٢	٤٧	
پازارایرتسی	٦	٣١	١٣	٤٧	

جمادى الآخر — حزیران

ایام	جمادى الآخر	حزیران	حزیران افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
صالی	٧	١	١٤	٨, ٤١	تربیع اول ١٠ ساعت ٣٨ دقیقه
چهارشنبه	٨	٢	١٥	٤٦	المانیا ایمپراطورینك قعودى ١٨٨٨
پنجشنبه	٩	٣	١٦	٤٦	شمال روزكارینك هبوبی
* جمعه	١٠	٤	١٧	٤٥	
جمعه ایرتسی	١١	٥	١٨	٤٥	بروسه تیمور یولنك كشادی ١٣٠٨
پازار	١٢	٦	١٩	٤٥	فورتنه
پازارایرتسی	١٣	٧	٢٠	٤٤	
صالی	١٤	٨	٢١	٤٤	تحویل شمس بسرطان
چهارشنبه	١٥	٩	٢٢	٤٤	استقبال نیرین ٢ ساعت ٢٨ دقیقه بعدالغروب
پنجشنبه	١٦	١٠	٢٣	٤٤	كون دونمی فورتنه‌سی
* جمعه	١٧	١١	٢٤	٤٤	
جمعه ایرتسی	١٨	١٢	٢٥	٤٥	
پازار	١٩	١٣	٢٦	٤٥	یپراق آشیسی زمانی
پازارایرتسی	٢٠	١٤	٢٧	٤٥	
صالی	٢١	١٥	٢٨	٤٥	
چهارشنبه	٢٢	١٦	٢٩	٤	تربیع ثانی ١٠ ساعت ٤٥ دقیقه صباحلین
پنجشنبه	٢٣	١٧	٣٠	٤٦	تموز افرنجی
* جمعه	٢٤	١٨	١	٤٧	یپراق فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٥	١٩	٢	٤٨	اول بارسوم
پازار	٢٦	٢٠	٣	٤٩	
پازارایرتسی	٢٧	٢١	٤	٤٩	
صالی	٢٨	٢٢	٥	٥٠	
چهارشنبه	٢٩	٢٣	٦	٥٠	اجتماع نیرین ٣ ساعت ٣٦ دقیقه بعدالغروب
پنجشنبه	٣٠	٢٤	٧	٥١	میلاد یحیی علیه السلام
* جمعه	١	٢٥	٨	٥١	آتش كیجه‌سی رجب لیلهٔ رغائب
جمعه ایرتسی	٢	٢٦	٩	٥٣	آخر بوارح
پازار	٣	٢٧	١٠	٥٤	فورتنه
پازارایرتسی	٤	٢٨	١١	٥٦	استانبولده زلزله وقوعی ١٣١٠
صالی	٥	٢٩	١٢	٥٧	
چهارشنبه	٦	٣٠	١٣	٥٨	

مایسده : هوالر ایجه دوزلمشدر . بو آی ریعان بهاردر . هر طرف جنت آسا برمنظره عرض ایدر . كوللرك موسم كمالیدر . اكثر چیچكلر آچار . باغلرده كوتوكلرك فلیزلری قیریلیر . كولله‌مه خسته‌لغنه قارشی كوكورت ، میلدیویه قارشی كوزطاشی محلولی قوللانیلیر . ایپك بوجكلری چیقاریلیر . حیوانات چایره چیقار . حیوانلری صقاغیدن (اوكسوروكدن) محافظه ایچون بورونلرینه كوكورت توتسیسی ویرمه‌لیدر .

حزیرانده : صیجاقلر ایجه باصمشدر . كونلر غایت اوزوندر . فقط یاواش یاواش قیصالمغه باشلار . باغلرده یاغمورلردن صوكره كوكورت سرپمكه دقت ایتمه‌لیدر . یاپراق آشیسی بو آیك یكرمیسنه قدر قابل اجرادر . میوه آغاجلری وسبزه‌لر صولانیر . ایپك بوجكلری قوزه یاپارلر . بو آیده كوملری تمیزله‌مه‌لیدر . موسم حصاد ملك عثمانیه‌نك اكثر جهاتنده بو آیده باشلار .

رجب شریف — تموز

ایام	رجب	تموز	تموز افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پنجشنبه	٧	١	١٤	٨,٥٩	فرانسزلرك یوم مخصوصی تربیع اول ٢ ساعت ٤٤ دقیقه
* جمعه	٨	٢	١٥	٩,١	زیارت مریم رومی
جمعه‌ایرتسی	٩	٣	١٦	٢	فرانسه والمانیا محاربه‌سنك اعلانی ١٨٧٠
پازار	١٠	٤	١٧	٤	
پازارایرتسی	١١	٥	١٨	٤	فورتنه
صالی	١٢	٦	١٩	٦	
چهارشنبه	١٣	٧	٢٠	٨	شدت حرارت
پنجشنبه	١٤	٨	٢١	٩	
* جمعه	١٥	٩	٢٢	١١	استقبال نیرین ٣ ساعت
جمعه‌ایرتسی	١٦	١٠	٢٣	١٢	عیدملی عثمانی
پازار	١٧	١١	٢٤	١٣	تحویل شمس باسد
پازارایرتسی	١٨	١٢	٢٥	١٤	
صالی	١٩	١٣	٢٦	١٦	
چهارشنبه	٢٠	١٤	٢٧	١٩	حمرت عنب
پنجشنبه	٢١	١٥	٢٨	٢١	یپراق آشیسنك صوكی
* جمعه	٢٢	١٦	٢٩	٢٣	ایتالیا قرالنك قعودی ١٩٠٠ تربیع ثانی ٦ ـ ٤ د
جمعه‌ایرتسی	٢٣	١٧	٣٠	٢٥	
پازار	٢٤	١٨	٣١	٢٧	قزیل اریك فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	٢٥	١٩	١	٢٩	اغستوس افرنجی
صالی	٢٦	٢٠	٢	٣١	اول ایام باخور یوم ٨
چهارشنبه	٢٧	٢١	٣	٣٣	لیلۀ معراج سعادت منهاج
پنجشنبه	٢٨	٢٢	٤	٣٥	
* جمعه	٢٩	٢٣	٥	٣٧	اجتماع نیرین ١٢ ساعت
جمعه‌ایرتسی	١	٢٤	٦	٤٠	شعبان
پازار	٢	٢٥	٧	٤٢	
پازارایرتسی	٣	٢٦	٨	٤٤	آخر ایام باخور
صالی	٤	٢٧	٩	٤٦	انكلتره قرالنك تتوجی ١٩٠٢
چهارشنبه	٥	٢٨	١٠	٤٨	عثمانلی سیغوربطه قومپانیه‌سنك رسم كشادی
پنجشنبه	٦	٢٩	١١	٥١	نهایت قوت كرما
* جمعه	٧	٣٠	١٢	٥٣	تربیع اول ٨ ساعت ٤٩ دقیقه بعدالغروب
جمعه‌ایرتسی	٨	٣١	١٣	٥٥	

شعبان المعظم — اغستوس

ایام	شعبان	اغستوس	اغستوس افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازار	٩	١	١٤	٩,٥٨	اول صوم مریم
پازارایرتسی	١٠	٢	١٥	١٠,٠٠	
صالی	١١	٣	١٦	٢	
چهارشنبه	١٢	٤	١٧	٥	
پنجشنبه	١٣	٥	١٨	٠٧	اوستریا ایمپراطورینك تولدی ١٨٣٠
* جمعه	١٤	٦	١٩	١٠	لیلۀ مباركۀ برات
جمعه‌ایرتسی	١٥	٧	٢٠	١٢	استقبال نیرین ٢ ساعت ١٢ دقیقه بعدالغروب
پازار	١٦	٨	٢١	١٤	تغییر اوراق اشجار
پازارایرتسی	١٧	٩	٢٢	١٧	
صالی	١٨	١٠	٢٣	١٩	تحویل شمس بسنبله
چهارشنبه	١٩	١١	٢٤	٢٢	آخر بادسموم
پنجشنبه	٢٠	١٢	٢٥	٢٤	
* جمعه	٢١	١٣	٢٦	٢٧	تربیع ثانی ٩ ساعت ٤٢ د
جمعه‌ایرتسی	٢٢	١٤	٢٧	٣٠	
پازار	٢٣	١٥	٢٨	٣١	
پازارایرتسی	٢٤	١٦	٢٩	٣٥	لیلكلرك كیدیشی
صالی	٢٥	١٧	٣٠	٣٧	مهرجان فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٦	١٨	٣١	٤	
پنجشنبه	٢٧	١٩	١	٤٢	
* جمعه	٢٨	٢٠	٢	٤٥	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٢٩	٢١	٣	٤٧	اجتماع نیرین ١١ ساعت ٢٥ دقیقه بعدالغروب
پازار	٣	٢٢	٤	٥٠	میوه‌لرك كماله ایرمسی
پازارایرتسی	١	٢٣	٥	٥٢	رمضان المبارك
صالی	٢	٢٤	٦	٥٤	
چهارشنبه	٣	٢٥	٧	٥٧	بیلدیرجین كچمی فورتنه‌سی
پنجشنبه	٤	٢٦	٨	١١,١	قوچ آییرمه زمانی
* جمعه	٥	٢٧	٩	٤	
جمعه‌ایرتسی	٦	٢٨	١٠	٧	
پازار	٧	٢٩	١١	١٠	تربیع اول ٣ ساعت ٤٤ دقیقه
پازارایرتسی	٨	٣٠	١٢	١٢	
صالی	٩	٣١	١٣	١٥	چایلاق فورتنه‌سی

تموزده : صیجاقلر پك مؤثردر. كونلر برساعت قدر قیصالیر. تیشلق سبزه‌لر دیكیلیر. میوه‌لرك اكثری كماله ایرر. قاوون قارپوز چوغالیر. باغلرده اوچنجی چاپالامه عملیاتی اجرا ایدیلیر؛ حیواناته قورو ات ویریلیرسه پك نافعدر. صیجاقلر انسانه طوقونور؛ یوزده لكه‌لر حاصل اولور. دكز حماملرینك تام موسمیدر. چوق میوه‌نك فساد معده‌یی موجب اولور.

آغستوسده : كیجه‌لر اوزار؛ بعض كونلر تحملفرسا صیجاقلر اولور، زیاده‌جه چی دوشر. كتان، خشخاش، زعفران، یولاف، شلغم، پانجار تخملری اكیلیر؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر. اوزوملر ایجه كماله ایرر. قووانلردن بال آلینیر. تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر. صیجاقلر ومیوه‌لر انسانه طوقونه‌بیلیر. سیوری سینكلردن تحفظ لازمدر. صیتمه‌یه اوغرامامق ایچون (كینین) آلمه‌لیدر.

رمضان المبارك — ایلول

ایام	رمضان المبارك	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
چهارشنبه	١٠	١	١٤	١١,١٦	
پنجشنبه	١١	٢	١٥	١٩	
* جمعه	١٢	٣	١٦	٢٢	
جمعه‌ایرتسی	١٣	٤	١٧	٢٤	انكسار كرما
پازار	١٤	٥	١٨	٢٧	
پازارایرتسی	١٥	٦	١٩	٣٠	استقبال نیرین ١٢ ساعت ١٧ دقیقه
صالی	١٦	٧	٢٠	٣٢	
چهارشنبه	١٧	٨	٢١	٢٥	میلاد مریم
پنجشنبه	١٨	٩	٢٢	٣٨	رأس سنۀ هجریۀ شمسیه ١٢٨٩
* جمعه	١٩	١٠	٢٣	٤١	
جمعه‌ایرتسی	٢٠	١١	٢٤	٤٤	تحویل شمس بمیزان تربیع ثانی ٤ ساعت ٥٠ دقیقه
پازار	٢١	١٢	٢٥	٤٧	
پازارایرتسی	٢٢	١٣	٢٦	٥٠	كستانه قره‌سی فورتنه‌سی
صالی	٢٣	١٤	٢٧	٥٢	عبد الصلیب
چهارشنبه	٢٤	١٥	٢٨	٥٥	اغاجلردن صولرك چكیلمه‌سی زمانی
پنجشنبه	٢٥	١٦	٢٩	٥١	
* جمعه	٢٦	٠٧	٣٠	٥٩	
جمعه‌ایرتسی	٢٧	١٨	١	١٢,٠٠	لیلۀ قدر تشرین اول افرنجی
پازار	٢٨	١٩	٢	٥	قوش كچیمی فورتنه‌سی
پازارایرتسی	٢٩	٢٠	٣	٨	اجتماع نیرین ٤ ساعت ٤٠ دقیقه
صالی	٣٠	٢١	٤	١	عرفه
چهارشنبه	١	٢٢	٥	١٢	شوال المكرم صلاة عیدفطر ١٢ ساعت ٥٨ دقیقه
پنجشنبه	٢	٢٣	٦	١٦	
* جمعه	٣	٢٤	٧	١٩	
جمعه‌ایرتسی	٤	٢٥	٨	٢٢	
پازار	٥	٢٦	٩	٢٥	
پازارایرتسی	٦	٢٧	١٠	٢٨	یپراق دوكمی زمانی
صالی	٧	٢٨	١١	٣٠	تربیع اول ١٠ ساعت ٣ دقیقه
چهارشنبه	٨	٢٩	١٢	٣٣	
پنجشنبه	٩	٣	١٢	٣٥	مریم انا فورتنه‌سی

شوال — تشرین اول

ایام	شوال	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
* جمعه	١٠	١	١٤	١٢,٣٧	
جمعه‌ایرتسی	١١	٢	١٥	٤١	
پازار	١٢	٣	١٦	٤٣	اول ایام مطر
پازارایرتسی	١٣	٤	١٧	٤٥	
صالی	١٤	٥	١٨	٤٨	استقبال نیرین ١٠ ساعت ٥٨ دقیقه
چهارشنبه	١٥	٦	١٩	٥١	قرلانغج فورتنه‌سی
پنجشنبه	١٦	٧	٢٠	٥٣	
* جمعه	١٧	٨	٢١	٥٦	اول ایام غرس اشجار
جمعه‌ایرتسی	١٨	٩	٢٢	١,٠٠	
پازار	١٩	١٠	٢٣	٢	باغ بوزومی فورتنه‌سی
پازارایرتسی	٢	١١	٢٤	٤	تحویل شمس بعقرب
صالی	٢١	١٢	٢٥	٧	تربیع ثانی ٢ ساعت ٣٢ د
چهارشنبه	٢٢	١٣	٢٦	٨	برودت میاه
پنجشنبه	٢٣	١٤	٢٧	١٢	
* جمعه	٢٤	١٥	٢٨	١٤	
جمعه‌ایرتسی	٢٥	١٦	٢٩	١٧	شدت ریاح
پازار	٢٦	١٧	٣٠	١٩	اغاج كسمه زمانی
پازارایرتسی	٢٧	١٨	٣١	٢٢	بالق فورتنه‌سی تشرین ثانی افرنجی
صالی	٢٨	١٩	١	٢٤	اجتماع نیرین ١٠ ساعت ٩ د
چهارشنبه	٢٩	٢٠	٢	٢٧	روسیه ایمپراطورینك قعودی
پنجشنبه	٣٠	٢١	٣	٢٩	ذی القعده
* جمعه	١	٢٢	٤	٣١	نهایت قوت حریف
جمعه‌ایرتسی	٢	٢٣	٥	٣٤	فورتنه
پازار	٣	٢٤	٦	٣٦	
پازارایرتسی	٤	٢٥	٧	٣٩	فورتنه
صالی	٥	٢٦	٨	٤٢	روز قاسم
چهارشنبه	٦	٢٧	٩	٤٤	انكلتره قرالنك تولدی ١٨٤١
پنجشنبه	٧	٢٨	١٠	٤٦	تربیع اول ٢ ساعت ٢٣ د
* جمعه	٨	٢٩	١١	٤٨	ایتالیا قرالنك تولدی
جمعه‌ایرتسی	٩	٣٠	١٢	٥٠	اجتماع نیرین ١١ ساعت ٢٤ د
پازار	١٠	٣١	١٣	٥٢	

ایلولده : آرتق صغوقلر باشلار. كیجه‌لر اكثریا پك بارددر. صباحلری سیس زیاده‌در. آرپه، یولاف، قیش پاتاتسی، طورپ، چاودار، بغدای، ابه كومجی، قرنه‌بهار، اسپناق زرع اولونور.

صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر. اوزوم ایله تداوی، بروسه قاپلیجه‌لرینی زیارت بو آیده‌در. صیفیه‌لردن عودت ایتمه‌لیدر.

تشرین اولده : خزان روزكارلری باشلار. قاسم بو آیده‌در. سفر دریایه نهایت ویریلیر. ایلولده باشلانان باغ بوزومنه ختام ویریلیر. آغاج دیكمك ایچون اك مناسب موسم بو آیدر. بقله و ایلك بهار اسپناغی، بزلیه زرع اولونور. صاقسیلره «سه‌ر» ه آلینیر. طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر. آغاجلرك یرلری دكیشدیریلور.

ذی القعده — تشرین ثانی

ایام	ذی القعده	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازارایرتسی	١١	١	١٤	١,٥٣	
صالی	١٢	٢	١٥	٥٦	جنوب روزکارینك هبوبی
چهارشنبه	١٣	٣	١٦	٥٨	خسوف استقبال نیرین ٩ساعت ٣٤د بعدالغروب
پنجشنبه	١٤	٤	١٧	٢,٠٠	
* جمعه	١٥	٥	١٨	١	قوچ قاتمی فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	١٦	٦	١٩	٢	
پازار	١٧	٧	٢٠	٥	
پازارایرتسی	١٨	٨	٢١	٨	فورتنه
صالی	١٩	٩	٢٢	١٠	دخول مریم بحراب افرنجی
چهارشنبه	٢٠	١٠	٢٣	١٢	تحویل شمس بقوس تربیع
پنجشنبه	٢١	١١	٢٤	١٣	فورتنه
* جمعه	٢٢	١٢	٢٥	١٥	
جمعه‌ایرتسی	٢٣	١٣	٢٦	١٧	اغاجلردن صولرك چکلمسی
پازار	٢٤	١٤	٢٧	١٨	
پازارایرتسی	٢٥	١٥	٢٨	٢٠	اول صوم میلاد
صالی	٢٦	١٦	٢٩	٢١	اولکر فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٧	١٧	٣٠	٢٣	
پنجشنبه	٢٨	١٨	١	٢٤	کانون اول افرنجی اجتماع نیرین ٦ساعت ٢٩ دقیقه
* جمعه	٢٩	١٩	٢	٢٥	اوستریا ایمپراطورینك قعودی ١٨٤٨
جمعه‌ایرتسی	٣٠	٢٠	٣	٢٦	ذی الحجه هبوب عواطف
پازار	١	٢١	٤	٢٨	دخول مریم بحراب رومی
پازارایرتسی	٢	٢٢	٥	٢٩	
صالی	٣	٢٣	٦	٣٠	ابتدای ریح شمالی
چهارشنبه	٤	٢٤	٧	٣١	فورتنه
پنجشنبه	٥	٢٥	٨	٣٢	یپراق دوکمنك نهایتی
* جمعه	٦	٢٦	٩	٣٣	حمل مریم تربیع اول ٤ ساعت ٢٥ دقیقه
جمعه‌ایرتسی	٧	٢٧	١٠	٣٤	قره قیش فورتنه‌سی
پازار	٨	٢٨	١١	٣٥	عرفه
پازارایرتسی	٩	٢٩	١٢	٣٦	صلاة عید اضحی ٣-٢٦ د
صالی	١٠	٣٠	١٣	٣٦	

ذی الحجه — کانون اول

ایام	ذی الحجه	کانون اول	کانون اول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
چهارشنبه	١١	١	١٤	٢,٣٧	
پنجشنبه	١٢	٢	١٥	٣٧	فورتنه
* جمعه	١٣	٢	١٦	٣٨	استقبال نیرین ٨ ساعت ٢٤ دقیقه
جمعه‌ایرتسی	١٤	٤	١٧	٣٨	
پازار	١٥	٥	١٨	٣٨	اول شب یلدا
پازارایرتسی	١٦	٦	١٩	٣٩	
صالی	١٧	٧	٢٠	٣٩	
چهارشنبه	١٨	٨	٢١	٣٩	فورتنه
پنجشنبه	١٩	٩	٢٢	٣٩	اول اربعین
* جمعه	٢٠	١٠	٢٣	٣٩	تحویل شمس بجدی
جمعه‌ایرتسی	٢١	١١	٢٤	٣٩	تربیع ثانی ٧ساعت ٥٢ د
پازار	٢٢	١٢	٢٥	٣٩	میلاد عیسی ع م افرنجی
پازار ایرتسی	٣٣	١٣	٢٦	٣٩	
صالی	٢٤	١٤	٢٧	٣٨	آخر شب یلدا
چهارشنبه	٢٥	١٥	٢٨	٣٨	کون دونمی فورتنه‌سی
پنجشنبه	٢٦	١٦	٢٩	٣٧	
* جمعه	٢٧	١٧	٣٠	٣٧	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٢٨	١٨	٣١	٣٦	اجتماع نیرین ١ ساعت ٣٢ دقیقه بعدالغروب
پازار	٢٩	١٩	١	٢٦	کانون ثانی افرنجی رأس سنهٔ میلادیه ١٩١١
پازار ایرتسی	٣٠	٢٠	٢	٣٥	محرم الحرام رأس سنه ١٣٢٩
صالی	١	٢١	٣	٣٤	
چهارشنبه	٢	٢٢	٤	٣٣	فورتنه
پنجشنبه	٣	٢٣	٥	٣٢	
* جمعه	٤	٢٤	٦	٣١	اطفائیه‌الاینك تشکیلی ١٢٨٨
جمعه‌ایرتسی	٥	٢٥	٧	٣٠	میلاد عیسی ع م رومی
پازار	٦	٢٦	٨	٢٩	ایتالیا قرالیچه‌سنك تولدی تربیع اول ٣ساعت ٢٤ دقیقه
پازار ایرتسی	٧	٢٧	٩	٢٨	زمهریر فورتنه‌سی
صالی	٨	٢٨	١٠	٢٧	اشتداد برودت
چهارشنبه	٩	٢٩	١١	٢٦	
پنجشنبه	١٠	٣٠	١٢	٢٤	
* جمعه	١١	٣١	١٣	٢٢	

تشرین ثانیده : صوك بهار ختامه ایرر. باصدیرمه یازی دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در. باغلر کریزمه ایدیلیر. چبوق غرس اولونور. کوریه فدانلرك دیبلری صغوقه قارشی قوری اوتلرله اورتیلور. چیفت سورولور. زیتون وکستانه محصوللری طوپلانور. قیشلق البسه‌لری آرتق کیمه‌لیدر.

کانون اولده: صغوقلر آرتار. سورکلی غمورلر باشلار. قارباغار. شب یلدا بو آیده‌در. طوکلردن اول غرسیاتی اکمال ایتملیدر. فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایله‌ملیدر. آغاجلر نقل اولنور. رأس سنهٔ افرنجیه بو آیده‌در. حیوانات آغیللره نقل اولونور. سه‌رلرده صوبالر یانار. زمهریر بو آیده‌در. هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدلملیدر.

محرم الحرام — کانون ثانی

ایام	محرم	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
جمعه‌ایرتسی	١٣	١	١٤	٢,٢١	استقبال نیرین ٧ساعت ٢٢د بعدالغروب رأس سنهٔ میلادیه رومی ١٩١١
پازار	١٤	٢	١٥	٢٠	
پازار ایرتسی	١٥	٣	١٦	١٨	فورتنه
صالی	١٦	٤	١٧	١٧	
چهارشنبه	١٧	٥	١٨	١٥	
پنجشنبه	١٨	٦	١٩	١٣	حاجك صویه اتلمسی
* جمعه	١٩	٧	٢٠	١١	
جمعه‌ایرتسی	٢٠	٨	٢١	١٠	تحویل شمس بدلو
پازار	٢١	٩	٢٢	٨	یوم عاشورا تربیع ثانی ٢ ساعت ٨ دقیقه
پازارایرتسی	٢٢	١٠	٢٣	٥	
صالی	٢٣	١١	٢٤	٤	انکلتره قرالنك قعودی ١٩٠١
چهارشنبه	٢٤	١٢	٢٥	٢	
پنجشنبه	٢٥	١٣	٢٦	٢,٠١	فورتنه
* جمعه	٢٦	١٤	٢٧	٥٩	المانیا ایمپراطورینك قعودی
جمعه‌ایرتسی	٢٧	١٥	٢٨	٥٧	شدت سرما
پازار	٢٨	١٦	٢٩	٥٥	آیاندون فورتنه‌سی
پازارایرتسی	٢٩	١٧	٣٠	٥٢	آخر اربعین اجتماع نیرین
صالی	٣٠	١٨	٣١	٥١	اول خمسین
چهارشنبه	١	١٩	١	٤٨	شباط افرنجی صفرالخیر
پنجشنبه	٢	٢٠	٢	٤٦	
* جمعه	٣	٢١	٣	٤٣	
جمعه‌ایرتسی	٤	٢٢	٤	٤	ازدواج حیوانات
پازار	٥	٢٣	٥	٣٨	
پازارایرتسی	٦	٢٤	٦	٣٦	غایت قوت سرما تربیع اول
صالی	٧	٢٥	٧	٣٣	فورتنه
چهارشنبه	٨	٢٦	٨	٣١	
پنجشنبه	٩	٢٧	٩	٢٩	
* جمعه	١٠	٠٨	١٠	٢٧	
جمعه‌ایرتسی	١١	٢٩	١١	٢٥	
پازار	١٢	٣٠	١٢	٢٢	استقبال نیرین
پازارایرتسی	١٣	٣١	١٣	٢٠	

صفرالخیر — شباط

ایام	صفر	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
صالی	١٤	١	١٤	١,١٧	•
چهارشنبه	١٥	٢	١٥	١٥	اغاج دیکمه زمانی
پنجشنبه	١٦	٣	١٦	١٣	
* جمعه	١٧	٤	١٧	١٠	
جمعه ایرتسی	١٨	٥	١٨	٦	
پازار	١٩	٦	١٩	٢	تحویل شمس بحوت
پازارایرتسی	٢٠	٧	٢٠	١,٠٠	برنجی جمره هوایه تربیع ثانی ١١ ساعت ٥٢ دقیقه
صالی	٢١	٨	٢١	١٢,٥٨	فورتنه
چهارشنبه	٢٢	٩	٢٢	٥٦	
پنجشنبه	٢٣	١٠	٢٣	٥٣	فورتنه
* جمعه	٢٤	١١	٢٤	٥٠	
جمعه‌ایرتسی	٢٥	١٢	٢٥	٤٩	
پازار	٢٦	١٣	٢٦	٤٦	
پازارایرتسی	٢٧	١٤	٢٧	٤٣	ایکنجی جمره صویه
صالی	٢٨	١٥	٢٨	٤١	اجتماع نیرین ٨ساعت ٣٢ د
چهارشنبه	٢٩	١٦	١	٣٨	لیلکلرك کلمه زمانی
پنجشنبه	١	١٧	٢	٣٦	ربیع الاول
* جمعه	٢	١٨	٣	٣٣	انکسار سرما
جمعه‌ایرتسی	٣	١٩	٤	٣٠	
پازار	٤	٢٠	٥	٢٦	فورتنه
پازارایرتسی	٥	٢١	٦	٢٣	اوچنجی جمره طپراغه
صالی	٦	٢٢	٧	٢٠	جریان ماء اشجار تربیع اول ٦ساعت ٥٨د بعدالغروب
چهارشنبه	٧	٢٣	٨	١٨	باغ بودامه زمانی
پنجشنبه	٨	٢٤	٩	١٦	قلم آشیسی زمانی
* جمعه	٩	٢٥	١٠	١٤	
جمعه‌ایرتسی	١٠	٢٦	١١	١٠	اول برد عجوز خسوف فورتنه
پازار	١١	٢٧	١٢	٨	لیلهٔ مولد النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
پازارایرتسی	١٢	٢٨	١٣	٦	اصمه‌لره صو یورمه زمانی

کانون ثانیده : قیش بوتون شدتنی کوسترر. بیوك فورطنه‌لر اولور. کونلر اوزامغه باشلار. باغلره کوبره نقل اولونور. کوتوکلر طفیلاته قارشی بادانه ایدیلیر. آغاجلرك قورومشلری کسیلیر. اشجار غرس ونقل اولونور. لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌ملیدر. قویونلر طوغورمغه باشلار. هندیلر قولوچقه اولور. قیزاق اکلنجه‌لری بو آیده‌در.

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه یوز طوتار. شباط یا ایکی یا بر کون اکسیك اولدیغی ایچون «قیصیر» آی دیرلر. باغلر بودانیر. آشی یاپیلاجقسه چوبوقلر احضار ایدیلیر. غرسیاته دوام اولنور. قلم آشیسنه باشلانیر. تارلالرك صویی آقیدیلیر. سبزه باغچه‌لری تمیزله‌نیر. بوتون میوه آغاجلری بودانیر. هوالر مساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر. طاووقلر قولوچقه اولورلر. هوالر بعضاً آچدیغی ایچون وجود امراضه پك مستعددر. جمره‌لر بو آیده دوشر.

كوندوز وكیجه‌لرك امتداد وتناقصی

كوندوزلرك امتداد ، كیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
كانون‌اول طقوزندن نهایتنه دكین	۰۰	۱۸	۰
كانون‌ثانی ابتداسندن «	۰۸	۰٤	۱
شباط « «	٥۲	۱٤	۱
مارت « «	۰۰	۲٤	۱
نیسان « «	٤۰	۱۰	۱
مایس « «	۲۰	٤۱	۰
حزیران « طقوزینه قدر	٥۰	۰۱	۱

كیجه‌لرك امتدادی ، كوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طقوزندن نهایتنه دكین	٤۲	۱٤	۰
تموز ابتداسندن «	۱٤	٥۷	۰
اغستوس « «	٥٤	۱۸	۱
ایلول « «	۰۲	۲۱	۱
تشرین‌اول « «	۳۲	۱٦	۱
تشرین‌ثانی « «	۳٤	٤۱	۰
كانون‌اول « طقوزینه قدر	۳٤	۰۲	۱

خسوف وكسوف

بوسنه واقع اوله‌جق خسوف وكسوفلردن استانبولدن یالكز تشرین‌ثانینك دردنجی پنجشنبه كیجه‌سی وقوعبوله‌جق اولان خسوف كلی رؤیت اولنه‌جقدر . معلوم اولدیغی اوزره خسوف: قمرك ، كسوف : شمسك طوتولماسنه دینور .

خسوف مذكورك بدایت ، وسط ونهایت زمانلری

	ساعت اذانی ایله ثانیه	دقیقه	ساعت		ساعت زوالی ایله ثانیه	دقیقه	ساعت	
بدأ خسوف	۱٤	٥۳	۷	بدأ خسوف	۰۱	٤۰	۱۲	نصف اللیلدن صوكره
بدأ خسوف كلی	۰۸	۰٤	۹	بدأ خسوف كلی	٥٥	٥۰	۱	
وسط خسوف	۰۲	۳۰	۹	وسط خسوف	٤۹	۱٦	۲	
نهایت خسوف كلی	٥٦	۲٥	۹	نهایت خسوف كلی	٤۳	٤۲	۲	
نهایت خسوف	٥۰	۰٦	۱۱	نهایت خسوف	۳۷	٥۳	۲	

آلاتورقه یعنی اذانی ساعت ایله آلافرانغه یعنی زوالی ساعتك یكدیكرینه تحویلی

اذانی ساعتك آلافرانغه (زوالی) یه تحویلی ـ درون تقویمده ساعت وسطی ایله اوقات جداولنده اخشام اذانی ستوننده وتحویلی مراد اولنان كونك حذاسنده بولنان ساعت ودقیقه اذانی ساعتك اشعارینه ضم اولنورسه ـ مجموع اون ایكیدن فضله ظهور ایتدیكی تقدیرده اون ایكی طرح ایدلملیدر ـ وسطی ساعت اولور .

آفرانغه ساعتك اذانی‌یه تحویلی ـ اخشام اذانی ستوننده اخذ اولنه‌جق ساعت ودقیقه وسطی ساعتك اشعارندن طرح ـ اولونامادیغی تقدیرده اون ایكی ضم ایدیله‌رك صوكرا طرح ـ اولوندقده اذانی اولور .

استانبولده حساب وسطی ایله احوال هوائیه

قارلی كونلر	۱٤	میزان هوانك ارتفاعی	۷٦,٥
یاغمورلی كونلر	۷۰	درجهٔ حرارت	۱۷,٥
پویراز هواسی	۱٤۳	ارتفاع مطر	۷۱,۱۲٥
لدوس هواسی	۱۲۲	فورطنه‌لی كونلر	۱٥

استانبولده وقت زوالده یعنی اون ایكی ایكن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

		دقیقه	ساعت			دقیقه	ساعت
استانبول			۱۲	نیویورق	كیجه یاریسندن صكره	۳۲	٥
اسكندریه		۱۰	۱۲	ریودوژانیرو	« «	۳۹	۷
پترسبورغ		۲۳	۱۲	لیزبون	صباح	٥٤	۹
موسقووا		۳	۱	دوبلن	«	۳	۱۰
شام		٥۰	۱۲	مادرید	«	۱٥	۱۰
مدینه		۱۰	۱	لوندره	كوندوز	۲٦	۱۰
طهران		٥٦	۱	پارس	«	۳۰	۱۰
بخارا		٤۲	۲	جزایر	«	٤۰	۱۰
بومبای		۱۸	۳	روما	«	۱۸	۱۱
زنكبار		۷	۱	برلین	«	۲٤	۱۱
باتاویا		۳۹	٥	ویانه	«	۳٦	۱۱
پكین		۱۷	٦	ستوقهولم	«	٤۲	۱۱
سیدنه‌ی		۲۱	۸	امید بورونی	«	٤٦	۱۱
مكسیقو	كیجه یاریسندن صوكرا	٥۰	۳	وارشووا	«	٤۷	۱۱
پاناما	« «	۱۸	٥	آتنه		۱۰	۱۲
واشینغتون	« «	۲۸	٥	یكرش		۳۰	۱۲

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ مولدالنبی (ع . م) : مارتك اون برنجی پنجشنبه كیجه‌سی

لیلهٔ رغائب عمیمةالمواهب : حزیرانك یكرمی بشنجی جمعه كیجه‌سی

لیلهٔ معراج سعادت منهاج : تموزك یكرمی برنجی چهارشنبه كیجه‌سی

لیلهٔ مباركهٔ برات : آغستوسك یدنجی جمعه ایرتسی كیجه‌سی

غرهٔ شهر صیام : آغستوسك یكرمی اوچنجی بازار ایرتسی كونی

زیارت خرقهٔ سعادت : ایلولك آلتنجی بازار ایرتسی كونی

لیلهٔ جلیلهٔ قدر : ایلولك اون سكزنجی جمعه ایرتسی كیجه‌سی

عید سعید فطر : ایلولك یكرمی برنجی صالی كونی

عید سعید اضحا : تشرین ثانینك یكرمی طقوزنجی بازار ایرتسی كونی

رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه [١٣٢٩] : كانون اولك یكرمنجی بازار ایرتسی كونی

یوم عاشورا : كانون اولك یكرمی طقوزنجی چهارشنبه كونی

لیلهٔ مولدالنبی (ع . م) : شباطك یكرمی سكزنجی بازار ایرتسی كیجه‌سی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حق حریت ایتمه‌سی وقانون

اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جماذی الاخر ١٣٢٦

١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك یوم كشادی

٢٣ ذی القعده ١٣٢٦

٤ كانون اول ١٣٢٤

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسی‌یه تابع اولان ایام مخصوصه

٢٥ كانون اول — میلاد عیسی (بوكوندن صكره كلن بازار كونی ابراهیم ، اسحق ، یعقوب ، یوسف ، داود ، سلیمان (ع . م) ایله توراتده مذكور صلحا ایچوندر .)

٣٦ « — مریمك مادر مسیح اولدیغی تذكار مخصوصدر .

٢٧ « — نصرانیت یولنده فدای جان ایدن استفان نامنه .

١ كانون ثانی — (رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بوكون قیصری‌یه پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ٣١ كانون اولده ، ارمنیلر ٢ كانون ثانیده اجرا ایدرلر)

٦ « — تعمید عیسی (ارمنیلر میلادایله تعمیدی بركونده یعنی ٦ كانون ثانیده اجرا ایدرلر)

٧ « — یحیی علیه‌السلام نامنه .

١٧ « — مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ٢٩ كانونده ، ارمنیلر ١٩ رومیده تذكار ایدرلر .)

١٨ « — اسكندریه پطریقی آناستاسیوس ایله كیریلوس نامنه .

٢٠ « — راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)

٢١ « — فداكاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر)

٢٥ « — استانبول پطریقی غریغور نامنه (ارمنیلره مخصوصدر)

٢٧ « — استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ٣ كون)

٣٠ « — قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایله غره‌غوار نامنه (بوكا مكتب یورطیسی دخی دینیلور .)

٢ شباط — مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی كونی بیت‌اللحمه كوتوریشنی تذكاره مخصوصدر (ارمنیلر ١٦ شباطده اجرا ایدرلر)

٨ « — ذكریا (ع . م) نامنه .

١٠ « — لاپسكیده راهب حرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر)

١٧ « — مقتول تئه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلرله برابر دخی تذكار ایدرلر .

٩ مارت — قرق چوجق نامنه .

٢٥ « — بشارت حمل مریم .

٢٣ نیسان — نصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجینك ٢٣ نده)

٩ مایس — اشعیا (ع . م) نامنه .

٢٠ « — بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .

٢٤ حزیران — ولادت یحیی (ع . م) نامنه .

٢٩ حزیران — حواریوندن پەتروس و پاولوس نامنه .

٣٠ « — عموم حواریون ایچون .

٢ تموز « — التثام لباس مریم .

٢١ « — الیاس (ع . م) ایچون .

٢٥ « — والدهٔ مریم ایچون .

٢٦ « — اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر)

٦ اغستوس — (عید تجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوسك بعدالرفع مسیحی طورسیناده رؤیتلرینی تذکار ایچون (ارمنیلر بو کوندن اول ویا صوکره کلن پازار کوننه تصادف ایتدیررلر)

١٥ « — وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار)

٢٠ « — شموئیل (ع . م) .

٢٩ « — یحیی (ع . م) .

٣٠ « — میان مریمی تلثیم نامنه .

٥ ایلول — موسی (ع . م) ایچون .

٨ « — ولادت مریم .

١٤ « — صلیبی کشف ایدن (الهٔنا) یه تشکر ایچون .

٢٤ « — حواریوندن یوخنان ایچون .

٦ تشرین‌اول — حواریوندن طوما ایچون .

٧ « — حواریوندن لوقا ایچون .

٢٦ « — مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)

٨ تشرین‌ثانی — ملائکهٔ مقربین نامنه .

٢١ « — عید تقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکاردر)

٢٥ « — اعزادن (اقاتریتی) نامنده‌کی مقتوله ایچون (اورتودوقسلرله برابر لاتینلرده طوتار)

٣٠ « — حواریوندن اك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .

٥ کانون‌اول — عابد صاوا ایچون (لاتین و اورتودوقس)

٦ « — پسقپوس نیقولائوس ایچون .

٨ « — عید بکارت

٩ « — مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .

١٢ « — قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .

١٧ « — دانیال (ع . م) ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل) نامرلینه .

٢٥ « — میلاد عیسی (ع . م)

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بو کونده مسیحك کمرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلیور) .

پاسقالیا : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولد سفیه حقنده مثالی یاد ایدیلور)

پاسقالیادن : ٥٦ کون اول اولان پازار . (بوکا لسان عوامده اتکسیمی هفته‌سی دینیلور . (و مسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار ایدیلور)

پاسقالیادن : ٤٩ کون مقدمکی پازار (بوکا عوام پرهیز هفته‌سی دیر . مسیحك جد بنی بشر حقنده‌کی کلماتی یاد اولنور)

پرهیز کبیر : پاسقالیادن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوکون سلانیك متره‌پولیدی غره‌غوریوس پالامیدیس یاد اولنور)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .

ارائهٔ صلیب : پرهیزك ایللك پازار کونی .

پاسقالیادن : ٢٧ کون مقدمکی پازار (استانبول پطریقلرندن نردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور .)

پاسقالیادن : ٣١ کون اولکی پازار . مصرلی بر تائبه‌یی تذکار ایچون .

پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحك بر صپایه راکباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)

وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .

مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی . (یودانك مسیحه اولان اهانتنه اظهار ماتم ایدیلور.)

پاسقالیادن : ٣ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)

جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه . (یوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم و صوم اجرا ایدیلور)

پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمغله تشکراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .

پاسقالیادن ٥٠ کون صکره‌کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عدالاقانیم : پانته‌قوتدن تام برهفته صکره‌کی پازار . سبعین ثانی پاسقالیانك ٧٠ نجی کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Féte — Dieu) بیوك یورطی طوتارلر .)

ملوك اسلامیه

خلفای راشدین « رضعم »

مدت خلافتلری ٣٠ سنه

سنهٔ هجریه		سنه	آی	كون	سنی
١٣—١١	ابوبكر الصدیق	٢	٣	١٠	٦٣
٢٣—١٣	عمر الفاروق	١٠	٦	٥	٦٣
٣٥—٢٣	عثمان بن عفان	١١	١١	٢٥	٨٨
٤٠—٣٦	علی بن ابی طالب	٤	٩	٣	٦٣

ملوك بنی امیه

« سفیانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	كون	سنی
٦٠ — ٤١	معاویه بن ابی سفیان	١٩	٣	٠	٧٨
٦٤ — ٦٠	یزید بن معاویه	٣	٨	٠	٣٨
٦٤ — ٦٤	معاویه بن یزید	٠	١	١٠	٢١

«مروانیه عائله‌سی»

٦٥ — ٦٤	مروان بن الحکم	٠	١٠	٠	٦٣
٨٦ — ٦٥	عبدالملك بن مروان	٢١	٥٥	١٥	٦٠
٩٦ — ٨٦	ولید بن عبدالملك	٩	٨	٠	٤٨
٩٩ — ٩٦	سلیمان بن عبدالملك	٢	٨	٠	٤٥
١٠١ — ٩٩	عمر ابن العبدالعزیز	٢	٥	٠	٣٩
١٠٥ — ١٠١	یزید بن عبدالملك	٤	١	٠	٢٩
١٢٥ — ١٠٥	هشام بن عبدالملك	١٩	٨	٥	٥٢
١٢٦ — ١٢٥	یزید بن ولید بن عبدالملك	١	٢	٢٢	٤٢
١٢٦ — ١٢٦	یزید بن ولید بن عبدالملك	٠	٥	٠	٤٠
١٢٧ — ١٢٦	ابراهیم بن ولید عبدالملك	٠	٢	١٠	٣٨
١٣١ — ١٢٧	مروان بن محمد بن مروان	٥	١٠	٠	٦٠

ملوك عباسیه

مدت حکومتلری سنه ٥٢٤

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	عمرلری
١٣٦ — ١٣٢	ابوالعباس السفاح	٤	٨	٠	٣٢
١٥٨ — ١٣٦	ابوجعفر المنصور	٢٢	٠	٠	٦٣
١٦٩ — ١٥٨	مهدی محمد بن ابوعبدالله	١٠	١	١٥	٤٢
١٧٠ — ١٦٩	موسی هادی ابن المهدی	١	١	٢٣	٢٥
١٩٣ — ١٧٠	هرون الرشید بن المهدی	٢٣	٢	١٩	٤٥
١٩٨ — ١٩٣	محمدالامین بن هرون	٤	٧	٢٣	٢٩
٢١٨ — ١٩٨	عبدالله مأمون بن هرون	٢٠	٥	٢١	٤٨
٢٢٧ — ٢١٨	محمدالمعتصم بالله بن هرون	٨	٨	٢	٤٨
٢٣٢ — ٢٢٧	الواثق بالله هارون بن المعتصم	٥	٩	٦	٣٦
٢٤٧ — ٢٣٢	المتوکل علی الله جعفر بن المعتصم	١٤	٩	٩	٤١
٢٤٨ — ٢٤٧	المستنصربالله محمد بن جعفر	٠	٦	٢	٢٤
٢٥١ — ٢٤٨	المستعین بالله احمد بن محمد	٣	٩	٠	٣١
٢٥٥ — ٢٥١	المعتزبالله محمد بن جعفر	٣	٧	٠	٢٣
٢٥٦ — ٢٥٥	المهتدی بالله محمدبن هارون	٠	١١	١٥	٣٩

٢٨٩ — ٢٥٦	المعتمدعلی الله احمدبن جعفر	٢٣	٠	٠	٥٠
٢٧٩ — ٢٧٩	المعتضدبالله احمد بن الموفق طلحه	٩	٩	١٥	٤٦
٢٩٥ — ٢٨٩	المکتفی بالله علی بن احمد	٦	٦	٢٠	٣١
٣٢٠ — ٢٩٥	المقتدر بالله جعفر بن احمد	٢٤	١١	١٥	٣٨
٣٢٢ — ٣٢٠	القاهر بالله محمد بن احمد	١	٠	٠	٥٢
٣٢٩ — ٣٢٢	الراضی بالله محمد بن جعفر	٦	١٠	٠	٣٢
٣٣٣ — ٣٢٩	المتقی بالله ابراهیم بن جعفر	٣	١١	٠	٦٠
٣٣٤ — ٣٣٣	المستکفی بالله عبدالله بن علی	١	٤	١٤	٤٦
٣٦٣ — ٣٣٤	المطیع لله فضل بن جعفر	٢٩	٥	٠	٦٣
٣٨١ — ٣٦٣	الطایع بالله عبدالکریم بن فضل	١٧	٩	٠	٦٩
٤٢٢ — ٣٨١	القادربالله احمد بن اسحق بن جعفر	٣١	٣	٠	٨٦
٤٦٧ — ٤٢٢	القائم بامرالله عبدالله بن احمد	٤٤	٨	٠	٧٦
٤٨٧ — ٤٦٧	المقتدی بالله عبدالله بن محمدبن عبدالله	١٩	٥	٠	٣٩
٥١٢ — ٤٨٧	المستظهر بالله احمد بن عبداه	٢٦	٠	٠	٤٤
٥٢٩ — ٥١٢	المسترشدبالله فضل بن احمد	١٧	٦	٠	٤٣
٥٣٠ — ٥٢٩	الراشدبالله المنصور بن فضل	١	١١	٠	٤٣
٥٥٥ — ٥٣٠	المقتفی لامرالله محمدبن احمد	٢٤	٣	١٥	٦٦
٥٦٦ — ٥٥٥	المستنجدبالله یوسف بن محمد	١١	١	٠	٤٨
٥٧٥ — ٥٦٦	المستضی بنورالله حسن بن یوسف	٩	٦	١٥	٣٩
٦٢٢ — ٥٧٥	الناصرالدین لله احمد بن حسن	٤٧	٠	٠	٦٩
٦٢٣ — ٦٢٢	الظاهر بامرلله محمدبن احمد	٠	٩	١٥	٥٢
٦٤٠ — ٦٢٣	المستنصربالله منصور بن محمد	١٧	٠	٠	٥٢
٦٥٦ — ٦٤٠	المستعصم بالله عبدالله بن منصور	١٦	١١	٠	٤٧

خراسان ملوك سلجوقیه‌سی

٥٥٢ — ٤٣٢

	سنهٔ هجریه
١ — رکن الدین طغرل بك بن میکائل بن سلجوق	٤٥٥ — ٤٣٢
سلیمان بن داود	٤٥٥
٢ — عضدالدین الب ارسلان بن داود	٤٦٥ — ٤٥٥

٣ —	برنجی جلال‌الدین ملکشاه بن الب ارسلان		٤٦٥—٤٨٥
٤ —	ناصرالدین محمود بن ملکشاه		٤٨٥—٤٨٧
٥ —	رکن‌الدین برکیارق بن ملکشاه		٤٨٧—٤٩٨
٦ —	ایکنجی جلال‌الدوله ملکشاه بن برکیاروق		٤٩٨
٧ —	غیاث‌الدین محمد بن ملکشاه		٤٩٨
٨ —	معزالدین سنجر بن ملکشاه		٥١١—٥٥٢

عراق ملوك سلچوقیه‌سی

٥١١ — ٥٩٠

			سنهٔ هجریه
١ —	مغیث‌الدین محمود بن محمد		٥١١
٢ —	داود بن محمود		٥٢٥
٣ —	غیاث‌الدین مسعود بن محمود	[دفعه ١]	٥٢٦
٤ —	برنجی رکن‌الدین طغرل بن محمود		٥٢٦
	غیاث‌الدین مسعود بن محمود	[دفعه ٢]	٥٢٩
٥ —	محمد بن محمود		٥٤٧
٦ —	ملکشاه بن محمود		٥٥٤
٧ —	سلیمان شاه بن محمود		٥٥٥
٨ —	ارسلان شاه بن طغرل		٥٥٦
٩ —	ایکنجی طغرل بن ارسلان		٥٧٣—٥٩٠

قونیه ملوك سلچوقیه‌سی

٤٧٠ — ٧٠٧

			سنهٔ هجریه
١ —	سلیمان بن قتلمش بن ارسلان پیغو بن سلچوق		٤٧٠—٤٧٩
	داود بن سلیمان		٤٧٩—٤٨٥
٢ —	برنجی قلج ارسلان محمود بن سلیمان		٤٨٥—٥٠٠
٣ —	ملکشاه بن قلج ارسلان		٥٠٠—٥١٠
٤ —	برنجی رکن‌الدین مسعود بن قلج ارسلان		٥١٠—٥٥١
٥ —	ایکنجی عزالدین قلج ارسلان بن مسعود		٥٥١—٥٨٨
٦ —	برنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ١]	٥٨٨—٥٩٢

٧ —	ایکنجی رکن‌الدین سلیمان شاه بن قلج ارسلان		٥٩٢—٦٠٠
٨ —	اوچنجی عزالدین قلج ارسلان بن سلیمان شاه		٦٠٠—٦٠١
	برنجی غیاث کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ٢]	٦٠١—٦٠٧
٩ —	برنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو		٦٠٧—٦١٦
١٠ —	برنجی علاءالدین کیقباد بن کیخسرو		٦١٦—٦٣٤
١١ —	ایکنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن کیقباد		٦٣٤—٦٤٤
١٢ —	ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ١]	٦٤٢—٦٤٧
١٣ —	دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ١]	٦٤٦—٦٤٧
	ایکنجی عزالدین کیکاوس / دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان } بن کیخسرو	[مشترکاً]	٦٤٧—٦٥٥
١٤ —	اوچنجی علاءالدین کیقباد		
	ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ٢]	٦٥٥—٦٥٨
	دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ٢]	٦٥٥—٦٦٣
١٥ —	اوچنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلج ارسلان		٦٦٣—٦٨١
١٦ —	ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ١]	٦٨١—٦٩٤
	فاصله		٦٩٤—٦٩٦
١٧ —	اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس		٦٩٦—٦٩٩
١٨ —	اوچنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیقباد		٦٩٩—٧٠٢
	ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ٢]	٧٠٢—٨٠٤
	اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس	[دفعه ٢]	٧٠٤—٧٠٧

مصر عباسیلری

٦٥٩ — ٩٢٣

		سنهٔ هجریه
١ —	المستنصر ثانی	٦٥٩
٢ —	الحاكم بامرالله احمد بن الامیر حسن	٦٦١—٧٠١
٣ —	المستكفی بالله سلیمان بن الحاكم بامرالله	٧٠١—٧٤٢
٤ —	الواثق بالله ابراهیم بن محمد	٧٤٢—٧٤٩
٥ —	الحاكم بامرالله احمد بن المستكفی بالله	٧٤٩—٧٥٣

٦	—	المعتضد بالله ابوبكر بن المستكفى بالله	٧٥٣—٧٦٣
٧	—	المتوكل على الله محمد بن المعتضد بالله	٧٦٣—٧٨٥
٨	—	المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهيم	٧٨٥—٧٨٨
٩	—	المعتصم بالله زكريا بن الواثق بالله ابراهيم	٧٨٨—٧٩١
١٠	—	المتوكل على الله محمد بن المعتضد بالله ايكنجى دفعه	٧٩١—٨٠٨
١١	—	المستعين بالله عباس بن المتوكل	٨٠٨—٨١٥
١٢	—	المعتضد بالله داود بن المتوكل	٨١٥—٨٤٥
١٣	—	المستكفى بالله سليمان بن المتوكل	٨٤٥—٨٥٥
١٤	—	القائم بامرالله ابوالبقا حمزه بن المتوكل	٨٥٥—٨٥٩
١٥	—	المستنجد بالله ابوالمحاسن يوسف بن المتوكل	٨٥٩—٨٨٤
١٦	—	متوكل على الله عبدالعزيز بن يعقوب	٨٨٤—٩٠٣
١٧	—	مستمسك بالله يعقوب بن متوكل على الله	٩٠٣—٩٢٣

عثمانلى پادشاهلرى

	اسامئ سلاطين	تاريخ جلوسلرى	مدت سلطنتلرى اى	مدت سلطنتلرى سنه	مدت عمرلرى سنه
١	غازى سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سليمان شاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	سلطان اورخان غازى بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	خداوندكار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	ييلديرم سلطان بايزيد خان اول بن مراد خداوندكار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	چلبى سلطان محمد خان اول بن ييلديرم بايزيد	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	سلطان مراد خان ثانى بن چلبى سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	فاتح سلطان محمد خان ثانى بن سلطان مراد ثانى	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	سلطان بايزيد خان ثانى بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	ياوز سلطان سليم خان بن سلطان بايزيد ثانى	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	قانونى سلطان سليمان خان اول بن ياوز سلطان سليم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤

	اسامئ سلاطين	تاريخ جلوسلرى	مدت سلطنتلرى اى	مدت سلطنتلرى سنه	مدت عمرلرى سنه
١١	سلطان سليم خان ثانى بن سلطان سليمان قانونى	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢	سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سليم ثانى	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣	سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤	سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥	سلطان مصطفى خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦	سلطان عثمان خان ثانى بن سلطان احمد اول	١٢٠٧	٤	١٤	١٨
—	ايكنجى دفعه سلطان مصطفى خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧	سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	١
١٨	سلطان ابراهيم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩	آوجى سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهيم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠	سلطان سليمان خان ثانى بن سلطان ابراهيم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١	سلطان احمد خان ثانى بن سلطان ابراهيم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢	سلطان مصطفى خان ثانى بن آوجى سلطان محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣	سلطان احمد خان ثالث بن آوجى سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٧	٦٥
٢٤	سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفى ثانى	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥	سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفى ثانى	١١٦٨	٠	٣	٦١
٢٦	سلطان مصطفى خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧	سلطان عبدالحميد خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨	سلطان سليم خان ثالث بن سلطان مصطفى ثالث	١٢٠٣	٩	١٨	٤٨
٢٩	سلطان مصطفى خان رابع بن سلطان حميد اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٣٠	عدلى سلطان محمود خان ثانى بن سلطان حميد اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١	سلطان عبدالمجيد خان اول بن سلطان محمود عدلى	١٢٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢	سلطان عبدالعزيز خان اول بن سلطان محمود عدلى	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣	سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤	سلطان عبدالحميد خان ثانى بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٧	٣٢	

پادشاه عثمانیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

۲۰ شوال ۱۲٦۰

جلوس همایون

۷ ربیع الآخر ۱۳۲۷

۱٤ نیسان ۱۳۲۵

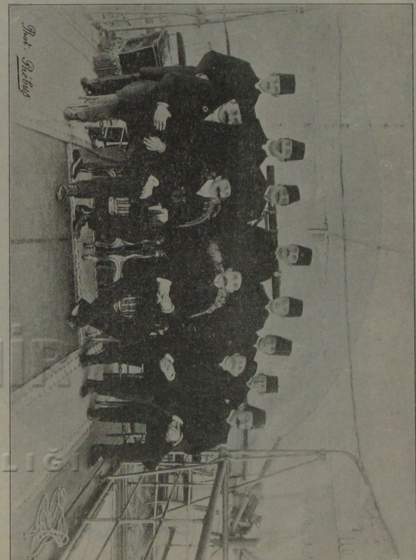

ولیعهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

۲۱ صفر سنه ۱۲۷٤ - ایلول ۱۲۷۳

ارطغرل یاطنده شهزادکان عثمانی حضراتی

[قولتوقده اوطورانلردن صاغ طرفده‌کی وحیدالدین افندی حضرتلری ، صولده‌کی عبدالمجید افندی حضرتلری ، صندالیه‌ده اوطورانلردن صاغدن برنجی توفیق افندی ، ایکنجی ضیاءالدین افندی ، صول طرفده‌کی سیف‌الدین افندی ، آیاقده طورانلر صول طرفدن اعتباراً: جمال‌الدین افندی ، عمرحلمی افندی ، نجم‌الدین افندی ، نهاد افندی ، عبدالحلیم افندی ، فؤاد افندی ، فاروق‌افندی حضراتیدر]

هیئت اعیان

رئیس صدراسبق سعید پاشا

رئیس‌وکیلی مشیر غازی احمد مختار پاشا

اعضا :

شیخ‌الاسلام صاحب منلا بك

داخلیه ناظری محمدفرید پاشا

حربیه ناظر اسبق مشیر علی رضا پاشا

صدر اسبق لوندره سفیری توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی حسن‌فهمی پاشا

حجاز تیموز یولی ناظر سابقی ذهنی پاشا

شورای دولت رئیس اسبقی توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی رائف پاشا

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ابراهام پاشا

رئیس‌العلما ونقیب‌الاشراف رضا افندی

شورای دولت أعضای سابقه‌سندن شریف علی حیدر بك

تجارت ونافعه‌ناظری قابریه‌ل افندی

اورمان و معادن و زراعت ناظر سابقی ماورو قورداتو افندی

بحریه‌ناظرسابقی فریق عارف حکمت پاشا

بحریه ناظر اسبق طوپجی برنجی فریق رضاپاشا

طاشلیجه متصرف وقوماندان سابقی برنجی‌فریق سلیمان پاشا

اعضا

معارف ناظر سابقی وقعه نویس عبدالرحمن شرف افندی

معارف ناظر اسبق رجائی زاده اکرم بك

خزینهٔ خاصه ناظری نوری بك

آیدین والئ سابقی غالب بك

طهران سفیر سابقی نصوحی بك

آیدین والئ اسبق فائق بك

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ماوروياني بك

برنجی محکمهٔ تجارت رئیس سابقی حلیم بك

اورمان هیئت فنیه رئیس سابقی آرام افندی

جزایرلی امیر عبدالقادر زاده‌فریق محمد پاشا

متقاعدین فریقاندن شوکت پاشا

فریق سامی پاشا

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن بخور افندی

لغوفت استارکی بك

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن یورکیادی افندی

مناسترلی اسماعیل حقی افندی

موسی کاظم افندی

مصرلی محمدعلی فاضل پاشا

سلانیك عدلیه مفتش سابقی محمدغالب بك

اوقاف ناظری مصرلی خلیل حماده پاشا

اعضا

شیخ عیداه زاده عبدالقادر افندی

مناستر باغارمتره‌پولیدی اوقستی افندی

اولاح معتبرانندن بساریا افندی

مؤخراً تعیین ایدیلنلر :

مشیر نوأد پاشا

داماد فرید پاشا

اعضا

حربیه ناظر سابقی صالح پاشا

صدر سابق حسین حلمی پاشا

رشید عاکف پاشا

شریف ناصر بك

تمقو پوپوویچ افندی

مجلس مبعوثان اعضاسی

رییس استانبول‌مبعوثی احمد رضا بك

« وکیل اولی « « مصطفی‌عاصم‌افندی

« « ثانیسی بیروت « سلیمان‌البستانی «

کاتب آیدین « سید بك

« ازمید « مفید بك

« قره‌سی « مجدی افندی

« قونیه « محمدامین «

استانبول مبعوثلری

احمد رضا بك رفعت پاشا [۱]

مصطفی عاصم افندی احمد نسیمی بك

حسین جاهد بك حلاجیان افندی

زهراب افندی البر فراجی افندی

قوزمیدی افندی قسطنطین‌قسطنیدی افندی

ادرنه ولایتی

مرکزسنجاغندن: طلعت بك. دوقتوررضاتوفیق‌بك، فائق بك [۲]

تکفورطاغندن : عادل بك، اغوب بویاجیان‌افندی (متوفا آغوب بابیکیان‌افندینك یرینه)

دده اغاجندن : یوز باشی سلیمان بك

قرق کلیسادن : امراه افندی، مصطفی‌عارف بك

کوملجه‌دن : اسماعیل‌بك. محمدعارف‌بك، فهمی افندی

کلیبولیدن : دوقتور استفانی نارلی افندی

سلانیك ولایتی

مرکزسنجاغندن : رحمی بك ، جاوید بك، ارتاس افندی، مانوئل‌قره‌صو افندی، دیمتروف ولاحوف افندی، یورکی هونئوس افندی

درامه‌دن : رضا بك ، اکاه بك

سیروزدن : ناشدبك ، مدحت‌بك ، خرستو دالچف افندی ، دیمتری دینغا افندی

قوصوه ولایتی

مرکزسنجاغندن : نجیب بك دراغه ، خواجه سعید افندی، تئودور پاولوف‌افندی، علکساندر پارلیچ افندی

ایپکدن : بدری‌بك، حافظ ابراهیم افندی، احمدحمدی افندی

پرزریندن : مفتی محمدامین افندی ، شریف افندی ، یحیی افندی

پرشتنه‌دن : شعبان پاشا (متوفی‌حاجی مصطفی افندی‌یرینه)، فوأدپاشا ، حسن بك ، صاوا استویانوویچ افندی

سنیچه‌دن : حسن محی‌الدین افندی

طاشلیجه‌دن : حسن افندی ، علی وصفی بك

---

[۱] استانبول مبعوثی مانیاسی زاده رفیق‌بکك وفاتی وقوعنه مبنی یرینه انتخاب ایدلمشدر .

[۲] وفات ایدن ادرنه مبعوثی عاصم بکك یرینه انتخاب اولنمشدر .

مناستر ولایتی

مرکزسنجاغندن : محمد واصف افندی، طرایان نالی افندی ، پانچه‌دوروف افندی ، ینا کی دیمتروویچ افندی

ایلبصاندن : عبداه ماهر افندی

دبره‌دن : (اسماعیل بك وفات ایلدیکندن یرینه) بصری‌بك

سرفیچه‌دن : یورکی بوشو افندی

کوریجه‌دن : شاهین تقی بك ، دوقتور فیلیپ میشه افندی

اشقودره ولایتی

مرکزسنجاغندن : شاکر بك ، مرتضی افندی ، رضا بك ،

دراجدن : فریق اسعد پاشا

یانیه ولایتی

مرکزسنجاغندن : صورلا افندی، دیمتراکی کینغو افندی

ارکریدن : مفید بك ، مامو پولو افندی

براتدن : اسماعیل کمال بك ، عزیز پاشا وریون

پروه‌زدن : حمدی بك [*]

حجاز ولایتی

مکهٔ مکرمه‌دن : حنفی مفتیسی‌عبداه سراج افندی

مدینهٔ منوره‌دن : سید عبدالقادر هاشمی افندی

جده‌دن : قاسم زینل افندی

یمن ولایتی

مرکزسنجاغندن: طاهررجب‌افندی(استعفا ایتمش، دیکرینك تعیینی محلنه‌یازلمشدر) حسین حلالی افندی، محمد مقحفی افندی ، سید هادی افندی

حدیده‌دن : علی‌سوید افندی، محمدعبدالرحمن افندی ، علی افندی

عسیردن : احمد افندی ، علی افندی

بصره ولایتی

مرکزسنجاغندن : طالب‌بك ، زهیرزاده احمد پاشا

منتفك سنجاغندن : رأفت افندی ، خضر افندی

بغداد ولایتی

مرکزسنجاغندن : اسماعیل‌حقی‌بك، حاجی علی‌افندی، ساسون افندی

دیوانیه : شوکت پاشا، سید مصطفی‌افندی

کربلا : عبدالمهدی افندی

موصل ولایتی

مرکزسنجاغندن : داود یوسفانی افندی ، محمد علی فاضل افندی

سلیمانیه‌دن : حاجی سعید افندی

کرکوکدن : قردار زاده حاجی علی افندی ، صالح پاشا

حلب ولایتی

مرکزسنجاغندن : جابری‌زاده‌نافع‌پاشا ، انطاکیه‌لی برکت زاده رفعت بك (وفات ایتمشدر)، کواکبی‌زاده مسعود افندی، علی جنانی‌بك، بهاءالدین وآرتین افندیلر

---

[*] عزمی بکك خداوندکار ولایتی والیلکنه تعیینی جهتیله یرینه‌انتخاب ایدلمشدر .

اورفه‌دن : شیخ صفوت افندی، محمود ندیم افندی

مرعشدن : مرعشلی قاضی زاده حاجی حسین فهمی بك، بایزید زاده شکری بك

سوریه ولایتی

مرکز سنجاغندن : عظم زاده شفیق المؤید بك، شمعه زاده رشدی بك . عجلانی زاده محمد افندی ،سلیمان افندی جوقدار « مأموریته تعیین اولنمش، یرینه دیکری دردست انتخابدر »

حمادن : بزازی زاده خالد افندی ، زهراوی زاده عبدالحمید افندی، محمد افندی

حمص مبعوثی : سعید افندی

حوراندن : سعدالدین افندی، خلیل افندی، مقداد افندی

کرکدن : توفیق افندی

بیروت ولایتی

مرکز سنجاغندن : سلیمان بستانی افندی ، رضا صلح افندی

عکادن : اسعد شقیر افندی

طرابلس شامدن : فؤاد خلوصی افندی

لاذقیه‌دن : محمد ارسلان بك [*] یرینه برادری امین ارسلان بك

نابلسدن : شیخ احمد خماش افندی

طرابلس غرب ولایتی

مرکز سنجاغندن : صادق بك . مصطفی بك . ناجی بك

فزاندن : فرهاد افندی . سلیمان افندی ، جابی بك

جبل غربی : سلیمان البارونی افندی

[۱] ۳۱ مارت حادثهٔ مؤسفه‌سنده عصات طرفندن قتل ایدلمشدر .

خداوندکار ولایتی

مرکز سنجاغندن : بیکباشی طاهر بك ، صبری افندی ، حاجی عمر افندی، حافظ احمد افندی

ارطغرلدن : محمد بك . محمد صدقی افندی

قره‌حصار صاحب : رضا پاشا ، کامل افندی ، کتخدا زاده سالم بك

قره‌سیدن : شفیق افندی (مأموریته تعیین اولندیغندن یرینه دردست انتخابدر) حافظ عبدالعزیز مجدی افندی ، محرم حسبی افندی ، علی غالب افندی ، ابراهیم وصفی افندی،

کوتاهیه‌دن : فرید بك ، جمال بك ، حسن افندی عبداه عزمی افندی ، خواجه‌زاده راسخ افندی .

قونیه ولایتی

مرکز سنجاغندن : شیخ زاده عابدین افندی ، محمد امین افندی . محمد افندی ، کردزاده مصطفی افندی ، سالم افندی

اسپارته‌دن : سلیمان سامی افندی ، برهان‌زاده حاجی شرف افندی

بوردوردن : محدث زاده عمر لطفی افندی

تکه‌دن : ابوالضیا توفیق بك . الالیلی نعمان افندی زاده احمد افندی

نیکده‌دن : خیری بك ، صادق بك ، قورت اوغلی یورغاکی افندی

انقره ولایتی

مرکز سنجاغندن : حاجی مصطفی افندی ، ماهر سعید بك ، قاسم نوری افندی . طلعت افندی ، حکمت بك

چورومدن : منیر بك ، علی عثمان افندی

قیرشهردن : محمود ماهر افندی ، علی رضا بك ، سالم افندی

قیصریدن : حاجی قاسم افندی ، امام زاده عمر افندی

یوزغاددن : خیراه افندی ، ادیب بك

آیدین ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی سعید افندی ، چلبی زاده سید بك ، اریستیدی پاشا، نسیم ماسلیاخ افندی ، پاولی قارولیدی افندی ، استپان افندی

ایدیندن : خواجه زاده عبیداه افندی ، اسماعیل صدقی افندی [*]

دکزلیدن : غنی بك ، احمد محب افندی

منتشادن : حمزه بك . خلیل بك

صاروخاندن : طوقادی زاده شکیب بك ، منصوری زاده سعید بك، الهامی بك ، حیدر بك

اطنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : علی منیف بك، محمد رشید افندی

ایچ ایلدن : مفتی محمود بیرام افندی

جبل برکتدن : مدرس راشد افندی

قوزاندن : بویاجیان هامپارسوم افندی

مرسیندن : عارف حکمت بك

قسطمونی ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل ماهر افندی ، عدلیه ناظری نجم الدین بك، حاجی احمد ماهر افندی ، شکری بك ، قسطنطین افندی

بولیدن : قول اغاسی حبیب بك ، حاجی عبدالوهاب افندی، طاش خانجی زاده مصطفی ذکی افندی ، شرف بك

[*] استعفا ایدن حاجی سلیمان افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

سینوبدن : مفتی حسن فهمی افندی، دوقتور بیکباشی رضا نور بك

کنغریدن : بهجت بك ، محمد توفیق افندی

سیواس ولایتی

مرکز سنجاغندن : دوقتور میرالای عمر شوقی بك، شکری افندی، داغاواریان نظرت افندی ، مصطفی ضیا افندی ، عسکری قائممقام متقاعدی حاجی حسنی بك

اماسیه‌دن : میرالای اسماعیل حقی بك ، معلم جودی افندی ، علمادن فاضل عارف افندی

توقاددن : مجلس ادارهٔ اوقاف اعضای سابقه‌سندن اسماعیل پاشا ، صبری افندی ، شیخ حاجی مصطفی افندی

قره‌حصار شرقیدن : تشکل زاده عمر فیضی افندی ، سردار زاده مصطفی افندی

دیاربکر ولایتی

مرکز سنجاغندن : پرنجی زاده فیضی افندی [۱] رضا افندی

ارغنی معدنندن : ابراهیم افندی

سیوه‌ره‌کدن : نورالدین بك

ماردیندن : سعید بك

بتلیس ولایتی

مرکز سنجاغندن : عارف افندی

سعرددن : عبدالرزاق افندی

کنجدن : محمد افندی

موشدن : الیاس افندی . که‌غام افندی

ارضروم ولایتی

مرکز سنجاغندن : سیف‌اه افندی ، شوکت افندی، ضیا افندی ، وارتاکس افندی

[۱] اخیراً وفات ایدن پدری پرنجی زاده عارف افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

رزنجاندن : مفتی عثمان فوزی افندی ، قره‌کین افندی

بایزیددن : سلیمان سودی افندی

معمورة العزیز ولایتی

مرکز سنجاغندن : بك زاده محمد نوری افندی، ضیا بك ، جونه‌لی زاده عاصم بك

درسمدن : فکری پاشا زاده لطفی بك

ملاطیه‌دن : احمدحامد افندی ، توفیق افندی

وان ولایتی

مرکز سنجاغندن : توفیق افندی ، پاپاسیان واحان افندی

حکاریدن : طه افندی

طربزون ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی امین افندی ، سراج زاده علی‌نقی افندی ، نملی زاده عثمان افندی، ایوب زاده عزت‌افندی، خزینه‌دار زاده محمودمظهربك ، عمادالدین‌افندی، ماطیوقوفیدس افندی

جانیکدن : نائل بك ، محمدعلی بك ، احمد حمدی افندی ، (عبداه افندینك مأموریته تعیینی سببیله یرینه) یوزغاد متصرفی بافره‌لی سلیمان نجمی بك

کموشخانه‌دن : ابراهیم لطفی پاشا ، مصرلی زاده خیری افندی

لازستاندن : چوروکصولی میرالای احمد بك، ابراهیم فرید افندی

جزایر بحر سفید ولایتی

ردوسدن : تئودور قسطنطیدی افندی

مدللیدن : استفان پنایوط افندی ، میخائل سالطه افندی

ساقزدن : چلبیدی افندی

لمنیدن : میخالاکی افندی ، قاندی‌افندی

قدس سنجاغی

روحی الخالدی بك ، سعید الحسنی بك ، حافظ بك السعید

بنغازی سنجاغی

اوجله جالو قائمقام سابق عمر منصور پاشا ، یوسف شتوان بك

زور سنجاغی

حضر لطفی افندی

ازمید سنجاغی

مفید بك، حافظ رشدی افندی ، اناستاس افندی

بیغا سنجاغی

دوقتور عارف عصمت‌بك ، علمادن سید علی رضا افندی (وفات‌ایتمشدر)

چتالجه سنجاغی

دیمتری ظفیروپولوس افندی

عثمانلی سفراسی :

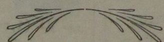
لوندره سفیر کبیری	اعیاندن توفیق پاشا
پارس سفیر کبیری	نعوم پاشا
برلین سفیر کبیری	فریق‌عثمان‌نظامی‌پاشا
ویانه سفیر کبیری	مصطفی رشید پاشا
پترسبورغ‌سفیرکبیری	طرخان پاشا
روما سفیر کبیری	کاظم بك
طهران سفیر کبیری	حسیب بك
واشینغتون‌سفیرکبیری	ضیا پاشا
اتنه سفیری	نابی بك
استوقهولم سفیری	مصطفی شکیب بك
بکرش سفیری	صفا بك
بلغرادسفیری	فؤاد بك
چتینه سفیری	باقی بك
بروکسل سفیری	عبدالحق حامد بك
لاهی سفیری	میساق افندی
مادرید سفیری	سزائی بك

درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه:

المانیا	: بارون مارەشال فون بیبر شتاین	حضرتلری
انکلتره	— سیر ژ. لووتر	«
ایتالیا	— لو بارون ده پلانش	«
اوستریا	— مارکی پالاویچنی	«
اسوچ	— آنقارد سوارد	«
ایران	— پرنس میرزا رضا خان	«
آمریقا	— اشتراوس	«
بلچیقا	— بارون موشور	حضرتلری
بلغارستان	— صرافوف	«
روسیه	— چاریقوف	«
رومانیا	— پاپینیو	«
صربستان	— نەنادوویچ	«
فرانسه	— م. بومپار	«
فلمنك	— مارکی دوویلی بووا	«
قره‌طاغ	— مصلحتکذار : بوپوویچ	«
یونانستان	— غریپاریس	«

مابین همایون ارکانی

سرکاتب	خالد ضیا بك
کاتب	نزهت‌بك
«	عاصم بك
«	مرتضی بك
«	احسان بك
جیب همایون کاتبی	رجائی بك
سرقرین	لطفی بك
قرین ثانی	توفیق‌بك
سریاور	میرلوا خورشید پاشا
خزینهٔ خاصه ناظری	نوری بك
سرطبیب	قائمقام خیری بك
اصطبل عامره مدیری	سواری بیکباشیسی شرف‌الدین‌بك
سر معمار	معمار وداد بك
دارالسعاده اغاسی	فخرالدین‌اغا
سر مصاحب	انور اغا
مصاحب ثانی	حفظی اغا

دولتلردن بعضلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور ایکنجی ویلهلم

ایمپراطوریچه اوغوستا ویقتوریا

آلمانیا

برچوق قراللقلر ، بیوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبط اولونان آلساس لوره‌ن قطعه‌سندن ترکب ایده‌ن بوحکومت ، دول معظمه‌نك اك قوی الشکیمه‌لرندن عداولونا بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠,٧٧٧ » کیلومترو مربعی اولوب ، نفوسی الیوم « ٦٠,٦٤١,٢٧٨ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . آلمانیانك آسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوستراليا‌ده « ٣,٠٨١,٠١٦ » کیلو مترو تربیعنده واون اوچ بچق میلیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطورویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٠ حزیران ٨٨٨ تاریخنده قعود ایتمشدر .

موسیو تافت

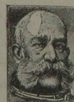
مادام تافت

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی (٩,٣٨٦,٦٩٣) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٧٠,٩٤١,٤١٠) کشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بوحکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور مستر تافت موقع ریاسته (١٩٠٩) ده انتخاب ایدلمشدر .

ایمپراطور فرانسوا ژوزف

ولی‌عهد آرشیدوق فردیناند

آوستریا ومجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٥١٨ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، ومجارستانکی بودا پشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر . اخیراً ، اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولوندوردیغی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایلمشدر .

هابسبورغ - لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسوا ژوزف ، ١٨٣٠ سنه‌سی آغستوسنك اون سکزنده شومبرونده تولد و « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولك ایکیسنده قعود ایلمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت « ١٨٩٨ » ده برآنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

قرالیچه ویقتوریا

قرال اون اوچنجی آلفونس

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ١٨,٥٦٥,٩٠٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادریددر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس ، « ١٨٨٦ » سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و « ١٧ » مایس « ١٩٠٣ » تاریخنده صندالیٔ حکومته قعود ایتمشدر .

قرال بشنجی کوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوچ

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٤٧,٨٦٤ » کیلو مترو مربعی . نفوسی « ٥,٣٣٧,٠٥٥ » کشیدر . شکل حکومتی مشروطه . مذهبی لوته‌ریه‌ن‌در . مرکز حکومتی استقهولم شهریدر .

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ١٦ حزیران « ١٨٥٨ » تاریخنده تولد و « ١٩٠٧ » سنه‌سی کانون اولك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت « ١٩٠٩ » ده موسیو دوچر

رئیس حکومت « ١٩١٠ » ده موسیو قومتس

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤١,٣٤٦) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٣,٣٢٥,٠٢٣) کشیدر . یکرمی بش اوفاق قانتونلرك اتحادندن حاصل اولان بوحکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر . (١٩٠٩) سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو « دوشه‌ر » و (١٩١٠) ایچون انتخاب اولنان موسیو « قومه‌س » در .

افغانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٥٥٨,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٥) میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام ، شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی کابل شهریدر .
امیر حاضر حبیب الله خانك تاریخ ولادتی « ١٨٧٢ » وتاریخ قعودی « ١٠ » تشرین اول « ١٩٠١ » در .

قرال یدنجی ادوارد

قرالیچه آلکساندرا

انکلتره

دنیانك بلکه اك قوی الشکیمه برحکومتی اولان بودولتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٣١٤,٣٣٩) ونفوسی (٤٣,٧٤٠,٠٠٠) کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت واهمیت مستملکاتی موجوددر . (٣٤٩,٤٥٦,٠٠٠) نفوسه مالك اولان بومستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٩,٢٢٤,٠٦٩) کیلو مترومربعیدر . پایتختی لونده ، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی ادوارد ٩ تشرین اول (١٧٤١) تاریخنده لونده‌ده تولد و ٢٢ کانون ثانی (١٩٠١) تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر .

قرال اوچنجی ویقتور امانوئل

قرالیچه ئه‌له‌ن

ایتالیا

(٢٨٦,٦٨٣) کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی (٣٣,٤٤١,٤٨٤) کشیدر . امور

روحانیه‌سی پاپالغه مودوع ومذهب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی روما شهریدر. افریقاده اهمیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر.

ساووا خاندانه منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئه‌مانوئل ۱۱ تشرین ثانی (۱۸۶۹) ده تولد و (۲۹) تموز (۱۹۰۰) ده قعود ایلمشدر.

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۶٤۵,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۹) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه مذهب رسمیسی اسلام پایتختی طهران شهریدر. شاه حاضر قاچار خاندانه منسوب شاه میرزا محمد خاندر.

قرال آلبر

بلچیقا

(۲۹,٤۵٦) کیلومترو مربعی جسامتنده بولنان بو حکومتك نفوسی (۷,۲۳۸,٦۲۲) در. مذهب رسمیسی قتولیك شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر. حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال «آلبر» در.

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۰۵,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱,۸۵۰,۰۰۰) کشیدر. بو حکومت اسلامیه‌نك امیری اولان (سید امیر عبدالاحد) ۲۵ شعبان (۱۲۷۰) تاریخنده تولد و (۲) صفر (۱۳۰۳) ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر.

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۵۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۵٤۵,۰۰۰) کشیدر. مذهب رسمیسی اسلام، مرکز حکومتی کلات شهریدر. حکمدار حاضر (خداداد خانك) تاریخ ولادتی (۱۸٤۳) وتاریخ قعودی (۱۸۵٦) در.

قرال برنجی فردیناند

قرالیچه ئه‌له‌ئونور

بلغارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹٦,۳٤۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٤,۰۲۸,۲۳۹) کشیدر. شکل حکومتی مشروطه. مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی صوفیه شهریدر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فردیناندك تاریخ تولدی (۲٦) شباط (۱۸٦۱) پرنسلکه تاریخ انتخابی (۷) تموز (۱۸۸۷) تاریخ استقلالی (۵) تشرین اول (۱۹۰۸) واستقلالك حکومت عثمانیه ودول معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (۲۰-۲۹) ایلول ۱۹۰۹ در.

پاپا اونجی پی

خارجیه ناظری مه‌ری ده‌ل‌وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ۲ حزیران (۱۸۳۵) تاریخنده تولد و (٤) اغستوس (۱۹۰۳) تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر.

قرال ایکنجی مانوئل

قرالیچه آمه‌لی

پورتکیز

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۹۱,۹٤۳) کیلومترو مربعی، نفوسی (۵,٤۲۳,۸۳۲) کشیدر. مذهب رسمیسی قتولیك؛ شکل حکومتی مشروطه، مرکز حکومتی لیزبون در. پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۲,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی مساحهٔ سطحیه‌سنده و (۷,۲۵٦,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانیه منسوب اولان حکمدار ایکنجی (ئه‌مانوئل) ك تاریخ ولادتی (۱۵) تشرین ثانی (۱۸۸۹) تاریخ قعودی (۱) شباط (۱۹۰۸) در.

چین

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی «۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰» کشیدر. مرکز حکومتی پکین شهریدر.

متوفی ایمپراطور «توانغ چو» نك وفاتی اوزرینه برینه اوغلی «پویی» کچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس «چوئه‌ن» نائب حکومت تعیین ایدلمشدر.

حبشستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۵٤۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر. شکل حکومتی مطلقه. پایتختی آدیس آبابا شهریدر.

حکمدار حاضر نجاشی ایکنجی (منه‌لیك) ك شو صوك کونلرده وفات ایتدیکی سویلنیورسه‌ده بو حادثه دها تأیید ایده‌مه‌مشدر.

قرال سکزنجی فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی «۱٤۰,۳۸٤» کیلو مترو مربعی نفوسی «۲,٦۰۵,۲٦۸» کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن. شکل حکومتی مشروطه، پایتختی قوپنهاغ در.

اوروپا وامریقاده «۲۳۳,۵۹۸» کیلومترو مربعی مساحه‌سنده ویوز اللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی واردر.

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی «فره‌دریق» ك تاریخ تولدی «۱۸٤۳» وتاریخ جلوسی «۱۹۰٦» در.

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندرا

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی «۲۲,۸٤۰,۸۰۰» کیلو مترو مربعی ونفوسی «۱۳٤» میلیوندر. مذهب رسمیسی اورتودوقس، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه، پایتختی پترسبورغدر.

رومانوف هونشتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی «۱۸» مایس «۱۸٦۹» تاریخ جلوسی «۱» تشرین ثانی «۱۸۹٤» در.

قرال برنجی شارل
قرالیچه الیزابت

رومانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ١٣١,٣٥٣ » کیلو مترو مربعی ، نفوس « ٦,٥٨٥,٥٢٤ » کشیدر. مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه، پایتختی بکرشدر .

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی « ٢٠ » نیان « ١٨٣٩ » ، تاریخ جلوسی « ١٨٨٦ » در .

ایمپراطور موتسوهیتو
ایمپراطوریچه هاروقو

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « (٤٥٢,٩٢٢) » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥١,٩٠٧,٨٤٨ » کشیدر . شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر .

ایمپراطور موتسوهیتونك تاریخ ولادتی « ٣ » تشرین ثانی « ١٨٥٣ » تاریخ قعودی « ١٧ » کانون ثانی « ١٨٦٧ » در .

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (٦٣٨,٠٠٠) کیلومترومربعی ونفوسی (٦,٦٧٢,٠٠٠) کشیدر . مرکز اداره‌سی بانغوق شهریدر .

قرال « شولا لانغورن » ك تاریخ جلوسی (١٨٦٨) در.

قرال پورکی
ولیعهد پرنس آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٨,٣٠٣ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ٢,٧٣٥,١٤٧ » کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بلغراد شهریدر . قره یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی « ٢٩ » حزیران « ١٨٤٢ » جلوس « ١٥ » حزیران « ١٩٠٣ » در .

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤٣٩,٢٤٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٨) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه، مذهب رسمیسی اسلام وپایتختی مراکش شهریدر .

حکمدار حاضر سلطان مولا حفیظ‌در .

موسیو فالیه‌ر
مادام فالیه‌ر

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥١٦,٤٦٤ » کیلومترو مربعی نفوسی « ٣٩,٢٥٢,٢٦٧ » کشیدر . قطعات سائره‌ده « ٩٨٤,٧٠٠ » کیلومترومربعی مساحه‌سنده و « ٤٥,١١١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی پارس شهریدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ر (١٧) کانون ثانی (١٩٠٦) تاریخنده ریاسته انتخاب ایدلمشدر .

قرالیچه ویلهلمینا
پرنس هانری

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (٣٣) بیك کیلومترومربعی نفوسی (٥,٦٧٢,٢٣٧) کشیدر . مذهب رسمیسی پروتستان ، شکل حکومتی مشروطه . پایتختی لاهی شهریدر . جمعاً « ٢, ٣٥,٦٤٧ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ناسسو خاندانه منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینا-نك تاریخ ولادتی « ٣١ » آغستوس « ١٨٨٠ » تاریخ جلوسی « ٢٣ » تشرین ثانی « ١٨٩٠ » در .

پرنس نیقولا
پرنسس میله‌نا

قره طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (٩,٠٨٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٢٧٧,٨٣١) کشیدر. بواوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی اورتودوقس، پایتختی چتینه شهریدر.

پتروویچ ینه غوش خاندانه منسوب اولان پرنس برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (٢٥) ایلول (١٨٤١) تاریخ قعودی (١٤) آغستوس (١٨٦٠) در .

موناقو

مساحهٔ سطحیه‌سی (١,٥) کیلو مترو مربعی ونفوسی (١٥,١٨٠) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ،مرکز حکومتی موناقو شهریدر .

غریمالدی غویون ماتینون عائله‌سنه منسوب اولان

پرنس آلبه‌ر
پرنسس آلیس

پرنس آلبه‌رك تاریخ تولدی (١٣) تشرین ثانی « ١٨٤٨ » وتاریخ قعودی « ١٠ » ایلول « ١٨٨٩ » .

قرال یدنجی هاقون
قرالیچه‌مود

نوروه‌چ

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٣٢١,٤٧٧ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٢,٣٢١,٠٨٨ » کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن، شکل حکومتی مشروطه‌وپایتختی قریستیانیا شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی « ١٣ » آغستوس « ١٨٧٢ » وتاریخ قعودی « ١٥ » تشرین ثانی « ١٩٠٥ » در .

قرال ژورژ
قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٤,٦٧٩ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٢,٥ » میلیوندر . شکل حکومتی مشروطه ،مذهب رسمنسی اورتودوقس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی یورکی‌نك تاریخ ولادتی « ٢٤ » کانون اول « ١٨٤٥ » وتاریخ قعودی « ٥ » حزیران « ١٨٦٢ » در.

پوسته وتلغراف تعرفه‌لری

ممالك عثمانیه داخلنده‌كی حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	استیفا اولنه‌جق اجرت پاره	غروش
١	١٠٠	٠٢	—
١٠١	٢٠٠	—	١
٢٠١	٣٠٠	٢٠	١
٣٠١	٤٠٠	—	٢
٤٠١	٥٠٠	٢٠	٢
٥٠١	٧٠٠	—	٣
٧٠١	٩٠٠	٢٠	٣
٩٧١	١١٠٠	—	٤
١١٠١	١٣٠٠	٢٠	٤
١٢٠١	١٥٠٠	—	٥
١٥٠١	١٧٠٠	٢٠	٥
١٧٠١	١٩٠٠	—	٦
١٩٠١	٢٠٠٠	٢٠	٦

مرسل الیهك امضاسی طاب ایدلدیكی تقدیرده آیروجه برغروش اخذ اولنور .

ولایت ممتازه وممالك اجنبیه ایچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	غروش
١	٢٠٠	١
٢٠١	٤٠٠	١
٤٠١	٦٠٠	٣
٨٠١	١٠٠٠	٥
١٠٠١	١٢٠٠	٦
١٢٠١	١٤٠٠	٧
١٤٠١	١٦٠٠	٨
١٦٠١	١٨٠٠	٩
١٨٠١	٢٠٠٠	١٠
٢٠٠١	٢٢٠٠	١١

مصر
بلغارستان
پورتكیز
لوكسنبورغ
رومانیا
رومانیا
باچیقا
اسویچره
فرانسه
[illegible]

المانیا : ٤٠٠ مارق = ٢١٧٤ غروشدر
فلمنك : ٢٤٠ فئورین = ٢٢١١,٢٥ غروشدر.
اسوج ونوروچ فنلاندیا بیوك دوقه‌لغی] ٢٦٠ قورون = ٢٢٠٧ غروشدر

درسعادتدن زیرده اسامیسی محرر مواقع ومراكزه كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر كلمه‌سندن یكرمی پاره اجرت استیفا قلنور. حد اصغری یدی بچق غروشدر:

ادرنه	آیوالق	چسرمصطفی پاشا
اخی چلبی	اركلی بحرسیاه	چركش
ادرمید	بابا اسكی	چفته‌لر چفتلكی
اردك	بارطین	چكركه
ارطغرل	بالیكسر	چورلی
ازكلی «مرمره»	باندرمه	چوكه
اسكچه	بروسه	حاجی دانشمند
اسكلب	بولی	حوصه
اسكیشهر	بوی آباد	خیره بولی
آفیون قره حصار	بیغادیج	داری دره
آقچه شهر	بیله جك	دیورك
اكری دره	بیرامیج	دوزجه
اینوز	پوطرناق	بارطین نام دیكر
اورته كوی	پكار حصار	دهسباط
اوزون كوپری	پاپازلق	دده اغاج
ایصاله	تكفور طاغی	دیمتوقه
ایكنه آطه	تیمور طاش	ذلحوه
اینه كول	تربه دره چركس كوی	رویچوز
اینه بولی	عشاق	زالف
زعفرانبولی	قره جك	كلیبولی
سدالبحر	قوشیقواق سلطان یری	كلیدالبحر
سكود	قرجه علی	كملك
سلبوكن	قرق كلیسا	كنغری
سماو	قرداغاج اسكله‌سی	كوملجنه
سیدغازی		كرماستی

سینوب	قره حصار صاحب	لفكه
شاركوی	قسطمونی	لوله برغوس
صندقلی	قصبهٔ كرزه	مدانیه
صوفیلو	قلعه جك	مدرنی
طاش كوپری	طوب قلعه	مدیه
طرنوه جق	كدوس	مرادلی
طمراش	كرهده	مرفته
طوسیه		معلقره
زوربالی (نام دیكر	كردهٔ سینوب	میخالج
كوینك)	كشان	یكیشهر

اخطار مخصوص

١ — متعددسرلوحه‌لی اولان تلغرافنامه‌لردن هر یكرمی كلمه ایچون یوز پاره آلنور.

٢ — كلمه‌سی برغروش اولان تلغرافنامه‌لرك حد اصغر اوله‌رق اون غروشدن آشاغی اولمیه‌جقدر .

٣ — حجاز مخابراتی ایچون سلط مركزینه قدر قرق پاره ومعاندن ایلرو مركز ایچون ایكی غروش اخذ اولنه‌جقدر.

« اشبو تعرفه اسامیسی بالاده محرر مواقعه درسعادتدن كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر مخصوصدر»

هر كلمه‌سی بش پاره‌یه یعنی یكرمی كلمه‌سی یوز پاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه :

اناطولی فنار [١]	باب سرعسكری	بیوك لیمان [٦]
ارناود كوی	بوستانجی	پاشا باغچه‌سی [٧]
ارن كوی	باب عالی	پویراز قلعه [٨]
اسكدار	باب مشیخت	ترسانه
اقسرای	باروتخانه	تكفور طاغی
اناطولی حصار [٢]	بورغاز اطه‌سی [٥]	چنكل كوی
اورته كوی	بشكطاش	حیدر پاشا
ایاستفانوس [٣]	بك اوغلی	خاصكوی
ایوب سلطان	بكلربكی	داود پاشا
ایروه نام دیكر الماس طاش [٤]	بیوك اطه	دیركار آره‌سی
	بیوك دره	رامز قشله‌سی
	بیك	روم ایلی حصاری
	بلاط	« فناری [٩]
		« قواغی

(١٢) غروش مصرفله سوریجی معرفتیله
(٢) ١٠ غروش قایق اجرتی آلنور .
(٣) ٥ غروش سوریجی اجرتی آلنور .
(٤) ٣٥ غروش مصرفله
(٥) ١٠ غروش قایق اجرتی هكبه‌لی اطه‌دن كوندریلور .
(٦) ١٤ غروش مصرفله
(٧) ١٠ » »
(٨) ١٤ » »
(٩) ٢٨ » »

زیتون برونی	فنار حلیج	مجار
سركه‌جی	قاضی كوی	مقری كوی
سلیمیه	قاكلیجه [٢]	میركون
سنجاق تپه	قپان دقیق	وفا
صاری یار	قرق اغاج انباری	هكبه‌لی اطه
صغوق چشمه	قرق آغاچ فشنك خانه‌سی	یكی جامع
طرابیه	قزل طوپراق	یكی كوی
طوپقپو	قندیللی [٢]	كیرج اوجاغی [٥]
طوپخانه	قوری چشمه	كیرج برونی
غلطه	قوزغنجق	كیلیوس [٦]
غریجه [١]	قنالی اطه [٥]	
فاتح		

(١) ٢٠ غروش مصرفله
(٢) ١٠ غروش مصرفله
(٣) ١٠ » »
(٤) ١٠ غروش قایق اجرتی هكبه‌لیدن
(٥) ١٠ غروش مصرفله
(٦) ٤٢ » »

هر كلمه‌سی اون پاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه:

[حد اصغری بش غروشدر]

ازمید	پندك	سلوری
اطه پازاری	توتون چفتلكی	شیله
اغوه	خادمكوی	صبانجه
انجللی	چتالجه	طراقلی
اذینه	جكمجهٔ كبیر	طوزله
آیواجق	داریجه [*]	قره برون
بیغا	درنجه	قره جه كوی
قوری قواق	قره بیغا	یارمجه
قره مرسل	ككبوزه	لاپسكی
قندره	كیوه	یالوه
قرتال	مالتپه	یقه جق [*]
قلعهٔ سلطانیه	هركه	

[*] ٧ غروش سوریجی اجرتی النور كبزه‌دن كوندریلور.
[*] ١٠ غروش سوریجی اجرتی آلنور قرتالدن كوندریلور.

هر كلمه‌سی التمش پاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه

حانیه	سلطانیه	سنه
قندیه	لاشید	مالویز
رسمو	دلم	قستل
سوده	ایانیقولا	میرس
اسفاكیه	یره‌پتره	بوزجه اطه

اشبو مراكزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوزپاره آلنور .

درنه . بنغازی وطرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی برغروش یکرمی پاره‌در .

حد اصغری اون‌بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجوراتك مقداری :

ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	٤٠	٢
المانیا	٥٥	٠
اوستریا ـ مجارستان	٣٤	٠
اوستralیا	٧٥	٣
اسپانیا	٦٥	٠
اسوج	٦٩	٠
اسوچره	٥١	٠
انكلتره	٧١	٠
ایتالیا	٤٨	٠
ایران: خانقین طریقیله	٦٠	١
ایران: ابوشهردن‌ماعداباطوم‌طریقیله	٩٠	١
ایران: اوده‌سا قابلوسی طریقیله	٠٠	٢
بخارا	٤٦	٢
بلچیقا	٦٠	٠
بلغارستان	٢١	٠
بوسنه ـ هرسك	٢٧	٠
پورتكیز	٣٠	٢
پریم آطه‌سی	٦٩	٠
تونس	٦٨	٠
جزایر	٦٧	٠
جبل‌الطارق	٦٩	٠
جیبوتی	٨٥	٢
چین	٥٠	٥
حبشستان	٨٥	١

ممالك	سانتیم	فرانق
دانیمارقه	٦٠	٠
زنكبار	١٣	٣
روسیه	٧٢	٠
رومانیا	٢٦	٠
ژاپونیا	٢	٦
سواكن	٦٤	١
سیام	٢٣	٣
سینغاپور	١٠	٤
شیقاغو	١٥	٢
صربستان	٢٧	٠
طونكین	٣٦,٥	٦
طرابلس غرب	٨٨	٠
عدن	٥٠	٢
فرانسه وقورسیقه	٥٦	٠
فلمنك	٦٠	٠
فاس	٨٣	٠
قره‌طاغ	٢٧	٠
لوكسنبورغ	٦٠	٠
مالاغه	١٠	٤
مالطه	٦٩	٠
مصر: برنجی منطقه	١٥	١ (العریش طریقیله)
مصر: ایكنجی «	٣٠	١ (العریش طریقیله)
مصر: اوچنجی «	٥٥	١ (العریش طریقیله)
مكسیقه	٧٥	٣
نوروج	٧٢	٠
نیورق	٧٧	١
هندستان وبیرمانیا	٣٥	٢
یمن	٨٠	٢
یونانستان	٢٨	٠
« (چشمه‌طریقیله)	٣٨	٠
یونان‌اطه‌لری	٣٢	٠
« [بوزجه‌اطه‌وشیره طریقیله]	٤٢	٠

كوستنجه طریقیله كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر اجوراتی :

ممالك	سانتیم	ممالك	سانتیم
اوستریا ـ مجارستان	٣٨	انكلتره	٧٦
المانیا	٥٥	ایتالیا	٦٦
بلچیقا	٦٠	قره‌طاغ	٥٦
دانیمارقه	٦٠	نوروج	٧٢
لوكسنبورغ	٦٠	پورتكیز	٧٨
هولاندا	٦٠	روسیه	٧٢
بوسنه ـ هرسك	٥٣	صربستان	٤٨
بلغارستان	٤٧	اسویچره	٥٧
اسپانیا / فرانسه	٧٣ / ٦٥	اسوچ	٦٩

دولت عثمانیه‌نك نشان ومدالیه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده ایجادایدلمشدر. اورته‌سنده‌كی قطعهٔ زرینه‌منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض میناندن معمول بردفنه دالی ونشانك قلاده‌یه ربط ایدیله جكی محلنده كذلك بیاض میناندن مصنوع برقوردون باغی واردر . تاریخ احداثی ١٩ اغستوس ١٣٠٩ تاریخنه مصادفدر .

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده احداث ایدلمشدر . آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل كلمهٔ‌مبجله‌سی، برجهتنده‌ارطغرل حضرتلرینك كوچك‌آسیایه هجرتی تاریخی . دیكر جهتنده نشان عثمانینك تاریخ احداثی‌اولان ١٢٧٨سنه‌سی محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشیان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان‌سلطنتلرنده احداث‌بیورلمشدر. یالكز قطعهٔ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتیاز

نشان امتیاز، خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلمشدر . رتب متعدده‌یه منقسم اولمایوب یالكز آلتون وكموش مدالیه‌لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیكری قرمزی رنكده‌در . تاریخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمكان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد كردهٔ عالیلریدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك كرك مرصع ، كرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل كناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر. وعین شكلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایكنجی رتبه‌سی عین رنكده اینجه قورده‌لا ایله كردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه‌سی كذا عین رنكده اینجه بر قورده‌لا ایله كردانه طاقیلیر . دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر .

نشان مجیدی

نشان مجیدی ، والدکثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینك مأثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی، کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردنه وشمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی‌ده عین قورده‌لا ایله کردنه طاقیلیر . شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ۱۲٦۸ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر. برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

مدالیه‌لر

معارف مالیه‌سی — ۹ جماذی‌الاخره ۱۳۱۹ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در. الیوم ملغادر .

حجاز تیموریولی مدالیه‌سی — ۲۰ شعبان ۱۳۱۹ تاریخنده احداث بیورلمشدر. الون وکموش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ۲۷ ذی‌القعده ۱۳۱٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصیه مدالیه‌سی — ۲۵ ربیع‌الاخر ۱۳۱۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — اولوب ۱۳۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش اوله‌رق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر. آلتون وکموش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر.

کرید مدالیه‌سی — ۱۲۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر . فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۸٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولمق اوزره کرید مدالیه‌سی احداث بیورلمشدر .

مجار مدالیه‌سی — ۲ ربیع‌الاخر ۱۳۰٦ تاریخنده احداث بیورلمشدر کموشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ۲ ذی‌القعده ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قره طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۹ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. کموشدن معمولدر .

سیواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. کموشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر. آلتون وکموشدن معمولدر .

بریة‌الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر کموشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٤۷ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی پازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی	باب عالی بناسنده
شورای دولت دائره‌سی	
داخلیه نظارتی	
خارجیه نظارتی	
عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میدانندهکی بناده
اوقاف نظارتی	چنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تجارت ونافعه نظارتی	باب‌عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اورمان ومعادن وزراعت نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر اماتنی	ایاصوفیه جوارنده دائره مخصوصه‌ده

دفتر خاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمد میداننده تجدیداً انشا اولنان دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	« « « «
صحیه نظارتی	غلطه ریختمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته‌وتلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌ده
حجاز تیموریولی نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه دائره‌سی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوغی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	« « « « «
دیوان محاسبات	بایزیدجوارنده دائرهٔ مخصوصه‌ده

درسعادتده بولنان موزه‌لر

آثار عتیقه موزه‌سی : طوپقپو سرایی داخلنده . براجرت مقابلنده هرکس زیارت ایده بیلیر .

اسلحهٔ عتیقه موزه‌سی : (قدیم سنت ایرەن کلیساسی) طوپقپوسرایی داخلنده وضربخانه جوارنده‌در .

یکیچری قیافتخانه‌سی : سلطان احمد میداننه ناظر دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در .

اسلحهٔ عسکریه موزه‌سی : (یکی تشکیل اولنمشدر) طوپقپوسراینده دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در.

بالعموم ولایات عثمانیه ایله آنلره مربوط قضا و نواحینك حروف هجا ترتیبیله اسامیسی

اسامی	نوعی	ولایتی
اب	قضا	یمن
ابانه	ناحیه	قسطمونی
ابرادی	«	قونیه
ابریق تپه	«	ادرنه
ابوالحصیب	«	بصره
ابو جوارير	«	بغداد
ابو عریش	قضا	یمن
ابو قلقل	ناحیه	حلب
اتچه	«	ایدین
اتنه	قضا	طربزون
اچه‌اباد	«	ادرنه
احمدبك	ناحیه	«
اختك	«	ارضروم
اخته‌پولی	قضا	ادرنه
اخلاط	«	بتلیس
اخی چلبی	«	ادرنه
ادرمید	«	خداوندكار
ادرنه	مرکزولایت	
ادلب	قضا	حلب
اده	ناحیه	ادرنه
اراج	قضا	قسطمونی
اراس	ناحیه	ارضروم
اربعه	قضا	سیواس
اربیل	«	موصل
ارحب	ناحیه	یمن
ارجیش	قضا	وان
ارجك	ناحیه	«
اردار	«	بیروت
اردك	قضا	خداوندكار
اردو	«	طربزون
اردر	ناحیه	حلب
اردور	«	دیاربكر
ارزنجان	مرکزلوا	ارضروم
ارضروم	مرکزولایت	
ارطغرل	مرکزلوا	خداوندكار
ارغنی	ناحیه	دیاربكر
ارغنی معدنی	مرکزلوا	«
ارغنوط	ناحیه	بتلیس
ارغیدخانی	«	قونیه
ارکری	مرکزلوا	یانیه
ارکلی (بحرسیاه)	«	قسطمونی
ارکلی (قونیه)	قضا	قونیه
ارکلی (مرمره)	ناحیه	ادرنه
ارکنس	«	ارضروم
ارکوب	قضا	قونیه
ارمناك	«	«
ارمیشه	ناحیه	ازمید
آزمودن	«	ارضروم
اریحا	«	حلب
آردوس	«	ارضروم
اروه	قضا	بتلیس
ازاقپور	ناحیه	«
ازطوای	«	قسطمونی
ازغار	«	ادرنه
ازمید	مرکزلوا	
ازمیر	مرکزولایت	آیدین
ازنیق	ناحیه	خداوندكار
آزورت	«	ارضروم
ازیدربالا	«	سیواس
ازینه	قضا	«
ازینه‌پازار	ناحیه	«
اسپارته (حمیدآباد)	مرکزلوا	قونیه
اسپندره	ناحیه	معمورة العزیز
اسپر	قضا	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
استاروه	قضا	مناستر
لستانکوی	»	جزائر بحرسفید
استانوس	ناحیه	قونیه
استرانجه	قضا	ادرنه
استروغه	ناحیه	مناستر
استرومجه	قضا	سلانیك
استرووه	ناحیه	»
اسحاقلو	»	خداوندکار
السقنبو	»	بتلیس
استوان	»	معمورة العزیز
اسقراپار	قضا	یانیه
اسکچه	»	ادرنه
اسکدار	مرکزلوا	استانبول
اسکدار	ناحیه	ادرنه
اسکفسر	قضا	سیواس
اسکلب	»	انقره
اسکله	ناحیه	بیروت
اسکندرون	قضا	حلب
اسکوب	مرکزولایت	قوصوه
اسکوب	ناحیه	ادرنه
اسکی	»	سیواس
**اسکیشهر	قضا	خداوندکار
اسمیلوه	ناحیه	مناستر
اسمیلان	»	ادرنه
اشتب	قضا	قوصوه
اشقلر	ناحیه	معمورة العزیز
آش قلعه	»	ارضروم
اشقودره	مرکزولایت	
اشمه	قضا	ایدین
اشن	ناحیه	»
آشودی	»	سیواس
اصلاحیه	قضا	اطنه
اطاله	ناحیه	ایدین
اطرانوس	قضا	خداوندکار
اطراف شهر	ناحیه	حلب
»	»	خداوندکار

اسامی	نوعی	ولایتی
اطنه	مرکزولایت	
امله	ناحیه	ادرنه
اطه پازاری	قضا	.
اطه‌لر	لوا	استانبول
اعرازترکمان	ناحیه	حلب
اعرازفلاح	»	»
اعظمیه	»	بغداد
اغستوس	»	سلانیك
اغلاصون	»	قونیه
اغین	»	معمورة العزیز
افشار	»	قونیه
افلاقی	»	قسطمونی
آقپیکار	»	ادرنه
اقجان	»	بتلس
اقچه‌اووه	»	ازمید
اقچه‌حصار	قضا	اشقودره
اقچه‌شهر	ناحیه	قسطمونی
اقچه‌طاغ	قضا	معمورة العزیز
آق حصار	»	ایدین
آق حصار	ناحیه	ادرنه
آق سرای	قضا	قونیه
آقسکی	»	»
آق شهر	»	»
آق طاش	ناحیه	قسطمونی
آق طاغ	»	انقره
آق قیا }	»	قسطمونی
«مع چاکالی }	»	»
اقلیم خروب	»	جبل لبنان
اقلیم الفتاح	»	»
اق کوی	»	طربزون
اقوه	قضا	قوصوه
اقبازی	ناحیه	ازمید
اکردیر	قضا	قونیه
اکردیر قاردیغ	ناحیه	قونیه
اکری پلنقه	—	قوصوه
اکری دره	قضا	ادرنه

اسامی	نوعی	ولایتی
اکریکوز	ناحیه	خداوندکار
اکدیر	»	قسطمونی
اکین	قضا	معمورة العزیز
الباکی	ناحیه	جزائر بحرسفید
البذیر	»	بغداد
البستان	قضا	حلب
ابوکمال	»	زور
التون آقار	ناحیه	دیاربکر
التون طاش	»	خداوندکار
التون کوپری	»	موصل
الحدا	»	یمن
الشکرد	قضا	ارضروم
القائم	ناحیه	بغداد
المالی	قضا	قونیه
الموص	ناحیه	سیواس
الواقلی	»	اطنه
الوجره	»	سیواس
الوسیم	»	یمن
اماسیه	مرکز لوا	سیواس
اماصری	ناحیه	قسطمونی
امراومك	ناحیه	معمورة العزیز
امرور	قضا	جزائر بحرسفید
املج	ناحیه	مکهٔ مکرمه
امور بك	ناحیه	ادرنه
انامور	قضا	اطنه
انای پازار	ناحیه	»
انجیرلی	ناحیه	جزائر بحرسفید
انختن	ناحیه	معمورة العزیز
اندرین	قضا	حلب
آنس	قضا	یمن
انطاکیه	قضا	حلب
انطالیه (تکیه)	مرکزلوا	قونیه
انقره	مرکز ولایت	
اوانوس	قضا	انقره
ا پار	ناحیه	مناستر
اوجله‌وجالو	قضا	طرابلس غرب
وچوم	ناحیه	بتلیس

اسامی	نوعی	ولایتی
اوخری	قضا	مناستر
اوخطاب	ناحیه	سیواس
اوخطورم	ناحیه	سیواس
اوده‌مش	قضا	ایدین
اورادار	ناحیه	وان
اورتاجه	ناحیه	ادرنه
اورته کوی	ناحیه	سیواس
اورته کوی	قضا	ادرنه
اورخانیه	قضا	قوصوه
اورشه	ناحیه	ا رنه
اورفه	مرکز لوا	حلب
اورفله	قضا	طرابلس غرب
اورك	ناحیه	ارضروم
اورل	ناحیه	حلب
اورله	ناحیه	ایدین
اورونجك	ناحیه	ادرنه
اوزون کوپری	»	»
اوزویران مع جناق	ناحیه	سیواس
اوستروپالیا	»	جزائر بحرسفید
اوستکران علیا	»	بتلیس
اوف	قضا	طربزون
اوکدم	ناحیه	ارضروم
اولوبك	ناحیه	طربزون
اولوبورلی	قضا	قونیه
اولوس	ناحیه	قسطمونی
آولونیه	قضا	یانیه
اوله	ناحیه	ایدین
اونیه	ناحیه	طربزون
اونیه	ناحیه	خداوندکار
اووه‌جق	»	ارضروم
اووه‌مستجب	»	ادرنه
اووه‌جق	قضا	معمورة العزیز
اووه‌جی	ناحیه	قسطمونی
اولاش	ناحیه	سیواس
اولاغی	ناحیه	دیاربکر

اسامی	نوعی	ولایتی
اویم‌اغاج	ناحیه	حلب
اهدن	»	جبل لبنان
آلاجه‌خان	ناحیه	سیواس
آلاچاطی	»	ایدین
آلاچام	»	طربزون
الاختیار	»	سیواس
الازیرج	»	بصره
الاشهر	قضا	ایدین
الاصونیه	قضا	مناستر
الا طاع	ناحیه	قونیه
الاکلیسا	»	ارضروم
ایاثلوغ	»	ایدین
ایازمند	»	»
ایاستفانوس	»	استانبول
ایاستفانوس	»	ادرنه
ایاش	قضا	انقره
ایاش	ناحیه	اطنه
ایاصو	»	جزائربحرسفید
ایباصدی	»	طربزون
ایبسیله	»	سیواس
ایبصاره	»	جزائربحرسفید
ایبصاله	»	ادرنه
ایپك .	مرکزلوا	قوصوه
ایتکان	ناحیه	معمورة‌العزیز
ایچ‌ایل	مرکزلوا	اطنه
ایدنجك	ناحیه	خداوندکار
ایدین	مرکزلوا	آیدین
آیدونات	قضا	یانیه
ایرسك	ناحیه	معمورة‌العزیز
ایرله	»	آیدین
ایرمنیك	»	ارضروم
ایرنکل	»	»
ایزولی	»	معمورة‌العزیز
ایشم	»	اشقودره
ایلباشی	»	سیواس
ایلبصان	مرکزلوا	مناستر
ایلبکلو	ناحیه	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
ایلغین	قضا	قونیه
ایلیجه	ناحیه	ارضروم
»	»	ایدین
ایلیجهٔ برغمه	»	»
ایلیچ	»	معمورة‌العزیز
ینااللوبالو	»	انقره
این‌اوکی	»	خداوندکار
این‌اوی	»	قونیه
انجه‌صو	قضا	انقره
اینوز	»	ادرنه
اینه‌بولی	»	قسطمونی
اینه‌جك	ناحیه	ادرنه
اینه‌آباد	»	قسطمونی
اینه‌اباد	»	ایدین
اینه‌روز	قضا	سلانیك
اینه‌کول	ناحیه	ایدین
اینه‌کول	قضا	خداوندکار
آیواجق	»	بیغا
آیوالق	»	ایدین

ب

اسامی	نوعی	ولایتی
باب جبول	قضا	حلب
بابای‌عتیق	»	ادرنه
باجرکه	ناحیه	وان
باجرین	»	دیاربکر
باجل	قضا	یمن
باخ	ناحیه	معمورة‌العزیز
باخمس	»	دیاربکر
بارطین	قضا	قسطمونی
بارکیری	ناحیه	وان
باوغ	»	بتلیس
پاریشا	»	حلب
بازون	قضا	موصل
باشواتك	ناحیه	معمورة‌العزیز
باشویك	»	ادرنه
باطنوز	»	جزائربحرسفید

اسامی	نوعی	ولایتی
باطنوس	»	ارضروم
باغچه	ناحیه	اطنه
باغچه‌جك	»	دیاربکر
»	»	ازمید
بالا	قضا	انقره
بالك	ناحیه	موصل
بالیانیولی	»	ایدین
بالیه	قضا	خداوندکار
بافره	»	طربزون
باندرمه	»	خداوندکار
بایبورد	»	ارضروم
بایربوجاق	ناحیه	بیروت
بایزید	مرکزلوا	ارضروم
بایندر	ناحیه	قسطمونی
»	قضا	آیدین
بئرالسبع	»	قدس‌شریف
بترون	»	جبل لبنان
بتلیس	مرکز ولایت	.
بدره	قضا	بغداد
بدعه	ناحیه	بصره
برات	لوا	یانیه
براعصه	ناحیه	بنغازی
بواق	»	حلب
برانه	قضا	قوصوه
براودوست	ناحیه	موصل
بریزه	»	حلب
بردیع	»	دیاربکر
برزه	»	قوصوه
برسیس	»	بنغازی
برغمه	قضا	ایدین
برغوس	ناحیه	بیغا
برکتلی	»	قوصوه
برکی	»	آیدین
بروسه	مرکزولایت	خداوندکار
برهانیه	قضا	خداوندکار
بریبوری	ناحیه	قوصوه
بریقه	»	بنغازی

اسامی	نوعی	ولایتی
بسیط	ناحیه	بیروت
بشروم	»	سیواس
بشری شمالیه	»	
وجنوبیه	»	جبل لبنان
بشقواناق	»	قونیه
بشتریجه	»	قوصوه
یشتری	قضا	دیاربکر
بصره	مرکز ولایت	.
بصرالحریر	»	سوریه
بصره‌اسکی	ناحیه	سوریه
شام	»	
بصیره	»	زور
بطیحه	»	بصره
بعیدا	»	بیروت
بعلبك	قضا	سوریه
بغداد	مرکز ولایت	.
بقاع‌العزیز	قضا	سوریه
بقاع شرقی	ناحیه	»
بقلاك	»	ایدین
بکپازاری	قضا	انقره
بکپکاری	ناحیه	سیواس
بکشهری	قضا	قونیه
بکقوز	»	استانبول
بلدرون	ناحیه	بغداد
بلجك	»	سیواس
بلقا (نابلس)	لوا	بیروت
بلك	ناحیه	ایدین
بناز	»	خداوندکار
بنغازی	مرکزلوا	.
بنکدره	ناحیه	بغداد
بنی‌خارس وبنی‌حشیش	»	یمن
بنی شهر	قضا	یمن
بنی‌صعب	»	بیروت
بنی‌علی	ناحیه	بیروت
بنی‌عوام	»	یمن
بنی قیس	»	یمن

اسامی	نوعی	ولايتی
بنيان حميدی	قضا	سيواس
بوباچه	ناحيه	قوصوه
بوجاق	»	قونيه
بودروم	قضا	ايدين
بورلو	ناحيه	ايدين
بوزاناد	»	حلب
بوزاويوك	»	خداوندكار
بوزاويوك	»	ايدين
بوزبابا	»	جزائر بحر سفيد
بوزجه اطه	قضا	» »
بور	قضا	قونيه
بوزپوجقو	ناحيه	مناستر
بوردور	لوا	قونيه
بوزطغان	قضا	ايدين
بوزقير	»	قونيه
بوسا	ناحيه	سوريه
بوغازليان	قضا	انقره
بوغوتيل	ناحيه	قوصوه
بولدان	قضا	ايدين
بولوادين	»	خداوندكار
بوله‌مان	ناحيه	طربزون
بولی	مركز لوا	قسطمونی
بولانق	قضا	بتليس
بولاجه‌لی	ناحيه	اطنه
بولاير	»	ادرنه
بوميا	»	بنغازی
بويانه	»	اشقودره
بهسنی	قضا	معمورة العزيز
بهلسانيه	ناحيه	بيروت
بهلشنه	قضا	مناستر
بلاج	ناحيه	مناستر
بلادابستان	»	يمن
بلادالروس وبنی بهلول	»	»
بلاط	»	خداوندكار
بيانجه	»	قونيه

اسامی	نوعی	ولايتی
بيبول	ناحيه	معمورة العزيز
بيت اعطاب	»	قدس شريف
بيت جرين	»	»
بيت السلف	»	بيروت
بيت الشباب	»	وان
بيت الفقيه	قضا	يمن
بيت اللحم	ناحيه	قدس
بيراميچ	قضا	بيغا
بيرمانه	ناحيه	بغداد
بيروت	مركز ولايت	
بيرون آباد	ناحيه	ايدين
بيرة الجرد	»	سوريه
بيره‌جك	قضا	حلب
بيغا	مركز لوا	.
»	قضا	بيغا
بيغاديچ	ناحيه	خداوندكار
بيلويران	»	قونيه
»	»	معمورة العزيز
بياله‌جك	»	حلب
بيلان كوی	»	اطنه
بيوك اطه	مركز قضا	استانبول
بيوك چكمجه	»	.
بيوك قره‌قارلی	ناحيه	ادرنه
بيهو	»	قوصوه

ب

اسامی	نوعی	ولايتی
پارغه	ناحيه	يانيه
پازار	»	سيواس
پازارجق	قضا	خداوندكار
»	ناحيه	»
پازاركوی	قضا	حلب
پاسين سفلی	ناحيه	ارضروم
پاسينلر	قضا	»
پاشايكيد	»	ادرنه
پاشكلی	ناحيه	معمورة العزيز
پالو	قضا	دياربكر

اسامی	نوعی	ولايتی
پاولو	ناحيه	قونيه
پتريچ	قضا	سلانيك
پتكلی	ناحيه	ادرنه
پتوركی	قضا	معمورة العزيز
پراوشته	»	سلانيك
پرتك	ناحيه	معمورة العزيز
پرجنكوك	»	بتليس
پرز	»	اشقودره
پرزرين	مركز لوا	قوصوه
پرسيجان	ناحيه	سلانيك
پرشتنه	لوا	قوصوه
پرلپه	قضا	مناستر
پرمدی	»	يانيه
پرواری	»	بتليس
پروه‌زه	مركز لوا	يانيه
پروزی	قضا	معمورة العزيز
پره‌پول	»	قوصوه
پره‌شوه	»	»
پزه‌ری	ناحيه	سيواس
پشدر	»	موصل
پشمان	»	ادرنه
پكلين	قضا	مناستر
پلنغه	»	قوصوه
پلور	ناحيه	ارضروم
پلومرقوزبجيان	قضا	»
پنجشنبه	ناحيه	طربزون
پوردی	»	سلانيك
پوره‌چه	»	مناستر
پوغوس	قضا	يانيه
پوقه	»	اشقودره
پولوس	ناحيه	ادرنه
پولهنت	»	جزائر بحر سفيد
پولاد	»	معمورة العزيز
پلاس	»	ادرنه
پلاموط	»	ايدين
پياس	»	اطنه
پيرعزيز	»	طربزون

اسامی	نوعی	ولايتی
پيران	»	دياربكر
پيكارحصار	»	ادرنه
پيلمار	»	جزائر بحر سفيد

ت

اسامی	نوعی	ولايتی
تاجرلی	ناحيه	اطنه
تاجوره	»	طرابلس
تباهار	عربان قبيله‌سی	قدس شريف
تبشار	»	حلب
تبنين	»	بيروت
تپه‌دلن	قضا	يانيه
تتنيك	ناحيه	ارضروم
تخين تخته	»	سوريه
تدمر	»	زور
ترابين	عربان قبيله‌سی	قدس شريف
تربة العجم	»	يمن
تربه‌دره	قضا	ادرنه
ترجان	»	ارضروم
ترغويشته	»	قوصوه
ترليه	ناحيه	خداوندكار
ترمه	قضا	طربزون
ترقوس	ناحيه	چتالجه
تركمن جلابی	»	حلب
ترهونه	قضا	طرابلس غرب
ترياندە مع طورنالی	ناحيه	ايدين
تعز	لوا	يمن
تفنی	قضا	قونيه
تكفورطاغی	لوا	ادرنه
تكوش	قضا	سلانيك
تكه	ناحيه	ادرنه
تكه (انطاليه)	لوا	قونيه
تلعفر	ناحيه	موصل
تل كاخ حصن الاكراد	قضا	بيروت
تلمو	ناحيه	معمورة العزيز
تنورين	»	جبل لبنان
تنوس	قضا	سيواس
توخت	ناحيه	قسطمونی

اسامی	نوعی	ولایتی
تورتوم	«	ارضروم
تورحال	«	سیواس
تورشین	«	بتلیس
توقاد	لوا	سیواس
توقاریس	ناحیه	معمورة‌العزیز
تیران	قضا	اشقودره
تیره	«	ایدین
تیره‌بولی	«	طربزون
تیمار	ناحیه	وان
تیمورجی	«	ایدین
تیمور طاش	«	ادرنه
تیمور حصار	قضا	سلانیك
«	ناحیه	مناستر
تیمورلر	«	ادرنه

ج

اسامی	نوعی	ولایتی
جاسم	ناحیه	سوریه
جاستل	«	حلب
جانیك (صامسون)	لوا	طربزون
جباع	ناحیه	بیروت
جبل‌الاکراد	«	لاذقیه
جبل‌الریحان	«	لبنان
جبل برع	«	یمن
جبل برکت	لوا	اطنه
جبلی ریمه	قضا	یمن
جبل سمعان	«	حلب
جبل سوقنه	«	یمن
جبل شرق	ناحیه	«
جبل غربی	لوا	طرابلس غرب
جبل لبنان	«	
جبل مریس	ناحیه	یمن
جبله	قضا	بیروت
جبله	ناحیه	یمن
جبن	«	«
جبل اسکله‌سی	«	جبل لبنان
جبیل علیا	«	«
جدابیه	قضا	بنغازی

اسامی	نوعی	ولایتی
جده	لوا	حجاز
جدید	ناحیه	خداوندکار
جذینی	«	دیاربکر
جرءالعلقه	«	بیروت
جردجبل	«	جبل لبنان
جردجنوبی	«	«
جردشمالی	«	«
جردکرواق	«	«
جرید	«	اطنه
جزائر بحر سفید	ولایت	
جزره	قضا	دیاربکر
جزیره	«	بغداد
جزین	«	
جسر ارکنه	«	ادرنه
جسر شغور	«	حلب
جسر مصطفی پاشا	«	ادرنه
جفریه	ناحیه	یمن
جفاره	«	طرابلس غرب
جفر	«	بصره
جکده	«	حلب
جلبلی	«	ادرنه
جماعین	«	بیروت
جماعین اول	«	«
جماعین ثانی	«	«
جمرنیك	«	یانیه
جمعه (قیالر)	قضا	مناستر
جمین	ناحیه	ارضروم
جنکجه	«	«
جنکولی	«	ادرنه
جزین	قضا	بیروت
جولان	ناحیه	سوریه
جوم	ناحیه	حلب
جونیه	«	جبل لبنان
جهانبکلی	«	قونیه
جهران	«	یمن
جیده	قضا	قسطمونی

لوحه : سازلر آره‌سنده (پول واغزك تابلوسندن)

[۱۳۲٦ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه‌سی]

اسامی	نوعی	ولایتی
جیزان	ناحیه	یمن
جیزه	»	سوریه
چ		
چات	»	ارضروم
چا پازان	»	معمورة‌العزیز
چارپین	»	حلب
چارداق	»	.
چارسنجق	قضا	معمورة العزیز
چاك	ناحیه	.
چاكلی مع آق‌قیا	ناحیه	قسطمونی
چال	قضا	آیدین
چالقان	ناحیه	معمورة العزیز
چاندارلی	»	ایدین
چای	»	سیواس
چای آغزی	»	سلانیك
چای قپو	»	حلب
چای قره‌علی	»	معمورة‌العزیز
چباقجور	»	بتلیس
چتاق	ناحیه	ادرنه
چتالجه	لوا	.
چیچ	ناحیه	سلانیك
چرچر	»	سیواس
چركس مسلم	»	ادرنه
چركس كوی (تربه‌دره)		—
چركش	قضا	قسطمونی
چرمن	ناحیه	ادرنه
چرمیك	قضا	دیاربكر
چشمه	»	ایدین
چفتلك	ناحیه	سیواس
چفته	»	بیروت
چقال	ناحیه	ادرنه
چقاللی	»	حلب
چقور	»	»
»	»	ارضروم
»	»	»
چمشكزك	قضا	معمورة‌العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
چناق مع اوزویران	ناحیه	سیواس
چنكرلی	ناحیه	ارضروم
چوب	»	ادرنه
چورلی	قضا	»
چوروم	لوا	انقره
چوكه	ناحیه	ادرنه
چوله‌مرك	قضا	وان
چونكش	ناحیه	دیاربكر
چهارشنبه	قضا	طربزون
»	ناحیه	قسطمونی
چیغامنكن	»	»
چیق اباد	ناحیه	انقره
چیتناخور	»	ادرنه
چینه	قضا	ایدین
ح		
حاجی بكتاش	ناحیه	انقره
حاجی خلیل	»	ارضروم
حازم	قضا	حلب
حاسه	ناحیه	.
حاصبیه	قضا	سوریه
حافیق	»	سیواس
حاكیف	ناحیه	بتلیس
حامو	»	سیواس
حباب	»	دیاربكر
حبیش	»	یمن
حجاز (مكهٔ مكرمه)		ولایت
حجریه	قضا	یمن
حجه	»	»
حجور	قضا	یمن
حجیله	ناحیه	»
حدیثه	»	بغداد
حدیده	لوا	یمن
حذاق	ناحیه	دیاربكر
حذور	»	بیروت
حراز	قضا	یمن
حران	»	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
حربیه	ناحیه	حلب
حرطلب	«	«
حسراس	«	بتلیس
حسن چلبی	«	معمورة العزیز
حسن کیف	«	دیاربکر
حسین اباد	«	انقره
حسینی	«	بتلیس
حشا	«	یمن
حصرون	«	.
حصن الاکراد	قضا	بیروت
حصن منصور	«	معمورة العزیز
حضره	ناحیه	طرابلس غرب
حضرو	«	دیاربکر
حفاش	«	یمن
حکاری	لوا	وان
حکیم خان	ناحیه	معمورة العزیز
حلب	ولایت	.
حله	قضا	بغداد
حلی	ناحیه	یمن
حما	لوا	سوریه
حمار	ناحیه	بصره
حمص	قضا	سوریه
حمید آباد (اسپارته)	لوا	قونیه
«	ناحیه	سیواس
حمیدیه	قضا	سوریه
«	«	اطنه
«	«	سیواس
«	«	قسطمونی
« (معدن)	«	قونیه
حندوف	ناحیه	دیاربکر
حوران	لوا	سوریه
حوواه	ناحیه	بغداد
حوش غرب	«	سوریه
حوض	«	طرابلس غرب
حوصه	قضا	ادرنه
حوضه	قضا	سیواس
حوطاشلی	ناحیه	ادرنه
حولنه	«	بیروت

اسامی	نوعی	ولایتی
حونار	«	ایدین
حویران	«	قونیه
حی	قضا	بصره
حیس	ناحیه	یمن
حیفا	قضا	بیروت
حیمانه	«	انقره

خ

اسامی	نوعی	ولایتی
خاتون سرای	ناحیه	قونیه
خاچین	قضا	اطنه
خادم	ناحیه	قونیه
خارت	«	ارضروم
خاص بوغا	«	ادرنه
خاسه	قضا	اطنه
خالص	ناحیه	بغداد
خالیاز	«	ارضروم
خامور	«	«
خان	ناحیه	سیواس
خانپارچین	«	خداوندکار
خانقین	قضا	بغداد
خان یونس	«	.
خداوندکار (بروسه)	ولایت	
خراسان	قضا	بغداد
خربة خذوو	ناحیه	سوریه
خرپوت	قضا	معمورة العزیز
خردال	ناحیه	سیواس
خرمنجق	«	خداوندکار
خرو	«	بتلیس
خضر	«	دیاربکر
خضرراجی	«	بغداد
خضرنعلی	«	سیواس
خلیلان	«	دیاربکر
خمس	لوا	طرابلس غرب
.	ناحیه	یمن
خندك	«	.
خنزیره	«	سوریه
خنس	لوا	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
خوابی	ناحیه	بیروت
خواجه‌لر	«	ادرنه
خواص	«	بغداد
خواصور	«	وان
خوپه	قضا	طربزون
خوخ علیا	ناحیه	معمورة العزیز
خودیچوز	«	ارضروم
حوریشته	«	مناستر
خوش آلای	«	قسطمونی
خوصه	قضا	ادرنه
خولحول	ناحیه	ارضروم
خولان «یمن»	«	یمن
خیبر «حجاز»	«	مدینهٔ منوره
خیره بولی	قضا	ادرنه
خیزان	«	بتلیس
خیماره قرولش	قضا	یانیه
« «	ناحیه	«

د

اسامی	نوعی	ولایتی
داویه	ناحیه	ایدین
داونده	قضا	سیواس
داری دره	«	ادرنه
دانزك	ناحیه	ارضروم
داود	«	ادرنه
دبرجه	«	مناستر
دبرشته	«	مناستر
دبره	لوا	«
دبرهٔ زیر	قضا	«
دجه	ناحیه	بصره
دده اغاج	لوا	ادرنه
دراج	«	اشقودره
درامه	«	سلانیك
درب	ناحیه	یمن
دربند کبیر	«	ادرنه
درسم	لوا	معمورة العزیز
دذسه	ناحیه	.
درعا	قضا	سوریه
درنه	«	بنغازی

اسامی	نوعی	ولایتی
درهٔ جدید	ناحیه	ادرنه
دریجاق	«	معمورة العزیز
درین	«	اشقودره
دشتکور	«	دیاربکر
دشقاط	«	مناستر
دغاره	«	بغداد
دکز اوبه	«	ادرنه
دکزلی	لوا	ایدین
دلکطاش	ناحیه	سیواس
دللی عباس	«	بغداد
دلوینه	قضا	یانیه
دلی الیاس	ناحیه	سیواس
دلیم	قضا	بغداد
دمیرلی	ناحیه	دیاربکر
دوبریج	قضا	بصره
دورکانی	ناحیه	قسطمونی
دوروول	قضا	طربزون
دوزجه	«	قسطمونی
دوشنبه	ناحیه	قونیه
دوکرلو	«	حلب
دوما	قضا	سوریه
دومانیچ	ناحیه	خداوندکار
دومانیاك	«	مناستر
دونیه	«	«
دوه‌لو	«	انقره
دولاشدیر	ناحیه	ادرنه
دهوك	قضاسی	موصل
دیادین	«	ارضروم
دیاربکر	مرکز ولایت	
دیبان	ناحیه	سوریه
دیرالقمو	قضا	«
دیرسلیمان	ناحیه	سوریه
دیرقور	«	«
دیرك	قضا	دیاربکر
دیرکلی	ناحیه	سیواس
دیرکول	«	بتلیس
دیروشرش	ناحیه	بصره

اسامی	نوعی	ولایتی
دیرون	»	دیاربکر
دیره	»	موصل
دیزه‌یی	»	»
دیکیلی	»	آیدین
دیمتوقه	قضا	ادرنه
دینار	»	قونیه
دیوانیه	لوا	بغداد
دیوریك	قضا	سیواس

ذ

اسامی	نوعی	ولایتی
ذلحوه	قضا	سلانیك
ذمار	»	یمن
ذواره	»	طرابلس غرب
ذوالقدریه ـ قارص	قضا	اطنه
ذیخنه	»	سلانیك
ذیشراق	ناحیه	یمن

ر

اسامی	نوعی	ولایتی
رابغ	ناحیه	حجاز
راحوجه	»	قوصوه
رادوشته	قضا	»
رازلق	»	سلانیك
رأس العین	»	»
راشیا	»	سوریه
رام‌الله	ناحیه	•
راتیه	قضا	موصل
ربط	ناحیه	بتلیس
رجال‌المع	قضا	یمن
رحالیه	ناحیه	بغداد
رداع	قضا	یمن
رادانه‌ریقا	ناحیه	قوصوه
ردطان	»	دیاربکر
ردوس	مرکز ولایت	جزایر بحرسفید
رزازه	قضا	بغداد
رسنه	ناحیه	مناستر
رش	»	حلب
رضوان	»	بتلیس
رفاهیه	قضا	ارضروم
رقه	»	حلب
رقه‌لر	»	مناستر
رقیعات	ناحیه	طرابلس غرب
رمضان	»	معمورة العزیز
رمله	»	
رواندز	قضا	موصل
رویحوز	»	سلانیك
رودنیك	ناحیه	مناستر
روم	»	اطنه
روم قلعه	قضا	حلب
روندی بالا	ناحیه	سلانیك
ریحانیه	»	حلب
ریزه	مرکز لوا	طربزون

ز

اسامی	نوعی	ولایتی
زاخو	قضا	موصل
زادریجه	ناحیه	یانیه
زاره ـ توچکیری	قضا	سیواس
زاره	ناحیه	سیواس
زاغور	»	یانیه
زانزور	»	طرابلس غرب
زاویه	قضا	»
»	ناحیه	»
زبدانی	قضا	سوریه
زبید	»	یمن
زبیر	»	بصره
»	ناحیه	»
زخله	قضا	»
زغفرانبولی	»	قسطمونی
زله	ناحیه	طرابلس غرب
زمان	قضا	یمن
زمرنه	ناحیه	بیروت
زنکیل	»	دیاربکر
زور	مرکز لوا	
زوق	ناحیه	جبل لبنان
زوکر	»	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
زونغولداق	قضا	قسطمونی
زویه	ناحیه	سوریه
زهران	»	یمن
زهره	»	»
زیارت	»	بتلیس
زیبار	»	موصل
زیبفجه	»	قوصوه
زیتون	قضا	حلب
زیدیه	»	یمن
زیر	ناحیه	انقره
زیله	قضا	سیواس
زیواره	»	طرابلس غرب

س

اسامی	نوعی	ولایتی
ساحل	ناحیه	طرابلس غرب
»	»	»
»	»	بیروت
»	»	»
»	»	جبل لبنان
ساقز	مرکز لوا	جزایر بحرسفید
سامرا	قضا	بغداد
سبکی	ناحیه	ارضروم
سبها	»	طرابلس غرب
»	»	زور
سراندوز	»	یانیه
سرای کوی	قضا	آیدین
سرت	»	طرابلس غرب
سرفیجه	لوا	مناستر
سرقنطی	ناحیه	اطنه
سرقنطیٔ بالا	»	»
سرمین	»	حلب
سروج	قضا	»
سروچك	ناحیه	موصل
سریك	»	قونیه
سعرد	لوا	بتلیس
سعیدایلی	ناحیه	قونیه
سفریحصار	قضا	آیدین
سکدیك	ناحیه	معمورة العزیز
سکرکند	»	قونیه
سکود	قضا	خداوندکار
سکودجك	ناحیه	ادرنه
سلبوکن	ناحیه	ادرنه
سلط	قضا	سوریه
سلطانحصار	ناحیه	آیدین
سلطان‌یری	قضا	ادرنه
سلطانیه (قره‌پیکار)	»	قونیه
سلطانیه	ناحیه	موصل
سلفکه	قضا	اطنه
سلفیه	»	یمن
سلمان پاك	»	بغداد
سلمانلی	»	انقره
سلمنلر	»	ادرنه
سلنتی	»	اطنه
سلندی	»	آیدین
سلوپی	»	دیاربکر
سلوری	قضا	چتالجه
سلوك	ناحیه	بنغازی
سله‌پور	»	ارضروم
سلانیك	مرکز لوا	سلانیك
سلیمانیه	لوا	موصل
سلیمیه	قضا	سوریه
سمادیرك	ناحیه	ادرنه
سماو	قضا	خداوندکار
سماوه	»	بغداد
سمت قبله	ناحیه	بیروت
سمو	»	طرابلس غرب
سنان	»	معمورة العزیز
سنجار	قضا	موصل
سنجان	ناحیه	سیواس
سنجانلو	»	خداوندکار
سنجك	»	معمورة العزیز
سنحان	»	یمن
سنقورلی	قضا	انقره

اسامی	نوعی	ولایتی
سنجه	لوا	قوصوه
سودایه	ناحیه	یمن
سوارقیه	قضا	حجاز
سوده	«	یمن
سورجی	ناحیه	موصل
سورطاش	«	«
سورکی	ناحیه	معمورة العزیز
سورمنه	قضا	طربزون
سوریه	ولایت	.
سوق الشیوخ	قضا	بصره
سوکنه	«	طرابلس غرب
سوکه	«	آیدین
سومبکی	«	جزایر بحر سفید
سویده	«	سوریه
سویدیه	ناحیه	حلب
سویر	«	سیواس
سویله‌مز	«	ارضروم
سلانیك	ولایت	.
سیباك	ناحیه	دیاربکر
سیدغازی	«	خداوندکار
سیدی شهری	قضا	قونیه
سیدیکون	ناحیه	آیدین
سیرانجق	«	سیواس
سیروز	لوا	سلانیك
سیس	مرکز لوا	اطنه
سیلوان	قضا	دیاربکر
سیلی	ناحیه	معمورة العزیز
سیمك	«	بتلیس
سین	«	معمورة العزیز
سینوب	لوا	قسطمونی
سیواس	ولایت	.
سیورك	قضا	دیاربکر
سیوریحصار	«	انقره

ش

اسامی	نوعی	ولایتی
شابخانه	ناحیه	خداوندکار
«	«	ادرنه
شارکوی	قضا	ادرنه
شارلی	ناحیه	طربزون
شاطی	قضا	طرابلس غرب
شاعور	ناحیه	بیروت
شام	مرکز ولایت	سوریه
شامیادی	«	معمورة العزیز
شامیه	قضا	بغداد
شاهنلر	ناحیه	ادرنه
شاهین	«	«
شبام	«	یمن
شتاق	قضا	وان
شتری	ناحیه	ارضروم
شحار	«	«
شربتین	«	دیاربکر
شروان	قضا	بتلیس
شط العرب	ناحیه	بصره
شطره	قضا	«
شطرة العرب	قضا	«
شطك	ناحیه	بتلیس
شعبان	«	ادرنه
شعبان اوزی	«	قسطمونی
شعراویهٔ شرقیه	«	بیروت
« غربیه	«	«
شفاتیه	«	بغداد
شفاعی	«	حلب
شفاوعمر	«	بیروت
شقادره	«	یمن
شقلاوه	«	موصل
شقیف	«	بیروت
شکراویه	«	حلب
شکفتی	«	وان
شمعدینان	قضا	«
شمسطار	ناحیه	جبل لبنان
شمسیان	«	بیروت
شنافیه	.	بغداد
شنکین	«	اشقودره

اسامی	نوعی	ولایتی
شوان	ناحیه	موصل
شوبر	«	.
شوبك	«	سوریه
شوتك	«	معمورة العزیز
شوف	قضا	جبل لبنان
شوفین	ناحیه	«
شومر	«	بیروت
شهبا	«	سوریه
شهربانه	«	بغداد
شهربازار	قضا	موصل
شهرناحیه	ناحیه	ادرنه
شهود	«	خداوندکار
شیاق	قضا	اشقودره
شیخ اسماعیل طائفه‌سی	ناحیه	موصل
شیخان	ناحیه	«
«	«	دیاربکر
شیخ جمعه	«	ادرنه
شیخ حاجی	«	معمورة العزیز
شیخداداں	«	دیاربکر
شیخ علی کاسون	«	سوریه
شیخلر	«	ازمید
شیخلو	«	خداوندکار
شیخ مصطفی	«	سیواس
شیران	قضا	طربزون
شیروان	ناحیه	موصل
شیله	قضا	استانبول

ص

اسامی	نوعی	ولایتی
صاروخان (مغنیسا)	لوا	آیدین
صاری اوغلان	ناحیه	سیواس
صاری خضر	«	ادرنه
صاریخانلر	«	مناستر
صاریز	«	سیواس
صاری شعبان	قضا	سلانیك
صاری کوی	ناحیه	انقره
صاسون	قضا	بتلیس
صافیتا	«	بیروت
صالتق	ناحیه	ادرنه
صالحلی	قضا	آیدین
صاور ـ عوینه	«	دیاربکر
صامسون	مرکز لوا	طربزون
صبانجه	ناحیه	ازمید
صبیا	قضا	یمن
صغری	ناحیه	جزائر بحر سفید
صفا	«	قدس شریف
صفد	قضا	بیروت
صقارقیا	ناحیه	ادرنه
صلخد	قضا	سوریه
صلیب	ناحیه	حما
صماقوجق	«	ادرنه
صمصاد	«	معمورة العزیز
صندرغی	قضا	خداوندکار
صندوقلی	«	«
صوبجه	ناحیه	آیدین
صودرهمی	«	قونیه
صور	قضا	بیروت
صوروج	«	سلانیك
صوشهری	«	سیواس
صوفیلو	«	ادرنه
صولیجه	ناحیه	«
صومه	قضا	آیدین
صونیسا	ناحیه	سیواس
صهیون	قضا	بیروت
صلاحیه	«	موصل
«	ناحیه	بغداد
صیدا	قضا	بیروت
صیغه‌جق	ناحیه	آیدین

ض

اسامی	نوعی	ولایتی
ضبا	ناحیه	حجاز
ضنیه	«	بیروت

ط

اسامی	نوعی	ولایتی
طائف	ناحیه	حجاز

اسامی	نوعی	ولایتی
طابیه	ناحیه	طرابلس غرب
طازتیری	«	خداوندکار
طاشکوپری	قضا	قسطمونی
طاشلی	ناحیه	ادرنه
طاشلیجه	لوا	قوصوه
طاشوز	«	سلانیك
طاطای	قضا	قسطمونی
طاغ آغزی	ناحیه	خداوندکار
طاغ کناری	«	اشقودره
طاغ مرمره	«	.
طاورغه	«	طرابلس غرب
طاوشانلی	«	خداوندکار
طاهر	«	معمورة العزیز
طبانلی	«	انقره
طبرق	«	بنغازی
طبریه	قضا	بیروت
طرابلس شام	لوا	«
طرابلس غرب	مرکز ولایت	طرابلس غرب
طرابلس مع مینه	ناحیه	بیروت
طراقسو	«	معمورة العزیز
طراقلی	«	ازمید
طربزون	مرکز ولایت	طربزون
طرسوس	قضا	اطنه
«	ناحیه	بیروت
طرنوه	قضا	ادرنه
طغان حصار	ناحیه	«
طفیله	قضا	سوریه
طمرش	ناحیه	ادرنه
طواس	قضا	آیدین
طوت	ناحیه	معمورة العزیز
طوتاق ـ عنتاب	قضا	ارضروم
طوراغان	ناحیه	قسطمونی
طوربالی مع تریانده	«	آیدین
طورغودلی ـ قصبه	قضا	«
طوز	«	اشقودره
طوزبران	ناحیه	ادرنه
طوزخورماطو	«	موصل
طوسیه	قضا	قسطمونی

اسامی	نوعی	ولایتی
طوقلر	ناحیه	سیواس
طونیه	«	طربزون
طوبران	قضا	سلانیك
طیبه	ناحیه	سوریه
طیفور	«	ادرنه

ظ

اسامی	نوعی	ولایتی
ظلتین	قضا	طرابلس غرب
ظهر الغربی	ناحیه	بیروت
ظفیر	«	یمن

ع

اسامی	نوعی	ولایتی
عادالجواز	قضا	وان
عالیه	.	بیروت
عاموده	ناحیه	دیاربکر
عاهره	قضا	سوریه
عاهم	ناحیه	یمن
عبدالان	«	دیاربکر
عبش	«	سیواس
عبوین	«	قدس
عتمه	«	یمن
عثمان پشه‌لر	.	ادرنه
عثمانجق	قضا	انقره
عثمانیه	«	اطنه
«	«	قوصوه
«	ناحیه	قونیه
عجلون	قضا	سوریه
عجوز	ناحیه	بصره
عجیلات	قضا	طرابلس غرب
عدین	«	یمن
عر	ناحیه	یمن
عربسون	قضا	قونیه
عربکیر	«	معمورة العزیز
عرقوب اعلی	ناحیه	جبل لبنان
عرقوب شمالی	«	«
عرقوب جنوبی	«	«
عزیزیه	قضا	بغداد
«	«	خداوندکار

اسامی	نوعی	ولایتی
عزیزیه	قضا	سیواس
«	«	طرابلس غرب
عسعس	ناحیه	ارضرام
عسیر	مراکز لوا	یمن
عشائر سبعه	ناحیه	موصل
عشاره	قضا	زور
عشاق	«	خداوندکار
عفار	ناحیه	یمن
عقبه	«	حجاز
عقره	قضا	موصل
عکا	مراکز لوا	بیروت
عکار	قضا	«
علوط	ناحیه	معمورة العزیز
علوی	«	سیواس
علی الشرق	«	بصره
علی الغربی	«	«
عمران	قضا	یمن
عمرکان	ناحیه	دیاربکر
عمادیه	قضا	موصل
عماره	مرکز لوا	بصره
عمان	ناحیه	سوریه
عنتاب ـ طوتاق	قضا	ارضروم
عنه	«	بغداد
عورتحصار	«	سلانیك
عوینه ـ صاور	«	دیاربکر
علا	ناحیه	حجاز
«	«	سوریه
علائیه	قضا	قونیه
علاونه	ناحیه	طرابلس غرب
عیال سریع	«	یمن
عیانجق	قضا	قسطمونی
عین الکروم	ناحیه	سوریه
عینتاب	قضا	حلب
عیون	ناحیه	بصره

غ

اسامی	نوعی	ولایتی
غات	قضا	طرابلس غرب

اسامی	نوعی	ولایتی
غانوز	ناحیه	ادرنه
غامد	قضا	یمن
غباغت	ناحیه	سوریه
غیردره	«	ادرنه
غدمس	قضا	طرابلس غرب
غرامتك	ناحیه	ادرنه
غرامش	قضا	مناستر
غرب اعلی	ناحیه	جبل لبنان
اقصی	«	«
شمالی	«	«
جنوبی	«	«
غربی قره آغاج	قضا	آیدین
غرزان	«	بتلیس
غره بونه	ناحیه	ادرنه
غریان	قضا	طرابلس غرب
غربیه	ناحیه	بغداد
غریه	«	حلب
غزه	قضا	قدس شریف
غستوار	«	قوصوه
غماس	ناحیه	بغداد
غور	«	سوریه
غورهمه	«	سلانیك
غوسطا	«	جبل لبنان
غوسینه	قضا	قوصوه

ف

اسامی	نوعی	ولایتی
فانسه	قضا	طربزون
فالوجه	ناحیه	قدس شریف
فاکیه	«	سوریه
فاو	قضا	بصره
فتوح	ناحیه	جبل لبنان
فراشاری	«	یانیه
فرتك	«	قونیه
فرسان	«	یمن
فرط	«	خداوندکار
فرتی	«	بتلیس
فره‌جك	«	ادرنه
فریزویك	«	قوصوه

اسامی	نوعی	ولایتی
فزان	مرکزلوا	طرابلس غرب
فساطو	قضا	«
فکه ـ بیلانکوی	«	اطنه
فلوجه	ناجه	بغداد
فلورینه	قضا	مناستر
فنار	ناحیه	یانیه
فندیك	«	بتلیس
فنیکه	«	قونیه
فوچتین	قضا	آیدین
فوچهٔ جدید	ناحیه	«
فوجهٔ عتیق	—	«
فوشتاق	«	سلانیك
فیر	«	یانیه
فیلات	قضا	«

ق

اسامی	نوعی	ولایتی
قارپچق	ناحیه	معمورة العزیز
قارچکان	«	وان
قارجنچس	«	اطنه
قارشلی	«	ادرنه
قارص ـ ذوالقدریه	«	اطنه
قارغی	ناحیه	انقره
قاریوط	قضا	جزایر بحر سفید
قاسم اوغلی	ناحیه	معمورة العزیز
قاش	قضا	قونیه
«	ناحیه	دیاربکر
قاشوط	قضا	جزایر بحر سفید
قاضی	ناحیه	ایدین
قاضی شهری	«	سیواس
قاطع	«	جبل لبنان
قالقاندلن	قضا	قوصوه
قالونیه	ناحیه	جزایر بحر سفید
قالیمنوز	قضا	«
قانا	ناحیه	بیروت
قالال	«	معمورة العزیز
قباغاج ارنبود	«	ادرنه
قباحیدر	«	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
قبالی	«	سیواس
قبه	ناحیه	دیاربکر
«	«	بنغازی
قبیطه	«	یمن
قپوطاغی	«	خداوندکار
قترین	قضا	سلانیك
قحطان	ناحیه	یمن
قدس شریف	مرکزلوا	.
قدموس	ناحیه	بیروت
قراغیلر	«	ادرنه
قرائبه	«	اشقودره
قرای جدید	«	ادرنه
قوای سبعه	«	طربزون
قرتال	قضا	استانبول
قرجه حلیل	ناحیه	ادرنه
قرجه صالح	«	«
قرجه علی	قضا	«
قرچوه	«	مناستر
قرداحه مع نواصره	ناحیه	بیروت
قردامیله	«	جزایر بحر سفید
قرشوه	«	مناستر
قرغه ل	«	دیاربکر
قره اغاج	قضا	ایدین
قره کلیسا	مرکزلوا	ادرنه
قرودیچه ویران	ناحیه	«
قرولش ـ حیماره	قضا	یانیه
قره ابدال	ناحیه	سیواس
قره اغاج	قضا	قونیه
«	ناحیه	سیواس
«	—	ادرنه
قره باغچه	«	دیاربکر
قره برون	قضا	آیدین
قره بیغا	ناحیه	بیغا
قره بیکار ـ سلطانیه	قضا	قونیه
قره تپه	ناحیه	موصل
قره جه	«	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
قره جه اباد	قضا	سلانیك
قره جه خلیل	ناحیه	ادرنه
قره جه صو	قضا	آیدین
قره جه ویران	ناحیه	قسطمونی
قره چاللی	«	خداوندکار
قره چوبان	«	ارضروم
قره حیط	«	آیدین
قره حصار شرقی	مرکزلوا	سیواس
قره حصار صاحب	«	خداوندکار
قزه خلیل	ناحیه	سیواس
قره دره	«	طرابزون
قره سی	مرکزلوا	خداوندکار
قره صو	ناحیه	وان
قره صو	«	«
قره طاش	ناحیه	اطنه
قره طاغ	«	موصل
قره طاغ	«	سلانیك
قره طروق	«	سیواس
قره طوه	قضا	قوصوه
قره عیسالو	«	اطنه
قره قریه	«	سلانیك
قره قوش	ناحیه	طربزون
قره قولاق	«	ارضروم
قره کچی	«	دیاربکر
قره کلیسا	ناحیه	ادرنه
قره کوی	«	بتلیس
قرهمان ـ لارنده	قضا	قونیه
قره مرسل	«	ازمید
قره مغاره	ناحیه	انقره
قره مورط	«	حلب
قره یازی	«	ارضروم
قره یکیت	ناحیه	اطنه
قریق	«	ارضروم
«	«	طربزون
قزق	ناحیه	حلب
قزنجه	«	موصل
«	«	سیواس

اسامی	نوعی	ولایتی
قزل حصار	«	حلب
قزل رباط	«	بغداد
قزل قیا	«	قونیه
قزل کلیسا	قضا	معمورة العزیز
قزیل این	ناحیه	معمورة العزیز
قسطمونی	مرکز ولایت	.
قسنللو	ناحیه	جزایر بحر سفید
قشله	«	اشقودره
قصبه ـ طورغودلی	قضا	آیدین
قصیر	ناحیه	حلب
«	«	سوریه
قطر	قضا	بصره
قطرانجه	ناحیه	مناستر
قطرون	«	طرابلس غرب
قطیف	قضا	بصره
قطیفه	ناحیه	سوریه
قعطبه	فضا	یمن
قلب	«	بتلیس
قلعه جك	«	انقره
قلعهٔ	ناحیه	موصل
قلعهٔ سکر	«	بصره
قلعهٔ سلطانیه	مرکزلوا	«
قله لی برغوس	ناحیه	ادرنه
قلینه	«	مناستر
قماریك	«	ارضروم
قماغره	«	یمن
قمدات	«	قوصوه
قمران	«	یمن
قمیس	«	«
قنات	«	جبل لبنان
قنبرلر بالا	«	ادرنه
قند	قضا	ازمید
قنغال	قضا	سیواس
قنفده	قضا	یمن
قنیطره	«	سوریه
قوادار	—	سلانیك

سامی	نوعی	ولایتی
قواق	ناحیه	طربزون
قواقلی	»	ادرنه
قواله	قضا	سلانیك
قوایه	»	اشقودره
قوجاجق	ناحیه	مناستر
قوچانه	قضا	قوصوه
قوچحصار	»	قونیه
»	»	قسطمونی
»	»	دیاربکر
قوچ علی	»	معمورة العزیز
قوچکیری	قضا	سیواس
قورندوس	»	یانیه
قورنه	»	بصره
قوری چای	»	ارضروم
قوز	ناحیه	ادرنه
قوزاق	»	آیدین
قوزان	لوا	(مرکزی سیش)
قوزانه	قض	مناستر
قوزقشله	ناحیه	ارضروم
قوزلو	»	سیواس
قوزیجان ـ پلومر	قضا	ارضروم
قوزیفه	ناحیه	قسطمونی
قوش اطه‌سی	قضا	آیدین
قوصوه	ولایت	(مرکزی اسکوب)
قوقجغاز	ناحیه	ادرنه
قوکاس	»	طربزون
قوکر	»	انقره
قولوتیه	قضا	مناستر
قوله	»	آیدین
قوم قلعه	ناحیه	یبغا
قوماتوه	قضا	قوصوه
قوناغی	ناحیه	دیاربکر
قونغلات	»	مناستر
قونیچه	قضا	قوصوه
قونیه	مرکز ولایت	قونیه
قولاشین	قضا	قوصوه
قوبطع	ناحیه	»

اسامی	نوعی	ولایتی
قویلحصار	قضا	سیواس
قویوه	ناحیه	ادرنه
قلاموطی	»	جزایر بحر سفید
قیالر ـ جمعه	قضا	مناستر
قیپاقلی	ناحیه	اطنه
قیرابلی	»	قونیه
قیرجه ویران	ناحیه	سیواس
قیرشهری	مرکز لوا	انقره
قیساریه	ناحیه	بیروت
قیصری	مرکز لوا	انقره
قیماس	»	»
قینار	»	سیواس
قیوجاق	»	معمورة العزیز
قیوجق	»	آیدین

(ك)

اسامی	نوعی	ولایتی
کاخته	قضا	معمورة العزیز
کاراز	ناحیه	دیاربکر
کاظمیه	قضا	بغداد
کبان معدنی	»	معمورة العزیز
کیسود	ناحیه	خداوندکار
کبیسه	»	بغداد
کچیبولی	»	قونیه
کدوس	قضا	خداوندکار
کربلا	مرکز لوا	بغداد
کربوران	ناحیه	دیاربکر
کرپه	قضا	جزائر بحر سفید
کرده	»	قسطمونی
کردی هریکی	ناحیه	وان
کرزه	»	قسطمونی
کرك	مرکز لوا	سوریه
کرکر	ناحیه	معمورة العزیز
کرکوك	مرکز لوا	سوریه
کرماستی	قضا	خداوندکار
کرمتر	ناحیه	سیواس
کرمیلی	»	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
کرون	قضا	سیواس
کره‌بنه	»	مناستر
کره‌سون	قضا	طربزون
کره‌کی	ناحیه	خداوندکار
کزرین	»	دیاربکر
کستانبولی	»	ادرنه
کسروان	قضا	جبل لبنان
کسریه	»	مناستر
کسکیم	»	ارضروم
کسکین	»	انقره
کسمه	ناحیه	یمن
»	»	سیواس
کسندیره	قضا	سلانیك
»	ناحیه	»
کشاب	قضا	طربزون
کشان	»	ادرنه
کفردیز	ناحیه	معمورة العزیز
کفرنجه	»	سوریه
کفل	»	بغداد
ککبوزه	»	استانبول
ککله	ناحیه	طرابلس غرب
کلعنبر	قضا	موصل
کلکیت	»	طربزون
کلنار	»	اطنه
کلنبه	ناحیه	ایدین
کلندر	»	سلانیك
کایبولی	مرکز لوا	ادرنه
کلیس	قضا	حلب
کلیسا	ناحیه	ایدین
کایسوره	»	مناستر
کلیکوزان	»	بتلس
کماخ	قضا	ارضروم
کمر	ناحیه	قونیه
کمرك	»	سیواس
کملیك	قضا	خداوندکار
کموش	ناحیه	»
کموش حاجی کوی	قضا	سیواس

اسامی	نوعی	ولایتی
کوشخانه	مرکز لوا	طربزون
کنج	»	بتلیس
کنغری	»	قسطمونی
کوار	قضا	وان
کواش	»	»
کوبك	ناحیه	خداوندکار
کوبکویران	»	سیواس
کوپری	قضا	»
کوپریلی	»	قوصوه
کوت الاماره	»	بغداد
کوتاهیه	مرکز لوا	خداوندکار
کوچك چکمجه	قضا	استانبول
» ویران	ناحیه	ادرنه
کورتون	»	طربزون
کوردوس	قضا	ایدین
کورفه	ناحیه	معمورة العزیز
کوره	قضا	جبل لبنان
»	ناحیه	سوریه
»	»	ایدین
»	»	قسطمونی
کورهٔ شمالیه	»	جبل لبنان
کورهٔ وسطی	»	»
کوره‌له	قضا	طربزون
کوریجه	مرکز لوا	مناستر
کوزته	ناحیه	معمورة العزیز
کوستره	»	انقره
کوشك	»	ایدین
کوفه	»	بغداد
کوکب	ناحیه	زور
کوکبان	قضا	یمن
کوکجه اغاج	ناحیه	قسطمونی
کوکجه طاغ	»	خداوندکار
کوکسون	قضا	مناستر
کوکیلی	»	سلانیك
کول	ناحیه	سیواس
»	»	قسطمونی
کول بازاری	»	خداوندکار

اسامی	نوعی	ولایتی
کول حصار	«	قونیه
کولك	«	اطنه
کوملجنه	مرکزلوا	ادرنه
کومنجه	ناحیه	سلانیك
کونان	قضا	خداوندکار
کونای	ناحیه	ایدین
کونیوزی	«	انقره
کوه	«	ادرنه
کویت	قضا	بصره
کویجکز	«	ایدین
کوی سنجاق	«	موصل
کویلی	ناحیه	خداوندکار
کوینك	قضا	قسطمونی
کلاس	ناحیه	آیدین
کیرلی	«	ادرنه
کیره سون	«	خداوندکار
کیسون	«	معمورة لعزیز
کیغی	قضا	ارضروم
کیکار	ناحیه	خداوندکار
کیل	«	موصل
کیمه	«	سیواس
کیوه	قضا	ازمید
کیلان	«	قوصوه

ل

اسامی	نوعی	ولایتی
لجك	ناحیه	ارضروم
لحیه	قضا	یمن
لریوز	«	جزائربحرسید
لسقویك	«	یانیه
«	ناحیه	قوصوه
لش	قضا	اشقودره
لش مالیساس	ناحیه	«
لفتره	«	سلانیك
لفکه	«	خداوندکار
«	«	ادرنه
لمنی	مرکز ولایت	حزائربحرسفید
لندوز	ناحیه	«
لنقطه	قضا	سلانیك
لودی	ناحیه	بتلس
لوروس	قضا	یانیه
لوشدیکن	ناحیه	سیواس
لوشنه	قضا	یانیه
لوله برغوس	«	ادرنه
لومه	«	قوصوه
لونداوغلی	ناحیه	معمورةالعزیز
لیوت ـ بیت الشباب	«	وان
لیتحور	«	سلانیك
لیجه	قضا	دیاربکر
لیز	ناحیه	بتلس
لیف	«	دیاربکر
لیوادی	«	مناستر

م

اسامی	نوعی	ولایتی
ماجقه	ناحیه	طربزون
مأدی	«	سوریه
مادراك	«	ارضروم
مارخو	«	معمورةالعزیز
ماردین	مرکزلوا	دیاربکر
مارغلیج	قضا	یانیه
مارونیه	ناحیه	ادرنه
مازکرد	قضا	معمورةالعزیز
ماط	«	مناستر
مالقاحره	ناحیه	یانیه
ماموغه	«	سیواس
ماندیجه	«	ادرنه
مانده مانده	«	جزائربحرسفند
ماندیره	«	ادرنه
مانص	«	ارضروم
مانیاس	«	خداوندکار
متروویچه	قضا	قوصوه
متن	«	جبل لبنان
متن اعلی	ناحیه	«
متنان	«	دیاربکر
مثلی	«	قونیه

اسامی	نوعی	ولایتی
مجدالشمس	ناحیه	سوریه
مجدل	«	قدس شریف
مجور	«	انقره
مجبداوزی	قضا	سیواس
مجیدیه	«	انقره
مچوه	«	یانیه
محایشه	ناحیه	یمن
محرکه	«	دیاربکر
محل	«	«
محمودلی	«	ادرنه
محموری	قضا	وان
محویت	ناحیه	یمن
محیرجه	«	بصره
مخا	قضا	یمن
مخائل	«	«
مخادر	ناحیه	«
مخاویل	«	بغداد
مدانیه	قضا	خداوندکار
مدرنی	«	قسطمونی
مدللی	مرکزلوا	جزایربحرسفید
مدیات	قضا	دیاربکر
مدینه	ناحیه	بصره
مدینهٔ منورهٔ	مرکزلوا	حجاز
مدیه	قضا	ادرنه
«	ناحیه	دیاربکر
مرآتلی	«	ادرنه
مرج	قضا	«
مرجعیون	«	بیروت
مردیتا	«	اشقوره
مردیس	ناحیه	معمورةالعزیز
مرزیفون	قضا	سیواس
مرسیس	ناحیه	اطنه
مرسین	قضا	«
مرعش	مرکزلوا	«
مرفته	قضا	ادرنه
مرقب	«	بیروت
مرکز	ناحیه	ارضروم
مزکوزه	ناحیه	قسطمونی
مرمره	«	خداوندکار
مرمره جك	«	آیدین
مرمریس	قضا	«
مریوان	ناحیه	دیاربکر
مزده	«	طرابلس غرب
مزرعه	مرکزلوا	معمورةالعزیز
مزوری	ناحیه	موصل
مستانلی	«	ادرنه
مسطور	«	معمورةالعزیز
مسور	«	یمن
مسلاطیه	قضا	طرابلس غرب
مسیب	ناحیه	بغداد
مشاریق الحرار	«	بیروت
مشغونلی	«	ادرنه
مصراطه	قضا	طرابلس غرب
مضیق	ناحیه	حلب
معان	قضا	سوریه
معدن ـ حمیدیه	«	قونیه
ممدن	«	انقره
معدن ـ ارغنی	لوا	دیاربکر
معرالشحور	ناحیه	سوریه
معرةالنعمان	قضا	حلب
معرة مصرین	ناحیه	«
معرکه	«	بیروت
معلقره	قضا	ادرنه
معلقه	«	سوریه
معمورةالحمید	قضا	حجاز
«	«	موصل
«	«	وان
معمورةالعزیز	«	ولایت
مغاره	ناحیه	اطنه
مغرب عیسی	«	یمن
مغله ـ منتشا	لوا	آیدین
مغنیسا ـ صاروخان	«	«
مفحق	ناحیه	یمن
مقری کوی مرکز	قضا	استانبول

اسامی	نوعی	ولایتی
مقطره	ناحیه	یمن
مقبنه	«	یمن
مکری	قضا	آیدین
مکس	ناحیه	وان
مکهٔ مکرمه	مرکز ولایت	حجاز
ملحان	ناحیه	یمن
ملحه	«	موصل
ملقان	«	بتلیس
ممدوحیه	«	بغداد
مناد	«	بتلیس
مناستر مرکز	ولایت	مناستر
مناصف	ناحیه	مناستر
منبج	قضا	حلب
« تحتانی	ناحیه	«
« فوقانی	«	«
مغنسا ـ مغله	لوا	آیدین
منتفك مرکز	«	بصره
مندلی	قضا	بغداد
مندهخوره	حیه	آیدین
منذورلی	«	سیواس
منشیه	«	طرابلس غرب
منصوران	«	دیار بکر
منطوال	«	سیواس
منلك	قضا	سلانیك
منمن	«	آیدین
منوخ	ناحیه	یمن
منوغات	«	قونیه
منیطره	«	جبل لبنان
موخذی	«	معمورة العزیز
مود	«	بتلیس
موریخوه	«	مناستر
موریك	«	سیواس
موسی بکلو	ناحیه	حلب
موش مرکز	لوا	بتلیس
موصل	ولایت	«
موط	قضا	اطنه
موطلی	«	بتلیس

اسامی	نوعی	ولایتی
مولوه	«	جزایر بحر سفید
موندروز	ناحیه	« «
موتقوج	«	قوصوه
مهالیه	ناحیه	بیروت
مهیاوری	«	طربزون
ملازکرد	قضا	بتلس
ملاطیه	مرکز لوا	معمورة العزیز
ملاکندی	ناحیه	
میخال غازی	«	خداوندکار
میخالیچ	قضا	«
میخالجق	«	انقره
میدی	ناحیه	یمن
میرز	«	بصره
میرعلیان	«	دیادبکر
میزاك	«	بتلیس
میس	قضا	جزائر بحر سفید
میسك	ناحیه	بتلیس
میللو	«	قونیه
میلاس	قضا	آیدین

ن

اسامی	نوعی	ولایتی
نائب	ناحیه	ادرنه
نائبلو مع سیس او برته	«	سیواس
نابلس ـ بلقا	لوا	بیروت
نادرلو	ناحیه	حلب
نادره	«	یمن
ناره	«	«
نارللی	قضا	آیدین
ناسلیچ	«	مناستر
ناصره	«	قدس شریف
ناصربه	«	
نالوت	«	طرابلس غرب
نامروان	«	ارضروم
نبك	«	سوریه
نبیٔ منصور	ناحیه	بصره
نجد	مرکز لوا	
نجف اشرف	قضا	بغداد

اسامی	نوعی	ولایتی
نزیب	ناحیه	حلب
نسترام	«	مناستر
نشوه	«	بصره
نصیبین	قضا	دیاربکر
نعللوخان	«	انقره
نعلین	ناحیه	قدس شریف
نقودیم	«	قوصوه
نکریت	«	بغداد
نکریطه	«	سلانیك
نکوجك	«	ارضروم
نمرون	«	اطنه
نواحی	«	«
نواحیٔ اربعه	قضا	طرابلس غرب
نواحیٔ برغمه	ناحیه	آیدین
نواصره مع قرداحه	«	بیروت
نوتیه	«	سلانیك
نورالدین	«	بتلیس
نوردوز	«	وان
نورکاه	«	ارضروم
نورهقوب	قضا	سلانیك
نوسقه	ناحیه	مناستر
نوش	قضا	قونیه
نهرشاه	ناحیه	بغداد
نهم	«	یمن
نیف	قضا	آیدین
نیکده	لوا	قونیه
نیکسار	قضا	سیواس

و

اسامی	نوعی	ولایتی
وادیٔ الشعرای الشرقی	ناحیه	بیروت
« الغربی	«	«
وادی العجم	قضا	سوریه
وادیٔ شرقی	ناحیه	طرابلس غرب
وادیٔ غربی	«	«
وادیه	«	آیدین
وارطو	قضا	بتلیس
واسکرد	ناحیه	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
واظلدان	«	سیواس
والیر	«	بتلیس
وان	مرکز ولایت	•
وثیقوك	ناحیه	مناستر
وشتران	«	«
وصاب السافل	«	یمن
وصاب العالی	«	«
وقف کبیر	قضا	طربزون
ولچترین	«	قوصوه
ولوندوس	ناحیه	مناستر
ولی عباس	«	بغداد
ونچه	«	مناستر
وودینه	قضا	سلانیك
وولیسو	ناحیه	جزائر بحر سفید
ویچه	«	طربزون
ویرانجق	«	خداوندکار
ویرانش	«	قوصوه
ویران شهر	«	سیواس
ویزه	قضا	ادرنه

هـ

اسامی	نوعی	ولایتی
هارثه	ناحیه	بصره
هانی	«	دیاربکر
هرك	«	حلب
هرکه	«	استانبول
«	«	ادرنه
هرکیت	«	جزائر بحر سفید
هرمل	«	جبل لبنان
همت	«	ادرنه
همدان	«	یمن
همشین	«	طربزون
هندیه	قضا	بغداد
هوبك	ناحیه	معمورة العزیز
هودی	«	«
هوسنك	«	ارضروم
هوشین	«	دیاربکر

اسامی	نوعی	ولایتی
هون	«	طرابلس غرب
«	«	دیاربکر
هونین	«	بیروت
هیت	«	بغداد
هبوك	«	معمورة العزیز
	لا	
لاپسکی	قضا	بیغا
لادیق	«	سیواس
لادیك	ناحیه	«
لاذقیه	لوا	بیروت
لارنده ـ قرهمان	قضا	قونیه
لازستان ـ ریزه	لوا	طربزون
	ی	
یارحصار	ناحیه	خداوندکار
یاغمور دره	«	طربزون
یافه	قضا	قدس شریف
یاقوه	«	قوصوه
یالوه	«	ازمید
یانیه	مرکز ولایت	یانیه
یاوی	ناحیه	ارضروم
یبان آباد	قضا	انقره
یحیالو	ناحیه	قونیه
یحیالی	«	ادرنه
یریم	قضا	یمن

اسامی	نوعی	ولایتی
یصی	ناحیه	ادرنه
یصی اورن	«	«
یکی پازار	«	آیدین
«	قضا	قوصوه
یکیجه	ناحیه	خداوندکار
«	«	ادرنه
«	«	«
یکیجه قلعه	«	حلب
یکیجهٔ واردار	قضا	سلانیك
یکی خان	«	سیواس
یکی شهر	«	خداوندکار
«	ناحیه	دیاربکر
یکی ناحیه	«	آیدین
یکی کوی	«	ادرنه
یکی واروش	قضا	قوصوه
یلواج	«	قونیه
یمن ـ صنعا	مرکز ولایت	یمن
یورطه لق	قضا	اطنه
ینبع البحر	«	حجاز
یورغه	ناحیه	معمورة العزیز
یوزغاد	مرکز لوا	انقره
یومره	ناحیه	طربزون
یوندطاغی	«	آیدین
یونده	«	جزائر بحر سفید
یلانجی	«	دیاربکر

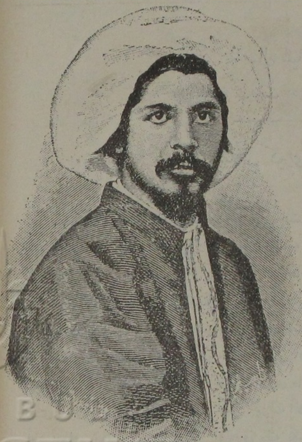
سال سیاسی

١٠ تموز ١٣٢٤ تاریخندن ١٣٢٥ سنه‌سی نهایتنه‌قدر

عثمانلی انقلاب کبیری نصل اولدی ؟

١١ تموز ١٣٢٤ تاریخنه مصادف جمعه کونی استانبول خلقی برمعتاد لاقیدانه برکوز کزدیرمك ایچون اللرینه آلدقلری غزته‌لرك « تبلیغات رسمیه » قسمنده اوچ بش سطردن عبارت براعلان کورمشلر وبردن بره شاشیره‌رق کوزلرینه ایناناماملشلردی. حکومت، « تأسیس جلیل حضرت خلافتپناهی اولان قانون اساسینك تکرار مرعیتی ومجلس عمومینك اجتماعه دعوتی خصوصنه ارادهٔ عاطفت معتادهٔ حضرت شهریاری شرف صدور بیورلدیغنی » اعلان ایدییوردی . بوایکی اوچ سطرلق تبلیغات رسمیه‌نك معنا وشمولی او قدر بویوك ، دلالت ایتدیکی انقلاب اوقدر عظیم ایدی که آز چوق اویانق اولانلر کندیلرینی عالم خیالده ظن ایتمشلردی . اوت ، بوحقیقت ایدی ؛ برکون اول قانون اساسی نامنی آغزینه آلانی شدتله قهرایدن عبدالحمید اداره‌سی بونی پادشاهك عاطفتلری جمله‌سندن اوله‌رق ملته یکیدن بخش ایتدیکنی اعلان ایدییوردی . فقط کثیف بر ظلمت انقراض ایچنده یووارلانیرکن بردنبره بهشتی برنور خلاصه تصادف ایتمش کبی متحیر قالان خلق ، اوقدر سنه‌لرك ویردیکی پك محق براحتیاط واحتراز ایله او کون اوبیوك حمولهٔ مسرتی قلبنده طاشیدی ؛ یالکز جدی دوستلر وعائله‌لرك افرادی یاواشجه بربرلرینی تبریك ایتدیلر ؛ خبرلرینی ، ایشك نره‌دن کلدیکنی ، نره‌یه واره‌جغنی مبهوتانه ، مختصرجه سویلشدیلر. فقط عمومیتله استانبول محیطی برامنیتسزلك ، ظاهری برسکون بی خبرانه ایچنده ایدی ...

برقاچ کون اول فرید پاشا صدارتدن انفصال ایده‌رك یرینه کوچوك سعید پاشا کتیرلمشدی . بوتبدل ایله بو اعلان ، آلتدن آلته برشیلر دوندیکنی حس ایتدیرییور ، فقط کیمسه برشی آکلایه‌مایور ؛ هرقلب حمیتپرور ، نه‌اولورسه اولسون ، وطنك قورتلماسی ایچون فوق الطبیعه برشی بکله‌یوردی . زیرا انکلتره قرالی ایله روسیه چاری (ره‌وه‌ال) ده ملاقات ایده‌رك ماکدونیا مسئله‌سی نامیله برچوق زمانلردنبری سوروکله‌نوب کیدن مؤسف احواله کندیلرنجه برنهایت ویرمك ایچون ، روم ایلنده‌کی اوچ ولایتمزی مستقل براداره حالنه افراغ ایتمکه واوراده‌کی عسکرلرمزك تنزیل مقدارینه قرار ویرمشلردی. یعنی آوروپا، حکومت عثمانیه‌نك ضعف وجبانتندن استفاده ایده‌رك ، بویله برقرار ایله تورکاری اوروپا قطعه‌سندن چیقارمق ایسته‌یور، وولایات ثلثه‌دن

عثمانلی آباء حریتندن : مرحوم مدحت پاشا وعلی سعاوی افندی

هر دولت کندی آرزوسنه کوره برپارچه قاپمغه حاضر لانیوردی . یعنی ماکدونیا الدن چیقاجق وتورکلر آسیایه چکیلهرك التی یوزسنهلك برحکومت اوروپاده اولهجکدی ... »

یالکز برشی واردی : بوتون بوتهلکهلری ، وطنك یووالانمقده اولدیغی اوچوروملری یانقد نظرلریله تعقیب ایدهرك بوتوجه ماتی قورتارمغه اوغراشان برآووچ حمیتپرورلر، وجدانلی عثمانلیلر ، عبدالحمیدك قوت مدهشهسی قارشیسنده ، بلکه کونك برنده برثمرهسی کوریلهجك برجهد متمادی ایله چالیشیورلردی ؛ برطرفده وکلا ومابین منسوبینی ، حتی اکثر مأمورین ، خزینهٔ دولتی یغما ایله مشغول اولدقلری اثناده، بوغیور وطنپرورلر آچ، لاعلاج، هیچ برطرفدن بر امارهٔ موفقیت کورمکسزین ومع مافیه بلافتور اوغراشیورلردی .

بوتون دنیایی حیرتلر ایچنده براقان پارلاق عثمانلی انقلابنی حیز امکانه چیقاران اتحاد وترقی جمعیتی اوچ سنهدنبری ، ماکدونیادهکی مسامع وطنپرورانده اسماع مرامه ، اجرای نفوذه باشلامشدی. اوت ، چوق دکل، بوتون ماتی اولومدن، قوجه بردولتی عدم ورطهسندن تخلیص

عثمانلی آباء حریتندن : ادیب مشهور نامق کمال بك مرحوم

ایدن قوت یالکز اوچ سنهدنبری روم ایلیده مجاهده ایدییوردی . سلانیك قومیتهسنك تشکلنی خبر آلان پارس اتحاد وترقی جمعیتی ایکی جمعیتك برلشمهسنی تکلیف ایتمش وان سکز سنهدنبری اوروپاده وطنك سلامت بولمهسنه چالیشان احمد رضا بکك جدیت وعزمی ، ثبات وقدرتی هرکسك معلومی اولدیغی جهتله بوتکلیف درحال قبول ایدلمشدی . ذاتاً کچن افرنجی شباطده مملکتك تخلیص وتأمین ترقیسی ایچون اوروپاده تشکل ایتمش واوزمانهقدر منفرداً چالیشمش اولان مختلف قومیتهلر برقونغره عقد ایتمشلردی. بوقونغرهیه پارس اتحاد وترقی جمعیتی، پرنس صباح الدین بکك تشبث شخصی وعدم مرکزیت جمعیتی ، (دروشاق) ارمنی جمعیتی وسائر ادارهٔ مستبده علیهنده چالیشان عرب ، آرناوود ، بلغار ، موسوی جمعیتلری هپ اشتراك ایتمشلر ، وقونغره مذاکراتی نتیجهسنده بعدما هپ البرلکیله چالیشمغه قرار ویرمشلردی. طبیعی حکومت مستبده اوروپادهکی جاسوسلری وسفارتلری واسطهسیله بونلردن خبردار اولدیسهده روم ایلیده اردویه برکره کیرمش اولان فکر اختلالك اوکنی آلهمادی . فقط آرتق جمعیتك اجراآتی صوك آیلرده ییلدیزك پك شدتله نظر دقتنه چارپمغه باشلادیغندن ١٣٢٤ سنهسی مارتی ایچنده برچوق کیمسهلر ژون تورکلکله اتهام وتوقیف ایدلمکده ، یکیدن برطاقم مظلوملر قربان کیتمکده ایدی .

استانبول سوقاقلرینی دولدیران خفیهلر اوچنجی اردو ساحهسنه قول آتیور ، بو مضر میقروبلر اورادهده اجرای تخریباته باشلایوردی . بونك اوزرینه داخلی قومیته اول امرده

میدان اجرا آتی بو خفیه‌لردن تمیزله‌مك ایسته‌مش و بویوك بر انتظام ایله حرکته باشلامشدی . خفیه‌لکی تحقق ایدن ذاته ابتدا نصایح لازمه‌ده بولونلیور؛ وطنی تهدید ایدن تهلکه کوستریلیور، و براز حمیت صاحبی ایسه عهده‌سنه ترتب ایدن وظیفه ، مملکتی اوکنده‌کی محقق ورطه‌لردن قورتارمغه چالیشانلره بوتون وسع واقتداریله معاونت اولدیغی تلقین ایدیلیوردی . بونی اصغا ایتمه‌ینلر حقنده شدتلی طاورانیلیوردی . ایشته سلانیك مرکز قوماندانی ناظم بك بو صورتله اورولمشدر .

کرك اوروپاده ، کرك استانبول محافل مستبده‌سنده چوقدن بری ژون ترك قومیته‌سنك اوچنجی اردو داخلنده کیتدکجه تزید فعالیت ایتمکده اولدیغی بیلنیور ایدیسه‌ده تورکلرك سکون پرور واعتدالپرست اولان طبیعتلری ، افکار عمومیه‌نك نه مرکزده اولدیغی پك بارز صورتده عکس ایتدیرمه‌یوردی . فقط ناظم مسئله‌سی ایشك بردنبره آلوله‌نمه‌سنه کفایت ایتدی . ناظمك جرحی اوزرینه درحال بو ایشك ژون ترکلر طرفندن ایقاع ایدلدیکنه حکم ایدلدی . و استانبولجه اسماعیل ماهر ، یوسف و رجب پاشالردن مرکب بر هیئت جاسوسیه ترتیب اولنه‌رق ناظمی جرح ایدن وطن فدائیسنی بولمق ایچون سلانیکه کونده‌رلدی . بونی متعاقب استانبولدن اوچنجی اردو منطقه‌سنه بر خفیه آقینی باشلادی ، ناظمك جرحندن صوکره قومیته‌جه عین جنایتله متهم اولان مناستر پولیس مفتشی سامی اسمنده‌کی شخص قتل ایدلمش و بویله‌جه ایشك کسب ایتمکده اولدیغی رنك جدیت سرایك بوتون بوتون تلاشنی موجب اوله‌جق بر حال آلمشدی . اوچنجی اردودن بعض امرا و ضابطان برچوق بهانه‌لرله استانبوله دعوت ایدلمکه باشلانمشدی . حقیقت حالده ضابطان ژون تورکلك ایله اتهام ایدیله‌رك چاغیریلیورلردی . مقصد بو متحد و متفق ضابطانی — شمدی‌یه قدر عبدالحمید طرفندن تعقیب ایدیلن مسلك وجهله — مملکتك مختلف کوشه‌لرینه طاغیته‌رق فکر حریتی دها جنین حالنده ایکن ازمکدی . فقط ضابطانك چوغی ایشی آکلایه‌رق بو دعوتلره اجابت ایتمه‌دیلر . دیکر طرفدن خفیه‌لردن دها ایکی اوچ کشینك قتل و جرح اولنماسی ، ذاتاً خائن اولدقلری ایچون جبین اولان خفیه کروهنك بوسبتون کوزلرینی ییلدیردی ، و برچوغی علی العجله استانبوله فرار و عودته مجبور اولدیلر .

مع مافیه استانبولدن کونده‌ریلن هیئت بوش طورمایوردی . روم ایلی داخلنده دهشتلی بر خفیه تشکیلاتنه باشلایه‌رق وزارت توجیهی و بیکلرجه لیرالر وعدی کبی یالانلرله خلقی اغفاله و بعض ارباب ناموس و عرفانك توقیفنه تصدی ایتمش و بویله‌جه بر قاچ سنه‌در روم ایلی اهالیسنك قلبلرنده حصوله کلمکه باشلایان حس نفرت و خصومتی آرتدیردقجه آرتدیرمش ویرده ، ره‌وال ملاقاتنك عکس تأثیراتی اوله‌رق دولتك عسکری چکه‌رك وطنی تماميله اجنبیلره ترك ایده‌جکی حوادثی الك اوفاق کویلره قدر هر جهته انتشار ایتمش اولدیغندن بو حس نفرت پك ایلرولمشدی . بناءً علیه بو نفرتك آثاری کوندن کونه متزاید بر صورتده کورینیوردی . حتی مناسترده کیجه‌لری

شهرك برچوق نقاطنه قانون اساسی طلبنی حاوی ورقه‌لر یاپیشدیریلیوردی .

نهایت مناستر ولایتنه تابع (رسنه) و (پرسپه) جواری قوماندانی و اشقیا تعقیباتی ایچون تشکیل ایدلمش اولان آوجی طابوری قول اغاسی نیازی بکك حزیرانك ٢٠ نجی جمعه کونی اقشامی رفاقتنده دیکر ایکی ضابط و برچوق مأمورین ملکیه و عسکریه — جمعاً یکون ٢٠٠ کیشی — اولدیغی حالده مکمل بر چته تشکیل ایدرك طاغه چیقدیغی اهالیجه بر بشارت ، حکومت مستبده‌جه صاعقه کبی ایشیدلدی . نیازی بك و رفقاسی حکومت مستبده‌یه قارشی علناً اظهار عصیان ایدیور و قانون اساسینك اعلاننی طلب ایدیورلردی . نیازی بك حکومت و اهالی‌یه قارشو : « بز کوی یاقان ، اهالئ معصومه‌یی قتل ایدن عادی بر حیدود چته‌سی دکلز . مقصدمز اسلام و خرستیان بلا استثنا بالجمله تبعهٔ عثمانیه‌نك رفاه و سعادتنی کافل اولان قانون اساسینك اعاده‌سی و ملت مجلسنك کشادیدر . ای بر وطنك اولادلری ! بر لشیکز ، حکومت حقوق ملیه‌کزدن اولان حریتکزی تصدیق ایدنجیه قدر شان و شرفله مجادله‌یه حاضرلانیکز ! بز حکومتدن حریت شخصیه و وجدانیه‌مزك تصدیقندن فضله برشی ایسته‌میورز . بوتون دنیا بیلمه‌لیدر که بز ، عزیز وطنمزك تخلیصی و حقوق انسانیه‌مزك تصدیقی دیمك اولان ملت مجلسنك کشادی یولنده قانمزك صوك داماه‌سنی ایثار ایده‌جکز . » کبی علوی سوزلرله مقصد مقدسنی اعلان ایتمشدی .

بو وقعه سرایجه فوق العاده تلاشی موجب اولدی . همان ، سلانیك جوارندن ایکی و مناستردن بر طابورك عاصیلرك تعقیبی ایچون سوقی ایسته‌نلدی ایسه‌ده سلانیکدن مناستره کیدن طابورلر یورغون اولدقلرینی و مناستر طابوری ضابطان و افرادی‌ده خسته اولدقلرینی بهانه ایدرك وطنداشلرینه ، قارداشلرینه قارشو یورومك جنایتنی قبول ایتمه‌دیلر . بو اطاعتسزلك اوزرینه دها زیاده اندیشه‌یه دوشن سرای متروویچه قوماندانی شمسی پاشایه مناستره عزیمتله بو اطاعتسزلکك اوکنی المسی امرینی ویردی . شمسی پاشا اوقومق یازمق بیلمز ، جاهل ، فقط عزم قوی صاحبی و سرایك بو مجبی درجه‌ده آلت استبدادی بر آدم ایدی . عین زمانده بری دمیرحصاردن دیکری سرفیچه‌دن ایکی طابور دخی مناستره حرکت امرینی آلمشلردی . شمسی پاشا موجود مکتبلی ضابطانك یرینه آلایلی ضابطلر و معیته‌ده صورت مخصوصه‌ده اللی قدر باشی بوزوق آرناوود آله‌رق متروویچه‌دن حرکت ایتدی . قبل الحرکه نره‌یه کیتدیکنی صوران معیتنده‌کی عسکرده « مناستره کیدیورز ؛ مملکتمزی ضبط ایتمك ایسته‌ین کافرلرله دوکوشه‌جکز » دیمش و « او حالده سنی تعقیب ایده‌رز » جوابنی آلمشدی .

فقط مناستره ورودلرنده وطنداشلرینه ، قرداشلرینه قارشو سلاح قوللانیله‌رق ابقای استبداد ایچون بیکلرجه معزز حیاتك سوندیریله‌جکنی اوکرندکلری وقت بو قهرمان عسکرلر استبداده قارشو استعمال سلاحه حاضر اولدقلرینی ، فقط ارقداشلریله دوکوشمیه‌جکلرینی قطعیاً

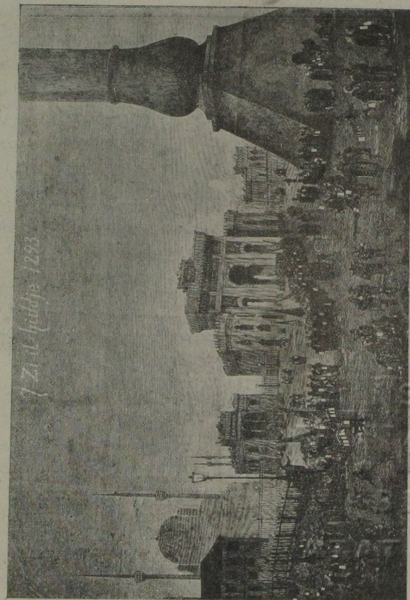

عثمانلی حریت قهرمانلرندن : بیكباشی انور وقول آغاسی نیازی بكلر

سویله‌دیلر . بو اثناده ماببن ایله مخابره ایتمك اوزره تلغرافخانه‌ده بولنان شمسی پاشایه بر مكتوب كلدی . پاشا اوقومق یازمق بیلمدیكندن بونی دامادی رفعت بكه اوقوتدی ؛ دامادی «ژون توركلرك اجرا آتنی منعه قالقیشه‌جق اولورسه‌كز سزی اولدیره‌جكلرنی یازییورلر » دیر . پاشا مكتوبی قاپوب « یا ! بنی‌ده تهدید اویله‌می ! كوله‌نه‌جك شی !» دیه استخفافكارانه بر طور ایله پوسته‌خانه‌دن طیشاری چیقدیغی وقت اطرافدن برچوق تفنك سسلری ایشیتدیلر ؛ شمسی پاشا بونك نه دیمك اولدیغنی صورمق ایستر ؛ فقط ایلریدن كلن بر قورشونله كندیسی قاتللر ایچنده بی‌روح یره دوشر .

دامادی ژاندارمه ملازمی رفعت بك پدرینك قتل ایدلدیكنی سرایه یازار وتلغرافنامه‌یه صداقت وعبودیتنی مشعر برقاچ سوز علاوه‌سنی‌ده اهمال ایتمز . بر آز صوكره بیان تعزیتی ومقتول قائن پدرینك قوماندانسی آلتنده‌كی ایكی طابوره قوماندان تعیین اولندیغنی مشعر بر جواب الیر . ایكی طابور ضابطان وافرادی ایسه بویله اصولسز تعیین اولنان بر قوماندانی قطعیاً قبول ایتمه‌یه‌رك بوسبوتون اعلان عصیان ایدرلر .

بو صره‌لرده سلانیكده خفیه‌لردن شعیب تپه‌لندیكی كبی مناستر طوپجی آلایلرندن برینك مفتیسی اولوب ماببندن آلدیغی یالكز بیك غروش مقابلنده فعالیت قهرمانانه ابراز ایدن اركان حرب بیكباشیسی انور بك ایله دها بعضیلری علیهنده اخباراتده بولنان مصطفی افندی‌ده جرح

عثمانلیلرك ١٢٩٣ ذی الحجه سنه‌سنك یدنجی كیجه‌سی بایزید میدانده ایلك حریت‌پرورانه نمایشلری

واتلاف ایدلدی . حكومت انور بكی استانبوله جلب ایتمك ایسته‌دی ایسه‌ده نه سببله چاغرلدیغنی حس ایدن انور بك تشكل ایدن چته‌لره نظارت ایتمك اوزره رسنه‌یه كیتمشدی . بوندن باشقه سلانیك خفیه‌لرینی تشكیله كیدن صادق پاشا عودتنده (سیدونی) واپورنده بوینندن جرح ایدلمشدی .

شمسی پاشانك قتلی اوزرینه ایشلر دها زیاده قاریشمش واوچنجی اردوده‌كی عصیان كیتدكجه توسعه باشلادیغندن بونك روم ایلیده‌كی قوتله باصدیریله‌مایه‌جغنی آكلایان ییلدیز، ازمیر طابورلرینك

روم ایلی‌یه کچیرلمه‌سنه واناطولیده ردیفلری طوپلامغه باشلامشدر. باخصوص شمسی پاشانك یرینه مناستره کوندرلمك ایسته‌نیلن رحمی پاشا بوتکلیفی رد ایتدیکی کی عثمان پاشاده اولا خسته‌لغی بهانه ایده‌رك کیتمه‌مك ایسته‌مش ایسه‌ده اصرار اوزرینه تکلیفی قبول ایتمشدر. سابق اسکوب قوماندانی اولان مشارالیه عثمان پاشایه مشیرلك ویریلوب درحال شمسی پاشانك یرینه مناستره اعزام ایدلمشدر. عثمان پاشا سلانیکه مواصلتنده مفتش حلمی ومشیر ابراهیم پاشالرله اوزون اوزادی مذاکره ایتمش وبرطریق ائتلاف تحریسی ایچون نیازی بکله مخابره‌یه کیریشمك ایسته‌مش ایسه‌ده نیازی بك کندیسیله برآلیش ویریشی اولمادیغی یولنده قهرمانانه برجواب ویرمشدر.

یلدیزك آناطولیدن سوق ایتدیکی عسکرلره کلنجه بونلر ازمیرطریقیله سوق اولونمغه باشلامش ایدی. فقط ازمیرك حمیتپرورلری ایشك ماهیتنی وبونك بروطن غوغاسی، وطن خائنلرینه قارشی برمجاهده اولدیغنی اکلاته‌رق عسکرك قولاغنی بوکمشلر، روم ایلیده‌کی قارداشلرینه قارشی طوره‌جق یرده اونلره التحاق ایتمك لزومنی تلقین ایتمشلردی. بوعسکر روم ایلی‌یه کچنجه اوراده‌کی قارداشلرینه قارشی سلاح استعمال ایده‌میه‌جکنی سویله‌مش و اهالی‌ده بونلره التحاقه باشلادیغندن، یلدیز بوصوك استنادکاهلرینك‌ده الندن چیقمه‌سی قارشیسنده مأیوس وعاجز قالمشدر. آرتق ایش اودرجه‌یه کلمشدی که روم ایلیده اهالی ومأمورینك یوزده طقسانی اختلالجیلره طرفدار، یعنی ژون تورك ایدی. بواثناده ارناوودلرده آیاقلانه‌رق اسکوب – مترووچه، اسکوب – زیبفجه خطی اوزرندن هیچ برعسکری ترن کچمسنه مساعده ایتمه‌مکه باشلامشلردر. نهایت نیازی بك مناسترده بولنان مفتش حلمی پاشایه برتلغراف چکه‌رك رسنه‌ده واوخریده‌کی اجراآتنك ختامه رسیده اولدیغنی و آرتق یانیه جهتنه عزیمت ایده‌جکنی خبر ویریپوردی. اولجه ازمیرده ارکان حرب رئیسی ایکن اورادن طابوریله چته‌لرك تعقیبنه مأمور ایدیلن صلاح‌الدین بکك ویر مدت صوکره‌ده هادی پاشا ایله دها برچوق ضابطان وامرانك نیازی بکه التحاق ایشی کیتدکجه قیزیشدیردی. حکومت حمیدیه مناسترده‌کی عصیانی یواش یواش لیرون، نوره‌قوب، تیکوشده‌ده حس ایتمکه باشلادی.

ایشك بودرجه ایلریله‌مسی اوزرینه عبدالحمید ایشی پاموق ایپلکیله باغلامق ایسته‌یه‌رك اسبق صدراعظم سعید پاشایی حکومت سنیه‌نك عمومی مفتشی نصب ایتمش ومجلس وکلانك بالجمله قرار واجراآتنك سعید پاشانك الندن کچمه‌سنی قرارلاشدیرمشدر.

سعید پاشا مفتشلك موقعنه کچمش وبوبابده‌کی شرائطی یلدیزمشسه‌ده باب سرعسکری، عدلیه، زراعت وپوسته نظارتلری — یکی مفتشك تبلیغنه رغماً — حاصلاتی کندیسنه تسلیمدن امتناع ایتمشلردی. نه‌یاپه‌جغنی آرتق شاشیران یلدیز عینی تاریخده سرایده صدراعظم وخارجیه ناظری ایله کاتب ثانی عزت پاشادن مرکب برقومیسیون تشکیل ایله‌یه‌رك احوالی حادهٔ مذاکره‌دن

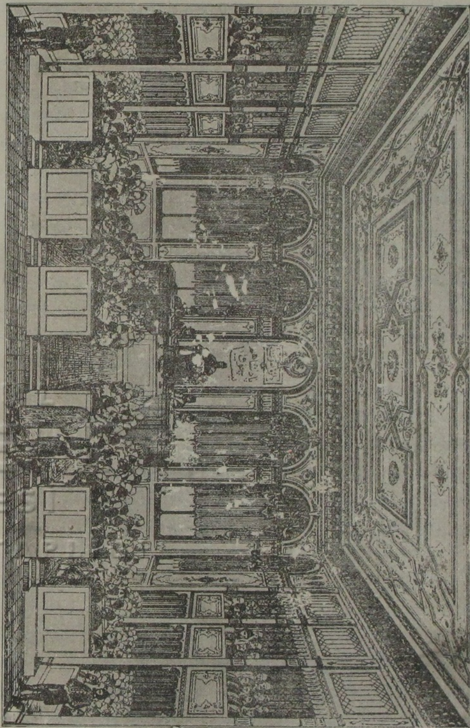
کچیرمك ایسته‌دی. بومجلس بتون اوچنجی اردو ضابطانی صداقتسزلکله اتهام ایتمك مناسب اولمایه‌جغنه واك ایی حرکتك، ذات شاهانه‌نك اوچنجی اردو ضابطانك صداقتنه امنیت واعتمادی بولندیغنی مشعر بربیاننامه نشر ایتمه‌سی اولدیغنه حکم ایتدی. فقط عبدالحمید بك تردد ایچنده برقرار قطعی ویره‌مه‌دی. بناءً علیه بوده بوشه چیقدی...

تموزك دردنده استانبول محافلنده النان خبرلر سکز بیك ارناوودك اجتماع ایله‌دکلرینی ومناسترده قوهٔ تعقیبیه قوماندانی عثمان هدایت پاشانك جرح ایدلدیکنی بیلدیریورلردی. عینی کونده اوچنجی اردو ضابطانی، اولجه مسئله‌نك بدایتنده توقیف اولنه‌رق استانبولده بردیوان حرب حضورنده محاکمه‌لری اجرا قلنمق مصمم اولان ٣٨ ضابط درحال تخلیه ایدلمه‌یه‌جك اولورسه اردوده‌کی بوتون امرانك قتل اولنه‌جغنی واردونك استانبوله طوغری حرکت ایله قانون اساسی‌یی اعلان ایده‌جکنی تهدیداً بیان ایتمشلردی. بواثناده اتحاد وترقی قومیته‌سنك اعداملری دوام ایدییوردی. پرلپه قائممقامی، دبره متصرفی، سیروز ٣٠ نجی طوبجی لواسی، هپ قومیته‌یه مخالف اولدقلرندن قتل ایدلمشلردی. نیازی بك ایسه بوش دورمه‌یور، کویدن کویه، مملکتدن مملکته دولاشه‌رق خلقی قانون اساسی طلبنه تشویق ایدییور ویواش یواش بوحرکات اوچنجی اردودن ایکنجی اردویه‌ده سرایت ایدییور ایدی.

٤ تموزده ایشلر او درجه‌یه کلمشدی که ارتق روم ایلیده حکومت حمیدیه ادارهٔ اموردن عاجزدی. بونك یرنده قومیته اجرای حکم ایدییور، ویرکولری بیله آلیوردی. ضابطلردن مرکب برهیئت طرفندن مناسترده دول معظمه وکیللرینه ویریلن برراپورده، ژون ترکلرك حقنی مدافعه ایتمك اوزره حکومت متبوعه‌لرینك حمایه وصحابتنی التماس ایتملری طلب ورجا اولنیوردی. هله روم ایلیده حکومت مستبده‌یه قارشی شقاوتله مشغول اولان عموم بلغار، روم وصرب چته‌لرینك‌ده بردنبوه ژون تورکلره التحاق وهپ برنکده قانون اساسی طلبنده بولنمه‌لری ایشی تمامیله جدیلشدیردی.

نهایت ٥ تموزده ژون تورك قومیته‌سی مناسترده مشیر عثمان پاشایه براولتیماتوم اعطا ایله‌مش واون برکون ایچنده قانون اساسی اعلان ایدلمه‌یه‌جك اولورسه بوتون اردونك استانبوله یوریه‌جکنی اخبار ایتمشدر.

٦ تموزده ٥٠٠٠ ارناوودك اسکوبه دوغری یورودکلری خبری النّدی. ١٠ تموزده یلدیز صدراعظم پاشایی عزل ایده‌رك یرینه سعید پاشایی کچیردی. عینی کون مناستردن آلنان خبرلر مناسترك تمامیله ژون ترکلر الینه کچدیکنی بیلدیریوردی. بیکباشی ایوب صبری بك اوخریده ١٠٠٠ تفنك و ٥٠٠ صندق مهمات ایله چته‌یه التحاق ایتمش، نیازی بکك موقعی ایسه کوندن کونه متانت کسب ایله‌مکده بولنمش ایدی. بیکلرجه ارناوودلر بونلره استنادکاه

١٢٩٣ ده‌كی ایلك عثمانلی مجلس مبعوثانی دائره‌سی (آیاصوفیه‌ده‌كی دائره‌دن)

اولیوردی. بوسفر آرتق عبدالحمیدك هیچ بر وعدی، رتبه‌سی، نشانی، پاره‌سی، خلاصه هیچ برشیئی كیمسه‌نك نظر طمعنی جلب ایده‌میوردی . ینه اوكون استانبوله علی العجله چكیلن تلغرافلر ،

١١ تموزدن صكره استانبول سوقاقلرنده نمایش حریتپرورانه

نیازی بكك رسنه‌دن مناستره كمال مظفریتله كیردیكنی وعثمان پاشایی محاصره ایله طاغه قالدیردیغنی وبتون بو بیوك ایشلرك بر دامله قان دوكولمكسزین واقع اولدیغنی مستبدلره آجی آجی خبر ویریورودی .

مناستره اوچ یوز قدر ضابط اواقشام عمومی باغچه‌یه طوپلانمشلر، عسكری موزیقه‌یه جبراً مارسه‌ییز مارشنی چالدیرمشلردی . ینه اوكون مناستر والیسی استعفاسنی ویرمكه مجبور اولمش وایكی بیك عسكر قومیته‌جیلره التحاق ایله هپ بردن قانون اساسی‌یی اعلان ایتمشلردی. اوكون

استانبولده موقع صدارته کتیریلن سعید پاشانک ایلك ایشی چتالجه استحکاملرینی تحکیم ایتمك ونیازی بکه درحال تسلیم اولمهسنی تلغرافله بیلدیرمك اولدی. فقط ینه اوکون مفتش حلمی پاشا سرایه چکدیکی برتلغرافنامهده «بوتون اوچنجی اردوده اتحاد وترقی قومیتهسنه منسوب اولمایان یالکز بن وارم، نفسمی مدافعه ایچون یانمده برتك عسکرم یوق!» دیه فریاد ایدییوردی.

آرتق ایکنجی اردوده ده عصیان علامتلری کورلمسی، تاتار عثمان پاشانك قومیته طرفندن حبس وتوقیف اولنمهسی، مناسترك ژون تورکلر طرفندن ضبط اولنهرق طرف طرف قانون اساسینك اعلان ایدلمسی، ومناسترده بونك ایچون یوز برپاره طوپ انداخت اولنمهسی، بوتون اردونك ژون تورکلره التحاق ایتمسی، اناطولی اردوسنك روم ایلی یه چکمکدن قطعیاً ممانعت ایلهمهسی ویکرمی بیك قومیته طرفداری آرناوودك تلغرافله قانون اساسی یی طلب ایتمسی، اتحاد وترقی جمعیتنك «برایکی کون ظرفنده قانون اساسی اعلان ایدلمزسه رضای شهریاریلرینه مخالف احوال وقوعه کلهجکنه بتون اهالینك قسم ایتدیکنه» دائر یلدیزه برتلغرافنامه چکمهسی یلدیزك بتون متانتنی کوشتدی؛ ومابینده انعقاد ایدن مجلس وکلاده اوزون ومدید مناقشات نتیجهسنده قانون اساسینك اعلانه مجبوریت کوریلهرك اولجه غزتهلره تبلیغ کیفیت وایرتهسی کونی صحائف جرائدده نشر اولندی.

١٠ تموزدن صوکره ایلك حریت آیلری:

حکومت حمیدیه چار ناچار قانون اساسینك یکیدن مرعیت احکامنی نشر واعلان ایتدکدن ومشروطیت ادارهیه رضا کوستردکدن صوکره عثمانلی مملکتنك هرطرفنده آثار سرور وهیجان بلیردی. اوتوز شوقدر سنهدر تضییق استبداد آلتنده بونالان خلق بردنبره سرور وهیجانه، تعریف ایدلمز برغلیان حسیاته دوشدی. قوجه عثمانلی مملکتی باشدن باشه برسرور عمومی حالنی آلدی. هرطرفده آل بایراقلر، حریت قوردهلالری، سربست نطقلر، هیجانلر، مسرتلر، آلقیشلر، (یشاسون) ندالری، حریت، عدالت، مساوات آوازهلری، وطن فریادلری، قانون اساسینك محافظهسنه دائر یمینلر کورلدی. خلق برقاچ کونلر، حتی برایکی هفته ایشنی کوجنی براقدی؛ نطقلرله، غزتهلرله، اجراآت حکومتله، انقاض استبدادی ییقمقله مشغول اولدی. فقط بوقدر طاشغینلقلر آرهسنده هیچ بریرده، جداً مؤسف اطلاقنه سزا بر وقعه کورلهدی. وآغستوس بدایتلرینه قدر امتك خون حمیتی، بعث بعدالموته اوغرامش کیمسهلرده کوریله بیلهجك مستانه سروری، تأثیر طبیعته تبعاً ترك غلیان وقوت ایده ایده هرشیده اولدجه برسکون حاصل اولدی. وآرتق حکومتدن اصلاحات، تنسیقات یولنده طلبلر ایشیدلمکه باشلاندی.

ایلك کونلرده یلدیز وهونهسی ملتك تظاهرات هیجانه قارشی بیله ترك موقع واقبال ایتمك ایستهمهدیلر. هیئت وکلایی تشکیل ایدن اراذل معهوده ملتك حسیاتنی، غلیاننی هیچه صایهرق برقاچ کونلر موقعلرنده قالدیلر. فقط صوکره برر برر، «یوها» لرله استعفا وعزل ایتدیرلدیلر. ایلك قابینه صدراسبق کوچوك سعید پاشا طرفندن تشکیل اولندی. فقط سعید پاشانك کندینه خاص اولان غریب طور ترددی، یلدیزك حالا بردوام اولان تأثیرنفوذی آلتنده اوهام ایچنده قالهرق برایش کورهمهمسی حسبیله خلقك امنیتی درحال زائل اولدی. ویرینه موقع صدارته کامل پاشا کتیرلدی. کامل پاشا قابینهیی اصول مشروطیته موافق صورتده تشکیل ایتدی وبرده پروغرام نشرایلهدی.

هرکس بوقابینهدن پك چوق شیلر بکلهیوردی. فی الحقیقه قابینهنك اوکنده پك چوق شیلر واردی. قیصه تعبیر ایله: قابینه یکیدن بردولت عثمانیه وجوده کتیرهجکدی. هرکس شکایت ایدییور. هرکس عقلا کسلمش. هرکس بیك درلو مطالبده بولنیوردی. یلدیز منسوبلرینك وعبدهٔ استبدادك، کرك استانبولده وکرك طشرهلرده موقعلرندن کندی کندیلرینه چکامهیهرك خلقك اجباریله. رذالتله یرلرندن آتیلهلری حسبیله هرطرفده بردن بره نفوذ حکومت قیرلدی؛ برحکومتسزلك. بر «آنارشی» حالی پیدا اولدی و حکومت کندینی طوپلایهمادی که بالآخره بوحال ٣١ مارت وقعهسنك تحدثی ومشروطیتك تأخر تقررینی موجب اولمشدر. بوصرده استحصال مشروطیته خلقك فوق العاده توجه ومنتنی قازانان و«مقدس» لفظیله یاد ایدیلن «عثمانلی اتحاد وترقی جمعیت محترمهسی» ملکك هرطرفنده اك اوفاق قصبهلره وارنجهیه قدر تشکیلاتنی تعمیم ایتدی؛ شعبهلر، قلوبلر تأسیس ایلهدی. بونك تقویه وتعمیم مشروطیت ایچون بیوك فائدهلری اولمقله برابر نفوذ حکومتی کسر ایتمك خصوصنده ده ضررلری اولدی. زیرا بوتشکیلات اثناسنده، جمعیته اعضا اولمق ایچون شرط اولان ناموس وحیثیت قضیهسی لایق درجهده آراشدیریلهمادی. برچوق متغلبه. برچوق ادانی جمعیته نقداً اعانهلر ویرهرك ویاخود نمایشکارانه معاونتلرده بولنهرق بومنبع قوته دخالت ایتدیلر. ایشته فنالق بورادن باشلادی؛ جمعیتك خلق اوزرندهکی نفوذ فوق العادهسی، - دور استبدادده اولدیغی کبی دور مشروطیتده ده دولاب چویرمك ایستهین - بوادانی طرفندن سوء استعمال اولندی. ایشلرینه کلهین، بیوك کوچوك، والیدن ناحیه مدیرینه قدر عموم مأمورلری، دور استبداد منتسبی ومستبد دیهرك «آشاغی!» ایتدیلر. حیثیت مأمورین. قانون. نفوذ حکومت پایمال اولدی؛ هرطرف حکومتسزلك ایچنده. قانونسزلق ایچنده قالدی. تا ٣١ مارت وقعهٔ دلسوزینه قدر بوحال دوام ایدوب کیتدی.

کامل پاشا - تعبیر مخصوصیله - بوپیر جوان همت بلا تأخر چالیشمق، اصلاحاته باشلامق ایستهیوردی. برطرفدن ولایتلره تبلیغات اجرا اولنهرق مبعوثان انتخاباتی ایچون استحضاراتده بولنلمغه باشلاندی. انتخابات اثناسنده اتحاد وترقی جمعیتنك بیوك فعالیتی کورلدی. جمعیت موافق کوردیکی ذواتی ومنسوبلرینی انتخاب ایتدیرمك ایچون چالیشدی؛ بوفعالیت وغیرت، اصول مشروطیتله اداره اولنان مملکتلرده کورلدیکی اوزره، برفرقهنك اکثریت احرازی ایچون چالیشمهسی دیمك اولدیغی ایچون بردرجهٔ معقوله ومعتدلهده جریانی حالنده جالب مؤاخذه دکلدی. آنجق بعض یرلرده پك زیاده طرفکیرلك مرتبهسنی بولدی. بونکله برابر اصول انتخابه قطعیاً بیکانه اولان خلق ارشاد وعلی الخصوص تورك ومسلم عنصرینی عناصر سائرهیه قارشی ایقاظ خصوصنده جمعیتك وشعبهلرینك بیوك فائدهلری ده کورلدی. عناصر خرستیانیه من القدیم کلیسا انتخاباتنه آلیشیق اولدقلرندن مبعوث انتخابنده ده برصورت متحدهده وواقفانه حرکت ایتدیلر. اکر تورکجه مطبوعاتك وجمعیتك حمایهسی اولماسهیدی عناصر خرستیانیهنك، نسبت نفوسیهلرندن فضله مبعوث چیقارمهلری مستبعد دکلدی.

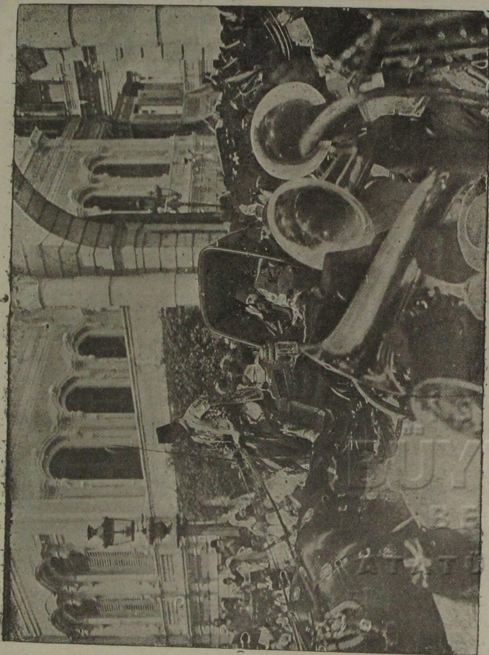
انتخابات حاضرلقلری یاپیلیرکن استانبولده بر درلو نفوذ وادارهٔ حکومت تقرر ایدهمهدی. افکار عمومیه، قاعدهٔ تدریجه واحتیاط وتأنی یه قطعیاً معارض کورونیور، هرشیئی بردن ایستهیور، باب عالیدن معجزهلر طلب ایدییوردی. ملتك اك منور فکرلیلری، منسوبین مطبوعات بیله بوجریانه قاپیلهرق هرشیدن، کوچك برخطادن طولایی بیله - اوزمان هیچ بریرده کورلهدك درجهده اولان برسربستیٔ لسان ایله - حکومتی تنقید ایدییورلر، تعیینندن بش اون کون کچر کچمز هرناظردن «برشی یاپمادی!» شکایتنده بولنیورلردی. حال بوکه هرناظرك النده کم آلاتدن باشقه برشی یوقدی. بونلرلهده کمالات اولهمازدی. اوچ کونده دورسابقك هردرلو ترقی یه بیکانه قالمش، اویوشمش عناصری نصل فعالیت کوسترهبیلیردی؟.

عبدالحميدك محافظهٔ حريت وقانون اساسى يه صداقت ايده‌جكنه دائر قرآن اوزرنده يمين ايتديكنك حريتك بشنجى كونى شيخ الاسلام جمال الدين افندى طرفندن اهالى يه تبليغى

بو حالل آره‌سنده بعض نظارتلر برقاچ كره تدقيقات اجرا ايتمكه قالقيشديلر . بيهكارجه اعتراضلر جلب ايتديلر ؛ ياپديلر . بوزديلر . صوكره كرك پايتختده . كرك طشره‌لرده حكومت آسايشى محافظه ايده‌مه‌دى . حكومت مستبده‌نك اك مشهور آلات ظلمى اولان واكثريسى خفيه كروهندن بولنان پوليسلر ، ژاندارمه‌لر هركون خلق طرفندن تحقير ايديليور ، هركسك كوزنه فنا كورينيورلردى . بويله نفوذلرى صوك درجه بوزوق آسايش مأمورلرندن طبيعى استفاده كوريله‌يوردى . استانبولده حكومت دفعاتله پوليسلرك البسه‌لرينى تبديل ايتدى ، بونلره بر وقار وجديت ، بر انتظام وقدرت ويرمك ايسته‌دى ؛ موفق اوله‌مادى . بركت ويرسون كه خلق ، شرقليلره مخصوص سادگئ قلب ، صفوت اخلاق ايچنده پويان اولديغندن بوقدر حكومتسزلكه ، بوقدر فقدان انضباطه رغماً مملكتك هيچ بر طرفنده جدى بر وقعهٔ مؤسفه وقوعه كلمه‌دى . يالكز اسكيدن برى قاريشيق اولان يمن وجزيرة العربك جنوب جهتلريله بغداد ، موصل طرفلرى ، هموند ودرسم اشقياسى ميدانى بوش بولديلر . باشقه طرفلرده مهم برشى كوريلمه‌دى .

اعلان حريتى متعاقب هركون وقايع فوالاده توالى ايديورد . چرچر حريق كبيرى وقوعه كلدى ؛ استانبولده يانغينلر صيقلاشمغه باشلادى . ضابطه‌نك قدرتسزلكندن طولايى قونداجيلر توره‌دى . مملكتك هر طرفنده هرشى حقنده ميتينغلر ، اجتماعلر عقد ايدلدى . استانبولده ، ازميرده شمندوفر وواپور قومپانيه‌لرى

عبدالحميدك اعلان حريتى متعاقب ايلك سلاملق رسمنده ملته مرائيانه سلاملر ويرمه‌سى

مأمورلرى ، حماللر غره‌ولر ياپديلر . شمدى‌يه قدر ، اوتوز اوچ سنه‌در اويويان خلق هركون فوق العاده وقايع ايچنده يووارلانيوردى . حكومت ايسه بونلره قارشى بالطبع شاشيريور ؛ قانونسزلق ، آدمسزلق آره‌سنده بوناليوردى . خلق متمادياً حكومتى صيقيشديريور ، هركون تحدث ايدن وقايعده باب عالى‌يى قامچيلايوردى . فقط نه نفوذ حكومت واردى ، نه ده اهليتلى مأمورلر . بناءً عليه خلق كندى باشنه فاعل مختار كبيدى .

❦

بو اثناده وقايع خارجيه‌ده‌ده تشوشلر كورلدى . عثمانلى انقلابى بردنبره ، بتون دنياجه محسوس علائم

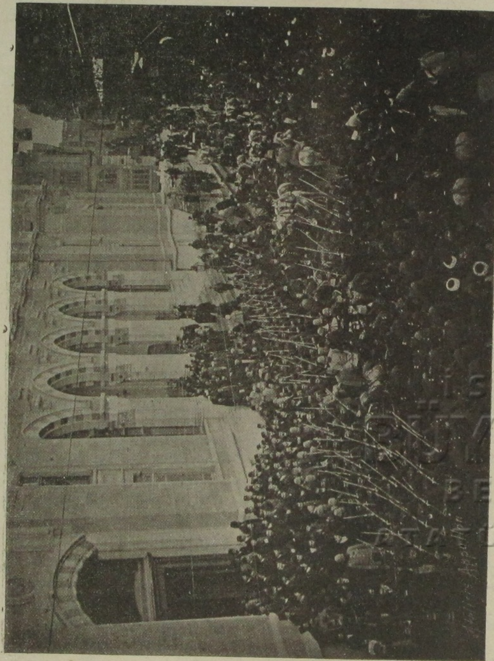
اولیه کوسترمه‌دن وقوعه کلدیکی ایچون هرطرفده حیرتلرله ، تقدیرلرله یاد ایدلدی . بتون جهان بزی آلقیشلادی . حتی ماکدونیاده بلغار ، روم ، صرب ، اولاح چته‌لری ترک سلاح ایتدیلر . دولتلرده بزه قارشی برر وضع تقدیر آمیز وحمایت طاقیندیلر ؛ ماکدنیاده‌کی مراقبه‌لرینی ترک ایتدیلر . شرقده موازنهٔ سیاسیه‌نك حصول وبقاسنی آرزو ایدن دولتلرجه بوحرکت پك طبیعی اولمغله برابر انقلاب عثمانیدن وبونك مقدمه‌سی اولدیغی ترقی وسطوتمزدن ممنون اولمایان بیوك کوچك دولتلرده اکسیك دکلدی . ازجمله آوستریا ـ مجارستان ویونانستان دولتلری ایله بلغارستان پرنسلکی غیرممنون ومنتظر فرصت بولنیورلردی . علی‌الخصوص بلغارلر ، انقلاب عثمانیدن وبناءً علیه ماکدونیا حقنده‌کی تصورلرینك ، « بیوك بلغارستان » امللرینك آرتق حیز حصوله چیقامایه‌جغندن فوق‌العاده اندیشناك ایدیلر . کنج تورکلر ، هرحال وقاللریله ، آرتق اسکی دورك کچدیکنی واجزای وطندن هیچ برپارچه‌نك قوپاریله‌مایه‌جغنی ، تورکیه‌نك حقوق دول احکامی ومعاهدات موجوده دائره‌سنده معامله کورمك ایسته‌دیکنی بی پروا سویله‌یورلردی . بلغارستان دوشوندی : تورکیه آتیده قوتلنجه بلغارستانك بتون امللرینه وداع ایتمه‌سی لازم کله‌جکنی ایشته بوسوزلر پك اعلا اثبات ایدیورلردی ؛ بناءً علیه شیمدی فرصت الده ایکن ، هنوز تورکیا کندینی طوپلایه‌مادن حرکت ایتمك لازم ایدی . بلغارستان برکره بوقراری ویردکدن صوکره منوی ضمیرینی اظهار ایچون بهانه بولمقده کوچلك چکمه‌دی : خارجیه ناظری توفیق پاشانك ویردیکی برضیافت سیاسیه‌یه استانبولده‌کی قپوکتخداسی کشوف افندینك سائر سفرا کبی دعوت ایدلمه‌سی حیثیتنه قارشی برتحقیر وحقوقنه برتجاوز تشکیل ایتدیکنی اوکه سوردی ؛ بوحادثه‌دن فوق‌العاده متأثر اولمش کوروندی . کامل پاشا قابینه‌سی اورته‌ده برتحقیر بولنمادیغنی وبلغارستان مستقل اولمادیغی ایچون درسعادتده سفیری بیله بولنمادیغنی وحقوق دول قواعدنجه بلغار قاپوکتخداسنك سفرا ایله عین معامله‌یی کوره‌مه‌یه‌جکنی برصورت مدلله‌ده اثبات ایتدی . فقط بلغارلر سوز آکلامادیلر . وحاضر اله کچن بوفرصتی دیکر برطاقم ذیللرایله آلولندیردیلر . وبوقعه‌دن صوکره برقاچ کون کچمه‌مشدی که بلغار پرنسی فردیناند بوداپشته‌یه شتاب ایدرك ایمپراطور فرانسوا ژوزف ایله برصورت خصوصیه‌ده ملاقات ایتدی . وقراللره لایق برطرز مدبدبده قبول اولندی . ایشته بوملاقات وطرز قبول بلغارستان ایله آوستریانك یاقینده نه‌کبی برحرکتده بولنه‌جقلرینی ایما ایدییوردی . یینه بوصره‌ده بلغارلر ایسته‌دکلرینی بولدیلر . شرق شمندوفر قومپانیه‌سی عمله‌سی ترك اشغال ایتمشلردی . بناءً علیه استانبولدن صوفیه وبلغراده قدر شمندوفر برقاچ کون ایشله‌مه‌دی . بوخطك ، درسعادتدن « بلووا » یه قدر اولان قسمی با معاهده ترکیه‌نك مالی ایدی . فقط ، احتمال که بلغار تشویقات وتحریکاتنك نتیجه‌سی اولان بوتعطیل اشغالدن صوکره ، بلغارلر تورکیه‌نك مالی اولان بوخطی ، ـ شمندوفری ایشلتمك کندیلری ایچون برمسئلهٔ حیاتیه اولدیغنی سویله‌یه‌رك ـ ضبط ایتدیلر . وعسکری شمندوفر بلوکاریله ایشلتمکه باشلادیلر . کرك شرق شمندوفر قومپانیاسی ایله دولت عثمانیه‌نك ، کرك حر تورکیه‌یی صیانتی وظیفه بیلن دول معظمه وباخصوص انکلتره‌نك پروتستو وتأثیرلری صوفیه حکومتی نزدنده فائده ایتمه‌دی . بوکشمکشلر آره‌سنده ، نهایت ایلولك ۲۲ سنده بلغارلر « طرنووی »ده بردن بره ، خودبخود اعلان استقلال ایتدیلر . بلغارلر عین زمانده ، عادت قدیملری اولان « بلوف » یاپمغی ده اونوتمایه‌رق حدوده عسکر ییغمشلردی . بلغارلرك بوحرکتنی آوستریا ـ مجارستان ایمپراطورینك ، بوسنه ـ هرسکك الحاق ایدلدیکنه ویکی پازار سنجاغنك آوستریا ایلری قره‌قوللرندن تخلیه اولنه‌جغنه دائر بیاننامه‌سی تعقیب ایتدی .

بوایکی وقعه‌نك بربرینی متعاقب برلین معاهده‌نامه‌سنی چاك ایدیویرمه‌سی بتون دنیایی حیرته دوشوردی . وآوستریا ایله بلغارستانك مشارکتلری آکلاشلدی . دیمك شوعصرده‌ده بوقدر متجاوزانه برپولتیقه تعقیب ایدیله بیلیوردی !.. دولت عثمانیه بونلری شدتله پروتستو ایتدی . برلین عهدنامه‌سنه واضع امضا اولان دول معظمه‌ده بوحرکتلرك یولسزلغنی وغیرقابل قبول اولدیغنی ، برلین معاهده‌سنك آنجق کندیلرینك موافقتیله قابل فسخ اولدیغنی سویله‌دیلر . هله انکلتره تورکیه‌یی مدافعه‌ده اولدقجه ایلری کیتدی . درسعادتده اعلان

حریتدن بری انکلتره لهنه ذاتاً برجریان واردی . عبدالحمید انکلتره ایله خوش کچینه‌مشدی . فقط خلق انکلتره‌نك تورکیه‌نك ، طبیعت منفعت ایجابی اوله‌رق جدی بردوستی اولدیغنی بیلیوردی . بناءً علیه بلغارستان وبوسنه ـ هرسك مسئله‌لری اوزرینه انکلتره سفارتخانه‌سی اوکنده بیوك نمایشلر یاپلدی ؛ قرال ادوارده تلغرافنامه‌لر چکلدی .

بلغارستان اعلان استقلالی ایله بوسنه ـ هرسك الحاقی بالقانلری قارمه قاریشیق ایتدی . صربستان ، صربلغك بیوك مداراستنادی اولان بوسنه ـ هرسکك «جرمان» النه دوشمه‌سندن وبیوك صربستان ملتك آرتق سراب حکمنه کیرمه‌سندن خویسزلانیور ، قره‌طاغ‌ده بوواده کندیسنی تعقیب ایدییوردی . بوایکی حکومت صوك درجه غلیانده ایدیلر . کاه آوستریا ـ مجارستانه هجوم ایتمك ایسته‌یورلر ، کاه بواحوال جدیده‌یه قارشی تعویضات طلب ایدییورلر . کاه تورکیه‌نك بلغارستان ایله آوستریایی بویله سربست براقدیغندن طولایی بزی مؤاخذه ایله‌یورلردی . بواثناده برده کریدك یونانستانه اعلان التحاق ایتدیکی خبری واصل اولدی . بونك اوزرینه آرتق عثمانلی مملکتنك هرطرفنده بیوك غلیانلر مشهود اولدی . طرف طرف میتنغلر عقد ایدلدی : بلغارلر ، آوستریالیلر ، یونانیلر علیهنده پروتستولر یاغدیرلدی . دیکر طرفدن خلق ، حریتك ایجاباتندن اوله‌رق یکی برشی اوکرندی . وبلغار وآوستریا امتعه‌سنه قارشی ـ سلاحسز حرب دنیلن ـ «بویقوتاژی» اعلان ایتدی . که بومسئله الدزیاده آوستریایی اضرار ایده‌رك برخیلی دوشوندیردی .

صدراعظم کامل پاشا بواحوال مقابله‌سنده تأنی واحتیاطی الدن براقمادی . همان سلاحه صارلمغی لزومسز کوردی . چونکه اول امرده دول معظمه بزم حقمزی تسلیم ایتدیکی جهتله غاصبلره قارشی نصل اولسه محافظهٔ حقوق ایده‌بیله‌جکنی دوشونیوردی . برده واقعا بومسئله‌لر بردنبره کنج تورکلرك حیثیت ونفوذینی مخل کبی کوسترلمك ایسته‌نلدی ایسه‌ده تورکیه مطبوعاتی خلقه آکلاتدی که کرك بوسنه ـ هرسك ، کرك بلغارستان چوقدن الدن کیتمشدی . وبونلرك بزه صوك ارتباطلری برر قوری عنواندن عبارت ایدی ؛ بوحالك مسببی ایسه دور حمیدی‌در . بناءً علیه او وقتلر هنوز سیاسیات دولته مداخله ایتمکده اولان اتحاد وترقی جمعیتی ایله باب عالی ایشه بونقطهٔ عملیه‌دن باقیورلر وبویله ذاتاً فوت اولمش شیلر ایچون دولتك شو هنکامه‌سنده حرب ایتمکی موافق بولمایور ، بلغارستانه وبوسنه ـ هرسکه کیدرکن ـ کچن روسیه محاربه‌سنده کورلدیکی کبی ـ اوده‌کی مشروطیتدن اولانی . پك معقول اوله‌رق آرزو ایتمه‌یورلردی . دولت عثمانیه ابتدا بومسئله‌لرك حلی ایچون ـ برطرفدن حدودینه عسکر سوق ایتمکله برابر ـ برقونفرانس عقدینی طلب ایتدی . ودولتلره بوتکلیفی تصویب ایدر کبی کوروندیلر . فقط قونفرانسده تذکر ایدیله‌جك مواده دائر برپروغرام تنظیم اولنه‌مادی . چونکه آوستریا ـ مجارستان دولتی قونفرانسی قبول ایتمکله برابر بونك الحاقی تصدیق ایده‌جکنی شرط اوله‌رق قبول ایتدیرمك ایسته‌یوردی . آوستریایه بوادعاده ظهیر آلمانیا ایدی . اوآلمانیا که عبدالحمیدك وعبدالحمید اداره‌سنك ، ـ کندیسنه کوستردیکی اوقدر مساعدات ومنافعدن طولایی ـ طرفداری ایدی وکنج تورکیه‌نك ، آرتق کندیسنی دکل ، انکلتره دوستلغنی اساس سیاست اتخاذ ایتمه‌سنی چکه‌میوردی . بلغارستان‌ده استاد اعظمی اولان آوستریادن اوکرندیکی بوصوك هوایی غایداسنه اویدیردی . اوده استقلالنك وفردینانداك «بلغارستان چاری» عنوان جدیدینك قونفرانسده مناقشه ایدلمه‌سنی ایسته‌یوردی . دیکر طرفدن صربستان ، قره‌طاغ‌ده قونفرانسه داخل اوله‌رق کندیلرینه تضمینات ویرله‌سنی شدتله طلب ایدییورلر . یونانیلرده کرید الحاقنك قونفرانس پروغرامنه ادخالی ایچون تشبثاتده بولنیورلردی . ایشته بوسببله قونفرانسك عقد ایدیله‌میه‌جکی اکلاشلدی ؛ تورکیا کندی باشنك چاره‌سنی آرامغه قویولدی وقابینه‌لر آره‌سنده برخیلی مخابراتدن صوکره تورکیا کرك آوستریا وکرك بلغارستان ایله طوغریدن طوغری‌یه مذاکراته کیریشمکی اهون بولدی . دولتك نقطهٔ نظری ، آوستریا ومجارستاندن بوسنه ـ هرسك وبلغارستاندن استقلال تاجی کری آلنه‌مایه‌جغندن بونلردن مناسب تعویضات وتضمینات

درسعادتده مبعوث انتخابی : منتخب ثانیلرك يكی پوستهخانه باشیدن چیقیشلری

استانبولده انتخاب صندوقلرینك آلایله نقلی

قوپارمق ، هیچ اولمازسه بوصورتله استفاده ایتمك ایدی . ابتدا خلق « وطنی پاره ایله صاتمق !.. » دیهرك هیجانه ، خلجانه ، حدته دوشدی . فقط یاواش یاواش مطبوعاتك همتیله حقیقت مسئله آکلاشلمغه باشلاندی . وکامل پاشا جدأ شایان تقدیر برمهارتله . عودانه برشباتله مذاکرات سیاسیهیی ادارهیه باشلادی . ابتدا آوستریا ایله اولان اختلافی حل ایتدی . آوستریا بدایت امرده نقداً هیچ تضمینات ویرمهمك ایستهیور ویکی پازاری تخلیه ایتدیكنی

اوکه سوریبور ایدیه‌ده کندی امتعه‌سنه اڭ بیوك مخرج اولان ممالك عثمانیه‌ده بتون تدبیرلرینه رغماً، عثمانلی مطبوعاتنك تشویقاتیله، کیتدکجه شدتنی آرتدیران بوی قوتاژدن برایکی آیده یوزمیلیون فرانقدن فضله ضرره اوغرادیغندن نهایت درجه درجه تزیید ایتمك صورتیله تضمینات ویرمکی تعهد ایتدی. ومذاکرات بر نتیجه‌یه ربط اولندی.

بوندن صوکره بلغارستان ایله مذاکراته کیریشلدی. ابتدا مسئله حل ایدیله‌میه‌جك وبر حربه سبب اوله‌جق کبی کوروندی. بلغارلر نه‌قدر قورنازجه حرکت ایتمك ایسته‌یورلرسه کامل پاشا بو بر سیاستده او قدر احتیاط وعناد ایله طاورانیوردی. بلغارلرك تهدیدینه تهدید ایله، تعویقاتنه تعویقات ایله مقابله ایدیبور، ومذاکراتی اوزاتدقجه قازانمق مسلکنی تعقیب ایله‌یوردی. اکر موقع صدارتده قالسه‌یدی، آوستریا ایله اولان مذاکره‌ده اولدیغی کبی بونده‌ده موفق اوله‌جغی شبهه‌سزدی. نهایت بلغارستان ایله اولان اختلافاتده حسین حلمی پاشا زماننده حل ایدلدی.

حکومت خارجده بوغائله‌لرله اوغراشیر ایکن داخلده اصلاحاته وقت بوله‌مایوردی. یالکز هر طرفده انتخابات نهایت بوله‌رق مطنطن آلایلر یاپلمش، مبعوثلر انتخاب ایدیله‌رك استانبوله پیدرپی ورود ایتمکده بولنمشلردی. حکومتده اعیانی انتخاب ایتمشدی. خلق مجلس مبعوثانك کشادینی بکله‌یور. اجرا آتیله دولتی احیا ایتمه‌سنی صبرسزلقله کوزله‌یوردی. نهایت ایلك سنه اولدیغی ایچون انتخابات بالطبع بر آز تأخر ایده‌رك ٤ کانون اول ١٣٢٤ تاریخنده مطنطن صورتده، یوز بر پاره طوپ آتیله‌رق رسم کشادی اجرا اولندی؛ رسم کشادده عبدالحمیدده بولندی ووکلای ملته خطاباً بر نطق افتتاحی قرائت ایتدیردی.

مجالس ملیه‌نك کشادندن بر مدت صوکره عبدالحمید یلدیز سراینده مبعوثن شرفنه بر ضیافت ویردی که، برچوق مبعوثلری منحوس اتکارینه، اللرینه صارلدیران بو ضیافت بلا ذکر کچیله‌مز.

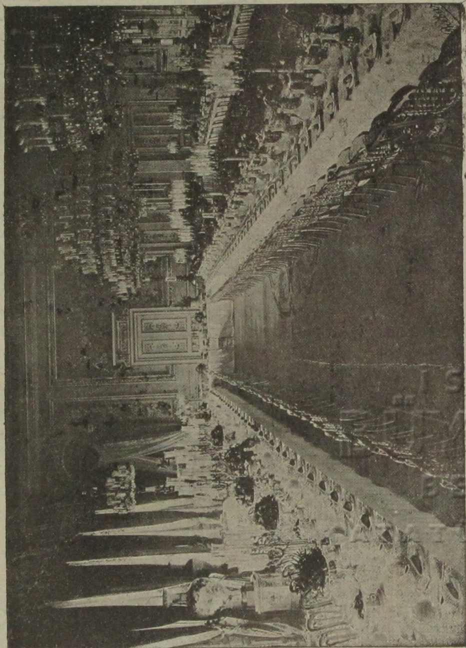
٣١ مارتدن اول تذبذبات وعلامات اولیه:

کامل پاشا قابینه‌سنك، غوائل خارجیه ایله بی آرام اوغراشمقدن داخلده حکومتی قوتلندیرمکه وقت بوله‌مدیغنی سویله‌مشدك. بر طرفدن بو حال دوام ایتمکله برابر دیکر طرفدن‌ده خلقك عوام قسمنك هر شیده سربستی تامه مالك اولدیغنی حس ایتمه‌سی، حریتی بی پروا هر شیئی یاپمق یولنده تلقی ایله‌مه‌سی وخواص قسمنك ایسه درلو احتراصاته قاپلمه‌سی، هر نصل اولورسه اولسون بر موقع اقباله کچمك ایسته‌مه‌سی حسبیله یاواش یاواش اورته‌لقده بر هوای وهوی حاصل اولیور؛ مملکتك هر طرفی حرص، حسد، نفاق، تحکم، افترا آوازه‌لریله طولیوردی. هر کسده، حال طبیعی فوقنده بر حال انبساط واردی. افکار عمومیه‌نك تمایلات مفرطه‌سی غزته ستونلرینه‌ده عکس ایدیبور، اورادده شخصیات یر بولیور، دیدیشمه‌لر، سوکوشمه‌لر آرتدقجه آرتیوردی. هر کس کندیسنی اڭ حریتپرور، اڭ حمیتلی تلقی ایدیبور وقارشیسنده‌کینك اڭ کوچك بر حرکتنی تشهیر وتعییب ایچون دور سابقه‌ده‌کی ماضیسنی جستجو ایله‌یوردی. حقیقی وطن محبلرینك بیله قاپلدیغی بو غوغالر آره‌سنه، صورت حقدن کورینن عبدالحمید طرفدارلری، وطن خائنلری، حقیقی مرتجعلرده قاریشیور وایشته بو سببله ولوله احتراصات کیتدکجه تسکینی نا قابل بر شکل مخوف آلیوردی.

اتحاد وترقی جمعیتی وطنی اولومدن قورتارمش شایان تقدیس بر جمعیت اولمقله برابر بو احتراصات ومناقشاتك مسببی بر آزده کندیسی ایدی. چونکه اعلان حریتی متعاقب جمعیت مملکتك هر طرفنده تشکیلات اجرا ایتدیکی صره‌ده برچوق متغلبه وناموسسز کیمسه‌لرده جمعیه داخل اولمشلردی. بونلر نفوذ جمعیتی هر درلو امللری ایچون بر آلت مقامنده قوللانمق ایسته‌یورلر. جمعیت نامنه

هر یره، هر ایشه مداخله تشبثنده بولنیورلردی. ایشته بو حال جمعیت حقنده خلق نظرنده کیتدکجه متزاید بر تأثیر جلب ایدیبوردی. بر ده جمعیت پك چوق یرلرده اعلان حریتی متعاقب یاکلش بر مسلك طوتمشدی: بو مملکتده اکله‌مه‌دك کیمسه‌یی براقمایان دور سابقه‌ده ناموس وحیثیتی اڭ آز خللدار اولمش اولانلری بیله بعضاً عبدالحمیدك بنده‌سی، مرتجع، دور استبداد خادمی کبی تلقی وتشهیر ایدیبوردی. ایشته بو احوال جمعیتك جداً ناموسلی، وطنپرور، صرف سوق حمیتله حرکت ایدن اڭ بیوك اعضاسنه‌ده ضرر ویریبور، غیر ممنونلر آرتیور؛ خلق آرتق جمعیتدن صوغویور ایدی. بو حاللر ایسه وطن ایچون پك مضردی. چونکه مملکت دور استبدادك حقیقی خادملرندن، مرتجعلردن هنوز تمیزلنمه‌مشدی. شمدی آرتق منفعتلری منقطع اولمش اولان خفیه کروهی، یلدیز آدملری بو جریانی کوروکله‌یورلر، حکومتك اقتداری اولمادیغی ایچون کندیسنه مشروطیتك حمایه‌سی وظیفه‌سی توجه ایدن جمعیتی قوتدن دوشورمکه اوغراشیورلردی... بویله تأثیرات ایله جمعیتك قارشیسنده بر ده «احرار فرقه‌سی» پیدا اولدی. بو فرقه‌یه داخل اولانلر میاننده ارباب ناموسدن ذوات بولنمقله برابر شمدی آرتق استبداد کسوه‌سنی آتمش، یوزلرینه حریت ماسکه‌سی کچیرمش مرتجعلره‌ده تصادف اولنیوردی. ابتدالری، موجودیتی حقنده روایتلر دوران ایدن بو فرقه، جمعیت علیهنده مهاجمات آرتینجه تماميله میدانه چیقدی وجمعیت ایله آره‌لرنده باب نفاق ومخاصمه‌ده آچیلدی.

بو صره‌ده صدر اعظم کامل پاشا جمعیت طرفندن محافظ مشروطیت اولمق اوزره درسعادته جلب ایتدیریلن آوجی طابورلرینی ینه روم ایلی‌یه اعاده ایتمك ایسته‌دی، بر ده حربیه وبحریه ناظرلرینی تبدیل ایتدی. جمعیت مجلس مبعوثانده اکثریت عظیمه‌یی تشکیل ایدن اعضاسی واسطه‌سیله کامل پاشانك بو حرکتی علیهنده شدتله قیام ایله‌دی وکامل پاشانك مشروطیتی تهلکه‌یه دوشوردیکی حقنده جمعیت طرفداری غزته‌لردن ولوله‌لر یوکسلدی. بو حال، جمعیتی امور حکومته مداخله ایتدیرمك ایسته‌مه‌ین کامل پاشا ایله جمعیت آره‌سنده حصوله کلن ضدیتك بر تظاهری ایدی. کامل پاشا مجلس مبعوثانده، حربیه وبحریه ناظرلرینی تبدیل ایتمك کبی مخالف مشروطیت اولان حرکتی حقنده ایضاحات ویرمکه دعوت اولندی. پاشا معذرت بیانیله وقانون اساسینك مادهٔ مخصوصه‌سنده‌کی حق وصلاحیتنه استناداً استیضاحی تعلیق ایتمك ایسته‌دی. مجلس اصرار ایتدی؛ کامل پاشا کیده‌مه‌یه‌جکنی واصرار ایدیلیرسه استعفا ایده‌جکنی بر تذکره مجلسه یازدی. مجلس تا یاتسو وقتلرینه قدر بر غلیان فوق العاده ایچنده مذاکره‌ده بولنه‌رق نهایت عدم اعتماد قراریله کامل پاشایی اسقاط ایتدی. ایشته بو حال دهشتلی عکس تأثیرلر تولید ایله‌دی. جمعیتك امور حکومته مداخله ایتدیکی یولنده بیك اعتراضات، بیك تشنیعات، بیك بهتان یوکسلدی. کیمك خلوص نیتله، کیمك بر مقصد خفی ایله سویله‌دیکی آرتق بللی اولمایوردی... کامل پاشا اعلان حریتی متعاقب کچدیکی صدارتده آلتی آی قدر قالمش وبو مدت ظرفنده، دولت او قدر بحرانلر کچیردیکی حالده، ثبات مجسم کبی طوتدیغی یولده مکانت تامه ایله عزم ایده‌رك سفینهٔ دولتی تخلیص ایله‌مشدر. اوزمان کامل پاشا قابینه‌سنك بر اصلاحات یاپمادیغندن شکایت ایدیلیوردی. هنوز شکل حکومتی ییقمش، اطرافنده خارجی غائله‌لر احداث ایدلمش بر دولتده داخلاً دست استمداد ایله یاپیشیله‌جق هیچ بر صاغلام مؤسسه بولنمادیغی، خلق حددن افزون وعجمیسی بولندیغی بر حریت ایچنده یووارلاندیغی، اتحاد وترقی اعضاسی استانبول وطشره‌ده امور حکومته مداخله‌لرده بولندیغی، اڭ عادی بر شخص بیله اسماع شکایت ایچون صدر اعظمله ملاقات ایتمك ایسته‌دیکی صره‌لرده هیچ بر قیایه چارپمه‌دن سفینهٔ حکومتی اداره ایتمك آز مهارت وهمتمیدر؟ بو بر سیاستك درجهٔ تدبیر وهمتی، یرینه کچن حلمی پاشا قابینه‌سی زماننده ٣١ مارت وقعه‌سنك پاتلایویرمه‌سیله آکلاشلدیغی کبی ینه بو ٣١ مارت حادثه‌سی، آوجی طابورلرینی استانبولدن اوزاقلاشدیرمق ایسته‌مکده نه‌قدر محق وبصیرتکار اولدیغنی میدانه قویمشدر. کامل پاشانك انکلتره وفرانسه صمیمیتنه استناد ایدن مسلك سیاستی مخالفلرنجه‌ده تصویب ایدلدیکنه دلالت ایدن احوالدندرکه یرینه کلن

عبدالحمید طرفندن یلدزده کانون ثانی بدایتنده مبعوثانه کشیده اولنان ضیافتڭ صالونی

مجلس مبعوثانڭ ۴ کانون اول ۱۳۲۴ ده‌کی رسم کشادی (قارشیده لوجه‌ده عبدالحمید طورمقده‌در)

قابینه، کامل پاشانڭ داخلیه ناظری اولان حسین حلمی پاشا طرفندن تشکیل اولندیغی کبی خارجیه نظارتنه‌ده یینه انکلیز محبی اولان لوندره سفیری رفعت پاشا جلب ایدلمشدر.

حسین حلمی پاشا رأس کاره کلدیکی زمان اورته‌لق بوسبتون حال تهیجده ایدی. پردهٔ ریایه بورونه‌رك خلقڭ صفوت وجهالتندن وجمعیتڭ خطالرندن استفاده ایدرك اورته‌یه آتیلان «سربستی» «وولقان» «حقوق عمومیه» «میزان» کبی غزته‌لر آرتق صورتا جمعیت وحقیقتده مشروطیت علیهنده آتشلر پوسکوریورلر ایدی...

معالأسف بولوثيات مناقشه‌یه عقللی اوصلی غزته‌لرده قاریشیور؛ طنين . شورای امت، ميزان ، اقدام . يكى غزته آره‌سنده بى‌نهايه مناقشات دوام ايدوب كيديوردى . آرتق حقيقى وطنپرورلرك قلبلرى بو احوال مؤسفه قارشيسنده قان آغلايور، « بويله نعمت مشروطيته نائل اولدقدن صوكره بربريمزى مى ييه‌جكز؟ » سؤال مأيوسانه‌سيله نه‌يايه‌جقلرينى شاشيرييورلردى ... برآره‌لق مكتب ملكيه طلبه‌سى وساطتيله حسين جاهد وعلى كمال بكلر باريشديرلدى. ينه برآره‌لق اتحاد وترقى جمعيتى ايله فرقهٔ احرارك باريشديرلمه‌سى اميدلرى تحقق ايتمك اوزره ايدى . فقط بوكا غير منتظر برشى مانع اولدى . سربستى غزته‌سى محررى حسن فهمى بك كوپرى باشنده كيجه‌لەين برشخص مجهول طرفندن قتل ايدلدى. جمعيت عليهدارلرى بو حركتى نعم الوسيله اتخاذ ايتديلر . سربستيده جمعيت عليهنده مقالات يازمه‌سندن طولايى حسن فهمى بكك جمعيت طرفندن قتل ايدلديكنى اوكه سورديلر . حسن فهمى بك ايچون « شهيد حريت ! » ديه‌رك مطنطن برجنازه آلايى ترتيب ايتديلر . اورته‌لق آللاق بوللاق اولدى . حقيقتده ايسه جمعيت بو ايشلرده كلياً معصومدى . جمعيت اعضاى حميتمندانك يالكز برنقطه‌ده قباحتلرى واردى . اولوز اولماز كيمسه‌لرى آره‌لرينه آلمشلردى... صوكره‌دن وقايعله آكلاشلديغنه كوره اولسه اولسه بوقتل مسئله‌سى عبدالحميد وآدملرى طرفندن ارتكاب ايتديرلمش . بويله‌جه جمعيته صوك برضربه اورلمق ايسته‌نلمشدر .

بو صره‌ده «اتحاد محمدى» عنوان مبجلى آلتنده پك دنائتكارانه مقصدلرينى ستر ايدن درويش «وحدتى» ملعونيله رفقاسى جاهل خلقك مهرلرينى كاغدلره باصديره‌رق برجمعيت تشكيل ايدييورلر و «وولقان» اسمنده برغزته نشر ايله‌يورلردى. بوكا داخل اولان حمال كروهندن جهلا دوشونه‌يورلردى كه ذاتاً ارباب ايمان قوى برجمعيت معنويه تشكيل ايدرلر و بويله برجمعيت تشكيلنه لزوم يوقدر. حال بوكه نيك وبدى تفريقدن عاجز بيكارجه آياق طاقمك اشترا كيله - صوكره‌دن ديوان حربجه تسميه ايدلديكى كبى - بووولقان جمعيتنك آياصوفيه‌ده يره‌باتانده رسم كشادى اجرا ايدلدى . وآياصوفيه جامع شريفنده برده مولود شريف اوقوندى . وحدتى ورفقاسى آللى يشيللى بايراقلرله سوقاقلرى طولديرديلر .

ارباب بصيرتى قان آغلادان بو احوال آلتنده عبدالحميدك فسادقازانى قاينايوردى . غيرممنون اولانلر، خفيه‌لر، ييلديز آدملرى دولاب ارتجاعى هركسك كوزنى بورون بومناقشه پرده‌سى اوكنده ايسته‌دكلرى كبى چويرييورلردى. قابينه‌نك ايسه هيچ برشيدن خبرى يوقدى . حسين حلمى پاشا ورفقاسى بتون بونفاقلرك، تشنيعلرك ، بهتانلرك ، ولوله‌لرك افقده حاضرلاديغى فورطنه بولوتى كورمك ايچون ذره قدر اثر بصيرت وتدبير كوستره‌ديلر !.. مطبوعات ايسه ابتداى حريتده اونجه خدمات ايفا ايتمش ايكن ، نتيجه‌سى نره‌يه وارەجغنى بيلمه‌يه‌رك اورته‌ده‌كى آتش نفاق وارتجاعى كوروكله‌دى طوردى !.. حاصلى يازيق كه ۳۱ مارت مقرر ايمش !...

❧

بوسنه مارت بدايتنده انتشار ايدن برتاريخچهٔ سياسيدن ، بعض جهتلرينى تعديل ويا طى ايده‌رك ، سطور آتيه‌يى آليورز :

« يوقاريده بحث ايتديكمز وجه ايله ۳۱ مارته قدر مناسبات خارجيه‌مزده تشوش و تردد ايچنده جريان ايتمشدى. بوسنه - هرسك الحاقى ايله بلغارستان اعلان استقلالى غائله‌لرى دولتى اوزون مدت اوغراشديرمش ونهايت اولا بوسنه - هرسك مسئله‌سى مذاكره وتسويه اولنمش ايدى .

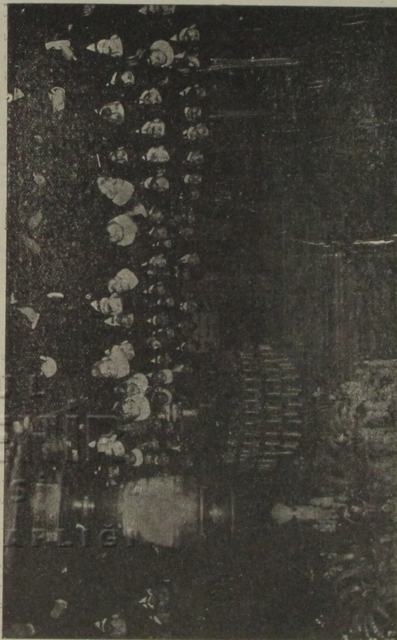
« فقط ۳۱ مارتدن اول ، بوبابده‌كى پروتوقول حالا مجلس مبعوثان عثمانينك مظهر تصديقى اولمامش ايدى . روسيه حكومتى‌ده اولدقجه مهم برمقاومتدن وموسيو ايزوولسكى ايله بارون درەنتال (كه اووقت بوسنه - هرسك الحاقنده‌كى خدمتنه مكافاةً هنوز قونتلقله تلطيف اولنمامش ايدى) آره‌سنده صحائف مطبوعاته دوشه‌جك درجه‌ده اليم برسياسى دوئللو وقوعه كلدكدن صوكره نهايت آلمانيانك متبسم برسيما فقط درشت بردست ايله پترسبورغه اوزاتديغى نصيحت قيلقلى مؤثر برتبليغ اوزرينه روسلرك قلبنده برلين معاهده‌نامه‌سندن صوكره حاصل اولان حالت اليمهٔ روحيه‌يه پك يقين بريأس متهورانه تولد ايده‌رك خواه ناخواه بوسنه - هرسكده‌كى حال وموقع جديد روسيه حكومتنجه تصديق ايدلمشدر . دولت عثمانيه‌جه مخالفت واصرار وقوعنده اك زياده معاونت ومظاهرتى كورلمه‌سى ملحوظ اولان بوقوتده بوصورتله جرمان كتله‌سنه قارشو سرفرو ايتدكدن صوكره تنظيم ايدلن پروتوقولك مجلس مبعوثان عثمانيده تصديق ايدلمه‌سندن باشقه چاره قالمايور ايدى ؛ دولتك نه حرب ايتمكه قوتى كافى . نه‌ده ايچنده بولنديغى حال انقلاب حربه مساعد ايدى . نهايت ملت مجلسى نصف الليله قدر دوام ايدن مذاكرات خفيه نتيجه‌سنده آغلايه‌رق، قلبى التيام ناپذير برياره ايله قانايه‌رق بوپروتوقولى قبول وتصديق ايتدى (۲۳ مارت ۱۳۲۵)

« مع مافيه اوروپاى وسطده‌كى جرمان كوه آهنينك بار تحملفرساسى التنده ازيلن يالكز صاحب مشروع ملك اولمق حسبيله توركيا واسلاولغه تعلق حسبيله روسيه دكل ايدى . صربستان حكومتى‌ده فنا حالده ازلمش ايدى . حتى بز ، سنه‌لردن برى بزدن اوزاقلاشمش اولان ويالكز بزه برارابطه ايله باغلى بولنان برقطعه‌يى غائب ايتديكمز حالده صربلر (بيوك صربستان حقنده‌كى) اميد استقباللرينى فوت اولمش كوريورلردى . بونك ايچون صربلر كنديلرينه هردرلو آتى قاپيلرينى قاپايان بونمايش قوت قارشوسنده بردن بره روى مطاوعت كوستره‌مديلر . عموم صربستانى برغليان استيلا ايتدى . قره‌طاغ دخى بوغليان تأثيرى آلتنده بولندى. محاربه‌يه ، يعنى اوستريا اردولرينك صربستانى چيكنه‌ملرينه رمق قالدى. صربستان ولى عهدى پرنس ژورژ آتش پوسكورييور ، ذاتاً ضبطى كوچ اولان هيجان عموميى تشديد ايليور ايدى . اوستريا بو كوچوك حكومته قارشى سوقيات وتحشيداته مجبور اولدى . وحتى بوسوقيات ايچون صرف ايتديكى ۳۱ ميلون قورون حقنده‌كى مأذونيتى حكومت دها كچنلرده مجلس عموميدن استحصال ايتدى . برمحاربه ظهورنده سيرجى قالمسنه امكان اولمايان روسيه‌نك موقعى ينه نازك‌لشمش ايدى . اوستريا تضييق عسكريسنك برنجى ثمره‌سى صربستان ولى عهدينك حقوق مستقبلهٔ قراليه‌سندن فراغت ايتمسى وايكنجى وقطعى ثمره‌سى‌ده صربستان حكومتنك بووضعيت جديده‌يى ناچار تصديق ايده‌رك برلين معاهده‌نامه‌سندن ۲۵ نجى ماده‌نك طينه موافقت ايلمسى اولمشدر .

« بوسنه وهرسك مسئله‌سنك بدايت ظهورنده انكلتره وروسيه حكومتلرى برقونفرانسله حل اختلاف اولنمسنى ، ۱۸۷۱ ده‌كى لوندره پروتوقولى احكامنه بناءً ادعا ايتمشلر ومحافل عثمانيه‌ده هيچ اولمازسه قونفرانسدن شبه عدالته قريب برقرار صادر اوله‌جغنى مأمول ايدرك بوادعايى ترويج ايلمشلر ايدى . فقط قوت هردرلو عهوده ، هردرلو منطقياته غالب كلديكندن قونفرانس صداسى آفاق سياسيه‌يه انعكاس ايده ايده نهايت ايشيدلمز درجه‌ده ضعيفلادى وارتق دولتلر خصوصى ائتلافلر، مخابره‌لر، محاوره‌لرله بوغدغه‌يى دفعه مجبور اولديلر.

« بلغارستان وروم ايلى شرقينك استقلالى بحثنه كلنجه ، بلغارستان ابتداى مسئله‌ده - هرزمانكى كبى - ساخته تهديدلر وضعيتنى كوستردكدن ، عسكرلرينى حال سفر برى‌يه وضع ايلدكدن صوكره هيچ برشيئك متانت عثمانيه اوزرنده اجراى تأثير وتضييق ايده‌ميه‌جكنى اكلامش ونهايت طرفين بالخاصه تضمينات مسئله‌سنده طوردقلرى يرده اياق صايغه باشلامشلر ايدى .

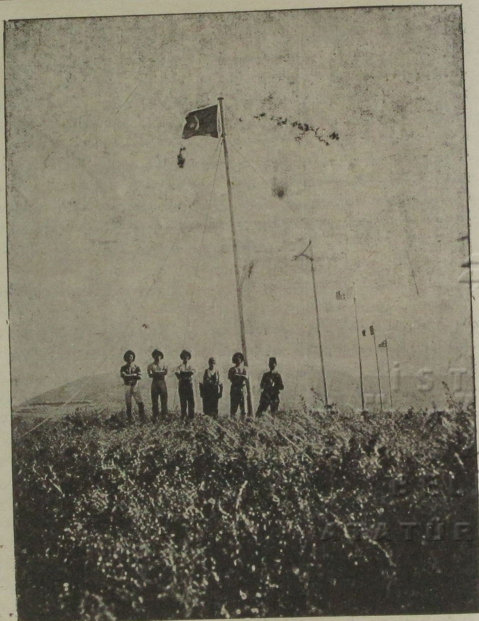
« بوسنه - هرسك مسئله‌سندن برى سياست خارجيه‌سنه استقامت سابقه‌سنى - يالكز بوسياسه‌ٔ عثمانليلغه محبت ومودت پوليتيقه‌سنى‌ده ضم وعلاوه ايدرك - اعاده ايتمكه چاليشان روسيه حكومتى شايان دقت برمهارت سياسيه وبرتكليف مالى ايله ايچندن چيقيله‌ميور كبى كورينن بووضعيت مشكله‌يه برامكان حل وتسويه بخش ايتمش وعينى زمانده بلغارستانك منت وتركيانك محبتنى جلبه موفق اولمشدر . تكليف شو ايدى : توركيايه بلغارستان پاره ويرمه‌يه‌جك ، چونكه بلغاستانك پاره‌سى يوقدر ؛ فقط توركيا روسيه‌يه مديون اولديغى وهرسنه ۳۵۰ بيك ليراسنى مقسطاً تسويه‌يه مجبور بولنديغى تضمينات حربيه دينندن قورتيله‌جق . واقعا بورجمز پك چوق ايدى . بردن بره بوتكليفك قبولى بزم ايچون بيوك بركار صاييلدى . فقط ايشك ايچنه صرافلق حساباتى كيريويرنجه بورجمزك فى الحال نقده تحويلنده اوقدر جسيم بريكون تشكيل ايده‌ميه‌جكى تبين ايتدى . معمافيه هرحالده بومبلغ بلغارستان طرفندن كوچ حال ايله - نره‌دن تدارك ايدله‌جكى هنوز معلوم اولمامق اوزره -

سلانیكده عبدالحمید طرفندن ویریلان ضیافتده مدعولر (رسم گیجه آلنمشدر)

اعطاسنه موافقت ایدیلن مبالغه نظراً حكومت سنیه ایچون كارلی ایدی . روسیه‌یه اولان تقاسیط ودیونمزی نقده تحویل ایتدیكمز تقدیرده الزم (١٢٠) (١٣٠) میلیون فرانق كچه‌جكی اكلاشیلیور ایدی . نته‌كیم بالآخره بو تقاسیطی قارشولق كوسترهرك عقد ایتدیكمز استقراضك مقداری یدی میلیون لیرا اولدی .

مع مافیه روسیه تكلیفنك اساسی قبول ایدلدكدن صوكره تفرعاتی ایكی یوقاری بش آشاغی قبول ایتمكده برزحمت وكلفت قالمایور ایدی . خارجیه نظارتنه هنوز تعیین ایدلمش اولان لونده سفیری رفعت

كریدده سودا لیماننده عثمانلی سنجاغی ایله دول حامیهٔ اربعه بایراقلری

پاشا یاننه برمتخصص مالی آلەرق بومسئله‌یی روسیه‌نك پایتختنده تذكر ایتدكدن صوكره دیكر بعض مهم پایتختلری طولاشه‌رق استانبوله عودت ایلمش ایدی .

« شوحالده بلغارستان ایله حل اولنه‌جق مسائل برطرف اولمش صاییله‌بیلیر ایدی . معمافیه ٣١ مارت وقوعاتنك آره‌یه حیلولت ایتمسی بلغارستان ایله عقد ایدیلن پروتوقولك تصدیقنی سكتهٔ تأخره دوچار ایتدكدن ماعدا بلغارستانك ینه فرصتدن بالاستفاده هجوم ایتمه‌سی احتمالی حاصل اولمش ایدی . وچرناپوشته

وامثالی بلغار غزته‌لری بلغارستانك اووقت حدودی تجاوز ایتمه‌مسنی زبونکشلك ایتمك ایسته‌میشنه حمل ایده‌رك نه‌دن‌شیمدی مقتدار اولمادیغمزه حیرت ایدییورلر. فقطایش تصویر ایدلك ایستندیکی کبی دکلدر. حرکت اردوسنك خارقه‌نما برسرعتله برهفته‌ده استانبول سورلرینه طیانمسی بوقوتك عینی سرعت وموفقیتله اعدای خارجیه‌یی‌ده دفع ایتمکه مقتدر اوله‌جغنه دلالت ایتدیکی ایچوندرکه بلغارستان یالکز اوفق بربلوف یاپمقله ، براز تحشیداتده بولنمقله اکتفا ایتدی. وپروتوقولك امضا ایدلمه‌مسندن یوماً فیوماً متأثر اولدیغنی بیان ایده‌رك اوتذبذب وتشتت دروننده رجال سیاسیه‌مزه - ذاتاً امضاایدلمسی قرارکیر اولان - وثیقه‌یه‌وضع امضا ایتدیردی. شبهه‌یوق. اوصره‌ده اوتشتت واختلال‌اولماسه، حکومتك، حتی مشروطیتك بناسی متزلزل بر حالده بولنماسه ایدی وثیقه‌نك بعض نقاطنی تعدیله موفق اوله‌جق ایدك . فقط بلغار رجال سیاسیه‌سی دفعاتله مجرب‌اولان فرصتجولقلرینی میدانه‌قویه‌رق اووقتکی حال ضعفمزدن انجق‌بوقدر استفاده ایده‌بیلدیلر. دهازیاده مطالبه اورته‌یه چیقمش اولسه ایدیلر شدید برمقابله‌یه اوغرایه‌جقلرینی کندیلری‌ده بیلیرلر ایدی.

« بویله باشمز آلتنده ایکن‌امضاایتمکه‌مجبور اولدیغمز بوپروتوقول‌مجلس مبعوثانه کونده‌ریله‌رك مایسك اوتنجی‌کونی اوراجه‌ده یاپیله‌جق معاملهٔ تصدیقیه‌سی اکمال اولنمش وبو غائله‌ده قپانمش ایدی .

۳۱ مارت وقعه‌سی :

« ۳۱ مارتی تولید ایدن عوامل ومؤثراتی سبب واحده حصر ایتمك یالکز سلطان حمیدك پارمغیله بوفساد یانغیننك اشعال ایدلدیکنی جف‌القلم ادعا ایتمك وتوعات اجتماعیه‌یی قواعد قطعیهٔ ریاضیه ایله حل ایتمك ایسته‌مك اوله‌جنی ایچون‌بویله‌بردعواده بولنیله‌ماز. بوتون شئون کائنات کبی ۳۱ مارت وقعهٔ عظیمهٔ سیاسیه‌سی دخی برچوق اسباب وعناصرك برآرایه کلمسندن وجوده کلمش بر نتیجه‌در. پایتخت اهالیسندن آزچوق صاحب رأی ونفوذ اولان کیمسه‌لردن کیمنك حسن نیته مقرون خطاسی ، کیمنك صریح سوء نیتی ، بعضیلرینك آجیقدن آجیغه ، دیکرلرینك پرده ارقه‌سنده واقع اولان ترتیبات فسادیه‌سی وبالخاصه ییلدیزك مرائیانه پولتیقه‌سی ، «وولقان» لاولرینك شدتله مملکتی استیلا ایتمسنه - وعادتا آزقالسون ملت عثمانیه‌یی انقطاع تنفسه اوغرایه‌رق خاك پاك وطنی واسع بر « پومپه » حالنه وضع ایتمسنه - سبب اولمشدر.

« استانبولك ودها طوغریسی‌هنوز طنوز آیاق سنهٔ حیاتی بیله اکمال ایتمه‌مش اولان مشروطیتك وضعیتنده غریب برتناقض ومنطقسزلق وار ایدی . مشروطیت ، دمداری آرقه‌دن کندینه آتش ایتمکه مهیا سرمست ظفر برادروبه بکزییور ایدی . جسم مشروطیتك‌قلبنك اورته‌سنه خنجر سمنا کنی صوقمق ایچون حرصندن دیش بیله‌ین عدو بی‌امانك برقاچ طیرناغی سوکیلمکله ظن اولندی‌که آرتق مضرتنه تماماً سد چکیلدی . دور جدیدك - ایستر ایسته‌مز - دوچار اولدیغی غفلت عظیمه ایشته بواولمش ایدی . ایستر ایسته‌مز ، چونکه یکی اداره‌یی وجوده کتیرنلر محیط اجتماعیمزك جریانی فوقنه چیقه‌مازلر ایدی . ۱۰ تموزی متعاقب ییلدیز باستیل کبی خاك ایله یکسان ایدلسه ایدی بتون عالم عثمانیت وبتون عالم مدنیت بونی ، مشروطیتی قبول ایتمك کبی براثر عاطفت کوسترمش اولان برپادشاهه قارشو عفو اولنماز برجنایت عد ایلیه‌جك ایدی . تاریخ اقوامك ناظمی منطقدن زیاده وقوعاتدر . کنج ترکلر بوخطای اضطراریلرندن طولایی مؤاخذه ایدنلر حتی اداره‌نك باشنده جبار سلطان عبدالحمیدی بولندیرمق عقله مغایر بر وضعیت اولدیغنی ادعا ایدنلر ۳۱ مارتدن صوکره‌کی دماغلرینه کوره حال وموقعی محاکمه ایدنلردر . حادثهٔ خلعی دها ۱۰ تموزده ایکن وقوعه کتیرمك ، قان دوکمك هنوز هیئتیله طوران ییلدیز محافظلرینه ملتی چیکنتدیرمك واوفه‌جق برسدمه ایله بویوك برتهلکه‌یه کیرمسی ملحوظ بولنان وطنه قارشو اوصره‌ده عادتا اهانت ایتمك اوله‌جق ایدی . وقعه‌نك تفصیلاتنه کلنجه :

« ۳۱ مارته مصادف صالی کونی علی‌السحرساعت سکزده ضابطسز اوله‌رق ایاصوفیه میداننده تجمع ایدن عسکر برطرفده « اتحاد محمدی » جمعیتنك دین وشریعت نامنه واقع اولان اغوا آتی، دیکر طرفدن سرایك اطماعاتی تأثیری آلتنده بولنه‌رق « شریعت ایسترز ! » آوازهٔ مدهشنی شریعتك شدتله منع وزجر ایتدیکی براسراف وتبذیر ایله مترافق اوله‌رق یعنی دشمنه‌مخصوص‌اولان بیکلرجه قورشونی هوایه صیقه‌رق استانبول افاقنده طنین انداز ایتدی. دردنجی آوجی طابورینك بوحرکتنی تاریخ ، مشهور ۶۱ نجی اورته‌دن دها شدید برمحکومیته دوچار ایده‌جکنده شبهه یوقدر . معمافیه بوطابور ایله دها دیکر طابورلره سرایت ایدن فسادی وقتنده کشف ایده‌میه‌جك قدر غفلت وتسامح کوسترنلری وایشی‌دها مبدأنده باصدیرمق خصوصنده عجز وتردد ایچنده بولنانلری تاریخ عثمانی البته تقدیر ایله یاد ایتمیه‌جکدر .

« ایاصوفیه‌ده درویش وحدتی‌ورفقاسنك کسوهٔ ریای دوریشانه‌سیله سوق واداره ایدیلن بوجم غفیر مسلحه پك چوق اراذل التحاق ایتمش وپك چوق ارباب ضلال سونکولرك پارلدیسی اراسنده فرح وفخور طولاشمغه باشلامشلردی . حال عصیان ممتد اولدقجه «شریعت ایسترز» آوازه‌سیله حقیقةً شریعتی الدن قاچیور ظن ایدن دیکر قیشله‌لر افرادی جسته جسته ایاصوفیه میدانه کلوب‌اوراده تفنکلریله اعلان شادمانی‌ایلدکدن صوکره شهره یاییلیورلر ایدی . ضابطسز نفراتك مسلحاً کلوب کچدیکنی کورن ارباب حمیت عمومی بریغما وقتال‌وقوعی احتمال مخوفی وبواحتمال مخوفك حاصل ایده‌بیله‌جکی نتائج داخلیه وخارجیه قارشوسنده تتره‌یورلر ایدی . حربیه نظارتنده بولنوب عصاته التحاق ایتمه‌ین‌عسکر برآره‌لق استعمال سلاح ایله قسم اعظمی‌ارباب فساد اولان ارباب مراق ایله عساکر متجاورهٔ عاصیه‌یی پوسکورتدکدن وحتی برمفرزه سواری عسکری دیوان یولنه قدر کلدکدن صوکره ارتق حکومتك الده هیچ برقوت قالمامش ، بتون استانبول سلطان حمیدك پاره‌سی ایله صاتون آلنمش اولان عصات رئیسی حمدی چاوشك کیف‌وهواسنه قالمش ایدی. عصات اوصره‌ده برنوع طوزاغه دوشورلمش اولان مبعوثلرك اجتماع ایده بیلن قسمی - که یتمشی تجاوز ایتمامش ایدی - نزدنده تسبثاتده بولنه‌رق اولیماتوملرینی اعطا ایدییورلر ایدی . (صدر اعظمی ، حربیه ناظرینی ، برنجی اردو قوماندانی محمود مختار پاشایی ، طاش قشله قوماندانی ایسته‌میز ؛ شریعتی ایسترز ؛ بوحرکته اشتراك ایدنلرك عفونی ایسترز.) طرزنده باشلایان مطالب ، حکومت نفریه‌نك قوت ونفوذی آرتدقجه ، یوکسلیور، زیاده‌لشیور ایدی . احمد رضا بکك عزلنی‌ده ایسترز دیدیلر . صوکره لیسته‌لرله اسامی ویرمکه باشلادیلر. کامل پاشانك تکرارصدارته، ناظم پاشانك حربیه نظارتنه تعیینی طلب ایدلدی. سونکیلرك پارلدیسیله کوزلری قاشمش اولان مبعوثان بوتمنیاتك پادشاهه عرضی ایچون هیئت مرخصه کوندردی. هیئت‌عسکریه سرایه کیتمك ایچون دیشاری‌یه چیقدقدن صوکره محاصرین‌طرفندن تکرار اعاده ایدلدی وایشته‌اوهنکامه‌ده لازقیه مبعوثی ارسلان بك خونخوارانه برصورتده قتل اولنه‌رق مبعوثان دائره‌سی اشکینده یره دوشدی ، مجلسه هرطرفدن قورشون یاغمغه باشلامش ایدی. برمدت صوکره مجلسه‌کلن عدلیه ناظری ناظم پاشا عینی عاقبته اوغرادی ؛ طوپجی فریق رضا پاشا یاره‌لندی وآرتق ملت‌مجلسی حمدی چاوشلرك ؛ بلوك امینی محمدك ، قاجی اوسته‌سی عارف وسائره‌نك بازیچهٔ هوساتی اولدی .

« نهایت‌هیئت‌مخصوصهٔ مبعوثان مابینه کیده‌بیلدی . بیك زحمتله باش‌کاتب جواد بك برجت امان اوله‌رق مجلسه قدر کتیرلدی . عسکر سلام شاهانه ایله تلطیف و حربیه نظارتنه ادهم پاشا تعیین اولندی . ارباب فسادك واقعا تماماً مقصدی حاصل‌اولمامش ایدی ؛ فقط سلطان‌حمید حالا بوحرکته قارشو یبانجی طاورانه‌رق عصاتك آرزولرینی اسعاف ایتمامکله برابر اونلرك رد ایده‌میه‌جکلری بر ذاتی انتخاب ایتدی .

« صدارت ایچون‌ده براز تردددن‌صوکره هیچ برطرفك اعتراضنه اوغرامیه‌جق برذات ، یعنی خارجیه ناظری توفیق پاشا ایرتسی کون انتخاب اولندی . عصیانك ممالك عثمانیه‌نك هر جهتنجه درجهٔ تلقیسنه کوره بو انتخابده ثبات و اصرار واقع اوله‌جق ایدی ؛ ارتجاع هر طرفده غلبهٔ کامله احراز ایتمش اولسه ایدی ، توفیق و ادهم پاشالرك رأس کارده ابقا اولنمه‌لری محتمل دکل ایدی .

كريد الحاقی عليهنده سلطان احمد و آياصوفيه‌ده ميدانلرده عقد ايديلن ميتنغ

« صالی كونی آقشامی ادهم پاشانك حربيه نظارتنه تعيينی استبشار ايدن بيكلرجه عاصينك كويا اظهار مسرت ايچون سوقاقلرده هوايه آتدقلری مليونلرجه فشنك استانبولك هر جهتنی خوف و دهشت ايچنده براقدی . ايرتسی كونی غزته‌لرده كوريلن « ذات حضرت ظل اللهی » كبی تعبيرات بر كيجه ظرفنده‌كی تخريباتك درجهٔ وسعتنی ارباب تيقظ نظرنده تجلی ايتديردی ،

« فقط كوزلری قان چناغنه دونمش اولان عصاة بو قدرله قالمادیلر . نامليرندن چيقان قورشونلرك تصادفاً اولديروب ياره‌لدیكی يوزلرجه كيمسه‌لردن ماعدا مكتبلی ضابطلردن يتمش سكسان قدرينی و ازجمله حربيه نظارتنده سواری ضابطی اسپاتاری افندی ايله سرايده سلطان حميدك كوزی اوكنده آثار توفيق زرهليسی قبودانی علی قبولی بك كبی حميتلی بر ذاتی خونخوارانه بر طرزده اولديرديلر . طنين و شورای امت يغما ايدلدی . بر چوق حقيقی وطنپرورلرك حياتی تهلكه‌يه معروض اولدی . وبالضروره كيمی اختفا و كيمی حياتنی قورتارمق ايچون ممالك اجنبيه‌يه فرار و اورادن سلانيكه التجا ايلديلر . سلطان حميد حرّ آدملرك مركز دماغيسنه مدهش بر ديجك ايندیرمش و اونلری چيل ياوروسی كبی طاغيتمش ايدی .

« مجلس مبعوثان چهارشنبه كونی انعقاد ايده‌مدی . واقع اولان دعوت عاجله اوزرينه پنجشنبه كونی اعضا جوارح اصليه‌سی كسيلوب پارچه‌لانمش اولديغی حالده طوپلاندی ؛ اوريلان ديجكك حاصل ايتديكی سرسملك سببيله حالا ماهيت عصيانی تقدير ايده‌مين مجلس ، ولايته « مشروطيته خلل كلمامشدر » مألنده بر تلغرافنامه يازديرمقله آسايشه خدمت ايديورم ظننی ، خالصانه ، بسلدی . توفيق پاشانك رياستی آلتنده بولنان حكومت‌ده عينی خالصيت فكريه ايله مشروطيته بر شی واقع اولمامش ظننی حصوله كتيرمكه چاليشيور ايدی . فقط مشروطيت پايدار ايسه ، مشروطيت تهلكه‌ده دكل مألنده اخباراته لزوم وار ايدی ؟ طشره و بالخاصه روم ايلی فوران ايتدی . هر طرفدن حكومت غير مشروعهٔ مركزيه‌نك طانمادیغنه دائر پروتستولر ياغدی ؛ بتون مأمورلر يكی ناظرلرله مخابراتدن امتناع ايتديلر ؛ روم ايلی « قان ! قان » ديه باغريور ، هر ذرهٔ خاكی مجسم بر انتقام كسيليور ايدی . اوچنجی و ايكنجی اوردولرك ناصل و نه صورتله اولديغنی تعيين ايديله‌مه‌ين

٣١ مارتده آثار توفيق زرهليسی سواريسی علی قبولی قبودانك نفرات عاصيهٔ بحريه طرفندن يلديزده عبدالحميدك كوزی اوكنده قتلی

برتأثير ساحرانه ايله عادتا كنديلكلرندن طوپلانوب قالقديلر ؛ بلغارلر و روملر دخی داخل اولديغی حالده بيكلرجه كنج و فداكار كوكللی غزای اكبر حربت ايچون اياقلانوب اردويه التحاق ايتديلر . اون كوندن

آز برزمان ظرفنده حرکت اوردوسی استانبولی قوشاتمش ، جمعه سلاملغندن صوکره داود پاشایه کیدن سواری عسکری اوزرینه آتش بیله ایتمشلر ایدی .

«حریت اردوسی قوماندان ورفقای حماسی هم پایتختی مهما امکن آز فداکارلق ایله اشغال ایتمشلر ، هم سلطان حمیدک خلعنه اردونک قاریشمایه‌جغنی بابیانامه اعلان ایتمکله مهم براثر سیاست وفطنت ابراز ایتمشلرایدی. وقتاکه قوای عاصیه‌نك قولی‌قنادی قیرلدی‌ویلدیز برنفس متنفسك فرارینه میدان ویرله‌یه‌جك صورتده قوشاتلدی ؛ مظفر اردو کندیسنك ناظم دکل ، خادم سیاست دولت اولدیغنی اثبات ایچون قوهٔ سیاسیهٔ دولتك اتخاذ ایده‌جکی قراره منتظر اولدی ؛ بوصورتله تاریخمزده پارلاق برصحیفه اشغال ایتدی .

« حریت اردوسنك زیر حمایتنده دها سربست مذاکرات اجرا ایتمش اولان مجلس عمومیٔ ملی (اعیان ومبعوثان) برقاچ کون آیاستفانوسده اجتماع ایتدکدن صوکره نیسانك اون دردنجی صالی کونی ینه اسکی دائره‌سنه عودت وایلك ایشی محمود شوکت پاشا طرفندن اجرا ایدیلن حرکات عسکریه‌یی وهرطرفدن تمنیٔ خلع وتأدیب ایله کوندریلان تلغرافنامه‌لری مذاکره ایتمك ایدی . شیخ‌الاسلام ضیاءالدین افندی حضرتلری برنمونهٔ عدالت وبلاغت اولان تردیدلی برفتوی ویردکدن صوکره مجلس مبعوثان ، اهل حل وعقددن اولدیغنك ذکر اولنان فتواده مصرح اوله‌سی حسبیله ملتك حقوق نامنه سلطان حمیدی خلع وولیعهد حضرتلرینه سلطان محمد خان خامس حضرتلری عنوان مبجلیله حربیه نظارتنده ایفای بیعته ، اتفاق آرادن برایکی رأی آز براکثریت ایله قرار ویردی . درعقب برهیئت مبعوثه خاقان سابق ، دیکری‌ده خاقان جدید نزدینه اعزام اولنه‌رق وقوع‌حال اشعار اولندی. ممالك عثمانیه‌نك‌ده هرطرفنه تدبیرات‌اجرا ایدیله‌رك وکلا واعیان ومبعوثان وامرا ورجال حربیه نظارتنده شهریار جدیده عرض بیعت ایلدیلر. یوم مذکورك کیجه‌سنده سلطان حمیدك درسعادتده بقاسی جائز کوریله‌میه‌رك خصوصی قطارله محافظاً سلانیکه اعزام اولندی ...

آطنه وقعه‌سی :

« استانبول ۳۱ مارتك ضربهٔ الیمی آلتنده ایکلر ایکن آطنه‌ده‌ده برسوزی خلق مملکتی مدهش بر قصابخانه‌یه چویرمکده ایدی . حکومت هریرده اولدیغی کبی اوراده دخی مفقود ایدی ؛ حریتك معنای حقیقیسنی ادراکدن عاجز اولانلر بوکلمه‌یی یکدیکری علیهنده برسلاح تجاوز مقامنده استعمال ایدیورلر ایدی ؛ ایکی طرف آره‌سنده‌کی کرکینلك او درجه‌یه واصل اولمش ایدی‌که اوفاجق بر تصادم الك مدهش بر یانغین شراره‌سنی حصوله کتیرمکه کافی کله‌جك‌ایدی . نته‌کیم بویله اولدی . عادی بر وقعهٔ جنائیه ایکی عنصرك یکدیکرینك قاننه صوصامشجه‌سنه بربرلرینه هجوم ایتمه‌لرینی انتاج ایتمشدر . حکومتك، قوماندانلغك لازم کلن متانتی کوسترمه‌ملری ، عسکرك آزلغی ، طرفینك جوشغونلغی مملکتك‌یانغین‌ایله ، قتل‌ایله ، یغما ایله خرابه‌زاره دونمسنه کفایت ایتدی ؛ درحال والی و قوماندان تبدیل . عسکر ارسال ایدلدی ، متعاقباً ادارهٔ عرفیه اعلان ایدیله‌رك مجرملرك تحریسنه باشلاندی . اتخاذ اولنان تدابیر سیاسیه ثمره‌سیله مرسینه قدر کلمش اولان سفائن اجنبیهٔ حربیه‌نك مداخلهٔ انسانیتپرورانه‌سنه بیله محل براقیلمدی . مجلس مبعوثان برهیئت مخصوصهٔ تفتیشیه کوندردی ، حکومت جانبندن‌ده دیکر برهیئت اعزام اولندی . دیوان حربلر سرعتله حرکت ایدرك برنجی‌قافلهٔ محکومینی اعدامه محکوم ایلدی وجزا همان تطبیق ایدلدی . فقط‌ایکنجی بر قافلهٔ محکومین سببیله باب‌عالی و ارمنی پطریقخانه‌سی آره‌سنده شایان تأسف بر اختلاف ظهور ایدرك اوزون مدت بر کشمکش دوام ایتدی . نهایت بوسوء تفهم ده قالقه‌رق پطریق استعفا نامه‌سنی استرداد ومملکت سکون و صلاحه عودت ایتمش ، حتی اخیراً ولایتدن ادارهٔ عرفیه دخی‌قالدیرلمشدر .

ارضرومده :

« ارضرومده‌ده دیکر بر ارتجاع مقدمه‌سی حس اولنمش‌فقط وقت و زماننده اوکی آلنمغه موفق اولنه‌رق قوماندان یوسف پاشا درسعادته جلب و بوراده دیوان حرب طرفندن بعدالمحاکمه اعدام اولنمشدر . آناطولینك و عربستانك اوته‌سنده بریسنده ارتجاعی آکدیرر بعض مقدمات ظهور ایتمش ایسه‌ده حریت اردوسنك عکسی مظفریاتی و پادشاه جدیدك جالس‌تخت عثمانی اولمسی بوقبیل استعدادلرك چابوجق برطرف اولمسنی تأمین ایلمشدر .

۱٤ نیسان ۱۳۲۵ تاریخندن صوکره :

« عهد سلطنتلری « ملت ، پادشاه بولور ؛ فقط پادشاه ملت بوله‌مز . » کلام حکیمانه‌سی ایله ابتدا ایدن سلطان محمد خان خامس حضرتلری اوتوز بوقدر سنه‌لك حیات معززینی تضییقات ظالمانه ایله کچیره‌رك ظلمك نه قدر آجی اولدیغنی کندی نفسلرنده تقدیر ایتدکلری ایچون کندیلرندن عدل و انسانیتدن باشقه برشی بکله‌نه‌میه‌جکی طبیعی ایدی . الیوم ملت عثمانیه عالی‌قلبلی ومشروطیتپرور برپادشاهه مظهریتله بختیاردر .

« پادشاه جدید ، اول امرده اهالی‌ایله هرصورتله تماسده بولنه‌رق احوال مملکته بالذات پیدای اطلاع ایتمکه باشلادیغی کبی خاندان سلطنت آراسنده دور سابقده صاچلمش اولان تخم تفرقه‌یی رفع ایتمشدر . یکی پادشاه بدایت سلطنتلرنده حرکت اردوسی مجروحین غزاتنك بالذات استفسار خاطرلرینه مسارعت بیورمشلردر ، بالآخره جمعه سلاملقلرینی هر هفته‌آیری برجامعده اجرا ایده‌رك چوقدن بری متروك قالمش برعادت مستحسنهٔ دیندارانه‌یی اجرا بیورمشدر . پادشاه حضرتلری طشره‌یی دخی پك یقیندن کورمك امل حکمدارانه‌سیله هرکیی ، بروسه‌یی ، ازمیدی زیارت ایتمشلر ، عثمانلی دونماسنه ایکی دفعه رسم کچید اجرا ایتدیرمشلر ، وکذلك ۱۰ تموزده اجرا ایدیلن مطنطن شنلکاره حر بر ملتك حرپادشاهی صفتیله و کمال مسرت وشوق ایله اشتراك بیورمشلردر .

« حریت اردوسی درسعادتی تسخیر ایلدکدن صوکره بالطبع ایلك ایشی حرکت ارتجاعیه‌یی وقوعه کتیرنلری تأدیب اولمش ایدی . اختلالك ایکی صفحه‌سی وار ایدی : عسکری، ملکی . درعقب تحقیقات هیئتلری عسکرلك وظیفه‌سنی پامال ایتمش اولانلر حقنده الك زیاده وفقط الك ضروری برشدت کوستردیلر . اختلالك ملکی جهتنه کلنجه بوباده‌کی تحقیقات دهازیاده تعمیق ایدلمك اقتضا ایلیور ایدی . عسکر اختلالجیلرك یالکز اختلاله اشتراکلری مجرمیت ومحکومیتلری ایچون کافی ایدی . بناءً علیه مجلس مبعوثانی تهدید ایدن حمدیلر ، تفنکجی عارفلر وبیکباشی یوسف افندی ودها سائرمحکومین جنایتلری ارتکاب ایلدکلری موقعلرده کوپری باشنده ، بایزید میداننده ومجلس مبعوثان اوکنده صلباً اعدام ایدلدیلر .

« توفیق پاشا مقام صدارتده موقتاً ابقا اولنه‌رق نهایت ینه وقعهٔ ارتجاعیه‌نك اسقاط ایتدیکی حسین حلمی پاشا مقام صدارته تکرار اقعاد وتجربه وناموسی مسلم اولان توفیق پاشایه لونده سفارتی توجیه ایدلدی . یکی قابینه‌ده مبعوثاندن آریستیدی پاشا اورمان ومعادن وزراعت نظارتنه ، نائل‌بك معارف نظارتنه تعیین اولندیلر . بحریه ناظری عارف پاشاده ارتجاعه رغماً اعاده ایدلمش ، حربیه نظارتنه ایکنجی اردو قوماندانی صالح پاشا تعیین بیورلمشدر . استانبولده ارتجاع هر صورتله چیکنه‌نمش ، مقهور اولمش ایدی .

« ادارهٔ عرفیه آلتنده بولنان استانبول برادارهٔ مسعوده آلتنده یشایور ایدی . سوقاقلرده بدایت حریتدن بری ایشیدیلن طبانجه سسلری قالمامش ، لزومسز نمایشلر کسیلمشدی . ادارهٔ عرفیه‌دن تتره‌ین یالکز صنادید استبداد اولمش ایدی . بونلرك برقسمی طوغریدن طوغری‌یه ۳۱ مارت حادثه‌سنده مدخلدار اولانلر ، دیکرلری

حركت اوردوسی پیشدارلری آیاستفانوس جوارنده

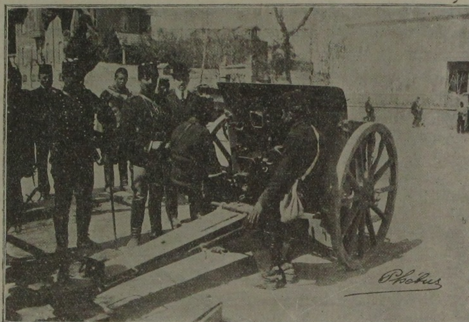
دور حمیدینك الك مهم استنادگاهی بونلر ایدی . وقعه‌ده الی اولانلر اعدام ایدلدی (اعدام اولنانلر ایچنده — افراد عسكریهٔ عاصیه‌دن غیری — رؤسای ارتجاع شونلردر : درویش وحدتی ، اندرونلی مصطفی ، ناظری نوزی ، چركس محمد ، جوهر اغا ، ارضرومدن جلب ایدلمش اولان یوسف پاشا — كه ارضروم وقعه‌سندن طولایی محكوم ایدلمش ایدی — قیپجی مصطفی ، بهجت پاشا زاده حقی ، میرالای طوپال اسماعیل بك وسائره) دیگر برقسمی مختلف جزالرله ترهیب وتأدیب ایلندیلر : (مراد بك ، خواجه راسم ، علی كمال ، مولان زاده رفعت كبی ..) بونلركده بعضیسی فرار ایتمش ، دیگرلری دردست اولنه‌بیلمش ایدی . علی كمال بكك ژورناللرینك نشر ایدلمسی ودها سائر وثائقك میدانه چیقمسی تعقیب ایدلمش اولان مقاصد لئیمه‌یی انظار امته وضع ایلدی . ودیوان حربلر پك چوق ذواتی ، وحتی عبدالحمیدك مصاحبلرندن نادر اغانی بیله تخلیه ایده‌رك بی طرفلقلرینی اعلان ایتدیلر .

« ادارهٔ عرفیه‌نك — الهٔ تأدیبنه اوغرایانلرك دیگر قسمنه گلنجه اونلرده بدایت حریتدن بری « آطه مسافرلری » دیه یاد ایدیلن دور استبداد حمیدی وكلاسنك برقسمی ایله سوء شهرتلری ، ژورنالجیلقلری پك متعارف اولان بعض سرآمدان استبداددن عبارت ایدی . اونلركده درسعادتده بقالری بحق جائز كوریله‌میه‌رك جزایر بحر سفیده سوق واقامه اولندیلر . ٣١ مارت حادثه‌سنده تعصب وپاره ایله اغفال ایدلمش اولان افراد عاصیه‌ده طاقم طاقم ، زجراً یول انشا آتنده استخدام ایدلمك ایچون روم ایلی‌یه سوق اولندیلر .

« دیگر طرفدن فتح اولنان ییلدیز قلعه‌سنك هرطرفی تفتیش وتحری وبتون گوشه‌لرنده بوجاقلرنده تراكم ایدن یوزلرجه صندوق ژورناللار حربیه نظارتنه نقل ایدیله‌رك اوراده تصنیفنه مباشرت اولنمش وبرطرفدن‌ده باغچه عموم زواره كشاد اوله‌رق ٣٣ سنه‌دن بری مملكتی قبضه‌سنده طوتان خاقان سابقك حیاتی حقنده دیلدن دیله طولاشان روایاتك حقیقتدن دخی دون اولدیغی نظرلرده تجسم ایتمشدی .

مجلس مبعوثانك فعالیتی :

« قوهٔ تشریعیه‌مز دها ایلك سنه‌سنده بولندیغی وحنوز وظائفه لایقیله آلیشه‌مادیغی ایچون ٣١ مارتدن اول

بك اوغلنده تقسیمده حركت اوردوسی طوپلرندن بری

كچن مدت اجتماعی اهمیتلی برثمره ویرمش . بو درت آیلق زمانده امور داخلیه‌سنی تنظیم وبعض متفرق شیلری مذاكره ایتمك ایله‌ و اكثر اعضانك لزوملی لزومسز ویردكلری تقریرلر ایله مشغول اولمشدی . فقط حادثهٔ ارتجاعیه ایله یكرمی گون قدر هیچ چالیشه‌مادی . بونی متعاقب خلع قرارینی اعطا ایله باشلایان مساعیسی صوك آیلر ظرفنده تزاید ایلدی . حیات مملكته تعلق ایدن پك مهم قانونلر تنظیم اولندی . بونلرك برنجی درجه‌سنده قانون اساسینك برقسمنك تعدیلاتنی ذكر ایده‌بیلیرز .

« مجلس مبعوثانی اشغال ایدن مسائل مهمه‌دن بری‌ده مستشارلر مسئله‌سی اولدی . « خلقمز گنج ناظرلره تحمل ایده‌مز ، اسكی ناظرلر ایسه مشروطیت قواعدینی حوصله‌لرینه صیغدیره‌مورلر » دینیله‌رك ایكیسی اورته‌سی برشی ایجاد ایدلمك ایسته‌نلدی . فقط بو تشبث مثمر اولمادی . مع مافیه صوكره‌لری طوغریدن طوغری‌یه گنجلر قابینه‌یه گیردیلر . وبویله‌جه ابتدا انظار ناخوش گورین شیلره تدریجاً افكار عمومیه‌جه استیناس حاصل اولدیغی گورلدی . مالیه نظارتنه جاوید ، داخلیه نظارتنه استحصال حریتده روم ایلیده خدمتی گوریلن طلعت بكلر گتیرلدیلر . استانبول مبعوثی حلاجیان افندی‌ده نورادونكیان افندینك یرینه نافعه وتجارت نظارتنه تعیین اولندی .

« مجلس مبعوثان متمادیاً ، مستعجلاً قانونلر یتشدیریبور ایدی . بعضاده مطبوعات و اسپیرتو وتدقیقات قانونلرنده اولدیغی كبی لزومندن زیاده عجله ایدیبور ایدی . مطبوعات قانونی ٣١ مارتدن اول مطبوعاتك برقسمی طرفندن طوتیلان مسلك سقیمك افكار عمومیه اوزرنده مطبوت علیهنده شدید برجریان حصوله گتیرمش بولنمسی حسبیله براز شدتلی احكام ایله قبول ایدلدی .

« صوكره برده دور سابقك بول بول معاشلریله حالا یرلرنده اوطوران وسوء احوالی مشهود اولان و لزومندن فضله اولوب دائره‌لری طولدیران مأمورلره قارشی تنسیقات قانونی یاپلدی . فقط بوقانونك عدالته ومرحمته تماميله توفیق ایدلمسی ومقتضای سیاستكده گوزه‌دلمسی لازم ایدی . فقط مع الأسف بونجه

اعتنالرله برابر قلمه آلنان قانون بوايكى قضيه‌يى جمع وتأليفه موفق اوله‌مدى. ايش مجلس مبعوثانك ايكنجى دورهٔ اجتماعيه‌سنه قدر اوزادى وتدقيقزدكانك واويلا وشكاياتى آنجق بر «تنسيقات قانونى ذيلى» تنظيم ايديله‌رك نهايت بولدى .

« تصفيهٔ رتب قانونى‌ده عينى بر لزومك تأثيرى . عينى بر احتياجك سوقيله مجلس مبعوثانه سوق اولندى . بو قانون صرف هيئت عسكريه طرفندن تطبيق ايدلدى .

« اجتماع قانونى ، جمعيتلر قانونى دخى مجلسى خيلى اشغال ايدن قانونلردن اولدى . بالخاصه مليتلر اساسى اوزرينه جمعيتلر تشكيلنى منع ايدن دردنجى ماده اوزرينه شيمدى ملت نامنه جمعيت تشكيل اولنمايور . فقط بعض عناصرجه مختلف عنوانلرله ينه تعقيبندن كيرو طورولمايان مقاصد تعقيب اولنه‌بيلور .

يمن :

« مجلسك ايلك ١٣٢٤ سنه‌سى اجتماعنده مذاكره ايديلوب داخليه ناظرى طلعت بكك مسئوليتنى درعهده ايدرك تأخيرينه موفق اولديغى مسائلدن برى يمن مسئله‌سى اولمش ايدى .

« روم ايلى احوالى يمن جهتنه سوقيات عسكريه اجراسنه قطعياً مانع اولديغى حقنده قوهٔ اجرائيه رئيسى طرفندن واقع اولان تأمينات قطعيه اوزرينه يمن مسائلنى تدقيقه مأموراً تشكل ايدن قوميسيون حكومتك لايحه‌سنده درج ايدلمش اولديغى وجهله متأملاً و خواه ناخواه صنعا سنجاغى حقنده بر ادارهٔ مخصوصه وضعنه موافقت ايتمك اوزره بولنيور ايدى . فقط يكى ناظر جدى بر غيرت صرف ايدرك او صره‌ده ظهور ايدن «متمهدى شيخ ادريس» غائله‌سنى برطرف ايتمك اوزره يمنه عسكر سوقنه موفق اولدى و بو عسكر بر غريبهٔ يمانيه اولمق اوزره يمنه حرب و تنكيل ايچون دكل صلحى تبشير ايچون كيتدى . يمن پولتيقه‌سنك شيمديكى حالده برنجى صفحه‌سى ، يعنى تسكين اسايشه متعلق مقدمه‌سى حاصل اولمشدر . فيمابعد اصلاحات جديه ايچون واسع بر ميدان آچيلمشدر .

« بو اصلاحاتك امور نافعه‌يه تعلق ايدن برقسمى يعنى صنعا خطك عمليات ابتدائيه‌سى حقنده‌كى مقاوله‌نامه‌يى مجلس مبعوثان قبول ايلدى . شيمدى يمنده بو خط ايچون كشفيات مقتضيه اجرا ايديليور .

كريد :

« مجلس مبعوثان يالكز امور داخليه ايله دكل ، وسيله‌لر ظهور ايده‌رك مناسبات خارجيه ايله‌ده اشتغال ايتدى . بوسنه و هرسك و روم ايلئ شرقى مسئله‌سندن ماعدا برده كريد مسئله‌سى ظهور ايتمش ايدى . دول اربعهٔ حاميه جزيره‌يى يونانستانه طوغرى اماله ايتمك پولتيقه‌سنى تعقيبا ١٩٠٨ سنه‌سى تموزنده بر سنه صوكره جزيره‌يى تخليه ايده‌جكارينى وعد ايلمشلر ايدى . جزيره اهاليسى بالقان وقوعاتنك ظهورينى متعاقب بيانمه قاچنجى دفعه اوله‌رق ينه يونانستانه الحاق ايتدكارينى اعلان ايتمشلر ايديسه‌ده دول اربعه‌نك ممانعتى اوزرينه ١٩٠٩ تموزينه (١٤ تموز) تأخير قرار ايلديلر . مجلس مبعوثان بوتخليه‌يى متعاقب وخيم و بلكه‌ده غير قابل تعمير احوال ظهور ايتمسى احتمالنى درپيش ايدرك بر استيضاح تقريرى ويردى و حكومته كريد ايچون واقع اوله‌جق تشبثاتنده بوتون قوتيله ظهير اوله‌جغنى يكزبان اوله‌رق اعلان ايتدى .

« بونكله برابر كريدليلر حكومت عثمانيه‌نك تشبثاتنى لطيفه ظن ايتديلر ؛ دولتلر سوزلرينى طوته‌رق جزيره‌يى تخليه ايتديلر . فقط كريدليلرده درحال يونان بايراغنى چكديلر . بو حاله قارشى بوتون ملت عثمانيه بحق متأثر اوله‌رق قيام ايتدى . دولت برطرفدن دول اربعه‌يى ايفاى وظيفه‌يه دعوت ايتدى . ديكرطرفدن يونانستان اوزرنده بحق اجراى تضييقات ايلدى . مناسباتك انقطاعنه و حتى محاربه وقوعنه رمق قالمش ايدى . نهايت يونانستاندن

كريددن قطع علاقه ايتمش اولديغى تأميناتى متضمن بر تعهدنامه اخذ اولندى وفورطنه براز سكون بولدى .

« ديكر طرفدن دولتلرده اخطارات لازمه‌ده بولندقدن صوكره عسكر چيقاره‌رق مجدداً ركز ايدلمش اولان يونان بايراغنى اينديرديلر . دور مشروطيتك بوموفقيتى عثمانليلر اوزرنده پك زياده حسن تأثير حاصل ايلدى .

« مع مافيه يونانستانك تضييق عثمانى آلتنده قيورانمه‌سى داخلاً برفساده سبب اولدى . ضابطان عسكريه ميرالاى زورباس قوماندانسى آلتنده اولدرق عصيان ايدوب قرالى ، مجلس مبعوثانى ، هيئت وكلايى تضييق ايتديلر . برچوق قابينه‌لرده كيشدى . وولى عهدى باش قوماندانلقدن تبعيدايله خاندان قرالى‌يى فنا حالده رنجيده ايلديلر . مع مافيه مقصد اصلى كريد اولديغنه نظراً جزيره‌ده‌كى وقوعاتك هربرى آتنه‌يه كمال اهميتله انعكاس ايديور ايدى . بحريه‌لى تيپالدوس وقعه‌سى ، غزته‌لرك تعطيل نشريات ايلمسى كريدده‌كى چالقانتينك صفحات مختلفه‌سنى ارائه ايليور ايدى . نهايت كريددن كونديريله‌جك مبعوثلرك آتنه مجلس مبعوثاننه قبول ايدلمه‌يه‌جكنه دائر يونانستان حكومتى جانبندن كرك دولتلره وكرك حكومت عثمانيه‌يه تأمينات ويرلدى . مع مافيه كريد مسئله‌سنك صوك سوزى هنوز ويرلمش دكلدر . وحكومت عثمانيه غافل قالمامه‌ليدر .

« مجلس مبعوثانمزدن بر هيئت طلعت بكك تحت رياستنده ايلك اوزره انكلتره پارلامنتوسنى زيارت ايتدى . وبوهيئت عثمانلى پارلمنتوسنى و عثمانليلغى اوروپا نظرنده تجسم ايتديرمكه موفق اولدى . اووقته قدر پك چوق كيمسه‌لر پارلمنتومزى چوجوق اويونجاغى عد ايديورلر ايدى . فقط رأى العين واقع اولان مشاهده‌لرى اوزرينه عثمانلى مبعوثلرينكده ديكر مملكتلر مبعوثلرينه مشابه اولدقلرينه يقين حاصل ايتمشلردر . مبعوثلرك بوسياحتى بالخاصه فرانسه وانكلتره افكار عموميه‌سنك ادارهٔ جديده‌يه انجذابنه حسن تأثير ايتمشدر .

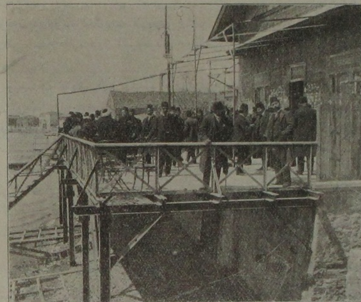
« مجلس مبعوثانك دورهٔ اجتماعيه‌سى . كوريلن احتياجه مبنى برقاچ دفعه تمديد ايدلمش ونهايت اغستوسك ايلك هفته‌سنده طاغلمشدر . مدت تعطيليه‌ده قوهٔ اجرائيه‌نك بومدت ظرفنده اشتغال ايتديكى الك مهم مسائل داخليه يمن مسئله‌سى و هموند قبيله‌سنك تأديبى كبى شيلردر . يمن احوالنى بالاده حكايه ايتدك ، موصل وسليمانيه حواليسنده اينه دوام ايدن تعقيبات جديه ثمره‌سيله يقينده او جوارده اعادهٔ سكون ايديله‌جكى مأمولدر .

« شمالى ارناوودلقده‌دخى بعض ناخوش حادثات ظهور ايتمش وتعقيباته جاويد پاشا كمال اهميتله دوام ايلمش ايسه‌ده او طرفده‌كى غائله هنوز كلياً برطرف اوله‌مامشدر .

« ارناوودلقدن بحث ايدرايكن آرناوودلر بيننده لاتين ويا عربى حروفنك استعمالنه دائر ظهور ايدوب اپى بادئ اختلاف اولان ارناوودجه حروف بحثنى ذكر ايتمامك ممكن دكلدر . بواختلافك حسن صورتله تسويه‌سى تمنى اولنور .

« دورهٔ تعطيليه اثناسنده تنظيم وتطبيقنه ابتدار وثمرات سكونپرورانه‌سى اقتطاف ايديلن چته‌لر قانوننددن بحث ايتمامك ممكن دكلدر . روم ايلى احوالنه مطلع اولانلرك كافه‌سنجه مسلم اولديغى وجهله بو قانون تطبيقات اثناسنده كوستريلن بعض اوفق تفك نقايصدن صرف نظر ايدلديكى حالده روم ايلده شقاوتك كوكنى قوروتمق ايچون براكسير حياتدر . واقعا استثنائى برقانوندر . فقط استثنائى احوال ايچون استثنائى قانونلر ياپمقدن باشقه چارهٔ سلامت يوقدر . هندستانده ، جزايرده وسائر مستملكاتده بوقوانين استثنائيه قوانين دائمه وعاديه حكمنه كيرمشدر .

« شقاوت ديدنجه آيدنده‌كى چاقيجيى ذكر ايتمه‌دن كچيله‌مز . دور سابقده مأمورين حكومتدن كورديكى معاونت سايه‌سنده نزييد نفوذ وعونه ايتمش وبرمدت ايچون عزلتكاهنه چكيلمش اولان بوشقى

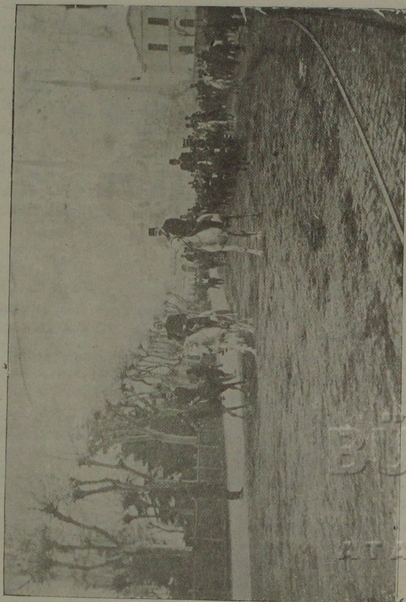
كچن نيسان بدايتلرنده آياستفانوسده ياط تلوبنده طوپلانان مجلس ملى

كچن ياز ناصلسه جزاى لايقنى كوره‌جكندن توهم ايدەرك دكرلى برضابط ايله بعض نفراتى شهيد ايتدكدن صوكره اوقدرمساعى‌يه وچته‌لر قانونك ايدين ولايتنده تعقيب ايدلكده بولنمسنه رغماً بوشرير حالادردست اولنه‌مامشدر .

مجلس مبعوثانك ايكنجى دوريۀ اجتماعيه‌سى :

« تعطيل زماننده موافقت حضرت ملوكانه اوزرينه مجلس مبعوثان آياصوفيه‌ده‌كى اسكى دائره‌دن اورته‌كويده‌كى محتشم، مطنطن چراغان سراينه نقل ايدلمش وسرايك مجلس مبعوثان اوله‌جق صورتده هردرلو ترتيبات داخليه‌سى اكمال ايدلمش ايدى . ايشته ايكنجى دورۀ اجتماعيه‌نك كشادى بوسرايك ياldizلى ومزين ديوارلرى اراسنده برطنطنۀ مخصوصه ايله اجرا ونطق همايون اوراده قرائت ايدلدى. متعاقباً مجلس مبعوثان رياستنه رئيس سابق احمد رضا بك انتخاب ايدلدى .

« ماليه ناظرى جاويد بك بودجه‌يى وعدى وجهله مجلسك يوم كشادنده توديعه موفق اولدى. سنۀ سابقه‌دن قالمش اولان احتياط ضابطلرى قانون لايحه‌سى سرعت لازمه ايله مذاكره ايدلدكدن صوكره ياپيله‌جق مهم ايشلر آزاليور ايدى . فقط مجلسك عادتا عقامتنى انتاج ايتديره‌جك پروزلى برايش واراىدى كه اوده مسئلۀ تنسيقات ايدى . مجلس ياپديغى خطالرى ، ايسته‌ميه‌رك واقع اولان حقسزلقلرى كندى تعمير ايتمكه قالقيشدى. فقط اوىله برغائله قاپيسى آچيور ايدى كه آلتندن چيقمق قابل . دكل ايدى . نهايت « عدل واحسان » صداسيله پايتخته ايلك آديمى آتمش اولان صدر جديد حقى پاشا تنسيقات قانونه احسانكارانه برذيل ترتيب ومجلس ملى‌يه ارسال ايله مجلس بوندن قورتاردى . دها صوكره ملكيت ادبيه قانونى ، پرنج قره‌طاغ تجارت مقاوله نامه‌سى ودها بعض مقررات ولايحه‌لر مذاكره ايدلدى. بودورۀ اجتماعيه‌ده تقرير ويرمك وتقريرلر اوزرينه اوزادى بيسود مناقشات ياپمق ابتلاسى للهالحمد كسب سكون ايلدى. استيضاح تقريرلرى‌ده بالنسبه آزالدى .

سلطان محمد خان خامس حضرتلرى جلوس همايونلرى كونى (١٤ نيسان ٣٢٥) رسم بيعت ايفاسى ايچون طوله باغچه‌دن حربيه نظارتى ميدانه كيدر ايكن طوپخانه جاده‌سنده .

استيضاح تقريرلرى ميانده فرقه‌يى ، مجلسى وحكومتى كونلرجه بحق ، اشغال وقابينه‌نك برآره‌لق موقعنى دوچار تزلزل ايدن لينچ مسئله‌سى مجلس مبعوثان طرفندن اجرا ايديلن مراقبه‌نك بوسنه الك شدتله وحديت واهميتله تظاهر ايدن برقسمنى تشكيل ايدر .

« برمدت صوكره چراغان سرايى . قضا وياخود قصدى اولديغى كلاشيلمايه‌جق برصورتده محترق اولدى . ومجلس ملى ايچون يكى برسراى تداركى مسئله‌سى ونجته دكرى اولميان شهراماتى استقراضى پك قيمتدار اوقاتى جداً هبا ايتدى . حريقدن صوكره يرسز قالان مجلس برقاچ كون چراغان قارشوسنده‌كى اتحادوترقى فرقه‌سى قلوبنده وبعده ييلديزده‌كى رضا پاشا قوناغنده اجتماع ايتدكدن صوكره نهايت صالى پازارنده‌كى سرايده مستقر اولدى .

« حسین حلمی پاشا ، لینچ مسئله‌سنده اتحاد وترقی فرقه‌سنك معاونتیله بیوك بر اكثریت قازانمش ایسه‌ده اودقیقه‌دن اعتباراً موقعی صارصلمش اولدیغی پك عیان ایدی. پاشا اتحاد وترقی فرقه‌سنك كندیسنه ظهیر قاله‌میه‌جغنی حس ایتدیكی دقیقه‌ده استعفانامه‌سنی ذات حضرت ملوكانه‌یه تقدیم ایلدی وطرف حضرت شهریاریدن روما سفیری حقی بكه مسند صدارت تكلیف اولندی . حقی بك فرقه‌نك مظاهرتنی استحصال ایده‌جكنه ومعتدل برمسلك تعقیب ایلیه‌بیله‌جكنه قناعت كتیردكدن صوكره درسعادته كلدی . وبرقاچ كون مذاكره‌دن صوكره قابینه‌یی تشكیل ایلدی . یكی قابینه‌ده حسین حلمی پاشا قابینه‌سنك اكثر اركانی داخل ایدی . حربیه نظارتنه محمود شوكت پاشانك وبحریه نظارتنه خلیل پاشالرك تعیینی واوقاف ، اورمان ومعادن ومعارف نظارتلرینه علی حیدر بك افندی ایله ماورو قورداتو وامراه افندیلرك و مقام مشیخته‌ده حسنی افندی حضرتلرینك كچملری وقوعه كلن تبدلاتك مجموعنی تشكیل ایلیور ایدی .

« عهده‌سنه صدارت پایه‌سیله برابر وزارت دخی توجیه اولنمش اولان حقی پاشا قلبلره تسلیبخش اوله‌جق برپروغرامله ایشه باشلادی .

٣١ مارتدن صوكره مناسبات خارجیه‌مز :

« روسیه حكومتی مانچوری هزیمتندن و باخصوص بوسنه - هرسك حادثهٔ الیمه‌سندن بری مجرای سیاستنی تعدیلات مقتضیه ایله ینه شرقه و بالقانلره توجیه لزوم كورمش و توركیا دخی داخل اولدیغی حالده بر كتلهٔ واحدهٔ بالقانیه تشكیل ایده‌رك جرمان سیلنه قارشو بر سد چكمك مقصدینی تعقیبه باشلامشدر . شو قدركه عینی بر قالبه بوصورتله كیرملری تشویق و تكلیف اولنان قوتلر آره‌سنده‌كی غریب ضدیتلر الآن كمال شدتله حكمفرما اولدیغندن مقصدك حصولی غایت كوچ كورینیور ایدی . بالخاصه بلغارستان طرفندن اظهار اولنان مخل دوستی بعض معاملات و دها صوكره صوبرانیه مجلسنده رئیس نظار موسیو مالینوف وخارجیه ناظری جنرال پاپریقوف طرفندن واقع اولان افادات بو مقصد ائتلافپرورانه‌یه مخالف دوشمش ایدی . بلغار رجال سیاسیه‌سنك توركیا ایله خوش كچینمك ایچون عثمانلی بلغارلرینی حمایه یوللی افاده‌لری ، چته‌لر قانونی علیهنده بولنملری مجلس مبعوثان عثمانینك‌ده غرور ملیسنه بحق كران كله‌رك خارجیه ناظرندن استیضاح اجرا ایدلمش و بلغار رجال سیاسیه‌سنك سوزلرینی كری آلمش اولدقلری تبین ایده‌رك دعوی برطرف قیلنمش ایدی ، متعاقباً بعض مسائلده بلغارلرك كوستردكلری طور و حركت‌ده اپی تأثیرلر براقمشدی . بلغارستانك بومشكوك پولتیقه‌سی قارشوسنده سلاحلانمقدن ، اردویی تنسیق وتحكیم وجریان وقوعاته انتظار ایلمكدن باشقه چاره یوق ایدی . بو جنك حاضرلقلری قدر صلحك ادامه‌سنه خدمت ایدن بر تدبیر اولمادی . حدودده‌كی اوفق تفك تجاوزلر بلغارستان قرالنك پترسبورغه وقوع بولان سیاحتی زمانه تصادف ایتمسی امثال سابقه‌یه نظراً محافل عثمانیه‌یی قومشوسنه قارشی شبهه‌لی بولنمغه سوق ایتدی .

« ذاتاً برمدتدن بری بلغارستان قرالنك دیكر ممالكه واقع اولان سیاحتلری وازجمله صربستان قرالنی زیارت ایتمسی وبعده صربستان ولی عهدینك صوفیه‌یه كیتمسی استانبول محافلنده توركیا خارجنده وتوركیا علیهنده بربلان چویرلمكده اولدیغی حسنی ویریور ایدی . یكی اداره‌نك ملاقاتلردن قوشقولانمغه حقی ده وار ایدی . دور سابقده كرك حكمداران وكرك رجال مهمهٔ سیاسیه اره‌سنده وقوعه كلن ملاقاتلرك زمینی همان دائما توركیا وتوركیانك مضراتی تشكیل ایلر ایدی . انجق ملاقاتی متعاقب روسیه حكومتی طرفندن نشر اولنان نیم رسمی تبلیغات محافل عثمانیه‌یه اطمئنان وسكونت بخش ایلدیكی كبی پترسبورغ زیارتندن صوكره روسیه محافلینك عثمانلیلرك جذب قلوبی ایچون واقع اولان تشبثلری ویاخصوص قرال فردینادك درسعادته اجرای سیاحت ایده‌جكینك پترسبورغ زیارتندن صوكره تحقق ایتمسی روسیه سیاست جدیده‌سنك هر حالده توركیا علیهنده تدویر ایدلمكده اولدیغی ظننی تقویه ایتمكه باشلامشدر .

صربستان حكومتنك كرك قرال فردینادك بلغراده سیاحتندن صوكره عثمانلی قابینه‌سنه تأمینات دوستانه اعطا ایلمسی وكرك خارجیه ناظری موسیو میلووانوویچك اخیراً درسعادته كله‌رك رجال عثمانیه ایله تماس ووداد كارانه حالنده بولنمسی‌ده صربستان جهتندن ذاتاً شبهه‌یه محل اولمادیغنی بزه عادتا كوسترییور ایدی .

« شوحالده روسیه سیاستنك معطوف اولدیغی برهدف وارایدیسه اوده اوستریا وعلی‌العموم اوروپای وسطی ایدی . صوك كونلرده بوبرودتی ازاله ایچون بعض تشبثلر اجرا اولنمش ایسه‌ده پترسبورغ ودرسعادت ملاقاتلری اوزرینه بوتشبثلرك آهنكدار برنتیجه‌یه اقتران ایتمسی مشكوك كورینیور . »

بعض وقایع خارجیه :

سنهٔ سیاسیه بحثنده بعض وقایع خارجیه‌یی یكان یكان وتفصیلاً دكلسه‌ده مختصراً ذكر ایتمك مناسبدر. بووقایع آره‌سنده برنجی موقعی اشغال ایدن شی هیچ شبهه‌سزكه قومشومز ایران دولتنده حاصل اولان تبدلدر . ایرانده بزدن برقاچ سنه متقدم ، تا شاه اسبق مظفرالدین شاه زماننده حاصل اولان حركات حریتپرورانه، شاه سابق محمد علی شاه طرفندن مجلس ملینك طوپله احراق واعضاسنك قتل ایدلمه‌سی اوزرینه عقیم قالمش كبی كورونمشدی . ایران مجلس ملیسنك طوپه طوتلمه‌سندن چوق كچمه‌دن عثمانلی انقلابی بتون عالم اسلامیت اوزرنده تأثیر عظیمی موجب اولدیغی كبی بالخاصه ایرانیده یكی باشدن غیرت وفعالیه كتیردی. ایران احرارینك ، مشروطیته صادق قاله‌جغنه دائر ایتدیكی یمینی بوزان مستبد محمد علی شاه ایله مجادله‌سی ، كذلك شاه طرفدارلری ایله حریت پرور قبائل آره‌سنده سورن قانلی منازعه‌لر ، طهرانك احرار طرفنده ضبطی ومحمد علی شاهك روسیه سفارتخانه‌سنه التجاسیله عثمانلی انقلابندن برسنه صوكره نهایت بولدی . محمد علی شاه خلع ایدیله‌رك یرینه برنائب السلطنه‌نك تحت وصایتنده طوقوز یاشنده‌كی اوغلی احمد میرزا اجلاس ایدلدی. شاه مخلوع‌ده مملكت خارجنه چیقاریله‌رق روسیه‌ده اقامته باشلادی. آنجق ایرانده حریت پرورلر ایله مرتجعلر آره‌سنده‌كی نزاع هنوز نهایت بولمش اولمایوب الآن حكومت مشروطه ومجلس ملی برحال ضعف ایچنده بولنمقده وبرطرفدن‌ده فوق العاده مضایقهٔ مالیه‌سی بوضعفی آرتدیرمقده‌در . كذلك محمد علی شاهه قارشی اجرا ایدیلن حركات حربیه اثناسنده بربهانه ایله تبریزه دخول ایده‌رك طهرانه قدر كیرن روس قوای عسكریه‌سی ، هنوز آسایش تقرر ایتمه‌دیكی وسیله‌سیله مملكتك برقسمنده كیتدكجه تمدید اقامت ایتمكده‌در. برقاچ سنه متقدم برائتلافنامه ایله مملكتی ایكی نفوذ منطقه‌سنه تقسیم ایدن انكلتره وروسیه دولتلرینك هرشیده ظهور ایدن مطالبات ومدعیاتلری‌ده ایرانی بی‌حضور ایتمكده‌در . بودردلی قومشومزك قوت بولمه‌سنی تمنی ایتمك منافعمز اقتضاسندندر .

اوروپای كنجه ، كرید مسئله‌سندن بحث ایدرایكن قسماً حكایه ایتدیكمز یونانستان بحران فوق العاده‌سی نهایت مجلس مؤسس ملینك اجتماعه دعوتی اوزرینه اتحاد عسكرینك طاغلمه‌سیله نهایت بولمش ایسه‌ده ، دولتلر كریدك شكل اداره‌سی حقنده ویریله‌جك قراری آرتق تأخیر ایتمه‌یوبده بورایه عثمانلی حق سلطنتی آلتنده برمختاریت ویردكلری كون یونانستانك ینه تشنجات محرومیت آلتنده قیورانمه‌سی مستبعد دكلدر .

اصل اوروپانك حیات سیاسیه‌سنده بیوك تبدلر كورلمه‌مشسه‌ده آزچوق شایان اهمیت وقایعده اكسیك دكلدر . اوستریا مجارستان بوسنه - هرسك قطعه‌سنه ١٣٢٥ سنه‌سی نهایتنده مقید ومع مافیه جالب تقدیر برقانون اساسی بخش ایتمشدر . وقایعك بزی كندیلرندن آیردیغی دینداشلریمز بوقانون اساسی ایله محافظهٔ حقوقه چالیشیرلرسه ، ایكنجی درجه‌ده اكثریت كندیلرنده اولدیغندن ، البته موفق اولورلر .

وسطی اوروپاده بركتلهٔ مهیبه تشكیل ایدن اتفاق مثلث اركانی مناسبات خارجیه‌لرنده كمافی السابق متین وموفقیتكار ایسه‌لرده كندیلرینی داخلی بعض وقایع ناخوشدن قورتاره‌مدیلر. آوستریا مجارستانده كرك مجارستان وكرك خرواتستانده مهم بحرانلر ظهور ایتدی . مجار بحرانی برسنه قدر امتداد ایده‌رك بومدتده

سلطان محمد خان خامسك آياصوفيه‌ده اجرا ايتديكي ايلك سلاملق رسمی

هيچ بر قابينه موقع اقتدارده قالمه قدن صوكره دايش نهايت پاموق ايپلكنه باغلاندی . جنوبده ايتاليا ايله همحدود واكثريتله ايتاليانلرله مسكون اولان ايستريا ايالتلرنده ايتاليايه قارشی پك ظاهر ميلانلر كورلمكده‌در شوحالده آوستريا اجناس مختلفه‌سنك ، اوماهرانه اداره‌يه رغماً بر كون طاغلغه باشلايه‌جقلری تخمين اولنه‌بيلير .

آلمانياده‌ده مهم مسئله‌لر كورلدی . ايمپراطور كيليومك شخصی وبردرجه مطلق حكومتی باش وكيل پرنس بولووی كچن ياز استعفا ايتديردی . آرتق رايخشتاغ و آلمانيا ، ايمپراطورك نفوذينی قيره‌رق يرينه ملتك مشروطيت تامه‌سنی اقامه ايتمك ايسته‌يور . پرنس بولووك يرينه كچن موسيو بتمان هولوه‌غك سلفی قدر نفوذ حكمداری ايله ايش كورميه‌جكی مظنوندر . پروسياده يكی تنظيم ايديلن انتخابات قانوننك اسكی قانون كبی انتخاباتده خصوصی بر اساس اتخاذ ايتمه‌سی يعنی حق انتخابی ويركی ويرنلره حصر ايتمه‌سی بر خيلی خوشنودسزلقی و بيوك نمايشلری دعوت ايتدی .

ديوان حرب عرفی طرفندن ويريلن قرار اوزرينه استانبولده آصيلان ارباب ارتجاعدن كوپری باشنده‌كی بر قسم

انكلتره‌يه كلنجه صوك زمانلرده بورا‌ده‌ده فوق‌العاده مهم بر بحران تحدث ايتدی . « آسكويت » قابينه‌سی بودجه‌ده‌كی مصارف جديدهٔ بحريه‌يی قپاتمق ايچون بالخاصه اراضی اوزرينه بعض ويركولر طرح ايتمك ايسته‌مشدی . فقط بو ويركولری لوردلر تصويب ايتمه‌ديلر . بونك اوزرينه لوردلر قمره‌سنك قديم تشكيلاتنی تبديل ايله اونلری‌ده انتخابه تابع طوتمق فكری ميدان آلدی . و عوام قمره‌سی طاغيديله‌رق يكيدن انتخابات اجرا ايدلدی . كچنلرده ختام بولان انتخابات نتيجه‌سنده ينه ليبرال آسكويت قابينه‌سی موقع اقتدارده قالدی . شمديكی حالده پك مهم كورينن بو اعيان مسئله‌سنك نتيجه‌سی مشكوك ايسه‌ده هر حالده انكلتره حيات مشروطيتنده پك مهم تبدلات حاضرلاديغی شبهه‌سزدر .

فرانسه‌یه کلنجه . بوراده قله‌مانسو قابینه‌سی سقوط ایدرك یرینه موسیو بریانڭ تحت ریاستنده‌کی قابینه‌نڭ کچمه‌سندن باشقه وقایع مهمه جریان ایتمه‌مشدر . دینه بیلیر .

روسیه حکومتی‌ده بر بچق سنه‌دنبری وقایع مهمه کچیرمشدر . بو میانده روسیه‌نڭ خارجی وقایعی قدر داخلی ایشلری‌ده مهمدر . تورکیا انقلابی و متعاقباً بالقانلرده استاتوقویی اخلال ایدن حادثات معلومه روسیه مسالك خارجیه‌سنده برخیلی صارصندیلردن صوڭره یکی بر طریق کشاد ایتدی . او ده تورکیا حکومت مشروطه‌سنه قارشی مودتکارانه بر پولیتیقه تعقیب ایتمك و بالقانلرده‌کی اسلاو عنصرینڭ باشنه تورکیایی کچیره‌رك بر « بالقان اتحادی » تشکیل ایدوب بوبله‌جه شرق جونبیه تمایل کوسترن جرمان استیلاسنه قارشی طوره بیلمکدر . تورکیه‌نڭ خصم قدیمی اولان روسیه‌نڭ تورکیایه مودت کوسترمه‌سی بردنبره اینانیله‌جق شیلردن دکلسه‌ده ، جرمان تفوق نفوذی و تورکیایی ضعیفلتمکدن بر فائده استحصال ایده‌مه‌مسی کندیسنی ناچار بر طریقه سوق ایتمش اولقدر دینه‌بیلیر .

روسیه برقاچ سنه‌در داخلاً مشروطیت و مطلقیت آره‌سنده متردد ایکن صوڭ آیلرده ینه مطلقیته طوغری آدیم آتمغه باشلامش و « دوما » مجلسنڭ دائرهٔ نفوذنی کیتدکجه طارالتمغه بولنمشدر . بو مسالك جمله‌سندن اوله‌رق « فنلاندیا » ایالتنڭ مختاریتی و امتیازاتی ایله برابر مشروطیتی‌ده باامرنامهٔ چاری تحدید ایدلمشدر . بناءً علیه متمدن و مترقی فنلاندیانڭ اختلال ایچنده قالمه‌سی محتملدر .

اوروپا حکومتلرینڭ ضعیف و قابلیتسزی اولان اسپانیا حکومتی‌ده « الجزیره » معاهده‌سنڭ کندیسنه بخش ایتدیکی مساعداتدن بالاستفاده فرانسه کبی فاس دولت ضعیفه‌سی اوزرنده تضییقاتده بولنمق پولتیقه‌سنی توسیعه چالیشیور . فقط ، برقاچ اسپانیولك قتلندن طولایی - کندی احوال داخلیه‌سنه باقمایه‌رق - کچن یاز آچدیغی بر حربده پك بیوك مشکلات ومصارفه دوچار اولدی . بارسلونده اغتشاش ظهور ایتدی ؛ ماوار قابینه‌سی سقوط ایلدی ؛ مشهور سوسیالیست وانسانیتپرور (فره‌ر) اعدام اولنه‌رق دنیانڭ هر طرفنده اسپانیا علیهنه جسیم متینغلر عقدینی ، تحقیرات فیرلاتمه‌سنی موجب اولدی . ونهایت ، کندی حکومتنده عدالت ومدنیت یوق ایکن ، آفریقا چوللرنده مدنیت نشرینه کیتدیکنی سویله‌ین بو حکومت برچوق ضایعاتله بو حربدن چیقدی . نتیجه‌ده فاس حکومتنڭ هیچ‌ده اوسته‌سندن کله‌میه‌جکی برطاقم تعهداتی حسابه ادخال ادرسه‌ك اسپانیا ایشدن صفرالید چیقمامش دیمکدر !..

فاس حکومت اسلامیه‌سی الجزیره معاهده‌سندن بری بوسبتون اجنبیلرڭ وباخصوص فرانسزلرڭ تحکمنه رام اولیور . ظاهرده تعمیم مدنیت ! مقصدیله اورایه کیدن اوروپالیلر هرکون یکی اختلافلر چیقارمغه سعی ایدییورلر . بیچاره فاس خلقی‌ده بویله ورطه‌لی زمانلرده بیله بر بریله اوغراشه‌جق قدر تعصب وجهالتڭ زبونی بولنیورلر .

آفریقا مسائلندن بحث اولنور ایکن طرابلس غرب ولایتی ایله تونس آره‌سنده ظهور ایدن حدود حادثه‌سی شایان ذکردر . فقط بو کوچك حادثه کنج دولت عثمانیه ایله فرانسه آره‌سنده‌کی مناسبت صمیمیه سوقیله ، تونسك حال وموقع غیر معینه طوقونلمقسزین وتورکیه‌نڭ عزت نفسی قیرلمقسزین حل ایدیله‌بیلمشدر . یعنی تورکیا ایله تونس امیری طرفندن برر قومیسیون تعیین وتحدید حدوده مأمور ایدلمشدر .

آفریقانڭ اڭ مهم بر یری اولان مصرده انکلیز اشغالی علیهنده حصوله کلن جریان صوڭ زمانلرده پك آرتمش ، ورئیس نظار بطرس غالی پاشا ملیتپرور فرقه‌سی منسوبلرندن بری طرفندن قتل ایدلمشدر انکلتره‌نڭ اهمیتله نظر دقتنی جلب ایدن بو حرکاتڭ نتیجه‌سی حقنده عثمانلیلرجه شمدیدن برشی دینه‌مز . بو حرکات احرارانه‌یی اڭ زیاده کوروکله‌ین برجهت‌ده ، ادارهٔ مشروطه استحصالنده کندیلرینه معاونت ایتمه‌مه‌سندن طولایی مصریلیلرجه مستبد کوریلن خدیو عباس پاشانڭ سویش قنالی امتیازینی مملکته مضر صورتده تمدید ایچون مذاکره‌یه کیریشمش اولمه‌سیدر .

آسیایه کچیلیرسه هندستانده‌ده انکلیز اشغالی علیهنده اهمیتلی برغلیان موجود اولدیغی کوریلور . انکلیزلر شمدیکی حالده بونڭ اوکنی آله‌جق تدابیر ملکیه اتخاذیله مشغولدرلر .

آسیاده اڭ مهم وقوعات اقصای شرقده دوران ایتمکده‌در . ژاپونیا ، صوڭ روس حربنده الده ایتدیکی منافعی صیق صیقی محافظه ایتمکده واقصای شرقڭ یکانه حاکمی وچینڭ‌ده حامیسی کبی حرکت ایله‌مکده ، اجنبی نفوذلرینڭ حلوللرینه ممانعت ایله‌مکده‌در . بو سببله ژاپونیا ایله آمریقا آره‌سنده اپی اختلافلر تحدث ایتمشسه‌ده هپسی برصورت ائتلافیه‌یه منجر اولمشدر . معهذا ژاپونیا قوره‌ده‌کی اجراآت استعماریه‌سنده ملی مانعلره تصادف ایله‌مکده‌در : اڭ مشهور ژاپون مجددی وبلکه اڭ بیوك حکومت آدمی اولان « پرنس ایتو » کچن یاز برقوره‌لی طرفندن قتل ایدلمشدر .

چینه کلنجه برآرالق بو حکومتڭ‌ده مشروطیت اعلان ایتدیکنی غزته‌لر یازدیلرسه‌ده بونڭ وجه وصورت تطبیقی مجهولدر . یالکز چین حکومتی قوهٔ بریه‌سنی اصلاحه چالیشمقده و اورالرده‌ده تیقظ علامتلری کورلمکده‌در .

عموم آسیا قطعه‌سی حقنده سویلنه‌جك سوز ، انقلاب عثمانینڭ عالم اسلامده وحتی بعض آسیا اقوامی اوزرنده منبه تأثیرینی اجرا ایتدیکیدر .

آمریقا ترقیات صناعیه وتجاریه‌سنده بردوام اولدیغی کبی بین‌الاقوام موقعی کیتدکجه یوکسلمکده‌در . پاناما قنالی حفریاتی ایلری کیدییور . ١٣٢٤ سنه‌سی قیشنده رئیس حکومت موسیو « روزوه‌لت » ڭ یرینه موسیو « تافت » انتخاب ایدلمشدر . آمریقانڭ اقصای شرقده ودکزلرده‌کی موقعی‌ده قوت بولیور .

جنوبی آمریقا حکومتلری‌ده ، آرالرنده اکثریا نزاعلر چیقارمقله برابر فعالیت عمومیهٔ مدنیه‌ده برموقع احرازینه غیرت ایتمکده‌درلر .

بو سالنامه‌ده قطعات خمسه‌یه ، بویله پك مختصر برنظر سیاسی عطف ایدلمه‌سی معذور کوریلور صانیرز .

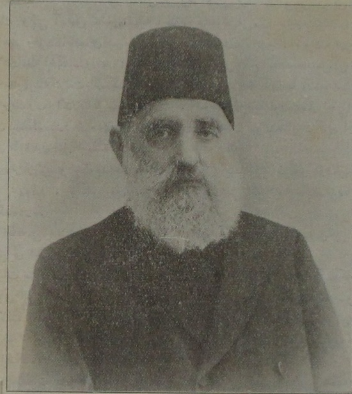
اعلان انقلابدن بری عثمانلی قابینه‌لری

اعلان جریدن اول هیئت وکلا

صدر اعظم : فرید پاشا
شیخ الاسلام : جمال الدین افندی
داخلیه ناظری : ممدوح پاشا
خارجیه ناظری : توفیق پاشا
سرعسکر : رضا پاشا
عدلیه ناظری : عبدالرحمن پاشا
شورای دولت رئیسی : حسن فهمی پاشا
تجارت ونافعه ناظری : ذهنی پاشا
بحریه ناظری : حسن رامی پاشا
مالیه ناظری : ضیا پاشا
طوپخانه مشیری : ذکی پاشا
معارف ناظری : هاشم پاشا
صدارت مستشاری : محمد علی پاشا

٩ تموزده هیئت وکلا

صدر اعظم : سعید پاشا [مجلس اعیان رئیس حاضری]
شیخ الاسلام : جمال الدین افندی
مجلس وکلایه مأمور : کامل پاشا
داخلیه ناظری : ممدوح پاشا
خارجیه ناظری : توفیق پاشا
حربیه ناظری : عمر رشدی پاشا
عدلیه ناظری : عبدالرحمن پاشا
شورای دولت رئیسی : حسن فهمی پاشا
اوقاف ناظری : طرخان پاشا
تجارت ونافعه ناظری : ذهنی پاشا
بحریه ناظری : حسن رامی پاشا
مالیه ناظری : ضیا پاشا
طوپخانه مشیری : ذکی پاشا

اعلان حریتدنبری رأس کاره کچن قابینه رئیسلرندن اعیان رئیس حاضری صدر اسبق سعید پاشا

معارف ناظری : هاشم پاشا
صدارت مستشاری : محمد علی پاشا

---

٢٠ تموزده هیئت وکلا

صدر اعظم : سعید پاشا
شیخ‌الاسلام : جمال‌الدین افندی
مجلس وکلایه مأمور : کامل پاشا
» » : عبدالرحمن پاشا
داخلیه ناظری : حاجی عاکف پاشا
خارجیه ناظری : توفیق پاشا
حربیه ناظری : عمر رشدی پاشا
عدلیه ناظری : حسن فهمی پاشا
شورای دولت رئیسی : طرخان پاشا
اوقاف ناظری : محمد علی پاشا
تجارت وصنایع ناظری : ضیا پاشا
نافعه ناظری : نعوم پاشا
بحریه ناظری : حسن رامی پاشا
معارف ناظری : حقی بك
اورمان و معادن و زراعت ناظری : توفیق پاشا
صدارت مستشاری : ضیا بك

(صدر اعظم سعید پاشا برقاچ کون صوکره استعفایه مجبور ایدلمش وایچنده ح. رامی پاشاکبی برمرتکبك بولندیغی قابینه‌سی سقوط ایله‌مشدر)

---

٢٤ تموزده هیئت وکلا

صدراعظم : کامل پاشا
شیخ‌الاسلام : جمال‌الدین افندی

لوحه : مسعود والده (بودن هاوزنك تابلوسندن)

[١٣٢٦ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه‌سی]

اعلان حریتدن صوکره رأس کاره کچن قابینه رئیسلرندن: صدر اسبق کامل پاشا

حربیه ناظری : رجب پاشا ، علی رضا پاشا ، ناظم پاشا

خارجیه ناظری : توفیق پاشا

عدلیه ناظری : حسن فهمی پاشا ، مانیاسی زاده رفیق بك

شورای دولت رئیسی : توفیق پاشا ، حسن فهمی پاشا

داخلیه ناظری : رشید عاکف پاشا ، حقی بك ، حسین حلمی پاشا

مالیه ناظری : ضیا پاشا ، رفعت بك ،

بحریه ناظری : عارف پاشا ، حسنی پاشا

اوقاف ناظری : رجائی زاده اکرم بك

معارف ناظری : حقی بك ، عبدالرحمن افندی ، ضیا پاشا

تجارت و نافعه ناظری : قاپریل افندی

اورمان و معادن و زراعت ناظری : ماوروقوردانو افندی

(کامل پاشا قابینه‌سی مجلس مبعوثانده ویریلن عدم اعتماد قراریله سقوط ایتمشدر .)

۱ شباط ۱۳۲۴ ده هیئت وکلا

صدر اعظم : حسین حلمی پاشا
شیخ الاسلام : ضیاء الدین افندی
حربیه ناظری : علی رضا پاشا
خارجیه ناظری : رفعت پاشا
عدلیه ناظری : مانیاسی زاده رفیق بک . ناظم پاشا
شورای دولت رئیسی : حسن فهمی پاشا
داخلیه ناظری : صدراعظم حسین حلمی پاشا
مالیه ناظری : رفعت بک
بحریه ناظری : رضا پاشا . عارف حکمت پاشا
اوقاف ناظری : حماده پاشا
معارف ناظری : عبدالرحمن افندی
تجارت و نافعه ناظری : قاپریل افندی
اورمان و معادن ناظری : ماورو قورداتو افندی

(حسین حلمی پاشا قابینه‌سی ۳۱ مارتده عساکر عاصیه طرفندن سقوط ایتدیرلمشدر)

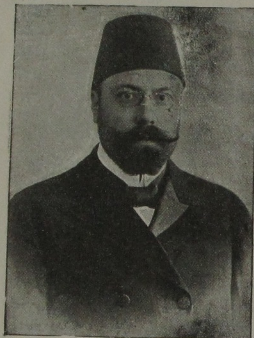
۳۱ مارت وقعه‌سی اوزرینه تشکل ایدن موقت قابینه

صدراعظم توفیق پاشا
شیخ الاسلام ضیاء الدین افندی
حربیه ناظری ادهم پاشا
بحریه « وکالتنه امین پاشا
عدلیه « « حسن فهمی پاشا (استعفا ایتمشدر)
شورای دولت رئیسی ذهنی پاشا . رائف پاشا
داخلیه ناظر وکالتنه عادل بک
مالیه ناظری نوری بک
[دیکرلری ابقا ایدلمشلردر]

(حریت اردوسنك استانبولی ضبطی اوزرینه توفیق پاشا قابینه‌سنك صورت تشکلی بر خط همایون ایله اصول مشروطیته توفیق ایدلمشدر .)

دور مشروطیت قابینه رئیسلرندن : صدر سابق حسین حلمی پاشا

دور مشروطیت قابینه رئیسلرندن : صدر اسبق توفیق پاشا

دور مشروطیت قابینه رئیسلرندن : صدر حاضر حقی پاشا

۱۸ نیسان ۱۳۲۵ ده قابینه

صدراعظم توفیق پاشا
شیخ الاسلام ضیاء الدین افندی
داخلیه ناظری فرید پاشا . طلعت بک
حربیه « صالح پاشا
بحریه « رضا پاشا
مالیه « رفعت بک . جاوید بک
تجارت و نافعه ناظری قاپریل افندی (ابقا)
معارف ناظری عبدالرحمن افندی (ابقا)
خارجیه « رفعت پاشا (ابقا)
شورای دولت رئیسی رائف پاشا (ابقا)
اوقاف ناظری حماده پاشا (ابقا)

(توفیق پاشا قابینه‌سی استعفا ایتمشدر)

۲۲ نیسانده‌کی قابینه

صدراعظم حسین حلمی پاشا
شیخ الاسلام صاحب منلا بك
حربیه ناظری صالح پاشا
بحریه « عارف حکمت پاشا
معارف « نائل بک
داخلیه « فرید پاشا . طلعت بک
مالیه « رفعت بک . جاوید بک
تجارت و نافعه ناظری قاپریل افندی . خلاجیان افندی
عدلیه ناظری نجم الدین بک
ورمان و معادن ناظری آریستیدی پاشا
خارجیه ناظری رفعت پاشا
اوقاف « حماده پاشا

(حسین حلمی پاشا استعفاسنی ویرمشدر.)

۳۰ کانون اول ۱۳۲۵ ده قابینه

صدراعظم حقی پاشا
شیخ الاسلام حسنی افندی
حربیه ناظری محمود شوکت پاشا

بحريه « خليل پاشا
داخليه « طلعت بك
خارجيه « رفعت پاشا
عدليه « نجم الدين بك
ماليه « جاويد بك
نافعه « خلاجيان افندى
اورمان وزراعت ناظرى ماوروقورداتو افندى
اوقاف ناظرى شريف على حيدر بك

سابق حكومت حميديه انقاضى

پاى تخت سلطنت سنيه‌ده بولونانلرى آسايش محليى اخلال ايده‌جك درجه‌ده سوء تأثير حاصل ايلمكده اولديغى لدى التحقيق آكلاشيلان حكومت حميديه انقاضنك اول امرده ١٠ تموز ٣٢٤ تاريخندن صوكره اجرا ايتدكلرى انتقال وفراغ معاملاتى نظر مطالعه‌يه آلنماق شرطيله [*] اموال واملاكلرينك تحت حجزه آلنماسى ورتبه ونشان ومداليه‌لرينك رفع واستردادى وحق تقاعددن اسقاطلرى وكنديلرينك ممالك عثمانيه‌نك بر قلعه‌سنده تحت نظارتده بولنديرلملرى تأمين آسايش نقطهٔ نظرندن اهم والزم كورلمش اولديغندن بالاخره الده بولنان وثائق متعدده‌نك تدقيقيله حقلرنده حكم قانون اجرا ايدلمك اوزره اقتضاسنك اجراسنه كچن ١٣٢٥ سنه‌سى مايسى ظرفنده ديوان حرب عرفى قراريله بالاستيذان ارادهٔ سنيهٔ حضرت پادشاهى شرف صادر اولمش ومرقومون محال مختلفه‌يه نفى وتبعيد ايدلمشلردر.

سرعسكر رضا افندى
طوپخانه مشيرى ذكى «
داخليه ناظرى ممدوح «
شهر امينى رشيد «
برنجى فرقه قوماندانى سعد الدين «
سركاتب تحسين «
بحريه ناظرى حسن رامى «
حجاز واليسى احمد راتب «
خاقان مخلوعك قرناسندن راغب «
مكاتب عسكريه مفتشى اسماعيل «
سرياور شاكر «
بحريه ناظرى جلال «
معارف ناظرى هاشم «
ايكنجى فرقه قوماندانى شوكت «
ياوراندن جاويد «
شوراى دولت اعضاسندن سامى «
قسطمونى واليسى اسبق فؤاد «

ضبطيه ناظرى حمدى افندى
اطنه واليسى بحرى «
پوسته ناظرى حسيب «
سرخفيه قدرى «
صدارت سرياورى جمال «
مكاتب عسكريه ناظرى رضا «
شيشلى قوماندانى محمد «
خاقان مخلوعك طبيب خصوصيلرندن نور الدين «
مجلس مشايخ رئيس احمد «
مطبوعات مديرى كمال «
داخليه مهردارى حسن «
سلانيك مركز قوماندانى ناظم «
نقليه قوماندانى مصطفى «
بحريه چرخجيلرندن تحسين «
طوپخانه يوقلاماجيسى عاطف «
عسكرى تقاعد محاسبه‌جيسى تحسين «
غلطه كمرك ناظرى جمال «

[*] دور حميديه‌ده ذى نفوذ وقدرت اولان بو آدملرك پك چوغى ملت ودولتك پاره‌لرينى ارتكاب ايده‌رك، ياخود دولتى اضراراً فاحش رشوتلر على الخصوص ييلديزدن احسانلر، قوناقلر، چفتلكلر آله‌رق پك زياده كسب ثروت ايلمش بولندقلرى ايچون حكومت مشروطه‌جه بو قيدك وضعنه لزوم كورلمشدر.

اصطبل عامره آچيغنده سليمان افندى
مدعئ عمومئ عسكرى معاونى فاضل «
خاقان مخلوعك مابين مديرى عزت «
خارجيه محاسبه كاتبلرندن محمد عفان «
سانسور مأمورلرندن حقى «
طبيب خصوصى مقيم «
ابو الهدى زاده حسن خالد «
ابو الهدانك برادرى عبد الرزاق «
اثواب امينى ابراهيم «
ابريقدار رفعت «
نافعه معاونى سينابيان «
ميرلوا حاجى ناظم «
شيفره كاتبى مصطفى «
مجلس معارف اعضاسندن ماهر «
تفنكياندن قائممقام رستم «
تفنكياندن رستم اغا
كتابجيلردن احمد افندى
كمرك مأمورلرندن قبريسلى سزائى «
طوپخانه‌ده قائممقام غالب «
پوسته رئيسى صلاحى «
مجلس تدقيقات اعضاسندن جميل منلا «
مدعئ عمومئ عسكرى رشيد «
تجارت ونافعه مكتوبى معاونى سعيد «
طبيب خصوصى باصورجى آكاه «
مهمات بحريه رئيسى احمد «
اجزاجى باشى رفيق «
ياوراندن كنعان «
ياوراندن تاتار شاكر «
ميرآلايلقدن مخرج توفيق «
ياوراندن رشدى «
ياوراندن سكه‌زن زاده يوسف «
ماليه قلم مديرلرندن عزت «
خزينهٔ خاصه مستشارى خالص «
بيروت واليسى محمد على «
سرابريقدار كامل آغا
حلب معارف مديرى نادر «

ميرآلاى رضا افندى
بيطر بيكباشيسى محمود «
جراح جمال «
قائممام عثمان «
طوپچى بيكباشيسى توفيق «
بيكباشى صفوت «
بيكباشى حسن «
آلاى كاتبى محمد «
پوسته مأمورلرندن حسن تحسين «
شهر امانتى سرمفتشى عثمان «
قومقپو مختار سابق شاهين قصباريان «
اركريلى ناظم «
استنيه امامى حسين «
سرقوميسر بدروس سزائى «
سوروجيلر كهياسى صالح «
ميرآلاى مسلم «
تفنكياندن مقيم «
تفنكياندن خليل «
بودرومى حسين «
كوچه اوغلى آندون «
باب عالى ترجمه قلمى مديرى مظهر «
معارف اوراق مديرى غالب «
صحيه مميزلرندن سرى «
طبيه قپو چوقدارى توفيق «
نافعه استاتستيق مديرى روبر «
اسكدار پوليس مفتشى مفيد «
ياوراندن مظهر «
سوارى رئيسى عفيف «
بشكطاش محافظى واصف «
سراى اطباسندن فريدون «
پياده دائره‌سى كتبه‌سندن فائق «
ياوراندن طلعت «
اركان حرب لواسى رجب «
اركان حرب قائممقامى فهيم «
خارجيه اوراق مديرى عاطف «
پوليس قوميسرلرندن شمسى آغا
مجلس معارف اعضاسندن عبد الكريم هادى «

اسبق شهر امینی رشید افندی

سابق خزینۂ خاصه مستشاری خالص افندی

مطبوعات مدیری کمال افندی

اسبق طوبخانه مشیری ذکی افندی

پارس سفیری منیر افندی

خاقان مخلوعك کاتب ثانیسی عزت هولو

عبدالحمیدك الك مدهش بنده‌لرندن مقتول فهیم

حکومت حمیدیه انقاضندن اولوب الیوم منفاده ویا حال فرارده بولنانلردن بعضلری

اسبق معارف ناظری هاشم افندی

داخلیه ناظری ممدوح افندی

ضبطیه ناظر اسبقی جانفسجی حمدی افندی

عبدالحمیدك انکیزیسیون محکمه‌لری رئیسی نجیب ملحمه

بی عارمرتکبلردن بحریه ناظری ح. رامی افندی

ابوالهدا زاده حسن

جمیل منلا

حکومت حمیدیه انقاضندن اولوب الیوم منفاده ویا حال فرارده بولنانلردن بعضلری

ثروت فنون

سیاسی ، علمی ، ادبی ، فنی هر هفته پنجشنبه کونلری ٢٤ صحیفه اوله‌رق انتشار ایدر

مصور عثمانلی مجموعهٔ ادبیه و سیاسیه‌سی

تاریخ تأسیس : ١٤ مارت ١٣٠٧ ؛ الیوم یکرمنجی سنهٔ حیاتنه دخول ایتمشدر.

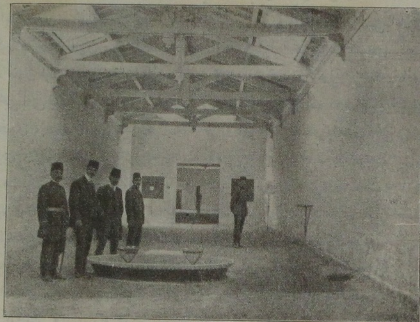
« ثروت فنون » مملکتمزده غزته نامی ایشدلمکه باشلادیغندن بری الك پایدار بر حیاته و مسلکه مالك اولمش یکانه عثمانلی مجموعه‌سیدر . ثروت فنون — بوکون هر کسجه مصدق اولدیغی اوزره — صوك انقلاب سیاسیمزی احضار وایقاع ایدن منور دماغلر یتیشدیرن عواملدن بریدر . سنه‌لرجه مدت اعوجاجسز ، متین ، تکاملدن باشقه هدف بیلمز بر مسلك ادبی تعقیب ایتمش ؛ ادبیاتمزده تکامله طوغری آچیلان « ادبیات جدیده » دیدکلری شیمدیکی چیغیری اون بش سنه قدر اول بر طوفان اعتراض آره‌سنده کشاد ایده‌رك مملکتمزده بوکون هر طرفه تعمم ایتمش اولان تحول ادبی‌یی وجوده کتیرمش و بویله‌جه استبداده قارشی قیام ایده‌جك بر کروه شبانی تنویره ، انتباهه ، حب علم و حقیقته آلیشدیرمشدر . بونك ایچون انقلابمزه عائد و مملکتمزك حیاتنه متعلق شیلری صحیفه‌لرینه قید ایتمکی وظیفه بیان و « ثروت فنون » نامنه مؤسس بولنان سالنامه‌مز ، بو مجموعه‌نك بر تاریخچه‌سی درج ایدییور :

اولا شو « ثروت فنون » نامی نره‌دن کلمشدر ؟ حکایهٔ عنعنه‌سنی صاحب امتیاز احمد احسان بکك قلمنه براقه‌لم :

« واقعا بر مصور غزته‌یه عنوان آراندیغی زمان الك آز خاطره کله‌بیله‌جك بر شی « ثروت فنون » ترکیبیدر . یکرمی سنه‌در بو کلمه‌لری ایشیده ایشیده آلیشانلر بیله مطلقا آره‌صره کندی کندیلرینه شو عنوانك نصل اولمشده انتخاب ایدلمش اولدیغنی صورمشلردر .

« بو عنوان ، دور منهدم استبدادك تدابیر مجنونانه‌سی نتیجه‌سیدر .

« معارف نظارتنده‌کی انجمن تفتیش و معاینه‌دن کچمك شرطیله ، بالجمله مجامع موقوته‌نك طبع و نشری ١٣٠٦ سنه‌سنه قدر ضررسزجه دوام ایلمشیدی . او تاریخه قدر استانبولده بر چوق رساله‌لر ، مجموعه‌لر چیقارلمش ایدی . بونلر میاننده بنم « عمران » ده وار ایدی که ایکنجی سنهٔ دوریهٔ انتشاری اثناسنده ، بتون مجامع و رسائل موقوته علیهنده چیقان بر عبدالحمید اراده‌سنه منهدف اوله‌رق رفقاسیله برابر دوچار لغو و تعطیل اولمشیدی .

ییلدیز سراینده خاقان مخلوعك حمام دائره‌سی

« عمران » ك وبتون موقوت مجموعه‌لرك اغوی صره‌سنده — اسکی دورده هر مسئله‌ده اولدیغی کبی — شو ضربهٔ استبداده بر « تدبیر » رنکی ویرمك اوزره بعدما رسائل ومجامعك دخی داخلیه مطبوعات اداره‌سنه مربوطیتی وانتشارلرینك مطلقا ارادهٔ حمیدیه استحصالنه تعلیق شرط قیلنمشیدی .

« عمران » حقنده یکیدن داخلیه‌دن مساعده آلمق ایستدم ، فقط موفقیت امکانی یوق ایدی ؛ اولا بن اوزمان اوتوز یاشنده دکلدم . استدعامی قبول ایتمه‌یورلر ایدی . ثانیاً ، شاید دها مسن بشقه مدیر مسئول کوسترسه‌م بیله ، داخلیه نظارتنده بولنان ارقداشلرم شو مراجعتك عقیم قاله‌جغنی — تجربه‌لرینه بناءً — بکا اخطار ایلیورلر ایدی . نه‌یاپملی ؟

« اوزمان ینه او نظارتده بولنان خیرخواه برارقداشم ایشه چاره بولدی . یومی غزته‌لردن بریسنه هفته‌ده برکره علاوةً برقسم فنی چیقارلمق خصوصنده قولایجه مساعده ایدلمشیدی . بن ده جرائد یومیه‌دن برینك اسمنه اضافةً بویله برقسم ادبی رخصتی آلیرسه‌م موفقیت مأمول ایدی .

«نیقولائیدی افندی طرفندن وقت ظهرده غلطه‌ده چیقاریلان « ثروت » غزته‌سنك اسمنه اضافةً و « ثروت فنون » عنوانیله براسبوعی مجموعهٔ فنیه رخصتی ایسته‌دك . شو حیلهٔ رسمیه

حسن وعصمت (فرانسز استادلرندن « قروز » ك تابلوسندن)

[١٣٢٦ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه‌سی]

سایه‌سنده ارادهٔ حمیدیه استحصال اولندی . حیلهٔ رسمیه‌یی احضاراتدن ارقداشمه — که بوکون استراحت ابدیه‌ده‌در — دائما منتدارم . ١٣٠٧ سنه‌سنده ثروت فنون تأسس ایلدی ؛ برقاچ وقت صوکره « ثروت فنون » ك رخصتنامه‌سی ، نام عاجزانه تحویل اولنمشیدی . »

ثروت فنون ایلك انتشارنده یالکز اون صحیفه ایچ قسمندن وایکی صحیفه قپاقدن عبارت ایدی . برنجی آلتی آیك ختامنده مندرجات قسمی ١٢ صحیفه‌یه وقپاقده درت صحیفه‌یه چیقارلمشدی .

ثروت فنون ، اوزمان بویله‌شیلره کلیاً بیکانه کبی اولان خلقزه تدریجاً مدنی وفنی وبر آزده ادبی اقسامی محتوی اوله‌ق تقدیم ایدیله ایدیله برسنه قدر دوام ایتمش؛ فقط بوبرسنه‌ده غزته مدیریتی فوق العاده مشکلاته معروض قالمشدی . زیرا شهرمزده ، برمصور غزته‌نك حیاتی حکمنده اولان ترسیم وحك صنعتلری مفقود ایدی . کذلك حك اولنمش قالبلری طبع خصوصنده‌ده موجود مطبعه‌لرده وقوف بولنمایوردی . بوسبیله احمد احسان بك مختلف اصول حکاری کورمك ورسم قلیشه‌لرینك صورت طبعلرینی اوکرنمك ایچون اوروپایه برسیاحت اجرا ایتمش، مطبعه‌لری کزمش ، اوزمان یکی ایجاد اولنان چینقو اوزرینه بالکیمیا حك « چینقوغراقی » اصولنی آته‌لیه‌لرده کورمش واستانبوله عودت ایده‌رك ثروت فنونك رسملرینه برشکل نفاست ویرمکه موفق اولمشدر . استانبولده ، بلکه‌ده مملکتمزده ایلك دفعه چینقو اوزرینه حك اولنمش رسم طبعی بویله باشلامشدر . ثروت‌فنونك ٢٧ نجی نومرولی نسخه‌سنده‌کی طوپخانه‌جاده‌سی بواصول ایله حك وطبع اولنمشدر . ایشته بوندن صوکره آرتق ثروت فنون استانبول مناظرینی وملی رسملری طبعه باشلادی . اووقته قدر ممالك اجنبیه‌یه عائد منظره‌لر، یا باقیر اوزرنده قالب اوله‌رق اوروپادن کرا ایله جلب ایدیلیور ، یاخود بوراده غایت عادی اوله‌رق یاپدیریلیوردی . دها صوکره‌لری پارسدن موسیو (ناپیه) اسمنده برفرانسز حکاك جلب ایدلدی وبوذاتدن ثروت فنون رسملرنده استفاده ایدلمکله برابر، شمشیر اوزرینه حك صنعتنك تعمیمی ایچون طلبه یتیشدیرلمکه چالیشلدی ؛ ومرحوم موزه مدیری حمدی بکك حمایه‌سیله مکتب صنایع نفیسه‌ده تأسیس اولنان حك صنفنده بوفرانسز اوزمان درس ویرمکه باشلادی .

ثروت فنونك ایلك سنهٔ تأسیسنده صاحب امتیاز وسرمحرری احمد احسان بکك رفاقت تحریریه‌سنده ادیب مرحوم نابی زاده ناظم بك بولنیورایدی .

حتی ایلك نسخه‌ده‌کی « استانبول پوسته‌سنی » اویازمش والآن دوام ایدن بونامه‌ده‌کی مصاحبه‌لرك چیغیرینی آچمشدر . کذلك ایلك نسخه‌دن مرحومك « سیئهٔ تسامح » اسمنده‌کی کوزل وملی بررومانی درج اولنمغه باشلامشدی . ایلك سنهٔ انتشارك محررلری آره‌سنده احمد راسم بك ومحمود صادق بکی بیان ایده‌جکز . بوایکی ذاتك ، علی الخصوص ، بوکون عالم مطبوعاتی یازیلریله طولدیران محمود صادق بکك ، ثروت فنونك بتون حیاتنده معاونت قلمیه‌سی اولمشدر .

کذلك دها ایلك سنه‌نك ٣٦ نومرولی نسخه‌سندن اعتباراً (م . جاوید) و (ح . جاهد) امضای مشترکیله « ایکنه ایپلك » سرلوحه‌لی مقاله‌لرله معلومات نافعه‌یه متعلق یازیلر کوریلور که بوذاتلرك ایکیسی‌ده الیوم مابه الافتخارمز اولان وانقلابمزده مهم روللر اوینایان دکرلی اولاد وطندندر . ثروت فنونك ایلك زمانلرندن بری بتون موجودیتنده دائما معاونت تحریریه‌سنه نائل اولدیغی دوقتور بسیم عمربکی کمال شکرانله ذکره مجبورز . مملکتمزك هیچ شبهه‌سز شمدی‌یه قدر الك بیوك محرر طبیسی اولان بوذات محترم ، خلقمزجه نه‌اولدیغی بیلنمه‌ین حفظ الصحه‌یی تعمیم ایچون اکثریسی ثروت فنونده، پك چوق یازیلر یازمش ومقصد عالیسنده موفق اولمشدر .

ایلك سنه‌ده عدد طبع «٦٠٠» اولوب تدریجاً آرتمش وصاتیش مصرفی اورتمکده بولنمشدی . شمشیر اوزرینه حك مصرفنه قارشی‌ده داخلیه نظارتی معاونت نقدیه‌ده بولنوردی . فقط بوصنعتك مملکتمزده تعمیمی ایچون صرف ایدیلن بوامکلردن برفائده استحصال ایدیله‌مدی . زیرا صوکره‌لری « چینقوغرافیا » اصول مکملی ظهور وتوسع ایده‌رك شمشیر اصول حکنی محو ایتمشدر . حتی صنایع نفیسه‌مکتبندن اوصنعت قالدیرلمشدر .

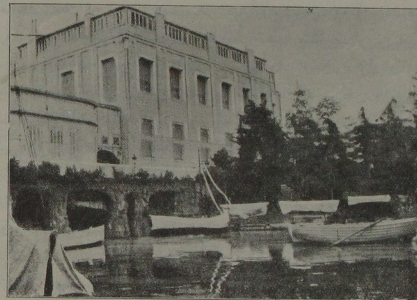

غزته‌نك ایکنجی سنهٔ انتشارنده صحیفه‌لرك عددی اون آلتی‌یه چیقارلدی . اوروپادن تابلولر کتیرلدی . بوکبی تدابیر ترقیپروانه غزته‌نك رواجنی برآز تزیید ایتدی . بوایکنجی سنه‌یه عائد جلدلرده حکاك موسیو (ناپیه) نك اثری اولان ملی رسملر مندرجدر .

ثروت فنون بویله ، ادبیدن زیاده فنی وعلمی مصور برغزته اوله‌رق، نابی زاده ناظم، احمد راسم، م . صادق ، بسیم عمر بکلر کبی ذواتك معاونت تحریریه‌لریله ١٣١١ سنه‌سنه قدر دوام ایتمشدی . بوتاریخده غزته‌یه داخلی وخارجی حوادثی حاوی سکز صحیفه‌دن عبارت برقسم مخصوص علاوه ایدلدی ؛ فقط غزته‌نك فیئاتی ینه ١٠٠ پاره قالدی .

بوآره‌اق هرنصلسه «سانسور» معاملاتنده خفیف برکوشکلك حاصل اولدیغندن ثروت فنون همان بوندن استفاده ایده‌رك آثار ادبیه چیغیرینی توسیعه باشلادی . اووقت ییلدیزجه اتهامات سیاسیه آلتنده بولنان ، شمدیکی معارف ناظری امرالله افندینك « علم تربیهٔ اطفال » ه عائد ، بلکه‌ده بزده ایلك کورلمش مقالاتی امضاسز اوله‌رق ثروت فنونده انتشار ایدییوردی .

ثروت فنونك اصل ادبی بروظیفه ایفا ایتمکه باشلامه‌سی ١١ نجی جلدندن یعنی آلتنجی سنه‌دن باشلار . اوزمان استاد محترم اکرم بك افندینك تحت ریاست وحمایهٔ ادبیه‌لرنده توفیق فکرت ، عشاقی زاده خالدضیا ، جناب شهاب الدین ، مرحوم اسماعیل صفا ، محمد رؤف ، حسین سعاد ، حسین جاهد ، حسین سیرت ، صفوتی ضیا ، سلیمان نسیب ، ح . ناظم ، کمال‌زاده ع . نادر ، احمد کمال ، حسین دانش ، علی نصرت بکلر وصوکره‌لری ع . ناجی ،

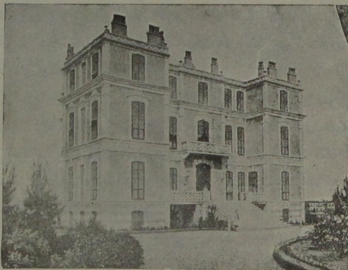

ییلدیزده ، عبدالحمیده ملت مجلسنك خلع قراری تبلیغ اولنان دائره

محمدسعدی ، احمدشعیب ، سلیمان نظیف ، فائق عالی ، جلال ساهر بکلر کبی یکی ادبیاتمزك قافله سالارلری اولان ذوات طوپلانه‌رق برزمرهٔ متینهٔ ادبیه وجوده کتیردیلر . ایکی سنه قدر رجائی زاده اکرم وتوفیق فکرت بکلرك نظارتلری آلتنده دوام ایدن بودوره ، تاریخ ادبیات عثمانیه‌ده مثلی کورلمه‌دك درجه‌ده مهم وپارلاقدر . اوزمانه‌قدر غربك کلزار ادبیسنه ، آنجق شناسی ونامق کمال مرحوملر کبی ذواتك همتلریله برپنچره آچمش اولان مملکتمز عالم ادبیاتی ، ثروت فنون زمرهٔ ادبیه‌سنك همتیله اووسیع عالمه ایدن ایی‌یه کیره‌رك کلچین اولمغه باشلامشدر .

ینه ثروت فنونك بوپارلاق دورادبیسنده «صحایف بدیعه» عنوان مفخرتی آلتنده تورکلرك شاعر داهیسی عبدالحق حامدبك افندینك «فتن» پیه‌سی ، عشاقی زاده خالدضیا بکك اك مهم رومانلرندن اولان « ماوی و سیاه » و « عشق ممنوع » ثروت فنون صحیفه‌لرنده انتشار ایتدیکی کبی استاد اکرمك «عربه‌سوداسی» ده ثروت فنونه تفرقه اولنمش وبوملی رومانلر ــ ایلك دفعه‌اوله‌رق ــ رسملرله‌ده تزیین ایدلمشدر . جناب شهاب‌الدین بکك «حج مکتوبلری» ایله محمد رؤف بکك « ایلول » وحسین جاهدبکك « خیال ایچنده » رومانلری بودوره‌ده انتشار ایدن آثار نفیسه‌دندر .

نه‌قدر تأسف اولنسه لایقدرکه عبدالحمید ، بویله ارباب فضل وکمالك اجتماعیله مملکتمزده ترقیات فکریه‌یه خدمت ایتمه‌لرینی چکه‌مه‌دیکی ایچون ، ترانسوال محاربه‌سنده انکلتره سفارتخانه‌سنه برتبریك مکتوبی یازلمش اولمه‌سنی بهانه ایده‌رك بوجمعیت فکریه‌یی طاغیتدی ؛ کیمی نفی اولنه‌رق منفالرده ترك دغدغهٔ حیات ایتدی ؛ کیمی آرتق قلمنی ایشلتمه‌مك عذابنه محکوم ایدلدی .

خاقان مخلوعك اقامت ایتدیرلمکده اولدیغی سلانیکده کائن آلاطینی کوشکی

مع مافیه ، بوکار غماً ادبای جدیده‌نك اکثری یازی یازمقده دوام ایتدیکی کبی نفی اولنانلرده منفای عذابلرندن برپیام دورادور عافیت کبی مستعار امضالرله کوندردکلری شعرلرله بونلره اشتراك ایدییورلردی . ثروت فنون خدمت تحریریه‌سی بوتاریخدن صوکره ١٣١٧ سنه‌سنه قدر حسین جاهد بك ایله احمد احسان بك طرفندن ایفا ایدلدی . وغزته‌ده خدمت ادبیه‌سنده دوام ایله‌دی . فقط عبدالحمید ، مملکتده تربیهٔ فکریه‌یه چیغیر آچان بوغزته‌یه قارشی حس ایتدیکی غیظ وعداوتی بردرلو اونوته‌مادیغندن ٥٥٣ نومرولی نسخه‌سنده مندرج حسین جاهدبکك (ادبیات وحقوق) سرنامه‌لی برمقاله‌سنی بهانه ایده‌رك غزته‌یی تعطیل وصاحبی احمد احسان بك ایله محرری حسین جاهدبکی جنایت محکمه‌سنه تودیع ایله‌دی . تشرین اول ١٣١٧ تاریخلی مابین تذکرهٔ خصوصیه‌سنده [احمد احسان ومقاله‌نك محرری بکلرله غزته سانسوری وغزته‌نك بالجمله علاقه دارانی لایق اولدقلری جزایی کورمك اوزره عدلیه نظارتنه تودیع ایدلدکلری] بیلدیریلیور وینه بوتذکره‌یه [بویله‌لری حقنده اوروپاده هردولتده شدتله مجازات تطبیق ایدلدیکی کبی حتی آمریقاده « لنچ » جزاسی تطبیق اولنمقده بولندیغندن علی درجاتهم شدتله تعیین مجازاتلری خصوصی] امر اولنیوردی . عبدالحمیدك درجهٔ غیظنی آکلامه‌لی که چکینمه‌سه ، آمریقاده تطبیق اولنان و برکیمسه‌یی بلاحکم پارچه پارچه ایتمکدن عبارت بولنان جزایی بورادده تطبیق ایله‌یه‌جك ....

ترانسوال محاربه‌سی وثروت فنون هیئت متفکره‌سنك طاغیدلمه‌سی ١٣١٦ سنه‌سنه مصادف ایدی . بوندن صوکره تاریخ تعطیله قدر ثروت فنون صحیفه‌لرنده : مالیه ناظر حاضری محمد جاوید بکك

مقالات اقتصادیه‌سنه ، حسین جاهد بکك تاریخ ادبیاته عائد آثارینه ، احمد شعیب بکك علوم اجتماعیه‌یه دائر یازیلرینه ، محمد رؤف ، فائق عالی و جلال ساهر بکلرك منظوم و منثور شعرلرینه صیق صیق تصادف ایدیلیر. لکن غزته‌نك تعطیلیله صاحبلرینك محکمه‌یه تودیعندن صوکره ثروت فنونك حیات علمیه و ادبیه‌سی تارمار اولمشدر .

ثروت فنون صاحبی و محرری اللی کون قدر عدلیه‌لرده سورونده‌کدن صوکره فوق‌العاده بر تصادف و طالعك یاردیمیله منع محاکمه قراری استحصال ایده بیلدکلرندن غزته تکرار انتشاره باشلادی . اوزمان خالد ضیا بکك قیریق حیاتلری درج و نشر اولنیوردی. فقط آرتق سانسورك شدت و تضییقی کیتدکجه آرتمقده اولدیغندن دائرهٔ تحریر کیتدکجه کوچلمکده ایدی . بناءً علیه قیریق حیاتلره خالد ضیا بك دوام ایده‌مه‌دیکی کبی سائر محررلرده یاواش یاواش ترك خدمت ایتدیلر و ثروت فنون مندرجاتی ادبیاتدن بوسبتون آیریله‌رق ؛ معاون قدیمی محمود صادق بکك مصاحبات فنیه‌سیله صویه صابونه طوقونماز معلومات متنوعه‌یه انحصار ایله‌دی . اك جسورانه یازیلان شیلر زراعتده کوبره‌نك تطبیقی ، حفظ الصحه‌ده مأکولاتك درجه‌سی کبی شیلردن عبارت قالمشیدی .

ایشته ثروت فنون بو شرائط آلتنده ، متداری بولندیغی ارباب علمك مضیق بر دائره‌ده یازیلان یازیلریله تا انقلابمزه قدر دوام ایتدی . بر طرفدن‌ده ، مندرجات مکمله‌دن محرومیته مقابل نفاستنی تأمینه چالیشدی . مملکتمزده ایلك دفعه رنکلی رسملر نشرینه باشلادی . انقلابدن بش آی قدر اول مجاهد حریت مرحوم مانیاسی زاده رفیق بکك صاحب امتیاز احمد احسان بك نزدینه کیزلیجه کوندردیکی ایکی فداکار وطنه ویریلن وعد موجبنجه استانبولده ایلك آثار انقلابی متعاقب ثروت فنون یومی اوله‌رق نشر ایدلدی. و حکومت مستبده‌یه قارشی هر شیئی کوزه آله‌رق ، دیکر غزته‌لرله برلکده هجوملره باشلادی. بو هجوملرك اك زیاده ، مستبد اعظم عبدالحمیدك محو ایتمك ایسته‌دیکی ثروت فنون ایله ینه محبسلرده چوروتمك ایسته‌دیکی صاحبی احمد احسان و محرری حسین جاهد بکلر طرفندن وقوعی شایان دقت بر تصادفدر .

ثروت فنون بویله‌جه ، اعلان انقلابدن صوکره بر سنه‌یه قریب مدت هم یومی ، هم ده هفته‌لق اوله‌رق انتشار ایله‌دی . انقلابك عالم مطبوعاته ویردیکی بحران ، او وقته قدر اك منتظم اداره‌لردن اولمقله مفتخر بولنان احمد احسان مطبعه‌سنك ادارهٔ داخلیه‌سنی‌ده تشویش ایتمشدی . اوسببله هفته‌لق ثروت فنونك نشریاتنده‌ده بدایت انقلابده قصورلر اولدی ؛ ایسته‌نیلن درجه‌ده تکمل کوریله‌مدی . حتی بونك ایچون هفته‌لق غزته دها زیاده تکمل ایتدیرلمك اوزره یومی غزته تعطیل اولندی .

شمدی ثروت فنون مملکتك اك نفیس و معتنا بر مجموعهٔ مصوره‌سی اوله‌رق انتشار ایتمکده و اك یکی ، اك مقبول آثار ادبیه و علمیه ایله صحیفه‌لرینی تزیین ایله‌مکده‌در . شاعر داهی عبدالحق حامد بکك آثار بدیعه‌لرینك آرا صیرا معکس مباهیسی اولدیغی کبی « فجر آتی انجمن ادبیسی » عنوانی آلتنده کنج ادیب و شاعرلرمزدن تشکل ایدن و چیقاردیغی آثار ، مرتبهٔ عرفان و عزمنی اثبات ایدن جمعیتك واسطهٔ نشر آثاری ده ثروت فنون صحیفه‌لریدر. اسکی ثروت فنون زمرهٔ ادبیه‌سی کبی مملکتمزده بر تحول نوین ادبی دها تولید ایتمك استعدادینی کوسترن بو کنجلرك آثارینی ، دها طوغریسی حیات ادبیه‌مزی تعقیب ایده‌بیلمك آنجق ثروت فنونی اوقومقله ممکندر . مملکتمز ایچون دائما رهبر علم و ادب ، مجموعهٔ حسن و نفاست اولمق مزیتنی کوسته‌رن بو اسبوعی غزته جداً شایان تقدیر و افتخاردر .

سال ادبی

عناصر فکریه‌مزك شبهه‌سز اك مترقیسی اولان ادبیاتمز ، ثروت فنون قسم ادبیسنك آن الغاسندن اون تموز تاریخ مبجلنه کلنجه‌یه قدر الیم بر دورهٔ بحران کچیردی . بعضاً ، روحلرمزده‌کی مشاغل امیدك بیله مهیای انخساف مزار قندیللری کبی یاواش یاواش سونمکه باشلادیغنی حس ایتدیکمز اوبدبین دقیقه‌لر، هر شیئمز کبی زواللی ادبیاتمزك‌ده بر وقفهٔ نومیدیسی اولمشدی . فقط بعضی وقتلر ، آفاق آلامزده بر سراب نور و ضیا کبی پارلایان تخیلات فردا بزی اوقدر نیکبین ایده‌ردی که ، سفیل و خراب محیطمزده یوکسله‌جك بر فجر حریتله برابر ، هنوز مجهول و فقط شایان دقت و اهمیت بر چوق قابلیتلرك ، ذکالرك آرتق قورومش اولان ساحهٔ ادبیاته یکیدن بخش رونق ایده‌جکنی ظن ایده‌ردك ...

اعلان حریتله برابر ، بو زواللی غایهٔ خیالینك افول فجیعنی کوردك. چونکه او زمانك فیضان جرائدی اثناسنده چیقان آشیانلر، محیطلر، دمتلر، محاسنلر ... اومدیغمزدن پك چوق فضله یکی امضالره جلوه‌کاه اولمقله برابر . بونلرك آراسنده جداً صاحب مزیت و اقتدار اولانلر پك محدود و بو محدود المقدار قابلیتلری دیکرلری آراسندن تفریق غیر قابل ایدی . زیرا هنوز « ادوار انقلاب » اثناسنده بولوندوغمز ایچین ، داخلی خارجی اغتشاشلر ، احتراصات سیاسیه ، انتخابات کبی شیلرله اشتغال ایده‌ن کتلهٔ قارئین ، ادبیاتی دوشونه‌جك و شعر و حکایه ایله مشغول اولا بیله‌جك بر حالده دکلدی ... بناءً علیه حیات ادبیه اپی اوزون بر مدت عادتا غیر محسوس و ئولو قالدی . اون تموزدن اوتوز بر مارت تاریخ مشئومنه قدر کذران ایده‌ن بو مدت ظرفنده ، اثر ادبی نامنه یالکز ـ مقدما نشر اولنمش شعرلردن مترکب ـ « فانی تسلیلر » ایله « مدحت پاشا » منظومه‌سنك انتشاری ، بو دوره‌نك ناصل بر دورهٔ بحران و عقامت اولدوغنه دلیلدر .

بو بحران ادبی اثناسنده وجود پذیر اولان یکانه شی « فجر آتی » نك تشکلیدر . مملکتمزده حیات ادبیه‌نك محدودیت و داها دوغروسی مفقودیتندن صیقیلارق ، بو محیط تنك جهالتده بیله مقدس بر عشق صنعتله چالیشمق ، بعید و ذهبدار بر افق نوین صنعته دوغرو ایلریله‌مك ایسته‌ین بر طاقم کنجلر ، سعیلرینی ، قوتلرینی ، مزیتلرینی عینی بر غایه‌یه متوجهاً توحید ایله ساحهٔ ادبیاتده کندیلرینه بر موقع تأمین ایتمك ، و داها هنوز لایقیله اثبات اقتداره وقت بولامامش اولان نسل جدیدك‌ده ظن اولوندوغی قدر محروم مزیت اولمادیغنی کوسترمك ایسته‌یورلردی . ادبیات جدیده‌نك اك کنج و غیور اعضاسندن فائق عالی و جلال ساهرك‌ده بو نسل جدید ایله توحید مساعی ایتمه‌لری ، پرئ ادبك افق صنعتمزدن انخسافنه اینانانلر ایچین اپی باعث تسلی

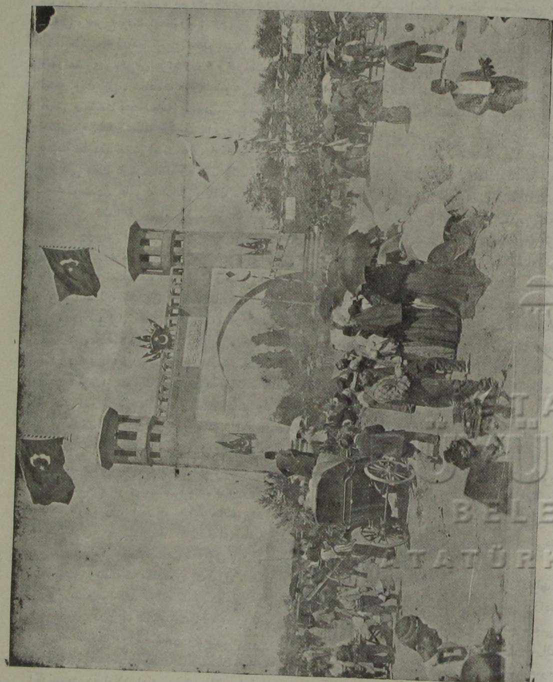

آطنه‌وقعهٔ اغتشاشیه‌سنده سفیل قالانلره اعانه توزیعی

اولمشدی . مع‌مافیه بومحفل ادبك یوم تأسیسی اولان « ۷ » مارت تاریخندن برقاچ هفته صوكرا اوتوز بر مارت عصیان مشئومنك‌وقوعی ، یاواش یاواش حال طبیعی‌یه عودته یوز طوتمش اولان اعصاب عمومیه‌یی یكیدن تهییج و ترقیات ادبیه‌یی اپی برمدت داها مجبور توقف ایلدی . فکر ارتجاعك هزیمت کامله‌سیله نتیجه‌لنن اودورهٔ تشوشی متعاقب ، اودوره‌ده بیله کمال جسارتله اجتماع ایده‌ن « فجر آتی » تکرار چالیشمغه باشلادیسه‌ده بوراده تفصیل وتشریحی موجب صداع اولاجق مادی،معنوی برچوق اسبابدن دولایی میدانه شایان اهمیت هیچ برشی چیقارامیارق اپجه اوزون برتعطیل مجبوری‌یه دوچار اولدی .

فقط بواثناده آرتق حال طبیعی عودت ایدییور ، فجر آتینك لزوم اجتماعی قطعیـاً محسوس اولیوردی . ینه بواثناده ، فجر آتی اطرافنده ، استقباله دوغرو ایلریله‌یه‌مدیكی ایچین ماضی‌یه ربط قلب ایله‌ین بعضی متصلفلردن مركب بركتلهٔ معارضین تشكل ایدییور، رسملی كتاب ستونلرنده‌ظاهراً خیرخواهانه هجوملر اجرا ایدیلیوردی . ایشته ینه بوصیرالرده ایدی‌كه آرتق فجر آتی‌ده برصورت جدیه و قطعیه‌ده تشكل ایده‌رك ثروت فنونه یازی یازمغی درعهده ایتدی و بویله‌جه آرتق حقیقی بردورهٔ مساعی‌یه كیرمش اولدی .

حیات ادبیه‌نك اولدجه جانلانمغه یوز طوتدیغی بوصوك دورهٔ ادبك تاریخچهٔ وقایعنی : تصفیهٔ لسان مناقشه‌لرینی . رسملی كتاب سرمحرریله یعقوب‌قدری‌ورفیق خالد بیننده‌كی « صنعت واخلاق » مسئله‌سنی ، براز صوكرا رسملی كتاب محرر سرستونیله آرامزده آچیلان « صنعت وتقلید » مناقشه‌سنی ؛ كذلك بواثناده ادبیات جدیده كتبخانه‌سی اجزاسندن انتشار ایده‌ن « احتضار ، بیاض كولكه‌لر ، عاشـقانه ، لیال كریزان ، حج یولنده ، بحران ، فردی وشركاسی ، پنجه ، حیات حقیقیه صحنه‌لری » وفجر آتی كتبخانه سنك اجزای منتشره‌سی اولان « تمثال عشق ، روح بی‌قید » كبی ، قیمتدار برچوق آثار ادبیه‌یی ـ حقلرنده هیچ برمطالعه درمیان ایده‌میه‌رك ـ مسكوت عنه كچه‌جكز . چونكه بونلر حقنده لایقیله ایراد مطالعات ایده‌بیلمك ایچین بویله اوفاق برمقاله دكل ، بویوك برجلد یازمق ایجاب ایدر ...

(۱۰ تموز ۱۳۲۵) شنلكلرنده حریت ابدیه تپه‌سنده طاق ظفر

بوسنه‌نك اك مهم واك شایان دقت حادثهٔ ادبیه‌سی ، هیچ شبهه‌سز ، نسل حاضرك اك بلند برسیمای صنعتی اولان احمد هاشم بكك « روح بی‌قید » فرصتیله یازدیغی مقاله ایله باشلایارق الیوم امتداد ایتمكده بولونان « بكیلر ، اسكیلر » مسئله‌سیدر . داها اپجه برمدت دوام ایده‌جكی ملحوظ اولان بومسئلهٔ ادبیه‌نك بالعموم منتسبین ادبجه دور ودراز بادیٔ قیل وقال اولمقله برابر مع‌التأسف برچوق سوء تفهملره وحتی

پك چوق كره عدم تفهمله معروض قالديغنی كورديكم ايچين ، بو « يكيلر ، اسكيلر » مسئلهٔ معضله‌سنی براز تدقيق وتشريح ايتمك ايستيورم :

كائنات اوزرنده اجرای حكم ايده‌ن اك بويوك قانونلردن بری قانون تكاملدر . هر موجود عضوی وغير عضوی، بالفرض اجرام سماويه وحيوانات، بو قانونك زير تحكم واستبدادنده بر تبدل دائمی‌يه معروضدر. ايشته بونك كبي ، حادثات فوق العضويه (اجتماعيه) نك‌ده عين قانونك تحت حكمنده اولدوغی بوكون آرتق بر حقيقت مثبته حالنه كلمشدر . سپنسر وتهنك امثلهٔ مختلفه سرد واتيانيله قطعياً اثبات ايتدكلری بو حقيقت، هر شيده مطلقا بر تحول دائمی وتدريجی حكمفرما اولدوغی حقيقتنی درپيش ايده‌رك تاريخ ادبياتمزی بو نقطهٔ نظردن تدقيق ايده‌رسه‌ك، اونك‌ده بو قانونك خارجنده قالماديغنی كوروروز . مثلا « ويسی » نك « نركسی » نك نثريله رشيد وعاكف پاشالرك نثری آراسنده‌كی فرق ، فوق العاده واضح اولمامقله برابر ينه محسوسدر . حالبوكه شناسی وكمالك منثوراتنی تدقيق ايده‌رسه‌ك آرتق « نثر ويسی » نك ساحهٔ ادبياتدن چكلديكنی قطعيا تفريق ايده‌رز . چونكه ابتدا ، آنجق دور بين بر نظر تدقيق ايله آ كلاشيلماسی ممكن اولان كوچوك فرقلر برلشه برلشه ، نهايت، واضح وعظيم بر حفرهٔ فروق ميدانه كلمشدر . كمالك نثری اپی اوزون بر مدت ناثرلرمزه نمونه اولدی؛ هر كس او زمانك نثرينه استاد اولارق كمالی كوستريوردی. حالبوكه كمالك استاد عد ايلديكی بو زمانده بيله نثر ياواش ياواش اونك نفوذندن قورتوليور، سركذشت وكوچوك شيلرله باشلايان تحول ، خالد ضيانك ايلك اثرلريله باشقا بر مجرا آلمغه يوز طوتيوردی. نهايت، اپی بر مدت صوكرا، « مائی وسياه » انتشار ايتديكی زمان آرتق واضحاً كورولدی كه، كرك لسان، كرك افكار وقتيله « نمونهٔ حكايه» عد ايديلن « جزمی »يه هيچ‌ده بكزه‌ميوردی. بو حادثه‌نك اسبابنی استكناه اوقدر مشكل دكلدر . « فی الواقع حقايق فلسفيه‌دندر كه ادبياتك بر نقطهٔ ثابته‌ده مدت مديده آرامی ممكن دكلدر . ادبيات ايكی نسل متعاقبك مدت مجموعهٔ حياتنده مطلقا يا بر تحول تدريجی ايله ترقی ياخود ينه بر تحول تدريجی ايله تدنی ايدر . حتی يالكز بر نسلك الندە بولوندقجه بيله تحولدن خالی قالمازسه‌ده بو تحول بر معتاد اوقدر بطی ، خفيف ، اوقدر تدريجيدر كه حس اولونا بيله‌جك بر مرتبه‌يه نادراً رسيده اولور . فقط بر نسلدن ديكر نسله كچركن ، نسل آتی نسل سابقدن ميراث قلمی‌يی آليركن ادبياته مطلقا كرك درجهٔ شدت وكرك كيفيات سائره اعتباريله وارثلرك خصوصيت امزجه‌سنه تابع بر اعتدال نسبی عارض اولور . زيرا بتون ملكات عقليه بر هوای متلاطم ايچنده صاورولان ياپراغه بكزه‌ر ؛ ياصعود ويا سقوط ايده‌ر ؛ فقط اولديغی نقطه‌ده طوره‌ماز . آثار ادبيه ايله مناسبتی اك قوی اولان خيال ايسه عوامل فكريه‌نك اك نازكی ، اك هوسكذاری، اك بيقراريدر: كرك قوای دماغيه وكرك بو قوتلرك محصول معنويسی اولان شيلر ـ كه بريسی‌ده ادبياتدر ـ قطعياً توقف ايده‌مز . آنجق يا ترقی ياخود تدنی ايده‌بيلير . [*] »

ايشته بو مطالعات مصيبه‌دن پك كوزل مستبان اوليوركه بر چوق مؤثراتك تحت تأثيرنده بولونان ادبيات، او مؤثرات وعواملك تحوليله طبيعی دوچار تحول اولور . فلسفهٔ صنعته تعلق ايده‌ن بو خصوصی بوراده طبيعی دور ودراز موضوع بحث ايتميه‌جكز؛ يالكز شونی بيان ايله اكتفا ايده‌لم كه نديمك اشعار شوخانه‌سی ناصل ابراهيم پاشا دورهٔ سفاهت وشطارتنك مولودهٔ ظريفه‌سی ايسه، اديب وطنبرور كمالك نوميد وپر خسران فريادلری‌ده عبدالحميد سلطنت خائنانه‌سنك بر محصلهٔ بديهيه‌سيدر. كذلك، فكرت وخالد ضيا نسلنك بالعموم آثارنده مشهود اولان ادای حزن وملال، اوزمان بر محشر آلام اولان وطنمزك هر كوشه‌سندن يوكسه‌لن ئولو ومريض كريه‌لرك بر عكسندن باشقا هيچ برشی دكلدی ؛ يشيل وپر حيات قيرلردن يوكسه‌لن نفخات اميد ايله دولو مسعود بر ياز آقشامی ، حياتك بوتون كوزەللكلری روحه بخش انبساط ايده‌ركن، معطر بر راه اميد اوزرنده قوشان شاعرلر :

[*] جناب شهاب الدين

فقط نيچون بو كوزل يول صوكنده بر اوچوروم ،
يازيق دكلمی بوتون ساحهٔ امل بويله ؟..
بو يول ، بو راه سعادت‌ده ، آه قورقيورم ،
مؤبداً چيقاجق بر خرابهٔ كسله ..

فقط نيچون بو كوزل يول صوكنده بر اوچوروم ؟

ديه دائما يأس فردايی ترنم ايده‌رلردی ؛ وبو ، پك طبيعيدی ...

ادبيات جديده‌نك تأسسندن تخميناً اون بش سنه صوكرا ، حريت مبجله‌مزك اعلانی ، حيات وشرائط اجتماعيه‌مزی ، طرز تحسس وتفكرمزی پك چوق دكيشديردی. بناءً عليه آرتق ادبياتك دوچار تحولات اولماسی ايجاب ايدييوردی . چونكه اسبابه عارض اولان تحولك آثارده‌ده بر تحول حاصل ايتمسی ؛ يعنی بر نباتك تولدی ايچين ايجاب ايده‌ن ارض واقليمك ده‌كيشمسيله او نبات ناصل ده‌كيشيورسه ، بر اثر صنعتك وجوده كلمسی ايچين موجوديتی ايجاب ايده‌ن عوامل ومؤثراتك تبدليله‌ده باشقا باشقا اثرلر ميدانه كلمسی بوكون فلسفهٔ صنعتك بديهيات اوليه‌سندن معدوددر .

فقط بويكی حركت ادبيه‌يی وجوده كتيره‌جك اولانلر كيملردی ؟.. يكنظرده ، داها هنوز حيات صنعتلرينك دورهٔ كمالنده بولونان ادبای جديده‌نك ، بويله يكی بر حركت ادبيه وجوده كتيره بيلمه‌لری پك موافق ومنطقيدر . حالبوكه اعلان حريتله برابر بو ادبای جديده‌نك معنيدار بر سكوت محافظه ايلدكلرينی ، وحتی اسكی بر ماضئ صنعتی تخطرله ترنم ايده‌ن بعضيلرينك‌ده هيچ بر موفقيت كوستره‌مدكلرينی كوردك . مثال ايسته‌ينلره ، رباب شكسته شاعرينك « رجوع » ، « ماضی ـ آتی » كبی بر طاقم آثار متأخره‌سنی ؛ مائی وسياه مؤلفنك « نسل اخير » ينی ؛ وبوكا مماثل داها بر چوق آثاری ارائه ايده‌بيليرز .

ايشته آرتق بونك اوزرينه ، حادثات مشهوده‌نك بخش ايتديكی بر اطمئنان تام ايله ، نسل سابقك افولنه ، قوللاندقلری لسانك عدم كفايتنه ، موضوعلرينك محدوديتنه قائل اولدق ؛ و « دونكيلرك مهيب وعقيم ابكمه‌يتلرينك ماوراسنده بر چوق ادبی عمرلرك احتضارينی كورورکن » آرتق اونلردن يكی بر حركت ادبيه بكلمك بی معنا اولاجغنه وادبياتده وقوعبولاجق بويوك بر تجددك آنجاق نسل اخير طرفندن وجوده كتيريله بيله‌جكنه حكم ايتدك .

بو حكممزك مطالعات عنديه‌يه مبتنی اولمايوب بالعكس دلائل علميه‌يه استناد ايتديكنی اثبات پك قولايدر. جناب شهاب الدين بك افنديك يوقاريده نقل ايتديكمز مطالعات مصيبه‌لری پك كوزه‌ل كوستريركه ادبيات بر نسلدن ديكر بر نسله انتقال ايده‌ركن مطلقا دوچار تبدل اولور ؛ حالبوكه نسل حاضرك ادبای جديده نامی ويريله‌ن نسل سابقدن ميراث قلمی‌يی آلديغی بوكون بديهياتدن اولدوغی ايچين ، شمديكی ادبياتك بعضی بينسزلرك ظنی كبی ، اسكيسنك بر استطاله‌سی اولمايوب مطلقا دوچار تبدل اولدوغی شبهه‌سزدر. بونك موجوديتنی اثبات ايده‌جك ديكر بر شی‌ده ، نسل حاضری تشكيل ايده‌ن كنجلرك اوروپانك اون بش سنه‌دنبری دوچار تبدل اولان ادبيات وافكار علميه‌سنه واقف اولملری، ومفكره‌لرينك اليوم بو نظريات جديده‌نك تحت تأثير ونفوذنده بولنماسيدر .

تكامل ادبی حقنده افكار تامه‌يه مالك اولمايان بر چوق ذوات ، ادبيات حاضره‌يی ادبيات سابقه‌دن آيبران هيچ بر خصوصيت وممتازيت ، هيچ بر فرق بولنماديغنی ، وآثار جديده‌نك ، اسكی اثرلرك تقليدندن باشقا برشی اولماديغنی قطعياً ادعا ايدييورلر . داها زياده نسل حاضره منسوب اولمقله برابر نسل سابقه‌ده حائز نسبت عد ايديله بيلن (بياض كولكه‌لر) شاعرينك پك محق اولارق سويلديكی كبی « كوزلرنده رنكلی بر كوزلكله كائناته باقارق هر شيئی عين رنكده كوره‌نلر كبی ، آثار حاضره‌ده شكل وفكره عائد هيچ بر

ذات شاهانه‌نك (آغستوس ۱۳۲۵ تاریخنده) بروسه‌یه سیاحتی ، مدانیه اسکله‌سنده رکوب شاهانه‌یه مخصوص ارطغرل یاطی

فرق حس ایتمه‌رك نسل اخیری ادبیات جدیده‌نك براستطاله‌سی . برذیلی کبی عد ایده‌نلره آرتق ادبیاتایله اشتغال ایتمه‌ملرینی توصیه ایتمه‌مك الك موافق برحرکت اولورسه‌ده » بلکه باعث انتباه اولور امیدیله بواعتراضات واهیه‌یه قارشی بعض دلائل ومطالعات سرد ایده‌جکم :

بالعموم عناصر فکریه کبی ، بشریتك الك قیمتدار برعنصر فکریسی اولان ادبیاتك ده راه تکامل اوزرنده تدریجی برروش منتظمله ایلریله‌دیکنی بعض دلائل فلسفیه ایله برلکده یوقاریده سرد واتیان ایله‌مشدك ؛ هر هانکی برملتك تاریخ ادبیاتنی تدقیق ایده‌رسه‌ك ایده‌لم . بوقاعده‌نك دائما برجای قبول بولدیغنی کوره‌جکز. بالفرض بزم شوصوك اللی التمش سنه‌لك تاریخ ادبیاتمزی نظر تدقیقدن کچیره‌جك اولورساق، «محنت کشان» ناظمی عزت منلا، واصف اندرونی کبی مکتب عتیق افرادی ایله شناسی ، کمال آراسنده «تنی» و « حیات» منظومه‌لری صاحبی پرتوپاشایی ، حتی کاظم وضیا پاشالری ، حقی بکی ، عونی بکی بولا بیلیرزکه ، بونلرك دست صنعتنده اشکال قدیمه‌دن چیقمامقله برابر حاوی اولدیغی افکار وحسیات نقطهٔ نظرندن براز یکیلشمش عد اولونا بیلن شعر. بالخاصه کمالك غیرتیله تدریجاً براز داها کسب تجدد ایتدکدن صوکرا ، آنجاق عبدالحق حامدك دست دهاسنده اسکیلردن تماميله آیرلمش . و« اوروپا » مکتبی آنجاق حامدك اثرلری سایه‌سنده تأسس ایتمشدر . حالبوکه ساحهٔ ادبیاتده حامدك ظهورینه قدر، کمالك یازدیغی قصائد و غزلیات « ادبیات عتیقه » وادیسندن محسوس برصورتده تباعد ایده‌مه‌مشدی . کذلك ، فکرت وخالد ضیا نسلنك تکمل فکریسنده ، « ادبیات جدیده » نك ظهورنده - شعرلرندن زیاده بلکه‌ده تنقیدات وتدریساتیله - مدخلدار

ذات شاهانه‌نك (تشرین اول ۱۳۲۵ ده) اجرا ایتدکلری ازمیت سیاحتی، استاسیوندن کوشکه کیدر ایکن

بولونان استاد اکرمك ایلك مجموعهٔ اشعاری ، اوفاق براثر تجدد اولمقله برابر، ادبیات عتیقه‌یی پارلاق وقطعی برصورتده دوچار تزلزل ایده‌جك برماهیت مجددانه‌یی حائز دکلدی . حالبوکه صوکرا ، زمزمه‌لر ، تقدیر الحانلر ، پژمرده‌لر، ادبیاتمزده جداً بیوك برتحول وتجدد وتنوعه کتیردی ...

حامد واکرمی تعقیب ایده‌ن « ادبیات جدیده » یه کلنجه ، اونلرك ایلك اثرلرینی، مثلا جناب شهاب الدینك « طامات » ینی ، خزینهٔ فنونده‌کی آثارینی ، توفیق فکرتك ترجمان حقیقتده ، معلوماتده‌کی شعرلرینی نشر ایده‌رك حامد واکرمی برصورت مطلقه‌ده تقلید ایتدکلری زمانی مسکوت عنه کچیورم ؛ فقط بوادبای جدیده‌نك او وقتدن اپی برمدت صوکرا ، ادبیاتده برتجدد وجوده کتیرمکه باشلادقلری زمان یازدقلری اشعاری آلیرساق. بوتحولك نه‌قدر آز وغیر محسوس اولدوغنی پك واضح برصورتده آکلارز . ایشته برقاچ مثال :

سر کرم وصال اولورکن اغیار
هجرك ایله منسلب حضورم ،
ای حسنی قصورسز اولان یار
بیلسه‌م عجبا نه‌در قصورم ؟

بن رجم نصیبه منتظرکن
احکام نصیبك الك غریبی
دور ایلدی دست شفقتکدن
کوکلم کبی طفل بی نصیبی .

دنیاده سعادت وفلاحم
برلطفکه منتظرکن ای ماه
آهم کبی الك قوی سلاحم !
مهجور ترحمکدر ایواه (الخ ...)

جناب شهاب الدین

انسان - زمان اولورکه - آرار حزن وشوقنه
رقتلی برندیم تأثر .. خفی ، عیان ؛
بعضاً طوبولیور شو بکانك ده ذوقنه
« بن آغلیورکن آغلاسه یاغمورله آسمان ؛
برلکده آسمان وطبیعتله آغلاسام . »

کولمش ... نه آکلارم کولوشندن چیچکلرك ؟
بن کریهٔ محبتمی ترك ایده‌رمیم ؟
آه ایسترم اوکنده اودیدار انورك
« کریه‌م اورتبه کسب صمیمیت ایتسه‌کیم
برمبتلی کوکلده‌کی رقتله آغلاسام ! »

توفیق فکرت

بوتون بومثاللرده کورولیورکه ادبای جدیده شعرده بر تجدد وجوده کتیرمکه باشلادقلری زمان ، داها هنوز اکرم وحامدك نفوذندن تماميله قورتولامامشلر ، و برچوق اثرلرینی اونلری تقلیداً وجوده کتیرمشلردر . صوکرا ، ادبای جدیده‌نك و بالخاصه رباب شکسته شاعرینك ثروت فنونك ایلك جلدلرنده‌کی بسیط وابتدائی، وصنعت حقنده هیچ بروقوف جدی‌یه مالکیتی تضمن ایتمه‌ین مصاحبات ادبیه‌سی، اونلرك فکرآده اسناد اکرمك وضع ایتدیکی قواعد ادبیه خارجنه چیقامادقلرینی کوستریر . حتی اوقدرکه، ادبای جدیده اسکی ادبیاتدن واضح بر صورتده آیرلدقلری زمان بیله ، اسکی ادبیاته منسوب اولان پك چوق ذوات و بلکه‌ده اسکی نسلك استادلری بونی قبول ایتمه‌مشلر ، واونلری اسکی نسلك بر استطاله‌سی عد ایله‌مشلردر .

معمافیه بوبرغلط حس طبیعیدر ؛ چونکه ادبای جدیده آغیر ومنتظم آدیملرله ادبیات سابقه‌دن یواش یواش آیرلمشلردر ؛ ونهایت مقدما ادعا ایلدکلری استقلاللری هرکس طرفندن‌ده تسلیم ایدلمشدر. بوکون « رباب شکسته » ایله « زمزمه » آراسنده‌کی بویوك، پك بویوك برفرقك موجودیتنی کورمه‌مك ایچین عادتا کور اولمق ایجاب ایده‌ر . چونکه بوایکی اثر ادبینك یکدیکرینه مناسبتلری، ایکی قرده‌ش آره‌سنده‌کی دکل ، براوغل ایله برپدر آراسنده‌کی مناسبتك عینیدر .

وقایعك بوطرزغریب تسلسلی نظراعتباره آلیناجق اولورسه، بوکون اسکی برسلسلهٔ وقایعك یکیدن تحدثه باشلادیغنه حکم ایتمه‌مك قابل اولماز. نسل جدیدادبك شبهه‌سز الك شایان دقت والك متفکر سیمالرندن بری اولان احمد هاشم بکك «روح بی‌قید» فرصتیله یازدیغی برمقاله، تحدثه باشلایان بوسلسلهٔ وقایعك ابتداسی اولدی. بومقاله ، مملکتمزده ادبیات حقنده‌کی غایه‌لرینی توحید ایتمش اولان یکی برزمرهٔ ادبیه‌نك[*] موجودیتنی ، وبوزمره‌نك آرتق نسل سابقك مولوداتیله تطمین احتیاج ایده‌میه‌رك ادبیاتده برتجدد ایقاعنه باشلادیغنی سربست وآچیق برلسان ایله آکلاتیوردی . مقالات و مصاحبات آتیه‌مزده دور ودراز تشریع واثبات ایده‌جکمز بوکبی برچوق حقایقك هیچ انتظار ایدلمدیکی برزمانده، واولدجه سرت وشدید برصورتده میدانه چیقاریلماسی، مسئله‌ده علاقه‌دار اولانلری زیاده‌سیله اغضاب ایتدی ؛ وهرطرفدن شدید برطوفان اعتراضات باشلادی . بوقاریدن بری سرد ایلدیکمز برچوق حقائق علمیه ودلائل مثبته موشکاف برنظر تحلیلدن کچیریلنجه ، سرد اولونان اعتراضلرك نه‌قدر محروم قیمت واهمیت اولدوغی آکلاشیلیر ؛ فقط مسئله‌یی بوسبتون توضیح ایچین ظاهراً محق کورونن اهمیتسز بعضی اعتراضاتی داها حادهٔ تدقیقدن کچیره‌جکز :

اولا : ادعا ایدیلیورکه شیمدیکی ادبیات ، ادبیات جدیده‌نك محروم اهمیت تقلیدلرندن عبارتدر ؛ وشیمدیکی حالده داها هیچ برشخصیت ممیزه‌یه مالك دکلدر .

بوسوألك جوابی پك بسیطدر ؛ زیرا داها مصاحبه‌مزك ابتداسنده، ادیب متفکر جناب شهاب الدین بك افندینك سرد ایتدکلری مطالعات مثبتهٔ علمیه‌یه ابتناً ، ادبیاتك برنسلدن دیکرنسله کچرکن مطلقا — کرك ترقی ، کرك تدنی — مهم بر تحوله دوچار اولاجغنی کمال وضوح وقطعیتله اثبات ایله‌مشدك . بوکون وجوده کلمکه باشلایان یکی ادبیات ، اسکی ادبیاتدن تماماً آیری بر-ی دکلدر ؛ ادبیات سابقه ایله اکرم وحامدك تأسیس ایتدکلری مکتب ادب بیننده ناصل برمناسبت وارسه، ادبیات حاضره ایله « ادبیات جدیده » نامی ویریلن دونکی ادبیات آراسنده‌ده عینی فرقلر واردر . بوفرقلرك موجودیتی بوکون تماميله محقق اولمغله برابر ، هرکسك اونلری کورمه‌مسی، داها هنوز قطعی وپروضوح برشکل آلامامالرندن نشئت

[*] بعضیلری غایت فاحش برمحاکمهٔ منطقیه اثری اولارق « فجرآتی » ایله بوزمره‌یی عینی شی ظن ایدییورلر. حالبوکه « صنعت شخصی ومحترمدر » دستورینه رعایت ایده‌ن فجرآتی، ادبیات حقنده‌کی غایه‌لرینی توحید ایتمه‌مش ذواتدن عبارت برهیئت مختلطه‌در . بوهیئتده، برشخصیت صنعته مالك وادبیاتده لزوم تجدده قانع اولانلر بولوندوغی کبی ، اسکی استادلری تقلید ایده‌ن ولزوم تجدده قائل اولمیانلرده پك چوقدر .

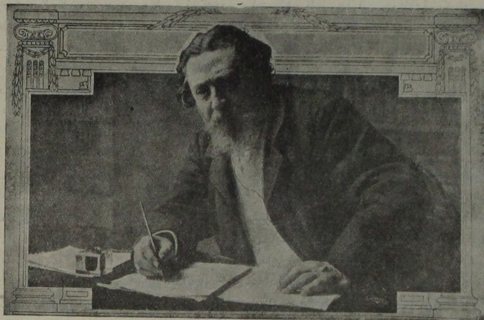
ایدییور . حالبوکه بوقصور بزم دکل ، زمانك‌در . کیت کیده طبیعی بوفرقلر چوغالارق یکی ادبیاتك خطوط ممیزه‌سی‌ده تماماً وواضحاً تعین ایده‌بیله‌جکدر. نته‌کیم ادبای جدیده‌نك ، عالم ادبیاتده برتجدد وقوعنه چالیشدقلری ایلك دوره‌ده یازدقلری اثرلر ، حامد واکرمك آثارندن شکل ولسان اعتباریله پك آز فرقلی ایدی ؛ حالبوکه یاواش یاواش اوفرقلر چوغالارق نهایت ایکی نسل آراسنده‌کی حفرهٔ فروق ، عادتا بویوك برکرداب حالنه کلدی .

بوکون بزده عینی حالده‌یز . داهادورهٔ تجددك ابتداسنده اولدوغمز ایچین اثرلرمزك بویوك برقسمی دورهٔ تردد وتجربه‌یه عائد ، وبناءً علیه اسکی استادلرککندن همان همان تماميله فرقسز بولونیور. حالبوکه بواثرلرمزك خارجنده — شیمدیلك ولوکه محدودالمقدار اولسون — بعض اثرلرمز ، اصل کندی شخصیت صنعتمزی کوستره‌ن اثرلرمز وارکه ایشته اونلر بزم بردورهٔ تجددك ابتداسنده، شدید برانقلاب ادبی اجرا ایتمك اوزره بولوندوغمزی کوستریور... ایشته احمد هاشمك « یوللر، شعرقمر، کندیمه، رشد، اوبلده » کبی شعرلری، ایشته تحسین ناهیدك « زهره » سی، ایشته شهاب الدین سلیمانك «فورطنه. قیرق محفظه، باطاقلق،» کبی مولودات نفیسه‌سی ، ایشته یعقوب قدرینك «باصقین»ی، ایشته فاضل احمدك «زهرقطره‌لری»، ایشته رفیق خالدك «جرخواجه‌سی» ... وبن امینم که « ادبیات جدیده » داها ایلك آن تأسسنده دکل، حتی صوك ادوار تکاملنده بیله بوقدر نفیس ومکمل اثرلر میدانه قویامادی... ادبیات جدیده‌ده بویله اثرلر هیچ بوقدر دیمك ایسته‌میورم ؛ یالکز شونی ادعا ایدییورم که بوکبی اثرلر، اونك کتلهٔ عظیمهٔ آثاری آراسنده بیله پك نادردر. حله ایلك دورهٔ تأسسنده وجوده کتیردیکی آثار ، بوتعداد ایتدیکم بدیعه‌لرله مقایسه اولونورسه ، حتی « طفلانه » عد اولونمق تهلکه‌سنه بیله معروض قالابیلیر . شوحالده کورولیورکه جداً حائزمزیت وهرحالده اسکیسندن فکراً ولساناً داها مترقی برنسلك ایقاعنه باشلادیغی بویوك برانقلابك مبادیسنده بولونیورز . بونی انکار ایچین ، انسانك یاکور ویاخود غرضکار اولماسی ایجاب ایدر . بعضیلری، اون بش سنه‌دن آز برزمان ظرفنده ادبیاتك بزم ادعا ایتدیکمز درجه‌ده ترقی وتحولنی غیرممکن وتکامل تدریجی قاعده‌سنه مخالف بولویورلر . حالبوکه شوراسنی نظر اعتباره آلمیورلرکه بوکون نسل جدید ادبمزك پیش تتبع واستفا ه‌سنده واسع ومکمل براوروپا ادبیاتی وار ؛ ترقیات فکریهٔ بشریه‌یی لایقیله تعقیب ایدن بوزمرهٔ ادبیه افرا ی، بوکون پرورده ایته‌کلری افکار ومطالعاتی یالکز فکرت وخالد ضیا نسلنه دکل. بلکه، دنیانك بوتون متمدن ومتفکر کنجلری کبی ، انسانیتك ترقیات حاضره‌سنه مدیون بولونیورلر . بناءً علیه « اوزون برتوقفدن صوکره اویانان، وچوق ، پك چوق کریده قالدیغنی آکلایارق تلافیٔ ایام ایچین راه تکامل اوزرنده عادتا قوشمق مجبوریتنده بولونان مملکتلرده ، عصرلر وظیفه‌لرینی قسماً سنه‌لره ترك ایدر ؛ واوزمان عصرلری بربرندن آییران اوچوروملر ، سنه‌لرك آراسنده املا ایدیله‌مز بوشلقلرینی تمدید ایدرلر .. »

خلاصه ، بوتون بودلائل وبراهینه قارشی ، حالا یکی برانقلاب ادبینك مبادیسنده بولوندوغمزی انکار ایتمك، ظن ایده‌رسه‌م غیظ وحسددن، یاخود قابلیت فهمیه‌نك فقداندن باشقا هیچ برشیئه عطف اولوناماز...

کوپریلی زاده

محمد فؤاد

فرانسه مشاهیر شعراسندن متوفی قاتول منده‌س

اعلان حریتمزدن بری بوسنه وفات ایدن مشاهیر ادبا

قاتول منده‌س

پارناس مسلك ادبیسنك مؤسسلرندن وفرانسه‌نك الك بیوك شاعرلرندن اولان قاتول منده‌س (١٨٤١) ده (بوردو) شهرنده تولد ایتمشدر. (١٨٥٩) ده پاریسه كلمش و «ره‌وو فانته‌زیست» ی ومؤخراً « پارناس قونتانپوره‌ن » اسمنده‌كی رسالهٔ ادبیه‌یی تأسیس ایله‌مشدر. ایكنجی ایمپراطورلق دورهٔ عقامتنده موجود اولان یكانه محفل ادبینك رئیسی منده‌سدی. « فیلومه‌لا » كبی نفیس برچوق شعرمجموعه‌لری ، (سقاررون ، ویه‌رژ داویلا ، غلاتینی) كبی فوق العاده مرغوب ومشهور منظوم پیه‌سلر ، برچوق حكایه وروманلر ، تنقیدلر نشرایله‌مشدر. (١٨٩٣) دن بری (ژورنال) ده تیاترو وموسیقی منقدلكی ایتمكده ایدی. عصرینك بالعموم ادبا ومحررینی طرفندن بویوك برشاعر وتماشا نویس اولمق اوزره طانینان منده‌س . عینی زمانده بویوك برحكایه نویس ایدی. اخیراً ، برشمندوفر قضاسی نتیجه‌سنده فجیع برصورتده وفات ایتمش ، وبو حادثهٔ الیمه ، بوتون عالم ادبیاتی غریق یأس واسف ایله‌مشدر .

متوفی مارکی قوستادو بوروغار .

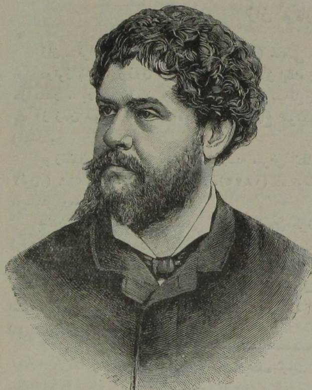
مارکی قوستاد. بوروغار

فرانسه‌نك كچن سنه غائب ایتدیكی ارباب فضل وعرفانك

الك مهملرندن بری‌ده مورخ ادیب مارکی قوستا دوبوروغاردر . (قرال شارل البرك كنجلكی) و (قرال البرك صوك سنه‌لری) نامنده‌كی آثار نفیسه‌سیله كسب اشتهار ایده‌ن بومورخ ١٨٩٦ ده « قامیل دوسه »نك یرینه اقاده‌می‌یه قبول اولونمشدی . وفاتی عالم علم وعرفان ایچون جداً باعث تأسفدر .

آقاده‌می‌یه قبول اولنانلر

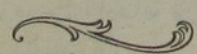
فرانسه آقاده‌میسی اعضاسندن ژان ریشپه‌ن

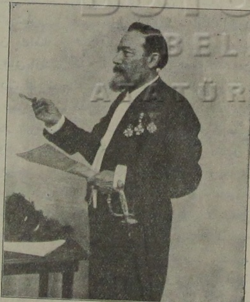
ژان ریشپه‌ن

اطبای عسكریه‌دن برینك اوغلی اولوب (١٨٤٩) شباطنك دردنجی كونی جزایرده كائن «مه‌ده‌آ» بلده‌سنده تولد ایتمشدر . (١٨٥٩) سنه‌سندن (٦٨) سنه‌سنه قدر (ناپولئون دوئه‌وشارلمانی) مكتب اعدادیسنده تحصیله مباشرت و (٦٨) ده پارس دارالمعلمین عالیسنه دخول ایده‌رك (٧٠) ده ادبیاتدن مأذون اولدقدن صوكرا (١٨٧٠) محاربه‌سنده عسكر معاونه‌سلكنه داخل اولمشدر. ناپولی وبوردوده صیره‌سیله معلملك ، كمی طائفه‌لكی ، حماللق واودونجیلق كبی برطاقم شیلرله اشتغال ایتمش ، و (٧٧) ده نشرآثاره باشلامشدر . اولا ایكی كوچك غزته‌ده بعض مقالات نشر ایتدكدن صوكرا (٧٩) ده (ییلدیز) نامیله برپیه‌س یازمش و بو پیه‌سی بالذات كندی اوینامشدر .

ریشپه‌ن مؤخراً یاواش یاواش كسب اشتهار ایده‌رك (دیلنجیلرك ، خانه بردوشلرك شعری) ، (نوازشلر) ، (كفرلر) ، (دكز) ، (قالدیریم) (اوكسه) ، كبی برچوق آثار نفیسه نشر ایله‌مش واخیراً (آندره توریه) نك یرینه اقاده‌می‌یه قبول اولونمشدر .

اوصلانمش وكچكمش بر رومانتیك اولان ریشپه‌نك ، دیلنجیلرك شعری نام اثرینی ، منقد شهیر كوسته‌و لانسون حقیقی شعره برمثال اولمق اوزره كوستریبور .

فرانسه آقاده‌میسی اعضاسندن شاعر ژان ئه‌قار

ژان نه قار

ژان ـ فرانسوا ـ ويقتور ـ نه‌قار (١٨٤٨) سنه‌سی شباطنك دردنجی كونی تولونده تولد ايتمشدر . اون دوقوز ياشنده (ژون قروايیانس) اسمنده‌كی ايلك مجموعهٔ اشعارينی نشر ايتمش و بونكله شهرت قازانمشدر . پارسه او زمان بوكتابی طانديران (سيه‌قل) غزته‌سی منقدی (لوئی ژوردان) اولمشدر. پك آز زمان صوكرا (وار) آقاده‌ميسی بر اجتماع عموميسنده كنج شاعری اعضاسی آراسنه قبول ايتمشدر .

بو زماندن اعتباراً ژان نه‌قار همان هرسنه معرض انتقاد عمومه يكی بر اثر قويمشدر . (اوقله‌ر دو لالون) ١٨٦٩ ده پارسده اوينانمشدر .(١٨٧٢) ده قومدی فرانسزده (ماسقاريل) اسمنده بر اثری اوينانمش وموفقيت قزانمشدر .

بوندن صوكرا نشر ايتديكی بعضی اثرلری اقاده‌می طرفندن مظهر مكافات اولمش و(لژيون‌دونور) ك (قروا) سنه نائل اولمشدر . (سيميليس) نامنده‌كی درت پرده‌لك منظوم درامی و(كوچكلرك كتابی) نام مجموعه‌سی بويوك بر رغبت قازانمش واءِ زياده (لوپه ر لوبونار) و (عيسی) اسملی اثرلرنده احراز موفقيت ايله‌مشدر . برايده آليست اولان نه‌قار ، دائما يوكسكلرده طولاشير، رنكلی ، ايشله‌نمش، سحار اسلوبيله برنجی درجه‌ده بر محرر ، بر شاعردر . بناءً عليه اخيراً آقاده‌می فرانسه‌زه قبولی بوتون منتسبين ادبی ممنون ايتمشدر.

---

١١ شباط ١٣٢٥ تاريخنده ثروت فنونده نشر اولنان

فجر آتی انجمن ادبيسی بياننامه‌سی

شيمدی‌يه قدر مملكتمزده « ادبيات » كلمه‌سنك حائز اولديغی اهميت وجديتی آكلايان ، وبواهميتی خلقه افهام ايدن ، تردد ايتمه‌دن سويليه‌بيليرزكه ، پك آز كيمسه كلمشدر . تاريخ ادبيمزی تدقيق ايدرسه‌ك ، الك پارلاق دوره‌لرده بيله ادبياتك بوتون احاطهٔ معناسيله آكلاشيلوب آكلاتيلماديغنی كوروروز . اونك ايچون بزده صنعت و ادبيات بوش وقتلرك برهمدم لطيفی اولمقدن پك فضله براهميت آلامامش، وبونلرك ناصل تربيهٔ حسيه‌نك تكاملنه خدمت ايتمك طريقيله برملتك پيشوای ترقياتی اولديغی تقدير ايديله‌مه‌مشدر؛ ادوار قديمه‌دن آيريلوب عصر حاضره دوغرو كلنجه ياواش ياواش صورت تلقينك براستحاله‌يه اوغراديغنی كوروبورز . كمال بك وهمزمانلری برچوق مناسبتلرله بوخصوصده‌كی فكرلرينی سويلمشلردر . كمال بكك « ادبياتسز ملت ديلسز انسان قبيلندندر » سوزی مشهوردر . فقط افكار عموميه‌نك آكلامامقدن وآكلامق ايچون هيچ بورهبر خيركار وجدی بولامامقدن متحصل لاقيديسنه بويله برجمله‌نك دواساز اولماسی البته ممكن دكلدر . بوزمانه مخصوص ادبياتلركده بوخصوصده خدماتی كورلمكله برابر عثمانلی افكار عموميه‌سنك بورهبری قطعی صورتده بولديغی تاريخ، اعتراف ايتمليكه ادبيات جديده‌نك كنج وفعال ذكالرينك ثروت‌فنون صحيفه‌لرنده ايلك تأسيس مسلك ايتدكلری زمانه تصادف ايدر. بوهيئت ادبيه‌نك اركانی، اومجموعه‌نك صحيفه‌لرنده محيطنی تنوير ايدن برمنظومهٔ مضيئه وظيفه‌سنی كوريبوردی. فقط حكومتك كيتدكجه آرتان ظلمی اونلرك قلملرينه ايلك ضربهٔ عنيف وقهاری ايندیردی. وبونلر ايلريده تكرار طوپلانمق اميديله هپسی طاغيلوب كيتديلر. حريتك اعلانيله يكيدن ضيالرينه انتظار ايدلديكی زمان ايسه، پك آز استثنا ايله ، آرتق اونلر اسكی ملكهٔ خيالری اولان صنعت وادبياته قارشی برسحاب لاقيدی ايله بورونمشديلر . بونی سويله‌مكله بزدن اول كلنلره اعتراض ايلمك آرزوسنده دكلز؛ زيرا اونلرك ادبياتمزه ايتدكلری خدمتی تقدير ايتمه‌مك ، هرحالده

قدرشكنلك اولور . بزاونلره ماضئ مسلكلری ايچون تشكرايله حال واستقباله عطف نظر ايده‌جكز .

ايشته بواستقباله باقق عزم ونيتيله فجر آتی تشكل ايديور. فجر آتی اعضاسی كنديلرينه هركسدن زياده ادبيات پرست وعزمپرور اولمقدن فضله برقيمت واهميت عطف ايتمك جسارتنی آلامقله برابر تملنی آتدقلری مؤسسه‌نك بوبيابان علم وادب ايچنده برسايه‌زار زمردين اولماسنه انتظاراً، شيمديلك اوروپاده‌كی امثالنك كوچوك برنمونه‌سنی تمثيل و ارائه ايتمه‌سنه چاليشاجقلردر. لسانك ، ادبياتك ، علوم ادبيه واجتماعيه‌نك ترقيسنه خدمت ايتمك ، آيری آيری شوراده بوراده نموايدن استعدادلری سينه‌سنده جمع ايده‌رك اتحاد واجتماعك حاصل ايده‌جكی قوتله تكمله، مصادمهٔ افكارك پارلاته‌جنی بارقهٔ حقيقتله تنوير افكاره چاليشمق: ايشته فجر آتينك غايهٔ عزم ومرامی !

فجر آتی اعضاسنك ثمرات مساعيسنی احتوا ايده‌جك بركتبخانه تأسس ايتمك اوزره‌در . ادبيات جديده‌نك پارلاق ذكالرينه‌ده مطلع انوار اولمق مزيتنی حائز اولان ثروت فنون مجموعه‌سی ناشر آثاريدر .

بوندن‌باشقه مملكتمزك ترقيات فكريه وحسيه‌سنی تأمين ايده‌جك آثارمهمهٔ غربيه‌يی كندی اعضاسنه ومكافاتلی مسابقه‌لرله خارجدن انتخاب اولنه‌جق ذواته ترجمه ونشر ايتديرمك ، عمومی قونفرانسلر ويره‌رك خلقك سويهٔ ذوق ادبيسنك اعلاسنه ، حدود معلوماتنك توسيعنه چاليشمق ، ممالك غربيه‌ده‌كی مؤسسات مماثله ايله تأسيس روابط ومناسبات ايده‌رك مملكتمزك تموات ادبيه‌سنی غربه ، غربك انوارينی آفاق‌شرقه نقل ايده‌جك متين وعلوی برنائل وظيفه‌سنی كورمك فجر آتينك جملهٔ آمالندندر .

تنظيم وحكومته اعطا اولنان نظامنامه‌نك برصورتی ياقينده نشر اولناجقدر .

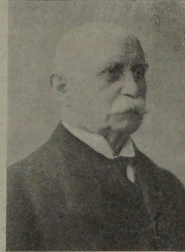
افكار منوره اصحابنك بوتشبث خيری برندای تشجيع وتقدير ايله قارشيلايه‌جغنه اميننز . چونكه آچی براعتراف اولمقله برابر سويله‌مكدن چكينمه‌يزكه مملكتمزك علمه ، صنعته احتياجی پك‌شديددر. بواحتياجی تلافی ايچون آتيلاجق الك كوچوك آديم رهايه ، اعتلايه دوغرو آتيلمش ديمكدر ؛ وبوندن محروم اولمق معزز وطن ايچون اليم براوكسوزلكدر.

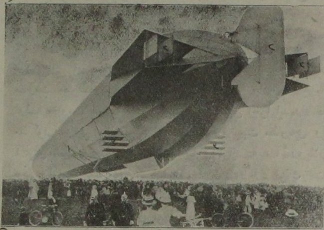
استانبولده ايلك بالون: (١٥ مايس ١٣٢٥ ده) عثمانلى اردوسنده قوللانلمق اوزره كتيريلن (عثمانلى بالوننك) بك اوغلنده تعليمخانه ميدانده تجربه‌سى. بالون موفقيتله اوچه‌رق تاچامليجه آرقه‌لرنده يره اينمشدر.

سال فنى

شو صوك سنه‌لرده عالم فنى بالخاصه اشغال ايدن شى سياحت هوائيه مسئله‌سى‌در. حال حاضرده، بوندن برقاچ سنه‌اول آتيسى مشكوك ومظلم كوريلن، سياحت هوائيه معماسى حل ايدلمش، بشرك سحركار انامل عقليه‌سى بونك عقده‌لرينى‌ده چوزمشدر. بوكون آرتق يولجى طاشيمغه مخصوص بالونلر بيله انشا ايدلمكه باشلاندينى ايشيديورز. هيچ شبهه يوقكه بالونلرله جوهواده عن قريب منتظماً اجراسنه باشلانه‌جق طيرانلر وياسياحتلر بشريت ايچون بردور جديد كشاد ايده‌جكدر بين‌الملل مناسبات، كمركلر، تجارت، خصوصات ملكيه وعسكريه عظيم تبدلاته اوغرايه‌جقدر. بو هوايه تحكم مسئله‌سى ملتلر آره‌سنده بوكونكى حدودلرك اهميتنى قالديره‌جق وبويله‌جه ملتلر آره‌سنده اسباب منافسه ومعاداتى بالضروره محو

كندى اسمنده كى بالونك موجدى قونت سه په لين

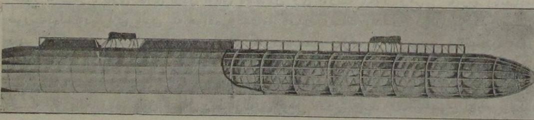

موسيو سه په لينك بالونك دومن طرفندن كورونيشى

ايده‌رك يرينه — شيمديكى حالده برخيال لطيف حكمنده اولان — صلح ومسالمت عالم نعمتنى اقامه ايده‌جكدر. بناءً عليه سالنامه‌مزك سال فنى قسمنده سياحت هوائيه‌يه دائر ممكن مرتبه چوق معلومات جمع ايتدك. قارئلرمزك بو معلومات وتفصيلات سايه‌سنده سفائن هوائيه حقنده وقوف كافى حاصل ايده بيله‌جكلرى فكرنده‌يز.

قابل سوق بالون

قابل سوق بالونلرده اك مهم مسئله ماكنه مسئله‌سى ايدى. بالونلرده ماكنه استعمالى تشبثى اولاً ١٨٥٢ ده موسيو ژيغار طرفندن واقع اولمشدر. موسيو ژيغار مقاومت هوائيه‌يى برطرف ايتمك ايچون بالونك شكلنى تبديل ايله بوكا بر شكل طولانى ويرمشدر. بر طرفندن‌ده بوخصوصده استعمال ايديله‌جك ماكنه‌لرك تنظيم و ترتيبيله اشتغال اولنيوردى. اليوم ايشه الويريشلى خفيف و قوتلى ماكنه‌لر ايجاد اولندى. و بونلرله يالكز بالونلر دكل حتى هوادن وزناً دها آغير اولان « آئه‌روپلان » لرى‌ده تحريك وسوق قابل اوليور. « آئه‌روپلان » لر عادتا اوچه ماكنه‌لريدر. پروانه‌سى، قانادى، دومنى واردر.

موسيو سه په لينك بالونده برطاقم حجره‌لر اولوب بونلرك ايچلرنده برر بالونجق بولونور.

[١٥٩ نجى صحيفه‌يه مراجعت]

بونلرك الك اييلرى فرانسه‌ده اعمال اولنانلردر . فيئاتى ١٥٠٠٠ الى ٢٠٠٠٠ فرانقدر . ثقلتى ٤٠٠ كيلو غرام و ماكنه‌سى ٣٠ الى ٤٠ بيگر قوتنده‌در .

وزناً هوادن دها آغير اولان آئه‌روپلانلر ايچون ، بونلر عادتا اوچـه ماكنه‌لريدر ديمشدك . شمدى بونى براز ايضاح ايده‌لم : قابل سوق بالونلرده سرعت ساعتده ٧٢ كيلو مترويه بالغ اولديغى زمان مقاومت هوائيه شايان اهميت بر درجه‌يه وارير . بوحالده بالون عالى‌يه متوجهاً مائل بولنه‌جق اولسه مقاومت هوائيه آلته عمودى بر تضييق اجرا ايده‌رك غازلى بالونه احتياج مس ايتديرمز . ديمك مذكور سرعتى براز تزييد ايده‌رك آلته وضعيت مطلوبه‌يى ويردكدنصكره هوا دروننده بالون اولمقسزين آلتمزى معلقده بولنديرر و يول آله‌بيليرز . ايشته « آئه‌روپلان » ده بومشاهده اوزرينه اعمال اولنمشدر . بونى براوچورتمه‌يه تشبيه ايده‌بيليرز . اوچورتمه اوچ قوتك تحت‌تأثيرنده بولنور . بونلردن برى اوچورتمه‌يى دوشيرتمكه ساعى اولان ثقلتى ديكرى سطح‌مائلى تضييق ايدن‌قوت (روزكار) ، اوچنجيسى‌ده روزكارك تأثيريله كيتمسنه مانع اولان قوت (ايپ) در . بو قوادن برينك‌تحوليله اوچورتمه‌ده ايىر چيقار . روزكار اولماديغى‌زمان چوجقلر اوچورتمه‌لرينى ينه اوچورته‌بيليرلر . بونك‌ايچون خيزله قوشه‌رق لازم‌كلن روزكارى حصوله كتيررلر . آئه‌روپلان ده عيناً بويله‌در . يالكز بونده ايپك وظيفه‌سنى خفيف برموتورله متحرك بر پروانه ايفا ايدر . ايشته قابل سوق بالونك اساسى ، مستند اولديغى نظريه بوندن‌عبارتدر .

بالونلر

صوك زمانلرده بالونجيلق يكى بردورهٔ ترقى‌يه داخل اولمشدر بوخصوصده الك زياده المانيا وفرانسه‌ده تجربه‌لر اجرا ايدلمكده‌در . (آئه‌روپلان) لر هنوز قرق اللى متره‌دن زياده ارتفاعه واره‌مديغى ومدت مديده هواده قاله‌مديغى جهتله آنجق مستقبلده قابل استعمال برحاله كله‌بيلورسه‌ده قابل‌سوق بالونلر زمانمزده اهميت عظيمه قزانمشدر .

شمدى‌يه قدر معلوم اولان مربوط بالونلرله سربست بالونلر ايستنيلان جهته سوق وتحريك ايديله‌مز . بونلر غاز تأثيريله آنجق طبقات هوائيه ايچريسنده ترفع ايدر وسربست اولنلرى موافق روزكار ايله برمحله حركت ايده‌بيلورلر . قابل سوق بالونلر ايسه موتورلى اولوب اساساً اوچ نوعدر : برنجيسى كاملاً سرت مالزمهٔ انشائيه ايله ياپيلان بالونلردر . قونت سپه‌لينك اختراعكرده‌سى اولان بالونلر بوجنسدندر . رسمده كوستريلان اسطوانوى الشكل بالون كووده‌سى ، آلومينيوم معدنندن چبوقلرله طولانى براسكلت تشكيل ايديله‌رك اوزرينه بعده اورتوسى كچيرلمك وايچريسنه غازى حاوى اون‌يدى اوفاق بالون يرلشديرلمك‌اوزره احضار اولنمشدر . غازى حاوى اولان اوفاق بالونلردن برى فورطنه ياخود برصرمى تأثيريله ويامصادمه صورتيله‌ده‌لينسه‌ديكرلرى بالونى ينه هواده بولندرمغه كافيدر . رسمك آلتنده كريلان ايكى بالون صندالى دخى ينه آلومينيوم معدنندن سرت مالزمه ايله كووده‌يه معلق دكل ، قوبجه مربوط بولنديغندن مختلف استقامتلردن ، ايلريدن كريدن ويانلردن واقع اوله‌جق تأثيرات خارجيه‌يه مقاومتله هوايى قولايلقله ياره‌رق قطع مسافه ايده‌بيلور . سرت مالزمه‌ايله اعمال ايدلديكندن طولانى بالون كووده‌سنك طولانى ياپيله بيلمسى حسبيله ايكى ودها زياده بالون صندالى ربط اولنه‌رق يولجى عددينى تزييد ايتمك وبرچوق لوازم برلكده بولنديرمق‌ممكن‌اولور . بوجنس بالونلرك محذورى هربرده املا وتركيب ايديله‌مه‌مسيدر . ١٩٠٧ سنه‌سنده اعمال اولنان سپه‌لين بالونك طولى ١٢٨ وكووده‌سنك قطرى ١١ متره اولوب ايچريسى اون‌آلتى ظرفه تقسيم اولنمشدر . اوچر قنادلى درت پروانه ايله حركت ايدر . بالون صندالى اون بر ، اون ايكى كشى آليره

سرعتى ثانيه‌ده ١٤ : ١٥ متره‌در . واصل اوله‌بيله‌جكى اعظمى ارتفاع (٢٠٠٠) متره اولوب ياپديغى سفرلرده (٤٥٠) متره‌يه قدر صعود ايتمش وهواده يدى ساعت قدر قاله بيلمشدر .

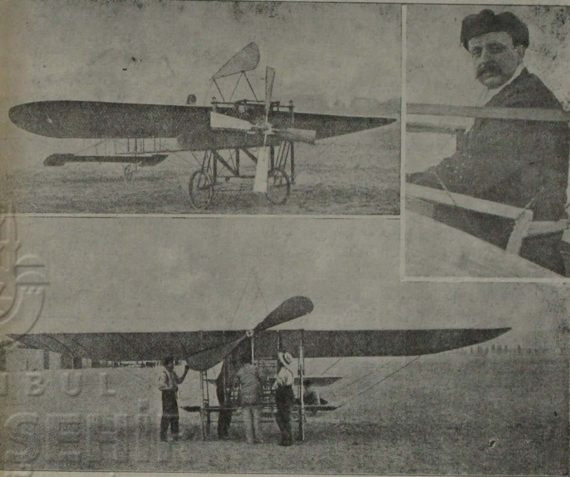
قابل سوق بالونلردن ايكنجيسى يموشاق مالزمه ايله ياپيلان بالونلردر . بونلرده بالون كووده‌سنك يالكز چنبرلرى وقسم تحتانيسى سرت ومتبرقى اقسامى يموشاق مالزمه‌ايله اعمال ايدلمش وصندالى كووده‌يه قوبجه‌مربوط اولمايوب معدنى تللرله‌تعليق اولنمشدر . بوجنسدن آلمانياده‌بيكباشى (بارزه‌وال l'arseval) ك ترتيبكرده‌سى اولان بالونلر قوللانيليور . بونوع بالونلرك هربرده املاوتركيبى قولاى ايسه‌ده سرعتى‌اوقدر زياده اوله‌مدقدن باشقه برسفر مدتى چوق دوام ايتمز . وبرلكده چوق يولجى‌ولوازم بولنه‌مز . ١٩٠٧ سنه‌سنده اعمال اولنان پارزه‌وال بالونك طولى ٥٠ وقطرى ٨,٥ متره اولوب ايچنده ايكى اوفاق بالونى حاويدر . درت قنادلى برپروانه ايله حركت ايدر . بالون صندالى درت كشى آله‌بيلور . سرعتى ثانيه‌ده (١١) متره‌در . واصل اوله‌بيله‌جكى اعظمى ارتفاع ١٥٠ متره اولوب ياپديغى سفرلرده (١٠٠٠) متره‌يه قدر صعود ايتمش وهواده اوچ ساعت قدر قاله بيلمشدر .

اوچنجيسى قسماً سرت مالزمه‌لى بالونلر اولوب بونوع بالونلرده ديكر ايكى نوع بالونك منافعنى جمع ايتمك دوشونلمشدر . بونلرده بالون كووده‌سنك اورتودن ماعدا كافهٔ اقسامى‌سرت مالزمه‌لى ايسه‌ده صندالى كووده‌يه ينه قوبجه مربوط اولمايوب معدنى تللرله تعليق اولنمشدر . بوجنسدن آلمانياده بيكباشى (غروس Gross) ك ترتيبكرده‌سى اولان‌بالونلر قوللانيليور . فرانسه حكومتنك (لاپاترى La patrie) اسمنده‌كى بالونيده قسماً سرت مالزمه‌لى بالونلردندر . بوبالونك طولى ٦٠ وقطرى ١٠,٣ متره اولوب ايچنده براوفاق بالونى حاويدر . ايكيشر قنادلى ايكى پروانه ايله حركت ايدر . بالون صندالى ٤ : ٦ كشى آله‌بيلور . سرعتى ثانيه‌ده (٣) متره‌در . واصل اوله‌بيله‌جكى اعظمى ارتفاع (١٥٠٠) متره اولوب ياپديغى سفرلرده (١٢٨٠) متره‌يه قدر صعود ايتمش وهواده يدى ساعت قدر قاله بيلمشدر .

آلمانيا حكومتنده سپه‌لين ، بارزه‌وال ، غروس‌سيستملرنده اوچر بالوندن طقوز بالوناايله قسماً سرت مالزمه‌لى دها ديكر اوچ بالون‌كه جمعاً اون ايكى بالون واردر . حكومت مشاراليها الك زياده سرت مالزمه‌لى بالونلره اهميت مخصوصه عطف ايده‌رك ترقيسنه چالشمقده‌در . بتون آلمان قومى بوخصوصده پك بيوك فداكارلقلر ايديورلر . ازجمله اولكى سنه اغستوسنده قضاده اولان سپه‌لين‌بالونى ايچون اعانه صورتيله‌يدى ميليون مارق جمع ايدلمش اولوب بونك بش يوز بيك مارقى ايله بوزيلان بالون‌تعمير وتجديد ايدلمش واوچ نومرولو بربالون دها ياپلمشدر . بودفعه برلينه مواصلت ايدن اشبو اوچ نومرولو بالوندر . اليوم درت نومرولو بربالون دها دردست اعمالدر . اوچ نومرولو بالونك طولى ١٣٦ وقطرى ١١ متره‌اولوب‌ايچنده اون يدى اوفاق بالون واردر . ساعتده ٥٠ : ٦٠ كيلو متره قطع ايدر . صنداللرى اون اون بشر كشى استيعاب ايده بيلير . بونوع بالونلردن سفائن هوائيه تأسيسيله سيروسفراجراسى وعسكرلكده دخى‌فائده‌لى صورتده استعمالى ممكن اولمغله ترتيبات اساسيه‌سى مجرم طوتلمقده وامتيازى حكومتجه تحت كفالتده بولنديرلمقده‌در . فرانسه حكومتنده دخى‌طقوز بالون موجوداولوب بونلردن يديسى (له‌بودى Tebaudi) سيستمنده وايكيسى (لاپاترى La patrie) و (لاره‌پوبليك La république) اسملرنده قسماً سرت مالزمه‌لى بالونلردر . ايتاليا ، انكلتره ، آمريقه ، ژاپونيا ، روسيه ، بلچيقا وبلغارستانده دخى بالونجيلق تشكيلاتى اجرا اولنمشدر .

سپه‌لين سيستمنده‌كى بالونلرك طرز انشاسى

برلينده منتشر رسملى غزته‌نك (Illustrite Zeitung) ٢٩ اغستوس‌سنه ١٩٠٩ تاريخلو و ٣٠ نومرولو نسخه‌سنده سپه‌لين سيستمنده‌كى بالونلرك طرز انشاسنه كوريلن اولان معلومات

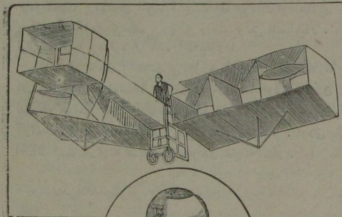

بلەریو و طیارەسی

ایجاد ایتدیکی طیارەسیله فرانسەدن انکلترەیه اوچەرق مانش دکزینی کمال موفقیتله کچمش وویانەده بربیوك موفقیت طیران ابرازایتمش، اوروپانك هرطرفنده شهرت قازانمش اولان فرانسز موسیو (بلەریو) کچن سنه تشرین اول نهایتنده طیارەسیله برلکده شهرمزه کلمشدی. فقط شیشلیده حریت ابدیه تپەسنده قرارلاشدیریلان صعودی، عدم موفقیتله نتیجەلنمشدر. موسیو (بلەریو) هوانك مخالفتندن طولایی پرواز ایتمەمك ایستەمشسەده خلقك اصراری عزت نفسنی جریحەدار ایدەجك بردرجەیه واردیغندن هرچەباد آباد طیارەسنه یول ویرمش، فقط برقاچ یوز مترو ایلریده پانغالتیده براوك اوستنه دوشمش ، طیاره پارچەلانمش ، کندیسی خفیفجه یارەلنمشدر .

وتعریفاتی بروجه آتی عرض ایدییورز : قونت سپەلین طرفندن اختراع اولنان سفینهٔ هوائیه سرت مالزمه ایله انشا ایدیلان بالونلرك الك مکملیدر . بوبالون اساساً بوتون تفرعاتنه وارنجەیه قدر اینجه آلومینیوم چبوقلرندن معمول ۱۲۸ مترەطولنده (۱۱,٦٦) متره قطرنده، مقطع عرضانیسی برمعشر منتظم شکلنده براسکلتدن عبارت اولوب هرایکی طرفی ، اوجلری مدور برر مخروط ایله نهایت بولمش وکافەسی پاموقدن

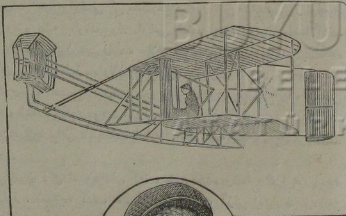
منسوج براورتو ایله ستر اولنمشدر . بوبوش اسطوانەنك دروننده یکدیکری کریسنده یەپاموقدن معمول وضمغله مطلا اون یدی اوفاق بالون موجود اولوب بونلردن هربری تضییق سوپاپلریله تجهیز ایدلمشدر . بالون کوودەسی اساساً بوندردر. کوودەنك کریسنده وهرایکی یانده، بالونی حرکت استقامتنده بولندرمغه خدمت ایدن درت سطح واردر . بو سطحلر آرەسنده بولنوب یان دومنلری خدمتنی کورن دیکر متعدد عمودی سطحلر بالونك برسطح افقی داخلنده استقامتنی تبدیله یارارلر. بالونی برسطح شاقولی داخلنده آشاغی ویایوقاری تحریك ایچون بالون کوودەسنك عرضاً اوسطنده وهرایکی یاندن اوکده وآرقەده برر

سانتوس دومون وبالونی [طیارەلر بحثنه مراجعت]

محور افقی اطرافنده متحرك پانجور شکلنده سطحلر واردر. بالون کوودەسنك آلتنده، کوودەیه آلومینیوم بورولری وچلیك تللرله قوینجه مربوط وکذا آلومینیوم معدنندن معمول صندالر بولنور . بالونده کیلرك برصندالدن دیکرینه کچملری ایچون صندالر براتصال قوریدوریله ربط اولنمشدر. بالون ینشەجغی اثناده محور طولانیسنه ایجاب ایدن میل ویریله بیلمك ایچون اتصال قوریدوری دروننده دمیر چبوقلر اوزرنده متحرك وآلات ستوطیەیی حامل برثقلت بولندیریلور. صندالرایله بالون کوودەسی آرەسنده کی مسافه ۱,٥ مترەدر . هرصندالك قسم مؤخرنده (۳٥) بارکیرقوتنده دردر سیلندیرلی دایملر (Daimler) سیستمنده برر موتور واردر. بونلر بالون کوودەسنك یانلرینه تثبیت ایدلمش آلومینیومدن اوچر قنادلی پروانەلری تحریك ایدرلر. پروانەلرك قطری ۲,٥ مترەدر. بالون اوکنده کی صندالدن اداره اولنوب اشبو صندالده هرنوع آلات ولوازمات بولنور . بالون مرتباتی اولمق اوزره لااقل برقپودان ، یان دومنلری ایچون

ویلبور رایت وبالونی [طیارەلر بحثنه مراجعت]

بردومنجی ، برمهندس ایکی ماکینیست ایله قپودانك قوماندالرینی تبلیغه توسط ایده‌جك برمأمور وكشفیات عسكریه‌اجرا ایدلدیکی حالده برویاایکی راصد بولنمق اقتضا ایدر . بالون یکی طولدیرلدیغی اثناده ٢٤ ساعتلك لوازم سفریه وصافره برلكده آلنه‌بیلور .

اشبوتعریفاتدن آكلاشلدیغی اوزره بالون كاملاً سرت‌ملازمهٔ انشائیه‌دن اعمال ایدلمشدر. سرت اولمیان اقسامی بالون كوده‌سنده غاز ایله مملو اون یدن اوفاق بالوندن عبارتدر . بالونك سقوطنده ، آشاغی ایندكجه هوانك كثافتی آرته‌جغندن غاز ایله مملو اولان اوفاق بالونلر كوشر واثنای صعودده تضییق هوا آزاله‌جغندن غازانبساط ایده‌رك بالونلر تكرار شیشر . اوفاق بالونلر جدارینك قابلیت اتساعیه‌سی فوقنده انبساط ایدن غاز ایسه تضیق سوپاپلرندن خارجه‌چیقار .

عسكرلكده بالونلر

بالونلرك حربده استعمالنه كلنجه مربوط وسربست بالونلرك قلعه‌محارباتنده متعرضین ومدافعین طرفندن قوللانلدیغی معلومدر. مستور مواضعده بولنان طوپچی ایچون دخی كرك هدفك كشفی وكرك آتش تأثیراتنك ترصدی خصوصلرنده بالون استعمالی حائز اهمیتدر . مع‌مافیه طوپچی آتشنك مسافات بعیده‌یه قدر تأثیری حسبیله مربوط بالونلر بالخاصه قلعه محاربه‌لرنده دشمن بطریه‌لرندن پك اوزاقده بولندیرلمق لازم كلیر. بونك كبی موتورلی بالونلرده حاصل اولان ترقی حسبیله طوپچی صنفی ده بالونلره قارشی لاقید بولنمامغه مجبوردر. آلمانیا وفرانسه‌ده بوخصوصده‌ده برچوق تجربه‌لر اجرا ایدلمشدر . بعض طوپ فابریقه‌لری الیوم بالونلره قارشی قوللانیله‌بیله‌جك طوپ اعمالنه چالیشمقده‌درلر. سربست بالونلرله موتورلی بالونلره قارشی قوللانیله‌جق طوپلر،اوتوموبیللرله‌نقل‌اولنور، سریع آتشلی ودیك انداختلی طوپلر اولمق اقتضا ایدر. موتورلی بالونلرك كشف خدماتندن باشقه سلاح كبی قوللانلمسی ده دوشونلمشدر .

حربك بدایتنده قطعات جسیمهٔ عسكریه‌نك سوق‌الجیش یاپمه‌لری حقنده كشف اجراسی مهم بر كیفیتدر. بالونله بوكبی كشفلرك اجراسی ایچون سرعته احتیاج اولدیغی كبی مدت سیرده اون ایكی ساعتدن آز اولمیه‌جغندن زیاده مقدارده لوازمات بولنمسی وبناءً علیه بالونك بیوك اولمسی اقتضا ایدر . بوندن ماعدا كشف ضابطانی وبرچوق ماكینستلرده بولنمق لازمدر. بالون عینی زمانده سلاح كبی استعمال اولنه‌جق‌ایسه برلكده مرمیات‌وجبخانه‌دخی كوتوریلور. سپه‌لین بالونلری طرزنده‌اولان بوكبی‌بیوك بالونلرك املا وتركیبی‌خصوصنده استحضارات جسیمه‌یه ولااقل بركونلك برمدته احتیاج كورلدیكندن بونلر حدوده یقین قلعه‌لرده تأسیس اولنه‌رق ایجاب ایدن محله حركت وختام وظیفه‌ده تكرارعودت ایدرلر. بونوع بیوك بالونلر تحت محاصره‌ده بولنان قلعه‌لرله دیكر برقلعه ویا اردو بیننده‌كی ارتباطی تأسیسه‌ده یارارلر . بناءً علیه سپه‌لین بالونلرندن اك زیاده سوق‌الجیشجه استفاده اولنه بیلور .

موتورلی بالونلر یالكز سوق‌الجیش ایچون دكل تعبیه‌جه‌دخی كشف خصوصنده وقلعه وصحرا محارباتنده مدافعین ومحاصرین طرفندن قوللانیله بیلور . تعبیه‌جه كشف خدماتنده مسافه‌نك آزلغی اعتباریله اودرجه سرعته واوزون مدت حركته احتیاج كورله‌یه‌جكندن موتور لوازماتی تنقیص ایدیله بیلور. برچوق كشف ضابطانی وماكینیسه لزوم قالماز، برقوماندان ایله برایكی كشف ضابطی وبر ماكینیست كافی كلیر. فقط بالونك سرعتی ساعتده اللی كیلومتره اولملیدر. بوسببله تعبیه كشف خدماتی‌ایچون یاپیله‌جق بالونلر دها كوچك واملا وتركیبلری دها قولای اولور. بوبالونلرك برقاچ ساعت ظرفنده املاوتركیبلری تأمین ایدلملی ومنسوب بولندقلری قطعات یقیننده بولندیرلملیدر. بوخصوصده‌پارزه‌وال بالونلری موافقدر. فقط پارزه‌وال سیستمنده یعنی یموشاق‌ملازمه‌لی بالونلرك تعبیه كشف‌خدماتنده قوللانلدیغی كبی عین‌زمانده سوق‌الجیش كشف خدماتنده دخی قوللانیله بیلمه‌سی ایچون دها بیوك اوله‌رق اعمال ایدلمسی لازم كلیرسه‌ده بوكیلوب قیرله تهلكه‌سی

یموشاق‌ما مه‌ایله بیوك‌بالون اعماله‌مانع اولدیغندن قسماً سرت‌ملازمه‌لی بالونلرله بوخدمتی‌ایفایه صرف مساعی اولنیور.

موتورلی برحرب بالونده بولنمسی لازم‌كلن شرط حدذاتنده زیاده‌برسرعته مالك‌اولمسیدر ، قوماندانلرجه وقت‌وزمانیله معلومات آلمق‌احتیاجندن باشقه دشمن طوپلرینك دائرهٔ‌تأثیرندن‌ده سرعتله كچه‌بیلمك‌لازمدر . دشمن طوپچیسنك دائرهٔ تأثیری داخلنده ایسه دهایوكسك مسافاتده بولنمق‌لازم كلیر . (١٥٠٠) متره‌دن زیاده ارتفاعده طوپچی آتشی تأثیرندن قورتولمق ممكن اوله‌بیلور . بوقدر یوكسك مسافاتده روز كارك‌دخی سرعتی تزاید ایتدیكندن پك یوكسلمه‌ملیدر. بوسببله قابل وكشفه كافی‌ایسه ٣٠٠ : ٤٠٠ متره ارتفاعده بولنلمغه‌غیرت ایدلملیدر. بالونله كشف‌خدماتی ترقی‌ایتدیكی تقدیرده سواری‌صنفندن كشف‌وظیفه‌سی آلنه‌رق صنف مذكورك آخر برصورتله استخدامی وبناءً علیه تعبیه‌جه بیوك برتحول وقوعی آزادهٔ ایضاحدر .

موتورلی بالونلرك سلاح اوله‌رق استعمالی ، برلكده‌چوق مرمیات وجبخانه كوتوریله‌مامسی ویوكسك مسافاتده حركت اثناسنده اصابت احتمالنك مشكوك بولنمسی سببیله درجهٔ ثانیه‌ده قالیر بر مسئله‌در . فقط عدم‌اصابت خصوصی تعلیم وتربیه سایه‌سنده برطرف ایدیله‌بیلور . بالونلرك سلاح مقامنده استعمالی‌حالنده بر تأثیر معنوی دخی قزانلمش اولور . صوك دفعه اجتماع ایدن بین‌الملل حكم مجلسنده بعض حكومات مرخصلری ایلروده بالونلر، برسلاح كبی‌ده قوللانیله‌جغی نظرمطالعه‌یه آله‌رق بالونلردن وسائط اشتعالیه آتلمسنی منع خصوصنده اتحاد افكارحاصل ایده‌مامشلردر . بالونك سلاح اوله‌رق‌قوللانیله‌بیلمسی ایچون‌ده بیوك اولمسی لازمدر . چونكه كافی مقدارده مرمیات وجبخانه آنجق بیوك بالونلره آلنه‌بیلور . مع‌مافیه اصابت مشكلاتندن بشقه برده مرمیاتك‌صرفیله بالونك كلی خفت پیدا ایتمسی‌دخی بیوك برتأثیر اجرا ایدر .

موتورلی بالونلرك محاربات بحریه كشف خدماتنده ویاسلاح مقامنده استعماللری دخی ممكن ایسه‌ده بوخصوصده هنوز هیچ برحكومت طرفندن تجربه اولنمامشدر . سریع‌السیر بركمی ایچریسنده بالونك املا وتركیبی پك مشكل وآنجق لیمانلرده ممكندر .

واسطهٔ مخابره اولمق اوزره موتورلی بالونلرده تلسز تلغراف استعمالی تأمین ایدلدیكی تقدیرده كشف خدماتنده بالونلرك اهمیتی خیلی تزاید ایدر . قونت سپه‌لین اوچ نومرولی بالونی ایچون بویله برتصورده بولنمش ایسه‌ده هنوز تطبیق ایتمامشدر .

مخاصم طرفلره عائد بالونلر آره‌سنده برمحاربه احتمالی فكری شمدیلك وارد خاطر اوله‌مز . بالونلرله اوزون مدت سفر اجرا ایده‌جك قدر لوازماتی‌ومسلح مرتباتی ووسائط اشتالیه‌سی بولندینی تقدیرده‌اوده ممكن اولور ایسه‌ده شمدیلك بالونلره قارشی انجق طوپچی صنفی وماكنه‌لی تفنكلر قوللانیله‌بیلور . احتمال برمدت صكره بالونلرده ماكنه‌لی تفنكلر بولندیرمق چاره‌لری آراشدیریلور .

خلاصه‌بالونلرله كشف خدماتنده روزكارك‌شدتیله هوانك قابلیت رؤیتنك تأثیركلیسی واردر. پك مشكل اولان كشف خدمتیله برابر بالون مرتباتنك بالونی سوق واستعمال خصوصنده‌ده ملكه ومهارتلری بولنمسی مطلوب اولدیغی كبی بوندن باشقه دشمن‌آتشنی ترصد آلتنده بولندیرمق ومختلف ارتفاعلرده‌كی هواجریان وقوتلرندن استفاده ایده‌بیلمك لازمدر . بناءً علیه بالونجیلق ایچون مكمل تعلیم وتربیه كورمش قطعات مخصوصه تشكیلی ایجاب ایدر .

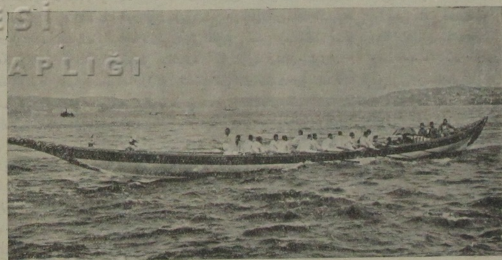
آئه‌روپلانلر (طیاره‌لر)

برخیلی نوع وصنفه آیریلان هوادن آغر طیار آلتلره دائر ١٢٦ و ١٢٧ نومرولی تصویر افكار غزته‌سنده كوریلن و.ا. امضالی برمقالهٔ مهمه‌نك برقسمنی عیناً اقتباس ایدیورز :

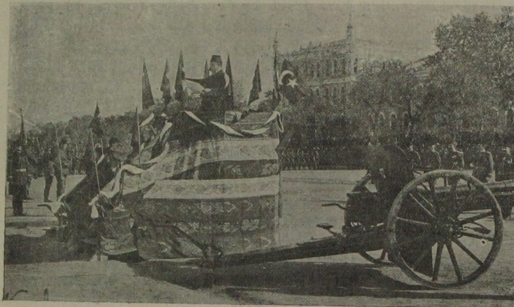
« فرانسزلرك (آئه‌روپلان) تسمیه ایلدكاری مراكب جدیدهٔ هوائیه‌نك باشلیجه اوچ نوعی واردر:

٢١ حزيران ١٣٢٦ تاريخنده سراى بورنى وحيدرپاشا آره‌سنده اجرا اتلنان ايلك بحرى رسم كچيدمنده ارطغرل ياطى سفن حربيه اطرافنى دور ايدر ايكن (سفن حربيه‌دن طوپلر آتيليوردى .)

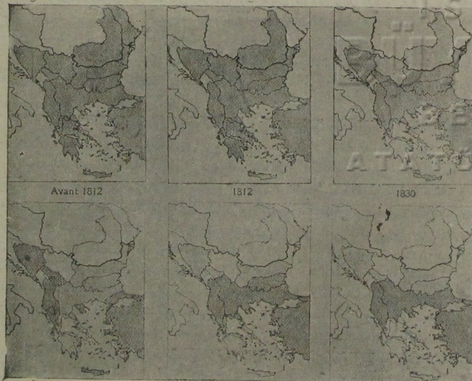

عبدالحميد دورنده اونودلمش ايكن دور مشروطيت پادشاهى سلطان محمد خان خامس حضرتلرى طرفندن تكرار موقع استعماله وضع ايديلن آثار لطيفهٔ قديمه‌مزدن سلطنت قايغى ، سراى برونى ايله طولمه باغچه سرايى آره‌سنده .

دور مشروطيتك تبدلاتندن : بك اوغلنده تعليمخانه ميدانانده استانبول كنجلرى ايچون اخذ عسكر فرمانى قرائتى
[١٩ تشرين اول ١٣٢٥]

١٢٩٠ ١٢٨٠ ١٢٥٥

١٣٢٤ ١٣٠٠ ١٢٩٣

برعصرلق روم ايلى خريطه‌سى ؛ برعصرده دولتمز نه‌لر غائب ايتدى .

برنجیسی (اورنیتوپتەر) دینیلان نوعیدرکه بونلر طیور کبی متحرك قنادلر واسطەسیله صعود ایدر ، یعنی بوماکنەلر طیران خصوصنده عینیله قوشلری تقلید ایلر .

« ایکنجی نوعنه « ئەلیقوپتەر » نامی ویریلیر وبونك واسطهٔ طیران وصعودی برویا متعدد پروانەلردر . اوچنجیسی ایسه « آئەروپلان » لردرکه بوآلتلرده دوز ویاخود مقعر سطوحدن متشکلدر . وهواده اوچقدن زیاده عادتا اوق ویا آرقەده کی پروانەلرك قوهٔ سوقیەسیله قوشلرك قنادلرینی تحریك ایتمکسزین اوچملری کبی سوزولەرك حرکت ایدرلر .

« بواوچ نوعك ده آز چوق طرفدارانی واردر . فقط هپسنك محسناتی بردکلدر . بونلردن « اورنیتوپتەر » ، الك اسکی نوعی اولوب انسانلر ازمنهٔ قدیمەدن تا عصر اخیرك نصف اولنه قدر هپ بوطرز آلات ایله پرواز ایتمکه چالیشمشلردر . حتی وقوع بولان بونجه تشبثات وتجاربك عقیم قالمسی ده ، احتمالکه هپ بواصولده اصرار اولنمسندن ایلری کلمشدر . بواصولك الك بیوك مشکلاتی ایسه آشاغی یوقاری تحریك ایدیلان قنادلرك اویناق یرلرینك ، یعنی مفصللرینك غایت صاغلم واستعمالی قولای صورتده یاپلمش بولنمسی وبونلری تحریك ایچون ده پك قوتلی ماکنەلر استعمالنه مجبوریت الویرمسیدر . ایشته بومحذوره مبنی قابل استعمال « اورنیتوپتەر » انشاسی فوق العاده مشکل بولنمقده‌در . ذاتاً شمدی‌یه قدر یاپیلان بوقبیل ماکنەلرك ثقلتلری دائما زیاده اولمقده ومقاومتلری ده غیرکافی بولنمقده‌در .

« ئەلیقوپتەر » لره کلنجه آنلرك ده محذورلری واردر . بونلری هوایه قالدیرمق ایچون استعمال اولنان عمودی پروانەلردن بشقه ایلری سوق ایچون افقی پروانەلر قوللانلمسی ضروریدر . ایشته بونکله ایکی نوع پروانه استعمالی مجبوریتی ماکنەلرك آغیر وقاریشیق اولمسنی استلزام ایلمکده وخفیف یاپلمق ایستنیلیرسه اوزمان ده قوت کفایت ایتمامکده‌در . اساساً بوآلتلرله تأمین موازنت ایتمك ده پك مشکلدر . مع مافیه قناد ویا سطوح متوازیه ومنفرده کبی حواله‌لی تفرعاتی اولمدیغندن طولایی روزکاردن پروایی اولمیه‌جق یکانه ماکنەلر بونلردر . اکر دها بسیط وساده اصول بولنەجق اولورسه ایلروده اصل بوماکنەلرله هوایه تحکم ایدیله‌جکی محققدر .

«آئەروپلانلره کلنجه شمدیکی حالده الك زیاده بونلر تأمین موفقیت ایتمکده‌در . فی الحقیقه انسانلر ایلك اوکجه بوآلات ایله هوایه یوکسلەرك ایستدکلری کبی جولانه ، حرکته ، اینوب چیقمغه ، دائره‌لر چیزمکه موفق اولمشلردر .

«آئەروپلانلر علی الاکثر یکدیکرینه موازی ایکی بیوك سطحدن متشکل بر آلتدر . بوسطحلر یاقوی چرچیوه‌لر اوزرینه بزکچیرمك صورتیله یاپیلیر . ویاخود سائر مواد خفیفه‌دن اعمال اولنور .

« آئەروپلانلرده ایکی قسمه آیریلیر . برنجی قسم سطحینلی اولانلر یعنی ایکی سطحه‌دن ویا دها زیاده سطوحدن متشکل بولنانلردرکه بونلره فرانسزجه (بی پلان) سطحتین لی و(مولتی پلان) سطوح کثیره لی تسمیه اولنور . ایکنجی قسم ایسه (مونوپلان) دنیلان وبزم (وحیدالسطحه) تسمیه ایده بیله‌جکمز برسطحه‌لی اولانلردرکه الك ساده‌لری بونلردر . وکچنلرده فرانسه‌دن حرکتله مانش دکزینی بالمرور انکلتره‌یه واصل اولان « بلەریو » نك استعمال ایلدیکی آلت ده بویله برآلتدر . ذاتاً « بلەریو » تابدایتدن یعنی « سانتوس دومونك » ایلك صعودی زمانلرندن بری تجاربنی دائما بویله (وحیدالسطحه) برآلته استناد ایتدیرمشدی . حتی اوزمانلردها (سطحینلی) آلتلرك صعودی بیله برامر مشکل وبلکه مستحیل عد ایدلمکده اولدیغندن « بلەریو » نك تجاربنی واستناد ایتدیکی اساسی بسبتون فائده‌سز عد ایدنلر بولنوردی . فقط « بلەریو » کرك ایلك تجربه‌لرنده دوچار اولدیغی عدم موفقیتلره ، کرك بالونجیلق عالمنده افکار عمومیه‌نك کندیسنه مخالف بولنمسنه رغماً یأس وفتور کتیرمیه‌رك ثبات وغیرت ایله تجاربنده دوام ایتمش ونهایت پارلاق مظفریتلره نائل اولمشدر .

طیاره‌لرده موتورلر

« بوکون هوادن آغیر آلات مختلفه ایله طیران وجولان خصوصنده استحصال اولنان موفقیاتك اساسنی « اوتوموبیللرك » ترقیاتنده آرامق لازم کلیر . معلومدرکه بوندن دها یکرمی سنه اول اوتوموبیلجیلك پك زیاده حال ابتدائیده ایدی . حتی دها ١٨٩٣ ، ٩٤ سنه‌لرنده اوتوموبیللرك بوکون واصل اولدقلری مرتبه‌یی احراز ایله وسائط نقلیهٔ مدنیه‌نك الك برنجیلری میانه داخل اوله‌جغی کیمسه‌نك خاطرینه بیله کلمامکده ایدی . فقط بردفعه شمدیکی « موتور » لرك اساسی کشف ایدلدکدن صکره اوتوموبیللرده برسرعت برقیه ایله ترقی‌یه باشلادی . اوتوموبیللر ترقی ایتدکجه بالطبع « موتورلر » اصلاح ایدلمکده وبوصورتله هرایکیسی ده یوماً فیوماً تکمل ایلمکده ایدی . نهایت قطعه‌سی غایت کوچك وقوتی غایت بیوك « موتور » لر انشاسنه موفقیت الویرمکه باشلادی . ایشته بوآندن اعتباراً اووقته قدر بردرلو تمامیله تأمینی قابل اوله‌میان هودان خفیف بالونلرك سوق واداره‌سی مسئله‌سی ده حل اوله بیلدی ، که بوخصوصده ایلك موفقیتی بوندن اون ، اون ایکی سنه اولکی تجاربی ایله ینه « سانتوس دومون » ابراز ایلمشدی .

« غایت ایری جسملی ، حواله‌لی ، الك خفیف برروزکاره بیله مقاومت ایده‌میان بالونلرك ، موتورلر سایه‌سنده سهولتله سوق واداره‌سی وحتی اولدقچه شدتلی روزکارلره قارشی بیله طوره بیلمه‌سی قابل اولدیغی کورولنجه ، بوموتورلرك هوادن آغر ماکنه‌لرك طیرانی ده تأمین ایده‌جکی آکلاشلدیغندن ارباب فن بوخصوصده تجربه‌لرینه کرمی ویردیلر . فقط (موتورلر) آغر آلاتی قالدیره‌جق قدر قوتی بسبتون احراز ایده‌مامشلردی .

« بالونجیلغك واوتوموبیلجیلکك ترقیسی ایچون پك چوق خدماتی سبق ایدەرك بویولده اکتساب شهرت ایتمش اولان ونامنه نسبتله (رونار ترەنی) تسمیه اولنان اوتوموبیل قطارلرینك موجدی بولنان میرآلای رونار ١٩٠٣ سنه‌سنده : « هراوچ کیلو ثقلتنه مقابل بربارکیر قوتی حاصل ایده‌بیله‌جك قدر خفیف موتورلرك انشاسی قابل اولدیغی آندن اعتباراً انسانلر بالونلردن غیری وسائط ایله جوهواده جولانه موفق اوله‌بیله‌جکدر » دیمشدی . میرالای رونارك بوتمنی وتخمینی هنوز اوچ درت سنه کچمه‌دن حصول بولمش ، حتی موتورلر دها زیاده بیله ترقی ایتدیرلمشدر . چونکه الیوم (آئەروپلانلر)ده استعمال اولنان موتورلر بهر کیلو ثقلتنه مقابل بربارکیر قوتنی وبعضاً دها زیاده قوتی بیله حائزدرلر . موتورلرك واصل اولدقلری مرتبهٔ ترقی ، عرفان وذکای بشری‌نك ایجاد وابداع خارقه‌ده کوستردیکی کمالك الك بیوك آثار ودلائلندندر . جرم وقطعه‌لرینه نسبتله خارق العاده دینیله‌جك مرتبه قوتلی اولان بوکوچك قوهٔ محرکه ماکنه‌لرینك درجهٔ قوتلرینی ارائه ایچون شویله برمقایسه یاپه‌لم : معلوم اولدیغی اوزره علی العاده انسانلرك ثقلت وسطیه‌سی آلتمش ، آلتمش بش کیلودر . آلتمش کیلولق برموتور ایسه دمیردن معمول اولدیغنه نظراً نهایت برغاز صندوقندن آز بیوجك برقطعه‌یی تجاوز ایتمز . ایشته غاز صندوقی جسمنده اولان بویله کوچك برماکنه آلتمش بارکیر قوتنده‌در . بربارکیر قوتی ایسه درت انسان قوتنه معادل عد اولنمقده‌در . شوحالده برآدم ثقلتنده وجسماً آنك درتده بری قدر اولان برکوچك ماکنه تمام ٢٤٠ انسان قوتی حائز بولنمش اولور .

« ایشته بویله فوق العاده قوتلی موتورلر انشاسی قابل اولدیغی آندن اعتباراً هوادن آغر آلات ایله طیرانده تحت امکانه کیرمش اولدیغی کبی آلات مذکوره‌نك بوندن صکره واصل اوله‌جغی مرتبهٔ ترقی دخی ، عینیله اوتوموبیللرده اولدیغی کبی هپ موتورلرده آتیاً اجرا اولنه‌جق تعدیلات وتجدداته تابع اوله‌جغی نی اشتباه بولنمقده‌در .

طیاره‌لرك ادوار ترقیسی

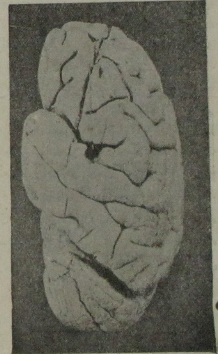
«طیار آلتلرله اوروپاده ایلك صعوده موفقیت حاصل اولدیغی کوندن « قارمان » ك اخیراً « ره‌نس »

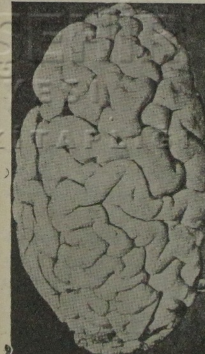
١٩٠٩ سنه‌سی (نوبل) ادبیات مکافاتنی قازانان ادیبه مادام « سلمالاکه‌رسوف » ایله والده‌سی ؛ اسوجلی میسترالی عد ایدیلن بو قادینك برچوق آثار مقبولهٔ ادبیه‌سی واردر .

١٩٠٩ سنه‌سی نوبل صلح مکافاتنی قازانان فرانسه ارباب سیاستندن موسیو دهستورنل دوقونستان

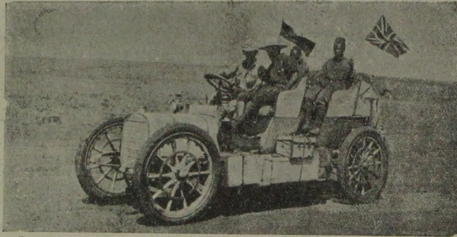

بر احمقك بيڭى

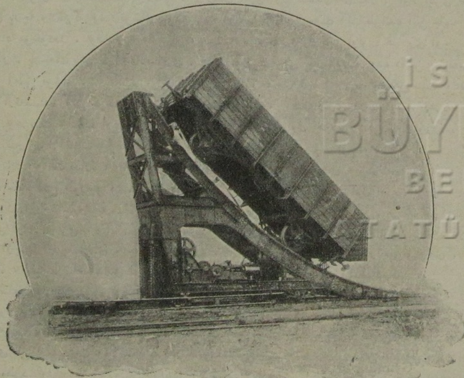

مستر توماسك بيڭى

دماغ بشر (مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت اولنه)

١٩٠٨ ده آفریقایی باشدن باشه کچن ملازم غره‌چك اوتوموبیلی

آمریقاده لوقوموتیفسز واغونلر (مقاله‌سنه مراجعت)

پاریشلرنده برنجیلکی احراز ایلدیکی تاریخه قدر کچن مدت ، آلات مذکوره‌نك ترقیاتی اعتباریله‌درت دوره‌یه آیریله بیلیر .

«برنجی دوره بالاده‌ده برنبذه بحث ایلدیکمز اوزره « سانتوس — دومون » ك اوروپاده ایلك دفعه ١٩٠٩ سنه‌سی تشرین ثانیسنده وقوعبولان صعود وپروازی ایله باشلار .

« سانتوس — دومون » عن اصل برەزیلالی اولوب ١٨٧٣ ده تولد ایلمشدر . دها کنج یاشنده برای تحصیل فرانسه‌یه کلوب توطن ایلدیکی جهتله بوکون بر فرانسز ، دها طوغریسی بر پاریسلی عد ایدلمکده‌در . تحصیل اثناسنده سیرو سیاحت هوائیه‌یه زیاده‌سیله مراق ایتدیکندن اوزون برسعی ثباتکارانه ومتعدد تجربه‌لر نتیجه‌سنده ویوقاروده‌ده سویلدیکمز اوزره موتورلرك ترقیسی سایه‌سنده بالونلرك ایستلدیکی صورتده سوق واداره‌سی چاره‌سنی بولمش وحتی انشا ایتدیکی بالونلرندن بریله ١٩٠١ ده پاریسدن اپی اوزاق برمحلدن حرکتله ایفل قوله‌سنی دوندکدن صکره حرکت ایتدیکی نقطه‌یه معین برمدت ظرفنده عودته موفق اولمش اولدیغی ایچون « دویچ » نامنده برینك تأسیس ایلدیکی « ١٠,٠٠٠ » فرانقلق مکافاتی قزانمش ایدی . « سانتوس دومون » بالونجیلقده بوموفقیتی الده ایتدکدن صکره آئه‌روپلان تجربه‌لرینه باشلامش وآنده‌ده سویلدیکمز وجهله ایلك موفقیته ١٩٠٦ سنه‌سنده نائل اولمشدر .

« بررسالهٔ موقوته‌مصوره‌نك اوتاریخده انتشار ایدن نسخه‌سنده ، سانتوس دومونك آلت طیاره‌سی ایله صورت صعودی حقنده مندرج تفصیلاتی بروجه آتی عیناً نقل ایلیورز :

« سانتوس دومونك آلت طیاره‌سی ، بربرندن آیری اوچ قسمدن مرکبدر . اولا ایلری طوغری اوزون پارچه واردرکه بو ، برقوشك بیوننه تشبیه اولنه‌بیلور. بوپارچه‌نك آلت طرفنده ایکی جانبنه مربوط برر قناد موجوددر . بوقنادلر « هارغراو » سیستمنده اوچورتمه‌لرك عینی اولوب هر بری اوچر کوزدن متشکلدر . پارچه‌نك باش طرفنده‌ده ایری ، مربع‌الشکل برقوطی کچیرلمشدرکه بوده دومن وظیفه‌سنی ایفا ایدر ، وطبق قوشك باشنه بکزر . ایکی قنادك آره‌سنده موتور ایله‌ماکنه‌جی‌یه مخصوص سپت بولنمقده‌در. سپتك آرقه‌سنده آلتی حرکت ایتدیرن پروانه موضوعدر . آلتك زیری درت کوشه برعربه‌یه مشابه اولوب بوعربه‌نك آلتنه‌ده اوچ تکرلك مربوطدر. آئه‌روپلان اول امرده بوتکرلکلرك اوزرنده برمدت زمینده سیر ایله اکتساب سرعت ایتدکدن صکره یواش یواش هوالنوب اوچمغه باشلار .

« ایشته‌بوآلت طیاره ١٩٠٦ تشرین‌ثانیسنك ١٣ نجی کونی « لونغشان » میداننده « باغاته‌ل » چایرنده پروازه حاضرلنمش طورییوردی. پروانه‌نك‌دونمكه باشلامسنی متعاقب آلت اول امرده یردن ٤٠ سانتیم قدر یوکسله‌رك ٥٠ متروقلق برمسافه‌یی قطع ایله ینه نزول ایلدی . یارم ساعت صکره برده‌ها حرکت‌ایلدی ، وبربری آرقه‌سنه بری ٤٠ ایکنجیسی ٦٠ مترو اولمق‌اوزره ایکی‌دفعه دها پرواز ایلدی . ساعت آلافرانغه درتده اوچنجی تجربه یاپلدی . آئه‌روپلان اولا ٥٠ مترو ، بعده ٨٢ مترو طیرانه‌موفق‌اولدی . بو ٨٢ مترو ، ٧ ثانیه‌ده قطع ایدلدی‌که ساعت‌ده قرق ایکی متروقلق برسرعت وسطیه دیمکدر .

«ساعت دردی ٤٥ کچه « سانتوس دومون » آلت طیاره‌سنه راکباً بردفعه دها حرکت ایتدی ، آلت اولا یرده قرق مترو قدر طی مسافه ایلدکدن صکره اوکده‌کی دومنك آشاغی یوقاری برحرکتی ایله هوالنمغه باشلادی . وبودفعه اویله آلچاقده اولمیوب سحر زمانی ایلك شعاعات شمس ایله پرواز ایدن تارلا قوشلری کبی یوکسلدی ، والتی مترویه قدر صعود ایتدکدن صکره سیرجیلرك باش اوجندن مرور ایتدی. موتور مطرد کورلتیسیله ایشلیه‌رك پروانه‌یی اولانجه سرعتیله تدویر ایدییور ، وآلت طیاره ایسه غیرمرئی برسطح اوزرنده قاییورمش کبی سهولتله طی مسافه ایلیوردی . آشاغیده هیجانه کلمش اولان سیرجیلر ایسه غیر اختیاری اللرینی چیرپغه ، (براوو!) دیه باغیرمغه آلقشلامغه باشلامشلردی. آلت بیوك برسرعتله طیرانده دوام ایلیوردی . فقط برآز آلچالمش اولدیغندن سیرجیلرك باشنه چارپمق تهلکه‌سی حاصل اولدی.

بناءً علیه سانتوس دومون موتوری توقیف ایله نزوله مجبور اولدی . آلت تام یکرمی ثانیه هواده قاله‌رق ٢٢٠ مترو مسافه قطع ایلمش، یعنی ساعتده ٣٧ کیلو متروقلق برسرعت متوسطه ایله حرکت ایلمشیدی .

« بودفعه آلت حقیقةً برقوش کبی کندیلکندن هوالانمش ، واولدقجه اوزون برمسافه‌ده سوزوله‌رك منتظماً طیران ایلمشیدی . سانتوس دومون بوموفقیت اوزرینه فرانسه‌نك « هوائی قلوب » ی طرفندن هوادن آغیر آلات ایله یوز مترو پرواز ایدنه ویرلمك اوزره تأسیس ایدلمش اولان مکافاتی قازاندی .

« نزولدن صکره هرکس غیوربره‌زیلیالینك اطرافنی آله‌رق اللرینی صیقیور ، کندیسنی تبریك ایلیوردی . ایشته بو ؛ ایلك برموفقیت ، ایلك برمظفریتدرکه استحصال اولنه‌جق نتیجهٔ قطعیه‌نك برفال خیری عد اولنه‌بیلیر »

« ١٩٠٦ سنه‌سنده اوروپاده انتشار ایدن برجریده‌بولسانی استعمال ایله « ٢٠٠ » متروقلق برطیرانی فوق‌العاده برموفقیت عد ایلدیکی برصره‌ده آمریقالی رایت برادرلر بومسئله‌یی چوقدن حل ایلمشلر ایدی . بوایکی قرداشك ایلك تشبثاتی ١٩٠٠ سنه‌سنده باشلامش واوچ سنه‌لك بردورهٔ متمادیهٔ تجاربدن صکره نهایت ١٩٠٣ سنه‌سی کانون اولك اون‌یدنجی کونی ایلك موفقیت استحصال ایدلمش ایدی . اوکون ، ایکی قرداشك بالذات اعمال‌کرده‌لری اولان آلت ، برنجی دفعه اوله‌رق اون‌ایکی ثانیه هواده قاله‌بیلمش ایدی . بوپرواز ، مدت اعتباریله ، اقعا پك‌اهمیتسزدر . فقط اوکون‌خلقت‌عالمدن بری برنجی دفعه اوله‌رق برانسان اوغلنك هوادن آغیربرآلت ایله هوایه‌صعود ایلدیکی دوشونیله‌جك اولورسه پروازك مدتی‌نه‌قدر قصیر اولسه‌ده وقعه‌نك پك‌مهم اولدیغی وتاریخده حقیقةً یکی بردوره‌یه مبدأ تشکیل ایلیه‌جکی تسلیم ایدیلور .

« رایت برادرلر ایرتسی‌سنه ینه کندیلری انشا وبالذات اعمال ایلدکاری یکرمی بش بارکیر قوتنده برموتورله تجهیز ایلدکاری آلت طیاره ایله تجربه‌لرنده دوام ایلمشلر و ١٩٠٥ سنه‌سی ظرفنده پك‌بیوك سلسلهٔ موفقیاته نائل اولمشلردی . او وقتلر بو ایکی آمریقالینك موفقیاتی اوزاقدن اوزاغه عکس ایلدکجه کیمسه ایناغق ایسته‌میوردی . ١٩٠٧ سنه‌سنده ایکی برادر آوروپایه کله‌رك حکومات مختلفه ایله پازارلغه کیریشمك ایستدیلر . فقط افکار عمومیه‌ده ایکی قرداشلرك بالجمله مدعیاتی صنیعه اولدیغنه‌دائر اویله برقناعت حاصل اولمشدی‌که هیچ کیمسه کندیلریله عقد مقاوله‌یه یناشمدی .

«نهایت ایکی آمریقالی . حقلرنده‌کی سوءظنی ازاله ایچون فرانسه‌ده علنی تجارب اجراسنه قرار ویردیلر . وینه بالذات برآلت انشا ایده‌رك ١٩٠٨ سنه‌سی آغستوسنك سکزنده ایکی قرداشدن بیوکی اولان « ویلیور رایت » آوروپاده ایلك تجربه‌یی اجرا ایله یالکز باشنه بر دقیقه ٤٥ ثانیه هواده قالمغه و برنیم دائره چیزمکه موفق اولدی . اوندن‌صکره تجربه‌لر هرکون ولی ایده‌رك پروازلرك یارم‌ساعت ، برساعت ، بربچق ساعت دوام ایتدیکی اولدی . حتی رایت ، یاننه برده آرقداش آلمغه باشلایه‌رق بویله ایکی کشی اولدقی حالده ٨ تشرین اولده تام بربچق ساعت عظیم برسرعتله هواده جولان ایتدی . و نهایت کچن ١٩٠٨ سنه‌سی کانون ثانیسنك صوك کونی قارلی ، صغوق بر هواده اولجه احراز ایلدیکی مدتلرك هپسنی کچه‌رك تمام ایکی ساعت یکرمی دقیقه طیران ایتدی . و ١٢٤ کیلو مترو مسافه قطع ایتدکدن صکره فرانسه‌ده تجاربنه نهایت ویردی .

« ایشته بالونجیلق عالمنده ایکنجی دوره‌یی رایتك آوروپاده ١٩٠٨ سنه‌سی آغستوسنده بدأ ایله کانون اولك صوك کوننه قدر دوام ایدن بو تجاربی تشکیل ایدر . چونکه رایتك هواده بیوك بر سهولتله و راکب اولدیغی آلتی تماماً آرزوسنه رام ایلیه‌رك جولانی اوزرینه ممالك مختلفه‌ده (آئه‌روپلانلر) انشاسی و تجاربه ابتدار ایدلمسی ایچون پك بیوك بر هوس و شوق اویانمش و بر چوق یکی یکی موجدلر میدانه چیقمقله‌برابر اسکیدن بری بومسلکده اوغراشانلر دخی تجارب وتشبثاتلرینه یکیدن‌فعالیت وکرمی‌ویرمشلردر.

«آئه‌روپلانلر تاریخنده اوچنجی واك‌مهم دوره‌یی‌ایسه ، بله‌ریونك کچن ٢٥ تموز ١٩٠٩ ده مانش دکزینی مروری تشکیل ایلر . بو وقعه اوزرینه « تان » غزته‌سی مخصوصاً برمقاله یازه‌رق « برمتشبثك ، هوادن

چراغان حریق دلسوزی

[مجلس عمومیٔ عثمانینك ایكنجی دورهٔ اجتماعنده مجلس عمومی بناسی اتخاذ ایدلمش اولان آثار نفیسهٔ عثمانیه‌دن چراغان سرایی ٥ كانون ثانی ۱۳۲٥ ده وقوعه كلن برحریقده تماماً یانمشدر. یانغین چاتیدن باشلامش وقالوریفر باجاسندن می ، یوقسه سوء قصدن می ایلری كلدیكی آ كلاشیله‌مامشدر]

جراحلرك یڭی طرز تلبسی (مقاله‌سنه مراجعت)

پارسده وندیكه غبطه‌فرما برمنظرهٔ لیلیه . [كچن سنه شباطنده فرانسه‌ده‌سن نهری مدهش صورتده فیضان ایده‌رك پارسده بیوك خسارات وقوعه كتیرمش ، یرآلتی شمندوفرلری خراب اولمشدر.]

۱۹۰۸ سنه‌سی كانون اولنده ایتالیانك جنوبنده وقوعه كلرك یوز بیكدن فضله نفوسی محوایدن شدتلی برحركت ارض نتیجه‌سنده مسینا شهرینك اوغرادیغی خساردن برمنظره

آغر بر آلت ایله مانش دکزینی ایلك دفعه مروری ، وقایعنامهٔ عالم فن ومدنیتده ابدی برنشانه براقه‌جق بردورهٔ تاریخیه تشکیل ایلدیکی بلا مبالغه ادعا اوله‌بیلیر . عالم‌بیلیرکه پا تور قودوز علتنه چاره‌ساز اولمش بر داهئ فندر . شمدی‌ده هرکس کوریورکه موسیو بله‌ریو ، هوالره تحکم ایچون واقع اولان تشبثاته عظیم بر خطوهٔ ترقی آتدیرمغه موفق اولمش و احراز ایلدیکی مظفریت ، شرائط حیاتیه و احتماعیهٔ عالمی اساسندن تحوله اوغراده‌جق حادثاتدن معدود بولنمشدر . » سوزلریله بله‌ریونك سیاحت هوائیه‌سنه نه‌درجه‌لرده اهمیت عطف ایدلك لازم کلدیکنی آکلاتمق ایسته‌مشدی .

بله‌ریونك مونوپلانی ایله مانش دکزینی مروری

« بله‌ریونك مانشی مرورایله انکلتره‌یه وصولی ، حقیقةً پك مهم ایدی . حتی بو وقعه انکلیزلری فن نامنه تقدیرخوان ایلمکله برابر برنجی دفعه اوله‌رق سفینهٔ بحریه‌دن غیری بر واسطه ایله آطه‌لرینه بویله بر آدمك کلمسی کندیلرینی بر خیلی دوشوندیرمش ایدی .

« مانش دکزینی « آئه‌روپلان » ایله مرور فکرینی ایلك اورته‌یه چیقاران ، سفائن هوائیه اربابندن و بله‌ریو کبی مونوپلان یعنی بر سطحلی آلات طرفدارانندن « لاتام » اولمشدر . بو ذات بله‌ریودن ایکی هفته قدر اول مانش دکزینی کندی ایجاد کرده‌سی اولوب بله‌ریونککندن آز فرقلی اولان مونوپلانی ایله دوره تشبث ایلمشدی . فقط ایلك تشبثده آنجق یاری یوله قدر کیده‌بیلدی . ایکی اوچ کون صکره واقع اولان ایکنجی تشبثده ایسه انکلیز آطه‌لرینه ، ساحلی کورنجه‌یه قدر یاقلاشه بیلدی . و قره‌یه وصولنه آز بر مسافه قالمش ایکن موتوره عارض اولان اهمیتسز بر بوزوقلق اوزرینه دکزه اینه‌رك تشبثی ینه عدم موفقیتله نتیجه‌لندی . ایشته « لاتام » ك بو تشبثاتنده موفق اوله‌مامسی اوزرینه « بله‌ریو » ده عینی تجربه ده بولنمغه قرار ویرمش ایدی . « بله‌ریو » حاضرلغنی کوردکدن صکره تموزك ۲۵ نجی بازار کونی صباحی « قاله » ایله « سانغات » قصبه‌سی آره‌سنده‌کی « باراق » موقعنده آلا فرانغه ساعت دردی اون کچه یعنی هنوز شفق آتمه‌دن اول برای تجربه پرواز ایله اون دقیقه قدر سیران وحرکت ایتدیکی نقطه‌یه عودت ایلدی . بو تجربه‌سندن پك ممنون قاله‌رق کندیسنی بحراً تعقیب ایده‌جك اولان (طورپیدو) یه‌خبر ویردکدن صکره ساعت دردی اوتوز بش کچه تکرار دکزه متوجهاً طیران ایله انکلتره یولنی طوتدی .

« ساحلدن آچیلیر آچیلماز طورپیدویی کورمش وآنك وجههٔ استقامتنی آلمشدی . آلت طیاره یوزمترو ارتفاعده بیوك انتظام داخلنده اوچیوردی . برایکی ثانیه ایچنده طورپیدونك حذاسنه کلدی وتمام استقامت آلمق ایچون برآز صاغه توجه ایلدی . طورپیدو بواثناده صوك سرعتیله یعنی ۲۵ میل (٤٦ کیلومترو) سیر ایله قطع مسافه ایلمکده ایدی . بونکله برابر بله‌ریونك ماکنه‌سی آز زمان ایچنده اونی کیروده براقه‌رق کوزدن نهان اولدی .

« فقط حین حرکتنده برآز زیاده صاغه توجه ایلدیکی کبی روزکارده صولدن اسه‌رك کندیسنی بسبتون یولندن انحراف ایتدیرمش اولدیغندن اصل وجههٔ عزیمتی اولان « دوور » یرینه آنك یدی کیلو مترو قدر صاغنده تایمس نهری منصبنده کائن « دیل » شهرینه طوغری کیتمشدی .

« بله‌ریو » ایلك شعاعات شمس ایله یواش یواش آچیلمغه باشلایان صباحك سیسلری آره‌سنده انکلتره ساحلنی کوردیکی زمان یاکلش یره کلدیکنی اکلادی . واقعا مقصد انکلتره‌یه کچمك اولدیغنه نظراً همان قره‌یه نزول ایده‌بیلیردی . فقط حرکت ایلدیکی زمان « دوور » ه اینمکه عزم ایلمش اولدیغندن قرارینی بوزمق ایسته‌مدی ویولنی شاشیرمش برسیاح کبی هواده طوته‌جغی استقامتی تحریدن صکره آلتندن برقاچ

واپوردن « دوور » نه‌طرفده اولدیغنی تخمین ایده‌رك آلتی همان صوله چویردی . فقط تبدیل استقامت ایدنجه قارشیسنده اسن برروزکار ایله اوغراشمغه مجبور اولدی .

« ساحلی پك یقیندن تعقیبه باشلایه‌رق ساعتده یکرمی بش کیلو مترو قدر سرعتله اسن روزکاره قارشی برخیلی مشکلات چکیور ویالپه اوره‌رق ، صاللانه‌رق ایلریلمکه چالیشیوردی . نهایت « دوور » ی مشاهده‌یه موفق اولدی . ولیمانك اوبر طرفنده‌کی ساحله اینمك ایچون آز صوله دوندی . حال بوکه ساحل یالچین ویوکسك اولدیغندن واوراده‌ده روزکار آنافور یاپه‌رق آلتی فنا حالده صارصدیغندن بردرلو یالچین ویوکسك قیالری آشمغه موفق اوله‌میوردی . نهایت صاغ طرفندن برآره‌لق کوردی . وروزکاردن فرار ایدن برقوش کبی درحال اورایه طاله‌رق برآز ایلریده‌کی واسع چایرك اوزرینه کله‌بیلدی . چایرده ماتن غزته‌سنك مخبری الده‌کی فرانسز بایراغی ایله کندیسنه اشارت ایتمکده ایدی . وبوبایراغی تعقیب ایله یواش یواش نزوله باشلادی . فقط تام اینرکن برصاغناق دها کله‌رك آلتك حیزله سقوطنی موجب اولدی ، سفینهٔ طیاره‌نك تکرلکاری ایله پروانه‌سی قیریلدی . فقط بله‌ریویه هیچ برشی اولمدی . بواثناده ساعت بشی اون اوچ کچیوردی . قاله‌دن دردی اوتوز بش کچه حرکت ایتدیکنه کوره سیاح هوائی دکزی تام اوتوز سکز دقیقه‌ده مرور ایلمشدی . « قاله » ایله « دوور » اره‌سنده‌کی مسافه ٤۰ کیلومتره ۱٤٤ مترودر . « بله‌ریو » یولندن برآز انحراف ایله « دیل » شهرینه طوغری کیتدیکندن طولایی سکز کیلو مترو فضله قطعه مجبور اولدیغی جهتله شو ۳۸ دقیقه ظرفنده تام ٤۸ کیلو مترو مسافه طی ایلمش اولیوردی . یعنی آلت بدایت حرکتنده ارقه‌دن اسن روزکارلرك سوقیله ساعتده ۷۰ کیلو مترولق برسرعت متوسطه ایله یول المشدی .

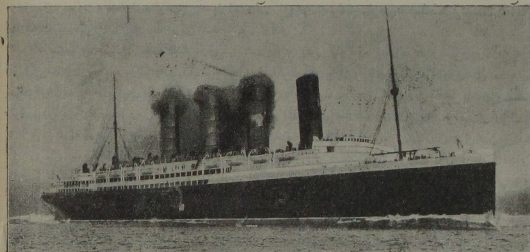
« ایشته « بله‌ریو » مانشی بوصورتله مرور ایلمش ودیلی مه‌یل غزته‌سنك وعد ایلدیکی ۲۰ بیك فرانقلق مکافاتی قزانمش ایدی . حالبوکه کندیسنجه اصل باعث فخر ومباهات اولان جهت بوتشبثی سایه‌سنده هوادن آغر آلات طیاره‌نك درجهٔ تکمل وترقیسنی پارلاق برصورتده انظار عالمده اثبات ایله سفائن هوائیه تاریخنده بردورهٔ مهمه کشاد ایده‌رك نامنی شهر تکیرجهان ایلمکه موفقیتیاب اولیشیدر .

« بوندن صکره دردنجی دوره کلیرکه آنی ده فرانسه‌ده « ره‌نس » شهرنده ترتیب اولنوب ۲۲ آغستوسدن ۲۹ آغستوسنه قدر سکز کون دوام ایدن یاریشلر تشکیل ایدر . بویاریشلره اشتراك ایچون مختلف صنف ونوعدن ومختلف ممالکه منسوب تمام اوتوز سکز « آئه‌روپلان » قید اولنمشدر . سفائن هوائیه آره‌سنده بویله بریارپش ایلك دفعه تصور وترتیب ایدلدیکی کبی رایتك فرانسه‌ده‌کی موفقیاتندن صکره ظهور ایتمش اولوب برسنه‌دنبری مختلف مواقعده طیرانلریله انظاردقتی کندیلرینه جلب ایلمکده اولان باشلیجه آلات طیاره اربابی دخی ایلك دفعه برآره‌یه کله‌رق یکدیکریله مسابقه ایلدکاری جهتله ره‌نس یاریشلرینك اهمیت تاریخیه‌سی غیر منکردر .

« بویاریشلرده مسافه ومدت اعتباریله برنجیلکی ، « سانتوس دومون » و « رایت » دن صکره اوروپاده اك زیاده شهرت قازانان « قارمان » احراز ایلمش وبوذات راکب اولدیغی سطحینلی آلتی ایله تام اوچ ساعت درت دقیقه‌ده « ۱۸۰ » کیلو مترو مسافه قطعنه موفق اولمش ، بوصورتله برنجی‌یه تخصیص ایدلمش اولان « ۵۰۰۰۰ » فرانق مکافاتی قزانمشدر .

« ایکنجیلکی ایسه ، اولجه مانشی مرور ایچون وقوعبولان تشبثاتی موفقیتسزلکله نتیجه‌لنان « لاتام » ینه عین وحیدالسطحه آلتیله ایکی ساعت ۱۳ دقیقه‌ده « ۱۵۰ » کیلو مترو قطع ایلمك صورتیله احراز ایتمش واوکاده « ۲۵۰۰۰ » فرانق ویرلمشدر . « لاتام » شوموفقیتله « وحیدالسطحه » آلاتك ایکی سطحلی سفائندن هیچ برخصوصده کیروقالمادیغنی وبالعکس دها ساده وخفیف اولمق اعتباریله آنلره هرحالده مرجح و فائق اولدیغنی برقات دها اثبات ایلمشدر .

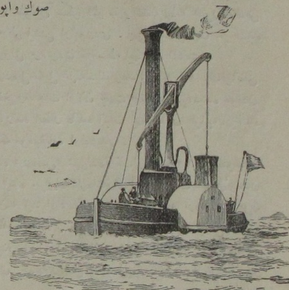
« یاریشده اوچنجی چیقان ، « پولان » نامنده ، بالنسبه یکی برمتشبث اولمشدر . بوذاتده ایکی سطحلی

صوك واپور

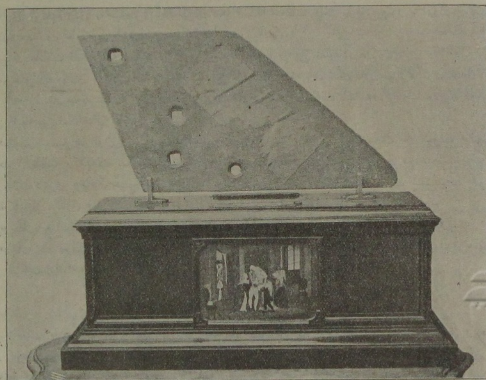
قطب سیاحی ارنست شاكلتون (مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت)

ایلك واپور (مقاله‌سنه مراجعت)

[illegible]

تاریخی برساطور، (۱۷۹۳) فرانسه اختلالنده اون آلتنجی لوئی ایله (مادی آنتوانه‌ت) ك اعدامنده قوللانلمشدر .

[بو آلت قاطعه اخیراً فرانسه‌ده بالمزایده صاتلمش و آنورسلی بر قولكسیون مراقلیسنده قالمشدر . ساطورك استناد ایتدیكی تو طوده كوریلن ، ۱٦ نجی لوئینك وداع حزینی مصور رسمدر .]

و « رایت » سیستمنده آلتیله تام ایكی ساعت قرق اوچ دقیقه‌ده « ۱۳۱ » كیلومترو طی ایلمش و اوچنجیلكه تخصیص اولنان « ۱۰،۰۰۰ » فرانغی قزانمشدر .

«شوراسی شایان اخطار و نظر دركه بو اوچ طائرك اوچی‌ده سیرانلرینی موتور ایچون برابر آلدقلری غازك توكنوب بتمسندن طولایی توقیف ایلمكه مجبور اولمشلردر . یعنی دها زیاده غاز آلمق قابل اولسه‌ایدی ، دها بیوك موفقیات احراز ایلملری مستبعد دكل ایدی .

«بوندن ماعدا یكرمی واوتوز كیلو مترولق برمسافه ایچون سرعت تجربه‌لری‌ده اجرا ایدلمش و بونك هر ایكیسنده‌ده آمریقالی كورتیس ساعتده وسطی « ۷۳ » كیلو مترو قطعیله برنجی و بله‌ریوده « ۷۰-۷۲ » طی ایده‌رك ایكنجی اولمشدر .

ایشته « هوادن آغر » آلاتك ایلك صعود و پروازدن اعتباراً بوكونه قدر كچیردیكی صفحات مختلفه ایله أنواع واقسامی وصورت ترقیات وتكملاتی بوندن عبارتدر .

كونشك تأثیرات مشئومه‌سی

همان دائما حركات ارضیه واردر ؛ وحركات ارضیه قیشین یازدن دها زیاده وقوع بولور . صوؤق زمانلرده اولان حركات ارضیه‌نك شدتی صیجاق زمانلرده وقوعبولانلردن اوچ بچق دفعه دها فضله‌در .

وکیجه‌لری کوندوزلردن ، صباحلری آقشاملردن دها فضله حرکات ارضیه وقوع بولور . ادوار برکانیه‌یه الک زیاده مصادف حادثاتدن باشلیجه‌سی الکتریقیت هوائیه‌در .

بیوک حادثات الکتریقیه ومانیه‌تیقیه‌یه کونشك سببیت ویردیکی معلومدر .

موسیو آبه مورو کونش حقنده اجرا ایتدیکی تدقیقات عمیقه ومؤشکافانه‌دن‌صوکره بتون بو حادثاتك سببنی تأثیرات خارجیه‌یه عطف ایده‌رك ادوار برکانیه وحرکات ارضیه‌نك باشلیجه کونشك تأثیریله وقوع بولدیغی نتیجه‌سنی استحصال ایلمشدر .

فعالیت شمسیه هر اون برسنه‌ده حد اصغرینه تنزل ایدر . فعالیت شمسیه‌نك الك ضعیف بولندیغی زمانلرده اندفاعات برکانیه‌نك تکثر ایلدیکی مشهوداتدندر - کونش اوزرنده‌کی لکه‌لرك مشاهده‌سندن‌صکره یعنی ١٦١٠ دنبری بو قانون هیچ استثنا ارائه ایتمه‌مشدر . حرکات ارضیه ایسه فعالیت شمسیه‌ده تحویل حصوله کلدیکی - تنزل ویا تزاید ایتدیکی وقتلر - زمانلرده وقوع بولور .

بو نظریه‌یه استناداً موسیو آبه مورو متعدد تزلزلی حادثاتی وقوعندن اول کشف ایتمشدر .

١٩٠٥ ده فعالیت شمسیه حد اعظمندن بردنبره تنزل ایتمش وقوجه دنیایی تدهیش ایدن معهود شدتلی حرکات ارضیه وقوعه کلمشدی .

١٩١٢ سنه‌سندن قورقیکز !

بیك طقوز یوز اون ایکی‌یه قدر حرارت شمسیه تنزل ایده‌رك حد اصغرینه واصل اوله‌جق و بعده تکرار تزاید ایده‌جکدر . حادثات برکانیه‌ده مذکور سنه ظرفنده وقوع بوله‌جقدر .

فقط فعالیت شمسیه دائما منتظم بر انحنا ایله دکل خسته نبضی کبی بعضاً‌ده « نقض » ایله تنزل ایدر . باشلیجه بیوك نقض عمومیتله فعالیت درجهٔ قصوایه واردقدن اوچ سنه صکره وقوعه کلیر . ١٩٠٨ - ١٩٠٩ ده حرکات ارضیه پك زیاده ایدی وبو اثناده‌کی مشاهدات قانون عمومیٔ مسروده‌یی تأیید ایدییوردی . تزلزلات ارضیه آنجق ١٩٠٩ نهایتنده تخفف ایده‌جکدر . هیهات که او وقتده : حد اصغر دورنده بولنه‌جغمزدن اندفاعات برکانیه‌یه معروض قاله‌جغز . تاریخ ارض ایشته بویله کیدر .

سسسز تفنك

بودفعه اختراع ایدیلن بر آلت مخصوصه‌ایله مجهز تفنکلر انداختلرنده صدا حصوله کتیره‌میورلر . آلت مذکوره انکلتره‌ده موسیو هیرام پرس ماقسیم طرفندن اختراع اولنمشدر . آلتك درونده‌کی حلزونی قومپارتیمانلر غازاتك شدتلی صدمه‌سنه مانع اوله‌رق صدایی کسر ایدییور .

معلم برانلی‌نك اختراعی

صوایله تموجات الکتریقیه‌یی اخذ ایچون - تلسز تلغراف موجه‌لری کبی - نه یاپملیدر ؟ فرانسز معلملرندن موسیو برانلی بوکا برچاره بولدی . معلمك اختراعنه نظراً درونی معادن طوزی ایله مملو برجام شیشه الکتریق موجه‌سنه مصادف اولدیغی آنده ناقل الکتریق برحاله وبوخاصه‌یی مذکور موجه‌نك تأثیری تحتنده بولندقجه غائب ایتمز . وبناءً علیه « مورس » تلغرافنده‌کی دمیرلوحه وظیفه‌سنی بونوع برشیشه منبع الکتریقه مربوط بولنمقسزین ایفا ایده‌بیلیر .

منتظم برجمله تأسیس ایچون دیمك اولا تموجاتی حصوله کتیرمك ، ثانیاً بونلری ایصال ایتمك و ثالثاً موجات مذکوره‌یی اخذ ایلمك ایجاب ایدر .

بونلردن ایکی اولکیلر اولجه کشف اولنمش ایدی . اوچنجیسی یعنی تموجاتی اخذ مسئله‌سی‌ده معلم

برانله‌ی طرفندن حل اولنه‌رق چاره‌سی بولندی . ونهایت بونك هیئت مجموعه‌سنی « مارقونی » پك الویریشلی برصورتده ترتیب وتنظیم ایده‌رك تلسز تلغرافی ایجاد ایلدی .

مسافات بعیده‌یه قدر انتشار ایده‌جك درجه‌ده الکتریق موجه‌لری حصوله کتیرمك ایچون قوتلی الکتریق ماکنه‌لرینه احتیاج واردر . موسیو برانله‌یك اختراعکرده‌سی اولان شیشه ایله مسافات بعیده‌ده ظهور ایدن فورطنه‌لردن‌ده خبردار اولمق ممکندر .

تموج واهتزاز

طبیعتده ، حرکتك اساسی اهتزازی ایسه انتشار حرکت تموجی اولور . مثال : برحوضه برطاش آته‌جق اولسه‌ق غطس نقطهٔ نظرندن سطح مائك « حرکات قصیه » و « تموجات » منتظماً حصوله کلور وحرکت سطح ماده دائره‌وی برموجه شکلنده انتشار ایدر . یکدیکرینی متعاقب دائره‌لر حصوله کلدیکی رؤیت اولنور .

بحرمحیطده‌کی جسیم طالغه‌لر بوکا مشابه بر حادثه‌در وحرکت متموجه‌نك عناصرینی تعیینه مساعددر . موجه‌نك طولی ، ایکی متعاقب طالغه‌نك رأسلرینك بیننده‌کی مسافه‌یه وسرعتی برطالغه رأسنك متعاقب طالغه رأسنك بولندیغی محله وصول ایچون مرور ایدن زمانه مساویدر . حرکت تموجیه ، برثانیه ظرفنده حصول بولان اهتزازاتك عددیله‌ده تفریق اولنور .

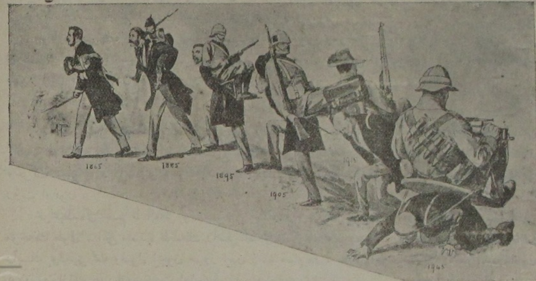
جسیم طالغه‌لرك تموجات مایعه‌سی دقیقه‌ده برقاچ وتموجات مصوته ثانیه‌ده دها فضله اهتزازاته تقابل ایدر : اورکستره اقوردنده « لا » صوتنی ویرن برتل ثانیه‌ده ٨٧٠ کره اهتزاز ایدر . تموجات مضیه دها فضله اهتزازاته تقابل ایدر . صاری ضیا ثانیه‌ده اثیرك ٥٠٠ تریلیون کره اهتزازیله حصوله کلیر وتموجات مضیه‌نك شدت انتشاری ثانیه‌ده ٣٠٠,٠٠٠ کیلو متره‌در .

تموجات الکتریقیه نه‌در ؟

اشته بونی ساده برصورتده ایضاح ایده‌جکز . یکدیکرینه اینجه اوزون وموصلقلی بربوری ایله متصل ایکی مخزن تصور ایده‌لم که درونلرنده سطحلری مختلف حذاده صو بولنسون . موصلقی آچه‌لم . تدریجی برصورتده - زیرا مشترك بورینك اینجه‌لکی صویك جریانه مقاومت کوستره‌جکدر . - هرایکی مخزن صولرینك سطحلری حذالری عینی اولور .

بالعکس مشترك بوری قیصه‌وقالین اولسه موصلق اچیلدیغی تقدیرده فعل مذکور دها سریع صورتده وقوع بولور . زیرا بورینك قالینلغی مناسبتیله صو دها جزئی مقاومت قارشوسنده بولنور . وجریان ماء سرعت مکتسبه سببیله دیکر محذوره‌کی صویك سطحنی موقتاً دها زیاده یوکسلته‌رك رجعت ایدر وبودفعه کندینك کلدیکی مخزن صوینك سطحی ترفع ایدر . ایکی سطح مائل تعریف مذکور وجهله منتظم حرکات رقصیه اجرا ایتدکدنصکره عینی حذایه کله‌رك موازنت پیدا ایده‌بیلیرلر .

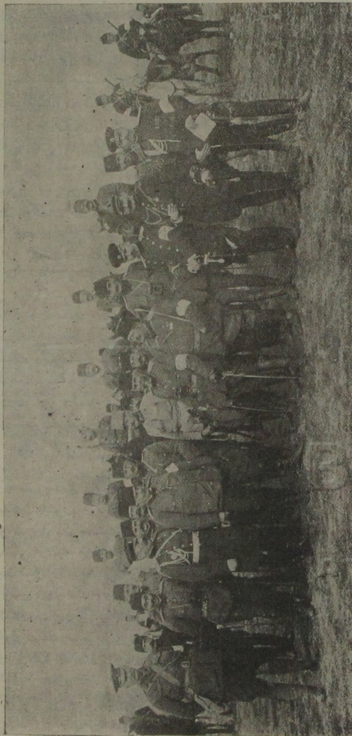
الکتریقده‌ده عینی بویله‌در . مخزن یرینه مسطحات الکتریقیسی مختلف درجه‌ده والکتریقله محمول ناقل الکتریق اجسام قائم اولور . (مسطحات الکتریق بوراده صوده‌کی حذا مقامنه قائم اولیور) شیمدی بوایکی محمول الکتریق جسمی براینجه واوزون ناقل ایله (مقاومت مقامنه قائم) اشتراك ایتدیره‌جك اولسه‌ق صدمهٔ الکتریق حصوله کله‌رك برجریان تأسس ایدر . فقط مذکور ایکی ناقل الکتریق جسمك مسطحات الکتریقیلری پك مختلف اوله‌جق اولورسه صدمهٔ الکتریقیه بودفعه اجسام مذکوره اره‌سنده برقیغلجیم حصوله کتیریر . (قالین وقیصه مشترك بوری مقامنه قائم) وبوقیغلجیم صدمه‌نك حصوله کتیردیکی حرکات رقصیه‌دن نشئت ایدر . والکتریقك‌ده فضاده صورت انتشاری تموجات ایله‌در .

محافظهٔ صلح ایچون آوروپانك اختیار ایتدیكی مصارف : (مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت)

ایران وقایع اختلالیه‌سنه عائد : احرار قوماندانی ستارخان ومعیتی افرادی

اعلان حریتدن صوكره اردومزك اجراسنه باشلادیغی بیوك مانوره‌لردن كچن سنه صوك بهارنده ادرنه جوارنده اجرا قلنان پارلاق مانوره‌لرده حاضر بولنان امرا وضابطان عسكریه

بلغار آتاشه میلیتری — صربستان آتاشه میلیتری — سوواری مفتشی عزت فؤاد پاشا — ناظم پاشا — اركان حرب توفیق بك — روسیه آتاشه میلیتری — انكلتره آتاشه میلیتری

فرانسه آتاشه میلیتری — اركان حرب ممتاز بك — اوزمان روم ایلی اردولری مفتشی بولنان محمود شوكت پاشا — آوستریا آتاشه میلیتری

دماغ بشر

دماغ بشر حقنده تدقیقات مهمه اجرا ایلمش اولان له‌لوت . پارشاپ . واغنر . پول بروقا كبی اعاظمك

تجاربنی اکماله چالیشانلردن بری ده انکلتره‌لی مشاهیر ارباب طبدن سیر ویقتور هورسله‌ی‌در . موسی‌الیهك برمدتدنبری اجرا ایلمکده اولدیغی دماغ بشر حقنده‌کی تدقیقاتی خلاصه‌سنی درمیان ایلمزدن اول دماغك ثقلتی حقنده برقاچ سوز سویلیه‌لم :

دماغ بشرك ثقلت حقیقیه‌سی حقنده ده ارباب فنك ویردکلری حکم بردکلدر . مدققیندن مارشالك تجربه‌لرینه نظراً انسانلرده ذکورك دماغی ١٤١٠ غرام قدر اولوب قادینلرك دماغی ایسه ١٢٦٢ غرام قدردر . فقط وحشیلره یعنی انسانلرك فکراً پك کیروده قالان طبقه‌لرینه طوغری ایندکجه دماغك ثقلتی آزاله آزاله نهایت ٩٠٠ غرامه قدر ایندیکی کورلمکله برابر حجمی کوچولیور ، وشکلنده‌کی تناسب‌ده دکیشه‌رك « تعریج دماغیه » دنیلان قنمرلر آزالیور ، دماغك سطحی عادتا دوزلشیور . فقط بوتحول یالکز حال وحشتده بولنان انسانلر اره‌سنده کورولمیوب مدنیت ایچنده بولنانلرده‌ده کورلمکده‌در . مثلا دماغك برسؤ تشکلی نتیجه‌سی اوله‌رق عبی ، آبدال واحمق اولانلرك دماغلری‌ده بویله‌در . بونلرك دماغلری بالنسبه پك کوچوك اولمغله برابر قنمرلرك درینلکی‌ده آزدر . بوکبی کیمسه‌لرده محاکمه وسرعت انتقال فلان کبی قوهٔ عقلیه‌یه دلالت ایدن علایم کوریلمز . اکن دماغی بیوك وثقلتی‌ده زیاده اولانلر میاننده پك زیاده براثر ذکا کوسترنلر چوقدر . ازجمله طبیعیون مشهوره‌دن کوویه‌نك دماغی ١٨٣٠ غرام کلدیکی کبی سیاسیٔ شهیر بسمارقك دماغی‌ده همان اوقدر براغرلقده ایدی . بوبحثده شایان دقت برجهت دها واردرکه اوده صنعت ومسلکا ، تخلفنه کوره دماغ بشرده‌ده برتحول کورولمسیدر . مثلا فعالیت فکریه ، دماغك هم حجمنی هم‌ده ثقلتنی تزیید ایلدیکندن یالکز فکراً مشغول اولان ارباب علم وفنك دماغلری مسالك وصنایع سائره‌ده بولنانلرك دماغلرندن هم دها بیوك هم دها آغردر . شو قدر وارکه فعالیت فکریه‌نك دماغده بویله برتأثیر کوسترمسی یعنی دماغی بیوتمسی یالکز عرق ابیضه مخصوصدر . عروق سائره‌ده بویله براستعداد یوقدر .

مدنیت حاضره‌ده عرق ابیضدن اولانلرك دماغلرینی بیوتمشدر . بوده اون ایکنجی عصرده پارس اهالیسنك دماغلری نه‌درجه‌لرده برجسامتده ایدیسه اون یدنجی عصرده دماغك حجمی برآز دها آرتمش اولمسیله ثابت اولیور .

ایشته بوخصوصده‌کی تدقیقاتك بعض شعباتجه ویریلان حکملره اعتراض ایدنلر بولنیور ایدی . فقط انکلتره‌لی مدققین مشهوره‌دن ویقتور هورسله‌ی اخیراً لونده‌ده « رویال سوسایه‌تی » ده اورته‌یه قویدیغی بعض دلائل ایله بوبابده‌کی حکملری برقات دها تأیید ایلمشدر . موسی‌الیه صورت مخصوصه‌ده محافظه ایدلمش ایکی انسان بینی اورته‌یه قویمشدرکه بونلردن بری مخترع شهیر توماس بارلاژك دیکری‌ده قوهٔ نطقیه‌دن محروم کوچك قفالی براحمقك دماغیدر . رسملرمزده بوایکی دماغ آره‌سنده‌کی فرقی کوستریور .

مستر توماس اوفق تفك برخیلی اختراعاتده بولندقدن صکره نهایت کوچوك برحساب آلتی اختراع ایلمشدرکه انکلتره‌نك همان اکثر تجارتخانه‌لرنده بوآلتك استعمالندن الیوم پك زیاده استفاده ایدلمکده‌در . دیکر کوچوك دماغك صاحبی ایسه ذره قدر براثر ذکا کوستره‌مدکدن ماعدا قوهٔ نطقیه‌دن‌ده محروم ایمش . بوایکی دماغك شکلاً وحجماً آره‌لرنده پك بیوك برفرق اولدیغی کبی وزن جهتیله‌ده پك زیاده برفرق واردر .

جراحلرك صورت تلبسی

امراضك میقروبلر واسطه‌سیله سرایتی حقنده‌کی نظریه‌لرك شو صوك سنه‌لرده پك زیاده کسب اهمیت ایلمسی اوزرینه عملیات جراحیه ایله اشتغال ایدن جراحلرده عملیات اثناسنده برخسته‌لکك ، برپاره‌نك میقروبنی دیکرینه آشیلامق ایچون فن دائره‌سنده نه‌کبی تدابیره مراجعت ایلمك لازم ایسه مراجعت

ایدییورلر . ایشته جراحلرك صوك دفعه‌کی صورت تلبسلرینی دیکر برصحیفه‌مزده مندرج بولنان رسمده ارائه ایلمکده‌در . بورسم پارسك الك مشهور جراحلرندن دوقتور دوایه‌نك عملیات صالوننده‌کی قیافتنی ارائه ایلمکده‌در . جراحك یوزینه وارنجه‌یه قدر هرطرفی تعقیم ایدلمش البسه وصارغیلر ایله مستور اولدقدن ماعدا اللرینده دیرسکلرینه قدر کذلك تعقیم ایدلمش لاستیك الدیون ایچنده‌در .

رادیوم ایله تداوی

بعض خسته‌لکلرك رادیوم ایله تداویسنه مباشرت ایلدیکی وفرانسه ، انکلتره وآلمانیاده برخیلی تجربه‌لره کیریشلمش اولدیغی معلومدر . اولکی سنه انکلتره‌ده یالکز بوخصوصده تجربه وتدقیقات ایله اشتغال ایلمك اوزره مهم برمؤسسه وجوده کتیرلمش وانکلتره مشاهیر اطباسندن فره‌دریق تره‌ووس مذکور مؤسسه‌نك رسم کشادی مناسبتیله ایراد ایلدیکی برنطقده رادیوم ایله بعض خسته‌لکلرك تداویسنده ایجه برامید حاصل اولدیغندن ایلروده ، مادهٔ مذکوره‌دن پك زیاده استفاده ایدیله‌جکنی بیان ایلمشدر . لوندره‌ده کائن «لندن اوپیتال» نامنده‌کی خسته‌خانه‌ده رادیوم ایله تداوی تجربه‌لرینه مباشرت ایدلمشدر . شیمدیکی حالده برمشکلات وارایسه اوده رادیومك غایت بهالی اوله‌رق استحصال اولنمسیدر .

آمریقاده لوقوموتیفسز واغونلر

آمریقاده هرکون بردراو اثر اختراع کوستریلیور . اولکی سنه بعض محللرده اراضینك جزئی میلندن پك زیاده استفاده ایدلمسی جهتنی دوشونمش اولان شمندوفر مهندسلرندن بریسی ، کورلدیکی اوزره مقوس بریول یاپمشدر . بویولك آلتنده‌کی الکتریقلی موتورلر واسطه‌سیله واغونی یوقاری‌یه چکیورلر . اورادن بردن بره براقیلان واغون آلدیغی سرعت ابتدائیه ایله بش آلتی کیلومترو قدر اوزاقده کائن برآنبارك اوکنه قدر کیدیور ، اوراده فره‌ن واسطه‌سیله توقیف اولنیور . ایشته بوصورتله لوقوموتیف استعمال اولنمدیغندن بوآلتی استعمال ایدن قومپانیا تصرف نقطهٔ نظرندن پك زیاده استفاده ایلمکده ایمش . بواصول آمریقانك اخراجات وادخالات مرکزی اولان استاسیون ولیمانلرنده تطبیق اولنه‌جقدر .

ایلك واپور وصوك واپور

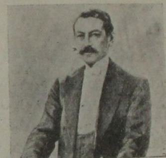
نویورق شهرینك ساحلنده منی اولدیغی « هودسون » نهرینك (هودسون) نامنده‌کی انکلیز کمیجیسی طرفندن کشفنك ٣٠٠ نجی وایلك واپورك آمریقاده « روبر فولتون » طرفندن ایجادینك ١٠٠ نجی سنهٔ دوریه‌سی وسیله‌سیله کچن سنه نویورقده اجرا قلنان بیوك شنلکلره بالعموم دول متمدنه طرفندن سفائن حربیه وتجاریه ارسالیله اشتراك ایدلمشدر . بومناسبتله « فولتون » ك ایجاد کرده‌سی اولان « قلرمون » واپورینك برمودلی انشا اولنه‌رق انظار تماشاکران اوکنده ایشلتدیرلمشدر .

فولتونك « قله‌رمون » واپوری اخشابدن ٤٠ مترو اوزونلغنده ، ٥,٤٠ مترو عرضنده ، ١,٨٠ مترو صو چکر ، ١٦٠ طون جسامتنده ، ماکنه‌سی ١٩ بارکیر قوتنده ایدی . برنمونه‌سنی درج ایتدیکمز صوك واپورلر ایسه اللی بیك طون جسامته یاقلاشمش ، ماکنه‌لرك قوتی ٧٠,٦٠ بیك بارکیر قوتی بولمش ، طوللری ایسه ٣٠٠ مترویی کچمشدر . بوقدر عظیم ترقی یوز سنه‌ده حاصل اولمش وآتیاً ترقیات بشریه‌نك دها بیوك آدیملرله یول آله‌جغی روش حالدن رونما بولنمشدر .

بزم کبی کریده قالانلر ایچون عبرت آلنه‌جق مثاللر !..

كچن ١٣٢٥ تموزنده خلع ايديلن
عجم شاهى محمد على خان
[كنديسى شمدى روسيەدە اودەسا
شهرنده اقامت ايتمكدە در]

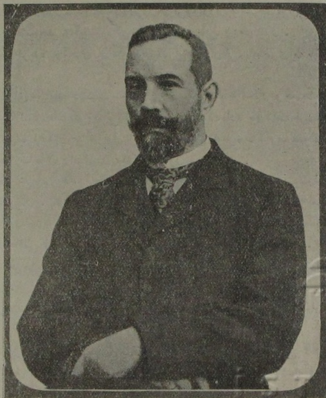

يكى عجم شاهى احمد ميرزا حضرتلرى
[مشار اليه طقوز ياشنده تخته چيقمشدر]

كچن قيش موسيو قلەمانسونك
سقوطيله يرينه كچن فرانسه رئيس
وكلاسى موسيو آريستيد بريان

شاكلتون هيئت سفريەسى

رسمنى درج ايتديكمز « ئەرنەست شاكلتون » بر انكليز كميجيسيدر . شمدى يە قدر قابل اولەميان بر درجەدە قطب جنوبى يە ياقلاشمشدر . قطب جنوبى ايله واصل اولەبيلديكى نقطەنك آراسنده يالكز ١٧٨ كيلو مترو قالمشدر .

بو غيرتلى كميجى ١٩٠٧ سنەسى آغستوسنك يديسنده « نيمرود » اسمنده بر كوچك بالقجى كميسنه راكباً انكلترەدن عزيمت ايتمشدر . موما اليهك رفقاسيله برلكده اجرا ايتديكى بو سياحت مهلكه ، يالكز اقتحام اولنان مشكلاتى و واصل اولنان نقطەنك قطبه قربيتى اعتباريله حائز اهميت دكلدر . قطع اولنان مسافه داخلنده بو سياحته اشتراك ايدن متخصصلر طرفندن اجرا اولنان تدقيقات علميه سايەسنده برچوق مسائل فنيه يه دائر معلومات كليه الده ايدلمشدركه بو نتيجه ئەرنەست شاكلتونك موفق اولديغى سياحتندەكى اهميتى برقات دها آرتديرمقدەدر .

پرنس بلووك يرينه كچن آلمانيا باش وكيل جديدى دوقتور
فون بەتمان هولوەغ

يكى بلچيقا قرالى برنجى البر

قرال آلبر ، قرال متوفى لئوپولدك برادرى قونت دوفلاندرك اوغلى يعنى قرال لئوپولدك يكنيدر . كنديسى ٣٤ ياشنده در . باويرا پرنسسلرندن بريسيله ازدواج ايتمشدر . اوچ چوجغى واردر . بويوكنك آدى پرنس لئوپولد در .

سالنامهٔ ثروت فنونك متنوعه قسمى

دولتلرك بحريەلرى

هر مملكتك قوۀ بحريەسى وضعيت جغرافيا وسياسيەسنه وتجارت بحريه وسواحلنك وسعتنه كوره اولورسەدە كوچك دولتلر عصر حاضر سفائن جسيمەسندن متشكل فيلولر تدارك ايدەجك قوۀ ماليەيه مالك اولمدقلرندن يالكز ساحللرنده انضباطى تأمين وقاچاقجيلغى منع و كوجوك تجاوزلره مقابله ايده بيلەجك قدر دونما احضار ايدرلر. اليوم اك بيوك قوۀ بحريەلر صرەسيله : انكلترە ، آمريقا ، فرانسه ، آلمانيا ژاپونيا ، ايتاليا ، روسيه ؛ آوستريا دول معظمەسى دونمالريدر .

على العموم قواى بحريه صنوف مختلفەدە سفائندن متشكلدر :

زرهليلر . زرهلى قرووازولر ، محافظەلى قرووازورلر ، غانبوطلر ، طورپيدو مخربلرى ، طورپيدو بوطلر ، تحت البحرلر .

بو سفائن خدمات حربيەدە ايكى قسمه آيريلير : برقسمى آچيق دكز سفائن حربيەسى اولوب خط حربه داخل اولور ؛ قسم ديكر ساحل سفائن حربيەسيدركه آچيق دكزدە حرب ايدەمز ، آچيق دكز

سفائن حربیه‌سی : ١٠٠٠٠ ـ ٢٠٠٠٠ طون ماء مخرجنده الك قالین زره واك جسیم طوپلرله مجهز زرهلیلر، اسلحه وتجهیزاتی مكمل وسرعتلری زرهلیلردن زیاده اولان زرهلی قرووازورلر وسرعت فوق العاده‌یه مالك محافظه‌لی قرووازورلر ، سریع السیر غانبوطلر وآچیق دكز طورپیدو بوطلرندن مركبدر .

زرهلیلرله زرهلی قرووازورلر خط حربده بولنه‌رق برلكده حرب ایتدكلری كبی، امثاللری ایله یالكز باشلرینه‌ده محاربه ایده‌بیلیرلر .

محافظه‌لی قرووازورلر سرعتلری زیاده اولمق حسبیله دشمنك احوالنی ترصدله دونغمایه اخبار و دسیسه‌لرله دشمنی اغفال ایده‌رك ساخته برایز تعقیب ایتدیرمك كبی وظائفی ایفایه مأمور اولوب عادتا دونغمانك قره‌غول كمیلریدر. ومجبوریت قطعیه كورمدكجه حرب ایتمكدن دائما توقی ایدرلر . آنجق بونلره عائد وظائف غایت مهم ومشكل اولدیغندن مرتباتی الك كزیده ضابطان وافراددن متشكل اولور .

آویزو دینیلن غایت سریع غانبوطلر مخابره خدماتنده قوللانیلوب ایجابنده دوشمن طورپیدولرینی تخریبه كیدر . الك بیوك سلاحلری سرعتلریدر . تعرض طورپیدولری ایسه آچیق دكزلرده اوزونجه مدت سیرایده بیلیر بیوك طورپیدو بوطلردر .

ساحل سفائن حربیه‌سی : ساحل محافظی زرهلیلرله طورپیدو مخربلری ، طورپیدو بوطلردر .

ساحل محافظی زرهلیلر وسطی ماء مخرجده اولوب نسبةً آز صوچكرلر . اسلحه‌سی عددجه آز فقط قوتلی اولدیغی كبی زره اقسامیده متیندر .

بونلر آچیق دكزلرده حركات تعرضیه‌ده بولنه‌میوب یالكز باشلرینه ویاخود ساحل استحكاماته معاونت صورتیله مدافعه‌ده بولنورلر .

طورپیدو بوطلر آچیق دكزلره غیر متحمل اولدیغندن ساحل محافظی زرهلیلرك حمایه‌سی آلتنده سفائن متجاوزه‌یه تعرض ایدرلر. سریع السیر اولمق ودشمنه فولای كورونه‌مك سایه‌سنده سواحله قریب مواقعده خدمات مهمه ایفا ایده‌بیلیرلر .

قوای بحریه فیلو ودونغما تشكیلاتیله اداره اولنور .

فیلولر ، جزؤ تام تشكیل ایتمك اوزره مختلف صنفدن بر ر ایكیشر سفائندن تركیب اولنور . برقاچ فیلونك اتحادیله دونغما وجوده كلیر .

فیلولر موظف واحتیاط صنفلرینه منقسمدر .

موظف فیلو آچیق دكز سفائن حربیه‌سندن متشكل اولوب دائما حال سیرده ومانوره‌لرده بولنور .

احتیاط فیلو . ساحل مواقعده خدمات تعلیمیه وسائره‌ده بولنان ساحل محافظی اسكیمش كمیلردن تشكیل اولنور .

اینجه فیلو نامی ویریلن طورپیدو فیلولری موظف فیلودن معدوددر. برده نقلیه كمیلریله كومورلو فیلولر واردر كه زمان حربده قرووازورلر حمایه‌سنده دونغمایه رفاقت ایده‌رك كمور وسائر لوازمی نقل ودشمنك تجارت بحریه‌سنی سكته‌دار ایتمك وظائفیله مكلف بولنور .

سفن حربیه‌نك نومرو ایله قیمتلری

الیوم دولتلرك قوای بحریه‌سی ، موجود سفینهٔ حربیه‌لرینك قیمت حربیه‌لرینی كوستر نومرولر مجموعیله مقایسه ایدلمكده‌در . بر كمینك طوپ، سرعت وزرهی ایچون آیری آیری بر نومرو ویریلور . هر بری ایچون تام نومرو «١٠» در. تصور اولنان مكملیتده بر زرهلی ویا قرووازور (٣٠) نومرو آلمق لازمدر.

تام نومرو آلمق ایچون زرهلیلرده : (١٢ عدد ١٢ پوسلق طوپ ، ٢٥ میل سرعت ، ولااقل ٧ پوس زره قوشاغی) اساس اوله‌رق تصور وقبول ایدلمشدر. معمافیه تماماً بو اوصافی حائز زرهلی وزرهلی قرووازور پك آزدر . آنجق بو اساسلره قیاساً نومرو ویریلیر .

یالكز ژاپونیانك یكی زرهلیلری بو قبول اولنان اساسدن زیاده قوتی حائزدر. هنوز اكمال اولنمیان «اا و ا» ایكی قطعه زهایسی اسلحه‌جه ١٢ ، سرعتجه ٩½ ، زرهجه ٩½ نومرو كه جمعاً ٣١ نومرو آله‌رق قوتجه برنجیلكی حائزدر. دول سائره بحریه‌سنده ٣٠ نومرو آلان زرهلی موجود اولمایوب: انكلتره‌نك (رودنه‌ی، قولینغوود ، سنت وینسنت ، بلله‌روفون ، تمه‌ره‌ر ، سوپه‌رب) زرهلیلری ٢٩½ ، (دره‌یدنوت) زرهلیسی ٢٩ . امریقانك «دیله‌بوه‌یره، اوتار» زرهلیلری ٢٨½ فرانسه‌نك « دیده‌رو، قوندورسه، ورژینو، قوندورسه ، ورژینه ، وولتر ، میرابو ، دانتون » زرهلیلری ٢٦ ؛

آلمانیانك « ارساچ بادن ، ارساچ وورتمبرح ؛ ارساچ بایرن ، ارساچ جزن » زرهلیلری ٢٩ ؛

ایتالیانك « روما ، ناپولی ، ویقتوریوامانوئل، ره‌ژینااله‌نا » زرهلیلری ٢٤ ؛

روسیه‌نك « ایمپراطور پاوه‌ل برنجی ، آ. پرووسانتی » زرهلیلری ٢٤½ ؛

آوستریانك « ا . فردیناند ماقس ، ارزرزوغ فره‌دریق، ارزرزوغ قارل » زرهلیلری ١٨½ نومرولری حائزدر .

دولتلرك تام واك یوكسك نومرو الان زرهلی قرووازورلری بروجه آتیدر :

انكلتره « اینونیسیبل ، اینفله‌قسیبل ، ایندومپتابل » ٣٠ ،

آمریقا « نوردقارولینا ، مونتانا ، واسینغتون ، ته‌نه‌سس » ٢١ ؛

فرانسه : « والدك روسو ، ادغار كینه » ٣٠ ؛

آلمانیا : « [illegible] » ٣٠ ، « [illegible] » ٢٧ ؛

ژاپونیا : « اا و ا » ٢٩½ . قوراما ، ایبوكی » ٢٦½ ؛

ایتالیا . « سان مارقو ، آمالفی ، پیسا ، سان ژورژیو » ٢٥ ؛

آوستریا : « سن ژورژ » ١٩ نومرو .

دولتلرك الك چوق نومرو آلان زرهلی وزرهلی قرووازورلری بونلر اولوب سائرلری دها ناقص اوله‌رق «١٠» نومرویه قدر تنزل ایدرلر .

دول بحریه‌دن باشلیجه‌لرینك كچن اون سنه‌لك مجموع مصارف حقیقیهٔ بحریه‌لرینی كوستر جدولدر :

	انكلتره	امریقا	آلمانیا	فرانسه	ژاپونیا	روسیه	ایتالیا
١٩٠٠	٢٩٩٩٨٠٠٠	١٣٣٨٥٠٠٠	٧٦٤٨٠٠٠	١٢٥١١٠٠٠	—	٧٦٦٢٠٠٠	٤٩٠٣٠٠٠
١	٣ ٩٨١ ٠٠	١٦٠١٢٠٠٠	٩٥٣٠٠٠٠	١٣١٠٧٠٠٠	—	٩٣٥٩٠٠٠	٤٩١٢٠٠٠
٢	٣١٠٠٠٠٠٠	١٦٢٠٣٠٠٠	١٠٥٤٤٠٠٠	١٢٢٧١٠٠٠	—	١ ٤٣٦٠٠٠	٤٨٤٠٠٠٠
٣	٣٥٧٠٩٠٠٠	١٦٨٢٤٠٠٠	١٠٤٠١٠٠٠	١٢٥٣٨٠٠٠	—	١٢٣٤٩٠٠٠	٤٨٤٠٠٠٠
٤	٣٦٨٥٩٠٠٠	٢٠١٨٠٠٠٠	١٠١٠٢٠٠٠	١٢٥١٣٠٠٠	—	١١٩٥٠٠٠٠	٤٨٤٠٠٠٠
٥	٣٣١٥٢٠٠٠	٢٤٤٤٤٠٠٠	١١٣٠١٠٠٠	١٢٧٤٧٠٠٠	—	١٢٣٩٢٠٠٠	٥٠٤٠٠٠٠
٦	٣١٤٧٢٠٠٠	٢١٣٥٨٠٠٠	١٢٠٠٥٠٠٠	١٣٠٠٣٠٠٠	٣٩٥٣٠٠٠	١٢٤٩٠٠٠٠	٥٣٢٢٠٠٠
٧	٤١٤١٩٠٠٠	٢١٢٦٠٠٠٠	١٣٦٢٣٠٠٠	١٢٤٨٧٠٠٠	٨٢٤٨٠٠٠	٨٨٥٠٠٠٠	٥٦٦١٠٠٠
٨	٣٢٢١٩٠٠٠	٢٥٨٥٣٠٠٠	١٦٥٩٦٠٠٠	١٢٧٩٧٠٠٠	٨٠٩٤٠٠٠	٩٨٣٤٠٠٠٠	٦٢٦٦٠٠٠
٩	٣٥١٤٢٠٠٠	٢٨١٣٨٠٠٠	١٩٥٩٤٠٠٠	١٣٣٥٣٠٠٠	٨٧٤٩٠٠٠	—	٦٣٨٥٠٠٠

١٩٠٩ سنه‌سنده انتخاب ایدیلن یکی آمریقا رئیس جمهوری موسیو تافت

سابق آمریقا رئیس جمهوری موسیو روزوه‌لت

دولتلرك — ١٩٠٩ بحریه بودجه‌لری

	انکلیز لیراسی
روسیه	٩,٨٩٠,٦٤١
اوستریا	٢,٦٤٣,٢٤٧
فرانسه	١٣,٠٥٣,١٢٤
آمریقا	٢٥,٢٠٠,٤٨٧
آلمانیا	١٩,٥٩٤,٥٦٦
انکلتره	٣٦,٧٨٢,٩٩٠

دول بحریه‌دن باشلیجه‌لرینك قوهٔ بحریه‌لرینك مجملاً مقایسه‌لرینی ارائه ایدر جدوللر

خط حرب سفائنی عد اولنان اك یکی واك بیوك زرهلیلر

	انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
عددی	٤٨	٢٧	٣٠	١٥	١٣	٧	٧
طونه‌لاتوسی	٧٤٠٩٠٠	٤٠٣٦٤٣	٤٢٥٠٨٤	٢٣٢٠٧٩	٢٠١٤٣٤	٩٨٧٧٤	٩٤١٢٨

نسبةً اسکی عد اولنان بیوك زرهلیلر

	انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
عددی	١٣	٤	٤	٩	٢	٥	٥
طونه‌لاتوسی	١٧٠٤٣٠	٤٢٢٠٤	٣٩٤٩٦	٩٩١٦٥	٢٠٦٣٢	٥١٠٩١	٥٩٦٩٠

٢٢ تشرین اول ١٣٢٥ تاریخنده کشاد اولنان حیدر پاشا یکی شمندوفر موقفی

برنجی صنف زرهلی قرووازورلر اولوب سرعتلری ٢١ میلدن زیاده‌در

	انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
عددی	٤٩	١٥	١٢	١٥	١٣	٦	٧
طونه‌لاتوسی	٦٠٢٧٥٠	١٨٦٥٧٥	١٤٩٦٤٥	١٦٩٠٢٧	١٢٨٠٥٢	٦٣٣٣٦	٦١٢١٠

ایکنجی صنف قرووازورلر اولوب سرعتلری ٢٠ میلدن دون دکلدر

	انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
عددی	٣٠	٣	٦	١٢	٤	٨	٣
طونه‌لاتوسی	١٨٠٠٦٠	٢٠٦٢٠	٣٤٢٤٥	٧٨٥٤١	٢٣٣٠٦	٥٢٦١٠	١٧٣٠٣

اوچنجی صنف قرووازورلر اولوب سرعتلری ٢٢ میلدن فضله‌در

	انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
عددی	٣٢	٢١	٣٠	٢١	١٥	٣	١٣
طونه‌لاتوسی	١٠٢٧٦٥	٤٨٧٩٩	٩٨٤٩٣	٦٦٧٧٣	٥١٧٨٣	٦٣٩١	٣٦٧٨٩

مخربلر

انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
١٣٦	٣٢	١٠٤	٧٥	٥٥	٨٦	٢٠

برنجی صنف طورپیدو ستمبوطلری

انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
١٤٥	٣٥	٧٤	١٦٤	٨٢	١٠١	٩١

تحت البحرلر

انکلتره	مجتمعهٔ امریقا	المانیا	فرانسه	جاپونیا	روسیه	ایتالیا
٦٥	٢٨	٨	١٠٠	١٢	٣٦	٧

ـ سالنامهٔ بحری ـ

بر زرهلینك حرب مصرفی

بش دقیقه‌ده ١٤,٠٠٠ انكلیز لیراسی

١٨٧١ سنه‌سی كانون ثانیسنك اوچنده ویقتور هوغو دفتر خاطراتنه شو سطرلری قید ایتمشدی :

« صالیدن بازاره قدر پروسیالیلر بزه ٢٥,٠٠٠ كله آتمشلردر . بو كله‌لری نقل ایچون ٢٢٠ ترن استعمال اولنمشدر . بر كله ٦٠ فرانق ایتدیكنه كوره ٢٥,٠٠٠ كله‌نك قیمتی ١,٥٠٠,٠٠٠ فرانقدر . كله‌لرك قلعه‌لرمزه بادی اولدیغی خسار ١,٤٠٠ فرانق، تلفاتده اون كشیدر. دیمك كه مقتوللریمزك هر بری پروسیالیلره ١٥٠,٠٠٠ فرانغه مال اولمشدر »

بو سطرلر بزه، ٥٠٠,٠٠٠, فرانق قیمتنده‌كی ٣,٥٠٠ عدد كله‌لریله انجق بر آدم تلف و قلعه‌لرده آلتی لیرا درجه‌سنده ایقاع خسار ایلیان بر بطن اولكی بیوك طوپلرك درجۀ صرفیات و تخریبی حقنده پك ایی بر فكر ویرر .

١٨٧١ دن بری هر شی كبی مهماتك نوع و شدتی‌ده دكشدی . شمدیكی زرهلیلر ایله بر ساعت دوام ایدن بر محاربه‌ده ملتك عظیم بر ثروتی صرف ایدیلیور .. میلیونلر كیدیور . بلكه‌ده خاطرلرده‌در ؛ كچن اسپانیا - آمریقا محاربه‌سی اثناسنده « بروقلین » زرهلیسنك « ویسقایا » نام اسپانیول زرهلیسنه آتدیغی مرمیلر ، بو زرهلینك بش دقیقه ظرفنده بر ییغین دمیر پارچه‌سندن عبارت اوله‌رق قعر دریایه كیتمسنه سبب اولمشدر .

«بروقلین» بو مدت ظرفنده ویسقایایه ٦١٨ مرمی انداخت ایتدیكندن صرفیات پوصله‌سی بروجه آتیدر :

	انكلیز لیراسی
١٤١ عدد سكز پوسلق كله بهری ٥٠ لیرادن	٧,٠٥٠
٦٠ « آلتی « « « ٢١ «	١,٢٦٥
١٢ « « « « « ١ «	١٢
٤٠٠ « بر « « « ١٢ شیلین آلتی پنیدن	٢٥٠

بو صورتله بش دقیقه‌لق محاربه آمریقا حكومتنه ٨,٦٧٧ انكلیز لیراسنه مال اولمش و بروقلین هر بر دقیقه‌ده ١,٧١٥ لیرا قیمتنده ١٢٣ مرمی آتمشدر . بوكا ویسقایانك آتدیغی مرمیلرك قیمتی‌ده علاوه ایده‌جك اولورسه‌ق بر دقیقه‌لق محاربه‌نك ٣,٠٠٠ و بر ساعتلك حربك ١٨٠,٠٠٠ انكلیز لیراسنه بالغ اولدیغی كوریرز . بوندن باشقه شونی‌ده نظر دقته آلمق لازمدر كه مذكور حرب اثناسنده ایكی زرهلیدن هیچ بری بتون طوپلرینی استعمال ایده بیله‌جك بر وضعیتده دكلدی. بتون طوپلرینی استعمال ایده بیلسه‌لردی صرفیات یكونی بالطبع او نسبتده تزاید ایدردی .

برده برنجی صنف بر انكلیز زرهلیسی ، مثلا « لوندون » ی نظر دقته آله‌رق بتون قرق آلتی طوپنی استعمال ایده بیله‌جكی فرضیله بش دقیقه‌ده نه قیمتده مرمی صرف ایده‌جكنی حساب ایده‌لم :

« لوندون » ك ٢٢٠,٠٠٠ لیرا قیمتنده اولان ٤ عدد اون ایكی پوسلق طوپلرندن هر بری دقیقه‌ده سكز یوز اللی لیبره‌لق مرمی آتار. بو مرمیلردن هر برینك قیمتی ٨٠ انكلیز لیراسیدر. بش دقیقه ظرفنده بو طوپلردن دردی‌ده هیچ طورمقسزین آتش ایدیله‌جك اولورسه دشمن كمی و یا استحكاملرینه ١٨ طون ثقلتنده و ٣,٢٠٠ لیرا قیمتنده ٢٠ عدد جسیم كله آتلمش اوله‌جقدر .

مذكور زرهلیده موجود اولوب بهری ٣,٧٥٠ لیرایه مال اون ایكی طوپ ١٠٠ لیبره ثقلت و ١٤ لیرا قیمتنده كله انداخت ایله‌كلرندن بو طوپلرك هپسی بردن انداخت ایدیله‌جك اولورسه دشمن كمیلرینه بش دقیقه ظرفنده ٧٢ طون ثقلتنده و تخمیناً ٦,٨٨٨ انكلیز لیراسی قیمتنده مرمی انداخت ایدلمش اولور .

« لوندون » ده بولنان ٤٦ طوپدن یالكز ١٦ سنی حسابه قویدق. « لوندون » ده اون ایكی لیبره‌لق مرمی آتار ١٦ طوپ دها واردر . بونلردن هر بری « ٥٥٥ » انكلیز لیراسی صرفیله اعمال اولنمشدر . بو طوپلردن هپسی بلا انقطاع آتش ایدیلنجه بش دقیقه‌ده ٢,٨٨٠ لیرا قیمتنده طقوز طونلق مرمی انداخت ایدیله بیلیر .

اوچ لیبره‌لق كولله آتان دیكر ٦ طوپدن هر بری دقیقه‌ده ٣٠ مرمی آتاركه یالكز بو طوپلرله بش دقیقه ظرفنده دشمن كمیلرینه ٩٠٠ لیبره‌لق مرمی انداخت ایدیلیر. سكز ماقسیم طوپی‌ده ینه بش دقیقه‌ده ٦٠٠ لیبره ثقلتنده و ١٤٠ لیرا قیمتنده مرمی انداخت ایدر .

بو وجهله « لوندون » زرهلیسی بش دقیقه‌ده اللی طونی متجاوز ثقلتده ١٤,٠٠٠ لیرالق مرمی صرف ایده بیله جكدر .

محافظۀ صلح ایچون اختیار ایدیلن مصارف

بو كون صلحك نه درجه‌لرده قیمتدار اولدیغی حقنده قارئلرمزجه بر فكر حاصل اوله‌بیلمك ایچون « محافظۀ صلح مصارفی » نامیله سالنامه‌مزه درج ایلدیكمز رسمه عطف نظر ایلمك كافیدر. صلحك بهاسی، تعبیر آخرله آوروپاده صلح و مسالمتك تأمینی مقصدیله اختیار اولنان مصارف عسكریه‌نك نه‌دن عبارت اولدیغی اكلاشلمق ایچون ستونلر طولوسی ایضاحات و تفصیلاتی اوقومغه حاجت یوقدر . بو رسممز ، قرق اللی سنه مقدم پك اهمیتسز كورونن مصارف حربیه‌نك بش اون سنه‌دن بری بودجه‌لرك تحملی فوقنده بر درجه‌یه وارمش اولدیغی و بوندن صكره ایسه هیچ بر بودجه‌نك بو بار ثقیلی قالدیره‌میه‌جغنی پك نظرده ارائه ایدیور. ایشته مختلف سنه‌لرده آوروپا دول معظمه‌سی بو رسمده مجسم بر شخص كبی كوستریلیور. «١٨٦٥» سنه‌سنده بو شخص یعنی آوروپا ، عسكرینی كافۀ تجهیزاتیله برابر قولتوغنه آلوب كوتوره‌بیلیور ؛ « ١٨٨٥ » ده قولتوغنده طاشیه‌مدیغندن صرتنه آلیور ؛ « ١٨٩٥ » ده بر آرقه‌لق استعمالنه مجبور اولیور؛ زیرا عسكر سنه‌دن سنه‌یه بیویور . سلاحی‌ده آغرلشیور ؛ « ١٩٠٥ » ده یعنی بوندن بش سنه قدر مقدم آوروپا ، عسكرینی كوچ برحال ایله قالدیریور ؛ « ١٩١٥ » ده یعنی بش سنه صكره — بو كونه قدر كوریلان نسبت دائره‌سنده تزاید ایدر ایسه — مصارف حربیه‌سنی بیك مشكلات ایله و عادتا دوشه قالقه كوتوره‌جك. لكن « ١٩٤٥ » سنه‌سنده بو مصرفك آلتنده ازیله‌جكدر . نصل ازیله‌سون ؟..

ایشته سزه بر ایستاتستیق خلاصه‌سی : « ١٨٦٥ » سنه‌سنده آوروپا دول معظمه‌سنك بری و بحری كافۀ مصارف حربیه‌سی ٨٨,٠٠٠,٠٠٠ انكلیز لیراسنه بالغ اولیور ایدی . قرق سنه صكره یعنی «١٩٠٥» سنه‌سنده مصارف مذكوره‌نك ٣٠٠,٠٠٠,٠٠٠ انكلیز لیراسنه بالغ اولدیغی كورلدی . بو مصرف هر سنه آرتیور . دولتلر : « آوروپاده صلح و مسالمت آنجق مصارف حربیه‌نك تزییدی ایله ممكن اوله‌جق ! » دیه قوۀ بریه و بحریه‌یی بریاندن تزیید ایدیورلر . صلحك محافظه‌سی ایچون میلیونلر صرف ایدیورلر . ایشته كرك بو زمانه قدر اختیار ایدیلان و كرك بریاندن اختیار ایدلمكده اولان مصارفه نظراً « ١٩١٥ » سنه‌سنده بو مصارف ٤٠٠,٠٠٠,٠٠٠ لیرایه بالغ اوله‌جغی كبی « ١٩٤٥ » سنه‌سنده‌ده ٧٠٠,٠٠٠,٠٠٠ لیرایه بالغ اوله‌جغی تخمین ایدیلیور و اكر او زمانه قدر بو مصارفه بر باشقه قارشولق بولنمز ایسه ، رسممزده كورلدیكی كبی، آوروپانك بویله مدهش بر مصرف آلتنده ازیلوب قاله‌جغنه هیچ كیمسه شبهه ایده‌میور .

بوسه‌نك قیأتی — اوجوز ظن ایتمه‌یكز .. قیأتی ایجه یوكسلمش. هله اك زیاده موجب حیرت اولان جهتی بوسه قیأتنك آمریقا كبی بر مملكتده آرتمسیدر .

اولكی سنه اخیراً نویورقده حاصلاتی فقرا و محتاجینه توزیع ایدلمك اوزره بر اویون ویریلور . بو اویون مناسبتیله برخیلی پاره جمع اولنور ایسه‌ده تیاترونك اك كنج و اك كوزل آقتریسلرندن برینك، بو حاصلاتك یكونی تزیید ایچون، خاطرینه درحال بر چاره كلیر. علی العجله شویولده بر بوسه لیسته‌سی ترتیب و تعلیق ایدر :

١٩ یاشنه قدر اولانلردن ٦ پنس

١٩ — ٢٥ یاشنه قدر اولانلردن ١ شیلین

دارالفنون طلبه‌سندن ٣ شیلین

(طلبه‌دن بوسه اجرتی پشیناً اخذ اولنور)

٣٥ — ٤٠ یاشنه قدر اولانلردن ٤ شیلین

اختیارلردن	٥ «
تیاترو مدیرلرندن	٨ «
میلیونرلردن	٣٠ «
آقتورلردن	٦ پنس
غزته‌جیلر ایله سیاسیوندن	مجاناً

کوزل آقتریس کندیسندن النه‌جق بوسه‌لر ایچون بویله برلیسته تعلیق ایدر ایتمز یالکز درت بش ساعت ظرفنده بوفیئات اوزره فروخت ایلدیکی بوسه‌لرله مجموع حاصلاتی درت بش بیک دولاره بالغ اولمش وبومبلغ ده نویورق محتاجینه توزیع ایدلمك اوزره دائرهٔ عائده‌سنه کوندرلمش ایسه‌ده آقتریس فقرا منفعتنه بوقدرجق برخدمتله بوسه فروختندن یاقه‌سنی قورتاره‌مامشدر. محتاج معاونت اولان دیکر برطاقم جمعیتلر، حاصلاتی کندولرینه ویرلمك اوزره مذکور لیسته موجبنجه کندیلری ایچون ده بویله برخیره دلالت ایلمسنی آقتریسدن رجا ایدیور ایمشلر ...

ازدواج ماکنه‌سی

باقه‌لم دها نه‌لر ایشیده‌جکز دکلمی ؟.. ازدواج ماکنه‌سی .. اوت .. قادین ایله ارککی ازدواج صورتیله برلشدیرمکه هم‌ده سعادتلرینی تأمین ایتمکه مخصوص برماکنه !. حیرت !..

انکلتره‌ده قادینلره مخصوص اولمق اوزره یکی تشکل ایتمش برجمعیت واردر . بوجمعیتك اوچه اوزون اولان نامنی ترکجه‌یه: « تتبعات فنیه‌ده منفعت آرایان قادینلر جمعیتی » دیه ترجمه ایده‌بیلیرز. اولکی سنه برکون بوجمعیت لونده‌ده ایلك دفعه‌اوله‌رق اجتماع ایدرك اختراعات وترقیات فنیه میاننده قادینلرك استفاده‌لرینه اك زیاده نه‌کبی شیلر خدمت ایده‌جکی تدقیق ومذاکره ایلدیکی صره‌ده مجلسه ، مستربوین نامنده برآدم النده کوچوك برالکتریق ماکنه‌سی اولدیغی حالده کلیر . بوماکنه‌نك کوچوك معدنی لوحه‌لری هرکیمك بیلکارینه ربط ایدیله‌جك اولورایسه انده نه‌کبی کیزلی برخسته‌لك وارایسه الکتریق ماکنه‌سنك بروبل اوزرنده متحرك حساس ابره‌سی اوخسته‌لکی درحال ارائه ایلدیکنی سویلدکدن صکره هرشخصده یامثبت یاخود منفی اولمق اوزره برنوع الکتریق خاصه‌سی بولنه‌جغندن آنی‌ده تعیین ایده‌جکنی درمیان ایدر . مستربوینك ویردیکی ایضاحات حیرتی موجب اولور . مخترع درحال تجربه‌لره کیریشیر . آلتك درجهٔ مکملیتی آکلاشلدقدن صکره دیرکه :

— ایشته اختراع ایلدیکم بوماکنه ازدواج ماکنه‌سی اوله‌جقدر . ایلروده هرکس بوماکنه ایله معاینه ایدیله‌رك ازدواج ایده‌جکدر . زیرا بونکله ازدواج ایدنلر بختیار اوله‌جقلردر ... « سامعین میاننده قهقهه‌لر » اوت ... بوکون ارباب فن عین نوعدن خاصهٔ الکتریقیه‌یی حائز کیمسه‌لرك یکدیکرندن خوشلاندقلرنی واکر زوجیندن ایکیسنك‌ده خاصهٔ الکتریقیه‌لری یکدیکرینك عینی ایسه ارەلرنده امتزاج حاصل اولوب دکل ایسه منافرت حصوله کلدیکنی خبرویریورلر . اکر بوبابده‌کی تدقیقاتلرنده دوچار خطا اولیورایسه‌لر بوندن صکره بوماکنه‌م سایه‌سنده هردلیقانلی کندی خاصهٔ الکتریقیه‌سنی حائز بولنان قز ایله ازدواج ایده‌جك .. بوحالده زوجین اره‌سنده‌ده بعدما عدم امتزاج ومنافرت‌ده کورلیه‌جکدر .

لوحه : مدنظر (آ. سه‌یفرتك تابلوسندن)

[١٣٢٦ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنون علاوه‌سی]

جمعیت مذکوره‌ده حاضر بولنان قادینلر بو سوزلره برخیلی کولمشلر ایسه‌ده مستر بوینی حقلی کوردکلری جهتله بو ماکنه‌دن ایلروده استفاده ایدیله‌جکنه کسب قناعت ایلمشلردر . اکر بو ازدواج ماکنه‌سنك لزوم وفائده‌سی ارباب فنجه تصدیق اولنور ایسه آرتق ازدواجدن مقصد اولان حیات مشترکه‌ده مسعودیت تأمین اولنه‌جق و ازدواج ایده‌جك اولانلر یکدیکرینك ثروتی حقنده تحقیقاته کیریشمزدن اول وجودنده‌کی خاصهٔ الکتریقیه‌نك مثبت ویامنفی اولدیغنی اکلامغه چالیشه‌جقلردر .

سال عدلی

اشتاینهال دعواسی

شایان حیرت بر کوزللك – رئیس جمهورك معشوقه‌سی – مادام اشتاینهال وزوجی ناصل یشایورلر ؟ – مسعود بر صنعتکار – فقط تابلولرم ینه مواقع شرفه آصیلمیور ؟ – جنایت کیجه‌سی . الماسلر – کوزل بر ... – محاکمه – برائت ! – برچوق طالبلر وار ! –

اشتاینهال عائله‌سی

« اشتاینهال » دعواسی بو صوك ایکی سنه‌نك اك مهم بر مسئله‌سی اولدی . یالکز فرانسه وپارس غزته‌لری وافکار عمومیه‌سی دکل . بوتون مطبوعات جهان بو دعوا ایله اشتغال ایتدی . هند وآفریقا افکار عمومیه‌سی بیله پارسك محیط مزهری ایچنده کوچوك وقانلی بر الکه تشکیل ایدن « اشتاینهال » دعواسنی ، تعقیب ایلدی . بوکا قارشی لاقید قالامادق . بناءً علیه بو عائله فاجعه‌سنی بوش دکلدر .

پارسده بر محیط واردر : بر هالهٔ رایحه آراسنده سوسلری ، اینجیلری ، الماسلری ، بالولری ، رنکلری شطارتلری ، دبدبه وداراتیله بویالی وریاکار برچوقلری هرکسی آلداتان ، اك لاقیدلره بیله بر حکایهٔ افسون ایله یالان سویله‌ین ، ذیل کریزان عشوه‌سنه طوتیلانلری بخار زهرین نشوه‌سیله سرمست ایله‌ین بر محیط سفاهت واردرکه کیم بیلیر نصل بر جاذبهٔ مقاومتسوز ایله او حدود شوخه کیره‌ن هرکسی ، هر شیئی قعر نایابنه چکر ، مص ایدر وسز بر دفعه او چقورك ، او حفرهٔ سفاهتك زرین یالدیزلرینه آلدانه‌رق بیکزی او درد عشق واحتراصله سرسملشدیردیکزمی ، ارتق اورادن ، او داء ریا وسم آلوددن قورتیلامازسکز .

اوزمان بو هوسی ، بو هوس سفاهت وشهوتی تطمین ایچون ، او حیاته ، او حیات شوخ وعشوه‌یه قارشمق ایچون حتی یالان سویلمك ، قیرمق ، أزمك وبر حرص معندله او حفره‌نك دائما دها قراکلق ، دها سم آلود درینلکلرینه قوشمق بر احتیاج ، مؤبد بر احتیاج اولور . ایشته مادام اشتاینهال ده بو قادینلردن ، بو سفاهت ماکنه‌سنه توديع ذیل ایله‌ین کوزل ، سرخوش وحسی قادینلردن بریدی . محیط مزهرنده‌کی رنکارنك شکوفه‌لر کبی دها کوزل ، دها یوکسك ، دها نفیس ومستثنا کورنمك املری آلتنده ایکله‌ین بو حرص وهوسی یکمك ، تطمین ایلمك ایچون هیچ دوشونمه‌ین قادینلردن بری ایدی .

صکره بوکا فضله بر سبب وسائق اولمق ایچون لزومندن فضله کوزل ، سوسلی ویالدیزلی بر قادیندی . سیاه صاچلری ، بویوك وطاتلی کوزلری ، زنبق ومعطر جلدی ، هر زمان بر یالان قصیدهٔ عشق ترنم ایتمکه آماده قالین ومشتهی دوداقلریله بو مشهور سفاهتك جذب ایدن ، اولدورن بر ستاره‌سی ایدی . یالکز سویلدیکمز کبی اویله بر ستاره ایدی‌که بو پارس مجموعهٔ کوکبیه‌سنك جاذبهٔ دورا دورندن قورتیلامیور ، او کهکشان سیم

وزردن آیریلامیوردی . حالبوکه بولندیغی موقع اجتماعی بوکا مساعد اوله‌جق قدر واسع دکلدی . ایکیسی ده، کندی وزوجی پارسك بورژووالره مخصوص محله‌لرندن برینك آپارتماننده یاشیورلردی . بوراده هم زوجنك «آته‌لیه» سی هم ده کندیلرینك لانهٔ عائله‌سی واردی . زوجی رسام‌لق یاپیور، چالیشیور، زوجه‌سیله، کوچك قیزینه ایی وصلاحیتدار برحیات ، براستقبال حاضرلامق ایستیوردی . فقط نه بومساعی ، نه بومحبت مادام اشتاینهالك قلبنده وروحنده پارلایان شمس احتراصی تسکین ایده‌میوردی . بعض کیجه‌لر بولوارلرده، بولونیانك سمای صاف ومشعشی آلتنده دها پرحیات کورینه‌ن بو بیاض وشفاف الکتریق ضیالرینه بوغولمش سوقاقلرده طولاشیرکن روحنك هپ اوسمای حرص وجنتله یاندیغنی حس ایدییوردی . اونده بی‌نهایه برعطش سفاهت وذوق واردی. اونده ابدیتله بیله قناعت ایتمك ایسته‌مه‌ین برقلب سرگذشت جوضربان ایدییوردی . کیم بیلیر بوسمای مکوکبك ، بولوکسك ، رنك وضیانك زرات سم آلودینی تنفس ایدرکن قاچ دفعه بویکنسق حیاتندن شکایت ایتمشدی . مادام اشتاینهال قدر کوزه‌ل وپرحرارت اولوب ده پارس محیطنده یاشایان برقادین ایچون، زوجیله سورمکده اولدیغی بوحیات، یکنسق اولور واضطراب انکیز کلیر... بوکا دها زیاده تحمل ایدیله‌مز . مادام اشتاینهال ده بویله یاپیور . رسم چیقارتمق ایچون زوجنك آته‌لیه‌سنه کلن کبار جنتمنلرله مناسبات پیدا ایدییور . اساساً بویله حسن وشهوتك جاذبهٔ انظاری قارشیسنده بردقیقه لرزان محبت یاشایان ایچون بومعطر رفرهٔ دامندن قورتلمق ممکن دکلدی ...

بوندن صکره مادام اشتاینهال ایچون تصور ایلدیکی شعشعهٔ سفاهت باش کوستریور . آرتق او کندی نفسنه ، هویتنه ، صمیمیتنه مالك اولان برقادین دکلدر. اواحتراصات وهوساتك جریانات متضاده‌سنه طوتیلمش برکولکه ، براویونجاق ، برسوسدر .

بالخاصه اواثناده رئیس جمهور سابق فلکس فورله باشلایان معاشقه‌سی اوزرینه «اشتاینهال» اسمی برشکوفهٔ نودمیده ونارین کبی دیللرده طولاشمغه باشلادی . شمدی هرکس اشتاینهاله رسم یاپدیرمق وحقیقتده بومستثنا پری حسن وعشوه‌یه تقدیم اولنه بیلمك ایچون زوالی آته‌لیه‌یه هجومه باشلادیلر. صنعتکار ، رسام آرتق مسعود ایدی . چونکه رسمنی آلدیرمق ایچون کندینه مراجعت ایدنلر ، فرانسه‌نك، پارسك افتخار ایلدیکی ذوات ایدی . چونکه آرتق پارا وشهرت دوکیلیور . واسع ومجلا برمجرادن آقیوردی.

بالطبع حیاتك بوتحولی کندیسنی بشقه شیلرده ده حس ایتدیردی . فلیکس فور بویوك برسعادتله بوحریری وکوزل قادینك صیجاق آغوشنده ترك حیات ایلدکدن صکره اشتاینهال عائله‌سی بویوکلره وکبارلره مخصوص برمحله‌یه نقل ایتدی . اوراده حیات سفاهت دها پارلاق برجریان آلدی . کیجه‌لری باللر ، مسامره‌لر تعاقب ایدییوردی . مادام اشتاینهالك برنظرهٔ متبسمنه نائل اولمق ایچون یوزبیکلرجه فرانقلر سرپن ، اتك اتك مجوهر ایثار ایدن چلغینلر اکسیك دکلدی . و مادام اشتاینهال بونلرك هپسندن استفاده ایلمسنی بیلیوردی . اوزون برمدت بوتون ، بوتون مناسبتلری، فجیعه‌لری وسرکذشتلریله بوحیات سفاهت دوام ایتدی . زوج اولا هیچ برشیئدن شبهه‌لنمیوردی . قدرت صنعتکارانه‌سنه مجلوب اولان بوذواتك آته‌لیه‌سنه دوامندن نه‌ایچون شبهه‌لنسین ؟ فقط بوحال چوق دوام ایده‌مدی . بوقدر بویوك مبلغلر مقابلنده صاتین آلنان تابلولرینك نیچون صالونلرده ، مواقع شرفده تعلیق ایدلمدیکندن متحیر اولان زوالی صنعتکار زوجه‌سنك پارسك اك بویوك واك نامدار برزنکینیله براوتلده باصلدیغنی کورمك فجیعه‌سنده ده تحمل ایتدی . آرتق هرشیئی آکلامشدی . کوزلرنده‌کی پردهٔ مشکوکیت ییرتلمش ، زوجه‌سنك ناصل برقادین اولدیغنی آکلامشدی .

بووقعه پارسده پك بویوك دغدغه‌لره سببیت ویردی . قیل وقاللر میدان آلدی ؛ وهنوز بودیدی قودیلرك دوام ایلدیکی برزمانده کشف ایدیلن مدهش برجنایت پارس محیطی مزهرینی صارصدی .

برکیجه آشاغیده‌کی اوطه‌سنده برکورولتو وفریاد ایشیدن خدمتجی درحال یوقاری‌یه افندیلرینك اوطه‌سنه قوشدی . موسیو اشتاینهال، قاریولاسنده وقانلر ایچنده. انظار غیظ ونفرتله زوجه‌سنی سوزه‌رك ترك حیات ایدییور . مادام اشتاینهال اللرندن وآیاقلرندن قاریولاسنه باغلی وآغزی طیقانمش برحالده ایکلیوردی . والده‌سی ایسه اوطه‌سنده چوقدن قتل ایدلمشدی . بوفجیع وقعه‌دن خبردار اولان پولیس درحال تحقیقات عمیقه‌یه قویولدی . برچوق سررشته‌لر الده ایتدی . نهایت حیات ماضیسندن شبهه‌لنه‌رك مادام اشتاینهالی مظنون صفتیله توقیف ایتدی . مومی الیها کیجه یاریسی سیاهلره بورونمش ایکی شخصك اوطه‌یه کیروب زوجنی اولدیردکلرینی وکندیسنك فریاده باشلامسی اوزرینه کندیسنی باغلادقلرینی وبواثناده قارشیکی اوطه‌ده یاتمقده اولان والده‌سنی ده قتل ایلدکلرینی ومؤخراً فرار ایتدکلرینی سویلیوردی . بواثناده برده الماس مسئله‌سی چیقدی . مادام اشتاینهاله عائد بریوزوك خدمتجینك پارماغنده کورلدی . مادامی خدمتجینك فعل قتلده مدخلدار اولدیغنی ادعا ایتدی . اوده توقیف ایدلدی . لکن بوتون امارات مادامی اتهام ایتمکده ایدی . اوایسه بی‌پروا مدافعه‌لر یوروتیور . حیات ماضیه‌سنك اویله علنی وبی‌پروا تشریح ایدلمسندن متأثر کورونمیه‌رك وبالعکس کندیسنی محاکمه ایدن حاکمه ، مدعی عمومی‌یه بیله «سزده ، سزده بنم مسحور جاذبه‌مدیکز ، سزده بنم اتکارمك آرقه‌سنده طولاشیر ، بنی تعقیب ایدردیکز » دییور . بواثناده فرانسه مطبوعاتی ایکی قسم اولدی . بری باشده تان اولدیغی حالده مطلقا مادام اشتاینهالك جنایتده مدخلدار اولدیغنی ادعا ایدییور ، دیکر قسمی مرقومه‌نك بی‌کناه ومعصوم اولدیغنی ادعا ایلیورلردی . نهایت تشکل ایدن برژوریده صوك محاکمه جریان ایتدی . بوکوزل ونفیس جانیه‌نك علیهنده مدار اتهام اوله‌جق قدر آغیر دلائل الده ایده‌مه‌ین هیئت حاکمه برائت قرارینی ویرمکه مجبور قالدی ؛ ومادام اشتاینهال بوتون برخلقك حیرتی آراسنده محکوم قولتوغنه اوطورمقدن قورتولدی .

مادام اشتاینهال پولیسك تحقیقاتنه ، شهودك افاداتنه ، راپورلرینه رغماً برائت ایتدکدن صکره بویوك برشهرت قزاندی. کندیسی الیوم قرق سکز یاشنده بولنمغله برابر الآن حسن وجاذبه‌سنی محافظه ایتدیکندن انکلتره‌دن ، فرانسه‌دن ، آمریقادن حتی تلغرافلرله ازدواج طلبلرینه معروض قالدی . آمریقا غزته‌لری سرکذشتنی یازمه‌سی ایچون کندیسنه ملیونلرله فرانق تکلیف ایتدیلر . اوایسه بتون بونلره لاقید قالدی . شمدی برآرزوی صلح وصلاح ایچنده وکریمه‌سیله برابر شمالی فرانسه‌نك هوای نیلکون ومعطری آلتنده ساکتانه یاشایور . بوحال نه‌وقته‌قدر دوام ایده‌جك کسدیریله‌مز . یالکز معلوم اولان برجهت وارسه اوده بوجنایتك پوشیده اولدیغی ردای اسراردن قورتیلامامش وبالعکس دها زیاده مغلق برحال کسب ایتمش اولدیغیدر . افکار عمومیه شمدیلك بونی اونوتمش کبی کورینیور . لکن امید اولنمازکه استقبال بوفجیعه‌نك اوستنه برردای سکون وخوابیده سرپسین. هرحالده بومراقلی جنایتك فاعللرینی آکلامق - بشریت ایچون - برمراقدر .

مانیاسی‌زاده رفیق بك مرحوم

رجب پاشا مرحوم

ناظم پاشا مرحوم

اعلان حریتدن بری وفیات مشاهیر عثمانیه

رجب پاشا

اعلان مشروطیتدن صوکره موقع اقتداره کچن قابینه‌ده حربیه نظارتی درعهده ایلین سابق طرابلس غرب والی وکیلی وقوماندانی رجب پاشا درسعادته ورودینك اوچنجی [١٩ رجب ١٣٢٦ - ٣ اغستوس ١٣٢٤] بازار کونی نظارت دائره‌سنده مهام امور ایله مشغول ایکن وقتیله دوچار اولدیغی خناق صدر علتندن بغتةً وفات ایدرك مات عثمانیه‌یی ماتم عمومی‌یه مستغرق ایلمشدر و نعش مبارکی احتفالات عظیمه ایله قالدیریلارق سلطان محمود تربه‌سنه دفن اولونمشدر .

شریف عبداله پاشا

شریف عبداله پاشا دولت عثمانیه‌یه برچوق خدمات برکزیده ابراز ایدن امیر اسبق شریف محمد بن عون حضرتلرینك مخدوم عالیلری اولوب ١٢٦٤ سنه‌سنده قدم نهادهٔ عالم شهود اولمشلردر .

اولجه برمدتجك امارت جلیله وکالتنده بولنمشلر ، دورمشروطیتك اعاده‌سنی متعاقب شریف علی پاشانك تبدیلی اقتضا ایتمکله مشارالیه عبداله پاشا حضرتلری مقام امارته تعیین بیورلمشلر ایسه‌ده قبل العزیمه ٢ شوال سنه ٣٢٦ و١٦ تشرین اول سنه ٣٢٤ تاریخنده بغتةً ارتحاللری وقوعه کلدی .

ثریا بك

قدمای محررین عثمانیه‌دن ومجلس معارف اعضای سابقه‌سندن محمد ثریا بك ١٣٣٤ کانون اولنك اوتوزنجی صالی کونی ارتحال داربقا ایلشدر . سجل عثمانی ، نخبة الوقایع ، مفصل سجل عثمانی ذیلی ، آلتی یدی جلد لغات . اون جلد قدر تاریخ اسلام وایکی جلد نخبة الوقایع کبی برطاقم متروکات قلمیه‌سی موجوددر .

رؤف پاشا

مشیران دولت عثمانیه‌دن اولوب یکرمی یدی سنه خاصه اردوسی قوماندانلغنده بولندقدن صکره استرداد مشروطیتی متعاقب استدعاسی اوزرینه تقاعدی اجرا قلنان رؤف پاشا ١٣٢٤ شباطنك التنجی جمعه کونی وفات ایله‌مشدر . ١٢٩٣ عثمانلی — روس سفری اثناسنده قوماندانلقده بولونمش وینه او اثناده مقام سرعسکری‌یی اشغال ایله‌مشدر .

ادهم پاشا مرحوم

عارف بك مرحوم

عاصم بك مرحوم

مانیاسی زاده رفیق بك

انقلاب اخیرمزك حصولنده پك بیوك خدمتلری کوریلن ودور مشروطیت ایکنجی قابینه‌سنده عدلیه نظارتی درعهده ایلمش اولان استانبول مبعوث محترمی مانیاسی زاده رفیق بك مبتلا اولدیغی خسته‌لقدن رهایاب اوله‌میه‌رق ١٣٢٤ شباطنك اون طقوزنجی پنجشنبه کونی اقشامی ، اکمال انفاس حیات ایتمشدر .

مدت مدیده دعوی وکالتنده بولوندقدن صکره کامل پاشا قابینه‌سنك حین تشکلنده ضبطیه نظارتنه تعیین ایدلمش ایسه‌ده عدم قبول ایله مبعوثان اعضالغنه نامزدلکنی وضع ایتمش وبیوك بر اکثریتله استانبول مبعوثلغنه انتخاب ایدلمشیدی . ١٧ تشرین ثانیده کامل پاشا قابینه‌سنده عدلیه ناظری حسن فهمی پاشایی استخلاف ایتمش وکانون ثانینك اوتوزنده حربیه وبحریه ناظرلرینك عزلی مسئله‌سندن طولایی استعفا ایلمشدی . ایکی کون صکره یعنی شباط ابتداسنده حسین حلمی پاشانك تشکیل ایلدیکی قابینه‌ده دخی عدلیه نظارتی درعهده ایلمشدی .

سیف‌اله پاشا

سیف اله پاشا ١٢٦٩ ده طاغستانده (ایلیصو) ده تولد ایتمشدر . مملکتنده مقدمات علومی بالتحصیل ١٢٧٦ ده مع عائله درسعادته هجرت ایلمشدر .

١٢٩٣ سنه‌سنده مکتبدن ارکان حربیه یوز باشیلغیله نشأت و اوصره‌ده ظهور ایدن عثمانلی - روس سفرینه همان اشتراك ایتمشدر . مؤاخراً ١٣١١ ده قائممقاملغله (آتنه) آتشه میلترلکنه تعیین واعزام ایدلمش وبومدتجه ایجاب ایدن محللرده آوجیلق بهانه‌سیله آیلرجه یونانستانك هرطرفنی طولاشه‌رق حکومت متبوعه‌سنه بیلدیرمشدر . اشبو تاریخدن صکره رتبه‌سی میرالایلغه ترفیع ایدیلوب مأموریت سابقه‌سنده ابقا ونهایت ١٣١٣ ده عثمانلی - یونان سفرنده اردو ارکان حربیه ریاست ثانیه‌سنه نصب ویکیشهرك فتح و اشتغالنده کوستردیکی خدمات بسالتکارانه‌سنه مبنی میرلوالغه ترفیع ایدلمشدر . حربی متعاقب صیره‌سیله رتبه‌سی فریقلکه و ٣٢١ سنه‌سنده‌ده برنجی فریقلکه ترفیع ومتعاقباً صربستان وبلغارستانڭ حدودلری امورینه نظارتی شامل اولمق اوزره قوصوه منطقهٔ عسکریه‌سی قوماندانلغنه و ٣٢١ ده یانیه والیلکنه و ١٣٢٣ ده اشقودره والی وقوماندانلغنه تعیین قلنمشدر . ١٣٢٤ شباطنك ٢٤ نجی کونی منتحراً ارتحال ایله‌مشدر .

دیاربکر مبعوثی عارف بك

دیاربکر اشرافندن اولوب متعدد دفعه‌لر بلدیه ریاستنده ومجلس اداره اعضالغنده بولونمش واخیراً مبعوث انتخاب اولونمشدی . ١٣٢٥ سنه‌سی مارتنك برنجی بازار کونی اقشامی علت قلبیه‌دن بغتةً وفات ایله‌مشدر .

ادرنه مبعوثی عاصم افندی

ایلك مجلس مبعوثانمزده ادرنه مبعوثی بولونان راسم بكك صلبندن ادرنه‌ده تولد ایتمش و درسعادتده كلدرك مكتب حقوقدن دیپلوما آلمشدر. انتخابات اخیره‌ده، اسكدار بدایت محكمه‌سی باش كتابتنده بولونمقده ایكن ادرنه اهالیسی طرفندن مبعوثلغه انتخاب اولونمشدی. اخیراً مبتلا اولدوغی ورم علتندن رهایاب اولامیارق مارتك طقوزنجی بازار ایرتسی كونی اوتوز اوچ یاشنده وفات ایتمشدر.

حاجی عزت افندی

۱۳۲۵ تاریخنده ادرنه‌لی احمد حمدی افندی صلبندن ادرنه‌ده تولد وبرمدت تحصیلدن صوكرا صدارت مكتوبی قلمنه ملازمته باشلایارق صیراسیله محاسبه‌جیلكلرده، حجاز والی وكالتنده بولونمش و ۱۲۸۹ ده صره امانتیله حیات مأموریته یكیدن دخول ایده‌رك متعاقباً سوریه مركز متصرفلغنه، بصره والیلكنه، و ۱۳۰۹ ده آطنه والیلكنه تعیین ایدلمشدی.

۱۲۲۵ مارتنك اتوز برنجی كونی طقسان یاشنی متجاوز اولدوغی حالده ارتحال دار بقا ایلمشدر.

ناظم پاشا

یكیشهر اشرافندن علی طیفور بكك مخدومی اولوب ۱۲۷۸ تاریخنده یكیشهرده تولد واكمال تحصیلدن صوكرا ۱۲۹۸ ده خارجیه مكتوبی قلمنه دخول ایلمشدی. متعاقباً خارجیه وشورای دولتده برچوق مأموریتلرده استخدام ایدلدكدن صوكرا ۱۳۱۳ ده استیناف مدعی عمومیلكنه، صوكرا شورای دولت تمیز مدعی عمومیلكنه تعیین ایدلمش وبعده موصل، ارضروم، دیاربكر، قسطمونی والیلكلرنده وخطهٔ عراقیه هیئت اصلاحیه‌سی ریاستنده بولونمشدی.

۱۳۲۵ سنه‌سنده یانیه والیلكی عهدسنه توجیه اولونمشه‌ده دها قبل العزیمه عدلیه ناظرلغنه تعیین ایدلمشدی. كچن ۳۱ مارت عصیان مشئومنده ایاصوفیه میدانده عاصیلر طرفندن برصورت فجیعه‌ده شهید ایدلمشدر.

دوقتور معلم شاكر پاشا

اوتوز سنه‌یی متجاوز برزماندن بری مكاتب طبیه فیزیولوژی معلملكنده بولونمش اولان معلم شاكر پاشا ۱۳۲۵ نیسانك بشنجی بازار كونی ارتحال دار بقا ایلمشدر. مرحوم پارسده اكمال تحصیل ایلمش مقتدر وحمیتلی برذات ایدی. المان متبحریندن اوسقارهرتویقك (تشریح وفیزیولوژی عمومی جروی وانسجوی) نام اثرینی تركجه‌یه ترجمه ایتمشسه‌ده مع التأسف نشرینه موفق اولامامشدر.

حاجی عاكف پاشا

انقره والیلكی، دیوان محاسبات ریاستی، مالیه مستشارلغی، شورای دولت داخلیه دائره‌سی ریاستی كبی مختلف مأموریتلرده كمال استقامتله ایفای حسن خدمت ایدن واعلان مشروطیتی متعاقب برمدت داخلیه ناظرلغنده بولونان حاجی عاكف پاشا ۱۳۲۵ حزیرانك اون طقوزنجی صالی كونی ارتحال ایلمشدر.

شهزاده سلیمان افندی بن عبدالمجید خان

جنتمكان عبدالمجید خانك شهزادكانندن برادر عالئ شهریاری سلیمان سلیم افندی مبتلا اولدقلری خسته‌لقدن رهایاب اولامیارق ۱۳۲۵ حزیرانك اوتوزنجی صالی كونی ساعت یدیده ارتحال دار نعیم ایلمشلردر. مرحوم مشارالیهك ولادتلری ۱۲۷۷ محرمنك آلتنجی كوننه مصادف اولدیغی جهتله حین وفاتلرنده اللی یچق یاشلرنده ایدی.

آغوب بابیكیان افندی

مانیاسی زاده رفیق بك مرحومك رفقای حمیتندن اولوب مقدما سلك حكامده‌ده بولنمش اولان وكلای

دعاویدن تكفور طاغی مبعوثی آغوب بابیكیان افندی مجلس مبعوثانجه مأمور ایدلدیكی اطنه حادثه‌سنی بعد التحقیق استانبوله عودتنده ایاستفانوسده‌كی خانه‌سنده بغتةً وفات ایلمشدر. روس حربندن صوكره ایاستفانوس معاهده‌سنك اثنای عقدنده كاتبلك وظیفه‌سنی ایفا ایلمشدی.

فتحی فرانقو بك

جبل لبنان متصرف اسبقی فرانقو پاشانك مخدومی اولوب برچوق خارجیه مأموریتلرنده بولوندقدن صوكرا بعد المشروطیه خارجیه مستشارلغنه تعیین اولونمش وصوكرا اعیاندن آزاریان افندیله بجایشی اجرا ایدلمشدی. درسعادتده ۱۳۲۵ آغستوسنك اوتنجی كونی وفات ایلمشدر.

ایلبصان مبعوثی عبدالله ماهی افندی

۱۲۷۶ ده ایلبصانده تولد ایتمش واولا مسلك تعلیمده بولونمشدر. بو اثناده طلبه‌سنه افكار حریتپرورانه تلقین ایلمه‌سی انظار دقتی جلب ایلیه‌رك ۱۳۱۸ ده صامسونه واورادن دیاربكره نفی اولونمش ومشروطیتی متعاقب ایلبصان مبعوثلغنه انتخاب ایدلمشیدی. ۱۲۳۵ ایلولنك اون دوقوزنجی كونی اسكیدنبری مبتلا اولدیغی امراضدن خلاصیاب اولامیارق ارتحال دار بقا ایلمشدر.

غازی ادهم پاشا

توركیا یونانستان محاربهٔ زائله‌سنده عثمانلی اردوسی باش قوماندانلغنده بولونمش اولان غازی ادهم پاشا ۱۲۶۰ سنهٔ هجریه‌سی رجبنك «۲۷» نجی كونی كمرك تفاحی باشیسی مصطفی فرهاد افندی صلبندن تولد ایتمشدر. «۱۲۸۰» ده مكتب حربیه‌دن ملازم ثانیلكله نشئت ایلمشدر. «۱۲۹۳» ده قائممقاملقله صربستان محاربه‌سنه اعزام ایدلمش و «جونس»، «قیزیل تپه» هجوملرنده میرالایلق رتبه‌سنی احراز ایتمشدر. «۱۲۹٤» روسیه محاربه‌سنده اورخانیه قوماندانلغنده بولنارق موقع حربده میرلوا اولمش وپلونه‌یه ارزاق یتشدیرمك اوزره حركت ایده‌رك «دوبنیك» ده وقوع بولان محاربه‌ده باشندن یاره‌لانمشسه‌ده خط محاصره‌یی یارمغه موفق اولمش و «غریوچا» موقع قوماندانلغنه تعیین ایدلمشدر.

بوندن صوكرا برچوق مختلف مأموریتلرده بولونمش و (۱۳۱۳) سنه‌سی رمضاننك اون دردنده رتبهٔ مشیریتی احراز ایلیه‌رك (۱۳۱٤) سنهٔ هجریه‌سنده یونان حدودنده متحشد آلاصونیه اردوسی قوماندانلغنه بالتعیین آلاصونیه‌یه اعزام اولونمشدر.

۱۳۱٤ ذی القعده‌سنده یانیه‌ده داخل اولمق اوزره بالعموم حدود یونانیه قوماندانلغنه تعیین ایدیله‌رك اعلان حربی متعاقب پك بویوك خدمتلرده بولونمش وختام حربدن صوكرا درسعادته عودت ایده‌رك تفتیش عسكری قومیسیونی ریاستنه وبعد المشروطیه اعیان اعضالغنه تعیین ایدلمشدی. عصیان عسكری اثناسنده خسته اولدیغی حالده حربیه ناظرلغی وظیفهٔ مشكله‌سنی بالایفا ختام عصیانی متعاقب همان استعفا ایلمشدر.

(۲٤ تشرین ثانی ۱۳۲٤) ده برای تبدیل هوا مصره عزیمت و (۱۳۲۷) ذالحجه‌سنك دردنجی جمعه كیجه‌سی ساعت طقوز بچقده ارتحال ایلمشدر. نعش مغفرت نقشی احتفالات مخصوصه ایله واپوره نقل ایله درسعادته كتیرلمش وبوراده مراسم فوق العادهٔ عسكریه ایله ایوبه دفن اولونمشدر.

منیف پاشا

معارف ناظر اسبقی مشاهیر فضلای عثمانیه‌دن منیف پاشا (۱۲٤٦) سنه‌سنده تولد ایلمشدر.

عینتابده مقدمات علومی بالتحصیل مصرك قصر العالی ودمشقك امویه مدرسه‌لرنده علوم عالیهٔ عربیه‌یی اكمال ایلمش و (۲۰) یاشنده شام مجلس كبیری قلمنه دوامه باشلامشدر. (۱۲۶۹) ده ترجمه اوطه‌سی عربی وفارسی مترجملكنه قبول ایدیله‌رك فرانسزجه‌یی ده اوراده اوكرنمشدر. ۱۲۷۱ ده برلین سفارتی باش كتابتنه تعیین ایدلمش واوراده بولندیغی اوچ سنه ظرفنده آلمان لسانی اوكرنمكدن ودار الفنون درسلرینه دوامدن فارغ اولمامشدر.

حمدی بك مرحوم

متوفی بابیكیان افندی

سیف‌اه پاشا مرحوم

برلیندن عودتی متعاقب برچوق مختلف مأموریتلرده بولوندقدن و او اثنالرده انكلیزجه‌یی‌ده اوكرندكدن صوكرا (جمعیت علمیهٔ عثمانیه) یی تشكیل و (مجموعهٔ فنون) نامیله آیلق برده غزته نشر ایله‌مشدر . مع‌الأسف بو جمعیت عبدالحمید زماننده لغو اولنه‌رق یرینه‌معهود انجمن تفتیش ومعاینه اقامه ایدلشدر .

منیف افندی (٩٤) تاریخنده ایلك دفعه اوله‌رق معارف ناظرلغنه وبرآز صوكرا تجارت ودها صوكرا ینه معارف ناظرلغنه تعیین اولونمش و (٩٧) ده رتبهٔ وزارتله تلطیف ایدلشدر.

منیف پاشا (٣٠٠) تاریخنده ینه مجموعهٔفنونی نشره باشلامشسه‌ده، برمقاله‌ده‌كی (ییلدیزبوجكی) تعبیری بومجموعه‌نك تعطیلنه باعث اولشدر .

٣٠٢ ذی‌الحجه‌سنك اون بشنده اوچنجی دفعه اوله‌رق معارف نظارتنه تعیین ایدلش و(٣٠٩) ه قدر اومقامی اشغل ایله‌مشدر .

(٣١٣) ده ایران شاهی ناصرالدین شاهك اللنجی سنهٔ دوریهٔ جلوسیه‌سنی تبریكه مأمور ایدلش واوصره‌ده شاهك برسوء قصد نتیجه‌سنده وفاتی حسبیله سفارت فوق‌العاده ایله طهرانه اعزام ایدیله‌رك اورایه ورودنده مأموریتی خاقان مخلوع طرفنه سفارته تحویل ایدلشدر . منیف پاشا بواثناده برسنه قدر طهرانده قالمش كوندردیكی استعفانامه‌لر نظر اعتباره آلینارق نهایت استانبوله عودتنه‌مساعده اولونمشدر. بوتاریخدن اعلان مشروطیت تاریخنه قدر چبوقلیده‌كی یالیسنده و ارن كوینده‌كی كوشكنده سسزجه امرار حیات ایله‌مشدر . اعلان حریتی متعاقب مخدومی جلال بكك قولتوغنه اتكا ایده‌رك صدر وقت سعید پاشایی تبریك ایچون باب عالی‌یه كلش و پارلاق برصورتده آلقیشلانمشدر . سكسان ایكنجی یاشنده بولوندوغی حالده . ١٣٢٥ كانون ثانیسنك «٢٤» نجی بازار كونی ارن كوینده‌كی كوشكنده ارتحال ایتمشدر .

مرحوم مشارالیه معارف ملتك ترقیسنه ـ‌داً پك بویوك خدمتلر ایتمش برذات عالیقدر ایدی .

رفعت بك

حلب مبعوثی حلب اشراف واغنیاسندن انطاكیه‌لی بركت‌زاده رفعت بك ٣٢٥ شباطنك طقوزنجی صالی كونی لجئهٔ وفات ایله‌مش ونعشی احتفالات لازمه ایله قالدیریلارق سلطان محمود تربه‌سنه دفن ایدلشدر .

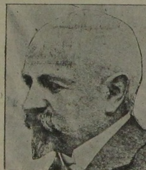
حمدی بك

عثمانلی موزه‌سی مدیری ودیون عمومیه اداره‌سنده عثمانلی داینلر وكیلی حمدی بك ١١ شباط ١٣٢٥ تاریخنده درسعادتده وفات ایتمشدر . حمدی بك فضل وعرفانیله اوروپاده طانمش یكانه برتورك عالمی ایدی. دور استبدادك هراملی مشروعی ، هرلمعهٔ عرفانی كسر واطفا ایدن زمانلرنده حمدی بكك ، بوتورك رسام

متوفی بلچیقا قرالی ایكنجی لئوپولد

متوفی حبش قرالی منلك

متوفی پرنس ایتو

متوفی فه‌ره‌ر

بدیعه پرستنك ، یالكز باشنه ، همت ذاتیه‌سیله ملیونلر دكرنده ، دنیاده اشسز برعثمانلی موزه‌سی وجوده كتیردیكنی سویله‌مك ، قدر بلندینی عثمانلی ملتك حافظهٔ احترامنده الی‌الابد منقوش براقغه كافیدر . ثروت فنون (٩٨٤) نومرولی نسخه‌سنی ، حمدی بك نامنه اتحاف ایله مشارالیهك حیات وآثاری حقنده‌كی یازیلرله، رسملرله باشدن باشه طولی اوله‌رق چیقاردیغی ایچون ، پك طار وحمدی بكك یاد اوصافنه غیر كافی اولان بوصحیفه‌لرده یالكز مختصر برترجمهٔ حالنی قید ایده‌جكز . حمدی بكك مآثر فضل وخدمتی برسالنامه‌نك هرشیئه مخصوص اولان صحیفه‌لرنده دكل تاریخ صحیفه‌لرنده تفصیل اولنمغه شایان بردرجهٔ علویتده‌در .

ترجمهٔ حالی — مرحوم ١٢٥٨ سنه‌سنده استانبولده تولد ایتمشدی . پدری ، بالآخره صدراعظم اولان ادهم پاشادر . ١٢٨٣ تاریخنده حقوق تحصیلی ایچون پارسه عزیمت ایلدی . حمدی بك اون درت سنه صكره حقوق ورسم تحصیل ایدوب عودت ایتدیكی زمان مرحوم مدحت پاشا رفاقتنده اموسیاسیه مدیریتی ایله بغداد ولایتنه مأمور ایدلدی . ١٢٩٤ ده ویانه سركیسنه عثمانلی مرخصی اوله‌رق اعزام ، ١٣٠٣ تاریخنده یكی احداث اولنان موزه مدیریتنه تعیین اولندی . ینه بوسنه ظرفنده مرحوم مشارالیه صنایع نفیسه مكتبنی تأسیس ایتدی . ١٣١٣ تاریخنده ایكنجی برموزه انشاسنه مباشرت ایلمشدی .

مشارالیه صوكره‌لری دیون عمومیه‌ده عثمانلی داینلر وكالتنه‌ده تعیین ایدلمش ووفاتنه‌قدر موزه‌مدیرلكی ایله عثمانلی داینلر وكالتنی محافظه ایتمشدر .

وفیات مشاهیر اجنبیه

متوفی قرال لئوپولدك ترجمهٔ حالی

قرال ایكنجی لئوپولد ١٨٣٥ سنه‌سی نیسانك طقوزنده بروكسلده تولد ایتمش . كنجلكنده آرشیدوق

ژوزف دوهانرینك كريمه‌سيله تزوج ايدوب پرنسس لوئيز، پرنس لئوپولد ، پرنسس استه‌فانی و پرنسس قله‌مانتين ناميله براوغلی ، اوچ كريمه‌سی اولشدی .

قرق درت سنه مدت بلچيقايی حسن اداره‌يه موفق اولدی . داخل مملكتده ترقيات معارف ومساعیٔ عقليه‌يی تشويق ايتمك اوزره خيلی مؤسسات وجوده كتيرمش ، باخصوص بلچيقانك منافعنه دائر اك كوزل براثری يازه‌جق اولان ارباب قلمه كنديسی طرفندن ويرلمك اوزره ۲۵۰۰۰ فرانق تخصيص ايلمشدی .

۱۸۷٦ سنه‌سنده بروكسلده عقد اولنان بين‌الملل جغرافيا قونفرانسنه آفريقای وسطانك شايان كشف برموقع اولديغنی تصديق ايتديره‌رك بالاخره قونغو حكومتی تشكيل ايتديرمشدر . اوزمان قونغو حكمدارلغی نفسنه عائد اولمق اوزره قرال لئوپولده ويرلمش ايسه‌ده ۱۸۸۹ سنه‌سنده حقوق حكمداری بلچيقا خاندان قراليسی نامنه دور ايدلمشدر .

امور ادارهٔ داخليه‌جه لئوپولد تام برمشروطيت حكمداری اولمشدر . هيچ بر وقتده مملكتنده تشكل ايدن پارتيلری التزام ايتميه‌رك پارلمنتو فرقه‌سی اكثريتنك تعيين ايلديكی مسلكدن انفكاك ايتمه‌مشدر . بو نقطهٔ نظردن دخی (لئوپولد) شايان تقدير برحكمدار در بلچيقانك . يتمش بشنجی سنهٔ استقلالی مناسبتيله (۱۹۰۵) سنه‌سنده اجرا ايتديكی مراسم مخصوصه وشنلكلر زمانك اك پارلاق بزدوری عد اولنه بيلير .

پرنس ايتو

ژاپونيا اعاظمندن و « اوم ده‌تا » دنيلن حكومت آدملرينك اك بويوكلرندن پرنس ايتو كچن ۱۹۰۹ سنه‌سی تشرين اولنك نصف اخيرنده مانچوريده خاربين شهرنده بر قوره‌لی طرفندن ره‌وولورله قتل ايدلمشدر . قاتل قوره‌ده ژاپونيانك وكيلی بولنان ايتويه قارشی برحس انتقام بسله‌يور ايدی .

پرنس ايتو ژاپونيايی بوكونكی حال عظمتنه كتيرن اك بويوك مؤثرلردن بريدر . دينه بيليركه بو آدمك همتی ژاپونيايه اوردولرك ، دونغمالرك يابه‌مايه‌جغی شيلری قازانديرمشدر . پرنس ايتو ژاپونيانك اسكی « ساموراپی » خاندانه منسوب ايدی . مملكتی قورتارمق ايچون تحصيلك لزومنی تقدير ايله ۱۸۵۲ سنه‌سندن صوكره اوروپايه كيتمش . اوروپاده عملی ونظری وجداً مكمل بر تحصيلدن صوكره مملكتنه عودت ايده‌رك وفاتنه قدر بلا آرام چاليشمش ، اوروپايه كيتديكی زمان اوروپا النده اويونجاق اولان مملكتنی . وفاتی صره‌سنده اقصای شرقك حاكمی اوله‌جق برمرتبه‌يه اصعاد ايتمشدر .

سوسياليست فه‌ره‌ر

اسپانيالی مشهور سوسياليست سينيور فرانسيسقو فه‌ره‌ر كچن ۱۹۰۹ تشرين اولی ظرفنده اسپانياده اعدام ايدلمشدر . بو ذات بشريت مضطربه‌نك تهوين آلامی ايچون متماديا چاليشمش ، صوكره‌دن النه كچن بر ثروتی مكتبلر كشادينه حصر ايتمش ، تكميل حياتنده معلملكله طلبه‌سنه فكر انسانيت تلقيننه چاليشمش سربست فكرلی برخادم بشريت ايدی . مساعيسی متعصب اسپانيا حكومتنك نظر غيظنده خوش كورولمه‌ديكی ايچون ، فاس محاربه‌سی مناسبتيله ظهور ايدن بارسلون اغتشاشنده ذی مدخل اولمق تهمتيله اسپانيا حكومتنجه عدالته غيرموافق برمحاكمه‌دن صوكره اعدام ايدلدی . برخادم بشريته قارشی بوحقسز حركت بتون اوروپا خلقنی تهييج ايده‌رك هرطرفده يوزبيكلرجه كشيلر طرفندن نمايشلر يابلمه‌سنه واسپانيانك تحقير ايدلمه‌سنه سببيت ويردی . نه‌چاره‌كه او متعصب مملكت كندی اولادينك قانی بركره ايچمش بولنيوردی .

حبش نجاشيسی منلك

برخيلی زماندر تخت حكومتده اولان حبش قرالی منلكك وفاتی وحياتی حقنده دفعاتله تلغرافلر واصل اولمش ونهايت وفاتی خبری تأيد ايتمشدر . آنجق ترجمهٔ حالی حقنده هيچ برشيئه دسترس اولامادق .

انقلاب عثمانيدن صوكرا ظهور ايدن وقايع

۱۰ تموز ۱۳۲٤ قانون اساسیٔ عثمانينك اعلانی
۱۲ » » قانون اساسی اعلانندن طولايی درسعادت و ولاياتده اعلان شادمانی ، محافظهٔ مشروطيت ايدله‌جكنه دائر يمينلر
۱۳ » » يومی ثروت فنونك انتشاری
۱٤ » » عفو عمومی اعلانی
۱۵ » » عبدالحميد ثانينك قانون اساسی‌يه صادق قالاجغنه دائر يمين ايلديكنك شيخ الاسلام طرفندن اهالی‌يه تبليغی
۱٦ » » اورمان ناظری سليم ملحمه‌نك مع عائله فراری
۱٦ » » ضبطيه ناظری خفيه محمدينك اهالی طرفندن عزل ايتديرلمه‌سی
۱۷ » » خفيه لكك الغا اولونديغی اعلان ايدلمسی
۱۸ » » شهر داخلنده قاپالی مكتوب تعاطيسنه مساعده اعطاسی
۱۹ » » حربيه وبحريه ناظرلرينك پادشاه طرفندن انتخابی اساسنی قبول ايتديرمك ايچون عبدالحميد طرفندن اصدار اولنان وقانون اساسی‌يه مخالف بولنان خط همايونك باب عاليده قرائتی وبين الاهالی هيجان حصولی
۱۹ » » اتحاد وترقی جمعيتی اعضاسندن بعضلرينك سلانيكدن درسعادته ورودی
۲۰ » » كوچوك سعيد پاشانك اصول مشروطيته توفيقاً قابينه‌يی تشكيلی
۲۲ » » عبدالحميدك قرناسنك عزللری
۲۲ » » يدی سنه‌دنبری قاپالی اولان مطبعهٔ عامره‌نك كشادی
۲۳ » » خلقك اعتمادينه مظهر اولاميان سعيد پاشا قابينه‌سنك استعفاسی
۲۳ » » اركان استبدادك حربيه نظارتنده توقيفلری
۲۳ تموز ۱۳۲٤ خفيه فهيمك بروسه‌دن فرار ايتديكی يكيشهرده اهالی طرفندن ازالهٔ وجودی
۲٤ » » كامل پاشانك قابينه‌يی تشكيلی
۲ اغستوس » حربيه نظارتنه تعيين ايديلن رجب پاشانك طرابلس غربدن استانبوله ورودی واستقبال فوق العاده
۳ » » حربيه ناظری رجب پاشانك وفاتی
۱۰ » » ايكی بيك قدرخانه احتراقنه باعث اولان چيرچير حريق كبيری
۱۰ » » كامل پاشانك سفرای اجنبيه‌يه ويرديكی ضيافته بلغارستان قپو كتخداسی كشوفی دعوت ايتمه‌مسندن دولايی موسی اليهك استانبولی ترك ايتمسی
۱۹ » » حجاز تيمور يولنك مدينه‌يه وصولی
۲۰ » » دور استبدادده اوروپاده وفات ايدن داماد محمود پاشانك بقايای عظاميله اوغلی صباح الدين بكك وصولی
۵ ايلول ۱۳۲٤ شرق شمندوفرلری عمله‌سنك غره‌وی
۹ » » شرق شمندوفر عمله‌سنك غره‌وی بهانه‌سيله مذكور شمندوفرلرك شرقی روم ايلی و بلغارستان داخلنده‌كی قسمنك بلغار حكومتی طرفندن ضبطی
۱۵ » » تقويم وقايع جريده‌سنك انتشاری
۲۱ ايلول ۱۳۲٤ بلغارستان پرنسی وشرقی روم ايلی واليسی پرنس فردينا ندك طرنووه‌ده اعلان استقلال ايتمسی
۲۲ » » بوسنه ـ هرسكك آوستريا طرفندن الحاقی اعلان اولنمه‌سی
۲۲ » » دور استبدادده اوروپاده نشريات وطنپرورانه‌ده بولنان احمد رضا بكك استانبوله عودتی

٢٣ ايلول ١٣٢٤ اوروپاده چيقان شوراى امت غزته‌سنك استانبولده انتشارى

٢٩ « « سلطان احمد ميدانده بلغارستان استقلالى وبوسنه هرسك الحاقى عليهنده بيوك برميتينغ عقدى

٢٩ « « كريدليلرك جزيره‌يى يونانستانه الحاق ايتدكلرينى اعلان ايله‌مه‌لرى

٩ تشرين ثانى « روملرك باب عالى اوكنده اجتماع ايده‌رك استانبول انتخاباتنده تذكرهٔ عثمانيه صورلماسى كبى غريب ادعالره قياملرى

١٩ « « خفيه اسماعيل ماهر پاشانك بر شخص مجهول طرفندن قتلى

٢٨ « « استانبول مبعوثلرينك انتخابى

٣ كانون اول « هيئت اعيان اعضالغنه تعيين ايديلن ذواتك اعلانى

٤ « « مجلس مبعوثان عثمانينك يوز برپاره طوپ انداختيله رسم كشادى

١٤ « « مجلس مبعوثان رياستنه استانبول مبعوثى احمد رضا بكك و رياست وكالت اولاسنه ادرنه مبعوثى طلعت بكك و وكالت ثانيه‌يه ازمير مبعوثى آريستيدى پاشانك انتخابى

١٥ « « ايتاليانك جنوبنده وسجليا ده زلزلهٔ مدهشه

١٨ « « عبدالحميد طرفندن يلديزده مبعوثان شرفنه ضيافت ويرلمه‌سى

٢٧ « « كريدك يونانه الحاقى عليهنده سلطان احمد ميدانده بيوك بر ميتينغ عقدى

٣١ « « صدراعظم كامل پاشانك بياننامه‌سنك مجلس مبعوثانده قرائتى

٢٨ كانون ثانى « كامل پاشانك حربيه ناظرى على رضا پاشا ايله بحريه ناظرى عارف حكمت پاشايى عزل وتبديل ايتمسى

٢٩ كانون ثانى ١٣٢٤ كامل پاشانك بو حركتى مشروطيته مغاير عدايديله‌رك مجلس مبعوثانده هيجان وقوعى

٣١,٣٠ « كامل پاشانك رفقاسنك چوغنك استعفاسيله بحران وكلا وقوعى

٣١ « « مجلس مبعوثانك براى استيضاح دعوتنه اجابت ايتمه‌ين كامل پاشا حقنده مجلس مبعوثانده عدم اعتماد رأيى اعطاسى

١ شباط « حسين حلمى پاشانك رياستى آلتنده بر قابينه تشكيلى وخط همايون قرائتى

٢٦ « « مجلس مبعوثان و اعيانك مدت اجتماعيه‌سنك ١٣٢٥ حزيرانى غايه‌سنه‌قدر تمديدى حقنده خط همايون قرائتى

٧ مارت ١٣٢٥ فجر آتى انجمن ادبيسنك تشكلى

٢١ « « كامل پاشانك كچن سنه‌كى بادئ سقوطى اولان حركتنى ايضاح ايچون بياننامه‌سنى غزته‌لرله نشرى

٢١ « « بالاخره وولقان جمعيتى نامنى آلان اتحاد محمدى جمعيتنك يره‌باتانده‌كى مركزينك اجراى رسم كشادى وآياصوفيه‌ده مولد شريف قرائتى

٣١ « « آياصوفيه‌ده عسكرك عصيانى وحركت ارتجاعيه‌نك ابتداسى ولاذقيه مبعوثى امين ارسلان بكله عدليه ناظرى ناظم پاشانك قتلى

٣١ « « آطنه اغتشاشنك ظهورى

١ نيسان « هيئت وكلانك تبدلى وصدارتك توفيق پاشايه توديعى

١ « « شوراى امت وطنين مطبعه‌لرينك يغماسى

٢ « « آثار توفيق سواريسى على قبولى قپودانك يلديزده عبدالحميدك كوزى اوكنده قتلى

٥ « « حركت اردوسى پيشدارلرينك كوچك چكمجه‌يه ورودى

٦ نيسان ١٣٢٥ يومى ثروت فنونك وقايع اختلاليه اثناسنده مملكته خدمت ايچون تكرار نشرى

٧ « « مجلس ملينك آياستفانوسده ياط قلوبنده اجتماعه باشلامسى

١٠ « « عبدالحميدك صوك سلاملغى

١١ « « حركت اردوسنك استانبوله مظفراً دخولى

١٢ « « استانبولده ادارهٔ عرفيه اعلانى

١٤ « « عبدالحميدك بافتواى شرعى خلعى وسلطان محمد خان خامس حضرتلرينك جلوسى (يوم صالى)

١٥ « « عبدالحميدك مع عائله سلانيكه سوقى

١٧ نيسان ١٣٢٥ سلطان محمد خامس حضرتلرينك آياصوفيه‌يه ايلك سلاملقلرى

٢٠ « « حركت ارتجاعيه فاعللرندن قسم اولنك صلباً اعدامى

٢٠ « « موقت توفيق پاشا قابينه‌سنك استعفاسى

٢٢ « « حسين حلمى پاشا قابينه‌سنك تكرار تشكلى

٢٧ « « قلنج آلاينك اجراسى

٧ مايس « ذات شاهانه‌نك مجلس مبعوثان دائره‌سنى تشريفى ونطق همايون قرائتى

٩ « « طوله‌باغچه سراينده تبريك عمومى رسمنك اجراسى

١٦ « « حربيهٔ وبحريه نظارتلرنده مراسم فوق العاده ايله خط همايون قرائتى

٣ حزيران « ذات شاهانه‌نك براى تنزه شيله‌يه عزيمت وعودتى

٢١ « « ذات شاهانه‌نك سليميه اوكنده لنكرانداز اولان دونماى عثمانى‌يى تشريفلريله مراسم فوق العاده اجراسى

٢٩ حزيران ١٣٢٥ دونماى عثمانينك بحرسفيده عزيمتى

٦ تموز « دونماى عثمانى معاونت مليه جمعيتنك تشكلى

١٠ « « ذات شاهانه‌نك حريت ابديه‌تپه‌سنه عزيمتله آبده‌نك اساسنى وضع ورسم كچيدى تماشا ايله‌مه‌سى

١٣ « « دول حاميه‌نك كريددن عسكرلرينى چكمه‌لرى

٥ آغستوس حانيه قلعه‌سندن يونان بايراغنك دول حاميه عساكرى طرفندن ايندريلمه‌سى

٦ اغستوس « ذات شاهانه‌نك مكتب بحريه‌يى تشريفى وتوزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٣ « « ذات شاهانه‌نك مكتب حربيه‌يى بالتشريف توزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٩ آغستوس « ذات شاهانه‌نك بروسه‌يى تشريفلرى

١٤ تشرين اول « ذات شاهانه‌نك ازميتى تشريفلرى

١٥ « « دونماى عثمانينك بحرسفيددن عودتله حضور شاهانه‌ده رسم كچيد اجرا ايده‌رك بشكطاش اوكنده لنكرانداز اولماسى

١٩ « « درسعادتده ايلك دفعه اوله‌رق اخذ عسكر فرمانى قرائتى

٢٢ « « حيدرپاشا استاسيوننك رسم كشادى

١ تشرين ثانى « مجلس مبعوثان عثمانينك ايكنجى دورهٔ كشادى ونطق همايون قرائتى

٨ « « ذات شاهانه‌نك پندكى تشريفلرى

٣٠ كانون اول « ابراهيم حقى پاشا قابينه‌سنك تشكلى

٥ كانون ثانى « چراغان حريق مؤسفى

سالنامهٔ ثروت فنونك بعدالانقلاب برنجى سنه‌سنك صوكى

سالنامهٔ ثروت فنونك فهرستی

مندرجات

سالنامهٔ ثروت فنونك قانون قسمی :

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان واعیانك ایلك ، ۱۳۲۴ — ۱۳۲۵ سنهٔ اجتماعیه سنده تدقیق وقبول اولنه‌رق
مرعیت احکامنه ارادهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجالس ملیه‌مزك ایلك ، ۱۳۲٤ ـ ۱۳۲۵ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق و قبول ایدیله‌رك
مرعیت احكامنه ارادهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

۱۳۲۵ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانونی

برنجی ماده — ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی مصارف عمومیهٔ عادیه بودجه‌سنه دوائر نامنه مقید اولان تخصصات اشبو قانونه مربوط (۱) نومرولی مصارف عمومیه خلاصه‌سنده ارائه اولندیغی وجهله تعیین ایدلمش ویكونی ۳۰۰۳۹٥٤٥۷۲ غروشدن عبارت بولنمشدر .

ایكنجی ماده — ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی بودجه‌سی مصارف عمومیهٔ عادیه‌سنه قارشولق طوتیلان واردات اشبو قانونه مربوط (۲) نومرولو واردات عمومیه خلاصه‌سنده كوستردیكی وجهله ۲۵۰۷۸۹٦۲۰۰ غروش اوله‌رق تخمین ایدلمشدر .

اوچنجی ماده — موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان كافهٔ رسوم وتكالیفك ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — (۲) نومرولو جدولده مصرح اولمیان وفقط الیوم ممالك عثمانیه‌ده تبلیغات ومقرراته ویا تعامله مستنداً تحصیل اولنمقده اولوب مذكور جدولده حاصلات متفرقه اسمی آلتنده مجتمع بولنان رسوم وتكالیفك ابقا ویا لغوی ویا تعدیلی كیفیاتی اولبابده تعقیب اولنه‌جق تدقیقات نتایجی اوزرینه تنظیم اولنه‌جق لوایح قانونیه ایله ۱۳۲۵ سنه‌سی تشرین ثانیسی اوائلنده مجلس عمومی‌یه عرض وتكلیف اولنمق اوزره كما كان ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی نهایتنه قدر مرعی‌الاجرا بولنه‌جقدر .

بشنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتكالیفك تطبیق وتحصیلی قطعیاً ممنوع اولوب بونك خارجنده هرنه نام وصورتله اولورسه اولسون طرح تكالیف وجبایت حقنده امر اعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

آلتنجی ماده — هرنوع واردات وخزینهٔ دولته عائد حاصلات دوائر طرفندن صرف واستعمال اولنه‌میه‌جغی كبی میری‌یه عائد اولوب صاتیله‌جق كافهٔ اموال منقوله وغیرمنقوله ودمیرباش اشیا بدلاتی‌ده منحصراً مأمورین مالیه معرفتیله قبض واستیفا ایدیله‌جكدر .

یدنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانونیله تخصیص ایدیلان مبالغ دیكر برسنه‌نك مصارفنه قارشولق طوتیله‌میه‌جق و ۱۳۲۵ سنه‌سی مارتنك ابتداسندن سنهٔ مذكوره شباطنك نهایتنه قدر تحقق ایدن واردات ایله مدت مذكوره ظرفنده تحقق ایدن مصارف ۱۳۲۵ سنه‌سی معاملات مالیه‌سنی تشكیل ایده‌جكدر .

سکزنجی ماده — ١٣٢٥ سنه‌سی ظرفنده تحقق ایدن واردات ومصارفاتك معاملاتی اصحاب استحقاقك تصفیهٔ حسابات وتصدیق مطلوباتی ایچون ١٣٢٦ سنه‌سی مارتنك نهایتنه وجبایت‌واردات ایله تأدیهٔ مصارفات ایچون دخی سنهٔ مذکوره نیسانی غایتنه قدر جریان ایده‌بیله‌جکدر. ١٣٢٥ سنه‌سی نهایتندن صکره تحقق ایدن معاملات ١٣٢٦ سنه‌سنه عائد اوله‌جغی کبی تحصیلات وتأدیات دخی ١٣٢٦ سنه‌سی بودجه‌سنه راجع اوله‌جقدر .

طقوزنجی ماده — مالیه نظارتی ایجابی حالنده اشبو موازنهٔ عمومیه قانوننده معین واردات ایله اوده‌نك واوچ ملیون لیرایی تجاوز ایتمامکله برابر مناسب برمقدارده فائضی حاوی بولنمق اوزره خزینه سنداتی اخراجنه ویاینه عین واردات ایله اوده‌نك اوزره موقت آوانسلر عقدینه مأذوندر . انجق کرك خزینه سنداتی کرك موقت آوانسلرك قارشولقلری سنه‌سی وارداتندن تسویه اولنمغله مشروط اولوب ایلرو سنه‌نك وارداتنه تجاوز ایده‌مز . سنین آتیه اموالنه تعلق ایتمك اوزره یاپیله‌جق هرنوع معاملات مالیه مطلقا برقانون مخصوص ایله مجلس عمومیدن مصدق وارادهٔ سنیه‌یه مقترن اولمغه متوقفدر .

اونجی ماده — هرنظارته تخصیص اولنان مصارف قطعی اولوب مقدار ومنابع واردات تزاید وتوسع ایتسه دخی فضله مصرف اختیار ایدیله‌مز ومالیه نظارتی‌ده سائر نظارتلره مقادیر مخصوصه‌دن فضله برمبلغ صرفی ایچون مأذونیت اعطا ایده‌مز .

اون برنجی ماده — برقانون مخصوص ایله مأذونیت ویرلدکجه هرهانکی بردائره مصارفنك بر فصلنه عائد تخصیصاتی بشقه برفصله نقل ایدیله‌مز وبرماده‌دن دیکر ماده‌یه نقل مخصصات مالیه نظارتنك موافقتنه منوطدر .

اون ایکنجی ماده — قانون اساسینك ١٠١ نجی ماده‌سنده مصرح اسبابدن ماعدا هیچ بر سببله وبرقانون مخصوص ایله مصدق اولمدقجه تخصیصات منضمهٔ فوق‌العاده اعطا اولنه‌ماز وسنین آتیه‌یه عائد هرقنغی تخصیصات قسماً ویاتماماً قارشولق اتخاذیله نظارتلرجه مصارف زائده اختیاری جائز اولماز .

اون اوچنجی ماده — بیك لیرادن یوقارو اولوب‌ده دفعةً صرف اولنه‌جق مقداری بودجه‌ده مصرح ومصارف مقننه‌دن معدود اولمیان مصارف غیرمقننه حقنده اتخاذ قرار اولنمه‌دن اول مالیه نظارتنه اشعار وموازنه‌ده‌کی تخصیصات مرتبه‌نك سنه نهایتنه قدر تجاوز ایتدیرلمیه‌جکی تأمین ایدیلوب مالیه نظارتجه‌ده بالتدقیق تصدیق اولنمدقجه صرفیات اجرا اولنه‌ماز .

اون دردنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانوننده معاشاته مجدداً واقع اولان ضملر وتنزیللر اغستوس ابتداسندن ومجدداً احداث اولنان مأموریتلر معاشاتی بوتاریخدن صکره مأمورلرك ایشه مباشرتلری تاریخندن معتبر اوله‌جقدر .

اون بشنجی ماده — دوائر ومحاکمده اجرا ایدیله‌جك تشکیلات وتنسیقات جهتیله آچیقده قاله‌جق اولانلر ایله اولجه مأموریتلردن برصورتله انفصال وانفکاك ایدن مأمورین وحکام وکتبه حقنده‌کی قانون موجبنجه ویرلسی لازم کلن معاشات وتضمینات مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده تسویه اولنه‌جقدر .

اون آلتنجی ماده — دوائر عسکریهٔ مرکزیه ایله اردولر دوائر وقطعاتنده حسب‌التنسیقات ویا بالایجاب آچیغه چیقارلمش و بوندن بویله چیقاریله‌جق اولان ارکان وامرا وضابطان ایله کتبه وائمهٔ عسکریه وخدمات عسکریه‌ده مستخدم مأمورین ملکیه ایله رتب عسکریه‌یی حائز اولمیان مستخدمین صحیه واصناف عسکریه حقنده‌کی قانون موجبنجه ویرلمسی لازمکلن معاشات وتعیینات عائد اولدیغی دائره‌نك بودجه‌سنده تخصیصاتی بولنمدیغی ویا کفایت ایتمدیکی تقدیرده کذا مالیه نظارتجه منضمه صورتنده تأدیه ایدیله‌جکدر .

اون یدنجی ماده — خزینهٔ خاصه‌دن مدور ٥٤٣٧١٦٧٠ غروش دیون قانون مخصوص موجبنجه مالیه نظارتجه براوانس عقد ایدیله‌رك تأدیه اولنه‌جق کبی آطنه وحلب ولایتلری ایچون اعطاسی مقرر اولان اعانات ایله اقراضات قارشولغی بولنان یکرمی بش ملیون غروش تخصیصات منضمه صورتنده تسویه اولنه‌جقدر .

اون سکزنجی ماده — هرولایتك طریق بدلاتی اوولایتك طرق ومعابرینه صرف ایدیله‌جکدر . انشاسنه بدأ ایدیلوب‌ده اکمال ایدیله‌میان واکمالنه محلنك طریق وارداتی کفایت ایتمیان طرق ومعابرك اکمال وانشاآتی ایچون آیروجه یکرمی بیك لیرا تخصیصات منضمه ویرلمشدر. ولایات والویهٔ متجاوره‌نك منافع مشترکه‌لرینه تعلق ایدن یوللرك مصارف انشائیه‌سی اوولایتلرولوالرك طریق بدلاتندن مشترکاً تسویه اولنه‌بیلور.

اون طقوزنجی ماده — عسکری وملکی تقاعد صندوقلرینك معاشاتدن سنوی ظهور ایده‌جك آچیقلری مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده تسویه ایدیله‌جك ونظارتك ملکیه تقاعد صندوغنه اولان دینی ترقین اولنه‌جقدر .

یکرمنجی ماده — تنسیق کورن ژاندارمه میرآلایلرینه تعیینات والبسه بدلی داخل اولدیغی حالده شهری ٣٥٠٠ ، قائممقاملرینه ٢٥٠٠ ، بیکباشیلرینه ٢٢٠٠ ، اداره امینلرینه ١٢٥٠ ، یوزباشیلرینه ١١٠٠ ، ملازم اوللرینه ٩٠٠ ، ملازم ثانیلرینه ٨٠٠ غروش معاش اعطا اولنه‌جق وبویوزدن وقوعه کله‌جك فضلهٔ مخصصات مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده تسویه ایدیله‌جکدر .

یکرمی برنجی ماده — محتاجین وچراقلق ترتیبلرندن ویریلان معاشاتك بش یوز غروشدن فضله‌سی قطع ایدلمشدر . بو ترتیبلر داخلنده معاش آلانلردن شهری بش یوز غروش و دها زیاده ایرادی اولانلرك وذات‌الزوج اولوب‌ده زوجنك شهری بش یوز غروش ودها زیاده معاش وایرادی بولنانلرك محتاجین وچراقلق ترتیبندن اولان معاشلری قطع اولنه‌جقدر .

یکرمی ایکنجی ماده — دولت و مملکته خدمات فوق‌العاده‌لرندن طولایی معاش تخصیص ایدلمش اولانلرك کرك کندیلرینه وکرك عائله‌لرینه مخصص اولان معاشلری هانکی ترتیبدن اولورسه‌اولسون قطع وتنزیل ایدلمیه‌جکدر و بو کبیلرك معزولیت و تقاعد ترتیبلرندن معاشلری وار ایسه بومعاشلری‌ده اعطا اولنه‌جقدر . بونلرك کیفیت تحقیق و تعیینلری مالیه ناظری ریاستنده مالیه نظارتنده تشکل ایده‌جك قومیسیون معرفتیله اجرا ایدیله‌جك وبردفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه تقدیم اولنه‌جقدر.

یکرمی اوچنجی ماده — سادات وشرفا ایله حرمین اهالیسنه محتاجین ترتیبندن ویرلمکده اولان معاشلات کمافی‌السابق تسویه ایدیله‌جك ومادهٔ سابقه وجهله قومیسیون مخصوص معرفتیله تنظیم ایدیله‌جك برقطعه دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جکدر . متقاعدین قدیمه‌یه مالیه‌دن مخصص اولان معاشات کذلك بو قومیسیونجه تدقیق ایدیله‌رك قبول ایدیله‌جك مقدار اوزرندن تسویه اولنه‌جقدر.

یکرمی دردنجی ماده — یورتلق ، اوجاقلق واملاك مضبوطه بدلی اولمق اوزره مخصص بولنان معاشات کمافی‌السابق تسویه اولنه‌جق و بو نوع معاشلردن محتاجین ترتیبندن اولانلر اشبو ترتیبدن چیقاریله‌رق یورتلق و اوجاقلق و املاك مضبوطه ترتیبلرینه ادخال اولنه‌جغی کبی محتاجین ترتیبندن مخصص اولان مدرسلك معاشاتی دخی علمیه بودجه‌سنك فصل عائدینه نقل ایدیله‌جکدر . تکیه‌لره ویرلمکده اولان لحم بدلی دخی اشبو قومیسیونلرجه بالتحقیق تکیه‌لری اولمیان کوریلورسه بونلره ویریلن لحم بدلی قطع اولنه‌جقدر .

یکرمی بشنجی ماده — معاشات ذاتیه نامیله اعطا ایدلمکده اولان معاشات یکرمی ایکنجی ماده موجبنجه تشکل ایده‌جك قومیسیون مخصوص معرفتیله تدقیق ایدیلور ایکن بو ترتیبدن اجانبه اعطا ایدلمکده بولنان معاشلرك شرط و صورت تخصیصی‌ده بالدقیق قطعی لازم کلنلرك قیدلری ترقین

ایدیله‌جك و ابقا و ترقین ایدیلنلرك بر قطعه دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جكدر .

یكرمی آلتنجی ماده — بعدما چراقلق معاشی تخصیص ایدیله‌مز . شمدی‌یه قدر مخصص اولان چراقلق معاشاتی حقنده ده یكرمی ایكنجی ماده موجبنجه تشكل ایده‌جك قومیسیون معرفتیله اجرای تدقیقاتله مستحق اولمیانلرك معاشلری قطع و قیدلری ترقین و دیكرلرینك معاشاتی حقنده ده تنزیلات لازمه اجرا اولنه‌جق و كذا دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جكدر .

یكرمی یدنجی ماده — ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً معارف حصه‌سی ثلثان ومنافع حصه‌سی ثلث اوله‌رق تعیین و تخصیص ایدلمشدر .

یكرمی سكزنجی ماده — مكتب طبیهٔ عسكریه مكتب طبیهٔ ملكیه‌یه قلب اولنه‌جغندن ١٣٢٥ سنه‌سی ایلولندن اعتباراً طبیهٔ عسكریه‌نك مخصصات ملكیه‌سی معارف بودجه‌سنه نقل ایدیله‌جكدر .

یكرمی طقوزنجی ماده — مكتب ملكیه و تجارت مكتبی طلبه‌سی دارالفنون طلبه‌سی كبی اجرته تابع اوله‌جقدر . لیلی قیز صنایع مكتبنده اغنیا اولادندن لیلی اون بش ، نهاری یدی‌بچق لیرا اجرت آلنه‌جقدر . مكتب سلطانیده هر شاكردن بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اون بش لیرا البسه بدلی و لیلی طلبه‌دن قرق لیرا و نهاری طلبه‌دن اون‌لیرا، اوكله یمكی‌یان طلبه‌دن اون بش‌لیرا، نصف داخلی طلبه‌دن یكرمی بش لیرا اجرت آلنه‌جقدر . پایتخته و ولایت مركزلرنده بولنان اعدادیلره نهاری اوله‌رق دوام‌ایدنلردن ایكی‌لیرا، لوا مكتبلرینه دوام ایدنلردن بربچق لیرا اجرت آلنه‌جقدر . اعدادیلرك لیلی اجوراتی‌ده اون بش یكرمی لیرا آره‌سنده تخالف ایده‌جكدر . یوزده یكرمی نسبتنده فقرا اولادی مجاناً قبول ایدیله‌جكدر .

اوتوزنجی ماده — استانبولده شمدی‌یه قدر شهر اماتی طرفندن اخذ و استیفا ایدلكده اولان اصناف تذكره‌لرندن ١٣٢٥ سنه‌سی ظرفنده وقوع بوله‌جق اولان تحصیلات خزینهٔ دولته عائددر . كله‌جك سنه‌دن اعتباراً پایتخته‌ده تمتع ویركوسی تطبیق ایدیله‌جكدر . ولایات بلدیه‌لرینه عائد اولوب الحالةهذه مالیه‌جه قبض اولنان رسوم متنوعه اشبو اغستوس ابتداسندن اعتباراً مذكور بلدیه‌لره ترك ایدیله‌جكدر .

اوتوزبرنجی ماده — ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً طریق بدلی پایتختدن یومیه‌سی بش‌غروشدن وبغداددن یومیه‌سی اوچ غروشدن جبایت ایدیله‌جكدر. سلانیك، آیدین، بیروت، سوریه ولایتیله قدس و ازمید سنجاقلرنده یومیه‌لر بشر غروشه ابلاغ ایدلمشدر .

اوتوزایكنجی ماده — تجهیزات عسكریه اعانه‌سی نامیله آلنمقده اولان یوزده ایكی داخلی كمرك رسمی اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً لغو اولنمشدر .

اوتوز اوچنجی ماده — مصره اخراج ایدلكده اولان توتونلرك كیلوسندن آلنمقده اولان اوچ غروش رفتیه رسمی آلتمش پاره‌یه تنزیل ایدلمشدر . شمدی‌یه قدر رسمه تابع اولان محال سائره‌یه كوندریله‌جك توتونلرك رفتیه رسمی ملغادر . یالكز بونچه توتونلری كرك مصره وكرك محال مذكوره‌یه كوندرلدیكی تقدیرده رسم سابقنه تابعدر .

اوتوز دردنجی ماده — قره‌كوی كوپریسنك مجدداً انشاسی ایچون مقاوله‌نامه‌سی موجبنجه ویریله‌جك اولان‌مبلغك خلیج كوپریلری وارداتی ١٣٢٦ سنه‌سندن اعتباراً قارشولق كوستریله‌رك تداركنه مالیه ناظری مأذوندر .

اوتوز بشنجی ماده — تموز معاشاتی حزیران موقت بودجه‌سنه كوره تأدیه اولنه‌جقدر . برشخصه ایكی طرفدن معاش اعطا ایدیله‌مز. آنجق درسعاملق وبالفعل معلملك مستثنادر .

اوتوز آلتنجی ماده — واردات ایله مصارف آره‌سنده‌كی فرقی قپاتمق وتدقیقات نتیجه‌سنده

آچیغه چیقاجقلره اعطاسی مقرر مبالغی تسویه ایتمك ومربوط (١) نومرولی‌جدولده مندرج اولمیان، ففط اشبو قانونك ١٥ ، ١٦ ، ١٧ ، ١٨ ، ١٩ ، ٢٠ نجی ماده‌لری موجبنجه منضم اوله‌رق‌تخصیص ایدیلان مبالغی تأدیه‌ایلمك وشرق تیموریوللری حقنده‌كی ائتلافنامه موجبنجه مذكور یوللر قومپانیه‌سنه تأدیه‌سی مقرر بولنان مبلغی تأدیه ایتمك ایچون مالیه ناظری عقد استقراضه مأذوندر .

اوتوزیدنجی ماده — اشبوقانونك اجرای احكامنه مالیه ناظری مأموردر .

٦٨ رجب سنه ٣٢٧ و ١ اغستوس سنه ٣٢٥

موازنهٔ عمومیه قانوننك برنجی ماده‌سنده محرر مصارف عمومیه خلاصه‌سی

فصل		مفردات	اجمال
	برنجی باب — دیون عمومیه		
١	محرم قرارنامه‌سیله دیون عمومیه‌یه مودوع مستقرضات	٣٢٣٣٠٨٥٠٠	
٢	مصر ویركوسیله تأمین اولنان مستقرضات	٨٥٢٩٨٤٦٣	
٣	محرم قرارنامه‌سندن صكره عقداولنوب دیون عمومیه‌یه مودوع مستقرضات	١٤٢٣٦٠٥٤٥	
٤	محرم قرارنامه‌سندن صكره عقد اولنوب‌دیون عمومیه‌یه مودوع اولمیان مستقرضات	٥١٧٢٦٢٧٨	
٥	روسیه تضمینات حربیه‌سی	٢٥٠٠٠٠٠	
٦	واردات مخصوصه ایله تأمین اولنان آوانسلر	٦٤٤٥٥٣٩٦	
٧	سائر آوانسلر	٥١٥٤٤٦٨٩	
٨	تیمور یوللری تأمیناتی	٨١٢٧٩٥٩٤	
٩	قید حیات وجهله ویرلكده اولان معاشات ذاتیه	٢٦٥٧٧٩٣٩	
		٨٢٩٠٥١٤٠٤	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٣٧٤٧٩٨	
		٨٢٩٤٢٦٢٠٢	٨٢٩٤٢٦٢٠٢
	ایكنجی باب — خزینهٔ خاصهٔ شاهانه		
١	تخصیصات سنیه	٢٤٠٠٠٠٠٠	
٢	باش‌كاتب وباش مابینجیلك	٢٥٢٠٠٠	
٣	ولی عهد سلطنت	٢٤٠٠٠٠٠	
٤	شهزادكان وسلاطین عظام	٢٥٠٠٠٠٠	
٥	بوسنه تزویج اولنه‌جق ایكی سلطانك جهازمصرفی	١٢٠٠٠٠٠	
		٤٤٣٥٢٠٠٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٧٩٠٥٠٢٧	
		٥٢٢٥٧٠٢٧	٥٢٢٥٧٠٢٧

اوچنجی باب — مجلس عمومی

فصل		مفردات	اجمال
١	اعیان معاشاتی	٥٥٨٠٠٠٠	
٢	مأمورین قلمیه	٣٤٥٠٠٠	
٣	مصارف	٩٣٠٠٠	
٤	مبعوثان مخصصاتی	١٢٥١٥٠٠٠	
٥	مأمورین قلمیه	٥٠٧٦٠٠	
٦	مصارف	٢٤٩٤٠٠٠	
		٢١٥٣٤٦٠٠	٢١٥٣٤٦٠٠

دردنجی باب — دوائر دولت

صدارت دائره‌سی

جزؤ

١

		مفردات	اجمال
	معاشات	٢٤٧٥١٠٠	
	مصارفات	٩٥٠٠٠	
		٢٥٧٠١٠٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٨٧٩٣١٧	
		٣٤٤٩٤١٧	٣٤٤٩٤١٧

شورای دولت

٢

		مفردات	اجمال
	معاشات	٤٠١١٥٥٥	
	مصارفات	٤٦٣٠٠	
		٤٠٥٧٨٥٥	
	موقت بودجه موجبنجه فضله ویریلان	١٠٩٤٣٧٢	
		٥١٥٢٢٢٧	٥١٥٢٢٢٧

داخلیه نظارتی

٣

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٣٥٩١٠٠٠	
٢	مصارفات عمومیه	١٥٥٠٠٠	
٣	« متنوعه	٥١٢٨٩٥١	

ادارهٔ عمومیهٔ ولایات

فصل		مفردات	اجمال
٤	معاشات	٦١٣٥٩٣٧٠	
٥	مصارفات عمومیه	١٩٤٠٩٦٢	
٦	« متنوعه	٦٦٠٨٦١٣	

حبسخانه‌لر

فصل		مفردات	اجمال
٧	معاشات	٣٩٧٧٩٠٨	
٨	مصارفات	١١٦٢٠٧٨٤	
٩	مصارفات متفرقه	٧٩٥٠٠٠	

عطیه، صدقات

فصل		مفردات	اجمال
١٠	خسته‌خانه مصرفی	٩٧٢١٥٠	
١١	ملل مختلفه مکتب وخسته‌خانه‌لرلحم ونان عزیز اثمانی	٤٧٦٠٠٠	
١٢	عطیه ومسافرین یومیه‌سی	٤١٠٠٠٠	
١٣	مهاجرین اسکان مصارفی	٩٦٠٠٠٠٠	
١٤	قره طاغدن هجرت ایدن مهاجرین مسامه مصارفی	٢٨٩٠٠	

امور طبیهٔ ملکیه

فصل		مفردات	اجمال
١٥	معاشات	٦٢٣٤٠٠	
١٦	مصارفات متفرقه	٨٠٠٣٨٨	
		١٠٨٠٨٨٤٢٦	
	موقت بودجه موجبنجه فضله ویریلان	٤٢٢٨٦٦	
		١٠٨٥١١٢٩٢	١٠٨٥١١٢٩٢

امنیت عمومیه

٤

ادارهٔ مرکزیه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٩٥٧٠٠٠	
٢	مصارفات	٦٦٨٠٠٠	

ولایات

فصل		مفردات	اجمال
٣	معاشات	٣٢٦٨٦٨٠٠	
٤	مصارفات	٥٧٢٨٧١٠	
	قادرو خارجی مأمورینك یالکز بش آیلق معاشلری	٣٢٢٥٠٠	
		٤٠٣٦٣٠١٠	٤٠٣٦٣٠١٠

خارجیه

٥

ادارهٔ مرکزیه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٤١٢٧٤٠٠	
٢	مصارفات عمومیه	٢٢٤٠٠٠	
٣	« متنوعه	٢٣٢٠٠٠	

سفارت وشهبندرلکلر

فصل		مفردات	اجمال
٤	معاشات	١١٤٠٢٣٩٣	

فصل		مفردات	اجمال
٥	مصارفات عموميه	٢٥٩٠٨٦٦	
٦	« متنوعه	١١٢٥٠٠٠	
٧	قادرو خارجی مأمورينك بش آيلق معاشلری	٨٥٤ ٧٣٠	
		٢ ٥٥٦٣٨٩	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ويريلان	١٢٧٤٦٣٦	
		٢١٨٣١٠٢٥	٢١٨٣١٠٢٥

ماليه

٦

ادارهٔ مركزيه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٧٦٢٥١٥٠	
٢	مصارف	٣٤١٥٠٠٠	
٣	مصارف متفرقه	٢٦٣٥٩٤٠	
٤	بانق عثمانی مخصصاتی واقچه فرقلری	١٥٧٩٥٨٠٠	
٥	قادرو خارجنده مأمورين معاشی	٣٧٣٠٠٠	
٦	فرانسه‌يه كوندريلان مأمورلر مخصصاتی	٤٩١٨٨٠	

ادارهٔ عموميهٔ ولايات

فصل		مفردات	اجمال
٧	معاشات	٦٨٠١٣١١٨	
٨	مصارفات	١٣٧٦٠٨٦	
٩	« متفرقه	٢٥٣٣٢٤٩١	
١٠	سلانيك ، مناستر ، وقوصوه ولاياتی مأمورين معاشاتی	٣٤٢٦٠٠	
١١	سلانيك ، مناستر ، قوصوه ولاياتی مصارفی	١٤٥١٢٦٦	
١٢	« « « مصارف متفرقه	٢٣٩٧١٠٥	
١٣	مسكوكات اداره‌سی	١١١٦٤٠٠	
١٤	تجهيزات عسكريه	١٢١٧٦٦٠	
١٥	اوقاف وسائره	٢١٨٧٤٠٨٩	
١٦	مرتبات حجازيه	١٢١٤٣٣٤٢	
١٧	تكايا طعام ولحم تعييناتی	٢٦٣٠٢٩٤	
١٨	عسكری تقاعد صندوغی	٢٨٩٠٦٣٠٠	
١٩	بيمارخانه	٦١٩٣٠٠	
٢٠	خزينهٔ خاصه‌دن مدور املاك مأمورلری وسائره معاش ومصارفی	١٤٥٤٣٨٨١	
٢١	جهت عسكريه‌دن مدور چفتلكات	٢٥٦٣٢٣٧	
٢٢	رديات	٨٥٠٠٠٠	
٢٣	زراعت بانقه‌سی حصه‌سی	٢١٨٣٥٧٠٠	
٢٤	انشا آت وتعميرات	١٧٨٠٠٠٠٠	
٢٥	مصارف غير ملحوظه	١٥٠٠٠٠٠٠	
		٢٧٠٤٤٩٦٤٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ويريلان	١٨٧٣٨٤٢	
		٢٧٢٣٢٣٤٨٢	٢٧٢٣٢٣٤٨٢

ديوان محاسبات

٧

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	١٦١٠٤٠٠	
٢	مصارفات	١٨٠٠٠	
		١٦٢٨٤٠٠	١٦٢٨٤٠٠

رسومات

٨

ادارهٔ مركزيه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٣٢٩٩٤٠٠٠	
٢	مصارفات عموميه	٥٤٤٩١٢٦	
٣	« متفرقه	٤٤٨٣٤٨	

ادارهٔ عموميه

فصل		مفردات	اجمال
٤	معاشات	٢٥٣٩٥٤٥٩	
٥	مصارف عموميه	٩٢١٧٩٥٠	
٦	مصارف متفرقه	١٣٤٩٢٤٠	
٧	رديات	٥٠١٢٣٥٣	
٨	قادرو خارجی مأمورلرك بش آيلق معاشی	٧٥٠٠٠٠	
	كوريله‌جك لزوم صحيح وفوق‌العاده‌يه بناءً سنه ايچنده تعيين اوله‌جق مأمورلر ايله اختيار اوله‌جق مصارف ايچون احتياطاً وضع اولنان	١٠٠٠٠٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ويريلان	٤٦٢٠٠٠	
		٥١٤٨٣٨٧٦	٥١٤٨٣٨٧٦

تلغراف وپوسته

٩

ادارهٔ مركزيه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	١٩٠١٤٠٠	
٢	پوسته اقلام معاشاتی	٨٤٠٠٠٠	
٣	تلغراف اقلامی	٩٥٠٤٠٠	
٤	فابريقه وده‌پو اقلامی معاشاتی	٢٢٨٦٠٠	
٥	مفتشلك	١٤٤٠٠٠	
٦	پوسته وتلغراف مكتبی معاشاتی	٦٠٠٠٠	
٧	اوروپايه اعزام اولنان طلبه معاشاتی	١٣٦٩٨٠	
	برنجی صنفه نقل اولنان اوتوز افندی فرق مخصصاتی	٧٢٠٠٠	
٨	مصارف عموميه	١٤٣٧٩٤٤	

ولايات

فصل		مفردات	اجمال
۹	معاشات	۳۷۲۰۸۸۹۲	
۱۰	مصارف عموميه	۳۵۸۱۲۵۰	
۱۱	پوسته ايشلتمه مصارفی	۵۲۱۵٤۰۰	
۱۲	تلغراف ايشلتمه مصارفی	۵٤۸۸٤۰۲	
۱۳	ايشلتمه مصارف مشتركه‌سی	۲۷۳٤۷۱۰	
۱٤	ادارات اجنبيه	۸۵۱۳٦۰۰	
۱۵	عائدات و رديات	٦٤۹٦۵۰	
	قادرو خارجی مأمورينك بش آيلق معاشی	۱۲٦۷۲۵	
		٦۹۲۸۹۹۵۳	٦۹۲۸۹۹۵۳

حربيه

۱۰

ادارهٔ مركزيه

فصل		مفردات	اجمال
۱	مأمورين عسكريه معاشاتی	۷۷٦۵٤۱۷	
۲	« ملكيه «	٦۸۵٦۸۹٦	
۳	مصارف عموميه	٤۵۰۷۵۷	
٤	« متنوعه	٤۲٦۵۷۹۰	
۵	اركان عسكريه	۱۱٦۷۲۱۰۰	
٦	اجانبده بولنان ضابطان ايله خدمت دولتده بولنان اجنبی ضابطانی	٤٦۱۳٤۵۰	
۷	هيئت تفتيشيه طوپجی وسواری مفتشين عموميه هيئتلری	۱٦۹٤٦۲	
۸	لوازمات عموميه	۵۹۱٤۸۱۰	
۹	تقسيم اراضی واخذ عسكر هيئتی	۳٦۱۳۰۰	
۱۰	ياوران وخدمه وموسيقه	۲۵۱۸۸۱٦	
۱۱	فوق‌النظام معاشات	٦۰۳۰۱۸	
۱۲	حجاز ، نجد و فزانده بولنان اركان و امرا وضابطانك نصف ضم معاشلری	۱۹٦۵٦۱۲	

اردولر معاشی

فصل		مفردات	اجمال
۱۳	پياده ، آوجی و نشانجی	۸۸۹۲۱۸۵۹	
۱٤	سواری وخفيف سواری	۲٤٤۰٤٤۵۲	
۱۵	طوپجی ، صحرا ، جبل ، قلعه ، مترالیوز	۲۸۱۳۱۱۲۹	
۱٦	استحكام	۲۱٦٦۱۷٦	
۱۷	صنايع	۲٤۵۵۰۳۱	
۱۸	نقليه	۲۲۱۰۳۸٦	
۱۹	تلغراف و بالونجی	۸۲۹۲۰۸	
۲۰	شمندوفر و اطفائيه	۳۱٦٤۳۰۸	
۲۱	رديفلر	۵۲۱۷۳۰۰٤	

فصل		مفردات	اجمال
۲۲	معينات	۳۸٤۵۵۲٤۱۹	
۲۳	البسه و تجهيزات	۹۰۱۲٤۷۵۵	
۲٤	تعميرات	۱۳۸۹۰٦۰۹	
۲۵	اردولر مصارف نقليه‌سی	۱۸۰۷۱٤۰۳	
۲٦	« خرجراهی	۳۲۸۷۸٦۹	
۲۷	« مصارف متفرقه و قرطاسيه‌سی	۵۸۱۹۷۱۵	
۲۸	« مفروشاتی	۸٤۹۰۵۰	
۲۹	مكتب حربيه	۲٤۷۷۲۰۳	
۳۰	« اعدادی	۹۰۱۸۵۸	
۳۱	« رشديه	۸۲٤۲۹۲	
۳۲	« طبيه	۳۰۷٤۹۳۹	
۳۳	كوچك ضابطان پياده و طوپجی انداخت مكتبلری	۵۰٤۳۲٦	
۳٤	طشره مكاتب عسكريه‌سی	۳۹۰۳۱۲۹	
۳۵	خسته خانه‌لر	۱۰۹۰۲۵۰٤	
۳٦	قادرو خارجنده بولنان اركان وامرا وضابطان معاشی	۳۳۲۹۲٦٤۸	
۳۷	غولچ پاشانك مخصصاتی اولوب فوق‌العاده بودجه‌سندن نقل اولنان	۱۰۰۰۰۰	
۳۸	المانيايه كيده‌جك اون طقوز ضابطك مصارفی	۹۸۷۸۱	
۳۹	طوپخانه‌دن نظاميه‌يه قلب اولنان استحكام الاينك برسنه‌لك مخصصاتندن	۳۷٦۵۸۷۲	
		۸۲۸۰۵٤۲٦۳	۸۲۸۰۵٤۲٦۳

طوپخانه

۱۱

ادارهٔ مركزيه

فصل		مفردات	اجمال
۱	مأمورين عسكريه معاشاتی	٦٤۹۰۸۰	
۲	« ملكيه «	۱۱۰۹٤۰۰	
۳	مصارف عموميه	۲۰۷۱٤۷	
٤	« متنوعه	٦٤۵۲۹٦	
۵	هندسهٔ ملكيه مكتبی	۷٤۳۰۷۱	
۵	(مكرر) بحر سفيد وبحرسياه بوغازلری وجزائر بحر سفيد قلاعی طوپجی آلايلری	۲۹۳۸۸۸٦	
٦	صنايع آلايلريله محافظه طابوری وطورپيدو بلوكی	۲۳۵٦۲۵۸	
۷	خسته‌خانه ومكتبلر	۱۷۳۸۵٤٦	
۸	معينات ومحروقات	۱٦۳۳۷۸۱۳۳	
۹	ملبوسات وتجهيزات ومفروشات	۳۹۱۰۷۱۰	
۱۰	مصارف دائمه	۲۳۵۹۵۳	

فصل		مفردات	اجمال
١١	اجزای طبیه وسائره بهاسی	١٣٠٠٠٠	
١٢	سوقیات مصرفی	٦٠٠٠٠	
١٣	مصارف تأسیسیه	٢٦١٤٥٦	
١٤	پراکنده مأمورین	٢١١٢٧٨	
١٥	طوله باغچه غازخانه‌سی	٥٠٠١٧٠٠	
١٦	قادروخارجنده بولنان ارکان وامراوضابطانك مخصصاتلری	٣٩٢١٩٦٣	
١٧	فوق‌العاده بودجه‌سندن نقل اولنان	١٦٣٦٢٧١	
		٤٣١٤٥١٤٨	٤٣١٤٥١٤٨

ژاندارمه

١٢

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	١٢١٠٤٤٠	
٢	مصارف عمومیه	٩٩٩٠٤	
٣	« متنوعه	٢٤٩٧١٣	

ولایات

٤	معاشات	١٦٧٦٤٥٨٦٤	
٥	مصارفات عمومیه	٣٣٣٨٧١١	
٦	« متنوعه	١٥٦٣١٢٦	
٧	امور تنسیقیه معاشاتی	٤٢١٧٦٨٠	
٨	« مصارفاتی	١٩٤٦٠٢٤	
٩	« مصارف متنوعه‌سی		
		١٨٠٠٧١٤٦٢	١٨٠٠٧١٤٦٢

بحریه

١٣

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٤٠١٧١٨٠	
٢	مصارفات	٥٦٧٩٣١	
٣	قره‌کوی کوپریسنك تعمیری مصارفیله اقچه فرق	٤٩٣٨٠٦٢	
٤	سفائن معاشاتی	١٢ ٩٢٨٤٢	
٥	« تعییناتی	١٢٦٦١٦٣٧	
٦	« ملبوساتی	١٨٩٠٤٦٦	
٧	« مصارف متفرقه	١٥٢٥٨٥	
٨	« « دائمه	١٢٨٥٠٨٢١	
٩	« « منضمه	١٢١٥٠٠٠٠	
١٠	مکتب بحریه معاشاتی	٧٢٥٩١٩	

فصل		مفردات	اجمال
١١	مکتب بحریه مصارفاتی	١٤٦٥١٩٦	
١٢	ترسانه‌لر معاشاتی	٧٩٤٠١٥٤	
١٣	« مصارفاتی	١١١٢٥٤٣١	
١٤	فابریقه‌لر معاشاتی	٧٠٢٣٩٧٥	
١٥	« مصارفاتی	٩٤٤٤٤٢٨	
١٦	لیمان دائره‌سی معاشاتی	٣٠٢٩١٩٣	
١٧	« « مصارفاتی	١٧٧٤٢٨١	
١٨	کوپری معاشاتی	٤٥٢٠٢٨	
١٩	« مصارفاتی	١٦٠٦٤١	
٢٠	قادرو خارجنده بولنان مأمورین عسکریه وملکیه معاشاتی	١١٦٠٢٣٣١	
٢١	« « « « « « مصارفاتی	٩٢١٥٥٩٢	
		١٢٥٢٨١٦٩٣	
	تقاعد اوله‌جقلرایله وفات‌ایدنلرك مخصصاتی‌اولوب تنزیل اولنان	٢٣٩٧٦٠٧	
		١٢٢٨٨٤٠٨٦	١٢٢٨٨٤٠٨٦

علمیه

١٤

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٦٩٥٦٦٠٠	
٢	طریق مخصصاتی ایله تقاعد صندوغی	٦٦٦٦٤٠٠	
٣	مصارفات عمومیه	٢٥١٠٢٠	
٤	« متنوعه	٥٣١٢٦٦	
٥	طشره محاکم شرعیه‌سی مأمورین معاشاتیله کتبه وخدمه عائداتی	١٧٢٥٨٤٨٠	
٦	طشره مفتیلریله ولایات والویه دارالفتوی مسودلری	٦٠١٨٠٠٠	
٧	مصارف عمومیه	٥٨٣٣٤٦	
٨	« متنوعه	١٤٤٠٠٩	
	قادرو خارجی مأمورین معاشی	١٣٤٢٥٦	
		٤٨٥٤٣٣٧٧	٤٨٥٤٣٣٧٧

عدلیه

١٥

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٢٨٢١٢٠٠	
٢	مصارفات عمومیه	٨١٥٠٠	
٣	« متنوعه	٤٠٣٩٣٠	
٤	محکمهٔ تمییز معاشاتی	٢٣٦٨٨٠٠	
٥	« « مصارفی	٤٣٢٠٠	
٦	مختلط تجارت محکمه‌سی معاشاتی	٣٤٦٢٠٠	
٧	مصارف عمومیه	١٠٤٠٠	

فصل		مفردات	اجمال
٨	استیناف محاکمی معاشاتی	٧١٧٦١٨٠	
٩	بدایت محاکمی معاشاتی	٣٥٣٣٠٩٩٢	
١٠	صلح محکمه‌لری معاشاتی	٣٠٤٥٦	
١١	مفتشلر کاتبلری ترجمانلری	٧٣٥٦٠٠	
١٢	ولایات محکمه مصارف عمومیه‌سی	١٨٦٢٩٥٤	
١٣	مصارف متنوعه	٣٠٨٤٦٧٨	
١٤	عائدات وزدیات	٨٠٠٠٠	
١٥	ولایات عائدات وردیاتی	٢٩٣٨٢٠٠	
١٦	مذاهب معاشاتی	١٧٣٤٠٠	
١٧	« مصارف عمومیه‌سی	٥٠٠٠	
١٨	« مصارف متنوعه‌سی	١٢٠٠٠	
١٩	رؤسای روحانیه	٣٤٢٦٠٠	
٢٠	تشکیل اولنه‌جق استیناف محاکمی معاشاتی	١٥٢٨٧٧٠	
٢١	« بدایت «	٥١٢٢٢٣٠	
٢٢	مصارف	١٣٦٣٦٠	
	قادرو خارجنده‌کی مأمورلرك بش آیلق معاشاتی	٥٥٧٠٧٠	
		٦٥١٩١٧٢٠	٦٥١٩١٧٢٠

معارف

١٦

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٢٧٠٩٣٤٠	
٢	مصارف عمومیه	٥٣٧٣٠٠	
٣	« متنوعه	٢٦٦٦٣٥٠	

ولایات معارف اداره‌لری

٤	معاشات	١٩٦١٤٦٠	
٥	مصارفات	٢٤٤٨٠٠	
٦	« عمومیه	١٧١٧٤٦٢	
٧	دارالمعلمین	٦٤٨٨٢٠	
٨	دارالفنون	٩٧٠٠٢١	
٩	مکتب ملکیه	٨١٧٩٨٠	
١٠	استانبول وولایات حقوق مکتبلری	١٤٥٣ ٤٠	
١١	درسعادت فاکولته‌سیله شام طبیه‌سی	٣٣٣٨٠٨٠	
١٢	مکتب سلطانی	٢٩٥٥٥٣٥	
١٣	درسعادت مکاتب اعدادیه‌سی	٢٦٣٢٩٠٠	
١٤	ولایات « «	١٣٥٣٨ ٦٠	
١٥	دارالشفقه	٣٨٦٦٢٢	
١٦	دارالمعلمات	٢٠٠٥٨٠	

فصل		مفردات	اجمال
١٧	درسعادت مکاتب رشدیه‌سی	١٩٣٨٨٦٦	
١٨	ولایات « «	٥٧٩٤٢٥٦	
١٩	« دارالمعلمین ابتدائیه‌لری	١٥٦٠٠٠٠	
٢٠	درسعادت مکاتب ابتدائیه‌سی	٣٥٣٥٧٢	
٢١	ولایات مکاتب ابتدائیه‌سی	١٥٠١١٣٩٢	
٢٢	تجارت مکتبی	٨٥٨٣٢٠	
٢٣	لیلی ونهاری قز صنایع مکتبی	٤٤٩٢٦٤	
٢٤	دارالخیر	٥١٧٥٦١	
٢٥	صنایع نفیسه مکتبی	١٩٦٤٤٠	
٢٦	موزهٔ عثمانی	٧٢٥٤٠٠	
٢٧	مطبعهٔ عامره	٧٥٦٠٠٠	
٢٨	رصدخانه	٧٨٨٠٠	
٢٩	کتبخانه	٩٠٦٠٠	
	مرکزوولایات قادرو خارجی مأمورلرینك معاشنك بش ایلغی	٩٤٥٤٣٠	
		٦٦٠٥٢٧٥١	٦٦٠٥٢٧٥١

اورمان ومعادن وزراعت

١٧

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٣١٦٠٠٦٨	
٢	مصارفات	٢٤٧١٣٠٧	
٣	اورمان مکتبی	٣١٧٦٠٢	
٤	حلقه‌لی زراعت مکتبی	١٠٦٨٤ ٧	
٥	ملکیه بیطر «	٦٦٩٦٣٥	
٦	باقتریولوژیخانهٔ بیطری	٣١٩٠٠٠	
٧	صنایع مکتبی	٩٦٨ ٩٤	

ولایات

٨	معاشات	١١٦٤٢١٨٨	
٩	مصارفات عمومیه	٤٣٠١١٠٧	
١٠	زراعت وعملیات مکتبی	١٠٢٢٢٣٢	
١١	نمونه چفتلك ترلالریله فدانلری	٤٤٥٧١٤	
١٢	ارغنی معدنی	٥١٤١١٦٨	
١٣	بلغارطاغی معدنی	٥٢ ٨٠٣	
١٤	کموش حاجی کوی معدنی	٢٨١٩٢	
١٥	لوله طاشی معدنی	٤٧٣٨٨	
١٦	کیل معدنی	١٣٠٠٤٤	
١٧	ارکلی معدنی	٢٢٤١٦٠٣	
١٨	قادرو خارجنده قالان مأمورین	٥٥١ ٠	
		٣٤٥٤٩٦٩٥	٣٤٥٤٩٦٩٥

تجارت ونافعه

١٨

ادارهٔ مركزیه

١	معاشات	٤٣١١٢٠٠	
٢	مصارفات	٢٢٥٠٠٠	
٣	مختلف صرفیات	٧٢٣٠٠٠	
٤	كاغدخانه منبع صولری	٢٠٥٠٠٠	
٥	اركلی معدنی [اورمان ومعادن بودجه‌سنه نقل اولنمشدر]	....	
٦	طرق ومعابر معاشاتی	٥٠٨٢٠٠٠	
٧	« « لوازماتی	٢٥١٠٠	
٨	« « مختلف صرفیاتی	٣٨١٤٩٨٠	
٩	« « تعمیراتی	١٠١٠٠٠٠٠	
١٠	« « انشاآتی	٥٢٩٦٦٠٧٥	
١١	امورنافعه «	٢٤٧٣٤٢٠٠	
١٢	« مصارفاتی	١٨٤٤٩٠٠	
١٣	« معاشاتی	٢١١٦٠٠٠	
١٤	مكهٔ مكرمه صویوللرینك تعمیرینه نظارت ایده‌جك مهندسك معاش ومصرفی	٣٨٠٠٠	
		١٠٦٤١٢٣٥٥	٩٠٦٤١٢٣٥٥

حجاز تیمور یولی

١٩

ادارهٔ مركزیه

١	معاشات	٥٥٠٢٠٠	
٢	مصارف	٩٤٨٠٨٤	
٣	ایشلتمه معاشاتی	٨٠٦٨٨٠٠	
٤	« مصارفی	١٠٦٣٨٧٠٠	
٥	انشاآت معاشاتی	٩٦٧٩٦٠	
٦	« مصارفی	٤٢٤٤٥١١٩	
٧	عائدات	٤٦٩٤٢٦	
٨	مصارفات فوق‌العاده	٥٠٠٠٠٠	
		٦٩٠٨٨٢٨٩	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٢٣٦٨٣٥	
		٦٩٣٢٥١٢٤	٦٩٣٢٥١٢٤

دفترخاقانی

٢٠

ادارهٔ مركزیه

١	معاشات	٢٣١١٢٠٠
٢	مصارفات عمومیه	٦٧٠٠٠٠

فصل		مفردات	اجمال
٣	مصارفات متنوعه	٢٣٠٠٠٠	
	ادارهٔ عمومیهٔ ولایات		
٤	معاشات	٧٢١٢٦٠٠	
٥	مصارفات عمومیه	٣٤٧٧٠٠	
٦	« متنوعه	٦١٠٥٠٠	
		١١٣٨٢٠٠٠	١١٣٨٢٠٠٠

بشنجی باب – ملحق بودجه‌لر

صحیه

٢

واردات صحیه‌دن بشقه‌جه خزینهٔ مالیه‌دن مخصص تخصیصاتدن تسویه‌سی مقاولات مخصوصه مقتضاسندن بولنان مصارف:

١	بدل ایجارات	١٣٠٠٠٠	
٢	انشاآت وتعمیرات وفوق‌العاده هیئت صحیه مصرفی	٥٠٠٠٠٠	
٣	حجاز تدابیر صحیه‌سی مصارفی	٤٦٢٠٨٠	
		١٠٩٢٠٠	
	جملهٔ یكون		٣٠٥٣٩٥٤٥٧٢

موازنهٔ عمومیه قانوننك ایكنجی ماده‌سنده محرر واردات عمومیه خلاصه‌سی

قسم اول

فصل		مفردات	اجمال
	طوغریدن طوغری‌یه آلنان ویركولر		
١	املاك وعقار ویركوسی	٢٤٣٥٧٦٤٠٠	
٢	تمتع ویركوسی	٤٧٢١٠٥٠٠	
٣	بدل نقدی	١٢٨٩٦١٢٠٠	
٤	طرق ومعابر مكلفیت شخصیه‌سی	٤٨٣٤٤٤٠٠	
٥	اغنام ، دوه ، جاموس ، جنوار رسومی	١٦٦٩٣٤٩٠٠	
٦	اعشار	٥٣٨٣١٠٢٠٠	
٧	خصوصی اورمانلرك حاصلاتندن آلنان رسوم	١٢٦٨٦١٠٠	
٨	معادن رسومی	٥٥٥٥٨٠٠	
٩	ویركو تذاكر اثمانی	٥٦٦١٠٠	
١٠	خزینهٔ خاصه‌دن مدور املاك امیریه حاصلاتی	٦٢٠٢٣٣٠٠	
١١	منافع ومعارف حصهٔ اعانه‌لری	٧٧١٢٣٠٠٠	
	قسم اول یكونی	١٣٣٦٣٩٢٩٠٠	١٣٣٦٣٩٢٩٠٠

قسم ثانی

فصل	تمغا ، خرجلر ، قیدیه‌لر	مفردات	اجمال
١	تمغا رسمی	٤٢٥١٦٠٠٠	
٢	خرجلر	٣٧٠١٢٨٠٠	
٣	قیدیه‌لر	٢٦٨٨٥٨٠٠	
	قسم ثانی یکونی	١٠٦٤١٤٦٠٠	١٠٦٤١٤٦٠٠
	قسم ثالث		
	بالواسطه آلنان ویرکولر		
١	مسکرات رسومی تنباکو بیعیه‌سی	٢٨٥٢٤٣٠٠	
٢	کمرك رسومی	٣٩٤٦٢٤٤٠٠	
٣	رسوم بحریه	١٦١٥٥٤٠٠	
٤	رسوم صحیۀ حیوانیه	١٩٣١٨٠٠	
٥	صید بری وبحری	١٣٥٣٤١٠٠	
	قسم ثالث یکونی	٤٥٤٧٧١٠٠٠	٤٥٤٧٧١٠٠٠
	قسم رابع		
	انحصارلر		
١	طوز	١١٦٤٨١٨٠٠	
٢	رژی اداره‌سندن مقطوعاً ودیون عمومیه وخزینه حصه‌سی اوله‌رق آلنان	٩٥٠٩٧٣٠٠	
٣	تنباکو رژیسندن	٤٠٠٠٠٠٠	
٤	باروت	٧٢٦٣٣٠٠	
٥	مسکوکات	١١٠١٣٠٠	
٦	پوسته وتلغراف	٧٩٢٥٨٩٠٠	
	قسم رابع یکونی	٣٠٣٢٠٢٧٠٠	٣٠٣٢٠٢٧٠٠
	قسم خامس		
	حکومته‌عائد مؤسسات نافعه‌وصنایع		
	ایشلتمه حاصلاتی		
١	حجاز شمندوفری ایشلتمه حاصلاتی	٧٦٠٠٠٠	
٢	طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥٧٢٠٦٠٠	
٣	مکتب صنایع حاصلاتی	٩١٠٠٠٠	
٤	خلیج کوپریلر وارداتی	٥٩٣٦٥٠٠	
٥	معادن حاصلاتی	١٢٤١٣٤٠٠	
	قسم خامس یکونی	٣٢٥٨٠٥٠٠	٣٢٥٨٠٥٠٠
	قسم سادس		
	املاك واشیای امیریه		
١	فروخت اولنان املاك معجله وایجار وحاصلاتی	٨٦٢٦٠٠٠	
٢	« « اشیا بدلی	٢٤٣٧١٠٠	
٣	میری اورمانلری حاصلاتی	١٥٤٨٥٠٠٠	
	قسم سادس یکونی	٢٦٥٤٨١٠٠	٢٦٥٤٨١٠٠

قسم سابع

فصل	مقطوع ویرکولر	مفردات	اجمال
٢	مصر ، زیلع ، قبریس، اینه‌روز ، سیسام مقطوع ویرکولری	٨٧١٣١٦٠٠	٨٧١٣١٦٠٠
	قسم سابع یکونی		
	قسم ثامن		
	حاصلات متفرقه		
١	خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	٨٩٤٦٧٠٠	
٢	زراعت بانقه‌لری تمتعاتی	٧٧٠٩٨٠٠	
٣	مکتب طبیه حاصلاتی	٣٠٧٧٠٠	
٤	اختراع براتلری	١٩٣١٠٠	
٥	جزای نقدی	١٧٢٥٧٠٠	
٦	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١١٩٣٥٠٠	
٧	شمندوفرلردن	١٧٣٢٠٤٠٠	
٨	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	١٧٦٨٠٠٠	
٩	حجاز شمندوفری اعاناتی	٢٤٠٥٤٠٠٠	
١٠	تجهیزات عسکریه	٥٨٦٣٤٣٠٠	
١١	حاصلات متفرقه	٣٩٠٠١٦٠٠	
	قسم ثامن یکونی	١٦٠٨٥٤٨٠٠	١٦٠٨٥٤٨٠٠
	جملهٔ یکون		٢٥٩٧٨٩٦٢٠٠

١٣٢٥ سنه‌سی مصارف فوق‌العاده بودجه قانونی

برنجی ماده — ١٣٢٥ سنۀ مالیه‌سی مصارف فوق‌العاده بودجه‌سی حربیه، طوپخانه، بحریه نظارتلری نامنه مقید مخصصات فوق‌العاده‌یی احتوا ایلمکده اولوب اشبو مخصصاتك یکونی (٥٣١١٦٣٨٩١) غروشدن عبارت بولنمش ومفرداتی بوقانونه مربوط (١) نومرولی جدولده کوسترلمشدر .

ایکنجی ماده — ١٣٢٥ سنۀ مالیه‌سی بودجه‌سی مصارف فوق‌العاده‌سه قارشو طوتیلان واردات اشبوقانونه مربوط (٢) نومرولی جدولده کوسترلدیکی اوزره (٥٣٢٥٠٠٠٠) غروش اوله‌رق تخمین ایدلمشدر .

اوچنجی ماده — هرنظارته تخصیص اولنان مصارف قطعی اولوب نظارتلر آره‌سنده نقل معامله‌سی یاپیله‌مز .

دردنجی ماده — اشبوقانونك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

(١) ١٣٢٥ سنه‌سی ظرفنده تسویه‌سی اهم بولنان مصارف فوق‌العاده :

حربیه	٣٢٥,٨٤٦,٣١٢
طوپخانه	٣٤,١٧٤,٦١٣
بحریه	٩,٣٩١,١١٦
مالیه	١٦١,٧٥١,٨٥٠
	٥٣١,١٦٣,٨٩١

(٢) قارشولغی

٢٥٠,٠٠٠,٠٠٠	آوستریادن
١٦٠,٠٠٠,٠٠٠	ییلدیز سراینك اثنای تحریسنده نقداً ومؤخراً تحویلات اوله‌رق الده ایدلدیکی جهت عسکریه‌دن افاده اولنان
٣٠,٠٠٠,٠٠٠	فروخت ایدیله‌جك اسکی طوپلرك اثمانه محسوب ایدلمك اوزره بلا فائض آوانس ایدیله‌جك اولان
٩٢,٥٠٠,٠٠٠	قدیماً واخیراً خزینهٔ خاصه‌دن دوراً خزینهٔ مالیه‌یه وجهت عسکریه‌یه عائد اولوب بالمزایده تدریجاً فروختی مقرر اولان املاك واراضی وابنیه وعرصه بدلاتندن
٥٣٢,٥٠٠,٠٠٠	یکون

تعطیل اشغال قانونی

برنجی ماده — حکومت سنیه‌دن رخصت ویا امتیاز استحصال ایدرك تیموریول وترامووای ولیمان معاملاتیله امور تنویریه کبی عمومه متعلق برخدمت ایله مکلف بولنان هر نوع مؤسسات ایله مستخدمین ویا عمله‌سی بیننده شرائط استخداملرینه دائر اختلافات وقوعنده مستخدمین وعملهٔ مرقومه اوچ وکیل انتخابنه مجبور اولوب بونلر تجارت ونافعه نظارتنه نسختین اوله‌رق تقدیم ایده‌جکلری استدعاده اختلاف واقعك ماهیت واسبابنی ایضاح ایده‌جکلردر.

ایکنجی ماده — مستخدمین وعمله‌نك مستدعیاتی میاننده مؤسسه‌نك معاملاتنه مداخله‌یه وامور اداره‌سیله نظاماتنی تفتیشه دائر هیچ برطلب بولنمیه‌جقدر. آنجق تقاعد واعانه صندوقلرینه وکندی حقوقلرینه متعلق احوال بوندن مستثنادر.

اوچنجی ماده — نظارت استدعانامه‌نك تقدیمی تاریخندن اعتباراً نهایت اوچ کون ظرفنده برنسخه‌سنی علاقه‌دار اولان مؤسسه‌یه تبلیغ ایده‌جك ومؤسسه اداره‌سی برهفته ظرفنده کندیسی طرفندن اوچ ذات تعیین واسم وهویتلرینی نظارته اخبار ایلیه‌جکدر. مدت مذکوره منقضی اولوب ده ایجاب ایدن ذوات تعیین واخبار اولنمدیغی حالده مستخدمین وعمله‌نك مطالبی بلا قید وشرط قبول ایدلمش عد اولنه‌جقدر.

دردنجی ماده — نظارت دخی مذکور برهفته ظرفنده کذلك برمأمور تعیین ایدوب مأمور مومی الیه مادهٔ سابقه موجبنجه نظارته اخبار وقوعی تاریخندن اعتباراً اوچ کون ظرفنده طرفین وکیللرینی کندی نظارتی آلتنده برهیئت ائتلافیه صورتنده اجتماعه دعوت ایده‌جکدر. طرفین وکیللری دعوت واقعه‌یه بلا معذرت اجابت ایتمدکلری حالده وکیللری کلمیان طرف ائتلافه طالب اولمامش عد اولنه‌جقدر.

بشنجی ماده — شرائط ائتلافیه‌نك متفقاً تقرری حالنده صورت ائتلافی مبین برقطعه ضبطنامه تنظیم اولنه‌رق طرفین وکیللری جانبندن امضا وزیری مأمور طرفندن تصدیق ایدیله‌جکدر.

آلتنجی ماده — طرفین ائتلاف ایده‌مدکلری تقدیرده مستخدمین وعمله ترك خدمتده مختار اولوب فقط سربستئ اعماله مغایر هر برفعل وحرکت ایقاعی ونمایش اجراسی قطعیاً ممنوعدر.

یدنجی ماده — هیئت ائتلافیه‌نك ضبطنامه‌سی کرك مؤسسه وکرك مستخدمین وعمله حقنده مرعی ومقید اولوب مع هذا مؤسسه اداره‌سی ضبطنامه احکامنی حسن نیتله اجرا وتطبیقدن امتناع ایلدیکی تقدیرده طرف نظارتدن کندیلرینه براخطارنامه تبلیغ اولنه‌رق احکام مذکوره‌نی اجرایه دعوت ایدیله‌جك واشبو اخطارنامه‌نك تاریخ تبلیغندن سکز کون صکره بهر یوم تأخر ایچون سرمایهٔ اعتباریسی اللی بیك لیرایه قدر اولان مؤسسه کندی حسابنه یکرمی بش ویوز بیك لیرایه قدر اولان مؤسسه کذلك کندی حسابنه اوله‌رق اللی وایکی یوز بیك لیرایه قدر اولان یوز وبش یوز بیك لیرایه قدر اولان یوز اللی وبرملیون لیرایه قدر اولان ایکی یوز ودها زیاده سرمایهٔ اعتباریسی بولنان مؤسسات اوچ یوز عثمانلی لیراسی اعطاسنه مجبور اوله‌جقدر. مبلغ مذکور مستخدمین وعمله‌یه مخصوص تقاعد واعانه صندوقلرینه عائد بولنه‌جق وبونلر اولمدیغی حالده مستخدمین وعمله‌یه معاش ویومیه‌لری نسبتنده توزیع واعطا اولنه‌جقدر. مؤسسه اداره‌لری اشبو تضميناتی رضاً ویرمدکلری صورتده حکماً استحصال اولنور. عمله‌دن هر هانکی برینك مجموع تضميناتی دعواده حق خصومتی واردر.

سکزنجی ماده — عمومه متعلق خدمات ایفا ایدن مؤسساتده سندیقه تشکیل ایدن ودیکرلرینك

چالیشمسنی منع ایلیان وتحریکات واغفالات اجرا ویا تهدیدات ایقاع وجبر وشدت استعمال ایدرك خدمتك تعطیلنه سببیت ویرن کیمسه‌لردن سندیقه تشکیل ودیکرلرینك چالیشمسنی منع ایدنلر وتحریکات واغفالات اجراسیله تعطیل اشغاله سببیت ویرنلر برهفته‌دن آلتی ماهه قدر حبس ویاخود کندیلرندن برلیرادن یکرمی بش لیرایه قدر جزای نقدی اخذ اولنه‌رق وتهدیدات ایقاع وجبر وشدت استعمالیله خدمتك تعطیلنه سببیت ویرنلرده برماهدن برسنه‌یه قدر حبس وبرلیرادن اللی لیرایه قدر جزای نقدی اخذ ایدیله‌رك مجازات اولنه‌جقدر وبویوزدن اموال واملاکه ضرر وقوعنده ضرر واقع متجاسرلره تضمین ایتدیریله‌جك واشبو جزالردن دها آغر برجزایی مستلزم برجرم ایقاع ایدنلر حقنده جزا قانوننده معین جزا ایله مجازات ایدیله‌جکدر .

آره‌لرنده سندیقه تشکیل ایدن مؤسسات عمومیه‌نك هربرندن اللی لیرادن اوچ یوز لیرایه قدر جزای نقدی آلنه‌جقدر .

طقوزنجی ماده — اشبو قانون دائره‌سنده مراجعت ونتیجه‌یه انتظار ایتمکسزین ویا بشنجی ماده موجبنجه برصورت ائتلافیه قرارلشدیرلمش ایکن عمومه متعلق خدمتك تعطیلنه اشتراك ایده‌جك اولان کیمسه‌لر یکرمی درت ساعتدن برهفته‌یه قدر حبس ویکرمی بش غروشدن یوز غروشه قدر جزای نقدی اخذیله دوچار مجازات اوله‌جقلردر .

اونجی ماده — خدمت عمومیه‌نك تأمین واستقراری ایچون حین حاجتده قوهٔ عمومیه استعمال اولنه‌جق وحرب ویا حرب تهلکه‌سی وقوعنده حکومت سنیه مستخدمین وعمله مطالبنك تدقیقنی تأخیر وتعطیل حقنی حائز بولنه‌جقدر .

اون برنجی ماده — عمومه متعلق برخدمت ایفا ایدن مؤسساتده اشبو قانونك نشرندن اول کرك عمله ومستخدمین وکرك سرمایه‌داران طرفندن تشکیل ایدلمش بولنان سندیقه‌لر اشبو قانونك نشریله مفسوخدرلر .

اون ایکنجی ماده — ولایاتده اجرای معامله ایدن مؤسسات ایله مستخدمین وعمله‌سی بیننده‌کی ائتلافات لدی الحاجه محلنده برمنوال مشروح تشکیل اولنه‌جق هیئت ائتلافیه طرفندن حل وفصل وبوبابده تجارت ونافعه نظارتنه عائد معاملات محلنك اك بیوك ملکیه مأموری جانبندن ایفا ایدیله‌جکدر .

اون اوچنجی ماده — داخلیه وعدلیه وتجارت ونافعه نظارتلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردر .

٢٢ رجب سنه ١٣٢٧ و ٢٧ تموز سنه ١٣٢٥

جمعیتلر قانونی

فصل اول

برنجی ماده — جمعیت ، اشخاص متعدده طرفندن معلومات ویا مساعیلرینی صورت دائمه‌ده بالتوحید مقاسمهٔ ربحدن غیری برمقصدله تشکیل ایدیلن هیئتدر .

ایکنجی ماده — جمعیت تشکیلی اولجه رخصت استحصالنه منوط دکلدر . شوقدرکه تأسسنی متعاقب التنجی ماده‌یه توفیقاً بهمه‌حال حکومته اخبار ایدلمسی لازمدر .

اوچنجی ماده — احکام قوانینه وآداب عمومیه‌یه مغایر براساس غیرمشروعه ویا آسایش مملکت وتمامیت ملکیهٔ دولتی اخلال وشکل حاضر حکومتی تغییر وعناصر مختلفهٔ عثمانیه‌یی سیاسةً تفریق مقصدینه مستند اولمق اوزره جمعیتلر تشکیلی جائز دکلدر .

دردنجی ماده — قومیت وجنسیت اساس وعنوانلریله سیاسی جمعیتلر تشکیلی ممنوعدر .

بشنجی ماده — جمعیتلر اعضاسنك یکرمی یاشندن دون اولمامسی وبرجنایتله محکوم ویاحقوق مدنیه‌دن محروم بولنمامسی شرطدر .

التنجی ماده — خفی جمعیتلر تشکیل قطعیاً ممنوعدر . بناءً علیه برجمعیت تأسیس ایدیلیر ایدلمز اکر مرکز اداره‌سی درسعادتده ایسه داخلیه نظارتنه وطشره‌ده ایسه محلنك اك بیوك ملکیه مأمورینه جمعیتك عنوان ومقصدینی ومرکز اداره‌سنی وامور اداره ایله مکلف اوله‌جقلرك اسم وصفت ومحل اقامتلرینی مبین جمعیتك مؤسسلری طرفندن مختوم وممضی بربیاننامه اعطا اولنه‌جق وبوکا مقابل برعلم وخبر ویریله‌جکدر . اشبو بیاننامه‌یه جمعیتك نظامنامهٔ اساسینك ایکی نسخه‌سی جمعیتك مهر رسمیسیله مصدق اوله‌رق ربط ایدیله‌جکدر .

علم وخبر اخذندن صکره کیفیت مؤسسلری طرفندن اعلان اولنه‌جقدر . جمعیتلر کرك نظامنامهٔ اساسی وکرك هیئت اداره ومحل اقامتلرنجه اجرا ایلدکاری تعدیلات وتبدلاتی درحال حکومته بیلدیرمکه مجبوردرلر .

اشبو تعدیلات وتبدلاتك شخص ثالثه قارشی حکمی انجق حکومته اخباری کوننده معتبر اولور . اشبو تعدیلات وتبدلات بردفتر مخصوصه قید اولنه‌جق ودفتر مذکور جهت عدلیه وملکیه‌دن هرنه‌زمان طلب ایدیلیرسه ابراز قلنه‌جقدر .

یدنجی ماده — هرجمعیتك مرکزنده ایکی کشیدن اشاغی اولمامق اوزره برهیئت اداره‌سی واکر شعباتی وار ایسه انلرکده مرکزه مربوط کذلك برر هیئت اداره‌سی بولنمق وبوهیئتلرجه اولاً جمعیت اعضاسنك هویتی وتاریخ دخوللرینی ، ثانیاً هیئت اداره‌نك مقررات ومخابرات وتبلیغاتنی ، ثالثاً جمعیته عائد واردات ومصارفك مفردات وجهله نوع ومقدارینی مبین برر دفتر طوتلمق وجهت عدلیه وملکیه‌دن هرنه‌زمان طلب ایدیلیرسه ابراز ایدلمك شرطدر .

سکزنجی ماده — التنجی ماده موجبنجه بیاننامه اعطا ایتمش اولان هرجمعیت طقوزنجی ماده‌ده کوستردیکی اوزره بالواسطه مدعی ومدعی علیه صفتیله محاکمه‌ده حاضر بولنمق ولدی الایجاب دولتجه وقوع بوله‌جق اعاناتدن ماعدا اولاً اعضاسنك سنوی یکرمی درت آلتونی تجاوز ایتمامك اوزره اعطا ایده‌جکی حصص نقدیه‌یی ، ثانیاً جمعیتك اداره‌سنه واعضاسنك اجتماعنه مخصوص اولان محلی ، ثالثاً مقصد اتخاذ ایتدیکی خصوصك اجراسی ایچون الزم اولان اموال غیرمنقوله‌یی نظام مخصوصنه توفیقاً

تصرف واداره ایتمك صلاحیتنی حائز اوله‌بیلیر . جمعیتلرك بونلردن بشقه اموال غیرمنقوله تصرف ایتملری ممنوعدر .

طقوزنجی ماده — جمعیته عائد مصالح ایچون جمعیتلرنامنه مأمورین ومحاکم ومجالس رسمیه‌یه وقوع بوله‌جق مراجعات ومطالبات کاتب عمومی ویامدیرلرینك امضا ومهر ذاتیلری آلتنده پوللی استدعانامه‌لردن غیری و سائطله جریان ایده‌میه‌جکدر . جمعیت نامنه ایفای معامله ایده‌جك بومثللو کیمسه‌لرك هویتلری جمعیتك نظامنامۀ اساسیسنده تصریح اولنه‌جقدر .

اونجی ماده — جمعیتلرك اعضاسی هرزمان ایسترایسه نظامنامۀ اساسیلرنده عکسی مشروط اولسه بیله یالکز زمان تسویه‌ی حلول ایدن وسال‌حاله عائد بولنان حصۀ نقدیه‌یی ایفا ایتدکدن صکره جمعیتدن آیریله‌بیلیرلر .

اون برنجی ماده — جمعیتلرك اجتماعکاهلرنده هرنوع اسلحۀ ناریه وجارحه‌نك ادخال وحفظی ممنوعدر . یالکز صیدوشکاره ومچ تعلیمنه مخصوص اوله‌جق قلوبلرده ضابطه‌نك معلوماتی تحتنده اوله‌رق ایجاب ایدن اسلحه‌دن لزومی قدر بولندیریله بیلیر .

اون ایکنجی ماده — ایکنجی والتنجی ماده‌لره توفیقاً بیاننامه اعطاسیله حکومته اخبار واعلان ایدلامش اولان جمعیتلر حکومتجه منع ایدلدکدن صکره مؤسسلریله هیئت اداره‌سی ومحل اجتماعك صاحب ویامستأجری بش التوندن یکرمی بش التونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنه‌جنی کبی اشبو جمعیتلر اوچنجی ماده‌ده محرروجزا قانوننده مصرح اولان مقاصد مضره وممنوعه‌دن بری ایچون تشکیل ایدلمش اولدیغی صورتده قانون مذکوره توفیقا ترتب ایده‌جك جزا بشقه‌جه حکم اولنور .

اون اوچنجی ماده — التنجی ماده‌نك اخبار و اعلانه متعلق اولمیان احکام سائره‌سیله دردنجی ، بشنجی ، یدنجی ، طقوزنجی ماده‌لر احکامنه مغایر حرکتده بولنانلردن ایکی آلتوندن اون آلتونه قدر و تکرری حالنده ایکی مثلی جزای نقدی آلنور . اون ایکنجی ماده موجبنجه منع ایدیلان بر جمعیتی اشبو قانونه مخالف اوله‌رق ابقا و یاخود یکیدن تأسیس و اداره ایدنلر اون آلتوندن اللی آلتونه قدر جزای نقدی و ایکی آیدن بر سنه‌یه قدر حبس ایله مجازات ایدیلیر . منع ایدلمش اولان اولان بر جمعیتك اعضاسنه محل اجتماع اولمق اوزره کندی یرلرینی استعمال ایتدیرنلر حقنده عین جزا ترتیب اولنور .

اون دردنجی ماده — اعضاسنك رضا و اختیارلریله ویا نظامنامۀ داخلیسی موجبنجه منفسخ اولان ویاخود حکومتجه منع ایدیلان جمعیته عائد اموال حقنده او جمعیتك نظامنامۀ اساسیسنده برصراحت اولدیغی حالده اکا و اولمدیغی تقدیرده جمعیتك هیئت عمومیه‌سی طرفندن ویریله‌جك قراره توفیقاً معامله اولنور .

منع ایدیلان جمعیت اوچنجی ماده ده مذکور مقاصد مضره و ممنوعه‌دن بری ایچون تشکیل ایدلمش جمعیتلردن ایسه اموالی حکومتجه اخذ وضبط اولنور .

اون بشنجی ماده — قلوبلر دخی اشو فصلده مندرج جمعیتلر قبیلندندر .

اون آلتنجی ماده — الیوم موجود اولان جمعیتلر اشبو قانونك اعلانی تاریخندن اعتباراً ایکی آی ظرفنده ایکنجی و آلتنجی ماده‌لر موجبنجه بیاننامه اعطا و اعلان شرطنی ایفایه و مواد سائره احکامنه توفیق معامله‌یه مجبوردرلر .

فصل ثانی

اون یدنجی ماده — بر جمعیتك منافع عمومیه‌یه خادم عد اولنمسی شورای دولت قراریله دولتجه تصدیق اولنمسنه متوقفدر .

اشبو جمعیتلر نظامنامۀ اساسیلرینك مانع اولمدیغی کافۀ معاملات حقوقیه‌یی ایفا ایده‌بیلیرلر . برجمعیتك مالك اوله‌جغی اسهام وتحویلاتدن حاملنه عائد اولانلرك بهمه‌حال جمعیت نامنه قید وتحویلی لازمدر . وصیت وهبه ایدیلان اموالی حکومتك رخصت مخصوصه‌سی اولمقسزین جمعیت قبول ایده‌مز . وصیت وهبه ایدیلان مال غیر منقول اولدیغی وجمعیتك وظیفه‌سنی ایفا خصوصنده لزومی اولمدیغی تقدیرده اشبو مال صاتیلیر . نه‌مدت ظرفنده صاتلمق لازم کله‌جکی قبولی حقنده‌کی قرارده تصریح اولنور . صاتیلان ملکك بدلی جمعیتك صندوقنه تسلیم ایدیلیر .

اون سکزنجی ماده — جمعیتلر و قلوبلر اوزرنده ضابطه‌نك حق تفتیشی واردر . بونلرك اجتماعکاهلری مأمورین ضابطه‌یه هرزمان کشاده بولنه‌جقدر . شوقدرکه اجتماعکاهلره ضابطه مأمورلری لزوم حقیقی‌یه مستنداً کیردکلرینی لدی‌الحاجه اثبات ایچون درسعادتده ضبطیه ناظری وولایاتده محلنك الك بیوك ملکیه مأموری ویاوکیللری طرفلرندن اومحله دخول حقنده امر ویا اجازتی متضمن اوله‌رق ویرلمش بر ورقۀ رسمیه ابرازینه مجبوردرلر .

اون طقوزنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه داخلیه وعدلیه نظارتلری مأموردر .

٢٩ رجب سنه ٣٢٧   ٣ اغستوس سنه ٣٢٥

اجتماعات عمومیه قانونی

برنجی ماده — عثمانلیلر غیرمسلح اولمق اوزره عمومی اجتماعلر عقدنده حردر. مواد آتیه‌ده مندرج احکامه رعایت ایدلمك شرطیله رخصت استحصالنه حاجت یوقدر.

ایکنجی ماده — اجتماعلردن اول بونلرك محل ویوم وساعتنی حاوی بربیانامه تنظیم وبوبیانامه بری اجتماعك عقد ایدیله‌جکی محلده اقامتکاه صاحبی اولمق وحقوق سیاسیه ومدنیه‌لرینه مالك بولنمق شرطیله لااقل ایکی شخص طرفندن اسم وشهرت وصفت ومحل اقامتلرینك تصریحیله امضا اولنه‌جقدر.

اوچنجی ماده — بیانامه درسعادتده ضبطیه ناظرینه، طشره‌لرده والی ومتصرف وقائمقاملره وناحیه مدیرلرینه اعطا ایدیلیر. بیانامه اعطا ایدیلیر ایدلمز مقابلنده علم وخبر ویریلور. علم وخبر ویرلمدیکی حالده بیانامه‌یی اعطا ایدنلر طرفندن کیفیتی مبین برضبط ورقه‌سی تنظیم وحاضروندن ایکنجی ماده‌ده محرر اوصافی حائز لااقل ایکی کشی‌یه امضا ایتدیرلدکدن صکره اجتماع عقد ایدیله‌بیلور. علم وخبرده ویا علم وخبر ویرلمامش ایسه ضبط ورقه‌سنده بیانامه‌نك اعطا ایدلدیکی یوم وساعت کوسترلمك لازمدر. علم وخبر ویاضبط ورقه‌سی اولمقسزین وقوع بولان اجتماعلر حکومتجه منع ایدیلور ومرتبلری برهفته‌دن برآیه قدر حبس ایله ویا اوچ آلتوندن اون بش آلتونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنور.

دردنجی ماده — بیانامه‌نك اعطاسی زمانی ایله آره‌سنده لااقل قرق سکز ساعت مرور ایده‌جکدر.

بشنجی ماده — بیانامه‌ده اجتماعك نه سبب ومقصدله عقد ایدیله‌جکی ایضاح اولنه‌جقدر.

آلتنجی ماده — سرای همایونك ومجلس عمومی منعقد اولدیغی زمانلرده اعیان ومبعوثان دائره‌لرینك اوچ کیلو مترو مسافه‌سی داخلنده آچیق محللرده عمومی اجتماعلر ممنوعدر.

یدنجی ماده — مرور وعبوره مخصوص اولان طرق عمومیه‌ده اجتماع ایدیله‌مز. زمان اجتماع آچیق یرلرده طلوع شمسدن غروبه قدردر.

سکزنجی ماده — اجتماعلر لااقل اوچ کشیدن عبارت برهیئت واسطه‌سیله اداره اولنور. بوهیئت انتظامك محافظه‌سنه، خلاف قانون احوالی منعه وبیانامه‌ده تعیین اولنان موضوع خارجنه چیقلمامسنه وآسایش مملکتی وآداب عمومیه‌یی اخلال ایده‌جك نطقلر ایراد ایدلمامسنه وایقاع جرائمه تشویق مثللو اقوالده بولنلمامسنه دقت ایده‌جکدر. اعضای هیئت بیانامه‌یی امضا ایدنلر طرفندن تعیین وارائه ایدلمامش ایسه اجتماعده بولنانلر طرفندن انتخاب اولنور. یدنجی ماده ایله اشبو سکزنجی ماده‌ده مندرج احکامه مخالف حرکتدن هیئت اداره وبوهیئتك تشکلنه قدر بیانامه‌ده امضاسی بولنانلر مسئولدر.

طقوزنجی ماده — اجتماعلره طرف حکومتدن مأمورین ملکیه ویا عدلیه‌دن بری مأمور ایدیله‌بیلور. بومأمور تنسیب وانتخاب ایده‌جکی محل مخصوصده بولنور وهیئت اداره‌نك طلبی حالنده ویاخود مخل انضباط منازعه ومجادله وقوعنده اجتماعی فسخ ایدر.

اونجی ماده — اثنای اجتماعده ایقاع ایدیلن جرائمدن طولایی متجاسرلری حقنده قانوناً اجراسی ایجاب ایدن تعقیبات ومجازاته خلل کلمه‌مك اوزره اشبو قانونه مخالف حرکتده بولنانلر یکرمی بش غروشدن برلیرایه قدر جزای نقدی ایله ویایکرمی درت ساعتدن برهفته‌یه قدر حبس ایله مجازات اولنور.

اون برنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه داخلیه وعدلیه ناظرلری مأموردر.

٢٠ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٧ و ٢٧ مایس سنه ١٣٢٥

تحصیل اموال قانونی

برنجی فصل

مواد عمومیه

برنجی ماده — املاك وعقار واراضی ویرکولری، خزینه‌نامنه النان مقاطعهٔ زمین وتمتع، اراضیٔ میریه اوزرینه طرح اولنان اعشار بدلی اشبو قانونه توفیقاً تحصیل اولنور.

ایکنجی ماده — معارف و تجهیزات حصه‌لری و تذکره اثمانی واملاك واراضینك مصارف تحریریه‌سی واراضی اوزرینه طرح اولنان اعشارك طرح وترتیب معاملهٔ اساسیه‌سنك مصارف قارشولنی تکالیفك تقاسیطی ایله برابر استیفا اولنور.

ایکنجی فصل

تکالیفك صور وزمان تحصیلی

اوچنجی ماده — هرسنه مارت ابتداسندن اول قریه ومحله اوزرینه ایکی نسخه اوله‌رق تکالیف جدوللری تنظیم اولنوب مأمورین تحصیلیه‌یه تودیع اولنه‌جقدر. اشبو ایکی نسخه‌دن برینی مأمورین تحصیلیه قریه ویامحله‌لرك مناسب برموقعنه تعلیق ایتدیره‌جکلردر. کذلك هرسنه مارتدن اول مکلفینك هربرینه عهده‌لرینه مرتب تکالیفك مقداریله تأدیه ایچون تعیین اولنان تقسیطلرینی حاوی تنظیم ایدلمش مصدق ویکرمی پاره مقابلنده برر تذکره ویریله‌جکدر.

تکالیف جدوللری تعلیق وتذکره‌لر مکلفینه تسلیم اولنمدقجه براقچه تحصیل اولنه‌ماز.

دردنجی ماده — تکالیفك تقاسیط تأدیه‌سی مجلس عمومیٔ ولایتك مطالعه‌سی النددقدن صکره مالیه نظارتی طرفندن تعیین اولنه‌جقدر. اشبو تقسیطلرك مدتی کانون اول نهایتنی تجاوز ایتمیه‌جکدر.

بشنجی ماده — مکلفین برقاچ تقسیطی ویاخود برسنه‌لك بورجنی دفعهً تسویه ایتمك ایستدیکی حالده قبول اولنور. شوقدرکه تقسیط مقدارندن فضله ویاخود تقسیط حلولندن مقدم اقچه ایستمکه هیچ برتحصیل مأمورینك صلاحیتی یوقدر.

آلتنجی ماده — املاك واراضیٔ مکتومه ویرکوسنك یوزده یکرمیسی سنهٔ حالیه ویرکوسی تقاسیطنه ضم ایله تحصیل اولنور.

یدنجی ماده — املاك واراضینك حین فراغنده بونلره عائد ویرکو تقاسیطی ایله بقایاسی واراضی اوزرینه طرح ایدیلن اعشار بدل متراکمی ایله فراغ زماننه تصادف ایدن تقسیطی تماماً فارغدن قبل الفراغ تحصیل اولنور.

سکزنجی ماده — تحصیلات منحصراً نظامنامهٔ مخصوص موجبنجه تعیین اولنان تحصیلدارلر معرفتیله اجرا اولنور. ژاندارمه‌لرك معاملات تحصیلیه‌یه مداخله‌لری قطعیاً ممنوعدر. شوقدرکه تحصیلات قومیسیونلرینك طلبی اوزرینه برای محافظه تحصیلدارلره ژاندارمه وضابط ترفیق ایدیله‌بیلور. دیار آخرده بولنان کسانك تکالیفی ویرکونك طرح اولندیغی محلك مأمورین تحصیلیه‌سی معرفتیله تحصیل ایدیلور. مکلفین دینلرینی طوغریدن طوغری‌یه ویرکونك طرح اولندیغی قضامال صندوقنه تأدیه ایده‌بیلورلر. بونك ایچون تذکره‌لرینی ارائه ایتمك لازمدر. تکالیفه محسوباً ویریلان اقچه ایچون

مال صندوقندن ویاخود تحصیلدارلردن مطبوع ومختوم مقبوض علم وخبری آلمق ومقبوض علم وخبرلرینك تاریخ ونومروسی ایله محتویاتی مکلفین نزدنده بولنان تذکره‌ده شرح وامضا ایدلمك شرطدر. علم وخبر آلمدن تسلیم اولنان وتحصیلدارلرایله مال صندوقلرندن ماعدا یرلره هرنه‌نام ایله اولورسه‌اولسون ویریلان اقچه تکالیف امیریه‌یه محسوب ایدلمز .

اوچنجی فصل

تدابیر اجرائیه

طقوزنجی ماده — تقاسیط معینه‌سی حلولنده دینی ایفا ایتمیان مکلفینك بهر قریه ومحله ایچون تحصیلداری معرفتیله درحال دفتری تنظیم اولنه‌رق ونهایت اون‌کون ظرفنده ینه‌تسویه ایتمیان‌مکلفین حقنده تدابیر اجرائیه اتخاذ قلنه‌جغی شرح ایدیله‌رك اول قریه ومحله‌نك مناسب برموقعنه تعلیق اولنه‌جقدر. دفترمذکورك تعلیقندن اعتباراً اون کون مرورایتدیکی حالده تأدیهٔ‌دین ایچون مکلفینك بیع وفروختی مجلهٔ احکام عدلیه واجرا قانونی موجبنجه مجاز اولان وصاحبلری حقنده بیعی اهون بولنان اول امرده اشیای بیتیه واموال منقوله وبعده لدی‌الحاجه عقار وسائر اموال غیرمنقوله‌لری حجز وفروختیله استیفای‌دین ایدیلور دینك تماماً استیفاسی ضمننده حجز وفروخت معامله‌سنه مراجعت حق باقی‌قالمق اوزره مکلف کرك دوائر رسمیه‌ده وکرك تجارتخانه ومؤسسات خصوصیه‌ده مستخدم اصحاب معاشدن ایسه بشقه‌جه ربع معاشنه دخی مراجعت اولنور .

اونجی‌ماده — عقار ویرکولری عائد اولدقلری عقاراتك بدل ایجارلرینك حجزیله استیفا ایدیلور. بدل ایجاری قبل‌الحجز تسویه اولندیغی ادعاسی مصدق قونطوراتوده مندرج شرائط تأدیه ایله‌توافق ایتمینجه مسموع اولمز .

اون برنجی ماده — اشیای‌بیته واموال منقوله‌نك حجزمعامله‌سی قراده اختیار مجلسلری ونواحی مرکزلرنده ناحیه مجلسلری وقضا ولوا ومرکزولایت واستانبولده تحصیلات قومیسیونلری معرفتیله اجرا اولنور .

اون ایکنجی ماده — اشیای بیتیه واموال منقوله‌نك حجزی، ایرتسی کونی منادی معرفتیله فروخت ایدیلور . حجز اولنان اشیا واموال منقوله‌نك برمقدارینك فروختیله دین ومصارف تعقیبیه تسویه اولنه‌بیلدیکی حالده اشیای سائره‌نك فروختنه دوام ایدلمیوب انلك حقنده وضع ایدیلن حجز دخی رفع ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — حجز اولنان اموال غیرمنقوله تحصیلات قومیسیوننك طلبی اوزرینه مزایدهٔ اولیه‌سی یکرمی برکون وبعدالقرار صوك مزایده‌سی اون کون مدت دوام ایتمك شرطیله احالهٔ قطعیه‌سی قضالرده ولوالرده ومراکز ولایاتده مجلس اداره‌نك واستانبولده مجلس امانتك قرارلری اوزرینه اجرا اولنور . حجز اولنان اموال غیرمنقوله قابل‌تفریق اولوب‌ده برقسمنك بدلی مکلفك ویرکودن اولان بورجیله مصارف تعقیبیه‌یی تسویه‌یه‌کافی برراده‌یه واردقده اقسام متباقیه‌نك فروختنه دوام اولنمیوب حقنده‌کی حجزدخی رفع ایدیلور .

اون دردنجی ماده — اشیای بیتیه واموال منقوله وغیرمنقوله‌نك فروختی نتیجه‌سنده مکلفك مقدار دینی ایله مصارف تعقیبیه بالتوقیف فضله ظهور ایدرایسه صاحبنه اعاده اولنور وصاحبنك غیبوبتی تقدیرنده مال صندوقنده امانةً حفظ اولنور .

اون بشنجی ماده — موقع مزایده‌یه قونیلان اموال غیرمنقوله‌یه طالب ظهور ایتمدیکی تقدیرده تحصیلات قومیسیوننك اهل خبره معرفتیله تقدیر ایده‌جکلری فیئاتله اول مال خزینه‌نامنه

تفرغ اولنور . تفرغ معامله‌سی کسب قطعیت ایتمزدن اول خارجدن ذم وقوع بولور ایسه کف‌ید ایدر. خزینه نامنه تفرغ معامله‌سی تاریخندن اعتباراً برسنه ظرفنده مال‌صاحبی دینیله بقایاسنی ومصارف تعقیبیه‌یی تسویه ایدر ایسه مالی کندوسنه اعاده اولنور . برسنه صکره خزینه اول مالی هرنه فیئاتله صاتارسه صاتسون کار وضرری کندوسنه عائددر .

اون آلتنجی ماده — صاتیله‌جق اموال منقوله وغیر منقوله‌نك مزایده‌سنه مأمورین تحصیلیه اشتراك ایده‌مزلر. خلافی تقدیرنده ویانام مستعار ایله مزایده‌یه اشتراك ویابرشی‌اشترا ایتدکلری ثابت اولدیغی حالده طرد جزاسنه مستحق اولورلر. بوصورتله سببیت‌ویردکاری ضرر مسببلرینه باشقه‌جه تضمین ایتدیریلور . دیکر علاقه‌دار اولان مأمورین‌مستخدمهٔ محلیه‌ایله‌محلك ارکان ومأمورینی دخی بوکبی اموال محجوزه مبایعه‌سندن ممنوع اولوب حالرنده عینی معامله اجرا اولنور .

اون یدنجی ماده — ویرکولرینی تأدیه‌دن امتناع ایدنوظاهرده اموال منقوله وغیرمنقوله‌سی بولنمدیغی وثروت نقدیه‌سنك وجودی منسوب اولدقلری قریه اختیار مجلسلرینك تصدیقنامه‌سیله تبین ایلدیکی حالده تحصیلات قومیسیونلرینك طلبی ومحلی الك بیوك ملکیه‌مأمورینك امری اوزرینه نهایت برماه حبس ایله تأدیهٔ‌دینه اجبار ایدیلور. مدت مذکوره‌یی اکمال‌ایدوب‌ده تحصیل اولنه‌میان دین سعهٔ حاله تعلیق اولنور .

دردنجی فصل

تحصیلات قومیسیوننك صورت تشکلی

اون سکزنجی‌ماده — هرقضا ولوا وولایت مراکزنده بر تحصیلات قومیسیونی بولنه‌جقدر. اشبو قومیسیون مرکز ولایتده دفتردارك تحت‌ریاستنده تحصیل مدیری وویرکو ممیزی وبلدیه‌اعضاسندن برذات ومرکز تحصیل مأموری وسر تحصیلداردن ولوا مراکزنده محاسبه‌جینك تحت ریاستنده تحصیل مأموری وویرکو باش کاتبی وبلدیه اعضاسندن برذات ایله سر تحصیلداردن وقضالرده مال مدیرینك تحت‌ریاستنده تحصیل‌مأموری ومال‌مدیر معاونی‌وبلدیه اعضاسندن‌برذات‌ایله‌سرتحصیلداردن مرکب اوله‌جقدر . استانبولده‌اشبو قومیسیون کذلك ولایت دفتردارینك ویاتوکیل ایده‌جکی برذاتك تحت ریاستنده اوله‌رق تحصیل مدیری وویرکو مدیری ومجلس امانت اعضاسندن انتخاب اولنه‌جق برذاتدن مرکب اوله‌جقدر. تحصیلات قومیسیونلری اشبو قانونك اون‌سکزنجی ویکرمنجی ویکرمی بشنجی ماده‌لرنده ذکراولنه‌جغی اوزره‌اجرا ایدیله‌جك تعقیباتده‌برقرار اتخاذ ایده‌جکاری کبی تحصیل مدیر ومأمورلری طرفندن امر تحصیلاتده تصادف ایدیلان مشکلاته دائر بیان رأی ایلیه‌جکلر، فقط بالفعل معاملات تحصیلیه‌یه‌قاریشه‌میه‌جقلردر. بلدیه‌مجالسندن قومیسیونلره تعیین اولنه‌جق اعضا هرسنه تجدید اولنه‌جغی کبی کندیلرینه اجتماع باشنده مرکز ولایت قومیسیونلرنده یکرمی‌ولوالرده اون‌بش وقضالرده اون غروش اجرت ویریله‌جکدر .

مواد متفرقه

اون طقوزنجی ماده — هنوز تحریری اجرا اولنمیان محللرده تحصیلات محللرنجه تعیین‌اولنه‌جق مکلفل تحصیلدارلر طرفندن مقبوض علم وخبرلری مقابلنده اجرا اولنور .

یکرمنجی ماده — تدقیق‌وتصفیهٔ بقایا قومیسیونلرنجه تحقق‌ایتدیریلان بقایانك ارقه‌سی آلننجه‌یه قدر هرسنه یوزده یکرمیسی سنهٔ حالیه ویرکولری اوزرینه ضمیمةً ومعین اولان تقاسیط تقسیماً تحصیل اولنه‌جقدر .

يكرمی برنجی ماده — اشبو قانونك صور اجراسی،مأمورين تحصيليه انتخاب وتعيينی ووظائف ومجازاتی حقندهماليه نظارتی طرفندن علی‌الاصول برنظامنامه تنظيم‌وشورای دولتجه تدقيق ايديله‌رك ارادۀ سنيه‌يه اقتران ايتديريلوب موقع اجرايه وضع اولنه‌جقدر .

يكرمی‌ايكنجی ماده — اشبو قانون شمدی‌يه دكين‌تواريخ مختلفه‌ده نشر واعلان اولنمش‌اولان تحصيل اموال قانون ونظامنامه‌لری احكامنه قائم اولور . مذكور قانون ونظامنامه‌لر مفسوخدر .

يكرمی اوچنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احكامنه ماليه ناظری مأموردر .

٢ شعبان‌سنه ١٣٢٧، ٥ اغستوس سنه ١٣٢٥

مطبوعات قانونی

برنجی فصل

صورت نشر

برنجی ماده — هرغزته ورسالۀ يوميه وموقوته‌نك برمدير مسئولی اولمق ايجاب ايدر .

ايكنجی ماده — تبعۀ عثمانيه‌دن يكرمی‌بر ياشنی اكمال ايدوب محجور وياحقوق مدنيه‌دن‌ساقط اوليان وساخته‌كارلق وطولاندريجيلق وامنيتی سوء استعمال كبی سوء اخلاقه دلالت ايدن افعالدن بريله محكوم اولامش بولنان هرشخص بوقانون احكامنه توفيق حركت ايتمك شرطيله هرنوع غزته ورسالۀ يوميه وموقوته‌نك مدير مسئولی اوله بيلور . مديرمسئولك غزته ورسالۀ موقوته نه لساننده نشر ايديليورسه اولسانده كتابت ايده‌جك درجه‌ده بهره‌سی اولمق دخی شرطدر .

اوچنجی ماده — غزته ياخود رسائل يوميه يا موقوته نشر ايتمك ايستيان كيمسه درسعادتده داخليه نظارتنه‌ده وطشره‌ده والی ويامتصرفلره بيانات‌آتيه‌يی حاوی كنديسيله مديرمسئولك امضالريله ممضی بربياننامه ويرر :

(١) غزته يارساله‌نك عنوانی

(٢) نره‌ده نشر اولنه‌جغی

(٣) بحث ايده‌جكی مواد

(٤) اوقات نشری

(٥) مستدعينك اسم وشهرت وسن ومحل اقامتی وتابعيتی

(٦) مدير مسئولك اسم وشهرت وسن ومحل اقامتی وتابعيتی

(٧) نه‌لسانده نشر اولنه‌جغی

بياننامه مقابلنده علم وخبر آلنور .

دردنجی ماده — مادۀ سابقه‌ده محرر بياننامه اعطا اولنمه‌دن نشر اولنان غزته ويارساله درحال تعطيل اولنور ومحكمه‌جه بش ليرادن اللی ليرايه قدر جزای نقدی‌آلنور وتكرری حالنده اون ليرادن يوز ليرايه قدر جزای نقدی‌يه محكوم ايديلور وياخود يكرمی درت ساعتدن برآيه قدر حبس اولنور ومذكور غزته ورساله‌نك مندرجاتی قانوناً دها آغر برجزايی مستلزم اولديغی تقديرده آنك حكمی اجرا ايديلور . بياننامه محتوياتی خلاف حقيقت ايسه ياخود بياننامه خلافنه حركت واقع اولورسه شوحال هيچ بياننامه اعطا اولنمامش حكمنده تلقی ايديله‌رك اكا كوره معامله اولنور .

بشنجی ماده — نشر اولنان هرغزته ويا رسالۀ يوميه وموقوته صاحبنك ملكيدر. آخره‌تمليكی جائزدر . صاحبنك وفاتنده املاك صرفه حقنده جاری اولان احكام فرائض دائره‌سنده ورثه‌سنه انتقال ايدر ومدير مسئولك تحت مسئوليتنده نشرينه دوام اولنور .

آلتنجی ماده — برغزته ياخود رسالۀ موقوته‌نك عنوانی عيناً وياخود التباسه محل ويره‌جك وجه ايله تبديل اولنه‌رق آخر طرفندن استعمال اولنه‌مز . مع‌هذا اون بش سنه نشر اولنميان برغزته ياخود رسالۀ موقوته‌نك عنوانی بومدتدن صكره آخری استعمال ايده‌بيلور .

يدنجی ماده — مدير مسئولك استعفاسی ويا وفاتی وياخود محكوماً مدير مسئولكدن سقوطی

حالنده وكذلك اوچنجی ماده احكامنجه اعطاسی مقتضی بياننامه‌ده محرر موادده سائر تبدلات وقوعنده كيفيت نهايت بش كون ظرفنده مرجعنه بيلديرلك لازم كلور . بوشرط اجرا اولنمه‌دن نشريات دوام ايدرسه دردنجی ماده‌نك احكامی اجرا اولنور .

ايكنجی فصل

احكام جزائيه

سكزنجی ماده — غزته‌لرله رسائل يوميه وموقوته‌نك هرنسخه‌سندن كونی كونه محلنك اك بيوك داخليه مأموريله مدعیٔ عمومی‌يه مدير مسؤللرك امضالريله ممضی ايكيشر نسخه ارسال ايديله‌جكدر . بوصورتله ارسال اولنميان غزته‌لر ايله رسائلك مدير مسؤللرندن كوندرلميان هر نومرو ايچون يارم عثمانلی آلتونی اخذ اولنور .

طقوزنجی ماده — غزته ورسالهٔ موقوته‌لرك زيرنده ويا بالاسنده مدير مسؤلك اسمی اولنمسزين نشری حالنده برليرا جزای نقدی آلنور وبونلرك بويله اسمسز چيقمسی مدير مسؤلی مندرجاتندن طولايی آيريجه مسئوليت قانونيه‌دن قورتاره‌مز .

اونجی ماده — سوقاقلرده وياخود عمومی محللرده غزته ورسالهٔ موقوته وسائر اوراق مكتوبه ويا مطبوعه بيع وتوزيع ايدنلر بونلرك يالكز عنوانلرينی ومؤلف ويا محررلرينك اسملرينی وفيئاتلرينی يوكسك صوت ايله سويليه‌بيلورلر . آداب عموميه‌يه منافی اسم وعنوانلر قوللانمق وبر شخصك وهيئتك اخلال ناموسنی يا كسر اعتبارينی ويا على‌الاطلاق هيجانی موجب اوله‌جق بيانات واصوات ايله اوراق مذكوره ايچون رغبت جلب ايتمك ممنوعدر . خلافنده حركت ايدنلر يكرمی بش غروشدن برليرايه قدر جزای نقدی‌يه محكوم اولورلر ياخود يكرمی درت ساعتدن برهفته‌يه قدر حبس اولنورلر .

اون برنجی ماده — غزته‌لرله رسائل يوميه وموقوته‌نك مندرجاتندن طولايی ترتب ايده‌جك مجازات قانونيه اولا مدير مسئول ويا ممثله ، ثانياً مقاله زيرنده امضاسی بولنان صاحب مقاله‌يه ، ثالثاً مطبعه‌جی‌يه ، رابعاً بايع وموزعلره عائددر . انجق بومختلف درجاتده‌كی اشخاصدن هر درجه‌ده‌كيلر حقنده تعقيب دعوی امكانسز قالمدقجه اندن صكره‌كی درجه‌ده‌كيلر حقنده اقامهٔ دعوی ايديله‌مز . يالكز صاحب مقاله وبرده « مدير مسئولدن غيری برشخص اولديغی حالده » ممثل حقلرنده دائما فاعل مشترك معامله‌سی ايفا اولنور . ضرر وزيان محكوميتلرندن غزته ورساله صاحبی دخی مسئولدر .

اون ايكنجی ماده — غزته‌لر ورسائل يوميه وموقوته ايله واقع اولان نشرياتدن برشخص كنديسنی مادةً يامعنیً متضرر عد ايتديكی حالده محكمه‌يه مراجعتله اون برنجی ماده موجبنجه مسئول اولان اشخاص حقنده اقامهٔ دعوی واول امرده بر پروتستونامه تبليغنه مجبور اولمقسزين ضرر وزيان ادعا ايده‌بيلور . محكمه‌جه بعدالمحاكمه نشريات واقعه‌دن مدعیٔ شخصی‌يه ترتب ايدن ضرر مادی يامعنوی ايله متناسب تضمينات نقديه ايله برابر بوقانونامه‌نك تعيين ايتديكی حبس ويا جزای نقدی آيروجه حكم اولنور . بوندن ماعدا محكمه‌نك اعلامی اوغزته ياخود رساله‌نك ايلك ونهايت ايكنجی نسخه‌سنه عيناً درج ايديلور وعدم درجی حالنده اللی عثمانلی آلتونی آلنور . اعلام مذكورك مصارف طبعيه‌سی محكوم عليه طرفندن تأديه اولنمق اوزره ديكر بروياخود برقاچ غزته‌يه دخی درجنه حكم اولنه بيلور .

اون اوچنجی ماده — غزته‌لر ورسائل يوميه وموقوته هرنوع محاكماتی وبالجمله مجالس رسميه‌نك

مقرراتنی نشر ايده‌بيلورلر . انجق هيچ برخصوصده محكمه‌نك واصول ونظامی دائره‌سنده صورت خفيه‌ده اجتماع ايتمش اولان برهيئت رسميه‌نك مذاكراتی نشر ايديله‌مز . نشر اولنان محاكمات نتيجه‌سنده ويريله‌جك حكملرك دخی درجی لازم كلور . بوماده احكامنه مغاير حركت ايدنلردن بش آلتوندن يكرمی بش آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور .

اون دردنجی ماده — محاكمات علنيه‌ده آداب عموميه‌يی مخل عد اولنان تفصيلاتك نشرينی محاكم منع ايتديره بيلور . منع اولنان موادی نشر ايدنلر ايكی ليرادن اون‌ليرايه قدر جزای نقدی اعطاسنه ياخود يكرمی درت ساعتدن برهفته‌يه قدر حبسه محكوم ايديلورلر .

اون بشنجی ماده — قوانين ونظاماتك رسماً اعلانندن اول نشری ممنوعدر . خلافنده حركت ايدنلر حقنده ايكی عثمانلی آلتوندن اون آلتونه قدر جزای نقدی حكم اولنور ولزوم كوريلورسه طبع ونشر ايتدكلری اوراق ضبط ومصادره قيلنور .

اون آلتنجی ماده — ممالك عثمانيه‌ده طانيمش اولان اديان ومذاهبدن وعناصردن برينی تزييف وتحقير يولنده نشريات واقع اولورسه اون برنجی ماده موجبنجه مسؤل اولان كيمسه برآيدن برسنه‌يه قدر حبس ويكرمی عثمانلی آلتوندن يوز آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور . وياخود بوايكی جزادن يالكز بريله دوچار مجازات ايديلور . اديان ومذاهب حقنده دلائله مستند مباحثات علميه وفلسفيه تحقير عد اولنماز .

اون يدنجی ماده — قانون جزانك ايكنجی فصلنده بيان اولنان جنايتلری ايشلمكه طوغريدن طوغری‌يه تحريكی حاوی نشريات وقوعنده اون برنجی ماده احكامنه توفيقاً مسؤل اوله‌جق شخص اوجنايتلرك فعلاً مرتكبی كبی مجازات اولنور . فقط ذكر اولنان تحريكاتك بركونه اثر فعليسی ظهور ايتمزسه نفی ابد جزاسيله مجازات قيلنور .

اون سكزنجی ماده — بركيمسه‌نك اخلال ناموسنی يا كسر اعتبارينی موجب برماده‌يی مطبوعات واسطه‌سيله افشا ايلمك وياخود بوبولده عزوياتده بولنمق تهديديله كنديسندن پاره آلانلر ياخود بشقه درلو منافع استحصال ايدنلر ياخود پاره آلمغه واستحصال منافعه تصدی ايليلنلر اوچ آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس واون ليرادن يوز ليرايه قدر جزای نقدی ايله مجازات ايديلورلر .

اون طقوزنجی ماده — اصلی اولميان حوادث ويامصنع ويامحرف وياخود اصلی اولمقسزين بركيمسه‌يه اسناد اولنمش اوراق نشر ونقل ايدنلر نشريات ونقليات واقعه‌لری آسايش عامه‌يی اخلاله باعث اولمش وبودهٔ سوء مقصدله وقوعه كلمش ايسه التی آيدن ايكی سنه‌يه قدر حبس اولنورلر وبش ليرادن يوز ليرايه قدر جزای نقدی‌يه محكوم اولورلر وياخود بوايكی جزادن يالكز بريله دوچار مجازات ايديلورلر .

يكرمنجی ماده — آداب عموميه‌يه مغاير ومخل اخلاق مقالات وتصاوير نشر اولنديغی تقديرده اون برنجی ماده احكامنه توفيقاً مسؤل اوله‌جق كيمسه‌دن ايكی عثمانلی آلتوندن اون آلتونه قدر جزای نقدی آلنور .

يكرمی برنجی ماده — برشخص عليهنده غزته‌لرده ورسائل يوميه‌ده وموقوته‌ده وقوع بوله‌جق نشرياته اوشخص طرفندن عليهنده‌كی مقاله‌نك ايكی مثلنی تجاوز ايتمه‌مك شرطيله يازيله‌جق جوابی وكذلك حكومتك خلاف حقيقت كورديكی نشريات حقنده‌كی تكذيب نامه‌لری غزته‌لر ورسائل مذكوره ايلك چيقه‌جق نسخه‌نك عين ستونه درجه مجبوردرلر . عكسی حالنده بش آلتوندن اللی آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور .

يكرمی ايكنجی ماده — مواد سابقه‌ده محرر جرائمك تكرری اسباب مشدده‌دن عد اولنور .

یكرمی اوچنجی ماده — اون یدنجی ماده‌ده مجرر جرائمه تحریكی حاوی نشریاتده بولنان غزته ویا رساله حقنده علی الاصول اقامهٔ دعوی اولنمقله برابر حكومتجه محافظهٔ آسایش ایچون لزوم كوردیكی حالده مذكور غزته یا رساله نتیجهٔ محاكمه‌یه قدر تعطیل ایدیله بیلور . انجق محاكمه‌ده مدیر مسئولك برائتنه قرار ویرلدیكی حالده غزته یاخود رساله‌نك تعطیلندن طولایی مدیر مسئولك تضمینات طلبنه حقی واردر .

یكرمی دردنجی ماده — جرائم مطبوعات حقنده اشبو قانونده مندرج احكام جزائیه‌نك كافه‌سی غزته ، رسائل یومیه وموقوته ایله نشر اولنان تصاویره وكرك عمومی محل و اجتماعلرده بیع وفروخت وتوزیع ایدیلان اوراق مكتوبه و مطبوعه‌یه وعلاوه‌لره كرك انظار عامه‌یه وضع اولنمش الواح واعلاننامه‌لره دخی شاملدر .

اوچنجی فصل

ذم وقدح

یكرمی بشنجی ماده — بر ذات یاخود بر هیئتك مادهٔ مخصوصه بیانیله اخلال ناموسنی یا كسر اعتبارینی موجب عزویاته (ذم) ومادهٔ مخصوصه بیان اولنمقسزین وقوع بولان بوقبیل عزویاته ایسه (قدح) اطلاق اولنور . آداب مناظره دائره‌سنده تنقید هیچ بر وقت جرم تشكیل ایده‌مز .

یكرمی آلتنجی ماده — ذات حضرت پادشاهی حقنده قدح ویاذمی متضمن مقالات والفاظ وتعبیرات نشر اولندیغی حالده اون برنجی ماده احكامنه توفیقاً مسئول اولان كیمسه اوچ آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس اولنور .

یكرمی یدنجی ماده — دول متحابه حكمدارلری یاخود رئیس حكومتلری حقنده ذم وقدح وقوعنده بر آیدن بر سنه‌یه قدر حبس جزاسی حكم اولنور .

یكرمی سكزنجی ماده — خاندان سلطنت ومجلس اعیان ومبعوثان ومحاكم وسائر دوائر وهیئات رسمیه واردو و دونمای عثمانی وممالك عثمانیه‌ده مقیم دول متحابه مأمورین سیاسیه‌سی وقونسلوسلری علیهنده ذم وقوعنده اون برنجی ماده احكامنه توفیقاً مسؤل اولان كیمسه اون بش كوندن آلتی آیه قدر حبس ویا كندیسندن بش التوندن اللی التونه قدر جزای نقدی اخذ ایدیلور ویاخود بو جزالرك ایكیسی بردن اجرا اولنور .

قدح وقوعنده ایسه بر هفته‌دن اوچ آیه قدر حبس ایدلمكله برابر برالتوندن یكرمی بش التونه قدر جزای نقدی استیفا اولنور ، یاخود بو جزالردن یالكز بری اجرا ایدیلور . ذم یاخود قدحی تضمن ایدن مقاله مدعیجه ضرر وزیانی مستلزم اولورسه اودخی بشقه‌جه تضمین ایتدیریلور .

یكرمی طقوزنجی ماده — افراد اهالیدن بری حقنده ذم وقوعنده اون برنجی ماده احكامنه توفیقاً مسؤل اولان كیمسه بر هفته‌دن اوچ آیه قدر حبس اولنمقله برابر كندیسندن ایكی التوندن یكرمی بش التونه قدر جزای نقدی اخذ ایدیلور ، یاخود بوجزالردن یالكز بری اجرا اولنور .

قدح وقوعنده بر هفته‌دن ایكی آیه قدر حبس ایدلمكله برابر برالتوندن اون بش التونه قدر جزای نقدی استیفا اولنور ، یاخود بو جزالردن یالكز بری اجرا ایدیلور . ذم یاخود قدحی تضمن ایدن مقاله مدعیجه ضرر وزیانی مستلزم اولورسه اودخی بشقه‌جه تضمین ایتدیریلور .

اوتوزنجی ماده — وكلای دولت واعیان ومبعوثان ومأمورین حكومت حقنده شخصیاته متعلق ذم ویاخود قدح وقوعنده یكرمی طقوزنجی ماده‌نك احكامی هرحالده اجرا اولنور . واقع اولان ذم وقدح وظائف مأموریتلرینه متعلق اموره عائد ایسه بوبابده یكرمی سكزنجی ماده موجبنجه عمل ایدیلور .

انجق بونلرك وحصه سنداتی چیقارمق صورتیله تأسس ایتمش اولان مؤسسات مالیه وتجاریه مدیر واداره مأمورلرینك منحصراً وظائف مأموریتلرینه عائد فعللری حقنده تعیین ماده ایله ذم وقوعنده عندالمحاكمه افعال مذكوره ثابت اولدیغی حالده نشریات واقعه‌دن طولایی بركونه مجازات ترتب ایتمز .

دردنجی فصل

مواد متفرقه

اوتوز برنجی ماده — جرائم مطبوعاته متعلق دعوالر محاكم عمومیه‌ده رؤیت اولنور . ١٦ ، ١٧ ، ١٩ ، ٢٠ ، ٢٦ نجی ماده‌لرده موضوع بحث اولان جرائمله خاندان سلطنت علیهنده واقع اولان ذم وقدحك تعقیبی طوغریدن طوغری‌یه مدعی عمومی طرفندن ودول متحابه حكمدارلری ایله مأمورین سیاسیه‌سی حقنده ذم وقدح جرملرینك تعقیبی سفارتلرك خارجیه نظارتنه واقع اوله‌جق مراجعاتی اوزرینه كذلك مدعی عمومیلر طرفندن ، اعیان ومبعوثان هیئتلریله دوائر حكومت وهیئات رسمیه واردو ودونمای عثمانی حقنده‌كی ذم وقدحك تعقیبی رؤسا و قوماندانلر طرفندن جهت عدلیه‌یه یازیله‌جق تذكره اوزرینه ینه مدعی عمومیلر طرفندن اجرا اولنور . اشبو قانونده مندرج اولان دیكر ذم وقدحلر حقنده‌كی دعوالر ایسه منحصراً مدعی شخصلر جانبندن اقامه ایدیلور .

اوتوز ایكنجی ماده — جرائم مطبوعات علیهنده تاریخ نشردن اعتباراً اوچ آی ظرفنده اقامه اولنمیان دعوالر استماع ایدیله‌مز .

اوتوز اوچنجی ماده — وقت سفرده وحرب تهلكه‌سی بولندیغی زمانده قوای بریه وبحریه‌نك اجرا ایده‌جكلری حركاته ودولتك اسباب ووسائط تدافعیه‌سنه دائر غزته‌لرك نشریاتی لدی الایجاب مقام صدارتدن واقع اوله‌جق امر واعلان اوزرینه منع اولنور . خلاف ممنوعیت نشریاتده بولنانلر اللی لیرادن ایكی یوز لیرایه قدر جزای نقدی ویاخود آلتی آیدن ایكی سنه‌یه قدر حبس ایله یاخود بوایكی جزادن هر ایكیسی ایله مجازات اولنورلر .

اوتوز دردنجی ماده — سیاسیاته متعلق اولمیان وصرف فنی وادبی اولان رسائل موقوته كتب حكمنده اولوب بو قانونامه‌نك صورت نشر حقنده‌كی احكامنه تابع دكلدر .

اوتوز بشنجی ماده — ممالك اجنبیه‌ده وایالات ممتازه‌ده مطبوع غزته ویا رسائل موقوته‌نك ممالك عثمانیه‌ده منع ونشر وتوزیعی مجلس وكلاده اتخاذ اولنان برقرار مخصوصله واقع اولور ویالكز بر نومروسی داخلیه نظارتی طرفندن ویریلان امر اوزرینه منع ایدیله بیلور . بو صورتله ممنوع غزته ورساله‌یی بیله‌رك بیع وتوزیع ایدنلر حقنده ایكی لیرادن اون بش لیرایه قدر جزای نقدی حكم اولنور .

اوتوز آلتنجی ماده — ٢ شعبان ١٢٨١ تاریخلی مطبوعات نظامنامه‌سنك احكامی مفسوخدر .

اوتوز یدنجی ماده — داخلیه وعدلیه ناظرلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردرلر .

مادهٔ موقته

الیوم موجود اولان غزته ورساله‌لرك اصحابی ومدیر مسؤللری بو قانونده مندرج شرائط قانونیه‌یی تاریخ اعلاننده اعتباراً نهایت بر آی ظرفنده اكماله مجبوردرلر . عكس حالده حقلرنده دردنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

مطبعه‌لر قانونی

باب اول

برنجی فصل

برنجی ماده — اولجه اسم وشهرتی واقامتكاهی ایله شركاسنك اسامی واقامتكاهلرینی وهانكی لسانده اجرای طباعت ایدیله‌جكنه دائر درسعادتده داخلیه نظارتنه طشره‌ده حكومات محلیه‌یه بربیاننامه اعطا ایلیان كیمسه مطبعه كشاد ایده‌بیلور .

ایكنجی ماده — بیاننامه اعطاسیله مطبعه كشاد ایتمش اولانلر مطبعه‌نك محلنی تبدیل ایله‌كلری حالده حكومته تحریراً اخبار ایتمكه مجبور وبرمطبعه‌نك صاحبی تبدل ایتدیكی تقدیرده صاحب جدید قبل القبول كندی نامنه بیاننامه اعطا ایتمكه مجبوردر ووفات وقوعنده اون بش كون ظرفنده ورثه طرفندن بیاننامه اعطا ایدلمك لازمدر . ورثه صغیر ویا محجور ایسه بومعامله وصی طرفندن ایفا اولنور .

اوچنجی ماده — بیاننامه اعطا ایتمكسزین مطبعه كشاد ایدرك كتب ورسائل واوراق سائره طبع ایدنلرك مطبعه‌لری قپاتدیرلمقله برابر كندیلرندن اللی عثمانلی آلتونی جزای نقدی اخذ اولنور .

ایكنجی فصل

كتب ورسائل حقنده‌در

دردنجی ماده — طابعلر علوم وفنونه وادبیاته وصنایعه دائر طبع ایتدكلری كتاب ورساله ایچون رخصت آلمغه حاجت اولمیوب ایكیشر نسخه‌سنی عقب طبعده علم وخبر اخذیله درسعادتده داخلیه ومعارف نظارتنه وولایاتده حكومات محلیه‌یه ومعارف اداره‌لرینه وكتب دینیه‌دن آیروجه ایكی نسخه باب فتوایه ویرمكه مجبوردر . عكس حالنده حقلرنده ایكی عثمانلی آلتوندن بش عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی حكم اولنور .

بشنجی ماده — كندی اسمنی ومطبعه‌نك محلنی یاكلش خبر ویرنلره اون عثمانلی آلتوندن یكرمی بش آلتونه قدر جزای نقدی حكم اولنور .

آلتنجی ماده — مصاحف شریفه واجزای قرآنیه واحادیث نبویه‌نك تمثیلی ایچون درسعادتده دائرهٔ مشیختپناهیدن وطشره‌ده محلی نائب ومفتیلرینك اشتراكیله معارف مجلسلرندن رخصت استحصال اولنمسی وبعدالتمثیل دوائر مذكوره‌یه تصدیق ایتدیرلمسی مشروطدر . عكس حالده مصاحف واجزای شریفه مطبعه‌جی یدندن آلنور ویكرمی بشدن اللی عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی حكم اولنور .

یدنجی ماده — مطبوعات قانوننده جرائم مطبوعات حقنده مندرج احكام جزائیه كتب ورسائلله واقع اولان نشریاته دخی شاملدر .

باب ثانی

اصول ومعاملاته متفرع احكام

سكزنجی ماده — اشبو قانون احكامی خلافنده وقوعه كلان جرائمك محاكمه‌سی محاكم عدلیه‌یه وطلب محاكمه مدعیٔ عمومیلره عائددر .

طقوزنجی ماده — هرنوع جرم ایچون برضبطنامه تنظیم اولنه‌رق دائرهٔ عائده‌سنه تودیع اولنور . مدعیٔ عمومیلر دائرهٔ عائده‌سندن وقوع بوله‌جق تبلیغات اوزرینه تعقیبات قانونیه اجرا ایدرلر .

ثبوت جرمه مدار اولان آثاردن برنسخه‌سنك مذكور ضبطنامه‌یه ربط اولنمش بولنمسی اقتضا ایدر .

اونجی ماده — اشبو قانونده تصریح قلنان جرائمك تكرری اسباب مشدده‌دن عد اولنور .

اون برنجی ماده — طبع اولنه‌جق مؤلفات وامور ذاتیه‌یه ویا بردائره‌یه عائد خصوصی اوراق مستثنا اولمق اوزره بالجمله اوراق هانكی مطبعه‌ده طبع اولنورسه اوزرلرنده اسمی تصریح ایدیله‌جكدر . عكس حالده ایكی لیرادن اون بش لیرایه قدر جزای نقدی آلنور .

اون ایكنجی ماده — الیوم موجود مطبعه‌لر اصحابی بو قانونده مندرج شرائط قانونیه‌یی تاریخ اعلاندن اعتباراً نهایت برآی ظرفنده اكماله مجبوردرلر . عكس حالده حقلرنده اوچنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — داخلیه وعدلیه ناظرلری اشبو قانون احكامنك اجراسنه مأموردر .

مادهٔ موقته

مطبعه كشاد ایده‌جك كیمسه بعض امتیازات عهدیه‌یی حائز اولان تبعهٔ اجنبیه‌دن ایسه وظائف وتكلیفات ومجازاتجه اشبو قانونك احكامنه دولت عثمانیه تبعه‌سی كبی تمامیله ومنسوب بولندیغی قونسلوسخانه وساطتی اولمقسزین تابع اوله‌جغنی متضمن حكومته سند ویره‌جك واشبو سندی دولت متبوعه‌سی سفارتخانه ویا قونسلوسخانه‌سندن تصدیق ایتدیره‌جكدر .

١١ رجب سنه ١٣٢٧ و ١٦ تموز سنه ١٣٢٥

عسکری تقاعد واستعفا قانونی

مشیردن ملازم ثانی‌یه قدر بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه ایله مأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه‌یه تعیین وتخصیص ایدیله‌جك تقاعدایتام وارامل معاشلری اشبو قانونه توفیق اولنور .

برنجی قسم

احکام اساسیه

برنجی ماده — تقاعده عائد استحقاق مدتی خدمت عسکریه‌یه دخول تاریخندن اعتباراً حساب اولنورسه‌ده بری وبحری مکاتب عسکریه‌دن باشهادتنامه نشئت ایدنلرك مدت خدمت عسکریه‌لری مکتب حربیه‌یه تاریخ دخوللرندن ابتداءً ومکتب طبیه‌دن نشأت ایدن اطبانك مدت خدمت عسکریه‌لری شهادتنامه آلمازدن درت سنه واجزاجیلرله بیطرلرك اوچر سنه مقدمکی تاریخدن اعتباراً حساب ایدیلیر . مأمورین وکتبهٔ عسکریه‌نك مبدأ خدمتلری یکرمی یاشنه دخولدن صکره کندیلرینه معاش تخصیص اولندیغی تاریخدن معتبردر. یکرمی یاشندن اول سبق ایدن خدمتلری مدت تقاعده محسوب ایدلمز. آنجق توظیف اولنمشلر ایسه معاشلرندن عائدات تقاعدیه قطع وتوقیف اولنور .

ایکنجی ماده — اشبو قانونك سرلوحه‌سنده مسطور اولانلرك تقاعدلری ویره‌جکلری استدعا نامه‌یه ویاتبین ایده‌جك معلولیتلرینه ویاخود دولتجه (عدم لیاقت وسوء اخلاق کبی قبایح متحققه) کوریله‌جك لزومه کوره اجرا ایدیلور .

اوچنجی ماده — قانوناً برمحاکمه طولاییسیله آچیقه چیقاریلان واشبو قانون موجبنجه حق تقاعددن مستفید اولان بالعموم ذواتك آچیقده کچیردیکی مدتك آنجق نصفی مدت تقاعدلرینه ادخال ایدیلور .

دردنجی ماده — هرنه‌صورتله اولور ایسه اولسون بالمحاکمه حبس ایله مجازات اولنانلرك مدت محبوسیتلری خدمت عسکریه‌لرندن وبناءً علیه مدت تقاعدیه‌لرندن محسوب ایدلمز. آنجق ١٠ تموز سنه ١٣٢٤ تاریخندن مقدم سیاسیةً محکوم اولانلر مستثنادر .

بشنجی ماده — سفرده بولنمش اولان ارکان وامرا وضابطان ومأمورین وکتبهٔ اقلام حربیه وسائر منسوبین عسکریه‌نك تقاعد مدتنك حسابنده اعلان حرب تاریخندن عقد صلح تاریخنه قدر کچن مدت برسنه‌دن دون ایسه ایکی سنه واکر بر سنه‌دن فضله وایکی سنه‌دن نقصان ایسه درت سنه اعتبار وبونسبت اوزره محاربه‌ده کچن مدته ضمائم اجرا ایدیله‌رك خدمت عسکریه مدتی حساب اولنور.

آلتنجی ماده — حسب الایجاب خدمت عسکریه‌یه آلنه‌جق متقاعدینك تکرار نائل اوله‌جغی تقاعد معاشنك تعیین مقداری ایچون حساب وتعداد اولنه‌جق سنین خدماتی آره‌سنه مقدما تقاعد معاشنه نائل اولدقلری تاریخدن تکرار خدمت عسکریه‌یه کیردکلری تاریخه قدر متقاعداً کچن مدت استراحتلری ادخال ایدلمز .

یدنجی ماده — تقاعد معاشنی استحصال خدمت دولته دخولدن اعتباراً معاشندن وقتیله مقنن اولان عائدات تقاعدیه‌یی اعطا ایتمکه وترقی ایتدکجه فرق مخصصاتنی تماماً تأدیه ایلمکه وابسته‌در .

سکزنجی ماده — قوماندا ومأموریت فوق العاده‌دن طولایی رتبهٔ عسکریه ومقام مأموریت وصنفلرینه مخصوص معاشدن فضله تخصیصات آلانلر آلدقلری تخصیصاتك عائداتنی تأدیه ایلیه‌جکلردر.

طقوزنجی ماده — حربیه وبحریه نظارتلریله ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی واردو وقول اردو قوماندانلقلرنده وبومثللو مأموریتلرده بولنوب رتبهٔ عسکریه‌لری معاشندن فضله اوله‌رق مقام معاشی آلانلرك حین تقاعدلرنده فضله آلدقلری معاشك بر آیلق مقداری اون اوچنجی ماده‌ده بیان اولنان قاعده وجهله اومقامده بولنان مأموریته ضرب ایله حاصل ضربك رتبه سنه عائد امثال نظامی‌یه تقسیمندن چیقه‌جق خارج قسمت اصل تخصیصی لازم کلن رتبه‌سی تقاعد معاشنه بشقه‌جه ضم اولنور وبوصورتله تخصیص اولنه‌جق معاشك مقداری حد اعظم اولان یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

اونجی ماده — تقاعد معاشلرینك حساب وتخصیصی ایچون اتخاذ اولنه‌جق مقیاس : صنوف مختلفهٔ عسکریه ارکان وامرا وضابطانك رتبه‌لری ومأمورین قلمیه‌نك مقام ومأموریتلرینه وکتبه ومنسوبین عسکریه‌نك صنفلرینه مخصوص معاش مقداریدر. وبومعاش تقاعدی اجرا ایدلدیکی زمانده دولتجه معین ومصدق اوله‌رق آلمقده اولدیغی معاش ومخصصاتدن عبارتدر.

اون برنجی ماده — بالجمله ارکان وامرا ضابطان وافراد جنود عثمانیه ایله مأمورین وکتبه ومنسوبین عسکریه‌یه اشبو قانون احکامنه توفیقاً تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری حربیه وبحریه نظارتلرندن عسکری تقاعد صندوغی اداره‌سیله بالمخابره حاصل اوله‌جق نتیجه‌یه کوره باارادهٔ سنیه تخصیص ایدیلور. وبونلرك عائله‌لرینه ویریله‌جك معاشلر ایسه ینه مذکور اداره ایله بالمخابره تقرر ایلیه‌جك نتیجه‌یه کوره حربیه وبحریه نظارتلرنجه تخصیص اولنور ویالکز اعادةً تخصیص ومناقلهٔ معاش معامله‌سی عسکری تقاعد صندوغی اداره‌سنجه اجرا ایدیلور .

اون ایکنجی ماده — ارکان وامرا وضابطان ومأمورین ومستخدمین عسکریه‌نك تقاعد معاشلرینك تخصیصی ومعاش ومخصصات اصلیلرینك قطعی تاریخ ارادهٔ سنیه‌دن وافراد عسکریه‌نك طابور وخسته خانه اجماللرندن ترقین قیدی تاریخندن وعائله معاشلری متوفانك یوم وفاتنك ایرتسی کوننده اعتباراً تخصیص واعطا قلنور .

اون اوچنجی ماده — بالجمله ارکان وامرا وضابطان ومنسوبین عسکریه‌نك تقاعد معاشلری رتب مختلفه ایچون وجه آتی اوزره حساب ایدیلور : اساساً تقاعده استحقاق مدتی اقلی یکرمی سنه‌دن عبارت اولمق اوزره قبول ایدلدیکندن قانوناً مستحق تقاعد اولانلره ویریله‌جك معاش کندی معاش ومعیناتی بدلی مجموعنك مدت خدمتنه ضربیله حاصل ضربك رتبه‌سنه عائد وزیرده محرر امثاله تقسیمندن چیقه‌جق خارج قسمتدن عبارتدر . آنجق مقدما معیناتلری بدلندن تقاعد عائداتی ویرمامش اولانلرك عائداتی کندیلرینه تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشندن توقیف اولنور . تقاعد معاشنك حد اعظمیسی یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمیه‌جکی کبی ضابطان واوکا معادل معاش آلان منسوبین عسکریه تقاعد معاشنك دخی حد اصغریسی اوچ یوز غروشدن دون اولمز .

رتب مختلفه‌یه عائد امثال بروجه آتیدر :

مشیر ، برنجی فریق وفریقلر ٤٥

میرلوا میرآلای وقائمقام وبیکباشی وضابطان ایله سائر بالجمله منسوبین عسکریه ٤٠

[مأمورین ملکیه وکتبهٔ اقلامه تقاعد معاشی تخصیصنده معاشلری رتب عسکریه‌دن هانکیسنك معاشنه معادل ایسه تعیین مقدارنده اورتبه‌نك امثالی نظر اعتباره النه‌جقدر .]

اون دردنجی ماده — صفت عسکریه‌لرینه خلل کلمکسزین برمدت جهت ملکیه‌ده استخدام اولنان ارکان وامرا وضابطان عسکریه‌نك جهت ملکیه‌ده آلمقده اولدقلری معاشدن رتبهٔ عسکریه‌لرینه مخصوص مقدارینك عائدات تقاعدیه‌سی عسکری تقاعد صندوغنه اعطا اولنور. بوصورتله مدت خدمتلرینه کوره هرایکی صندوقدن حق استفاده‌یه نائل اولورلر .

خدمت ملكيه‌ده بولنان ضابطان وامرا واركان عسكريه‌نك تقاعدلری اشبو قانونده بولنان امثاللری وجهله اوله‌جق ويالكز ملكيه‌ده‌كی مدت خدمتلری مدت تقاعده محسوب ايديله‌جكدر. جهت عسكريه‌ده مستخدم بولنان مأمورين وكتبه ومنسوبين عسكريه‌دن اولجه خدمت ملكيه‌ده استخدام اولنمش بولنانلرك وكذلك خدمت ملكيه‌ده بولنوب ده جهت عسكريه‌ده خدمتی سبق ايدنلرك هرايكی جهتده‌كی مدت خدمتلری مدت تقاعديه‌لرينه محسوب ايديلور.

اون بشنجی ماده — تحديد سن قانونی موجبنجه دولتجه قبول اولنان سن مجبوری‌يه واصل اولان اركان وامرا وضابطانك موافقتلرينه باقلمقسزين تقاعدلری اجرا ايديلور. رتبهٔ عسكريه‌يی حائز اولميان وصنف حرب رفاقتنده استخدام اولنان طبيب واجزاجی وجراحلرايله اصناف عسكريه‌دن اولان تيمارجی وتفنكجی وقاجی ومرانغوز وسراج وامثالی (خدمته الويريشلی اولملری شرطيله) التمش ياشنه واصل اولمدجه تقاعده مجبور طوتلمازلر.

اون التنجی ماده — نام مستعار ايله خدمت عسكريه ايفا ايتدكلری تحقق ايدن افراددن اثنای حرب وخدمتده معلول اولانلره تقاعد معاشی تخصيص اولنماز.

اون يدنجی ماده — تخصيص اولنه‌جق تقاعد وايتام معاشلرينك غروش كسوراتی طی وتنزيل ايديلور.

اون سكزنجی ماده — كرك مأمورينددن وكرك متقاعدينددن مأذونيت آلقسزين خدمات اجنبيه‌يه كيرنلره تبليغات اجراسيله عودت ايتمدكلری حالده بونلرحق تقاعده مظهر اولمازلر واولجه تقاعد اولانلرده معاشدن ساقط اولور.

اون طقوزنجی ماده — هم پدرندن هم زوجندن هم اوغللرندن وياخود بونلرك هرايكيسندن عسكری تقاعد صندوقنجه نظاماً مستحق معاش اولان كريمه وزوجه ووالده‌لر بونلرك يالكز برندن وفقط الكچوق معاش هانكيسندن تخصيصی ايجاب ايليه‌جك ايسه اوجهتدن معاشه نائل اولور. وديكر جهتدن اولان معاشلر متوفالرك مستحق معاش ديكر عائله‌سی وارايسه تماماً انلره اعطا اولنور.

يكرمنجی ماده — متقاعدين وايتام وارامل عسكريه‌دن اوچ سنه اثبات وجود ومعاش آلمق ايچون مراجعت ايتميانلرك معاش قيدی موقتاً ترقين اولنور. مؤخراً اثبات وجود وهويت ايتدكلری حالده مراجعتلری تاريخندن اعتباراً معاشلری كما في السابق تسويه واعطا ايديلور. اوچ سنه‌لك عدم مراجعتك برمجبوريت قطعيه نتيجه‌سی اوله‌رق وقوعه كلديكی ثابت اولمدجه آره‌ده كچن مدت معاشی ويرلمز.

يكرمی برنجی ماده — يالكز ضابطاندن يكرمی سنه بررتبه‌ده قالانلر حين تقاعدلرنده بررتبه مافوق معاشلری حسابيله تقاعد ايديله‌جكلردر.

يكرمی ايكنجی ماده — يكرمی سنه خدمتنی اكمال ايده‌رك كندی طلب وآرزوسيله تقاعدلری اجرا اولنه‌جقلر صوك رتبه‌لرنده برسنه كسب قدم ايتمامشلر ايسه بردرجه مادون رتبه‌نك معاشنه ومأمورين وكتبهٔ اقلام عسكريه وسائر مأمورين جنوديه دخی صوك مترقی معاشنی برسنه آلمامشلر ايسه آندن اول آلمش اولدقلری معاشه نظراً تقاعد ايديله‌جكلردر.

يكرمی اوچنجی ماده — ايكنجی ماده موجبنجه دولتجه كوريله‌جك لزومه مبنی تقاعد ايديله‌جكلرك مدت خدمتی اون سنه ويا دها زياده ايسه اون اوچنجی ماده‌ده محرر اصول حساب وجهله تقاعدلری اجرا قلنور.

فقط اوچيوز غروشدن عبارت مقنن اولان حداصغری بوكبيلر حقنده نظراعتباره آلنميه‌رق دها دون اوله‌بيلور ومدت خدمتلری اون سنه‌يه بالغ اولميانلرده‌ده عين اصول حساب وجهله تقاعد معاشی تخصيص اولنه‌رق يالكز خدمت ايتدكلری مدت قدر اشبو تقاعد معاشی اعطا اولنور.

ايكنجی قسم

متقاعدينه تخصيص اولنه‌جق معاشلره دائردر

برنجی فصل

بری وبحری بالجمله اركان وامرا وضابطان واطبا ومأمورين صحيه ومأمورين وكتبهٔ اقلام عسكريه وسائر منسوبين جنوديه‌يه معلوليت اوزرينه تخصيص اولنه‌جق تقاعد معاشلری.

يكرمی دردنجی ماده — خدمات عسكريه‌لرينی ووظائف مودوعه‌لرينی ايفا ايتمكده ايكن برجريحه‌يه ويا برمرضه مبتلا اولوب علی الاصول خسته‌خانه‌ده تداوی ايدلمكده بولندقلری زمان ظرفنده اولا بالاستشاره اطبای موجوده بعده (اكر موجود ايسه) لا اقل ايكی مفتش طرفندن مشتركاً معاينه‌لری اجرا ايدلدكدن صكره نه حال حاضرده ونه ده آتيده خدمات عسكريه‌لرينی ايفايه مقتدر اولميه‌جق حالده بولندقلری تحقق ايدن بالعموم اركان امرا وضابطان وافراد ومنسوبين عسكريه‌يه معلول نامی ويريلور.

كندی ارزولريله خانه‌لرنده تداوی ايدلمكده اولان ضابطانه چفته مفتش ومفتش موجود اولميان محللرده موجود هيئت صحيه معاينه‌سی دخی كافيدر.

يكرمی بشنجی ماده — اثنای حرب وسفرده. ياخود خدمات عسكريه‌لرينی ايفا ايتمكده ايكن برسبب ظاهری ومرئينك ويا مشاق ووظائف مودوعه‌نك وياخود عوامل جويه واقليميه‌نك تأثيری ايله معلول قالدقلری فناً متحقق اولوب ايفای خدمت عسكريه‌يه قادر اولميان ضابطانله عين حالده بولنوب يا كلياً ويا قسماً تدارك معيشته مقتدر اولميان كوچك ضابطان ومنسوبين وافراد عسكريه اشبو قانون موجبنجه معلوليت معاشنه مستحق اولورلر.

يكرمی آلتنجی ماده — كرك حال حضرده وكرك حال سفرده بروظيفه ويا حركت عسكريه ايفاسی اثناسنده يكرمی آلتنجی ماده‌ده محرر اسبابدن طولايی بروجه زير بيان اولنان درجات سته‌دن بريله معلول اولان اركان، امرا، ضابطان ومنسوبين عسكريه‌يه مدت خدمتنه كوره تخصيص اولنه‌جق تقاعد معاشی اوزرينه مشير، برنجی فريق وفريق مدت خدمتی قرق بش، ميرلوا، ميرالای، قائممقام، بيكباشی وضابطان قرق سنه وكتبه واقلام عسكريه مأمورينی ايله بالجمله منسوبين عسكريه رتب عسكريه معاشلرينه معادل اوله‌رق مدت معاشنك يوزده طقسانی ضميله برنجی، يوزده سكسانی ضميله ايكنجی، يوزده يتمشی ضميله دردنجی، يوزده الليسی ضميله بشنجی ويوزده قرقی ضميله آلتنجی درجه معلوليت معاشی تعيين وتخصيص ايديلور.

درجات سته بروجه آتی اولوب مربوط امراض جدولنده تفصيلات وتوضيحات ويرلمشدر.

١ — ايكی كوز كاملاً وغيرقابل تداوی برصورتده رؤيتدن محروم اولمق،

٢ — اطرافدن ايكيسنك بتری،

٣ — اطرافدن برينك بتری،

٤ — اطرافدن ايكيسی معدوم حكمنده اولمق،

٥ — اطرافدن بری معدوم حكمنده اولمق،

٦ — سرلوحه‌ده محرر اولانلردن برينك صورت قطعيه‌ده وظيفه‌سنه دوامنه وبركوچك ضابطك ويا نفرك ايفای خدمت عسكريه وتدارك معيشت ايده‌بيلمسنه مانع اولان دها خفيف معلوليتلر.

یکرمی یدنجی ماده — بالجمله مکاتب عسکریه‌نك حربیه صنفلری شاکردانندن وعساکر بریه وبحریه افرادندن کرك حال حضرده وحال سفرده خدمات عسکریه‌نك ایفاسی صره‌سنده معلول اولانلره یکرمی آلتنجی ماده‌ده کوستریلان درجات سته‌دن برنجی درجه ایچون اوچ یوز وایکنجی درجه ایچون ایکی یوز یکرمی بش . اوچنجی درجه ایچون یوز یتمش بش . دردنجی درجه ایچون یوز یکرمی بش . بشنجی درجه ایچون یتمش‌بش والتنجی درجه ایچون اللی غروش تخصیص اولنور.

یکرمی سکزنجی ماده — کوکللی اوله‌رق اردولرده عسکراستخدام ایدلدیکی حالده‌بونلرك ضابطان وافرادینك هنکام محاربه‌ده ویا اشقیا تعقیبنده ظهور ایده‌جك معلولیتلرینه کوره یکرمی یدی ویکرمی سکزنجی ماده‌لرده ذکر ایدیلان شرائط ودرجاتده اولمق‌اوزره تعیین ایدیلان معاشات تماماً ویریلور.

یکرمی طقوزنجی ماده — مواد سابقه‌ده محرر احوالك غیری وقوعاتدن واز جمله منازعه ومضاربه وانواع حرکات وافعال ذاتیه‌دن ونظامات وقوانین موجوده‌یه مغایر برسببدن طولایی خدمات مودوعه‌سنی ایفا ایده‌میه‌جك درجه‌ده معلول وسقط‌اولان ضابطانك یالکز مدت‌خدمتلرینه کوره وخدمتلری اون سنه‌یه وارمامش ایسه اون سنه عد واعتبار ایدیله‌رك اصولاً تقاعدلری اجرا ایدیلور .

اوتوزنجی ماده — ارکان وامرا وضابطان ومنسوبین‌ومأمورین وکتبهٔ اقلام‌عسکریه‌دن مدت خدمتلری‌یکرمی‌سنه‌یه وارمقسزین‌بنیوی‌وبنفسه متکون‌خسته‌لقلردن‌طولایی‌تقاعدلری‌اجرااولنه‌جقلردن آخرك معاونتنه محتاج اوله‌جق درجه‌ده معلول اولانلره یکرمی‌سنه‌لك تقاعد معاشنك یوزده‌طقسانی وآخرك معاونتنه محتاج اولیوب فقط خدمت مودوعه‌سنی ایفا ایده‌میه‌جك درجه‌ده معلول‌بولنانلره مدت مذکوره معاشنك یوزده سکسانی تخصیص اولنور .

اوتوزبرنجی ماده — افراد جدیده‌دن مرتب‌اولدیغی قطعه‌یه التحاق ایتمکسزین اثنای سوقده کندی احوال وافعالندن نشأت ایتمکسزین معلول وسقط اولانلره درجهٔ معلولیتلرینه‌نظراً برموجب جدول مستحق اولدقلری معاش تخصیص اولنور .

اوتوز ایکنجی ماده — متقاعدیندن ایکن وقت سفر وحضرده جهت عسکریه‌ده برخدمته قبول ایدلمش‌اولانلره رتبه‌لری مخصصاتی ویرلك اوزره تقاعد معاشلری موقتاً قطع اولنور وبونلر یکرمی آلتنجی ماده‌ده کوستریلدیکی وجهله معلول وسقط اولور ایسه تزاید ایدن مدت خدمت‌ودرجهٔ معلولیتلرینه واکر داخل اولدقلری حرب وخدمت اثناسنده ترفیع رتبه ایتمش بولنورلر ایسه رتبهٔ جدیده‌لرینه نظراً یکیدن تقاعد معاشنه نائل اولورلر .

ایکنجی فصل

مشیردن ملازم ثانی‌یه قدر بری وبحری بالجمله ارکان، امرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه وکتبهٔ اقلام‌عسکریه‌ونفرات وسائرمنسوبین جنودیه‌یه قدم اوزرینه تخصیص اولنه‌جق‌تقاعد معاشلری.

اوتوز اوچنجی ماده — اون اوچنجی ماده‌ده محرر اصوله توفیقاً حساب‌اولنه‌جق تقاعد معاشی اوچ یوز غروشدن دون اولور ایسه اوچ یوز غروشه ابلاغ اولنه‌جقدر .

اوتوز دردنجی‌ماده — یکرمی سنه بلافاصله سلاح آلتنده ایفای خدمت عسکریه ایلیان سلاح انداز نفرات عسکریه رتبهٔ حاضره‌سی معاشیله تقاعد ایدیلور .

ایکنجی قسمك خاتمه‌سی

یکرمی دردنجی ماده موجبنجه خسته‌خانه‌لر اطباسی طرفندن تنظیم وهیئت تفتیشیه موجودایسه جفته مفتشلر طرفندن تصدیق اولنان نسختین معلولیت راپورلرینك حربیه نظارتی صحیه دائره‌سنه حین

ارسالنده مستحق معاش اولان معلوللرك اشبو اسباب موجبه‌لی راپورلرنده تحت تداویده ایکن :

(١) تطبیق ایدلمش اولان طرز ونوع تداوی .

(٢) اسباب معلولیت لدی‌الحاجه تحقیقاته مستند اوله‌رق آچیق عباره ایله موضحاً وصراحةً بیان اولنور .

(٣) معلولیتك ناحیه‌سی .

(٤) طبیعتی .

(٥) وقوعه کلن تحولات عضویه‌نك ماهیتی .

(٦) حرکاتك درجهٔ تناقصنی ایضاح وارائه ایچون اخذ اولنه‌جق اولچولرك صحتی .

(٧) معاینه اولنان طرف ویا قسمك شکلی .

(٨) حجمی .

(٩) قوتی .

(١٠) وضعیتی اول درجه وضوح ایله بیان اولنملیدرکه اعطای فکر ایده‌جك اولان مأمورین متعلقه‌سی دوچار اشتباه ومشکلات اولمسونلر .

(١١) جروح ومعلولیتلرك درجهٔ اهلاکی .

(١٢) وغیر قابل تداوی اولدقلری .

(١٣) بالجمله ارکان ، امرا وضابطان ومنسوبین عسکریه ایچون نه‌حال حاضرده ونه‌ده آتیده ایفای خدمت ایده‌میه‌جکلری .

(١٤) کوچك ضابطان ایله افرادك نه‌حال حاضرده ونه‌ده آتیده ایفای خدمت عسکریه ایده‌میه‌جکلری کبی یا کلیاً ویا قسماً تدارك معیشته دخی قادر اوله‌میه‌جقلری .

(١٥) معلولیت ویا جروحاتك تهلکه‌لی ویا غیرقابل تداوی اولدیغنك بروجه آتی بیان اولنان تصدیقنامه‌یه تطبیقاً اسباب تکون مرضه وجه ودرجهٔ مناسبتك فنه مقارنتی .

(١٦) استعدادات بنیویه موجود اولوب اولمدیغی .

(١٧) تقاعده مستحق بولندقلری .

کیفیاتی قید واشارت اولنور .

فقط برموجب جدول معلولیتك نوع ودرجه‌سی امور صحیهٔ عسکریه فن شعبه‌سنجه تعیین قلنه‌جقدر .

معلولیت ویاجروحاتك اسبابنی ومحل وتاریخ وقوعنی مبین نوبتجی ضابطانی معرفتیله بر تصدیقنامهٔ رسمی تنظیم اولنوب زیری اوقطعه‌نك الکبیوك ضابطی طرفندن تصدیق ایدلدکدن وطابورك طبیبی طرفندن تشخیص طبی وضع اولندقدن صکره مریض ایله خسته‌خانه‌یه کوندریلور . اکر تصدیقنامه موجود دکلسه خسته‌خانه‌جه اطبا راپورینك تنظیمی اثناسنده قطعهٔ عسکریهٔ عائده‌سندن‌طلب‌اولنور. وبهمه‌حال صحیه دائره‌سنه اوراق سائرهٔ متفرعه‌سیله برلکده کوندریلور .

اوچنجی قسم

ایتام وارامله تخصیص اولنه‌جق معاشلره دائردر

برنجی فصل

سفر برلك احوالندن طولایی بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین

صحیه ومأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه ایله نفراتك ایتام وارامله تخصیص اولنه‌جق معاشلر .

اوتوز بشنجی ماده — میدان محاربه‌ده واشقیا مصادماتنده شهیداً بروظیفهٔ رسمیه‌نك ایفاسندن طولایی کندوسنك برکونه تکاسلی نتیجه‌سی اولمیه‌رق قضاءً وفات ایدن ویامجروح اولوب‌ده تداوی اولندیغی صره‌ده ویاحسب‌الایجاب اجرا اولنان عملیهٔ جراحیه نتیجه‌سنده وفات ایدن امرا وارکان ومنسوبین عسکریه‌نك ایتام وارامله برنجی درجه‌ده معلولیت معاشنك یوزده‌تمش بشی ودارالحرکاتده وخدمت اثناسنده تأثیرات هوائیه وعوارض سفریه‌دن طولایی ووقت حضرده بروظیفهٔ عسکریه‌نك ایفاسی صره‌سنده خسته‌لانوب‌ده بونك نتیجه‌سی اوله‌رق وفات ایدنلره برنجی درجه معلولیت معاشنك یوزده آلتمش بشی ویریلور .

اوتوز آلتنجی ماده — کرك میدان محاربه‌ده ویا اشقیا مصادماتنده ویا آلدیغی یاره‌نك تأثیریله بالاخره وکرك بروظیفهٔ رسمیه‌نك ایفاسندن طولایی‌قضاءً وفات‌ایدن مکاتب عسکریه‌نك حربیه‌صنفلری شاکردانیله نفرات عائله‌لرینه برنجی‌درجه معلولیت معاشنك‌ثلثی تخصیص اولنور وبومعاش قرق‌دردنجی ماده‌ده محرر افراد عائله‌نك هربرینه سویاً تقسیم ایدیلور .

ایکنجی فصل

بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه ومأمورین وکتبهٔ‌اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه‌دن اجل موعودیله وفات ایدنلرك ایتام وارامله تخصیص اوله‌جق معاشلر .

اوتوز یدنجی ماده — ارکان امرا وضابطان ومأمورین وکتبهٔ اقلام ومنسوبین سائرهٔ عسکریه متقاعدینك وقوع وفاتلرنده آلمقده اولدقلری تقاعدمعاشنك نصفی‌عائله‌لرینه تخصیص‌اولنور. بوصورتله تخصیص قلنه‌جق معاش مقداری ایکی یوز غروشدن دون اولورسه ایکی یوز غروشه ابلاغ اولنور .

اوتوز سکزنجی ماده — بری‌وبحری ارکان‌وامرا وضابطان ومأمورین ومنسوبین وکتبهٔ‌اقلام عسکریه‌دن اجل‌موعودیله وفات ایدنلرك عائله‌لرینه متوفانك سنین خدمتنه کوره اون اوچنجی‌ماده‌ده محرر قاعده‌یه توفیقاً تعیین وتجدید ایدیله‌جك تقاعد معاشنك نصفی (ایکی یوز غروشدن دون اولمامق اوزره) عائله‌معاشی نامیله تخصیص اولنور.

بونلردن مدت‌خدمتلری اون‌سنه‌یه بالغ اوله‌دن وفات‌ایدنلرك مدت خدمتلری اون سنه اعتباریله عائله‌لرینه اشبو اون سنه‌لك تقاعد معاشنك نصفی ویریلور. اشبومعاش یوز غروشدن دون اولورسه یوزه ابلاغ ایدیلور وفقط افراد تعدد ایدرسه قرق ایکنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

برزوج بلاولد وفات ایدوب طول قالان زوجه‌سنك تحت نکاحنده بولندیغی مدت اوچ سنه‌یی تجاوز ایتمیورسه اون‌اوچنجی ماده‌ده محرر قاعده‌یه توفیقاً تقاعد معاشنك ثلثی، بش‌سنه نهایتنه قدر مذکور تقاعد معاشنك نصفی وآلتنجی سنه‌نك بدایتندن اعتباراً تقاعد معاشنك اوچ ربعی اعطا ایدیلور وبومعاش‌ده یوز غروشدن دون اولماز .

اوتوز طقوزنجی ماده— برمحلده قولەرا ویاوباعلتی ویاتیفوس موجود ومستولی ایکن مأموراً اورایه کیده‌رك علل مزبوره‌دن وفات ایدن ارکان وامرا وضابطانك عائله‌لرینه برنجی درجه‌ده معلولاً تقاعد اولانلره تخصیص اولنه‌جق معاشك اوچ ربعی ویریلور .

قرقنجی ماده — عائله معاشی بش یوز غروشدن زیاده اولور وبوندن مستفید اوله‌جق آنجق بریتیم بولنورسه بویتیمه عائله معاشنك بش یوز غروشی ایله اشبو بش‌یوز غروشدن بیك غروشه قدر اولان مقدارك نصفی وبیکدن ایکی بیکه قدر مقدارك یعنی ایکنجی بیكك یوزده اونی وبونك یوقاریسی ایچون یوزده بشی برلشدیریله‌رك حاصل یکونی تخصیص واعطا اولنور .

اکر یتیم ایکی اولورسه بیك غروشه قدراولان عائله معاشی مناصفةً ویریلور. بیکدن فضله‌سی ایچون ماراالذکر بریتیم حقنده وضع وبیان اولنان اصول‌وقاعده اوزره حساب ایدیلن‌مقدارك یکونی هر ایکیسنه مناصفةً ضم واعطا اولنور .

اکر یتیم اوچ اولورسه بیك بش‌یوزه قدر اولان عائله معاشی هراوچنه متساویاً تقسیم اولنور وفضله‌سی بروجه سابق حساب اولنوب هر اوچنه متساویاً ضم وتخصیص اولنور .

اکریتیم درت اولورسه ایکی بیك غروشه قدر اولان عائله معاشی هر دردینه متساویاً تقسیم اولنور وفضله‌سی قاعدهٔ‌مبسوطه دائره‌سنده‌حساب اولنوب هردردینه متساویاًضم وتخصیص قلنور.

اکر یتیم بش اولورسه ایکی بیك بش یوز غروشه قدر اولان عائله معاشی متساویاً افراد ایتامه توزیع واعطا اولنور وفضله‌سی قاعدهٔ مسطوره وجهله حساب اولنه‌رق هر بشنه متساویاًضم وتخصیص ایدیلور .

ایتام بشدن فضله اولورسه عائله معاشنك جمله‌سی متساویاً افراد ایتامه توزیع وتخصیص اولنور.

قرق برنجی ماده — برعائله‌یه تخصیص قلنه‌جق معاشلر افراد عائله‌یه تقسیم اولندیغی حالده‌شخص باشنه اصابت ایلیه‌جك مقدار قرق غروشدن دون اولور ایسه نقصانی اعانةً ضم ایدیله‌رك هرفردك معاشی قرق غروشه ابلاغ اولنور وبویله مع ضمائم تخصیص‌اولنمش اولان معاشلردن محلول اولانلرسائر افراد عائله‌یه تقسیم ایدلیوب تماماً بالتوقیف بونلردن محلول تکرار ایتدکجه اعانةً ضم ایدیلان آقچه کاملاً استرداد ایدیلنجه‌یه قدر مناقله اجرا اولنماز .

قرق‌ایکنجی‌ماده—قرقنجی ماده‌ده‌محررقاعده‌یه‌توفیقاً برعائله‌یه‌تخصیص‌اولنه‌جق معاش عندالحساب بش بیك غروشدن فضله ظهور ایده‌جك اولورسه اوست طرفی طی وتوقیف اولنه‌رق یالکز بش بیك غروش تخصیص ایدیلور .

قرق اوچنجی ماده — معاش تخصیص اولنه‌جق عائله افرادی بروجه آتیدر : زوجهٔ متروکه واولاد وجده ووالده ومسن ویامعلول اوله‌رق محتاج‌پدروجدلردن‌عبارت اولوب بونلردن ارکك‌اولاده اون طقوز یاشنك نهایتنه قدر وشوقدرکه مکاتب عالیه‌ده بولنانلر ایچون او مکتبدن شهادتنامه آلنجه‌یه قدر، قز وطول اولاده وزوجهٔ متروکه‌یه و والده و جده‌لره دخی دیکر ار ایله نکاحلری عقد اولندیغی کونه قدر معاش ویریلور . وبویله یکرمی یاشنه داخل اولمق ویاخود ازدواج ایلمکدن ویا سائر برسببدن طولایی قطع اولنه‌جق معاشلرك نصفی توقیف اولنوب ونصف دیکرینك قرقنجی وقرق یدنجی ماده‌لر چکمنه توفیقاً دیکر افراد عائله‌یه مناقله‌سی اجرا اولنور و اون طقوز یاش‌مبدأ ولادت اولان سنهٔ‌هجریه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ مالیه‌دن اعتباراً سنهٔ مالیه اوزرندن حساب ایدیلور.

قرق دردنجی ماده — تحت نکاحنده ایکن زوجنك وفاتیله طول قالان بر زوجه ویا متعدد زوجه‌لرله جدین وجدتین کذلك بریتیم حکمنده اولوب زوجه‌لرك تعددی حالنده برحصهٔ معاش زوجات بیننده وکذلك برحصهٔ معاش والده ایله جده آره‌سنده متساویاً تقسیم اولنور وعائله آره‌سنده سنی آلتمشه بالغ اولمغله برابر اسباب معیشتدن محروم یاخود سنی آلتمشدن دون اماّاملاك عقاره غیر مالك ومعلولیتی سببیله معیشتنی تدارکدن عاجز جد وپدر وار ایسه او حالده بولنان جدایله پدرك ایکیسی بر یتیم عد ایدیلور .

قرق بشنجی ماده — ایکی کوزی اعمی ویا مفلوج ویا مجنون، اصم و ابکم ویا بلاهت تامه صاحبی اولمق کبی غیر قابل تداوی امراض سببیله معیشتنی بالذات استحصالدن عجزلری طباً ثابت اولان ایتامه ولو پدرینك وفاتندن صکره دخی اولسه هانکی یاشده بولنورسه بولنسون قید حیات شرطیله معاش تخصیص اولنور . آنجق قید حیات شرطیله مخصص اولان معاشلردن یتیم برکشیدن عبارت اولدیغی ونظاماً تخصیصی لازم کلن معاش بش یوز غروشدن زیاده بولندیغی حالده اون طقوز

یاشی نهایتنه قدر تماماً ویریلوب آندن صکره یعنی معاشك قید حیاته تحویل اولنه‌جغی صره‌ده بش یوزغروشه تنزیل ایدیله‌جکی کبی عدد ایتام بردن زیاده اولدیغی تقدیرده دخی معلول اولان یتیم اون‌طقوز یاشنی اکمال ایدنجه‌یه قدر دیکرلرندن محلول اوله‌جق معاشات قرقنجی وقرق یدنجی ماده‌لر موجبنجه مناقله وتعدیل ایدیلوب اون طقوز یاشنی اکمال ایتدکدن صکره ویرلمکده اولان معاش بش یوز غروشی تجاوز ایتمش ایسه یالکز بش یوز غروش ویریلور وقید حیات شرطیله مخصص معاشلر یوز غروشدن دون اولدیغی حالده یکرمی یاش ابتداسندن اعتباراً یوز غروشه ابلاغ اولنور .

قرق التنجی ماده — قیز اولاد ووالده وجده‌لرك اره وارملرندن طولایی قطع ویا مناقله ایدیلان معاشلری مؤخراً طلاق ویا وفات حسبیله طول قالدقلرنده عدتلرندن صکره اعطا ایده‌جکلری استدعا نامه‌لرك حواله‌سی تاریخندن اعتباراً اعادةً اعطا ومتمدار سابقلرینه ارجاع اولنور . پدرلرینك واولادینك حین وفاتنده ذات‌الزوج اولوب عائله معاشنده حصه‌دار اوله‌میان قیز اولاد ووالده وجده‌لر بالاخره طول قالدقلرنده اصولاً نائل معاش اولورلر . متوفی زوجندن معاش آلان زوجه ویا ازواج متروکه ازدواج ایتمسیله تقاعد معاشی قطع اولنور. فقط طلاق ویا زوجنك وفاتی وقوع بولدیغی صورتده او تاریخدن اعتباراً معاش سابقی اعادةً تخصیص اولنور. انجق وفاتی وقوع بولدیغی زوجندن معاشی زیاده ایسه او تخصیص اولنور. شوقدرکه بو اعاده معامله‌سی بردفعه‌یه مخصوصدر.

قرق یدنجی ماده — افراد عائله‌یه توزیع وتخصیص قلنمش اولان معاشلردن بریسی سن نظامی‌یی طولدیرمق واره وارمق ویاخود وفات وقوع بولمق کبی اسبابدن طولایی منحل اولمش ایسه اشبو منحلك نصفی توقیف ونصف دیکری متساویاً تقسیم واعطا ایدیلور . فقط عائله معاشی اوله‌رق تخصیص ایدیله‌جك معاش مقداری بش یوز غروشی تجاوز ایتدیکی حالده قرق برنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

عائله معاشندن بریتیم حصه‌سنی آلان متعدد زوجه‌لردن اره‌وارمق ویا وفات ایتمك کبی سببلرله منحل اولان معاشلر دیکر زوجه‌لره اصولنه توفیقاً مناقله ایدیلور .

قرق سکزنجی ماده — یکرمی دردنجی ماده‌ده محرر اولان متقاعدینك برنجی شقنده بولنانلردن [اون سنه ویا دها زیاده خدمت ایدنلر] وفات ایدنلرك ایتام وارامله علی‌الاصول عائله معاشی تخصیص اولنورسه‌ده اوتوز سکزنجی ماده‌نك فقرهٔ اخیره‌سی بونلر حقنده شامل اولمیوب معاش مذکور یوز غروشدن‌ده آشاغی اوله‌بیلور .

ایکنجی بولنانلردن وفات ایدنلرك عائله‌لرینه آنجق متوفانك آله‌جغی بقیهٔ مدت معاش معینی ویریلوب مدتنك ختامنده کلیاً قطع ایدیلور .

دردنجی قسم

بری وبحری حربیه وصحیه ضابطانیله منسوبین ومستخدمین وکتبهٔ اقلام عسکریه‌نك استعفالرینه دائردر .

قرق طقوزنجی ماده — بری وبحری حربیه وصحیه ضابطانیله منسوبین ومستخدمین وکتبهٔ اقلام عسکریه‌نك حق تقاعدی احراز ایچون مشروط اولان یکرمی سنه مدتی اتمامدن اول مواد آتیه‌ده بیان اولنان شرائط داخلنده استعفالری قبول ایدیلور .

اللنجی ماده — کرك مکاتب عسکریه‌ده تحصیل ایله وکرك کوکللی اوله‌رق ویا قرعه ایله داخل سلك عسکری اولوب‌ده ضابط نصب ایدیلن بری وبحری ضابطان ایله اطبا ورتبهٔ عسکریه‌یی حائز بولنان منسوبین ومستخدمین عسکریه دخوللرندن اعتباراً اون سنه خدمت عسکریه‌لرینی ایفادن صکره

استعفا ایده‌بیلورلر . استعفا مدت معینی اولان اون سنه‌دن اول استعفا ایتمك ایستین ضابطانك مکتبده بولندقلری مدتجه دولتجه اختیار وصرف اولنان مصارفی تماماً بالتسویه احتیاط ضابطلکنه نقل صورتیله استعفانامه‌لری قبول اولنور .

اللی برنجی ماده — توسیع معلومات ایتمك اوزره مصارفی خزینهٔ دولتدن تسویه ایدیله‌رك ممالك اجنبیه‌یه کوندریلن بری وبحری ضابطان ایله اطبا ومأمورین صحیه دخی اللی ایکنجی ماده‌ده محرر اولدیغی اوزره اون سنه ایفای خدمتدن صکره ممالك اجنبیه‌ده اکمال تحصیل ایچون دولتجه اختیار اولنان مصارفی اعاده ایتمك شرطیله حق استعفایه مالك اولورلر و بونلرك تحصیل و توسیع معلومات مدتلری دخی مدت خدمت عسکریه‌لرندن معدوددر . اللی ایکنجی واللی اوچنجی ماده‌لرك حکمی سفربرلکه مصادف اولمیان زمانلره شاملدر .

اللی ایکنجی ماده — مکاتب عسکریه شاکردانندن استعفا ایتمك استیانلر مکتبجه اختیار اولنان مصارف مقننه‌یی نقداً تسویه ایتمك شرطیله استعفالری قبول ایدیلور .

اللی اوچنجی ماده — مستعفی ضابطان دولتجه لزوم کورلدیکی تقدیرده احتیاط ضابطانی قانونامه‌سی موجبنجه موقتاً خدمت عسکریه‌یه دعوت اولنورلر .

اللی دردنجی ماده — مأمورین و کتبهٔ اقلام عسکریه استعفا خصوصنده بر مدت ایله مقید بولنمازلر .

اللی بشنجی ماده — استعفا ایدنلرك عائدات تقاعدیه‌لری اعاده اولنماز .

اللی آلتنجی ماده — مستعفی ضابطان مدت مکلفهٔ عسکریه‌نك ختامنه قدر حسب‌الایجاب تحت سلاحه جلب اولندقلرنده اشبو مدت خدمتلری نظامیه ضابطانی مثللو مدت تقاعدیه‌لرندن معدود اوله‌جغی کبی ایفای وظائف عسکریه اثناسنده وقوعه کلن معلولیتلرندن ویا وفاتلرندن طولایی نظامیه ضابطانندن بلا فرق متقاعدین و ایتام و ارامل عسکریه قانونامه‌سی احکامندن مستفید اولورلر .

اللی یدنجی ماده — مستعفی ضابطان حسب‌الایجاب تحت سلاحده بولندقلری صره‌ده وظائف مودوعه‌لرینك ایفاسی اثناسنده ترفیع رتبه‌یه اهلیت ولیاقتلرینی اثبات ایلدکاری حالده احتیاط ضابطانی قانونامه‌سی موجبنجه ایفای معامله اوله‌رق رتبه‌لری ترفیع اولنه‌بیلور .

اللی سکزنجی ماده — استعفا ایدن ضابطانك تکرار سلك نظامیه‌یه قید ارلنملری احتیاط ضابطانی قانونامه‌سنه توفیقاً اجرا ایدیلور .

صندوقك وارداتی

اللی طقوزنجی ماده — صندوق سرمایه‌سی آتیده بیان اولنان وارداتدن حاصل اولور .

١ — خزینهٔ جلیله‌دن تخصیص قلنان مبالغدن ،

٢ — بری و بحری بالجمله ارکان ، امرا و ضابطان ، مأمورین و کتبهٔ اقلام عسکریه ومنسوبین جنودیه معاش و معینات بدلاتندن قطع و توقیف ایدیله‌جك یوزده اونلرله متقاعدین و ایتام و ارامله ویریلن معاشاتدن توقیف ایدیلان یوزده بشلردن ،

٣ — کرك بو ایکنجی فقره‌ده محرر اولانلردن وکرك متقاعدیندن ترفیع رتبه و معاش ایتدکجه ایلك بر آیلق فرق منضملردن ،

٤ — یکیدن خدمته داخل اولانلرك [یکی نصب اولنان ضابطان ایله مأمورین عسکریه] توقیف ایدیله‌جك ایلك بر آیلق معاشلرینك نصفندن ،

٥ — بالعموم بری و بحری ارکان ، امرا و ضابطان و سائر منسوبین عسکریه‌یه اصولنه توفیقاً ویا متطوعاً ویریله‌جك خرجراه و یومیه‌لرك یوزده بشلرندن ،

٦ — بالعموم بری و بحری ارکان ، امرا و ضابطان و سائر منسوبین عسکریه‌نك ایام خالیه معاشلرندن [عسکری بودجه‌سی ترتیب تامه‌کوره اعطا و تصدیق ایدیله‌جکنه نظراً منحلات ایله مأموریتلرك بر ایکی درجه دون رتبه‌لرده کیلرله تدویر اولنمسی حالنده‌کی متراکم مخصصات] .

٧ — بری و بحری بالجمله منسوبین عسکریه‌نك ایام تعطیلیه معاشلرندن .
[اشبو معاش مأذون بولنان منسوبین عسکریه‌نك ایام تعطیلیه توقیفاتیله تجاوز ایدن مدت مأذونیتلرینه عائد مقداردن عبارتدر] .

٨ — صندوقك تشکیلندن اولکی سنه‌لر مدت خدمتنه عائد اولوب تقاعد و یا ایتام و ارامل معاشلرندن تسویهٔ دینه دکین قطع و توقیف اولنه‌جق یوزده آلتیلردن .

٩ — جریدهٔ عسکریه ، مکاتب عسکریه و دائرهٔ بحریه مطبعه‌لریله اردولر و مستقل فرقه‌لر اداره‌سنده بولنان بالجمله مطبعه‌لرك حاصلات صافیه‌لرندن .

١٠ — ادارهٔ عسکریه تحتنده اعانه و ادانه و امثالی صندوقلرك وجودی حالنده بونلرك هر سنه نهایتنده تراکم ایده‌جك تمتعات عمومیه‌لرینك نصفی و بو نصفدن متباقی قاله‌جق تمتعات مقدارندن فوق‌الاحتیاج کوریله‌جك فضله مقداردن .

١١ — عسکری تقاعد دائره‌سندن اصحاب معاش بدلرینه ویرلکده اولان جزؤدانلر ایچون قرق بر غروشدن یوز غروشه قدر اولانلردن آلنه‌جق برر و یوز غروشدن زیاده‌سی ایچون هر یوز غروش ایچون آلنه‌جق برر غروش جزؤدان بدلندن .

١٢ — صندوقك ارباح ایلیه‌جکی مبالغك فائضلرندن .

١٣ — معاش سابقندن فضله معاش ایله تقاعدلری اجرا اولنه‌جقلرك آلمش اولدقلری معاش اصلیلری فضله‌سی اوزرندن یوزده اون حسابیله تسویهٔ دینه دکین قطع وتوقیف ایدیله‌جك یوزده آلتیلردن .

١٤ — وقتیله معاشلرندن یوزده بشدن نقصان توقیف اولنانلردن تقاعد ویاایتام وارامل معاشلرینك یوزده بشه ابلاغ ایدلمك اوزره تسویه ایدیلنجه‌یه قدر کسیله‌جك یوزده آلتیلردن .

١٥ — وقتیله معیناتدن یوزده بش توقیفات ویرمیانلرك دینلری تسویه اولنجه‌یه قدر تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلرندن قطع ایدیله‌جك یوزده اونلردن .

التمشنجی ماده — صندوق سرمایه‌سی معاشات مخصصه‌یه کفایت ایتمدیکی تقدیرده اوست طرفی خزینهٔ مالیه‌دن تسویه اولنه‌جقدر .

التمش برنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه حربیه وبحریه ومالیه نظارتلری مأمورلردر .

امراض جدولی

تقاعدلکه مستحق قیلان معلولیتلرك درجاتی مبین امراض جدولی :

برنجی درجه

ایکی کوز کاملاً وغیر قابل تداوی برصورتده رؤیتدن محروم اولمق

ایکنجی درجه

اطرافدن ایکیسنك بتری

اوچنجی درجه

اطرافدن برینك بتری

دردنجی درجه

اطرافدن ایکیسی معدوم حکمنده اولمق . مماثلی اولان معلولیتلر :

١ فلج نصف طولانیٔ تام . فلج اسفل تام — ترضیض یاخود مشاق سفریه نتیجه‌سی

٢ افعال دماغیه زیاده درجه مختل اولمق (قوهٔ حافظه یاخود تکلمك مبطل اولمسی ، بلاهت ، جنت یاخود اختلال شعور الخ .....) — رأسك جروحی ، احتقان ، تشمس ، التهاب مخیٔ دماغی ، مشاق سفریه وسائره نتیجه‌سی

٣ فلج عمومی — دور انتهاده

٤ تخریبات وجهیه — برطرفده کوز ؛ مدارالعین وفك علوی ، هر ایکی فك علویلر ایله برون یاخود بر فك علوی ایله فك سفلی ؛ لسان ایله برابر فك سفلی کاملاً

٥ مجرای ناصوریٔ معدوی ؛ شرج غیر طبیعیٔ امعای رقیقه — جرحه نتیجه‌سی

٦ قضیب وخصیتینك استیصالی — جرحه نتیجه‌سی

٧ اثنای خدمتده تکون ایدن انتان رئوی نتیجه‌سی اطراف علویه وسفلیه‌دن عین زمانده متعدد مفاصلك التصاقاتی .

٨ بعدالعملیات حاصل اوله‌جق قطعه اوزرنده مشی وحرکت قابل اولمق شرطیله عظام رسغ‌القدمیٔ مشطی . وسطی رسغ‌القدمی وتحت‌الکعبیدك بتری .

بشنجی درجه

یالکز برعضو معدوم حکمنده اولمق . مماثلی اولان معلولیتلر

٩ فلج نصف طولانیٔ غیر تام ، فلج اسفل غیر تام — ترضیض ویامشاق سفریه نتیجه‌سی حاصل اولوب بعض حرکات نافعه اجراسی قابل اولان

١٠ دور استیلاده فلج عمومیٔ مترقی — مشاق سفریه‌دن متولد

١١ عدم انتظام حرکت مترقی — مشاق سفریه‌دن متولد .

١٢ مشاق سفریه وترضیض نتیجه‌سی صرعه : نوبات صرعوی‌الشکل ؛ داءالرقص تشنج وظیفوی ، فلج متحلل . فلج تشنجی وبونلره مماثل آفات عصبیهٔ تحرکیه وحسیه .

١٣ مشاق سفریه ویا ترضیض نتیجه‌سی برعضو مهمك فلجی (عضلات عینیه ، اسانیه ، بلعومیه ، خنجرویه ، مثنویه ، شرجیه وسائره) .

١٤ مشاق سفریه نتیجه‌سی اطرافدن برینی کاملاً یاخود ایکیسنی قسماً استیلا ایدن ضمور عضلیٔ مترقی .

١٥ غایت واسع ضیاع جوهر وجرحه‌دن متولد قرحه ویاخود قرحهٔ ندبویه .

١٦ اقالیم حاره‌ده اقامت نتیجه‌سی داءالفیل ، قرحهٔ عمیقهٔ واسعه ویا قروح متعدده .

١٧ عملیات ویا ترضیض نتیجه‌سی واسع ممتدارده ضیاع جوهر عظم ایله مترافق ندبهٔ واسعه وعمیقهٔ جمجمه .

١٨ اثنای خدمتده ترضیض ویا جرحه نتیجه‌سی عمود فقری ویا عضلاتك امراضندن متولد اولوب اجرای حرکاتی پك زیاده تصعیب ایدن انحنای دائمیٔ رأس وجزع .

١٩ اثنای خدمتده عارض اولان امراض یاخود جرحه نتیجه‌سی هرایکی طرفك اصمیت تامه‌سی .

٢٠ یالکز برکرهٔ عینك زیاده درجه مرئی سوی شکلیله خرابیتی یاخود ضموری نتیجه‌سی رؤیتك کاملاً ضیاعی (ورم عینیٔ قرنی وقزحی ، ودق . فتق قزحی وسائره) .

٢١ خدمات عسکریه مناسبتیله حاصل اولان بر مرض نتیجه‌سی برطرفك رؤیتدن محرومیتی و دیکر طرفك رؤیتنك تناقصی یاخود هرایکی کوزك حالت بصریه‌سنك ربعدن فضله ضعفی (التهاب عینیٔ جیبی ، التهاب قزحیٔ مشیمی ، ضمور حلیمی وسائره) .

٢٢ ترضیض نتیجه‌سی بعض افعال مهمه‌نك اجراسنی اشکال ایدن وجهك ، اجفانك ومجاریٔ دمعیه‌نك سوی شکلی ؛ انفك استیصالی وسائره .

٢٣ جرحه نتیجه‌سی واسع درجه‌ده ضیاع جوهر ایله مترافق فکیندن برینك سوی‌شکلی ، قوس سنیلرك انحرافی یاخود اسنانك قسم کایسنك ضیاعی ویاخود مفصل صدغیٔ فکینك التصاقی .

٢٤ ترضیض نتیجه‌سی طرق هوائیه‌نك دائمی تضییق یاخود مجرای ناصوریسی (کسر خنجره ؛ جرحهٔ شزن وسائره . . .) ؛ دائمی برانبوبه وضعنه مجبوریت کوستروب اثنای خدمتده حاصل اولان برمرض نتیجه‌سی اجرا ایدیلن خزع خنجرویٔ شزنی .

٢٥ جرحه نتیجه‌سی خنجره ومرینك تضییق یاخود مجرای ناصوریٔ دائمیسی .

٢٦ قابل تقدیر وتعیین بالجمله استعدادات خارجنده وانجق محن ومشاق عسکریه‌نك ویا بر ترضیضك تأثیریله عارض اولان انصباب جنب ویا انصباب قیحیٔ پلورا عملیاتی نتیجه‌سی دائمی مجرای ناصوری ویاخود جزءك زیاده درجه‌ده تکمشی .

٢٧ ترضیض نتیجه‌سی غیر قابل رد فتق رئه .

٢٨ خدمات عسکریه ایفاسی أثناسنده عارض اولان امراض انتانیه یاخود رثویه ویاخود ترضیض نتیجه‌سی مرض عضویٔ مزمن قلب ویا أوعیهٔ کبیره .

٢٩ مشاق سفریه‌دن متولد داءالبهر نوباتی یاخود مرض عضویٔ قلب و انتفاخ الرئه ایله مختلط التهاب قصبات مزمنه .

٣٠ قابل تقدیر وتعیین بالجمله استعدادات خارجنده وآنجق مشاق سفریه‌دن متولد اعضای تنفسیه‌نك (خنجره ، رئتین، پلورا) یاخود اعضای هضمیه‌نك (امعا . پریطون احشاوسائره....) تدرنی .

٣١ ممالك حاره‌ده مدت مدیده اقامت یاخود تسمم مزمنی نتیجه‌سی خراج یاخود امتلای کبیر کبد .

٣٢ بنیه‌یی زیاده درجه‌ده دوچار ضعف وانحطاط ایدن وامتلای احشا یاخود التهاب کلیوی واستسقا ایله مترافق ومختلط سوءالقنیهٔ مزمنی .

٣٣ خروج بطن درجه‌سنده‌کی فتق کبیر .

٣٤ ترضیض نتیجه‌سی مجرای ناصوریٔ ثفلی .

٣٥ حبس یاخود سلس‌البول ایله مختلط و ترضیض ویا جرحه نتیجه‌سی غیر قابل تداوی التهاب کلیوی و یا التهاب مثانیٔ قیحی ویاخود تضیق احلیلی ویاخود ضیاع جوهر احلیل نتیجه‌سی غیرقابل تداوی مجاریٔ ناصوریه .

٣٦ ترضیض . مشاق عسکریه یاخود جروح نتیجه‌سی حوصله یاخود عموم فقریده غیر قابل تداوی بر آفتدن متولد خراجات متراکمهٔ علاقوی ویاخود مجاریٔ ناصوریه .

٣٧ اطرافدن برینك کاملاً سقط قالمسی (معدوم حکمنده اولمسی)

ترضیض ، رثیه و سائره‌دن متولد فلوج نتیجه‌سی ؛
رثیه وسائره‌دن متولد ضمور عضلی یاخود اغتدائی ؛
رثیه وسائره‌دن متولد بر مفصل کبیرك التهاب متقیح مزمنی نتیجه‌سی ؛
رثیهٔ مزمنه نتیجه‌سی مفاصلك سوی شکل یاخود التصاقی نتیجه‌سی ؛
واسع لجامات ویا التصاقاتدن متولد تکمش عضلی و رباطی نتیجه‌سی ؛
تشر عظم عملیاتی یاخود اندمال معیوب نتیجه‌سی زیاده درجه تقصر ویا انحرافه مبنی ؛
تشر عظم ویا کسر نتیجه‌سی مفصل کاذبه مبنی ،
ترضیضدن متولد التهاب نخاع عظم وسمحاق منتشر مزمن نتیجه‌سی ؛
بر مفصل کبیرك یرینه قونمامش جیقیغی نتیجه‌سی ؛
بر جرحه‌دن متولد ام‌الدم منتشر ، ام‌الدم شریانیٔ وریدیٔ واسع نتیجه‌سی ؛

٣٨ التصاق تام

اوموزك
بسیط حالنده دیرسکك
انعطاف حالنده یاخود طرفك انحرافیله قالچه‌نك
انعطاف حالنده رکبه‌نك
زیاده درجه انحراف یاخود چیقیق ایله آیاغك

٣٩ بر خدمت عسکریه‌یی اثنای ایفاده بر ترضیض یاخود بر مرض نتیجه‌سی الك بالجمله پارمقلرینك دائما انعطاف یاخود بسط حالنده قالمسی .

٤٠ متقابللرنده بولنان مشط‌الیدلرك اخراجی یا ابقاسیله باش پارمق و شهادت پارماغنك استیصالی .

٤١ استیصال

مشط‌الیدلری ایله برابر اوچ پارماغك
الك صوك درت پارماغنك
یدك دوچار ضمور اولمسیله برابر محافظه اولنان پارمقلرك انحرافی یاخود متباقی پارمقلرك حرکتلرینك صعوبتیله برابر ایکی پارمغك .

٤٢

استیصال برنجی و ایکنجی مشط‌الیدلرك
اوچنجی ، دردنجی وبشنجی مشط‌الیدلرك

آلتنجی درجه

٤٣ هرهانکی ناحیه‌ده اولورسه اولسون افعال و حرکاته زیاده درجه‌ده مانع اولمق شرطیله واسع ، موجع ، منکمش ، متقرح اعضای عمیقه‌یه ملاصق یاخود فتق عضلی ایله مترافق ندبات .

٤٤ ترضیض نتیجه‌سی ورم یاخود نخرهٔ عظمدن متولد دائمی مجاریٔ ناصوریه .

٤٥ خدمات عسکریه ایفاسی اثناسنده تکون ایتدیکی محقق اولوب مانع افعال اولان هرنوع اورام .

٤٦ خدمات عسکریه ملابسه‌سیله تکون ایدن بر مرض یاخود بر جرحه نتیجه‌سی هر ایکی طرفده قوهٔ سامعه‌نك پك زیاده درجه‌ده تناقصی ؛ یاخود فلج وجهی ایله برابر بر طرفك اصمیت تامه‌سی ویاخود جهاز سمعیٔ خارجینك تخریباتی .

٤٧ خدمت عسکریه ملابسه‌سیله تکون ایدن بر مرض یاخود بر جرحه نتیجه‌سی طبقاتنك تغیراتیله مترافق ویا غیر مترافق اوله‌رق بر کوزك کاملاً رؤیتدن محروم اولمسی .

٤٨ ترضیض نتیجه‌سی بر طرفك فلج یاخود ضمور غیر تامی .

٤٩ حركاته پك زیاده درجه‌ده ایراث صعوبت ایده‌جك درجه‌ده اطرافك عظام طویله‌سندن یاخود حوصله ویا كتفك عظامندن برینك كسری نتیجه‌سی مراكبهٔ عظم یاخود استقامت معیوبه ، التهاب عظم ویاخود ندبهٔ ملاصقه ایله مترافق اندمال غیر منتظم .

٥٠ مشاق و خدمات عسكریه نتیجه‌سی رثیه یاخود ترضیضدن متولد بر مفصل كبیرك التهاب مزمن غیر متقیحی .

٥١ التصاق تام (مشاق عسكریه سببیله ترضیض نتیجه‌سی عظام و یاخود اعصاب رثیویه وسائره‌دن متولد):

- مرفق — انعطاف ایله
- معصم الید:
  - كب (یعنی الك وحشیدن انسی‌یه دونه‌رك حركتی)
  - استلقا (یعنی راحت الیدی عالی‌یه توجیه ایتمك شرطیله
  - ساعد ویدك وحشی‌یه توجیهی) حركاتیله پارمقلرك
  - حركاتنك زیاده درجه‌ده صعوبتیله
- ورك — عین خط مستقیم اوزره قالمق شرطیله
- ركبه — بسط حالنده
- قدم:
  - اصابع قدمك حركاتنی تصعیب ایده‌جك درجه‌ده امتلا
  - یاخود ضمور ایله مترافق قالمق شرطیله

٥٢ حركاته زیاده درجه خلل ایراث ایدن معصم الید یاخود رسغ القدمك رد اولنمیان چیقفلری .

٥٣ اصابع سائره‌نك كركینلك وسرتلكی وندبوی التصاقاتی ایله مترافق ال و آیاق باش پارماغنك رد اولنمامش چیقغی .

٥٤ اصابع سائره‌نك حركاتنك صعوبتی یاخود ید ویا ساعدك ضموریله مترافق بر الك اوچ پارمغنك انعطاف ویا بسط دائمی حالی .

٥٥ عین زمانده كرك مشطیله برابر یاخود یالكز اوله‌رق الك باش پارمغنك استیصالی .

٥٦ استیصال:
- مقابل مشطلریله برابر ایكی پارماغك
- اصابع سائره‌نك سرتلشمسیله ایكی پارماغك

و بونلره مماثل اولوب اجرای حركاته زیاده درجه ایراث خلل ایتمك شرطیله پارمقلرك والك تخریبات سائره‌سی .

٥٧ استیصال:
- ایاغك بالجمله پارمقلری
- برنجی مشط القدم ایله باش پارماق ؛
- دیكر ایكی مشط القدم

تصفیهٔ رتب عسكریه قانونی

برنجی ماده — صنوف حربیهٔ بریه وبحریه‌دن ومأمورین صحیه وبیطریه ایله منسوبین عسكریه‌دن رتب عسكریه‌یی حائز بالجمله اركان ، امرا وضابطان بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اشبو لائحهٔ قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقدر .

(شهزادگان افندیلر حضراتی وبالمقاوله خدمت دولته آلنان اجنبی ضابطان مستثنادر) .

ایكنجی ماده — خفیه‌لكلری متواتراً معروف وسوء اخلاق ایله مشتهر اوله‌رق افكار عمومیه نزدنده مدخول بولنانلر حقلرنده هیأت تفتیشیه‌نك كوستره‌جكی لزوم اوزرینه صورت مخصوصه‌ده تشكیل اولنه‌جق دیوان حربلرجه اجرا قلنه‌جق تدقیقاته بناءً ثابت اولدقدن صكره سلك جلیل عسكریدن قیدلری ترقین اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — اعلان مشروطیتدن صوكره تقاعد ایدلمش اولنلر میاننده خفیه‌لر بولندیغی تقدیرده بالاده‌كی مواد ، بونلر حقنده عیناً تطبیق اولنه‌جق یعنی سلك جلیل عسكری‌یه نسبتلری رفع وتقاعد معاشلری قطع ایدیله‌جكدر . وفقط كرك بونلرك وكرك مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان مطرودیندن بیكس ومدار معیشتدن محروم اولدقلری بالتحقیق ثابت اولنلرك عائله‌لرینه بعد التصفیه اصول وقانونی وجهله عائله معاشی تخصیص اولنور .

دردنجی ماده — مكتبدن ویا الایدن نشأت ایتمیوب هیچ بر قطعهٔ نظامیه وردیفه‌ده ومسلكنه عائد وظائف بحریه‌ده بالفعل ایفای خدمت ایلمامش اولنلرك سلك جلیل عسكری‌یه نسبتلری قطع ایدیله‌جك وآنجق خدمهٔ خاصه وموسیقهٔ همایون اركان وامرا وضابطانی مستثنا اولوب بونلردن تقاعد اوله‌جقلرك غیریلرینه ویرلمسی ایجاب ایدن صفت رسمیه وكندیلرینك صنفلرینه كوره تعیین مراتبی قانون مخصوصنه تابعدر . [خدمهٔ خاصه ، موسیقهٔ همایون وسائره]

بشنجی ماده — مكتبدن ویا آلایدن نشأت ایتمیه‌رك هرهانكی بر رتبه ایله سلك عسكری‌یه داخل اولوب مسلكنه عائد وقطعات عسكریه ووظائف بحریه‌ده استخدام ایدلمش اولنلرك ضابطلكه نصبی تاریخ دخول اعتبار وكندیلری آلایلی عد اولنه‌جقدر . بونلردن شاید وقتیله سلاح اندازلق مدتی بدناً ویاخود بدلاً ایفا ایتمشلر ایسه حقلری محفوظ قاله‌جقدر وبرده وقتیله برلزوم سیاسی‌یه بناءً توجیه اولدیغی باب عالیجه مصدق اولان ویا اسفار سالفه‌ده واشقیا تعقیباتنده فداكارانه خدمتلری مسبوق اولنلره یكدن توجیه ایدیلان رتبه محفوظدر . انجق خدمات مذكوره‌نك وثائق رسمیهٔ معتبره ایله مثبت اولمسی شرطدر .

مكاتب اجنبیه‌دن ویا اجنبی اردوسندن خدمت عثمانیه‌یه داخل اولنلره كلنجه اجنبی اردوسندن انفصاللریله اردوی عثمانی‌یه دخوللری تاریخی بیننده جریان ایدن مدت یالكز نقل معامله‌سنك اجراسنه مقتضی فاصلهٔ زماندن عبارت اولمق اوزره یدلرنده‌كی دیپلومه تاریخی نظر اعتباره آلنه‌جقدر وحكومت سنیه‌جه مكاتب عسكریه طلبه‌سی میاننده ممالك اجنبیه‌یه اعزام ایدیلنلر هم صنفلریله تصفیه‌یه تابع طوتیله‌جقدر .

مكاتب طبیهٔ ملكیه واجنبیه‌دن نشأتله صنف عسكری‌یه نقل ایدن اطبا ایچون ده دخول تاریخی معتبر اوله‌جقدر . تجارت بحریه قبودان مكتبندن نشأت ایدوب رتب عسكریه ایله وظائف بحریه‌ده استخدام ایدلمش ویا ایدلمكده بولنانلر ، تاریخ نشأتلرندن اوچ سنه صكره ملازم ثانیلكلرینك وآلتی سنه صكره دخی اوللكلرینك قبولیله تصفیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر . عشائردن متشكل خفیف سواری

الایلرینك ینه عشائردن منصوب ارکان ، امرا وضابطانی اشبو تصفیه‌یه داخل اولیوب یاپیله‌جق قانون مخصوصنه تابعدر .

آلتنجی ماده — مکاتب عسکریه‌ده تحصیلده ایکن رتبه آلمش طلبه واطفالك هنگام تحصیلده‌کی رتبه‌لری معدومدر . بونلردن اکمال تحصیل ایدنلر ، حین خروجلرنده رتبه‌لری هرنه اولورسه اولسون علی‌الاصول نشأت ایدن صنف رفقاسیله عین رتبه‌ده چیقمش عد اولنه‌جقدر . اکمال تحصیل ایتمیانلر قطعاتده استخدام ایدیلوب ایدلمدکلرینه نظراً بشنجی ویا آلتنجی ماده‌یه تابع اوله‌جقلردر .

یدنجی ماده — مکتبلی ضابطانك حین نشأتلرنده علی‌الاصول احراز ایتدکلری رتبه‌لروآلایلی ضابطانك تاریخ دخوللری تصفیه حساباتنه مبدأ اتخاذ اولنمق وسابقاً سواری ملازملرینك نشأتدن بر ، ومکتب بحریه‌دن نشأت ایدنلرك ایکی سنه صکره اوللکه وارکان حربدن قول‌اغالغه ترفیعلری محفوظ قالمق اوزره بالعموم ارکان ، امرا وضابطانك تصفیۀ رتبه‌لری ایچون هر رتبه اصحابنك حائز بولنمسی لازم کلن رتبه وقدملرینك صور حسابیه‌سی آتیده‌کی جدولده کوسترلمشدر .

اشبو جدولده هررتبه ایچون ارائه ایدیلان مدتلرك اکمالی مشروط اولمیوب تاریخ نشأت ویا دخولدن اعتباراً تصفیه قانوننك تاریخ تصدیقنه قدر علی‌الدرجات احرازایدیلان رتبه‌لرده کچن‌سنه‌لرك یکونی معتبر اوله‌جقدر .

جدوله مخصوص ایضاحات

١ — مکتبلی ضابطان ایچون تاریخ نشأت اساس اتخاذ ایدلمشدر .

٢ — الایلی ضابطان ایچون ضابطلك نصبی تاریخ دخوللرندن آلتی سنه صکره اولمق اوزره قبول ایدلمش واشبو مدت [سلاح اندازلق مدتی] نامیله جدوله ادخال ایدلمشدر .

٣ — تجار قپودان مکتبی مأذونلری ایچون ضابطلك نصبی تاریخ‌نشأتلرندن اوچ‌سنه صوکره اولمق اوزره قبول ایدیلوب جدوله درج ایدلمشدر .

٤ — یوزباشی وکیلی وصولقول اغالق ایچون مدت یوزباشیلق وقول اغالق مدتنك نصفی اوله‌رق جدوله درج ایدلمشدر .

٥ — بحری رتبه‌لرك معادلی‌بولنان بری‌رتبه‌لره نظراً اسملری نظارت عائده‌سنجه درج‌اولنور .

٦ — کاتب معاونلری حقنده‌کی رقم اشبو رتبه‌نك تاریخ احداثندن صکره‌یه عائددر .

٧ — اشبو جدولك تطبیقنده تاریخ ترفیع آی‌وکون حسابیله نظردقته آلنه‌جقدر .

٨ — بالامتحان طوغریدن طوغری‌یه طابور کاتبی نصب ایدیلنلر دخی طابورکاتبی معاونلکنه مخصوص مدته شامل اولمیه‌جقدر .

٩ — برنجی فریقلك احداثندن اول مشیر اولنلره شو جدولده برنجی فریقلك ایچون تعیین اولنان مدت نظر اعتباره آلنمیه‌جقدر .

١٠ — ژاندارمه برصنف مخصوص اولدیغندن ضابطانی آیروجه برتنسیق قانونه تابعدر . کرك ژاندارمه‌دن نفرلکله یتیشن وکرکسه نظامیه‌یه ارتباطی باقی قالمق اوزره ژاندارمه‌ده مستخدم بولنان ضابطان ایسه اشبو تصفیه قانونه تابعدر .

	آلایلیلردن			مکتبدن ملازم ثانی چیقانلر					مکتبدن یوزباشی چیقانلر			
	کاتبلکدن نشئت ضابطان ایچون	سواری ضابطانی ایچون	پیاده ، طوپچی ، استحکام وبحریه ضابطانی ایچون	سواری ضابطانی ایچون	پیاده طوپچی واستحکام ضابطانی ایچون	بحریه ضابطانی ایچون	تجار قپودان مکتبندن نشئتله وظائف بحریه‌ده مستخدم ضابطان ایچون	مکتبدن ملازم اول اولارق چیقانلر ایچون	طبیب ، بیطر ، وعاء‌دیرن یوزباشیلری ایچون	مهندسخانه‌دن چیقان فنی ممتاز یوزباشیلری ایچون	ارکان حرب نامزدی صنفندن مأذون ممتاز یوزباشیلری ایچون	ارکان حرب یوزباشیلری ایچون
سلاح اندازلق مدتی	٦	٦	٦				٣					
ملازم ثانیلك «		٦	٤	٥	٣	٢	٣	١		١	١	١
ملازم اوللك «		٦	٥	٥	٤	٤	٤	٤		٢	٢	٢
یوزباشی وکیللکی «		٣		٢								
یوزباشیلق «		٦	٥	٤	٤	٤	٤	٤	٦	٤	٣	٢
صول‌قول‌اغالق «						٢			٢			
قول اغالق «		٣	٥	٢	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤
کاتب معاونلکی «	٤										بو صنف احداث ایدیله‌لی هنوز سکز سنه اولمش اوزره بولندیغندن قول اغاسیلقدن یوقاری رتبه‌لره ترقی قونولامشلردر	
طابور کاتبلکی «	٦											
الای کاتبلکی «	٥											
الای امینلکی «	٥											
بیکباشیلق «	٦	٣	٦	٣	٥	٥	٥	٥	٥	٥		٥
قائممقاملق «	٦	٣	٦	٣	٥	٥	٥	٥	٥	٥		٥
میرالایلق «	٥	٤	٥	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤		٤
میرلوالق «	٥	٥	٥	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤		٤
فریقلك	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥		٥
برنجی فریقلك «	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤		٤

سكزنجی ماده — الایلی عداولنان [ماده ٦] ضابطان ایچون التی سنه سلاح اندازلق مدتی قبول واصغری سن دخول اون سكز اعتبار ایدیله جك وبویاشدن كوچك سنده كی خدمت عسكریه معدوم طوتیله جقدر . مدت خدمتی التی سنه یه بالغ اولمدن یمنده ویاژاندارمه مكتبندن نشأت ایدرك ملازم ثانی اولانلر اشبو رتبه یی محافظه ایده جكلردر .

طقوزنجی ماده — دور سابقده مغدوراً تقاعد ویاطرد ایدلمش اولوب رتبه لری اعاده اولنان اركان ، امرا وضابطانك خدمت عسكریه دن خارج قالدقلری مدتلر خدمتده بولنمش كبی عد اولنه جق وبالجمله مكاتب عسكریه دن طلبه ایكن سیاسةً طرد اولنوب بودفعه بالامتحان ضابطلكه قبول ایدیلنلرك قدملری صنف رفیقلرینك تاریخ نشأتندن اعتبار ایدیله جك وبوماده ده مذكور اولانلردن آتیده كی اوتجی ماده ده مذكور موقعده بولنمش اولانلر عین امتیازاتدن مستفید اوله جقلردر .

اونجی ماده — یمن ، حجاز ، طرابلس غرب ، التنجی اردو وبحراحمرله بصره كورفزینه نظامی دائره سنده ترفیعاً كیتمش اولانلرك اشبو ترفیعلری ایكی سنه ومواقع مذكوره ده بولنمق شرطیله دها اول مجروحاً ویا قطعه ومأموریت عسكریه لرینه التحاق ایله اثنای خدمتده مریض اوله رق عودت ایدنلر ایكی سنه بولنمش عد اولنه جغی كبی مصادماتده بولنه رق ایكی سنه یی اكمالدن اول عودت ایدنلرك مصادماتده بولندقلری تصدیق رسمی یه اقتران ایتدیكی حالده بونلرده ایكی سنه بولنمش عد اولنه جقلری كبی بلاد حاره دن یمن ، حجاز ، حجاز تیمور یولی [بالفعل خط بوینده استخدام اولنمق شرطیله] نجد ، قصیم ، فزان وبحراحمرله بصره كورفزنده خدمت ایتمش اولانلرك سكز آی مدتی برسنه عد وحساب اولنه جقدر .

اون برنجی ماده — بردولت اجنبیه ایله وقوع بولان حربه بالفعل اشتراك ایلمش اولانلرك قدمنه اشبو محاربه لر ایچون حربیه نظارتجه ضمی قبول ایدلمش اولان مدت علاوه ایدیله جكدر . محاربانده احراز ایدلمش برویا بردن زیاده رتبه لر نتیجهٔ تصفیه ده نظره النه رق مذكور رتبه لر عددنجه رتبه لری محفوظ قاله جق ویمن وامثالی محللرده وقوعه كلان مصادمات واشقیا تعقیباتنده النان رتبه لر دخی تصفیه ده نظر دقته آلنه رق ضم اولنه جقدر ورتبه ده كی قدملری محفوظ قاله جقدر . محاربات ومصادماتده تقاعدلكنی مستلزم برعضوینی غائب ایدنلرك رتبه لری كاملاً محفوظدر .

اون ایكنجی ماده — تصفیهٔ رتبه یی متعاقب عین رتبه ده بولنه جقلرك قدملری — اوتجی واون برنجی ماده لرده بیان اولنان قدم علاواتی معتبر طوتلمق شرطیله — مكتبلیلر ، تاریخ نشأتنه والایلیلر ملازم ثانی نصبنه نظراً صنف عسكریلری داخلنده صرهیه قونه رق بونلردن كرك سیاسةً وكركسه اسباب سائره دن طولایی فوق العاده مغدور اولانلر ترجیحاً ایلك منحلاته ترفیع ایدیله جكلردر . بعدالترفیع متعاقب رتبه لرده ایفای خدمتله عین درجه ده اثبات اهلیت ایدنلرك تاریخ نشأتلری [الایلیلر ایچون ملازم ثانیلك نصبی] نظر اعتباره آلنه رق ارباب اقتداردن اولان مغدورین ترجیح اولنه جقدر .

اون اوچنجی ماده — هرنه صورتله اولورسه اولسون محاكمةً حبس ایله مجازات اولنانلرك مدت محبوسیتلری خدمت عسكریه لرندن محسوب ایدلمز . انجق سیاسةً محكوم اولمش بولنانلر مستثنادر .

اون دردنجی ماده — اوچ یوز یكرمی درت سنه سی تموزندن اعتباراً اصول ونظامنه توفیق اولنمقسزین كوچك ضابطان وافرادن ملازم ثانیلكه ترفیع ایدنلر فرقه مركزلرنده امتحان ایدیله جكلر وبونلردن اثبات اهلیت ایدنلر خدمات حاضره لرنده ابقا اولنوب امتحان ویره مینلر احتیاط

ضابطلكیله ترخیص وكندیلرینه ایكیشر معاشله قرارنامهٔ مخصوصنه توفیقاً خرجراهلری اعطا اولنه جقدر .

اون بشنجی ماده — نظامات اساسیه لرنده مراتب عسكریه موجود اولمیان واولمامسی ایجاب ایدن ممالكده مستخدم اولوب رتب عسكریه یی حائز اولنلرك رتبه لری الغا وصنفلرنده كی درجاتی تاریخ دخوللرینه نظراً تعیین اولنه جقدر .

اون التنجی ماده — بعدالتصفیه حائز اوله جغی رتبه ایله استخدامنی آرزو ایتمیانلرك خدمت عسكریه دن استعفالری مقبول اوله جق والیوم مرعی الاجرا اولان تقاعد قانونی موجبنجه بعدالتصفیه حائز اوله جقلری رتبه لر ایله تقاعد ایدیله جكلردر . بونلردن استعفا حقنی حائز اولمیانلرك استعفالری امر تصفیه نك تاریخ تبلیغندن انجق ایكی آی نهایتنه قدر وقوع بولمق شرطیله مقبولدر .

اون یدنجی ماده — فوق العاده مغدورین عسكریه نك برنجی ومتعاقب ترفیعلرندن یكی ترفیع قانونامه سی نظر اعتباره النه رق عدم اهلیت طولاییسیله مغدور اولمملری ایچون مومی الیهمك توسیع معلومات واقتدارلرینی تأمین ایلمكه واختصاصلرینه كوره حسن استخداملرینه حربیه وبحریه نظارتلری مأموردر .

اون سكزنجی ماده — تصفیه جدولنده كی سنه لر حسابات وتطبیقاتنه بولایحهٔ قانونیه نك تاریخ تصدیقی اساس اتخاذ اولنه جقدر .

اون طقوزنجی ماده — اشبو قانونك تطبیق احكامنه برنجی وایكنجی ماده لرده ذكر ایدیلنلر حقنده اجراسی طبیعی اولان تحقیقات وسائره سببیله مرور ایده جك ایام مستثنا اولمق اوزره امر تصفیه نهایت ایكی ماه ظرفنده اكمال ایدیله جكدر .

یكرمنجی ماده — اشبو قانونك تطبیق احكامنه حربیه وبحریه نظارتلری مأموردرلر .

٢٠ رجب سنه ٣٢٧ و ٢٥ تموز سنه ٣٢٥

سرسری ومظنهٔ سوء اشخاص حقنده قانون

برنجی فصل

سرسریلر حقنده

برنجی ماده — هیچ برواسطهٔ معیشتی بولنمدیغی وچالشمغه قدرتی اولدیغی حالده لا اقل ایکی آیدنبری برکونه کاروکسب ویا صنعتله مشغول اولمیان وبومدت ظرفنده ایش بولمق ایچون تشبثات لازمه‌ده بولندیغنی دخی اثبات ایده‌میوب شوراده بوراده طولاشان کیمسه‌لره سرسری اطلاق اولنور. چالشمغه مقتدر ایکن تسئلی وسیلهٔ معیشت اتخاذ ایدنلر دخی سرسری عد اولنورلر.

ایکنجی ماده — ضابطه‌جه اجرا قلنه‌جق تحقیقات اوزرینه سرسری اولدیغی آکلاشلدقدن صکره دردست اولنان اشخاص ٢٤ ساعت ظرفنده اوراق تحقیقه‌سیله برلکده مدعیٔ عمومیلکه تسلیم اولنه‌جقلردر.

اوچنجی ماده — شخص مظنونك نتیجهٔ محاکمه‌یه قدر ضابطه دائره‌سنده آلیقونلسی ضمننده مدعیٔ عمومی طرفندن مذکره ویریلوب اوراقی درحال محکمه‌یه تودیع اولنور. اوراقك تودیعندن اعتباراً نهایت ٢٤ ساعت ظرفنده اجرای محاکمه‌یه مباشرت اولنه‌جقدر.

دردنجی ماده — بالمحاکمه سرسریلکی ثابت اولان شخصك امور نافعه ویا بلدیه‌ده ویاخود مؤسسات عمومیه‌نك برنده ایکی ماهه قدر استخدامنه وبوصورتك اجراسنه لدی‌الابتدار امکانسزلغی کورلدیکی تقدیرده مملکتنه ویا ایش بولمسی ممکن اولان برمحل مناسبه سوق واعزامنه برلکده قرار ویریله‌جکدر. اشبو قرار قابل استیناف وتمییز اولمیوب درحال اجرا اولنه‌جقدر.

بشنجی ماده — مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان استخدام، اجرت معروفه‌نك نصفی استخدام ایدن اداره طرفندن ویرلمك شرطیله او بلده داخلنده ویا جوارنده سرسرینك چالیشدیرلمسندن عبارتدر. انجق محل بیتوتی اولمیانلره ادارهٔ مذکوره طرفندن یاته‌جق برمحل کوستریله‌جك وبوتقدیرده سرسری‌یه اجرت معروفه‌نك یالکز ثلثی اعطا اولنه‌جقدر.

آلتنجی ماده — مادهٔ سابقه وجهله استخدامی ممکن اولمیان سرسرینك اعزام اولنه‌جغی محل ضابطه ایله بالمخابره مدعیٔ عمومی طرفندن تعیین اولندقدن صکره ایجابی ضابطه‌جه اجرا اولنور. محکوم علیه اسباب مقبوله بیانیله برمحل تعیین ایدر وضابطه‌جه محذور کوسترلمز ایسه کندیسنك آرزو ایتدیکی محله کوندریلور.

یدنجی ماده — مدت استخدامنی اکمال ویاخود مدت مذکوره ظرفنده برواسطهٔ معیشت تدارك وتأمین ایدن سرسریلر مدعیٔ عمومیلکجه قیدینه اشارتله سربست براقیله‌جقدر.

سکزنجی ماده — خدمتندن فرار ویا امتناع ایدن یاخود برسنه ظرفنده مکرر اولان سرسریلر دردست ایدلدکلرنده اوچنجی ماده موجبنجه ضابطه دائره‌سنه کوندریلوب محاکمه‌لری بالاجرا اوچ آیدن برسنه‌یه قدر نفی اولنه‌جقلردر.

طقوزنجی ماده — ضابطه‌جه شبهه‌لی عد اولنان محللرده طولاشمنی اعتیاد ایدن ویاخود داعیٔ شبهه احوال وحرکاتده بولنان سرسریلر اون ایکنجی ماده‌ده محرر اصوله توفیقاً بالتوقیف محاکمه‌لری اجرا اولنه‌رق برهفته‌دن آلتی ماهه قدر حبس ویاخود اوچ ماهدن ایکی سنه‌یه قدر نفی اولنورلر.

ایکنجی فصل

مظنهٔ سوء حقنده‌در

اوننجی ماده — جنایت وسرقت واخذ ویان کیسه‌جیلك وساٸرلره یتاقلق وطولاندیریجیلق وجبراً فعل شنیع اجراسنه تصدی جرائمندن بریله لااقل ایکی دفعه محکوم اولمش وجزاسنی چکمش اولانلردن ویاخود ضبطیه نظارتی آلتنده بولنانلردن ضابطه‌جه داعیٔ شبهه احوال وحرکاتی کورینن اشخاص مظنهٔ سوء عد اولنور.

اون برنجی ماده — مظنهٔ سوء عداولنان اشخاص ضابطه‌جه دردست ایدیله‌رك احوال وحرکات واقعه‌سنی تصریح واسباب ثبوتیه ودلائلنی توضیح ایده‌جك صورتده تنظیم قلنه‌جق ضبط ورقه‌سیله نهایت قرق سکز ساعت ظرفنده مدعیٔ عمومیلکه تسلیم اولنه‌جقدر. مدعی عمومی طرفندن اعطا قلنه‌جق مذکره اوزرینه شخص مرقوم توقیف اولنوب محاکمه‌سی مستعجلاً بالاجرا ضبط ورقه‌سنك خلافنی اثبات ایده‌مدیکی ومظنهٔ سوء اولدیغی تحقق ایلدیکی تقدیرده برماهدن برسنه‌یه قدر حبس ویاخود اوچ ماهدن ایکی سنه‌یه قدر نفی جزاسیله مجازات اولنه‌جقدر.

اوچنجی فصل

احکام مشترکه‌یی حاویدر

اون ایکنجی ماده — کتم هویت مقصدیله هرنه صورتله اولورسه اولسون تبدیل قیافت ایتمش اولنلر ویاخود اوزرلرنده اکه وچنکل ومیمونجق کبی کلید وقپو وپنجره کشادیله خرسزلق وجرائم سائره ارتکابنه ومساکن ودکاکینه دخوله مدار اوله‌جق آلات وادوات بولندیغی حالده اشیای مذکوره‌یی اول زمان برمقصد مشروعه مبنی طاشیدقلرینی اثبات ایده‌میانلر سرسری مقوله‌سندن ایسه بش قامچیدن یکرمی قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره طقوزنجی ماده موجبنجه مجازات ایدیلور. یاخود بونلره بدل برآیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور واکر بومقوله اشخاص مظنهٔ سوء طاقمندن ایسه اون بش قامچیدن اوتوز بش قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره اون برنجی ماده موجبنجه مجازات اولنور ویاخود بوجزالره بدل ایکی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس ایدیلور.

اون اوچنجی ماده — اشخاصه فعلاً تعرض ویا تهدید ایلین سرسریلر اون قامچیدن اوتوز قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره طقوزنجی ماده موجبنجه مجازات ایدیلور ویاخود بونلره بدل بربچق آیدن بربچق سنه‌یه قدر حبس اولنور. ومظنهٔ سوء طاقمندن بوکا متجاسر اولانلر یکرمی قامچیدن اوتوز قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره اون برنجی ماده موجبنجه مجازات اولنور ویاخود بوکا بدل اوچ آیدن ایکی بچق سنه‌یه قدر حبس اولنور. فقط حرکت واقعه‌لری قانوناً دها شدید برجزایی مستلزم اولورسه حقلرنده اوجزا ترتیب اولنور.

اون دردنجی ماده — سکزنجی ماده‌ده تصریح ایدیلن صورتدن ماعدا احوالده مکررلرك جزالری تشدید اولنه‌جقدر.

اون بشنجی ماده — طقوزنجی واون برنجی واون اوچنجی واون دردنجی ماده‌لرده ذکر وتعداد اولنان جزالردن بریله محکوم اولان اشخاص مدت جزائیه‌لرینی اکمال ایتدکدن صکره آلتی آیدن اوچ سنه‌یه قدر ضبطیه نظارتی آلتنه آلنمق جزاسیله دخی محکوم اوله‌جقلردر. فقط اولجه بر جرمدن طولایی ضبطیه نظارتی آلتنده بولنمغه محکوم اولمشلر ایسه مدت محکومه‌لرینی اکمال ایتدکدن صکره اشبو ماده موجبنجه مستحق اولدقلری جزا بشقه‌جه اجرا اولنه‌جقدر.

اون آلتنجی ماده — اون بش یاشنی اکمال ایتمیان چوجقلر سرسری عد اولنه‌مزلر. بوقبیل چوجقلری ابوینی ویاخود شرعاً انفاق وتربیه‌لریله مکلف اولان اقرباسی مقتدر اولدقلری حالده انفاق ایتمزلر و شوراده بوراده سرسریانه طولاشمه‌لرینه مساعده و مسامحه ایدرلر ایسه یکرمی غروشدن اوچ یوز غروشه قدر جزای نقدی آلنور و یاخود بوکا مقابل یکرمی‌درت ساعتدن اون بش کونه قدر حبس ایله مجازات ایدیلورلر.

اون يدنجی ماده — اون بش ياشندن آشاغی چوجقلری استفاده مقصديله تسئله سوق وتشويق ايدنلر حقنده مادهٔ سابقه‌ده محرر جزای نقدی وحبس جزالری برلكده حكم اولنه‌جقدر .

اون سكزنجی ماده — سرسری ومظنهٔ سوء طاقمندن اولان اشخاص تبعهٔ اجنبيه‌دن اولدقلری حالده مجازات محكومه‌لری اجرا ايدلدكدن صكره ضابطه‌جه ممالك عثمانيه‌دن طرد واخراج اولنه‌جقدر .

اون طقوزنجی ماده — ضرب جزاسی مدعیٔ عمومی ويا وكيلی ايله طبيب حضورنده وحبسخانه درونده برمترو طولنده و بربچق سانتيمترو قطرنده اوكوز درسندن معمول و دوكومسز قامچی ايله و ضرب متوسط ايله اجرا اولنور . فقط هر حالده طبيبك استثنا ايده‌جكی محله اورليه‌جقدر .

يكرمنجی ماده — ضرب جزاسيله محكوم اولان اشخاصك حكم اولنان ضربه عدم تحملی مدعیٔ عمومی نزدنده طبيب راپوريله ثابت اولديغی تقديرده متحمل اولديغی قدر ضرب ايديلەرك تحملی اولنميان مقدار حقنده هر قامچی‌يه بدل بشقه‌جه ايكی كون مدتله حبس اولنه‌جقدر .

يكرمی برنجی ماده — سرسری و مظنهٔ سوء اشخاص حقلرنده اشبو قانونك نشرندن مقدم مرعی الاجرا اولان بالجمله احكام نظاميه مفسوخدر .

يكرمی ايكنجی ماده — داخليه وعدليه نظارتلری اشبو قانونك اجرای احكامنه مأموردر .

۱۹ ربيع الاخر سنه ۳۲۷ و ۲۶ نيسان سنه ۳۲۵

مأمورين ملكيه‌نك تقاعدينه دائر

قانوندر

برنجی ماده — استانبول وولاياتده مستخدم كافهٔ مأمورين ملكيه وبالفعل مكاتب رسميه معلم ومعلمه‌لری وخزينهٔ خاصه مستخدمينی واهالی انتخابيله تعيين اولنميان واوته‌دنبرو تقاعديه ويرن بلديه مأمورلری وكتبهٔ اقلام ايله مأمورين تحصيليه وخدمه وقواصلر ومحكمه مباشرلری وكمرك قولجی ومبصرلری اشبو قانونك تعيين ايلديكی حق تقاعددن مستفيد اولورلر .

ايكنجی ماده — حق تقاعد سنهٔ شمسيه حسابيله يكرمی ياشنه وصولدن اعتباراً خدمته مخصوص اوله‌رق معاشه نائليت تاريخندن بدأ ايله لااقل اوتوز سنه خدمتله اكتساب اولنور . وموقع حربده ايفای وظيفه ايدنلر ايله دشمنه اسير دوشنلر ايچون مدت حرب واسارت ايكی قات اوله‌رق حساب ايديلور ومأمورلردن خدمت عسكريه ايله مكلف اولانلرك سلاح آلتنده بولندقلری مدت دخی مدت تقاعده داخل اولور وفقط معلول اولانلر بومدتی اكمال ايتمامش اولسه‌لربيله فناً تبين ايده‌جك درجهٔ معلوليتلرينه كوره معاش تخصيصی ايله تقاعد ايديلور .

اوچنجی ماده — مدت تقاعدك حدمنتهاسی قرق بش سنه‌در . مدت خدمتی اصالةً ووكالةً اوتوز سنه‌يه بالغ اولان برمأمورك طلب واستدعاسی وقوع بولمدقجه ويا ايفای وظائف مأموريته مقتدر اولەميه‌جق درجه‌ده عليل ومريض اولديغی فناً ثابت اولمدقجه تقاعدی اجرا اولنه‌مماز . فقط مدت خدمتی قرق بش سنه اولان ياخود سنهٔ شمسيه حسابيله آلتمش بش ياشنی اكمال ايدن مأمورلر ايفای وظيفه‌يه مقتدر اولسه‌لر بيله رضالرينه باقلمقسزين تقاعدلری اجرا اولنور . انجق وكلا واعيان اشبو تحديد سن قاعده‌سندن مستثنا اولدقلری كبی آلتمش بش ياشنی اكمال ايدوبده تجربه وخدمتلرندن دولتجه استفاده مأمول اولانلرك دخی بيان اولنان تحديد سن قيدندن بالاستثنا مجلس مخصوص وكلا قراريله استخداملری جائزدر . شوقدركه هيچ برمأموره حين تقاعدنده قرق بش سنه‌دن صكره‌كی خدمتی ايچون فضله معاش تخصيص اولنماز .

دردنجی ماده — رجال ومأمورين علميه‌دن وعساكر بريه وبحريه وژاندرمه امرا وضابطاندن ودوائر علميه وعسكريه مأمورين ومستخدمين قلميه‌سندن تبديل مسلك ايتمش اولوب خدمت ملكيه‌ده بولنانلرك خدمتلرينك مجموعی مدت تقاعدی اكمال ايلديكی تقديرده ملكيه تقاعد صندوغندن صوك اون سنه‌لك معاشلری نسبتنده معاش تخصيص اولنور وديكر خدمتلرندن طولايی بشقه‌جه معاش آلەماز .

بشنجی ماده — عهده‌سنده بردن زياده مأموريت بولنمش اولانلرك اشبو متعدد مأموريتلری صوك اون سنه‌يه تصادف ايدرسه بومأموريتلر معاشندن يالكز مقدارجه فضله اولانی ومأموريت اصليه‌سی اولميوب‌ده مكاتب رسميه‌ده بر ويا متعدد معلملكلرده بولنانلرك هر برندن آلدقلری معاشلر كاملاً داخل حساب ايديلور .

آلتنجی ماده — اولجه برنجی ماده‌ده كوستريلان مأموريتلرده بولنوب‌ده صكره‌دن انتخاب اهالی ايله مجالس ومحاكم رياست واعضالغنه يوميه وتخصيصات وياخود اجرت ويا بونلره مقابل معاش ايله ويا قونطوراتو ايله مستخدم اولانلرك حق استفاده‌لری باقی اولوب يدنجی وطقوزنجی ماده‌لرده كوستريلان زمان معزوليته قياساً ومبعوثلرك مبعوثلق مدتلری تماماً داخل حساب اولور .

يدنجی ماده — فعلاً اون سنه خدمت ايدن برمأمورك مبدأ خدمتندن تاريخ تقاعدينه قدر

حکم قانونی‌یه مبنی جزاء اولمامق شرطیله قاچ دفعه اولور ایسه اولسون بلا معاش کچیره‌جکی زمان معزولیت ایکی سنه‌دن نقصان ایسه هردفعه‌سی تماماً وبو مدت سنه‌یه قدر ایسه ایکی سنه‌سی کذلك تماماً ودیکر ایکی سنه‌سی نصفاً داخل حساب اولور بوندن زیاده اولان مدت محسوب ایدلمز .

سکزنجی ماده — برمأمورك قبولی مجاز اولان معاشسز مدت معزولیتنك برقسمی صوك اون سنه‌یه مصادف اولورسه تقاعدیه‌سی آلنمق شرطیله او مدت ایچون معزولیت قرار نامه‌سی حکمنجه مستحق اوله‌جنی مقدارده واکر مستحق دکل ایسه انفصال ایلدیکی مأموریته مخصوص معاشك ربعی نسبتنده معاش آلمش فرض اولنه‌رق حسابی اکا کوره یاپیلور .

طقوزنجی ماده — مدت معزولیتنده معاش آلنلرك زمان معزولیتلری نه‌قدر اولور ایسه اولسون کاملاً داخل حساب اولور. بوماده ایله مادهٔ سابقه‌نك حکمی زمان معزولیتلرینی قسماً ویا کاملاً آلتنجی ماده‌ده کوستریلان خدماتده کچیرنلرده شاملدر واك صکره‌کی زمان معزولیت دخی بوماده ایله مادهٔ سابقه حکمنجه داخل حساب اولور .

اوننجی ماده — دولتجه کوریله‌جك لزوم اوزرینه موافقتلریله خدمت دولته آلنه‌جقلرك تقاعد معاشی قطع وانفصالنده اعادةً اعطا اولنور. مدت اخیرهٔ استخدامیه‌دن طولایی معاش مخصصنه برشی ضم اولنماز .

اون برنجی ماده — مأمورین ومعزولیندن اولوبده مأذونیت رسمیه استحصال ایتمکسزین بردولت اجنبیه خدمتنه کیرنلر خدمات سابقه‌لرنجه حق تقاعددن ساقط اولورلر ومتقاعدیندن اولوبده تقاعد معاشلری وارسه قطع اولنور .

اون ایکنجی ماده — مؤبداً مأموریتدن محرومیت وحقوق مدنیه‌دن اسقاط جزاریله محکوم علیه اولانلر حین وفاتلرنده عائله‌لرینه قانوناً اصابت ایده‌جك تقاعد معاشی ویرلك اوزره حق تقاعددن ساقط اولورلر ومأمورین ومتقاعدیندن اوچ سنه ودها زیاده کورك ویا قلعه‌بندلك جزاریله محکوم علیه اولانلرك مدت محبوسیتلرنده عائله‌لرینه اشبو قانون حکمنجه اصابت ایده‌جك تقاعد معاشی اعطا اولنور وسبیللری تخلیه اولندقده قطع اولنوب وفاتلرنده ینه عائله‌لرینه تخصیص ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — مدت مأموریتی اوتوز سنه‌یی اکمال ایدن برمأموره صوك اون سنه‌ده آلدیغی مأموریت معاشی یکوننك یوز یکرمیده برینك یعنی مقدار وسطیٔ شهریسنك یوزده اللیسی واوتوز سنه‌دن زیاده مدتك بهر سنه‌سی ایچون بویوزده اللینك اوتوزده بری ضم اولنه‌رق قرق بش سنه خدمت ایدن برمأموره مذکور برآیلغك مقدار وسطیسنك یوزده یتمش بشی اوچ بیك غروشی تجاوز ایتمزسه تماماً تخصیص اولنور. تجاوز ایتدیکی حالده اوچبیك غروشی تام واوچ بیك غروشدن یدی بیك غروشه قدرینك نصفی ویدی بیك غروشدن اون بیك غروشه قدرینك ثلثی واون بیکدن فضله‌سنك ربعی ویریلور . بوصورتله تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

اون دردنجی ماده — تقاعد معاشنك حد اصغری اوتوز سنه مدت ایچون یوز غروش وقرق بش سنه خدمت ایچون یوز اللی غروش اولوب حساباً بو مقدارلردن نقصان دخی اصابت ایتسه بو مقداره ابلاغ اولنور .

اون بشنجی ماده — برمأمور اثنای مأموریتنده ویا قبولی مجاز معزولیتی زماننده جسماً آخرك اعانه‌سنه محتاج درجه‌ده منزول ومقعد ویا مجنون ویاخود قوهٔ باصره‌دن کلیاً محروم اولورسه صوك مأموریتی معاشنك نصفی ایله تقاعد ایدیلور . اکر معلولیت جسماً آخرك اعانه‌سنه محتاج مرتبه‌ده اولمیوبده یالکز مانع مأموریت اوله‌جق درجه‌ده ایسه و مدت خدمت اون سنه‌دن نقصان ایسه

ربع واندن زیاده ایسه ثلث ویریلور و بو وجهله تخصیص اولنه‌جق معاشك اوچ بیك غروشدن فضله‌سی حقنده اون اوچنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

اون آلتنجی ماده — معلول اولان بر مأمور مدت تقاعدی اکمال ایتمش ایسه خدمت اعتباریله معلولیت ویا تقاعد معاشلرندن مقدارجه هانکیسی فضله ایسه او معاش تخصیص اولنور .

اون یدنجی ماده — بر مأمورك حین وفاتنده صندوقدن معاش ویا اکرامیه آله‌جق افراد عائله‌سی یکرمی یاشندن آشاغی اولاد ذکوریله ذات الزوج بولنمیان اولاد اناث و جده و والده وزوجه‌لرندن عبارتدر. سائر متعلقاتیله مطلقه‌سنه برشی ویرلمز. پدر واولاد وحفیدلرینك وفاتنده ذات الزوج اولملرندن طولایی معاش تخصیص ایدیله‌میان اولاد اناث ایله والده و جده‌لرك بالآخره زوجلری وفات ایدر ویا بینلرنده افتراق وقوع بولورسه پدر و اولاد وحفیدلرندن انتقال ایدن عائله معاشنه حصه‌دار اوله‌جقلردر . فقط بونلرك زوجلری وفات ایتمسندن طولایی کندولرینه صندوقدن دها زیاده معاش اصابت ایدرسه اولکی معاشه حصه‌دار اولمیوب زیاده اولانی تخصیص اولنور .

اون سکزنجی ماده — اولاد ذکور و اناث ایله والده‌سنك هر بری و متعدد زوجه‌لرله جده‌لرك هر ایکیسی بر یتیم حکمنده اولوب آکا کوره حصه‌لری تعیین اولنور .

اون طقوزنجی ماده — اولاد ذکوره تخصیص اولنان معاشات یکرمی یاشنه دخوللرنده قطع اولنور. آنجق اون بشنجی ماده‌ده کوستریلان درجه‌ده معلول اولنلرك معاشلری قید حیات ایله اعطا اولنور و مکاتب عالیه‌ده تحصیلده بولنان اولاد ذکورك معاشلری دخی قطع اولنماز .

یکرمنجی ماده — قیز اولاد و والده و جده‌لرك اره وارملرندن طولایی قطع ویامناقله ایدیلان معاشلری مؤخراً طلاق ویا وفات حسبیله طول قالدقلرنده عدتلرندن صکره اعطا ایده‌جکلری استدعا نامه‌لرك حواله‌سی تاریخندن اعتباراً اعادةً اعطا و مقدار سابقلرینه ارجاع اولنور . پدرلرینك و اولادینك حین وفاتنده ذات الزوج اولوب عائله معاشنده حصه‌دار اوله‌میان قیز اولاد و والده و جده‌لر بالآخره طول قالدقلرنده اصولاً نائل معاش اولورلر . متوفی زوجندن معاش آلان زوجه ویا ازواج متروکه ازدواج ایتمسیله تقاعد معاشی قطع اولنور. فقط طلاق ویا زوجنك وفاتی وقوع بولدیغی صورتده او تاریخدن اعتباراً معاش سابقی اعادةً تخصیص اولنور. آنجق وفاتی وقوع بولدیغی زوجنك معاشی زیاده ایسه او تخصیص اولنور. شو قدرکه بو اعادهٔ معامله بردفعه‌یه مخصوصدر .

یکرمی برنجی ماده — زوج متوفاسی مأمورین دولتدن اولوبده آندن طولایی حسب القانون معاشه نائل اولمش اولان اولاد اناثه مؤخراً پدری مستحق تقاعد اولدیغی حالده وفات ایدرسه بشقه‌جه معاش تخصیص اولنمیوب فقط زوجندن طولایی نائل اولدیغی معاش پدرینك وفاتندن ناشی مستحق اولدیغی معاشدن نقصان ایسه بونك نقصانی اکمال اولنور .

یکرمی ایکنجی ماده — کرك مدت خدمت و کرك معلولیت جهتیله بر مأمور مستحق اولدیغی تقاعد و وفات ایدن مأمورین عائله‌سنه اعطا اولنه‌جق ایتام و ارامل معاشلری صندوق نظامنامه‌سی احکامنه توفیقاً صندوق محاسبه‌سنجه حساب و تقدیر اولنه‌رق اولبابده تنظیم ایدیله‌جك جدول واوراق متفرعه اوزرینه مجلس اداره‌جه تدقیقات لازمه بالاجرا قانوناً مستحق معاش اولدیغی تقدیرده هیئت عمومیه‌جه ویریله‌جك قرار اوزرینه همان معاملهٔ تخصیصیه‌سی ایفا اولنور . هیئت عمومیه‌نك قرارینه اعتراض وقوعنده اصحابی طرفندن شورای دولته مراجعت اولنور .

یکرمی اوچنجی ماده — مأمورین موظفه‌دن اولوبده تقاعدینی استدعا ایدنلر ویا تقاعدی اجرا ایدلمك اوزره عزل ویا مأموریتی الغا ایدیلانلر ایله معزولیت معاشی آلدقلری حالده تقاعدلرینی استیانلرك تقاعد معاشلری مأموریت ویا معزولیت معاشلرینك قطعی تاریخندن اعتباراً تخصیص اولنور .

معزول اولوب ده هنوز معزولیت معاشی آلمیانلرك تقاعد معاشلری تقاعد استدعالرینك اعطا ایلدیكی محل رسمینك تاریخ قیدندن وایتام وارامل معاشاتی دخی وایلرك تاریخ وفاتندن اعتباراً تخصیص اولنور .

یكرمی دردنجی ماده — برمأمورك مستحق اولدیغی تقاعدمعاشنك نصفی عائله‌سی ایچون تخصیص اولنه‌جق معاشه اساس اتخاذ اولنور . بریتیمه نصف مذكورك بش یوز غروشی تام واوسط طرفنك یوزده اللیسی وایكی یتیمه بش یوزی تام واوسط طرفنك یوزده یتمش بشی واوچ ودها زیاده اولان ایتامه نصف مذكورك تمامی تخصیص اولنور. ایتام وارامل معاشنك حد اعظمی بش بیك غروشدر. بونلردن ساقط اولان ویا وفات ایدنلرك تقسیم مذكوردن اصابت ایدن حصه‌لری قطع اولنه‌رق بر یتیم قالمش ایسه بوحصه‌نك نصفنك بش یوز غروشی تام وبش یوزغروشدن یوقاریسنك نصفی آكا تخصیص ایله دیكر نصفی صندوقه قالور. اكر ایكی یتیم قالور ایسه كذلك حصهٔ مذكوره‌نك نصفنك بش یوز غروشی تام وبش یوز غروشدن یوقاریسنك اوچ ربعی تخصیص ایله برربعی صندوقه قالور واكر ایتام باقیه اوچ نفر ودها زیاده ایسه منحل اولان معاش تماماً آنلرك معاشلرینه ضم اولنور.

یكرمی بشنجی ماده — اون سنه خدمت ایتمش برمأمورك عائله‌سنه ویریله‌جك معاش اوتوز سنه اعتباریله ویریله‌جك مقدارك ثلثیدر. اون سنه‌دن فضله خدمت ایتمش ایسه هرسنه ایچون اشبو ثلثك اونده بری ضم اولنور .

یكرمی آلتنجی ماده — اون سنه خدمتی سبق ایتمدیكی حالده اشبو قانونك تاریخ نشرندن صكره وفات ایدنلرك عائله‌سنه متوفانك خدمتی برسنه‌دن اوچ سنه‌یه قدر ایسه صوك مأموریتی معاشنك برآیلغی ودرت سنه‌دن آلتی سنه‌یه قدر ایسه ایكی آیلغی ویدیدن طقوز سنه‌یه قدر ایسه اوچ آیلغی بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اكرامیه اوله‌رق اعطا قلنور وبوصورتله ویریله‌جك اكرامیه‌نك مقداری سكز بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

یكرمی یدنجی ماده — اون سنه خدمتی سبق ایتمامش برمأمور ایفای وظیفه ایتمكده ویامحل مأموریتنه عزیمت ویاخود عودت ایلمكده ایكن والحاصل وظیفهٔ مأموریتندن طولایی برتهلكه ومخاطره‌یه اوغرایوب قضاءً وفات ایدر ویاخود اتلاف اولنورسه عائله‌سنه صوك مأموریتی معاشنك ربعی بلا تعدیل تخصیص اولنور. متوفانك خدمتی اون سنه ودها زیاده ایسه مدت خدمتنه نظراً عائله‌سنه اصابت ایده‌جك معاش صوك مأموریتی معاشنك ربعندن زیاده ایسه اولانی تخصیص ایدیلور .

یكرمی سكزنجی ماده — عائله معاشاتنك حد اصغری بهر نفر ایچون قرق غروشدر . حساباً دها آز اصابت ایدرسه بومقداره ابلاغ اولنور ومحلولات وقوع بولدقچه صندوقدن علاوه اولنان قسمی قطع وتوقیف اولنور .

یكرمی طقوزنجی ماده — صندوق سرمایه‌سی آتیده بیان اولنان وارداتدن حاصل اولور :

١ بالجمله مأمورین دائمه وموقته ایله معزولین ومتقاعدین معاشاتندن شهری یوزده بش غروش حسابیله قطع اولنه‌جق عائدات ،

٢ مأمورین موظفه‌دن ومتقاعدیندن ویا معاشی اولان معزولیندن اولوب دها زیاده معاشلی برمأموریته تعیین اولنانلرك ویاخود بولندقلری مأموریتده معاشی ترقی ایدنلرك ایلك برآیلق معاشلرینك توقیف اولنه‌جق مقدار منضملرندن ،

٣ یكیدن خدمت دولته داخل اولانلرك ویاخود بلامعاش معزول قالدقدن صكره تكرار برمأموریته تعیین اولنانلرك ایلك برآیلق معاشلرندن توقیف ایدیله‌جك نصفندن ومقدار منضمندن .

٤ صندوغك ارباح ایلدیكی مبالغ فائضلرندن ،

٥ بالعموم مأمورین ملكیه‌یه اصولنه توفیقاً ویامقطوعاً ویریله‌جك خرجراه ویومیه‌لرك یوزده بشندن ،

٦ بهر نفره صندوقدن اعطا قلنان معاشات ایچون سنه‌ده بر دفعه ویریلان جزؤدان اثمانی اولمق اوزره قرق غروشدن یوز غروشه قدر معاش اصحابندن النه‌جق برغروش ویوزدن بش یوز غروشه قدر ایكی وبش یوزدن بیك غروشه قدر اوچ وبیكدن درت بیكه قدر درت ودرت بیكدن یوقاریسی ایچون بش غروش جزؤدان بدلاتندن ،

٧ واردات متفرقهٔ سائره‌دن ،

٨ موازنهٔ عمومیه‌یه داخل اولمیان خزینهٔ خاصه وشهر اماتنی وزراعت بانقه‌سی نامنه تقاعد صندوغندن تسویه اولنان معاشات آچیقلرینه مقابل دوائر مذكوره‌جه اعطاسی مقتضی مبالغدن .

اوتوزنجی ماده — صندوق وارداتی معاشات مخصصه‌یه كفایت ایتمدیكی تقدیرده اوسط طرفی شهریه اعتباریله مقسطاً خزینهٔ مالیه‌دن تسویه اولنه‌جقدر .

اوتوز برنجی ماده — معاشاتك معاملات تخصیصه‌سی وتفرعات سائره‌سی تنظیم اولنه‌جق بر نظامنامه ایله تعیین ایدیله‌جكدر .

مادهٔ مذیله — اشبو قانون احكامی، تاریخ نشرینه‌قدر تخصیص اولنمش اولان بالعموم متقاعدین وایتام وارامل معاشاتی حقنده تطبیق قلنه‌جقدر .

فی ٨ شعبان سنه ١٣٢٧ وفی ١١ اغستوس سنه ١٣٢٥

مأمورین ملکیه معزولیت معاشلرینه دائر قانوندر

برنجی ماده — مأموریتنك لغو اولنمسی وياخود دولتجه كوريلان لزومه مبنی انفصال ایتمسی ويا اسباب صحيه‌يه مبنی ترك خدمته مجبور اولديغی دائرهٔ عائده‌سنجه تحقق ايتمسی اوزرينه آچيقده قالان مأمورين ملكيه‌يه ديكر برمأموريته تعيين اولننجه‌يه دكين اشبو قانون موجبنجه معزوليت معاشی تخصيص اولنور .

ایكنجی ماده — معزوليت معاشنه مستحق اولمق ايچون اولا يكرمی ياشنه‌دخولندن بالاعتبار مأموريت معاشی آله‌رق اقلی اون بش سنه خدمتی سبق ايتمك ، ثانياً وظيفهٔ مأموريتندن طولايی بالمحاكمه جنحه وجنايت‌ايله محكوم اولمامق، ثالثاً برحكم قانونی‌يه مستنداولمقسزين ادارةً عزل‌ايدلمش ايسه منسوب اولديغی دائره‌سنجه جواز استخدامنه قرار ويرلمش اولمق لازمدر. معزوليت معاشلری معزولينك اقامتكاه اتخاذ ايده‌جكلری محللرده تسويه اولنور .

اوچنجی ماده — محاكمه آلتنده بولنانلرك وبرحكم قانونی‌يه مستند اولميوب‌ده ادارةً عزل ايديله‌رك منسوب اولديغی دائره‌جه جواز استخدامنه قرار ويرلمامش اولانلرك واسباب ذاتيه‌دن طولايی مأموريتلرندن استعفا ايدنلرك واون بش سنه خدمتی سبق ايتمامش بولنانلرك معزوليت معاشی طلبنه حقی اوله‌مز .

دردنجی ماده — بعدالعزل محاكمه آلتنه آلنه‌رق تبرئهٔ ذمت ايدن مأمورين تاريخ عزللرندن اعتباراً معزوليت معاشنه كسب استحقاق ايدر . اموال اميريه‌دن تضميناتله محكوم اولانلر دينلرينی تأديه ايتمدكجه معزوليت معاشی تخصيص اولنماز .

بشنجی ماده — معزول مأمورينك بالفعل تجارت وصنعته سلوك ايتملری ويا عثمانلی برشركت واداره‌نك خدمتنه كيرملری معزوليت معاشی طلب واخذينه مانع اوله‌مز .

آلتنجی ماده — معاشه نائل اولان معزولیندن بری اثنای معزوليتنده جنايت ويامخل ناموس جنحه ايله محكوم اولور ويا كندوسنه صنف ومعاشجه صوك مأموريتی درجه‌سنده رسماً وتحريراً ايكی دفعه مأموريت تكليف اولنوب‌ده اسباب مشروعه‌يه مستند اولمقسزين قبول ايتمز ويرده آلتی آيده بركره تحريراً وبالذات مراجعتله طلب مأموريتده بولنمزسه معزوليت‌معاشی قطع اولنور.

يدنجی ماده — معزوليت معاشی تاريخ عزلدن اعتباراً تخصيص اولنور .

سكزنجی ماده — خدمت دولتده معلول ويامدت خدمتی قرق بش سنه‌يه بالغ وياخود سنی آلتمش بشه‌واصل اولمش اولوب‌ده قانوناً معلوليت وخدمت اوزرينه تقاعده مستحق اولان معزولينه شمدی‌يه‌قدر معاش تخصيص ايدلمش اولسون اولمسون معزوليت آيلغی ويرلميوب كندولری تقاعدلرينی استدعايه سوق اولنور .

طقوزنجی ماده — اون بش سنه‌دن يكرمی سنه‌يه قدر خدمت ايتمش اولانلره كرك وكلادن وكرك مأمورين سائره‌دن اولسون الك صوك مأموريتی معاشنك ربعی ويكرمی سنه‌دن اوتوزه قدر خدمتی اولانلره ثلثی واوتوز سنه‌دن زياده خدمتی سبق ايليانلره نصفی معزوليت معاشی اوله‌رق اعطا قلنور. بوصورتله تخصيص اولنان معزوليت معاشنك مقداری يوز غروشه ابلاغ وبش بيك غروش حد اعظم اعتبار ايديلور .

اونجی ماده — نسبت تخصيصيه‌سی طقوزنجی‌ماده‌ده محرر اولان معزولين معاشاتی كرك مجتمعاً

وكرك منفرداً استعفا ايدوب‌ده آچيقده قالان وكلايه دخی شاملدر .

اون برنجی ماده — معزوليت معاشی آلان معزولين وكلادن برذاته مجلس‌وكلا قراريله ولااقل خدمت سابقه‌سنه معادل‌عد اولنه‌بيله‌جك سفيرلك ووالیلك كبی برمأموريت تكليف اولنوب‌ده‌قبول ايلمديكی حالده آلتنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

اون ايكنجی ماده — قبول مأموريت سببيله معزوليت معاشی قطع ايديلان وكلا معزوللرندن بری مأموريت اخيره‌سندن انفصال ايدر ومعزوليت معاشی تخصيصنه مانع برسبب قانونی بولنمز ايسه صوك مأموريتی اوزرندن حساب ايديله‌جك معزوليت معاشی تخصيص اولنور .

اون اوچنجی ماده — خدمت دولتده بولنان وتقاعد عائداتی اعطاسيله مكلف اولان بالعموم مأمورين ومستخدمين ومعزولين ملكيه معاشلرندن يوزده برحسابيله توقيف اولنه‌جق مبالغ ايله معزوليت معاشاتندن صندوقك تشكيلندن اولكی سنه‌لره عائد مأموريت معاشاتندن صندوقجه توقيف اولنه‌جق يوزده برلر وواردات ومصارفاتی موازنهٔ عموميه‌يه داخل اولميان خزينهٔ خاصه وطرف اهاليدن انتخاب ايدلميان واوته‌دن برو تقاعد عائداتی اعطا ايدن شهراماتی وزراعت بانقه‌سی واوقاف معزوللرينه ويريله‌جك معاشات آچيقلری نسبتنده دوائر مذكوره‌جه اعطاسی مقتضی مبالغ وخزينهٔ ماليه‌دن وكلا ووزرا وولاة معزوليت معاشاتی قارشولغی اولوب خزينه‌دن صندوقه اعطاسی تعهد اولنان اوچ ميليون قرق ايكی بيك قرق سكز غروش معزوليت معاشلرينه قارشولق طوتلمشدر .

اون دردنجی ماده — مأمورين معزوله‌نك اشبو قانون‌موجبنجه مستحق اوله‌جقلری معزوليت معاشلری مقدارينی تعيين وتجديد ايچون منسوب اولدقلری دوائردن كونديريله‌جك مصدق‌ترجمهٔ‌حال ورقه‌لريله سبق ايدن خدمتلرينی مبين جدول اوزرينه مجلس اداره‌جه تدقيقات لازمه بالاجرا قانوناً معزوليت معاشی تخصيصی لازم كلديكی تقديرده بعدالتدقيق هيئت عموميه قراريله تخصيص اولنور وهيئت عموميه‌نك قرارينه اعتراض وقوعنده اصحابی طرفندن شورای دولته مراجعت ايديلور.

اون بشنجی ماده — صندوق سرمايه‌سنك عدم كفايتی حالنده آچيغی خزينهٔ ماليه‌دن ماه بماه تسويه اولنه‌جقدر .

اون آلتنجی ماده — صندوقجه شمدی‌يه قدر تخصيص ايدلمش اولان وخزينهٔ ماليه‌دن دور ايديله‌جك بولنان معزوليت معاشلرينك حد اعظمی طقوزنجی ماده‌يه توفيق اولنور .

اون يدنجی ماده — اشبوقانونك اجراسنه ماليه وتقاعد ومعزولين ملكيه صندوقلری نظارتلری مأموردر .

مادهٔ موقته

اشبوقانونك تاريخ احكامی‌قانونك نشرينه قدرتخصيص ايدلمش‌اولان بالجمله معزولين‌معاشاتنه شاملدر.

في ٥ شعبان سنه ١٣٢٧ وفي ٨ اغستوس سنه ١٣٢٥

۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ارتکاب ایدلمش اولان جرائم عادیه محکومین و مظنونینی حقلرنده قانون

برنجی ماده — ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ارتکاب ایدلمش اولان جنحه افعالندن طولایی مظنون و یاخود غیاباً و یا وجاهاً محکوم اولانلر موقوف ویا محبوس اولسون اولماسون حقلرنده حکم قانون اجرا اولنمیه جقدر .

ایکنجی ماده — ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ایقاع ایدلمش اولان جنایت افعالندن طولایی مظنون ومتهم اولوب ده هنوز توقیف ایدلمیان وکذلك مظنون ومتهم وغیاباً محکوم اولوب ده حال فرارده بولنانلر حقلرنده تعقیبات قانونیه اجرا اولنمیه جقدر . انجق اشخاص مرقومه ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اعتباراً التی سنه ظرفنده برجرم جنائی ایقاع ایتدکلری صورتده بونلردن مظنون و متهم و غیاباً محکوم اولانلر هر ایکی جرمدن طولایی محاکمه ایدیله رك جرم ثانینك ثبوتی حالنده اجتماع جرائم قاعده سی تطبیق و اجرا ایدیله جکدر .

اوچنجی ماده — ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ایقاع ایدیلان جنایت افعالندن طولایی مظنوناً ویا متهماً موقوف بولنانلر حقنده تحقیقات و محاکمه دوام ایدیله جك وشو قدرکه جرملرینك ثبوتی حالنده حقلرنده بشنجی ماده ده محرر صورت دائره سنده بعدالتعدیل جزا ترتیب و حکم اولنه جقدر .

دردنجی ماده — ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ایقاع ایدیلان جنایت افعالندن طولایی مظنوناً و متهماً موقوف ویا محکوماً محبوس اولوب تاریخ مذکورده ویا اخیراً محبسدن چیقمش ویاخود چیقارلمش اولانلر حقنده دخی تعقیباتدن وحکمك انفاذ و اجراسندن صرف نظر اولنه جقدر . انجق اشخاص مرقومه ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اعتباراً التی سنه ظرفنده برجرم جنائی ایقاع ایتملری حالنده بونلردن محکوم اولانلر حقنده بشنجی ماده نك حکمی اجرا ایدیله جك ومظنون ومتهملر حقنده ده جرم ثانینك ثبوتی حالنده اجتماع جرائم قاعده سی تطبیق واجرا اولنه جقدر .

بشنجی ماده — ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن اول ایقاع ایدیلان جنایت افعالندن طولایی محکوم اولوب ده محبسدن چیقمامش وچیقارلمامش ویاخود چیقمش ویا چیقارلمش اولدیغی حالده مؤخراً دردست ایدلمش بولنانلردن اعدام ومؤبد کورك جزاریله محکوم اولانلرك جزالری اولجه محبوساً کچیردکلری مدت محسوب اولنمق اوزره اون بش سنه کورك جزاسنه ومؤبد قلعه بندلك ونفی ابد جزاریله محکوم بولنانلرك کذلك اولجه محبوس ومنفی بولندقلری مدت حساب ایدلمك اوزره اون بش سنه قلعه بندلك ویا اون بش سنه نفی جزاسنه تحویل وماعداسنك مدت محبوسیتلری محسوب اولنمق شرطیله مجازات محکومه لرینك نصفی تنزیل اولنه جقدر .

التنجی ماده — مواد سابقه احکامی حقوق شخصیه یه خلل ویرمیه جکدر .

مادهٔ منضمه — انقلاب اخیری متعاقب ۱۰ تموز سنه ۱۳۲٤ تاریخندن ۳۱ مارت سنه ۱۳۲۵ تاریخنه قدر تأیید مشروطیت امرنده وقوع بولمش اولان جرائم اربابی تعقیبات جزائیه دن مصوندر .

۵ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۸ اغستوس سنه ۱۳۲۵

ولایات تشکیلات عدلیه سنجه اجرا اولنه جق تعدیلات حقنده قانون

برنجی ماده — تشکیلات عدلیه تشکیلات ملکیه یه تابع اولیوب استیناف وبدایت محکمه لری لزوم کوریلان محللرده تشکیل قلنه جقدر .

ایکنجی ماده — استیناف محکمه سی ایجابی تقدیرنده حقوق وجزا نامیله ایکی دائره یه تقسیم اولنه رق حقوق دائره سی مواد حقوقیه وتجاریه ودیکری مواد جزائیه یه متعلق دعوالری رؤیت ایدر وایجاب ایدن محللرده جزا دائره سی جنحه وجنایت دعوالرینی رؤیت ایتمك اوزره تعدد دخی ایده بیلور .

اوچنجی ماده — مرکز ولایت ولوا تجارت محکمه لرینك مرجع استینافی بولندیغی دائره نك استیناف حقوق محکمه سیدر .

دردنجی ماده — ایجاب ایدن محللرده استیناف حاکمی رئیس اوللری عدلیه مدیری صفتنی دخی حائز اولاق اوزره عدلیه نظارتنجه انتخاب اولنه جقدر .

بشنجی ماده — ایجاب ایدن قضالرده دعاوی حقوقیه وتجاریه وجزائیه یی رؤیت وظیفه سیله مکلف اولاق ولدی الحاجه وظیفه لری بالتفریق متعدد دائره لره تقسیمی حالنده حقوق ومستقل تجارت محکمه سی اولمیان قضالرده تجارت قسمی ریاستی نواب طرفندن ایفا ایدلمك اوزره رؤساسی عدلیه نظارتندن منتخب بدایت محکمه لری تشکیل ونزدلرینه آیروجه مدعی عمومی ومستنطق تعیین اولنه جق وقرارنامه ویرمدکلری مدتلرده مستنطق ایله محکمه نك باش کاتبی عندالحاجه اعضالق وظیفه سنی ایفا ایده جکدر .

۱۵ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۱۸ آغستوس سنه ۱۳۲۵

حدیده — صنعا تیمور یولیله شعبه لری حقنده قانون

برنجی ماده — حدیده دن صنعایه قدر برمترو بش سانتیمترو عرضنده برخط حدیدی اصلی ایله جبانه کورفزندن حدیده یه وصنعادن عمرانه متوجه ایکی شعبه ایله بالجمله مشتملاتنك وجبانه کورفزنده سفائنك یناشمه سنه ویولجی وعساکر بریه وبحریه نك واشیای تجاریه وآلات ومهمات حربیه نك تنزیل وتحمیلنه مساعد تأسیسات بحریه نك احداثی تقرر ایتمشدر .

ایکنجی ماده — اشبو قانونك برنجی ماده سنده محرر دمیریولی وتأسیسات بحریه نك کشفی وانشاسی واشلدلمسی حقنده تجارت ونافعه نظارتیله برهیئت مالیه نام وحسابنه حرکت ایدن پارسده مقیم داویدالی لئون بك بیننده عقد اولنان مقاوله نامهٔ ابتدائی وقطعی بروجه تعدیل تصدیق ایدلمشدر .

اوچنجی ماده — مذکور امتیاز مقاوله نامه ده تعیین قلنان مدت ظرفنده حکومت عثمانیه قوانین ونظاماتنه تابع برآنونیم شرکت عثمانیه سنه دور وفراغ ایدیله جکدر .

دردنجی ماده — تجارت ونافعه نظارتی اشبو قانونك اجرای احکامنه مأموردر .

۸ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۱۱ آغستوس سنه ۱۳۲۵

اطفال خسته خانه سی ایچون ۳۲۵ سنه سی ظرفنده لازم کلن مبالغ حقنده قانوندر

برنجی ماده — شهر امانتنه الحاق ایدیلوب مصارفی خزینهٔ جلیله دن تسویه ایدیله جك اولان شیشلیده کائن اطفال خسته خانه سنك مصارف شهریه سی ٦۹۷۸۲,۵ اعتباریله اوچیوز یکرمی بش سنه سی نیسانك اون دردنجی کوندن شباط نهایتنه قدر بالغ اولدیغی ۷۳۷٤۹۰,۱ غروش سنهٔ مرقومه موازنهٔ عمومیه سنده محرر مالیه تخصیصاتنه علاوةً صرف ایدیله جکدر .

ایکنجی ماده — اشبو مادهٔ قانونیه نك انفاذ حکمنه مالیه نظارتی مأموردر .

اخذ عسکر قانون جدیدی موقع اجرایه وضع اولننجه‌یه قدر مرعی اولمق اوزره عناصر غیر مسلمه‌نك قرعه‌لری حقنده قانون حاضرك مواد متعلقه‌سنی تعدیلاً تنظیم قلنان قانون

برنجی ماده — عناصر غیرمسلمهٔ عثمانیه‌دن آلنمقده اولان بدلات عسکریه ۱۳۲۵ سنه‌سندن اعتباراً رفع والغا اولنمشدر . بناءً علیه کرك غیرمسلملردن وکرك درسعادت وبلاد ثلثه وسائره کبی الیوم نفوسلری تحریر اولنان محللر اهالیسندن اسنان ستهٔ عسکریه داخلنده بولنانلرك ۱۳۲۵ سنه‌سندن اعتباراً والیوم مرعی‌الاجرا اولان قانونه توفیقاً قرعه‌لری کشیده اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — عناصر غیر مسلمه‌نك معاینه‌لرینی اجرا وقرعه‌لرینی کشیده ایتمك اوزره قانوناً تشکل ایده‌جك مجلسده محللری مأمورین روحانیه‌سی اعضا صفتیله بولنه‌جق وعناصر مرقومه‌نك منصوب ومعزول پطریقلریله قتوغیکوس وخاخام باشی ومتره پولید وپسقپوس وآرخیماندریت‌وارتابت وباش خاخاملر ومناسترلرك غومنوس وباش راهبلریله خدمات مذهبیه‌ده مستخدم پاپاس ودیاقوس وخاخاملر ومناسترلرده اقامت ایدن راهب وکشیشلر واستثنائیتلری امتحان ایله مشروط اولان رهبان وخاخام مکتبلری شاکردانی ایله تدریسات مذهبیه اجرا قلنان مناسترلرده تحصیل ایله مشغول بولنانلر ورسمیتی معارف نظارتجه مصدق اولان مکاتب عالیه شاکردانی ویالکز برمعلمله اداره اولنان قرا مکاتب ابتدائیهٔ رسمیه‌سی ایله قصباتده‌کی مکاتب منتظمهٔ ابتدائیه معلم اول وثانی وثالثلری افراد مؤجله میانه ترك اولنه‌جقدر . اشبو قانونك اجرای احکامنه حربیه، داخلیه، مالیه نظارتلری مأموردر.

۲۰ رجب سنه ۱۳۲۷ و ۲۵ تموز سنه ۱۳۲۵

دوائر ومحاکمده اجرا ایدیله‌جك تشکیلات وتنسیقات جهتیله آچیقده قاله‌جق اولانلرله اولجه مأموریتلرندن برصورتله انفصال ویا انفکاك ایدن مأمورین وحکام ایله کتبه حقنده قانون

برنجی ماده — هردائره ونظارتده اعیاندن برذاتك ریاستی، مبعوثاندن برذاتك ریاست ثانیه‌سنده اوله‌رق دوائرجه منتخب ومحلف، اوچر اعضادن مرکب برقومیسیون تشکیل اولنه‌جقدر. اعیان ومبعوثاندن اولان ذاتلر منسوب اولدقلری هیئتلر طرفندن انتخاب ایدیله‌جکدر .

بوقومیسیونلرك وظیفه‌سی دوائر حکومتله بالعموم محاکمده اجرا ایدیله‌جك تشکیلات وتنسیقات طولاییسیله هردائره ونظارتده مأموریتلرنده ابقا ایدیله‌جك ویاآچیغه چیقاریله‌جق اولانلرله اعلان مشروطیتدن اول ویاصکره برصورتله مأموریتلرندن انفصال ویاانفکاك ایدن بالجمله مأمورین وکتبه ومعلمینك احوال سابقه ولاحقه‌لرینی ودرجهٔ اقتدارلرینی تدقیق ایدرك تشکیلات قادرولری موجبنجه لزومی مقدارینك استخدامنه قرار ویروب بونلری اودائره ونظارت داخلنده مناسب کوردکلری مأموریتلره تعیین ایلمکدر . اثنای تشکیلاتده هردائره‌ده انحلال ایده‌جك ویایکی تشکیل اولنه‌جق مأموریتلره ترجیحاً اودائره مستخدمینی ومعزولینی انتخاب ایدیله‌جکسه‌ده قومیسیونلرجه لزوم قطعی حس اولنورسه دوائر سائره‌دن وخارجدن‌ده آلنه‌بیله‌جکدر .

آچیغه چیقاریله‌جق اولانلردن وکرك اولجه برصورتله انفصال وانفکاك ایتمش بولنانلردن اهلیت واستقامتلری واوصاف ممدوحهٔ لازمه‌یی حائز اولدقلری حقنده قومیسیونجه قناعت وجدانیه حاصل اولان ذواته ومأموریندن اولان مغدورین حقیقیهٔ سیاسیه‌یه آچیلاجق مناسب مأموریتلره شرائط متساویه موجود اولدیغی حالده دیکرلرینه ترجیحاً انتخاب وتعیین اولنمق‌اوزره موقتاً معزولیت معاشی تخصیص اولنه‌جقدر . استخداملری موافق کورلمیانلر حقنده ایکنجی‌فصله توفیق‌معامله ایدیله‌جکدر.

ایکنجی ماده — برنجی ماده موجبنجه تشکل ایده‌جك قومیسیونلر تدقیقاته باشلامزدن اول براجتماع عمومی عقد ایدرك مأمورینك تفریقی ایچون اساس اتخاذ اولنه‌جق موادی بالمذاکره قرارلاشدیره‌جقلردر .

اوچنجی ماده — شهر امانتنك تشکیلاتی جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌یه عائددر . آنجق مأمورلرك تدقیق احوالیله استخداملری ویا آچیغه چیقارلملری اشبو قانونه توفیقاً . داخلیه نظارتی قومیسیونی معرفتیله اجرا ایدیله‌جکدر .

دردنجی ماده — دوائر مرکزیه‌ده تشکل ایده‌جك قومیسیونلرك وظیفه وصلاحیتلری ولایات مرکزلرنده‌کی رؤسای مأمورین‌ایله متصرفلره‌ده شامل اوله‌جقدر. مراکز ولایاتده بولنان مأمورین وسائره ایله لوا وقضا مرکزلرنده‌کی بیوك، کوچك مأمورلرك تفریقی ایچون هرولایت مرکزنده والیٔ ولایتك تحت ریاستنده اوله‌رق نائب ، دفتردار ، مکتوبجی ، استیناف مدعیٔ عمومیسی ، معارف مدیری ، رسومات ناظری ، پوسته و تلغراف باش مدیری و دفترخاقانی مأموری وبلدیه رئیسندن مرکب محلف برقومیسیون تشکیل ایده‌جکدر . بوقومیسیونلر دوائرمرکزیه قومیسیونلری اکمال وظیفه ایتدکدن‌صکره داخلیه نظارتندن وقوع بوله‌جق تبلیغات اوزرینه ایشه باشلایه‌جقلردر .

برنجی فصل

بشنجی ماده — ایلریده استخدام ایدلمك اوزره تفریق و اسملری برجدول مخصوصله اعلان اولنان ذواتدن عموم مدت خدمتی ایکی سنه‌یی اکمال ایتمیلره معزولیت معاشی تخصیص اولنماز. یالکز صوك معاش معدللرینك ایکی مثلی بر مبلغ تضمینات نقدیه اوله‌رق ویریلیر.

مدت خدمتی بش سنه‌یه قدر اولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق آتیده‌کی مقادیر تعیین اولنور :

٣٠٠ غروش معاشی اولانلره تمام معاشلری .

٣٠٠ دن ٥٠٠ غروشه قدر اولانلره اوچ یوز غروشك تمامی، باقینك یوزده یکرمیسی .

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون بش .

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون.

٢٠٠٠ غروشدن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده بش ویریلیر .

مدت خدمتی بش سنه‌دن اون سنه‌یه‌قدر اولانلره معزولیت‌معاشی‌اوله‌رق مقادیر آتیه‌تعیین‌اولنور :

٣٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری .

٣٠٠ — ٤٠٠ غروش معاشی اولانلره ٣٠٠ غروشك تمامی و باقینك یوزده یکرمی بشی .

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولنلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده یکرمی .

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون بش.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون ویریلیر .

مدت خدمتی اون سنه‌دن اون بش سنه‌یه‌قدراولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق مقادیر آتیه تعیین اولنور :

٣٠٠ غروشه قدرمعاشی اولانلره تمام معاشلری .

٣٠٠ — ٥٠٠ غروش معاشی اولانلره ٣٠٠ غروشك تمامی،باقینك یوزده اوتوزی .

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده یکرمی بش .

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار . باقیسی ایچون یوزده یکرمی .

٢٠٠٠ دن فضله معاشی‌اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك‌آلدیغی مقدار وباقیسی ایچون یوزده اون بش ویریلیر .

اون بش سنه‌دن یکرمی سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق مقادیر آتیه تعیین اولنور :

٤٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری .

٤٠٠ — ٥٠٠غروش معاشی اولانلره ٤٠٠ غروشك تمامی.باقیسنك یوزده قرقی.

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار وباقیسی ایچون یوزده اوتوز.

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار،باقیسی ایچون یوزده یکرمی.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار باقیسی ایچون یوزده اون بش ویریلور .

یکرمی سنه‌دن فضله خدمت ایتمش اولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق آتیده‌کی مقدارلر تعیین اولنور .

٤٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری .

٤٠٠ — ٥٠٠ غروش معاشی اولانلره ٤٠٠ غروشك تمامی، باقیسنك یوزده اللیسی .

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسنك یوزده قرق .

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسنك یوزده اوتوزی.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار. باقیسنك یوزده یکرمیسی ویریلور .

تخصیص اولنه‌جق معاشاته اك صوك مأموریتك عمومی بودجه‌ده قبول ایدیله‌جك معاش معدلی، بومأموریت الغا اولندیغی تقدیرده معادلی اولان مأموریتك معاش معدلی اساس اتخاذ ایدیلور . شاید صوك مأموریتلرینك معاشلری تزیید ایدلمش ایسه بوندن طولایی مأمورین فضله برطلبده بولنه‌مازلر . ١٢٠٠ غروشدن دون معاشلری اولان کتبه‌نك معاشات سابقه‌سنه اعتبارایدیلور .

آلتنجی ماده — مدت خدمتده مبدأ یکرمی یاشندن اعتبار اولنور وکتبه حقنده یکرمی یاشندن صکره ملازمتله کچیردکاری سنه‌لر مدت خدمتده داخل عد ایدیلور .

یدنجی ماده — تخصیص اولنان معزولیت معاشلری برخدمته تعیینلرینه دکین اعطا اولنور . آنجق منسوب اولدقلری نظارت ودائره طرفندن اقتدار واهلیتلریله متناسب اوله‌رق درسعادت ویاطشره‌ده تحریراً تکلیف اولنه‌جق مأموریتلری بلا معذرت مشروعه ایکی دفعه تحریراً رد ایدنلرك ویرده هر آلتی آیده برکره تحریراً وبالذات مراجعتله طلب مأموریتده بولنمیانلرك معزولیت معاشلری درحال قطع ایدیلور .

سکزنجی ماده — مادهٔ سابقه موجبنجه معزولیت معاشی تخصیص اولنانلردن وفاتی وقوع بولانلرك مدت خدمتی اون سنه‌دن دون ایسه معاش مخصصلرینك نصفی متقاعدین وایتام وارامل نظامنامه‌سنده‌کی اصوله توفیقاً متوفانك مستحق معاش اولان ایتامنه خزینهٔ مالیه‌دن اعطا قلنور . ومدت خدمتی اون سنه‌دن زیاده ایسه معزولین ایتامی حقنده جاری اولان اصوله توفیقاً تقاعد صندوقندن معاش تخصیص اولنور .

طقوزنجی ماده — معزولیت معاشنه کسب استحقاق ایدنلر خدمت دولتده بولندقلری سنه‌لرك هر بری ایچون اوسنه ظرفنده آلمش اولدقلری معاش وسطیٔ شهرینك ایکی مثلنه معادل برمبلغ آله‌رق حکومتله قطع علاقه ایلمکده مختاردرلر . بوبابده‌کی قرارلرینی کندیلرینه معزولیت معاشی تخصیص اولنمازدن اول بیلدیرملیدرلر . بوکبیلره ویریله‌جك مبلغ اون سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلر ایچون بش‌یوز ، اون بش سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلر ایچون یدی یوز اللی ودها

زیاده خدمت ایتمش اولانلر ایچون هیچ برصورتله بیك لیرایی تجاوز ایتمیه‌جکی کبی بالعموم مأمورینك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنده تعیین اولنه‌جق مقداردن فضله اوله‌رق آلمش اولدقلری معاشاته‌ده اعتبار ایدلیه‌جکدر . برده بوصورتله قطع علاقه ایدنلردن بعدما مأموریته طالب اولیه‌جقلرینی متضمن تعهدنامه آلنه‌جقدر وتعهدنامه ویرن ذات مقدما آلمش اولدیغی تضمینات نقدیه تماماً کندیسندن استرداد ایدلدکجه استخدام اولنمیه‌جقدر .

ایکنجی فصل

اوننجی ماده — قومیسیونجه اجرا قلنه‌جق تحقیقات عمومیه نتیجه‌سنده سوء حالی تبین ایده‌جکلرك استخداملری قطعیاً غیر جائزدر . بوکیلر نه‌قدر مدت خدمت ایتمش اولورلرسه اولسونلر بلا تضمینات وبلا معاش اخراج ایدیله‌جکلردر .

اون برنجی ماده — سوء احوال ایله معروف اولمیوب‌ده درجهٔ اهلیت ومعلوماتلرینه نظراً بعدما استخداملری قومیسیونلرجه موافق کورلیان ذواتدن مدت خدمتلری اوچ سنه‌یی تجاوز ایتمینلرك معاشلری بیك غروشدن دون اولانلرینه بهر سنه خدمتلرینه‌اوسنه ظرفنده آلمش اولدقلری معاش شهریٔ وسطینك برمثلی ویریله‌جکدر .

بیك غروشدن فضله معاشلری اولانلره بوفضله ایچون هیچ برشی ویرلیه‌جکدر . مدت خدمتلری یکرمی بش سنه‌یه قدر اولانلره خدمت دولتده بولندقلری سنه‌لرك هربری ایچون اون سنه ظرفنده آلمش اولدقلری معاش شهریٔ وسطیه مساوی برمقدار مبلغ ویریلور. فقط بومقدار هیچ برصورتله بش یوز لیرایی تجاوز ایده‌میه‌جکی کبی صوك بودجه‌ده معین معاش معدلدن فضله اوله‌رق آلنمش اولان معاشاته‌ده اعتبار ایدلمز. اخیراً آلمقده اولدقلری معاش بش یوز غروشه قدر اولانلره بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل اوسنه طرفنده‌کی معاش شهریٔ وسطیلرینك ایکی مثلی ویریله‌جکدر . اخیراً آلمقده اولدقلری معاش شهری بش یوز غروشدن بیك غروشه قدر اولانلره بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل معاش شهریٔ وسطیلری بش یوز غروشه قدر اولان سنه‌لر ایچون معاشلرینك ایکی معاش شهریٔ وسطیلری بش یوز غروشدن فضله اولان سنه‌لر ایچون بش یوزك ایکی فضله‌سنك بربچق مثلی ویریله‌جکدر .

اخیراً آلمقده اولدقلری معاش بیك غروشدن فضله اولنلر حقنده‌ده بیك غروشه قدر عین صورتله معامله اولنه‌جق . فضله‌سی ایچون هرسنه‌یه مقابل معاش شهریٔ وسطیلرینك برمثلی ویریله‌جکدر .

مدت خدمتلری یکرمی بش سنه‌یی متجاوز اولنلرك خدمتلری اوتوز سنه‌یه بالغ اولنجه‌یه قدر مأموریتلرینك صوك معاش معدلی اوزرندن ویرمکه مجبور اوله‌جقلری تقاعدیه‌لری آله‌جقلری تقاعد معاشندن توقیف ایدلك اوزره رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعدلری اجرا اولنه‌جقدر .

خدمتلری اوتوز سنه‌یی متجاوز اولنلرده رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعدلری اجرا اولنه‌جقدر .

مدت خدمتلری اوتوز سنه‌یی متجاوز اولنلرده رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعد ایدیله‌جکدر .

مواد متفرقه

اون ایکنجی ماده — آلتمش بش یاشنی متجاوز اولنلر خدمت دولتدن چیقاریله‌جقلردر . وکلالق واعیان اعضالغی مستثنادر. بوندن ماعدا آلتمش بش یاشنه واصل اولوب‌ده تجربه واقتدارلری حسبیله‌دولتجه استخداملرینه لزوم قطعی کوریله‌جك مأمورین هیئت وکلا قراریله استخدام اولنه‌بیلیرلر. سن مذکوره واصل اولانلرحق تقاعدی احراز ایتمشلرسه تقاعد ایدیله‌جکلر وبردفعه‌یه مخصوص اولمق

اوزره ١٠٠٠ غروشه قدر معاشلری اولانلره آلتی، بیك غروشدن فضله معاشلری اولانلره‌ده ایلك بیك غروش ایچون آلتی فضله‌سی ایچون درت آیلق مکافات نقدیه اعطا قلنه‌جقدر .

آلتمش بش یاشنه واصل اولوب‌ده هنوز تقاعده مستحق اولیانلرده مدت خدمتلری یکرمی سنه‌دن دون اولدیغی تقدیرده بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل صوك معاشلری ایچون عمومی بودجه‌ده قبول ایدیلن مقدارك ایکی‌مثلی ویریله‌رك خدمت دولتدن چیقاریله‌جقلردر. بومقدار هیچ برصورتله بیك بش یوز لیرایی تجاوز ایتمیه‌جکدر .

مدت خدمتلری (٢٥) سنه‌دن (٣٠) سنه‌یه قدر اولانلره خدمتلری اوتوزسنه‌یه بالغ اولنجه‌یه قدر صوك معاش معدللری اوزرندن ویره‌جکلری تقاعدیه خزینه‌دن تقاعد صندوغنه دفعةً اعطا اولنه‌رق تقاعدلری اجرا ایدیله‌جکدر .

اون اوچنجی ماده — تقاعد معاشلری تقاعد صندوغندن ، معزولیت معاشلریله ویریله‌جك تضميناتلر خزینه‌دن اعطا قلنه‌جقدر .

اون دردنجی ماده — هربر مأمور حین اخراجنده هانکی نظارت ودائره‌یه منسوب ایسه کندیسنه اقچه اعطاسی حقنده آنجق اونظارت ودائره‌یه مراجعت ایده‌بیلور .

اون بشنجی ماده — استخداملری موافق کورلیه‌رك اوننجی‌ماده موجبنجه بلاتضمینات اخراج اولنانلرله تقاعدلری اجرا وحین اخراجلرنده اقچه اعطا ایدیلنلرك قرار واقعدن طولایی نظارتلره ومحاکمه قارشی شکایتلری غیر مسموعدر . یالکز مجلس مبعوثانه مراجعته حقلری واردر .

اون آلتنجی ماده — الحالةهذه تقاعد صندوغندن ومالیه خزینه‌سندن معزولیت معاشی آلانلر حقنده‌ده عموم معزولین حقنده تأسیس اولنه‌جق قانونك اعلانه قدر اشبو قانونك حکمی جاری اوله‌جقدر .

اون یدنجی ماده — عائدات وحاصلات ایله کچینن مأمورلرك برسنه ظرفنده آلدقلری عائدات حساب ایدیله‌رك بونك وسطیٔ شهریسی بولنه‌جق ومعاملهٔ لازمه بومعاش اوزرندن اجراقلنه‌جقدر.

اون سکزنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه هیئت وکلا مأموردر.

٢٠ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران سنه ١٣٢٥

درسعادت پولیس مأمورلرندن آچیغه چیقاریلان سکز یوز اللی درت قومیسر ومأموره اعطا ایدیله‌جك معاشات حقنده قانون

برنجی ماده — مأمورین ضابطه میاننده بولنوب حسب التنسیقات اخراج ایدیله‌جكلردن مستحق تقاعد اولانلره تقاعد صندوغندن وهنوز حق تقاعدی کسب ایتمه‌مش اولانلره خزینه‌دن تقاعد وتنسیق قرارنامه‌لری احکامنه توفیقاً معاش تخصیص واعطا اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — مأمورین مرقومه‌یه آچیغه چیقارلدقلری ١ مایس سنه ٣٢٥ تاریخندن سنهٔ مرقومه تموزی نهایتنه قدر اعطاسی لازم کلن طقوز یوز اللی بیك درت یوز طقسان غروشك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی ایچون تنظیم اولنان بودجه‌ده معاشات عمومیه اوله‌رق مرقوم اولان مبالغك بش آیلغنه اون ایکی میلیون آلتی یوز اون طقوز بیك طقسان آلتی غروش اصابت ایلدیکی حالده تخصیصات سابقه‌یه قیاساً تنظیم اولنان بش آیلق موقت بودجه‌لرك احتوا ایلدیکی معاشاتی یکونی اون میلیون آلتی یوز یکرمی بش بیك یوز طقسان التی غروشه بالغ اولمغله لدی الموازنه حاصل اولان برمیلیون طقوزیوزطقسان اوچ بیك طقوزیوز غروش تصرفاتدن محسوباً تخصیص واعطا اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — داخلیه نظارتی تنسیقاتنده آچیغه چیقارلمش اولان ولایات قپو کتخدالرینه معاشلری قطع تاریخندن اعتباراً تنسیق قانونك مبدأ جریانی اولان اغستوس سنه ١٣٢٥ ابتداسنه قدر قادرو خارجی قالان مأمورینه قیاساً معاش اعطا ایدیله‌جك وبومعاشات داخلیه بودجه‌سی معاشات قسمنه یکیدن برسنه‌لك اجرا ایدیلن ضمائمك بش آیلق فرقندن تسویه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه وداخلیه ناظرلری مأموردر .

٢٩ رجب سنه ١٣٢٧ و ٣ اغستوس سنه ١٣٢٥

قادرو خارجنه چیقاریلان خزینهٔ خاصه مأمورین ملکیه‌سیله کتبه‌سنك صورت اقدارلری حقنده قانون

برنجی ماده — درسعادت وطشره‌ده مستخدم بالعموم خزینهٔ خاصه مأمورینی ایله بو رایه متعلق خدماتده استخدام اولنوب معاشلرندن تقاعدیه ترك ایدنلر حقنده مقدما جانب حکومتدن تنظیم اولنوب مجلس مبعوثان واعیانده بعدالتعدیل تصدیق عالی‌یه اقتران ایدن تنسیقات قانوننك احکامی تطبیق ایدیله‌جكدر .

ایکنجی ماده — اشبو مادهٔ منفردهٔ قانونیه‌نك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

٢ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٥ اغستوس سنه ١٣٢٥

هر سنه اون تموز تاریخنك اعیاد رسمیهٔ عثمانیه‌دن عدینه دائر قانون

تموزك اونجی کونی اعیاد رسمیهٔ عثمانیه‌دن اولوب هر سنه یوم مذکورده اجرای شهر آیین ایدیله‌جكدر .

١٠ جمادی الاخره سنه ١٣٢٧

١٥ حزیران سنه ١٣٢٥

منسوبین عسکریه‌دن اولوب ده مجلس مبعوثان اعضالغنده بولنان ذواتك ایلك دورهٔ اجتماعیه‌یه مخصوص اولمق اوزره مأذون عد ایدلملری حقنده قانون

برنجی ماده — مجلس مبعوثانك ایلك دورهٔ انتخابیه‌سنده بدایهٔ انتخاب اولنه‌رق الیوم ایفای وکالت ایتمكده اولان ارکان وامرا وضباط عسکریه‌یه منحصر ویالکز بودورهٔ انتخابیه‌یه مخصوص اولمق اوزره مشار وموی الیهم قدملری محفوظ قالمق شرطیله جهت عسکریه‌جه مأذون عد اولنه‌جقلردر .

ایکنجی ماده — اشبو مساعدهٔ مخصوصه مشار وموی الیهمك تکرار انتخاب اولنملرینه وآره‌یرده منحلات ظهورنده دیکر منسوبین عسکریه‌نك انتخابنه شمولی اولمیه‌جق وآتیاً خدمت فعلیهٔ عسکریه ایله موظف اولوب حق استعفایی حائز اولانلردن مبعوث انتخاب اولنانلر مستعفی عد اولنه‌جق وحق استعفایی حائز اولمیان منسوبین عسکریه‌نك مبعوث انتخابی جائز اولمیه‌جقدر .

اوچنجی ماده — اشبو مواد قانونیه‌نك اجراسنه داخلیه وحربیه نظارتی مأموردر .

٢ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٥ اغستوس سنه ١٣٢٥

عسکری جزا قانوننك قرق سکزنجی ماده‌سنه ذیل اولمق اوزره تنظیم ومجلس مبعوثانجه عیناً قبول اولنوب مجلس اعیانك تکلیفی اوزرینه ادارهٔ عرفیه قرارنامه‌سنه تذییل ایدیلان ایکی مادهٔ قانونیه

برنجی ماده — ادارهٔ عرفیه اعلانی مستلزم احوالدن طولایی مظنون اولانلر هرنه رتبه‌ده اولورسه اولسون ارادهٔ سنیه استحصال اولنمقسزین تحت محاکمه‌یه آلنورلر . آنجق اعیان ومبعوثانك تعقیب وتوقیف واتهام ومحاکمه‌لری شرائطی حقنده قانون اساسیده معین احکامه خلل کلمیه‌جكدر .

ایکنجی ماده — ادارهٔ عرفیه اعلان ایدیلان محللرده اولجه اولان ویا حسب الایجاب یکیدن تشکیل اولنان دیوان حربلره محاکمه‌سی تودیع اولنانلردن ارکان، امرا وضابطان عسکریه‌نك محاکمه‌لرنده مذکور دیوان حربلرك تشکلاتی بونلرك رتبه‌لرینه کوره اولمدیغی حالده بیله محاکمات ومعاملات لازمه ایفا وحقلرنده احکام مقتضیه اعطا واجرا اولنور .

١٥ جمادی الاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٥

آطنه ولايتنه مخصوص تصفيهٔ معاملات تجاريه قانون موقتی

برنجی ماده — حادثهٔ مؤلمهٔ زائله ايله مصاب اولمقدن ناشی دوچار ضرر وخسار اولان آطنه ولايتی تجارينك بلا افلاس قونقورداتو استحصال ايده بيلملرينه مساعده‌يی متضمن وموقت اوله‌رق اشبو قانون ايله حكماً تصفيهٔ معاملات تجاريه قاعده‌سی تأسيس اولنمشدر .

اشبو قانونك ولايت غزته‌سيله نشری تاريخندن اعتباراً بر ماه ظرفنده آرزو ايدن تاجر اقامتكاهی محكمهٔ تجارتنه بر استدعا تقديميله وحال عجزندن بحثله معاملات تجاريه‌سنك تصفيه‌سنی طلب ايده‌بيلور . بومدتك مرورندن صكره ويريلان استدعالر قطعياً قبول اولنماز . تاجر متوفانك ورثه‌سی دخی تصفيهٔ معاملات استدعاسنده بولنه‌بيليرلر . « قولكتيف » و « قومانديت » شركتلرينك استدعاسی يكديكرينه كفيل حكمنده اولان شركانك اسم و اقامتكاهنی متضمن اولمق و شركتده امضايه مأذون شركا طرفندن ممضی بولنمق لازمدر . تصفيه استدعاسنه تاجرك مطلوبات و موجوداتنك وديوننك بر بيلانچوسی و آله‌جقليلرك اسم و اقامتكاهنی مبين بر دفتری ربط ايديله‌جكدر .

ايكنجی ماده — تصفيهٔ معاملات استدعاسنه محكمه بلا محاكمه قرار ويرر و علناً تفهيم ايدر . قرارده محكمه اعضاسندن بری ژوژ قوميسر و ايشك اهميتنه كوره بر و يا متعدد تصفيه مأمور موقتی تعيين اولنور . بونلر تاريخ تعيينلرندن يكرمی درت ساعت ظرفنده مديونك اموال و دفاترينی تحت تمهيره آله‌رق مديون ايله برلكده ثبت دفتر ايتمكه مباشرت ايدرلر . محكمه‌نك تصفيه قراری قانون تجارتك يوز اللی ايكنجی ماده‌سی موجبنجه اعلان اولنور .

تصفيه قرارينك صدورندن اعتباراً بالجمله اموال منقوله و غير منقوله دعوالريله معاملات اجرائيه تصفيه مأمورلری ومديون طرفندن وياخود بونلر عليهنه اقامه وتعقيب اولنور . مديون تصفيه مأمورلرينك تنسيب و معاونتيله پوليچه‌لرك و وعده‌سی كلمش ديونك تحصيل ومحافظهٔ اموال ايچون هردرلو تقيداتك اجراسی ومائل تلف اولان ويا قيمتدن سقوطی ملحوظ ومحافظه‌سی كلی مصارفه محتاج بولنان اموالك بيعی صلاحيتنی حائزدر . كذلك تصفيه مأمورلرينك تنسيبی وژوژ قوميسرك اذن ورخصتيله معاملات تجاريه‌سنك ويا صنعتنك اجراسنده دوام ايده‌بيلير . تحصيلات ومبايعاتندن حاصل اولان نقود تصفيه مأمورلرينه توديع اولنور وبونلر طرفندن امين برمحلده حفظ ايديلور . مديون بوصره‌ده يكيدن بر عقد مداينه وتماماً وقسماً مطلوبندن فراغت ايده‌مز . آنجق تصفيه مأمورلرينك تنسيبی وژوژ قوميسرك اذن ورخصتيله قازانيلمسی مشكوك اولان وصلحاً تسويه‌سی قابل اولميان بردعوايی تعقيبدن فراغت وعليهنه صادر اولمش برحكمه موافقت ايده‌بيلير وبوشرائط تحتنده اللی ليرايی تجاوز ايتميان هردرلو منازعاتی صلحاً تسويه‌يه مأذوندر .

اوچنجی ماده — تصفيه معامله‌سنه دائر صادر اولان قرار وعده‌سی حلول ايتمامش اولان ديون مؤجله‌نك مديون حقنده تعجيلنی تضمن ايدر وبرامتياز ويا رهن ويا وفا واستغلال ايله تأمين ايدلمامش اولان ديونك ماصه حقنده كذشته‌سنك انقطاعنی موجب اولور . ديون ممتازه‌نك فائضی دخی آنجق رهن وامتيازك تعلق ايتديكی اموال اوزرندن مطالبه اولنه‌بيلير .

دردنجی ماده — قرارك صدورندن اوچ كون ظرفنده تصفيه مأمورلری داينلره برمكتوب ارسال وغزته‌لره اعلاننامه اعطا ايدرك مديونك حال حاضر تجاريسنی تدقيق ايتمك ودائمی تصفيه مأمورلرينی انتخاب ايلمك اوزره نهايت اون كون ظرفنده اجتماعه دعوت ايدرلر . يوم اجتماع ژوژ قوميسر طرفندن تعيين اولنور .

يوم معينده مديون داينلر مجلسنه احوال تجاريه وماليه‌سنی متضمن صحت وحقيقت دائره‌سنده ايضاحات اعطا ايدرك بالجمله اموال منقوله‌سنك وغيرمنقوله‌سنك نه‌دن عبارت اولديغی وقيمتلری نه‌راده‌ده ايدوكی وديونيله مطلوبات وموجوداتنك مقداری وكار وضرری ومصرفنك درجه‌سی حقنده معلومات ويره‌جكدر .

داينلر دائمی تصفيه مأمورلرينك تعيينی حقنده بيان رأی ايده‌جكلر واولبابده طوتيلان ضبط ورقه‌سی ژوژ قوميسر طرفندن باراپور محكمه‌يه توديع اولنه‌جقدر . تصفيه مأمورلرينه ژوژ قوميسر طرفندن مناسب براجرت تقدير اولنور .

بشنجی ماده — تصفيه قرارينك صدورندن اعتباراً داينلر حامل اولدقلری سنداتی كرك محكمه قلمنه وكرك تصفيه مأمورلرينه توديع ايده‌بيليرلر . بوسندات ايله برابر هردائن اسم وشهرتنی وصنعت ومحل اقامتنی ودينك مقدار وسببنی واستحصال ايتديكی امتياز ويا رهنی ويا وفا واستغلالك نه‌دن عبارت بولنديغنی مبين بربوردرو دخی ربطنه مجبوردرلر . سنداتك توديعی معامله‌سی هيچ برمراسم قانونيه‌يه تابع اولميوب هركيمه اعطا اولنمش ايسه مقابلنده برعلم وخبر اخذ اولنور .

آلتنجی ماده — دردنجی ماده‌ده بيان اولنان اجتماعك فرداسنده مادهٔ مذكوره‌ده كوستريلان اصول اوزره داينلر تحقيق وتصديق ديون معامله‌سنك ايفاسی ايچون اجتماعه دعوت اولنورلر . بوايكی اجتماع آره‌سنده اون بش كوندن زياده زمان مرور ايده‌مز داينلر كوندريله‌جك دعوتنامه ايله غزته‌لره ويريله‌جك اعلاننامه‌ده اوزمانه قدر سندات و بوردرولرينی اعطا ايتمامش اولانلرك تحقيق وتصديق ديون ايچون معين اولان مدت ظرفنده توديع ايتملری اخطار اولنه‌جقدر . تحقيق وتصديق ديون معامله‌سی براجتماعده وقانون تجارتك بوكا مخالف اولميان احكامی دائره‌سنده اجرا ايديلور .

يدنجی ماده — تحقيق وتصديق ديون اجتماعنك فرداسنده داينلری تحقيق ويا احتياطاً قيد ايدلمش بالجمله داينلره دردنجی ماده وجهله ژوژ قوميسر طرفندن تكرار بر دعوتنامه كوندريله‌رك مديونك تكليف ايده‌جكی قونقورداتو شرائطنی استماع ومذاكره اجرا ايتمك اوزره اجتماعه دعوت اولنور . بواجتماع دخی تحقيق وتصديق ديون اجتماعندن برهفته صوكره وقوع بولور . معهذا بر ويا برقاچ دائنك مذاكره‌يه دخولی حقنده اعتراض ايدلديكی حالده تجارت قانوننك ايكی يوز التی وايكی يوز يدنجی ماده‌لری احكامنه خلل كلمامك شرطيله محكمه بومدتی تزييد ايده‌بيلور .

سكزنجی ماده — مديون ايله داينلر آره‌سنده قونقورداتو مطلوبی تحقيق وقبول ايدلمش ويا احتياطاً قيد اولنمش بالجمله داينلرك شخصاً اكثريت مطلقه‌سی وديون محققه واحتياطيه مجموعنك اكثريت ثلثانيله انعقاد ايدر . معهذا شخصاً ومبلغاً اكثريت مطلقه حاصل اولديغی حالده محكمه‌نك ديون وموجودك حال ومقدارينه ومديونك دوچار اولديغی ضرر وخسارك درجه‌سنه كوره قونقورداتويی تصديق ويارد ايتمك صلاحيتی واردر . بوصوك اجتماعده تصفيه مأمورلری مصارف واقعه‌لرندن وژوژ قوميسرك تقدير ايتديكی اجرتلرندن معلومات اعطا ايدرلر . مديون ويا داينلر طرفندن بواجرتك مقداری حقنده اعتراض وقوع بولديغی تقديرده محكمه بلا محاكمه قرار ويرر . قونقورداتو تصديق اولنديغی حالده محكمه تصفيه معاملاتنك ختام بولديغنی اعلان ايدر . تصفيه معامله‌سنك كشادندن صوكره قواعد سابقه‌يه مخالف اوله‌رق عقد ايديلن بالجمله مقاولات وقونقورداتو كرك طرفين وكرك شخص ثالث حقنده كأن لم يكن وبلا تأثيردر .

طقوزنجی ماده — قونقورداتو عقدينه موفقيت حاصل اولمامش ويا اكثريت مطلقهٔ شخصيه ومبلغيه ايله عقد اولنان قونقورداتو محكمه‌جه شايان قبول كورليوب مديون طرفندن دخی اكثريت ثلثان مبلغی‌يی تأمين ايده‌جك برمقدار تزييد اولنه‌مزسه محكمه مديونك افلاسنه قرار ويره‌رك داينلر اتفاق حالنه كچرلر وبوصورتده يكيدن سنديك تعيينه معاملات سائرهٔ افلاسيه جريانه حاجت اولميوب

تصفیه‌معامله‌سی مطلوباتك کاملاً تحصیل وموجودك توزیعی زمانه قدر دوام ایلر وقانون تجارتك ایکی یوز اوتوز آلتنجی ماده‌سی ومواد متعاقبه‌سی احکامنه توفیق معامله اولنور .

مدیون موجودینی کتم واخفا ودیوننی تزیید ایلمش ویا هرنه صورتله اولورسه اولسون حیله وخدعه استعمال ایتمش اولدیغی اکلاشلدیغی تقدیرده محکمه تصفیه معامله‌سنك هروقت وزماننده کرك رأساً وکرك داینلرك طلبی اوزرینه مدیونك افلاسنه حکم ایدر ومدعیٔ عمومیلر طرفندن تعقیبات اجرا اولنور . قونقورداتونك الغا ویا فسخی حالنده دخی مدیونك افلاسنه قرار ویریلیر .

اوننجی ماده — افلاس ماده‌لرنده محاکم تجارتدن خرج تعرفه‌سی احکامنه توفیقاً التمقده اولان خرج ورسوم محاکم تصفیه معاملاتنده کاملاً معفودر .

اون برنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه عدلیه ناظری مأموردر .

٣ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٦ اغستوس سنه ١٣٢٥

دیون غیر منتظمه حقنده قانون

برنجی ماده — دیون منتظمه‌دن ماعدا خزینهٔ دولتك بیك اوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی تموزی ابتداسنه قدر موجود بالجمله دیون سابقه‌سنك صورت تسویه‌سنك قرارلاشدیرلمسنه اساس اولمق اوزره اول امرده دیون مزبوره‌نك قید وجمعی معامله‌سنه مباشرت اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — آنف الذکر معاملاتك اجراسیچون بیك اوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی تموزی ابتداسنه قدر خزینهٔ دولتده هرنه نام ایله اولورسه اولسون اله‌جغی اولان اصحاب مطلوبك اشبو قرارنامه‌نك هربر محلده تاریخ اعلاننده اعتباراً ایکی آی ظرفنده مواد آتیه‌ده کوستریلان مواقعده آتی الذکر مأمورین حکومته سند ویا اوراق مثبته‌لرینی ابراز ایتملری لازم که‌جکدر. ولایت مرکزلرنده رسمی وغیر رسمی بالعموم غزته‌لرله کیفیتك نشر ایدلدیکی ، لوا وقضا مرکزلری اولان قصبه‌لرده محلاته اعلانلر تعلیق اولندیغی کون یوم اعلان عد ایدیله‌جك وکیفیت اعلانی متضمن اوله‌رق لوا وقضا مرکزلرنده مختارلرك اللرندن محله اختیارلرینه تختیم ایتدیرلمش بروروقه النه‌جقدر. ناحیه وقریه‌لر ایچون ایسه علی العموم مختارلرك عین کونده قضا مجلس اداره‌سنه جلب وجمعیله تبلیغات وقوعندن اعتباراً مرور ایده‌جك تام اون بش کون صکره ایکی آی مرور زمان مدتی ایشلمکه باشلایه‌جقدر . لوالردن قضالره قانونك تبلیغندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده قضا مرکزلرینه مختارلرك جلبی مجبوریدر . مختارلره مجلس اداره‌جه تبلیغات شفاهیه وقوع بوله‌جق واللرینه کویلرینه تعلیق ایدلمك اوزره رسمی اعلانلر ویریله‌جکدر ومعامله‌نك اجرا اولندیغی متضمن اوله‌رق مختارلردن بروروقه آلنه‌جغی کبی مختارلر اوچ کون ظرفنده کویلرینه تبلیغات اجرا ایتمش اولدقلرینی مبین وائمه ورؤسای روحانیه واختیارلر طرفندن مختوم بروروقهٔ عادیه تنظیم ایلیوب قضایه کوندره‌جکلردر. قضا ولوا مجلس اداره‌لری عموم مختارلردن ورقه‌لر کلمش اولدیغی مبین برمضبطه تنظیم ومذکور ورقه‌لرك اصللریله برلکده لواره ، ولایتلره ارسال ایده‌جکلردر. شاید بالاخره برمختاره تبلیغات اجرا ایدیله‌مدیکی ویاخود مختارلرك اجرای تبلیغات ایتمدکاری وبوندن طولایی بعض اصحاب مطلوبك متضرر اولدیغی ثابت اولورسه مسببلری ضماناً مسئول اوله‌جقلردر .

اوچنجی ماده — دیون مذکوره‌یه متفرع سندات ویا اوراق مثبته هانکی محلده تنظیم وتصدیق اولنمش ایسه قاعدةً ینه او محلده ارائه اولنه‌جق ومعاملهٔ قیدیه‌نك اجرا ایدلدیکی ورقه‌نك ظهرینه اشارت اولنه‌جقدر . معاشات عسکریه ایله اردو متعهدلری مطلوباتنك وسائر مصارف عسکریه‌دن متولد دیوناته متعلق سندات ویا اوراق مثبته ردیف نظامیه طابورلرینه ولوا والای وفرقه واردو مرکزلرینه ، بوطابور ومرکزلرك بولنمدیغی قضالرده مراکز مذکوره‌یه اشعار ایدلمك اوزره مال قلملرینه ابراز ایدیله‌جك ومطلوبات سائره‌یه عائد سندات واوراق مثبته دوائر محاسبه‌لریله قضا وسنجاق مرکزلرنده‌کی مال ومحاسبه قلملرینه ارائه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — اله‌جقلرینی مبین یدنده سند واوراق بولنمیان واصحاب معاش مثللو استحقاقلرینی خودبخود سند تنظیمیله استحصاله قانوناً صلاحیتدار اولمیان اصحاب مطلوب محلی دوائر عائده‌سنه با استدعا مراجعت ایده‌جك وقیود رسمیه‌یه نظراً تحقق ایدن مطلوبلری استدعالری ظهرینه درکنار صورتیله ثبت واملا قلندقدن صکره اشبو درکنارلی عرضحاللر اوراق مثبته مقامنده ابراز اولنه‌جقدر. مطلوبلرینك اوراق مثبته‌سی نره‌ده تنظیم واعطا قلنمش ایسه انك غیری برمحلده اقامت ایدن اله‌جقلیلر

اوراق مزبوره‌یی کندی اقامتکاهلرنده‌کی مأمورین عائده‌سنه ارائه ایده‌جکلردر . بر قسم اصحاب مطلوبدن یدلرنده سند واوراق مثبته بولنمیانلرك استدعالری محلی مأمورلری طرفندن بشقه بر دفتره قید ایدیله‌جکدر .

بشنجی ماده — مطلوباتك معاملهٔ قیدیه‌سی بروجه آتی اجرا اولنه‌جقدر . شویله‌که دائرهٔ نظامیه‌یه عائد مصارفات مرکزده دائرهٔ مذکوره محاسبات دائره‌سی وطشره‌ده اوچنجی ماده‌ده محرر مراکز عسکریه‌ده بولنان لوازم رئیس ومدیرلری وحسابه مأمور ضابطان معرفتیله قید اولنه‌جق ومصارف سائره‌نك قیدی ولایاتده دفتردار ، محاسبه‌جی ومال مدیرلری ورسومات ، تلغراف ، بحریه طوپخانه ، زراعت ، ادارهٔ مخصوصه وارکلی معادنی دائره وادارهلرینك ولایاتده بولنان مال وحساب مأمورلری طرفندن ومرکزه عائد دیونك قیدی درسعادتده دوائر واردات مرکزیه محاسبه‌جیلری جانبندن اجرا اولنه‌جقدر .

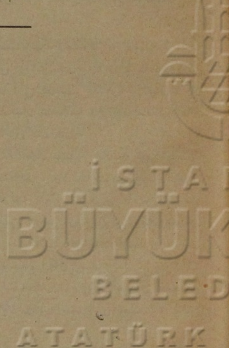
آلتنجی ماده — مادهٔ سابقه‌ده تعداد اولنان مأمورین سندات واوراقك اصحابی طرفندن ارائه‌سی صره‌سیله قید وتسجیلنه مخصوص اولمق اوزره تعریف آتی وجه ایله ستون اوزرینه مرتب دیون دفترلری آچه‌جقلردر . شویله‌که : بودفترك برنجی ستوننه دینك مقداری ، ایکنجیسنه اقچه‌نك جنسی واوچنجیسنه سند ، صورت اعلام کبی اوراق مثبته‌نك تاریخ وماهیتی ودردنجیسنه بورجك سنه‌سی بشنجیسنه نوعی ، آلتنجیسنه دائره‌سی ، یدنجیسنه صاحب مطلوبك اسم وصفتی سکزنجیسنه ابراز ایدن کیمسه‌نك اسم وصنعتی ، طقوزنجیسنه صره نومروسی ، اوننجیسنه تاریخ قیدی درج اولنه‌جقدر .

یدنجی ماده — ایکنجی ماده‌ده محرر مدتك یوم انقضاسنك فرداسی کونی مذکور دفترلر قپادیله‌رق آلتنجی ماده‌ده تعداد اولنان مأمورلر معرفتیله جمع ایدیله‌جك وبرصورتی اخراج اولنوب اصلی ینه اومأمورلر نزدنده حفظ اولنه‌جقدر . چیقاریلان صورتلر مأمورین عائده‌سی طرفندن بالتصدیق تختیم اولندقدن صکره زیرده کوستریلان مدتلر ظرفنده مراکز اداره‌یه ایصال قلنه‌جقدر . شویله‌که : قضالرده طوتیلان دفترلر سکز کونده لوا مرکزینه ارسال قلنه‌جقدر وسنجاقلرده ترتیب اولنان دفترلر بروجه مشروح قضالردن لوالره کوندرلمش اولان دفترلر آنف الذکر سکز کون مدت ختامندن اعتباراً کذلك سکز کون ایچنده مرکز ولایته ایصال قلنه‌جقدر . والحاصل هر ولایت مرکزنده آچیلمش اولان دیون دفاتریله سنجاقلردن موصول دفترلرك دخی قپادلدقلری تاریخدن اعتباراً حد اعظم اوله‌رق قرق کون ظرفنده درسعادته وصول بولمش اولمسی لازم کله‌جکدر . حربیه ورسومات ، تلغراف ، بحریه ، طوپخانه ، زراعت ، ادارهٔ مخصوصه ، ارکلی معدنلری اداره‌سی اقلامنده آچیلمش اولان دیون دفاتری ده عین اصول وشرائطه تابع اوله‌جقدر وبو دائره‌لرك شعبه‌لری بولنمیان یرلرده قیودات دوائر مذکوره‌یه اشعار ایدلمك اوزره مال مأمورلری طرفندن اجرا اولنه‌جقدر .

سکزنجی ماده — ولایتلردن مالیه نظارتنه کوندریله‌جك اولان دیون دفاترینك صورتلری بر دفتر عمومیده جمع وتلفیق ایدیله‌جك وبودفتر عمومی‌یه مادهٔ سابقه‌ده کوستریلن دائره واداره رؤساسی طرفندن نظارت مشارالیهایه کوندریله‌جك اولان دفاترك اجمالی دخی درج اولنه‌جقدر .

طقوزنجی ماده — دائرهٔ خارجیه‌یه عائد دیونه کلنجه ممالك عثمانیه خارجنده متمکن اصحاب مطلوب یدلرنده‌کی اوراق وسنداتی دولت علیه سفارت وشهبندرخانه‌لری اقلامنه ابراز ایده‌جکلر واقلام مذکوره دخی بوبابده آچه‌جقلری دیون دفترلرینی اشبو قرارنامه احکامنك کندیلرینه تبلیغنی متضمن تلغرافنامه‌نك یوم وصولندن اعتباراً آلتمش کون مرورینه دکین قپاته‌رق اندن صکره قرق بش کون ظرفنده خارجیه نظارتنه ارسال ایده‌جکدر .

اوننجی ماده — (معدل) بالاده ایکنجی ماده‌ده محرر ایکی ماه ظرفنده قیدی طلب اولنمیان

هر نوع مطلوبات مجله‌ده مندرج اعذار مشروعه‌دن یالکز عته‌صغر وجنوندن عبارت اولان حال قاصریت موجود اولمدیغی تقدیرده مرور زمان ایله قطعیاً حکمدن ساقط اوله‌جقدر .

اون برنجی ماده — اوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی تموزندن اعتباراً کچن آیلره عائد اولوب سنهٔ مذکوره ظرفنده تأدیه اولنمیان یاخود سنهٔ مذکوره نهایتنده بالعموم وزنه‌لر ایله مال صندوقلرنده وبانقه‌لرده موجود اوله‌رق سنهٔ حالیه مارتنك برنجی کوننه مدور مبالغ ایله تسویه ایدیله‌میان دیون بوقانونه تابع اولمیه‌جقدر . بودیونك مقداری ایکی آی ظرفنده طوغریدن طوغری‌یه خزینهٔ مالیه‌جه تعیین اولنه‌جقدر .

اون ایکنجی ماده — خزینهٔ دولتك دیون متداخله‌سنك تدقیقات قطعیه وصورت تسویه‌سنی تأمیناً اتخاذی لازم کلن تدابیر ایلروده بشقه برقرارنامه ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

اون اوچنجی ماده — اشبو قرارنامه‌نك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

٢٠ جمادالاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران سنه ١٣٢٥

مابين همايون باش كتابتيله سرقرنالغنه خزينهٔ ماليه‌دن معاش تخصيصی حقنده قانون

مجلس وكلانك انتخابی وصدارتك عرضيله تعيين اولنه‌جق اولان مابين همايون باش كاتبيله باش مابينجی‌يه خزينهٔ ماليه‌دن اون ايكيشر بيك غروش معاش تخصيص اولنه‌جقدر .

استانبول ولايتنك وامنيت عموميه مديريتك تشكيلنه دائر قانون

برنجی ماده — برنجی صنفدن بك اوغلی، اوچنجی صنف اسكدار سنجاقلريله اليوم شهرامانتنه ملحق اولان آلتی قضادن مركب ومركزی استانبول اولاق واستانبول ولايتی ناميله ياد اولنمق اوزره ايكنجی صنفدن برولايت تشكيل اولنمشدر . مذكور آلتی قضادن ايكنجی صنفدن قرتال بكقوز ككبوزه قضالريله اوچنجی صنفدن شيله قضاسی اسكدار سنجاغنه وبرنجی صنفدن آطه‌لر قضاسيله ايكنجی صنفدن چكمجه قضاسی مركز سنجاغنه الحاق ايدلمشدر .

ايكنجی ماده — پای تخت امور ووظائف ملكيه‌سندن الحالةهذه ضبطيه نظارتيله شهر امانتنجه رؤيت ايدلمكده اولان اقسامی استانبول ولايتنه توديع ايدلمشدر . ولايتك امور ماليه‌سی ايچون درسعادت تحرير وويركو تحصيل اداره‌سی استانبول دفتردارلغنه تحويل، ديكری دائرهٔ بلديه مال مديريتلرينك لغويله بك اوغلنده واسكدارده برر محاسبهٔ لواهيئتی تشكيل اولنه‌جغی كبی نافعه ومعارف واورمان وزراعت ودفتر خاقانی نظارتی وسائره‌يه متعلق تشكيلات دخی عائد اولدقلری نظارت ودائره‌لرجه سنهٔ حاليه بودجه‌سنده معين تخصيصاتلری دائره‌سنده اكمال ايديله‌جكدر .

اوچنجی ماده — استانبول ولايتنك وملحق لوالرك داخليه نظارتنه مربوط مأمورين تخصيصاتی موازنهٔ عموميه‌نك تصديقنه قدر صنفجه معادللری اولان ولايات والويه مأمورلری معاشاتنه توفيق ايديله‌رك تأديه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — ضبطيه نظارتی الغا اولنه‌رق ممالك عثمانيه‌نك ادارهٔ عموميهٔ ضابطه‌سيله مكلف وبالعموم پوليس مديريتلرينه نظارتی شامل اولاق وطوغريدن طوغری‌يه داخليه نظارتنه مربوط بولنمق اوزره امنيت عموميه مديريتی تشكيل واستانبول ولايتنك وظائف ضابطه‌سی وولايت داخلنده‌كی وسائط و مؤسسات عموميه‌نك امور انظباطيه‌سی استانبول واليسنك تحت امر واداره‌سنده اولاق اوزره استانبول ولايتی پوليس مديريتنه توديع ايدلمشدر .

بشنجی ماده — امنيت عموميه مديريتی يكی برنظامنامه تنظيم ايدلنجه‌يه قدر اليوم مرعی اولان پوليس نظامنامه‌سی احكامنه توفيقاً ايفای وظيفه ايده‌جكدر .

آلتنجی ماده — امنيت عموميه مديريتنك واستانبول ولايتی پوليس مديريتنك تخصيصاتی موازنهٔ عموميه‌نك تصديقنه قدر مربوط ١ و ٢ نومرولو موازنه موجبنجه تأديه ايديله‌جكدر .

دارالخيرك الغاسنه وتفرعاتنه دائر قانون

برنجی ماده — دارالخير نهايت ١ ايلول سنه ١٣٢٥ تاريخنه قدر لغو ايديله‌جكدر .

ايكنجی ماده — دارالخيرك لغو ايدلمسندن طولايی آچيقده قاله‌جق معلمين ومستخدمين ومأمورين ايچون تنسيقات عموميه نتيجه‌سی اوله‌رق آچيقده قاله‌جق مأمورين و معلمين و مستخدمين حقنده اتخاذ اولنه‌جق قرار عمومی‌يه توفيقاً ايفای معامله اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — دارالخيرده موجود طلبه، اجرتلری معارف عموميه وزنه‌سندن تسويه اولنمق اوزره استانبول وولايات مكاتب ليليه‌سنده اكمال تحصيل ايتديريله‌جكدر .

دردنجی ماده — اوچ يوز يكرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنده دارالخير ايچون وضع اولنان برميليون يوز آلتمش سكز بيك طقوز يوز يكرمی غروشدن بش يوز اوچ بيك يدی يوز يتمش آلتی غروشك تاريخ الغاسنه قدر دار مذكورده ايفاسی ضروری اولان مصارفه و اوچ يوز اون بيك غروشك استانبول و ولايات مكاتب ليليه‌سنه اعزام اولنه‌جق طلبه‌نك اوچ يوز يكرمی بش سنه‌سنه عائد اجرتلری ايله مصارف سفريه‌لرينه ويوز طقسان درت بيك آلتی يوز اون غروشك ايكنجی ماده موجبنجه تسويه اولنمق اوزره دار مذكور مأمورين ومعلمين و مستخدمين معاشاتنه ويوز آلتمش بيك بش يوز اوتوز درت غروشك دار مذكور بناسنك تعميرات و تعديلاتيله دارالفنون كتبخانه و لوازم تدريسيه و آلات وادواتك تداركنه تخصيص قلنه‌جقدر .

بشنجی ماده — مأمورين و معلمين و مستخدمين معاشاتنه تخصيص اولنه‌جق يوز سكسان بيك كسور غروشدن تصرف اولنه‌جق مبالغ دارالفنون لوازم تدريسيه و آلات وادوات تداركنه صرف اولنه‌جقدر .

آلتنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احكامنه معارف عموميه نظارتی مأموردر .

٥ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٨ ايلول سنه ١٣٢٥

ظهوره كلن اغتشاشده محترق اولان مبانينك انشاسی ومصابينك ايواسی ومحتاجينه آلات زراعيه وصناعيه تداركی ايچون اطنه وحلب ولايتلرينه اعانات تخصيصنه دائر قانون

برنجی ماده — ظهوره كلان اغتشاشده محترق اولان معابد، مكاتب ومساكنك انشاسی وآچيقده قالان مصابينك ايواسی ومحتاجينه آلات وادوات زراعيه وصناعيه تداركی ايچون اطنه ولايتنه يوز بيك وحلب ولايتنه يكرمی بيك ليرالق اعانات جديده تخصيص ايدلمشدر .

ايكنجی ماده — اغتشاش يوزندن دوچار خسار اولان ارباب صنعت وتجارت وزراعته يكيدن تأسيس صنعت وتجارت وزراعت ايده‌بيلملری ايچون مجلس وكلانك تنسيب ايده‌جكی صورتده حكومتجه اقراض اولنمق اوزره آيريجه يوز بيك ليرا تخصيص اولنمشدر .

اوچنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احكامنه ماليه نظارتی مأموردر .

٧ رجب سنه ١٣٢٧ و ١٢ تموز سنه ١٣٢٥

حجاز یمن وبغداد ولایتلری والیلرینه والیلك معاشندن بشقه بشر بیك وآیدین ولایتی والیسنه‌ده اوچ بیك غروش تخصیصات اعطاسی حقنده قانون

حجاز یمن وبغداد ولایتلری والیلرینه شهری بشر بیك ، آیدین ولایتی والیسنه شهری اوچ بیك غروش تخصیصات اعطاسنه مالیه نظارتی مأذوندر .

٢٧ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٧ و ٣ حزیران سنه ١٣٢٥

بو کره حسب‌اللزوم تشکیل ایدیلن عسیر سنجاغی متصرف معاونلکنه شهری بیك بش یوز غروش معاش تخصیصی حقنده قانون

بو کره حسب‌اللزوم عسیر سنجاغی متصرفلق معاونلکنه شهری بیك بش یوز غروش معاش تخصیص اولنمشدر .

شرق تیمور یوللرینك بلغارستان داخلنده قالان قسمی ایچون مذکور تیمور یول قومپانیه‌سیله عقد ایدیلن مقاوله نامه ایله اولبابده تنظیم اولنان قانون

برنجی ماده — شرق تیمور یوللرینك بلغارستان داخلنده قالان اوچ یوز طقوز کیلو مترو التی یوز اون‌درت متروطولنده‌کی بوعیچ - بلوه طرنوه - یانبولی اقسامی‌ایله بلووه - واقارل خطنك اجارات سنویه‌سندن طولایی بلغارستان حکومتی طرفندن تخصیص اولنان قرق ایکی ملیون فرانقدن مذکور تیمور یوللر ایشلدیجی قومپانیه‌سنك حصه‌سنه و حکم علی‌الحکم موسیو موزه‌نك برنوصولی اعلامنده بعض لیمان و ریختم و یوللرك عدم انشاسندن طولایی قومپانیه‌یه اعطاسنه و مقدارینك اهل خبره طرفندن تعیینه قرار ویریلان تضميناته مقابل قومپانیه ایله عقد اولنان مقاوله نامه موجبنجه اولا یکرمی بر بچق ملیون فرانق اعطا ایدیله‌جك و ثانیاً مذکور تیمور یوللر حاصلاتنك اون بیك‌اوچ یوز اوتوز اوچ فرانقه قدر برسابق یدی بیك فرانقی بعدالتنزیل یوزده قرق‌بش واللی بش نسبتلری دائره‌سنده تقسیم ایدیلوب اندن اوست طرفی قومپانیه‌نك حصه‌سی یوزده اون بش ضم ایله یوزده التمشه ابلاغ وحکومتك حصه‌سی یوزده اوتوزه تنزیل ایدیله‌جکدر .

ایکنجی ماده — قومپانیه سالف‌الذکر خطوطدن‌منبعث کافهٔ حقوقندن وحکم‌وعلی‌الحکم موسیو موزه‌نك برنوصولی اعلامنده حکم اولنان تضميناتدن حالاً و آتیاً فراغتله حکومت سنیه‌نك ذمتی بالجمله مطالبندن ابرای عام ایله ابرا ایدر .

اوچنجی ماده — قومپانیه ایله منعقد مقاوله نامه‌نك کسب مرعیت ایتدیکی تاریخدن اعتباراً اون ماه ظرفنده قومپانیه عثمانلی انونیم شرکتی حالنه قلب اولنه‌جقدر .

مقاوله‌نامه‌نك ترجمه‌سیدر

برطرفدن حکومت سنیه نامنه شورای دولت رئیسی و نافعه ناظری وکیلی محرر امضا دولتلو رائف پاشا حضرتلری و دیکر طرفدن شرق تیمور یوللری ایشلدیجی قومپانیه‌سی نامنه محررین امضا دیرکتور دوقتور موسیو « اولریخ غروس » ومذکور قومپانیه دیرکتور معاونی موسیو « ژاق‌موللر » بیننده مواد آتیه بسط وتمهید ایدیله‌رك قرارلشدیرلمشدر .

طرفین عاقدین حکومت‌سنیه ایله ایشلدیجی قومپانیه بیننده‌الیوم موجود اولان اختلافاتی‌صورت قطعیه‌ده فصل وتسویه ایتمك اوزره آتی‌الذکر صورت تسویه‌یی عقد ایتمشلردر .

برنجی ماده — بلغارستان حکومتی ٢٢ ایلول‌سنه ١٢٩٨ تاریخنده عثمانلی - بلغار حدودنده کائن تیمور یوللری یعنی جسر مصطفی‌پاشا موقعنك ایکی بیك یوزقرق یدی‌مترہ اوته‌سنده بلوه- طرنوه سمینلی - یانبولی‌یه قدر من‌حیث‌المجموع اوچیوز طقوز کیلومترو والتی یوز اون درت متروطولنده بولنان خطی ضبط ایدلدیکندن برطرفدن حکومت‌عثمانیه ایله روسیه‌حکومتی ودیکرطرفدن‌بلغارستان حکومتی بیننده $\frac{٧}{٢٠}$ و $\frac{٦}{١٩}$ نیسان سنه ١٩٠٩ تاریخلی پروتقوللر موجبنجه ائتلاف حاصل اولمشدر.

مذکور پروتقوللره نظراً بلغارستان حکومتی طرفندن‌ضبط اولنان مارالذکر تیمور یوللر ایله بلووه -

واقاره‌ل خطی ایچون اقتضا ایدن تضميناتك تسویه‌سی ایچون من حیث المجموع قرق ایکی ملیون فرانق تأدیه‌سنی تعهد ایلمشدر .

قومپانیه اشبو مبلغدن کندی حصه‌سنه اصابت ایدن مقداری طلب ایلمکده اولدیغندن طرفین عاقدین کرك عثمانلی - بلغار حدودی اوزرنده‌کی بلووه - طرنوه - سمینلی - یانبولی خطلرندن وکرك بلووه - واقاره‌ل خطندن طولایی قومپانیه‌یه تسویه‌سی لازم کلن تضميناتك اشبو مقاوله‌نامه ایله فیصلپذیر اولدیغنی وبناءً علیه قومپانیه‌نك خطوط مذکوره‌دن طولایی کرك ماضیاً وکرك آتیاً بالجمله مطالب ومدعیاتندن فراغت ایلدیکنی متفقاً قبول وتصدیق ایلمشلردر .

ایکنجی ماده — بشنجی حکم طرفندن ١٧ تشرین ثانی سنه ١٩٠٧ تاریخنده اعطا اولنان قرارك موضوعنی تشکیل ایدن مسئله‌نك صورت قطعیه‌ده فصل وتسویه‌سی مقصدیله مواد آتیه ابطال ایدلمش وبناءً علیه کان لم یکن حکمنده عد اولنمشدر .

١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك اون ایکنجی واون یدنجی ماده‌لری .

موقفلرك موقعنه دائر اولان عینی تاریخلی مقاولهٔ مخصوصه‌نك بشنجی ماده‌سی .

وسالف الذکر ماده‌لره عائد بالجمله احکام مقاولات ویا ائتلافات ایله لاعلی التعیین بالعموم اوراق .

بنابرین قومپانیه کرك بوکونه قدر کذران اولان وکرك بوکوندن اعتباراً مرور ایلیه‌جك مدت ایچون مواد انفه ایله ائتلافات ولاعلی التعیین اوراقه مستند اولان ضرر وزیانه متعلق کافهٔ مطالبندن فراغت ایتدیکنی وبناءً علیه بیك طقوز یوز اوچ سنه‌سی ظرفنده تشکل ایدن حکم قومیسیونی حضورنده وبیك طقوز یوز یدی سنه‌سنده بشنجی حکم حضورنده کندی نامنه اوله‌رق بوبابده اتخاذ ایدیلن مقرراتدن بلا قید وشرط صرف نظر وحکومت سنیه‌یی مطالب مبحوثه‌دن تماميله ابرا واسقاط ایلدیکنی بیان ایدر .

١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك اون ایکنجی ماده‌سنك الغاسی مارالذکر بشنجی حکم طرفندن ١٧ تشرین ثانی سنه ١٩٠٧ تاریخنده اعطا اولنان درت نومرولی قراری هیچ بر وجهله تغییر وتبدیل ایتمز .

اوچنجی ماده — اشبو مقاوله نامه‌نك برنجی ماده‌سنده مندرج خطوطه متعلق مطالباتندن وبرده سالف الذکر ایکنجی ماده‌ده مندرج مختلف ترك وفراغتلردن طولایی مذکور قومپانیه‌یه تضمينات اعطاسی ضمننده خصوصات آتیه قرارلاشدیرلمشدر شویله‌که :

(A) حکومت عثمانیه ایشلدیجی قومپانیه‌یه التون اقچه اوله‌رق یکرمی بر بچق ملیون فرانق اعطا ایده‌جکدر .

(B) طرفین عاقدینك الیوم قومپانیه‌جه ایشله‌دیلن ٢٢/١ کانون اول سنه ١٨٨٥ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك دردنجی ماده‌سنك ایکنجی فقره‌سنك ایکنجی نقطه‌سنده مصرح اولان خطوط حاصلات غیر صافیه سنه اشتراکاری کیلومترو باشنه بهر سنه من حیث المجموع اون بیك اوچ یوز اوتوز اوچ فرانقی تجاوز ایدن حاصلات غیر صافیه‌نك فضله‌سندن یوزده اوتوزی حکومت سنیه‌یه ویوزده یتمشی ایشلدیجی قومپانیه‌یه عائد اولمق صورتیله تعدیل اولنمشدر .

شوراسی مقرردرکه اوچ یوز طقوز کیلو مترو والتی یوز اون درت متره (امتدادنده‌کی عثمانلی - بلغار حدودی اوزرنده بلووه - طرنوه - سمینلی - یانبولی خطی) اوزرندن هر سنه کیلومترو باشنه پارس وفلمنك بانقه‌سنه تأدیه اولنه‌جق بیك بش یوز یعنی من حیث المجموع درت یوز التمش درت بیك درت یوز یکرمی بر فرانقدن عبارت مبلغ حکومت سنیه جانبندن تأدیه ایدیله‌جکدر .

معمافیه قومپانیه اشبو مبلغ کفایت ایلمدیکی تقدیرده مارالذکر مبلغی بالاخره حکومت سنیه‌یه مراجعت

شرطیله حکومت سنیه‌یه اصابت ایدن حصهٔ واردات اوزرندن مذکور بانقه‌یه تأدیه ایتمکی حکومت مشارالیهایه قارشی تعهد ایلر. کفایت ایتمین اشبو مبلغ تسویه ایدیلنجه‌یه قدر سنوی یوزده بش فائض تأدیه‌سنه تابع طوتیله‌جقدر .

اشبو ماده‌نك احکامی ٥ حزیران سنه ١٩٠٩ تاریخندن اعتباراً الی الآن ایشلدلمکده اولان خطوطه دخی شاملدر .

دردنجی ماده — حکومت سنیه اوچنجی ماده‌نك A اشارتلی فقره‌سنده معین یکرمی بر بچق میلیون فرانقی اشبو مقاوله‌نامه‌نك یدنجی ماده‌سنده کوستردیکی وجهله مرعیتندن اعتباراً ایکی آی مدت ظرفندن تأدیه ایتمکی تعهد ایلر .

بلغارستان حکومتنك مذکور قومپانیه‌یه عائد حاصلات یومیه‌نك تأدیه‌سنه نهایت ویردیکی تاریخدن اعتباراً مارالذکر یکرمی بر بچق ملیون فرانقك تسویه‌سنه دکین جانب حکومت سنیه‌دن یوزده بش فائض تأدیه ایدیله‌جکدر .

بشنجی ماده — روم ایلی شمندوفرلری ایشلدیجی قومپانیه‌سی کندی عنوانی محافظه ایله برابر کندیسنك بر عثمانلی آنونیم شرکتنه تحویلی ایچون لازم کلن معاملاتی اشبو مقاوله‌نامه‌نك تاریخ مرعیتندن اعتباراً اون آی ظرفنده اجرا ایتمکی تعهد ایلر .

شرکت مذکوره الیوم مرعی الاجرا وایلروده وضع ایدیله‌جك اولان قوانین ونظامات عثمانیه‌نك کافه‌سنه تابع اوله‌جقدر .

آلتنجی ماده — طرفین عاقدین بیننده موجود اولوب اشبو مقاوله‌نامه احکامیله تعدیل والغا ویا نقض ایدلمامش مقاولات وائتلافات احکامی ابقا ایدلمشدر .

قومپانیه‌نك ١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی شرطنامه‌سنك یکرمی یدنجی ماده‌سی احکامنه توفیقاً ایشلدیجی قومپانیه‌نك عثمانلی انونیم شرکتنه تحویلنه متعلق بالجمله اوراق ووثائق، موقع تداوله چیقاریله‌جق اسهام وتحویلات دخی داخل اولدیغی حالده هرکونه پول رسمندن ویا دیکر کونه رسومدن معافدر .

طرفین عاقدین ١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی شرطنامه‌نك اوتوز بشنجی ماده‌سنده مصرح حکم اصولنه انجق قوانین عثمانیه مساغ کوستردیکی درجه‌ده مراجعت ایده‌بیله‌جکلردر .

بوندن ماعدا طرفیندن هر برینك مقاولهٔ حاضره‌نك تاریخ عقدندن اولکی حساباته عائد اولوب اشبو مقاوله‌نامه ایله بر صورت تسویه‌یه ربط ایدلمامش اولان مطلوباتی محفوظدر .

یدنجی ماده — اشبو مقاوله‌نامه مجلس مبعوثان واعیانك ارادهٔ سنیه‌یه اقتران ایده‌جك تصدیق وقومپانیه‌نك مجلس اداره‌سنجه‌ده تصویب وتصدیقی تاریخندن اعتباراً مرعی الاجرا اوله‌جقدر .

اشبو مقاوله‌نامه ١٥ حزیران ٩٠٩ تاریخنده ایکی نسخه اوله‌رق درسعادتده تنظیم اولنمشدر .

١ رجب سنه ١٣٢٧ ٥ تموز سنه ١٣٢٥

امضالر

رائف

او . غر

ژ . م

بيك ايكی يوز طقسان اوچ تاريخندن اعتباراً خاقان سابق نامنه املاك سنيه يه قلب والحاق ويا مجدداً احداث اولنوب ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنده خزينهٔ ماليه يه دور اولنان املاك واراضی وامتيازاته تبعاً خزينهٔ خاصهٔ شاهانه نك تاريخ مذكوره قدر كذران زمانه عائد اولەرق كذلك خزينهٔ جليله يه دور ايديلان ديونك صورت تسويه‌سی حقنده قانون

برنجی ماده — مربوط دفتر داخلنده خاقان سابق نامنه خزينهٔ خاصه‌نك اوقاف نظارتيله بعض بانقه‌لره تجار واصنافه وباغچوان وآشچی كبی خدمتكاران مطلوبات واجوراتنه عائد اولان ديونك خزينهٔ ماليه‌ده مخصوصاً تشكيل اولنه‌جق قوميسيون معرفتيله بالتدقيق مقداری تبين ايتديريله‌رك اصحابنه تماماً ونقداً تسويه ايديله‌جكدر .

ايكنجی ماده — خزينهٔ خاصه‌دن بوكره اخراج اولنان كافهٔ مستخدمين ايله متقاعدين ومحتاجينك ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنه‌قدر تحقق ايدوبده استيفا ايده‌مدكلری معاشات دخی مذكور قوميسيونجه بعدالتدقيق لازم التأديه اولانلر تماماً ونقداً تسويه اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — كرك خزينهٔ خاصه‌دن دور اولنان املاك واراضی داخلنده وكرك خارجنده انشا اولنوبده معاشات ومصارفی خزينهٔ خاصه‌دن تسويه اولنان مكاتبده‌كی معلمين معاشاتيله جوامع شريفه خدمه‌سی معاشاتی وتكيه‌لر مصارفی اولوب ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنه دكين تحقق ايدن ديونات كذلك مذكور قوميسيونجه تدقيق ايديله‌رك تأديه ايديله‌جكدر .

دردنجی ماده — بروجه بالا تحقق ايده‌جك ديونك تسويه‌سی ايچون خزينهٔ ماليه برآوانس عقدينه مأذوندر .

بشنجی ماده — خاقان مخلوعك حجاز شمندوفرينه تعهد ايدوب تسويه ايتمديكی اللی بيك ليرا دخی حجاز تيمور يولی نظارتنه كاملاً تأديه اولنه‌جقدر .

آلتنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احكامنه ماليه نظارتی مأموردر .

٥ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٨ اغستوس سنه ١٣٢٥

